MAURO RACCASI

LUPTĂTORUL DE LA STONEHENGE

„O călătorie de dimensiuni epice în fascinanta lume antică." (*L'Informazione*)

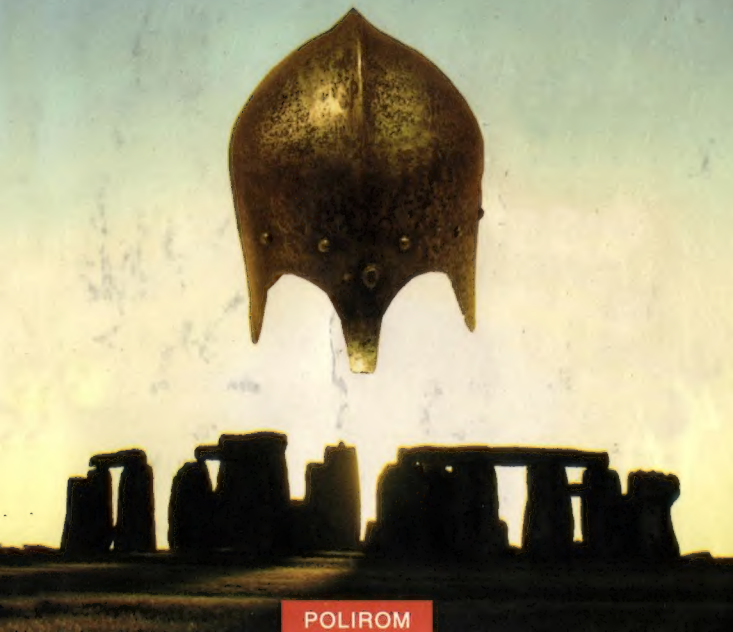

POLIROM

MAURO RACCASI

LUPTĂTORUL DE LA STONEHENGE

Traducere din limba italiană
de Vasile Mitu

POLIROM
2010

Scriitor, jurnalist şi scenarist italian, **Mauro Raccasi** s-a născut în 1959, la Parma. Şi-a obţinut diploma în Economie la Institutul IFOR de la Universitatea Bocconi din Milano şi a lucrat în domeniul managementului în afara Italiei. Însă celebritatea i-a adus-o tetralogia istorică din care fac parte aşa-numitele „romane celtice" : *La Spada del Druido* (2004), *Il Regno di Conan* (2005), *I Guerrieri dei Fiordi* (2007) şi *Il Guerriero di Stonehenge* (*Luptătorul de la Stonehenge*, 2006). Raccasi consideră că marca romanelor sale constă în regula celor trei „a" : acţiune, aventură şi... amor. Şi, într-adevăr, romanele sale se bucură de succes peste tot în lume.

În *Luptătorul de la Stonehenge*, era pacifistă instaurată de Conan, „Străinul", îşi află sfârşitul odată cu devastatorul seism acvatic ce loveşte coasta irlandeză. În capitala Temair Luachra, practic sufocată de miile de refugiaţi aflaţi în căutare disperată de adăpost, izbucneşte o epidemie violentă de ciumă, transformând-o într-un adevărat iad, în care nimeni nu mai crede în rege. De aceea numai un act extrem, de curaj suprem, mai poate salva oamenii de furia zeilor. Neputincios în faţa catastrofei, Conan îşi lasă propriile atribuţii în mâinile druizilor şi, împreună cu soţia sa, Gwynedd, şi fiii lor, porneşte să înfrunte destinul. Se îndreaptă către Inis Prydain, locul unde se înalţă Templul Templelor, despre care vorbeşte o veche profeţie.

1

Știa sigur că era gata să-l înhațe. Ochișorii aceia plini de răutate și dinții pe care îi dezvelea, ascuțiți ca niște lame, făceau să i se zbârlească părul.

Țepușa din spinare îi îndepărtă orice teamă, îndemnându-l să continue cursa. Pentru câteva clipe. Atât cât era nevoie ca să-și dea seama că și zdravănul său adversar pățise același lucru. O pauză scurtă – trebuia să-și facă nevoile. Privi împrejur, apoi la dreapta și la stânga, cu nervozitate, adulmecând aerul și făcând să freamăte firele lungi și sensibile ale mustăților. Șobolanul mare, negricios se apropia tot mai mult. Era mai masiv și mai puternic decât el, dar mai puțin rapid și mai prost: pierdea inutil timpul, adulmecând într-o parte și-n alta, urmărind mirosuri și urme ce nu existau decât în creierul său primitiv; până când țepușa îl aducea pe drumul cel bun. Avea în față ultima cotitură, iar botul său alb se afla încă înaintea celui al șobolanului, proiectate amândouă către chemarea aceea extatică, irezistibilă, a parfumului de brânză de oaie ce venea din capătul culoarului. Porțiunea în linie dreaptă care mai rămăsese de străbătut în goană părea interminabilă, obositoare ca un deșert pentru el, care era la capătul puterilor. Barierele de lemn ce delimitau într-o parte și-n alta traseul nu-i dădeau voie să-și părăsească veselul tovarăș; deși ar fi preferat să facă de mult asta. Pur și simplu asta îi sugera instinctul: *să fugă*, ca *să supraviețuiască*. Dar țepușa

nu-i dădea voie s-o facă, şi cu atât mai puţin ghearele care-l înşfăcau ori de câte ori schimba direcţia de mers şi căuta să scape. Îl ridicau fără efort şi îl întorceau din nou în direcţia brânzei.

Simţi un junghi arzător, ce îi smulse un chiţăit ascuţit. Aproape în acelaşi moment, auzi ţipetele celor care îl controlau şi se întoarse îngrozit către botul şobolanului adversar, murdar de sânge: sângele lui!

Totul se petrecu în câteva clipite: una dintre ghearele acelea uriaşe se prăvăli de sus şi îl lovi pe şoarecele mare în cap.

Durerea muşcăturii îi întări pornirea de a lăsa totul baltă; sângele ce îi curgea şiroaie aproape că-l făcea să înnebunească. Dar iată că, din nou, simţi ţepuşa de lemn rănindu-i spinarea. Se văzu obligat să şchiopăteze iar şi iar, târându-se rănit.

Şobolanul masiv era şi mai dezorientat decât el, de la lovitura primită în cap. Se clătina ca după o baie bună într-un urcior de hidromel. Ţepuşa sa îl readuse la realitate, împungându-l de mai multe ori, până începu să sângereze. Şobolanul făcu greşeala de a se elibera, în loc să se ducă înainte: întoarse dintr-odată botul şi ridică o gheară, înfigând dinţii şi făcându-l să sângereze.

Se auzi imediat urletul de răspuns, şi o lovitură zdravănă cutremură locul. Urmă un chiţăit din ce în ce mai înăbuşit, apoi tăcere.

Cu urechile lăsate şi cu botul în pământ, cel aflat în fruntea cursei nu băgă în seamă ce se întâmpla. Întotdeauna se întâmpla la fel; nu concura pentru prima oară în grup. Trebuia doar să încerce să fie primul care înhăţa brânza. Aproape că ajunsese la capăt. Făcu ultima săritură... şi bucăţica de brânză dispăru într-un enorm gâtlej, în strigătul de bucurie incitată al celui care o savura.

Obiectul pentru care alergase până atunci, în întrecerea inegală la care fusese constrâns, dispăruse. Nu fuseseră ghearele celor care îl îngrijeau, care altădată îl mângâiau, ţinându-l la căldura trupului lor. Strigătul

ascuțit de satisfacție se repetă, în timp ce tâlharul înghițea pe nerăsuflate mâncarea. Un mormăit de mulțumire și de plăcere ajunse până la el, amestecat cu mirosul brânzei *sale* de oaie. Chițăi, dar nu de nemulțumire, ci de durere: coapsa de care-l mușcase șoarecele era dureroasă, străbătută de junghiuri nepotolite.

Nu dură decât câteva clipe.

Pe urmă, chiar și suferința aceea deveni neînsemnată, în vreme ce altceva, ceva îngrozitor, îi străpunse toate cele cinci simțuri și îi puse instinctele în stare de alarmă. Nu-l atingea nimeni, însă era ca și cum în jurul său s-ar fi aflat pretutindeni animale de pradă, purtători invizibili de moarte, prezențe aproape materiale, care puteau fi atinse, în zidurile și în măruntaiele locului. Nu mai simțise niciodată ceva asemănător, însă vuietul ce i se iscă în creier fu mai mult decât suficient ca să-l facă să se ridice pe picioarele din spate, biciuind aerul ce părea să frigă în jurul vârfurilor fremătătoare ale mustăților, și să lase în jos urechile, dilatându-și nările și chițăind de groază. Și în clipa aceea se întâmplă. Nici una dintre creaturile ce îl îngrijeau nu-și dădu seama. Până când fu prea târziu.

Owain avea tot ce-i trebuia pentru a fi socotit un prinț – forță și inteligență, caracter și hotărâre, eleganță și frumusețe. Și totuși, la fel ca tatăl său, Conan, ura să-și etaleze rangul, tot atât pe cât îl stânjenea să fie adulat. Își petrecerea zile întregi amestecându-se printre alți copii de orice *lòg n-enech*, rang și origine, care se vânturau prin partea veche a cetății Temair Luachra, printre jocuri și hârjoneli, încăierări și întreceri ce nu respectau valorile dobândite prin naștere, ci numai pe cele câștigate pe maidan, în mijlocul celorlalți, fiecare pe cont propriu. Tatăl său îl învățase că nimic nu i se cuvenea, ci toate trebuiau cucerite. Cu chica sa neagră și deasă, cu privirea sa limpede și senină, Owain se distingea dintre ceilalți. Pentru el, fiecare încercare era bătălia vieții sale. În acea zi fusese organizată

pentru a mia oară întrecerea de şoareci pe micul traseu pe care copiii îl construiseră în apropierea canalului din afara cetăţii.

Covac, un băiat căpos, fiul unui fermier, se lăudase cu o noutate imbatabilă. Într-adevăr, scoase din traista grosolană a tatălui său şobolanul mare şi slinos, iar acesta, îmbibat de mirosul puturos al apei de canalizare, scrâşnea colţii ca un animal de pradă încercat. Râzând de stupoarea pe care o stârnise, Covac ceruse să înceapă imediat întrecerea.

Nu avuseseră nici un efect protestele lui Pwyll – prieten intim al lui Owain, care fusese primit la curtea lui Conan pentru perioada de *fosterage*. Era vorba despre o practică deja împământenită : copiii erau separaţi de familia din care proveneau încă de la o vârstă fragedă, pentru a fi educaţi într-o familie de rang mai înalt. Pwyll nu făcea excepţie, iar Gwynedd fusese foarte mulţumită să-l primească pe fiul lui *ban-airemh*, ţăranca ce-i dăduse adăpost atunci când, însărcinată fiind, se rătăcise împreună cu escorta sa prin pădurile ce o despărţeau de profeţiile despre pitica Ib-hell şi despre *Micul Popor*.

Owain îi făcuse cu ochiul lui Pwyll şi îl aşezase la start pe micul său „campion" : şoricelul alb primit în dar de la Cathbad. Câştigase întotdeauna. Se dovedise un fenomen de rapiditate încă înainte de a începe să participe la întreceri, judecând după câtă muncă îl costase pe bătrânul arhidruid ca să-l prindă prin grâul proaspăt cules şi pus în gropi special săpate pentru a fi păstrat peste iarnă.

Şobolanul cel mare şi brun al lui Covac era la fel de grosolan şi de urât mirositor ca stăpânul său. De trei ori mai mare decât şoricelul de un alb imaculat, părea a fi şi de trei ori mai prost. Răspândea o putoare nesănătoasă, la fel de îngrijorătoare pe cât era şi viteza surprinzătoare cu care noi colonii de rozătoare apăruseră şi se înmulţiseră în capitală în lunile din urmă.

Întrecerea începu. Şobolanul ocupa aproape întregul spaţiu al pârtiei şi se deplasa prin zvâcnituri nervoase,

urmând chemarea irezistibilă a unei bucăți mici de brânză de oaie plasate la capătul traseului. O adulmeca, dar nu reușea să înțeleagă de unde venea mirosul.

Șoarecele alb părea prudent. Cunoștea situația: se va avânta înspre izvorul acelui parfum divin și va înhăța bucata cu dinții. O localizase deja; avusese dintotdeauna abilitatea de a o face. Și de fiecare dată premiul fusese sigur... și suculent. Însă nu mai avusese niciodată alături o prezență atât de incomodă și de amenințătoare.

Adversarul lui se ridică pe labele dinapoi, dezorientat, iar când șoricelul se strecură pe lângă el fără să-l piardă din ochi, suflă amenințător. Șobolanul se opri, privind întrebător la Covac.

Băiatul răspunse cu o înjurătură și îl împinse în lungul coridorului său cu vârful ascuțit al unui lemn subțire.

Exasperat de acel stimul, rozătorul își ajunse din urmă adversarul și îl depăși, presându-l de mica barieră de lemn, după care pierdu din nou simțul orientării.

Șoricelul cu ochi roșii îl depăși cu teamă, însă de astă dată șobolanul reacționă, înfigându-și colții. Chițăi de durere, în timp ce Owain urlă îngrozit și îl lovi pe agresor.

Lovitura îl zăpăci și mai tare pe șobolanul întunecat, care porni să se zbată, în pofida loviturilor de țepușă ce îi sfâșiau carnea. În clipa aceea, rozătorul se răzvrăti împotriva stăpânului, mușcându-l. Avea să fie ultimul său gest, înainte ca o izbitură răzbunătoare de pumn să-i verse măruntaiele.

Animalul lui Owain trecu iarăși primul linia de sosire. Dar nu avu satisfacția premiului atât de jinduit: Covac, înfuriat de înfrângere, înghiți sfidător bucățica de brânză, executând apoi, batjocoritor chiar, câțiva pași greoi de dans.

Owain nu înțelese. Nimeni nu înțelese. Șoricelul său cu ochi roșii se comporta ciudat, dezorientat, năucit. Tocmai se gândea să-i dea o lecție lui Covac și să pregătească o altă bucățică de brânză pentru „campionul"

lui, când se întâmplă ceva cu totul deosebit. Și atunci fu prea târziu pentru toți.

Deși Rury sau Ölvik nu fuseseră prin preajmă, Conan se gândise, la început, că era vorba despre o glumă.

Peste holde se produceau fenomene ciudate – lumini inexplicabile ce dansau noaptea prin văzduh ori ieșeau prin crăpăturile stâncilor. Aerul era adesea plin de miasme, mirosea urât, ca unele gaze otrăvitoare, și multe animale se comportau într-un mod aparte.

Însă ceea ce ar fi trebuit să fie o farsă căpătă foarte curând, în urma observațiilor atente ale Străinului, forma unor semnale de alarmă. Mulți țărani îi atrăseseră atenția asupra variațiilor neașteptate ale nivelului apei din puțuri, iar cei doi druizi din Temair Luachra, în calitate de experți *néladoir*, vorbeau de la o vreme, cu jumătate de gură, despre formații neobișnuite de nori. Plutea în aer o tensiune ca aceea dinaintea furtunii. Trecuseră astfel câteva zile, iar Conan ajunsese să se întrebe dacă nu era mai bine să-i trimită pe Gwynedd și pe copii în casa lui Magmor din mijlocul oceanului. S-ar fi simțit mai în siguranță acolo. Pe de altă parte, Gwynedd îi repeta mereu că ar fi schimbat bucuroasă viața de la curte cu o călătorie agitată pe mare, la gospodăria lui Magmor, lăsând sclavului încăperile regale ; ar fi făcut orice ca să rămână măcar puțin singură cu Conan.

Străinul ar fi vrut să aibă parte de sprijinul experimentat al lui Cathbad, fiindcă nu înțelegea ce se întâmpla. Însă ceea ce simțea nu-i plăcea deloc.

Pășea printre vânzătorii ambulanți care ocupau spațiul deschis în acea zi obișnuită de piață ; mergea absorbit în gânduri, fără să-i vadă, de fapt, pe vânzători. Se întoarse și privi în jur de mai multe ori până să-și dea seama că și ceilalți făceau la fel : pavajul de pământ bătut se vălurea sub picioarele lor. Nu mai simțise până atunci ceva asemănător, dar, dacă era adevărat că zeii vorbeau prin semne, atunci acelea

erau prevestiri funeste, şi încă atât de puternice, încât îi zbârleau părul. Forţa lumii păru să se reverse din măruntaiele pământului, urcând şi cutremurând locurile, ca să-l uşureze, şi culcând la pământ lucrările înălţate de om. Conan urlă mai tare decât vuietul ce cuprinse capitala; urlă la Gwynedd să rămână afară, departe de turnurile din pământ şi piatră, îi chemă cu disperare pe Owain şi pe Tyren; nu mai era prestigiosul *Ard Righ*, ci doar tată şi soţ, copleşit de îngrijorare pentru soarta celor dragi.

Soarele dispăru, iar cerul se întunecă din cauza prafului ce se ridica învăluind totul, în vreme ce toate se zguduiau şi se străduiau din răsputeri să rămână în picioare. Se porni apoi, şuierător, un vânt cald, ieşit parcă din gâtlejul Tărâmului Morţilor, şi tot ce era în jur începu să se clatine acolo unde oamenii căutau adăpost printre urlete şi gemete, frică şi durere, laolaltă cu o parte din stâncăria ce se vălurea şi se fărâmiţa sub loviturile de baros ale zeilor. Părea că pământul se sprijinea pe spinarea unui monstruos animal, iar făptura aceea devenise acum sălbatică. Totul era fluid şi confuz, strâmb la vedere şi cu un răsunet inform. Conan îşi întoarse de mai multe ori capul mare şi leonin. Ce trebuia să facă? Încotro să fugă? Se vedeau în jur primele trupuri zdrobite de pietrele ce se prăbuşeau peste ele; altele zăceau pe sub bârnele căzute din acoperişurile cocioabelor. Sângele începu să păteze pământul, amestecându-se cu praful. Totul nu dură mai mult de câteva bătăi de inimă, dar fu atât de adânc, încât lăsă brazde devastatoare în pământul chinuit şi răni de neşters în sufletele celor rămaşi în viaţă.

Tăcerea ce urmă păru ecoul râsetului sarcastic al unui zeu ingrat, mai apăsător decât urletul batjocoritor al unui duşman victorios; plutea în aer ca o pulbere, însoţit de vaietele muribunzilor, urletele de groază ale rudelor şi lătratul câinilor.

Alergară cu toţii afară, şi foarte curând locul gemea de lume.

— Magmor a fost primul care a înțeles, spuse Gwynedd, gâfâind din cauza goanei, cu chipul tras și acoperită de praf. A luat-o în spate pe Tyren și m-a târât afară fără nici o explicație, îi spuse frenetic lui Conan, fără să-l privească, de fapt.

Scormonea cu ochii de jur împrejur.

— Owain, unde e Owain?

În spatele ei apăru, ca o enormă umbră benefică, viteazul negru. O purta în spate pe adolescenta Tyren.

Cu toții, și băieții, și fetele, aveau o slăbiciune pentru felul blând de a se purta al acelui uriaș mut. Tyren nu făcea excepție, și, ca întotdeauna când era cu el, se simțea în siguranță. Zâmbea de sus, de pe umerii lui; în cele din urmă, scoase un strigăt de acolo, de la înălțime, profitând de faptul că era bine văzută de ceilalți.

Tatăl o cercetă plin de mândrie: cei doi gemeni ai săi păreau cu totul diferiți, fiecare în felul lui. Dacă băiatul avea trăsăturile tatălui, *der* avea același păr blond și același ten fin ca mama ei.

Tyren îl zărise pe fratele ei, Owain, trecând pe sub arcada de piatră a porții cetății. Alerga împotriva șuvoiului de oameni care năvăleau afară într-un haos total. Era urmat de Covac și de ceilalți băieți și își strângea la piept șoarecele alb. Dincolo de porțile cetății fiind, se aflase în afara pericolului.

Gwynedd suspină ușurată.

— Să nu uităm niciodată să mulțumim zeilor în astfel de clipe, șopti Conan, în pofida durerii pe care i-o provoca dezastrul din jur.

Își reveni din leșin cu o durere de cap copleșitoare, cu junghiuri în ceafă ce nu-l slăbeau și cu conștiința faptului că strângea încă vâsla în mâini, cu disperare, în poziția de vâslit. Cu precauție, se aplecă să privească în jos din canoe. Sub el, vârfuri verzi, înfrunzite, de copaci – brazi maiestuoși, seculari.

Se retrase precum acul unui bondar, cu chipul desfigurat de stupoare.

Apoi, încet-încet, se aplecă iarăși, scuturând din capul însângerat de parcă l-ar fi avut plin de albine. Erau atârnați în văzduh, în vârful copacilor, la o înălțime față de pământ – după un calcul făcut iute în minte – cam cât o duzină de oameni urcați unul pe umerii celuilalt.

Se ghemui pe fundul canoei, întorcându-se spre celălalt pescar: zăcea ca mort, dar încă respira. În timp ce îl scutura, își puse două întrebări, cele mai urgente: Cum o să coboare? Și, mai ales, cum de ajunseseră acolo?

Înainte încă de a apuca să-și dea un răspuns, barca grosolană scrâșni sinistru, pornind să se aplece inexorabil. Hotărât lucru, aceea era ziua în care zeii se ocupau în mod special de el: mai întâi îi salvaseră viața; se gândeau oare acum să i-o ceară înapoi?

Țipătul de groază al tovarășului său sfâșie tăcerea ireală. Privea, cu ochii strânși, către orizont. Celălalt se întoarse și el. După o clipă, mâinile îi căzură pe lângă corp: moarte și distrugere, atât.

Apoi, amintirea veni, dureroasă.

Ardan era doar puțin mai mare decât un băiețandru. Trecuse de curând probele de inițiere *Aimsir togu* într-un mod rocambolesc și purta încă pe trup urmele – tăieturi și zgârieturi – pe care le primise pe când lupta, printre stânci, împotriva curentului oceanului. Marea era viața lui, și astfel fusese și pentru tatăl său și pentru bunicul său. În ziua aceea, împreună cu Ferlee – tovarășul lui încă de pe când erau copii –, coborâse în apă canoea grosolană, scobită într-un trunchi de brad. Se desprinseseră de mal odată cu alte două bărci, cioplite la fel ca a lor, ce purtau alți patru pescari din sat. Noaptea fusese înăbușitoare și plină de umezeală și îi adusese un somn agitat, care îl secase de puteri. În zori, întinderea mării părea un lac de unt topit. Nici o boare de vânt, nici o tresărire a peștilor în apă, nici un strigăt de pasăre. Nimic, absolut nimic. Cei șase își încrucișau privirile surprinși și îngrijorați. Trecu o bună bucată de vreme până când Ardan observă că putea distinge,

în calmul acela nemișcat, cum suprafața apei se încrețea în mii de creste mărunte, născute parcă dintr-un tremur ciudat. Chiar în clipa aceea, lovise cu harponul primul pește. Smulgându-l, cu un strigăt puternic de bucurie, din moleșeală pe Ferlee, aflat la celălalt capăt al bărcii, ridicase pălămida străpunsă cu harponul, lăsând-o să se zbată în aer, spre înălțime, în cinstea generozității zeilor.

Și chiar atunci îl văzu. Văzu valul.

Era cu mult mai înalt decât copacul cel mai impunător pe care Ardan îl văzuse vreodată. Se mișca înspre ei maiestuos, însoțit de un vuiet atât de profund, încât băiatul l-ar fi luat drept o răsuflare a oceanului. Se apropia fără să le lase putință de scăpare, iar înălțimea lui creștea din clipă în clipă. Năucit, ca într-o amețeală cotropitoare, căută să-i spună ceva lui Ferlee, dar așa cum se găsea, cu ochii strânși, mădularele și creierul îi erau ca paralizate de forța aceea neomenească dezlănțuită de pedeapsa zeilor. Reuși să scoată doar câteva sunete înăbușite, nu îndeajuns încât să-l dezmeticească pe Ferlee, încă pe jumătate adormit.

Zidul de apă se întindea până dincolo de marginile vizibile ale orizontului. Nimeni din neamul său nu mai fusese martor la așa ceva. Ori, dacă era cineva care trăise o asemenea întâmplare, nu mai apucase s-o povestească.

Mai întâi, se prăbuși peste ei vântul. Mișcarea imensă de aer îi izbi ca pe niște surcele. Veni apoi mareea, apa ce se retrăgea înghițindu-i și târându-i în jos, în gâtlejul valului; mergeau în direcție opusă, proiectați cu toată viteza spre baza acelui munte lichid ce sorbea peștii și toată apa de sub ei, dezgolind stânci, pietre, nisip și lăsând coasta uscată pe o distanță de mii și mii de pași. În momentul acela ajunseră în întinderea de umbră a acelui perete de apă vie și tunătoare. Îngroziți, Ardan și Ferlee se agățară de margine, pe când canoea începea să urce acel zid lichid, fragilă insectă acvatică în voia unui curent năvalnic. Se cățărau pe drumuri invizibile, ca pe o cărare de munte,

către o creastă ce încă nu se zărea. Deasupra lor, dedesubt şi pretutindeni în jur – apă verde, iar în urechi – mugetul tunător al unui monstru pornit la vânătoare. Urcară mereu, cățărându-se tot mai sus, într-o cursă ce părea fără sfârşit. Trecură de jumătatea valului... şi, într-o clipă, direcţia de mişcare se inversă, împingându-i către uscat cu o viteză ameţitoare. Ceva mai jos, la mică distanţă de ei, Ardan zări celelalte două ambarcaţiuni sfărâmându-se la ciocnirea cu avanposturile înalte ale primelor stânci ale coastei.

Ceva se prăbuşi peste canoe, zbătându-se în spasmele morţii. Se gândi la un peşte mare în pericol, la fel ca ei; aruncă o privire distrată şi văzu că era braţul unui om, probabil al unuia din ceilalţi pescari; terminaţiile nervoase pulsau încă, făcându-l să se contracte, în ultimele tresăriri de viaţă. Şi atunci îi văzu. Sfărâmate în bucăţi de izbitură, trupurile tovarăşilor lor mai puţin norocoşi se învârtejeau într-un dans macabru, în moriştile rotitoare din scobitura înspumată a valului.

Ardan şi Ferlee fură cruţaţi de zeul Lir. Fără a se putea opune acelei forţe, urcară pur şi simplu o buclă a curentului marin ce se înşuruba în hăul de apă verde. Atinseră creasta ca şi cum ar fi traversat pânza groasă lichidă a unei cascade, şi acolo şi rămaseră. Scuipară şi tuşiră, pe jumătate sufocaţi, cu apă în urechi, în nas, apă pretutindeni, cu mirosul uşor sărat ce le pătrundea până în creier. Celţii numeau valurile „caii zeului mărilor Manannàn"; micul lemn prinse să călărească acel armăsar enorm, disproporţionat şi nărăvaş, într-o cursă ce dură mult şi care li se păru veşnică. Din înălţime, Ardan înţelese că trecuseră de linia unde de obicei marea uda ţărmul. Oricât de absurd putea să pară, *zburau* pe deasupra uscatului! Nu îşi dădură seama nici măcar că strigau dintr-un fel de frică extatică, amestecată cu o veselie isterică. Valul părea de nestăvilit. Dezrădăcina copaci şi stânci, ducându-le spre înălţime, până pe creastă. Lucruri încă vii pluteau pe lângă Ardan, pentru ca apoi să fie sorbite

din nou în vârtejul hăului ; ridica tot, resturi de pietre, animale de pe uscat, pești. Până când ceva solid îl lovi în cap, și, din momentul acela, pentru el nu mai urmă nimic.

Valul neobișnuit, dezlănțuit de forța seismului de sub coaja fundului de mare, își sfârși goana. Porni să se retragă, sorbind înapoi în mare victime și pietre și lăsând pământului, până departe în zare, doar tăcerea. Cea care urmează morții.

2

O mare mulțime de oameni răniți, înfometați, nevoiași năvălea, venind pe căi diferite și din direcții diferite, spre același loc: Temair Luachra.

Vestea ajunse în capitală a doua zi, împinsă parcă de însăși forța mulțimilor care părăseau locul dezastrului. Cel puțin, cei rămași în viață. Coasta se afla la o distanță de o zi călare. În veacurile ce urmau să vină, avea să se vorbească despre furia imensă a mării învolburate, iar *filin*-ii aveau să povestească cum aceasta își deschisese gâtlejul înfometat ca să înșface pământul, devastând totul în cale, în timp ce se prăbușea necruțătoare peste cocioabe, bărci legate și turme ieșite la păscut. Cum lăsa în urma ei devastare și moarte, în vreme ce se retrăgea, după ce străbătuse mii și mii de pași, pătrunzând pe uscat, depozitându-și pe terenul fertil sarea otrăvitoare care ardea tot ce era cultivat, devorând pajiști și ape curgătoare. Cel puțin ceea ce mai rămăsese.

Magmor gemu înăbușit, gândindu-se la casa lui de pe mare, care acum nu mai exista.

— Ai fi preferat să fii în locul lui? îl întrebă prin gesturi Gwynedd. A fost un noroc că te aflai la curte. Mulțumește zeilor...

Nu-și încheie fraza. Mai bine și-ar fi mușcat limba decât să stârnească o asemenea reacție.

Deasupra cetății Temair Luachra se ridicară zori palizi, o nouă zi de groază superstițioasă, atât de mare,

încât nimeni nu și-ar fi închipuit că ar fi putut urma ceva și mai rău. Unii muriseră sub dărâmături, alții erau răniți, și dezastrul nu-i ocolise nici pe cei scăpați de cutremurul mării. Stânca fortificată suferise stricăciuni serioase, iar după adunarea convocată de urgență reieși limpede o primă constatare.

— N-am mai fost niciodată atât de vulnerabili la un atac al dușmanului, vorbi Dalan, unul din cei doi druizi bătrâni care îl sprijinise pe Conan în cucerirea puterii.

Încrederea sa în bunăvoința de care se bucura alesul din partea zeilor începuse serios să se clatine.

— Mai pune la socoteală recolta care se anunță slabă și pe cei care vin mereu dinspre coastă, adică și mai multe guri de hrănit, îl avertiză Leogaire, al doilea *ollamh*.

Oamenii gândeau că noul *Ard Righ* nu fusese în stare să controleze evenimentele supranaturale ce duseseră la acel dezastru.

— Daunele pe care le-au suferit construcțiile și punctele de apărare pot fi repede remediate. Cu siguranță, nu mâna de lucru ne lipsește acum! spuse Conan, făcând aluzie la mulțimea care ajunsese să ticsească în ultimul timp cetatea.

— Cât despre dușmani... Fergus și Illan la un loc nu sunt suficient de puternici ca să ne înfrângă și nici n-au fost atât de inteligenți să se alieze cu alte *tùath* de la miazăzi. Mai rămâne Hargar, dar neamul Lochlann e dincolo de mare, prea departe ca să organizeze în grabă o expediție. Și Ölvik de unul singur...

Nu-și încheie fraza, afișând un aer de superioritate. De prietenia cu nobilul gennt nici nu putea fi vorba.

Nu prea convinși, cei doi preoți puternici făcură stânga-mprejur, ieșind din salonul destinat *oenach*-ului, adunarea tuturor înțelepților, la care participa și Gwynedd.

Conan, cu o mină întristată, se întoarse, dar se împiedică. Când înțelese, îl luă la șuturi: era unul dintre șobolanii mari ce invadaseră cetatea.

— Ei nu te mai iubesc, iubirea mea, inventă skeld, cu un zâmbet amar, un joc de cuvinte. Ei sunt oglinda poporului. Iar poporului acum îi e teamă. Șovăie și se clatină ca niște turnuri șubrezite. Nu contează că ești nevinovat. Nu contează că încă n-ai avut cum să-ți demonstrezi valoarea. Cei care ieri îți cântau osanale astăzi mușcă mâna celui care le-a dat pâine. Dreasă cu aroma eliberării de sub tirania lui Eochy.

— Zeii ne-au ajutat mereu, Gwynedd, oftă el, legănându-se pe scăunelul de lemn, în timp ce ea trecu în spatele său și îl îmbrățișă, îndrăgostită ca în prima zi. E destul ca noi doi să rămânem uniți, și nimic nu ni se poate întâmpla. *Asta* vor cu adevărat Daoine Sidhe.

Însă abisul deasupra căruia se clătinau fără să știe, într-un echilibru nesigur, se deschise de parcă răul nu se mai sfârșea, iar lumea lor porni să se prăbușească, fără ca oamenii din Temair Luachra să poată face ceva.

Aceea fu ziua în care muri șoarecele alb al lui Owain. Supraviețuise cutremurului, pentru ca să se stingă în altfel de suferințe. Nimeni în afara băiatului nu-i dădu vreo atenție. Rana provocată de mușcătura șobolanului era umflată, iar trupușorul său se acoperise de umflături și de bube.

Aceea fu ziua în care sosi și Cathbad, însoțit de grosolanul Banàn. Plecase din Mur Ollamhan imediat ce aflase de dezastru.

— Fiul meu drag, începu el, prefăcându-se mustrător, fără să coboare măcar din șa. Ai grijă să stai mai zdravăn agățat de haina mea, fiindcă, de fiecare dată când mă depărtez, faci aceleași greșeli ca un copil care l-ar lua la șuturi în testicule pe însuși marele Dagda ! mugi un pic astmatic, fără să arate vreo teamă respectuoasă față de noul Rege Suprem.

Conan se înclină în fața bătrânului maestru.

— E limpede că zeii sunt mâniați pentru că ne-ai lăsat aici pe mine și pe Gwynedd, replică prompt, ascunzându-și astfel afecțiunea.

— Tinere blasfemator și înfumurat!

Înălță din sprâncene, străduindu-se să nu zâmbească într-un moment atât de grav. Urechile sale mari, în vânt, păreau acum încă și mai mari.

— Și zici că zeii au pricinuit tot acest dezastru numai pentru tine și pentru frumoasa ta?

Străinul făcu șiret cu ochiul, în timp ce-l ajuta să coboare.

— Tu trebuie să fii mai mâniat decât ei. Nu te-am auzit niciodată vorbind despre ce are Dagda sub haine!

— Îți trece cumva prin minte că eu aș fi cauza acestui prăpăd?!

Plânsul încetișor, nu prea îndepărtat, al lui Tyren și al lui Owain îi atrase atenția.

Cathbad pufni, îndreptându-se spre ei.

— Nici măcar o îmbrățișare pentru bătrânul betegit de reumatisme? se văicări el, mai în formă ca niciodată. Cei mai tineri elevi ai mei nu mă mai bagă în seamă?

Nu termină fraza, căci în ochi îi apăru neliniștea.

Gwynedd încerca să-i consoleze pe cei doi copii întristați de înmormântarea pe care voiau să i-o facă șoricelului alb.

Conan înțelese, din expresia bătrânului *ollamh*, că era ceva în neregulă. Cathbad se grăbi să smulgă din mâna celor doi gemeni corpul micului șoarece.

— Ardeți-l! strigă cu voce aproape sugrumată de spaimă. Ardeți-l! Și *niciodată*, pentru nimic în lume, să nu vă gândiți doar să-l îngropați! Unde l-ați găsit așa, murdărit în halul ăsta? Cum s-a întâmplat?

Îi copleși cu un șuvoi de întrebări, în vreme ce controla alarmat mâinile celor doi copii, căutând mușcături ori mici răni deschise.

Gwynedd fu cea mai îngrijorată, așa cum se întâmpla întotdeauna când era vorba despre cei doi copii ai săi. Se lăsă în jos, întinse o mână, în vreme ce Cathbad nu o observa, și atinse șoarecele mort. Viziunea pe care o avu o zgudui atât de tare, încât căzu la pământ, ca împinsă înapoi de ceva nevăzut, atât de rece și de neliniștitor, încât nu mai era nici o îndoială.

Cathbad își dădu seama de ceea ce se întâmplase și se întoarse cu iuțeala unui jder. Închise ochii și șuieră:

— Acum ai înțeles?

— Cheamă-l pe Magmor. Dă-i bucăți de aur ca să vă plătească șederea la un fermier cât mai departe de aici!

Conan o prinse în brațe pe Gwynedd, palid la față.

— Luați-i pe Tyren și pe Owain și dispăreți de aici. O să vă caut eu.

— Dar tu nu vii cu noi?

— Ar trebui să-mi las poporul în mocirlă până în gât?

Conan scutură din cap.

— Hai, du-te acum! Eu și Cathbad suntem mai mult decât suficienți. Tu trebuie să te gândești la copii.

Trei zile mai târziu muri Covac, după ce fusese mușcat în timpul întrecerii de șoareci. Tatăl, înlăcrimat, duse pe brațe trupul neînsuflețit al băiatului, venind înaintea celor doi druizi neputincioși, iar apoi în fața lui *Ard Righ*. Ca şi cum puterea cu care era învestit ar fi putut să învingă moartea. Era doar prima victimă a nenorocirii care avea să lovească iar și iar; o cavalcadă nevăzută a zeilor înarmați cu săbii ce secerau trupurile ca pe niște spice coapte.

Și întreaga lume a cetății Temair Luachra deveni o poartă deschisă larg spre Tărâmul Morților.

În dimineața următoare, tatăl lui Covac desfăcu, ca de obicei, prelata de piele de la intrarea grajdului. Un nor alcătuit din mii de purici îl acoperi. Insectele îl asaltară, începând să-l muște de față, de mâini și de brațe, de glezne și de orice părticică dezvelită a corpului, acoperind-o ca o crustă neagră. Fugi afară, copleșit de oroare și căutând să se elibereze așa cum putea de acel flagel, dar nimeni nu se gândi să-l ajute. La vederea sa, lumea fugea îngrozită. Muri a doua zi,

acoperit de vezicule şi de bube la subsuori, în gât şi în pântece.

Deasupra cetăţii plutea mirosul dulceag al putreziciunii, dens ca o melasă, fumul cadavrelor arse se împletea cu duhoarea de carne umană carbonizată. Esenţele puţinelor ierburi medicinale pe care Cathbad, Leogaire şi Dalan le administrau bolnavilor erau de-acum pline doar de speranţă. În realitate, nu puteau face mare lucru împotriva unei epidemii ce nu cunoştea oprelişti. Mulţi încercară să fugă, dar puţini reuşiră, căci moartea îi lua din drum, iar singurul rezultat fu acela că epidemia putu să se răspândească şi în afara capitalei. Ciuma nu era ceva nou; apărea regulat, oriunde se găseau mulţi oameni laolaltă, apă puţină, hrană puţină şi multă murdărie.

Singurul pericol ce fusese astfel înlăturat era cel al invaziilor armate; nici un condotier nu ar fi fost atât de nebun încât să-şi trimită trupele să treacă prin tăişul sabiei un *tùath* slăbit după o ciumă – n-ar fi supravieţuit ca să mai povestească.

Sacrificiile rituale de animale, tăiate spre a mulţumi zeilor pentru recoltă, se sfârşiră. La fel, fu uitată şi celebrarea cea mai dragă celţilor: *Lughnasad*, sărbătoarea mijlocului verii. Pur şi simplu fiindcă părea că nu avea să mai rămână nimeni ca să o sărbătorească.

În căldura neobişnuită a acelei veri, epidemia păru să găsească un teren cu atât mai fertil. Cei loviţi de boală mureau în câteva zile, în febră mare şi vărsături. Pentru oameni era limpede că doar un flagel divin putea să le aducă atâta durere. Contagiunea se manifesta prin bube şi vezicule, pete roşii şi, la sfârşit, negre. Doar în unele cazuri apărea mai întâi o tuse înşelătoare, care în scurt timp făcea respiraţia greoaie chiar şi în stare de repaus, apoi pielea şi unghiile bolnavilor deveneau cenuşii şi, în cele din urmă, ajungeau să vomite ceva asemănător cu siropul de zmeură. Câinii vagabonzi devastau cadavrele lăsate să putrezească în câmp, molipsindu-se şi ei fără să ştie; din trupurile sfâşiate ieşeau măruntaiele de culoare

purpurie, şi, de regulă, cadavrele aveau splina, ficatul şi plămânii terciuite. Dar cu toţii aveau ceva în comun: excrescenţe disproporţionate acolo unde fuseseră muşcaţi.

Foarte curând începură să moară şi vaci, catâri şi cai; apoi câinii şi porcii care mâncaseră din cadavrele şoarecilor.

— Puricii de şobolani atacă şi oamenii.

Cathbad îşi scărpina barba, cuprins de descurajare, după o zi în care se istovise inutil încercând să ajute pe unde era nevoie.

— Prin înţepăturile lor, prin muşcăturile şobolanilor şi prin saliva oamenilor se transmite boala. Zeii nu au nimic de-a face cu asta. Nu e nevoie de mare lucru ca să înţelegi: priveşte cadavrele şobolanilor şi pe cele ale oamenilor, şi o să vezi că prezintă aceleaşi indicii şi aceleaşi excrescenţe. Singurul lucru bun e că şi rozătoarele mor...

Râse amar.

Prins de problemele recoltei şi ale secetei, preocupat de ravagiile cutremurului, Conan nu-i dăduse prea multă atenţie, însă acum, când vorbele lui Cathbad aruncau o lumină nouă asupra adevăratelor cauze ale tragediei, Străinul îşi aminti un fenomen ciudat petrecut în ultimele luni.

— A fost o perioadă în care au apărut o mulţime de broaşte. Le găseam în zori pe lângă cursuri de apă, foarte multe moarte ori muribunde. Aproape întotdeauna erau mutilate oribil de şobolani: fără picioarele din spate ori cu cele din faţă devorate. Pe urmă, multe dintre ele nu numai că aveau picioare lipsă, dar erau sfârtecate pe laturi şi pe piept, iar prin răni li se scosese o parte din măruntaie. Aproape întotdeauna ficatul, spuse străinul scuturând cu amărăciune capul mare cu chica întunecată. Se târau prin iarbă, vii, dar cu carnea sfâşiată, pentru a sfârşi în ghearele uliilor şi ale ciorilor. Când soarele era sus, din broaşte nu mai era nici urmă. Măcelul se repeta în fiecare

dimineață, și eu, idiotul, nu i-am dat niciodată importanță!

Urmă îndurerat:

— Am văzut de mai multe ori șobolani atacând alți șoareci mai mici. Se apropiau pe furiș de victimă, care mânca liniștită, pe urmă se repezeau și-o mușcau dintr-o parte a gâtului. Trăgeau de carne cu dinții în așa fel încât sângele inunda plămânii și măruntaiele victimei. Ar fi trebuit să omorâm mai întâi toți șobolanii, dar oamenii aceia sunt obișnuiți dintotdeauna să trăiască împreună cu rozătoarele. Chiar și cu cele care vin din pădurile apropiate. Ele sunt cele care ne-au invadat.

Cathbad își cercetă cu atenție elevul pe care îl iubea atât. Slăbise, avea chipul tras de sentimentul de neputință și de înfrângere, nasul mai ascuțit și șuvițe sure pe care până atunci nu i le observase.

În scurtă vreme, târgul locuit se umplu de cadavre și de muribunzi, apoi de șobolani mari, bruni, ce se ospătau din trupurile intrate în putrefacție, răspândind și mai mult ciuma. Conan era mereu printre oameni, *Ard Righ* și totuși aproape de ei, le dăruia permanent eforturile lui, slujitor între slujitori într-o lume scăpată de sub orice control, a cărei unică regulă era legea morții. Singurele precauții pe care și le luase erau o batistă de in pe gură și pe nas – mai mult din cauza duhorii decât pentru vreun folos real – și mănușile sale de luptă, din piele groasă, cu care împingea căruțele pline de cadavre, arunca în grămezi trupuri de nerecunoscut, căuta să dea ajutor celor care încă îl mai cereau.

În realitate însă, privirile acide ce se îndreptau spre el nu-i lăsau mari speranțe.

Moartea era rapidă și înfiorătoare. Până și sentimentele de afecțiune cele mai trainice sfârșeau prin a fi înfrânte. Părinții își abandonau copiii în agonie, șamanii nu voiau să se atingă de cei aflați în nevoie, cei care supraviețuiau fugeau în loc să ardă trupurile infectate, pentru a restrânge epidemia. În multe sate

apropiate rămaseră prea puține persoane în viață care să elibereze străzile de cadavre; livezile și grădinile putrezeau fiindcă nu mai avea cine să culeagă; fiecare colț era inundat de murdărie fetidă ori de trupuri în descompunere; totul se oprise în loc.

— Nu mai ești pe placul zeilor, fură cele câteva cuvinte pe care Dalan i le adresă Străinului în *oenach;* era pentru a mia oară când făceau o asemenea adunare.

— Nici măcar nu i-ați lăsat răgazul ca să demonstreze de ce e în stare și deja îi cereți capul? îi luă apărarea Cathbad.

— Maestre, interveni Leogaire, având mare grijă să nu intre în conflict cu autoritatea sa. Nu depinde de voia noastră, poporul o cere...

— ...Sau ce a mai rămas din el, murmură Dalan.

— Oamenii sunt înfometați; trupul își cere drepturile pe loc, nu are vreme să aștepte. Regele Suprem e un semizeu care trebuie să fie garantul fertilității pământului, trebuie să se împerecheze cu zeițele, dacă e nevoie, trebuie să arate poporului său integritate fizică, să-i arate că are capacitatea de a-l conduce în afara oricărui pericol, să-i dea prosperitate și pace. Și, în loc de asta, cu ce ne-am ales? O căldură ce arde totul și o recoltă stearpă, care anunță foamete, un dezastru ieșit din măruntaiele pământului, flagelul unei ciume cum puține au mai fost.

Cathbad se pregătea să răspundă, dar Conan îl împiedică, printr-un gest al mâinii. Nimic nu-l putuse îngenunchea până acum, dar se simțea neputincios în fața unui dușman înșelător și nevăzut.

— Dacă asta vreți, asta o să aveți. Am să plec chiar azi. Cu puterea și autoritatea care mi-au rămas, pun în mâinile voastre, Dalan și Leogaire, puterea asupra cetății Temair Luachra. Fie ca tot ceea ce veți face să faceți cu mai multă înțelepciune decât mine și cu mai mult noroc.

Cei doi druizi se înclinară, ieșind din vasta încăpere.

Cathbad se sprijini cu spatele de zid, legănându-se cu scăunelul, și își acoperi fața, învins.

Magmor îi bară femeii drumul cu un gest ce nu admitea replică. Înțelegea perfect cât de riscant era pentru cei doi gemeni și pentru Gwynedd să vină în contact cu altcineva, oricine ar fi fost.

— Las-o să intre, spuse frumoasa skeld cu îngăduință. N-am închis niciodată ușa prietenelor mele. Și n-o să încep s-o fac chiar acum, zâmbi ea, venind în întâmpinarea mamei lui Pwyll.

Femeia înaintă, șovăind, printre cele două vase cu tăciuni arzând care, cu flăcările lor, luminau seara și-i împrumutau din căldura lor. *Banrì* o privi cu afecțiune. Pwyll devenise cel mai bun prieten al lui Owain, erau acum nedespărțiți, la fel cum fuseseră odată, demult, Conan și Rury. Tresări neliniștită; acele vremuri îi păreau atât de îndepărtate, dintr-o altă viață parcă.

Mama lui Pwyll se înclină, iar când Gwynedd făcu gestul de a o ridica, se dădu brusc înapoi.

— Doamna mea, ne cunoaştem bine. Ai fost bună cu mine, zâmbi ea timid. Dar îţi cer acum din nou o favoare. Cât o s-o mai suporţi pe această sărmană femeie, care mereu te stânjeneşte?

Nu ridică privirea, iar Gwynedd înțelese că se întâmplase ceva.

— Sunt aici pentru perioada de *fosterage* a fiului meu. M-am rugat zeilor să poată continua cu voi, nu-mi pot închipui o familie mai bună în care Pwyll să se educe.

— Fără îndoială. Nu e nevoie ca tu...

Femeia o opri pe Gwynedd.

— Ştiu, doamna mea. O să ai şi pe mai departe grijă de fiul meu?

Doar în momentul acela mama înălță ochii străbătuți de vinișoare sângerii, iar pe Gwynedd o trecu un fior.

Țăranca încercă să spună ceva, dar din gâtul ei nu ieși nici un sunet. Își ridică atunci o mânecă a tunicii, și două bube purulente de pe antebraț dezvăluiră că fusese mușcată și infectată.

Magmor făcu un pas înainte, protector.

În timp ce femeia se retrăgea resemnată, Gwynedd o opri cu un gest.

— O să-l cresc ca pe al treilea fiu geamăn al meu.

Doar atât spuse; știa că ea era singura nădejde pentru băiețelul acela.

Dindărătul intrării pe care o avea casa de pe apă a lui Magmor se ivi capul lui Pwyll. Nu înțelese situația, căci mama sa reuși să-și ascundă iute brațul.

Femeia îi zâmbi, senină, fiului ei.

— Acum sunt liniștită, Pwyll, spuse, mângâindu-l.

Copilul încercă să o sărute, însă ea îl îndepărtă blând și îi șopti ceva, fără să se apropie de el. Nu plânse; nu-și putea îngădui așa ceva, dacă voia să-și salveze fiul. Ar fi vrut să-l îmbrățișeze strâns și să nu-i mai dea niciodată drumul; se mulțumi, în schimb, să-i treacă mâna prin păr, cu un surâs, după care fugi afară, ascunzându-și fața și lăsându-l acolo, în pragul unei noi vieți.

Gwynedd se lăsă în jos și îl primi în brațele larg deschise pe Pwyll.

Băiețelul o îmbrățișă și el, puțin caraghios și neîndemânatic. Îi venea greu să înțeleagă. Se întoarse înspre ieșire, unde dispăruse mama sa.

Însă Gwynedd îi luă obrajii în mâini, întorcându-i cu blândețe fața spre ea și sărutându-l pe frunte. Îl chemă apoi pe Owain și i-l încredință. Nu trebuia să plângă, își zise. Altfel curajul acelei femei ar fi fost inutil.

Uriașul negru înaintă un pas, se înclină și începu să gesticuleze încet.

— Da, știu, Magmor. Trebuie să mergem.

— Nu mai sunt pe placul zeilor. Mă despart de toate bunurile mele, de tot ce am cucerit. Le pun în

mâinile voastre; le las vouă, care nu aveţi manta roşie, vopsită cu roibă. Nu sunteţi războinici, ci înţelepţi. Guvernaţi, aşadar, în pace, spuse Conan cu un ton pe care Dalan şi Leogaire aveau să şi-l amintească întotdeauna. Aveţi norocul să vă fie alături ajutorul maestrului meu; bucuraţi-vă de el din plin. El mi-a impus să-i accept dorinţa de a mai rămâne ca să-i ajute pe suferinzi. I-o respect. Va veni după mine la timpul cuvenit, a promis.

Pe toţi îi trecu un fior, simţind siguranţa din glasul său. În clipele acelea era cu adevărat *Ard Righ* suprem, capabil să strecoare teama chiar şi într-o divinitate. Uitaseră din ce aluat era plămădit acel bărbat.

Străinul urcă în şa.

— Plec acum, şi voia mea e una singură: să caut un leac pentru poporul meu. Dacă n-o să fiu în stare să-l găsesc, sunteţi liberi să mă înecaţi în hidromel, cum era obiceiul la Primul Popor, spuse el fără să şovăie. Zeii, adăugă cu amărăciune, zeii... cât mi-aş dori să am unul singur, mai puţin capricios şi care să ştie numai să ierte...

Îşi îmboldi calul fără să privească înapoi. Şi, fără regrete, lăsă totul în urmă.

În zorii cenuşii ai acelei zile începu ploaia, mai întâi nesigură, apoi din ce în ce mai tare. Nu mai plouase de luni de zile. Îndepărtate şi înceţoşate prin rafalele ploii, siluetele celor trei înţelepţi din Temair Luachra luară din nou în stăpânire spaţiul dintre zidurile acelea chinuite.

Străinul nu ştia încă, dar leacul pe care îl căuta era chiar cel care venea din cer: apa ce se revărsa torenţial avea să cureţe totul, mai întâi epidemia, curăţând puţurile infectate şi spălând murdărie şi sudoare, înecând şobolani, ploşniţe şi purici. Călătoria lui însă nu avea să fie fără folos: înaintea lui, ascuns privirilor de vălul ploii, îl aştepta răspunsul la căutările sale de o viaţă.

3

Lumina se filtra din înălțimea pădurii ca printr-o deschizătură în acoperișul unei colibe lochlann, învăluind o mulțime ciudată de oameni călare, ce așteptau neliniștiți ; în aerul nemișcat și umed, răsuna câte un nechezat înăbușit, iar răsuflarea oamenilor se împletea cu cea a animalelor. Nu se putea spune că era o armată, fiindcă nu erau așa de mulți. Nu putea fi vorba nici măcar de un clan, căci niciodată până atunci nu se mai cunoscuse o asemenea alcătuire pestriță. Poate acel grup numeros de paria te ducea mai degrabă cu gândul la o haită de tăietori de gâturi. Nu erau doar bărbați, erau și femei care călăreau ori mărșăluiau alături de ei. Nu aveau însă nici copii, nici nuclee de familie. Doar furie, arme și dorință de răzbunare. Oricum ar fi fost, aceea era o lume îndepărtată de propriul *tùath* ori de propriul stăpân din motive din cele mai felurite și totuși atât de asemănătoare : furaseră sau trădaseră, fugiseră de sacrificii rituale ori încălcaseră o *geasa*. Pădurile deveniseră pentru ei un sălaș și un refugiu precar. O viață de privațiuni, în frigul grotelor, mereu în nesiguranță, pândiți de animalele de pradă și de vârfurile sulițelor vânătorilor. O existență în continuă mișcare, pentru ca urmele lor să nu stăruie prea mult. Dacă ar fi fost dibuiți, asta ar fi însemnat o soartă încă și mai rea : sclavie în mâinile negustorilor din sud, dacă omul ar fi prețuit ceva în ochii lor ; altfel, tăișul sabiei.

Așa îi găsise nobilul cu multe luni în urmă. Așa îi luase pe toți laolaltă în slujba sa, promițându-le *célsine* și „protecție", o promisiune ce însemna înălțarea la demnitatea unei vieți noi, ceea ce pentru ei valora mai mult decât aurul. Rangul de nobil îi dădea această putere. Avea să-i conducă să întemeieze o nouă *tùath*, mai mare, pe pământurile aflate mai la sud. Plătise cu puțin aur, luase cu sine un grup de războinici mai disciplinați – între care Llassar, pe care îl pusese căpetenie peste santinele – și suferise înfrângerea de pe Insula de sub Mare. Jurase chiar că se va întoarce să le dea un viitor mai bun. Și așa și fusese; în fața acelor oameni nobilul își ținuse toate promisiunile făcute.

Iar ei îl primiseră în triumf. Se întâmplase așa și nu altfel fiindcă nu aveau de ales. Însă el nu le era stăpân cu adevărat, ci doar în virtutea acestor promisiuni. L-ar fi recunoscut ca atare doar dacă ar fi fost capabil să-și probeze capacitatea de condotier.

Cetele de zdrențăroși înșirați pe ulițele din Temair Luachra semănau cel mai bine cu o armată a nebunilor. Aproape nimeni nu vorbea aceeași limbă cu ceilalți, căci veniseră din cele mai felurite locuri: erau acolo până și doi lochlann, trimiși la moarte chiar de neamul lor. Întrucât stăpânea câteva dialecte din nord, nobilul reușea să se facă înțeles. Îmbrăcați în piei aspre și în zdrențe, duhnind ca orice paria fugar, însemnați de tot atâtea cicatrice adânci câți dușmani uciseseră, cu obrajii supți de lipsuri și cu privirea tăioasă a celui care trăiește permanent în alertă, îl urmaseră călărind pe căluții lor cu păr țepos, cenușiu, cu o rogojină fără scări în loc de șa. Ajunseseră până în pădure, la o distanță cale de jumătate de zi de Toraigh.

Nobilul luă cu sine pe doi dintre ei ca escortă și ieși din pădure în întâmpinarea siluetei impunătoare care îl aștepta călare în mijlocul luminișului.

— Frumoasă armată de cerșetori, n-am ce zice. Un *Rì* al unei haite, uite ce a ajuns fiul meu, începu necruțătoare Erin cea Frumoasă.

— Până la urmă, e chiar folositor să nu cunoşti dialectul din Toraigh, cugetă Morc, întorcându-se spre escorta sa jalnică.

Oamenii săi nu ar fi tolerat o asemenea insultă. El, în schimb, îşi ascunse nemulţumirea sub un zâmbet regesc, precum al celui mai satisfăcut dintre seniorii din întregul Inis Fàil.

— Eu sunt creaţia ta, doamna mea...

Mama *Banrì* râse cu poftă.

— Cu adevărat un neobrăzat, asta e fiul meu. Un insolent!

În adâncul inimii, o mulţumea răspunsul lui.

— Eşti tot mai schimbat, Morc.

Strânse pleoapele, cercetându-i inelele de războinic, cicatricele şi tatuajele.

— Oare chiar devii un bărbat?

Şi nu mai adăugă vreo altă remarcă.

— Din partea ta, e un mare compliment, scumpă *Banrì*.

Schiţă o reverenţă.

Erin era singura pe care Morc o cinstea cu acest titlu de onoare, însă nu coborî de pe cal, rămânând faţă în faţă cu ea.

— Câţi ai cu tine? întrebă femeia, arătând spre desiş.

Cei doi lăncieri fomorieni din escorta lui Erin, suficient de departe încât să nu-i audă cuvintele, erau totuşi neliniştiţi. Îşi dăduseră şi ei seama că pădurea mişuna de priviri.

— Câţi trebuie, doamna mea, răspunse fiul, fără să se tulbure şi fără să se întoarcă.

— Pentru ei m-ai făcut să pierd atâta timp? îl provocă ea cu un aer de superioritate.

Nobilul zâmbi cu şiretenie, mângâind urechile calului. Îşi cunoştea mama: orice străin îi era nesuferit.

— Pot să-i pun pe toţi în serviciul tău, dacă vrei.

— Câtă generozitate din partea ta... ciripi ea.

Se parfuma cu uleiuri şi cu esenţe balsamice, cochetă încă, în pofida vârstei.

— ...Prost primită însă; nu știu la ce mi-ar folosi o armată de păduchioși. Dacă asta era ce aveai de gând să-mi spui, puteai să mă scutești de tot deranjul...

Dădu pinteni calului, căutând să-l întoarcă.

Morc se dovedi mai iute. Apucă de hățuri, oprind-o brusc. Simți cum sângele i se urcă la cap, dar se stăpâni și se strădui să pară supus, afișând un zâmbet forțat. Avea prea multă nevoie de ea în acel moment.

Erin îi aruncă o privire ucigătoare fiului ei, pentru acel gest insolent.

Cei doi fomorieni din escortă nu mai știau cum să reacționeze.

Unul dintre căpitanii nobilului țâșni din pădure. Două țeste mici fluturau legate de zăbala calului, iar tunica fără mâneci îi era acoperită de aripi de liliac. Scutură din cap și din pletele lungi și soioase ce-i cădeau pe umeri, șoptindu-i ceva căpeteniei lui într-un dialect amestecat.

Morc îi făcu semn mamei sale să-l urmeze. Făcură câțiva pași călare, până pe buza promontoriului, unde rămaseră ascunși vederii de rămurișul des al copacilor.

Odată ajunși în vârful acelui punct de observație, văzură ce îl neliniștise pe paria. Departe, mult mai jos, o imensă caravană străbătea litoralul. În mijlocul ei, apărate de priviri străine de către un grup masiv de oameni înarmați, înaintau carele pline ochi de hrană și de bogății aparținând unui personaj ce trebuia să fie cel puțin un *Rì* provincial ori o mare căpetenie de clan.

— Bodmall! șuieră ea dezgustată, strângând din buze. Bășica asta de grăsime, prietenă cu Cathbad... Sunt toate Geal Chossach ale ei! Învinse, înfrânte. Și pun rămășag că au primit adăpost între zidurile cetății Toraigh, la renegatul de Rury, gemu ea. Ea mai lipsea, continuă, cu un dispreț pe care-l avea pentru oricine nu era fomorian. Crezi că e meritul clanurilor Partholon și Nemed?

Morc încuviință din cap, încruntat și gânditor.

— De data asta au făcut o treabă serioasă, chițcăi, deja înveselită. Nu s-au mulțumit doar să jefuiască pentru a mia oară. Insula Femeilor a căzut în mâna lui Fergus și a lui Illan. Dar, din păcate, prada le-a scăpat, adăugă ea, agitându-se în șa, cu un strop de dezamăgire amară. Doar jafuri și nici un viol.

— Tocmai. Din păcate, nu se pot duce spre miazăzi, fiindcă în partea aceea se învecinează cu teritorii ostile. O să ai companie, mamă, o ironiză nobilul.

— O nimica toată pe lângă problemele tale. Tu ai, într-adevăr, companie serioasă, care te caută. Știi ce riști venind aici, nu? Toți druizii din Ținut te-ar vrea jupuit și uscat înaintea unui foc de tabără. Fratele tău vitreg a jurat că o să te facă să plătești, turui ea, cu un glas monoton și neutru. Nici un nobil nu ți-ar da adăpost după ce ai hotărât să-ți vinzi onoarea lui Eochy pentru o cauză murdară...

Se întrerupse, zâmbind sarcastic.

— Am greșit: ca să vinzi ceva, ar trebui mai întâi să-l ai!

În ochii bărbatului sclipi lumina ucigașă a lupului care nu mai are nimic de pierdut. Tatuajele întunecate din colțurile ochilor îi dădeau în permanență un aer de ființă îndurerată, condamnată să rătăcească prin landuri, având ca unică avere propria furie.

În clipele acelea, Erin cu greu mai găsi în fiul ei ceva din ea însăși. Și înțelese totodată că erau aproape doi străini. Că fusese așa dintotdeauna. Și, cu siguranță, nu din vina lui Morc.

Și atunci se petrecu o mică minune. Într-o metamorfoză demnă de Cathbad, bărbatul începu să explice. Acordându-și vocea, precum notele modulate pe harpa unui *filin*, fascinând-o cu abilitatea care-i atrăsese dintotdeauna sprijinul celor puternici, îi povesti despre bogății, secrete și putere, trei ingrediente cărora o femeie – și cu atât mai puțin Erin – cu greu le putea rezista. Reuși să împingă în planul al doilea până și sacrilegiul moral pe care îl săvârșise masacrându-i pe druizii și pe șamanii de pe Insula de sub Mare.

Fusese un preţ care trebuia plătit, căci tocmai dezvăluirile smulse cu forţa din gura lor risipiseră ceaţa ce învăluia ascunzişurile pline de comorile lui Inis Fàil.

Fermecată, Erin se smulse cu greu din şuvoiul cuvintelor; împotriva aparenţei de total libertinaj, rămăsese încă în ea ceva de copilă.

— Informatorii mei mi-au adus la cunoştinţă dinainte că tu ai fi fost singurul supravieţuitor al masacrului druizilor, suspină, iar lui Morc i se păru că întrevede un gest aproape matern. Multă vreme te-am blestemat. I-am ocărât pe zei pentru că-mi dăduseră un fiu capabil să devasteze până şi lucrurile cele mai sfinte ce le avem pe lume. Apoi, încet-încet, am înţeles că vorbeam aşa din cauză că mă temeam pentru tine, pentru pedeapsa pe care zeii ţi-o pregătiseră ţie pentru ce ai făcut... şi mi-o pregătiseră şi mie fiindcă te-am născut.

— Cu siguranţă, nu fiindcă m-ai crescut, veni din adâncuri vocea fiului. Chicol a fost pentru mine şi mamă, şi tată, mai mult decât aţi fost tu şi Elatha.

Erin îşi plecă privirea şi continuă:

— Am descoperit însă, de-a lungul anilor, că pecetea morţii şi blestemele druizilor şi ale zeilor nici măcar nu s-au apropiat de tine. Şi aşa, puţin câte puţin, un altfel de respect s-a născut în mine. În fond, fiul meu a fost singurul atât de abil încât să supravieţuiască unui dezastru care a măturat condotieri, bărbaţi care se credeau înţelepţi, şi chiar şi pe Eochy, porcul acela bătrân de *Ard Righ*.

Pentru prima dată în viaţa lui, Morc auzea de pe buzele acelei femei, chiar dacă mascate, cuvinte de laudă la adresa lui.

— Mamă... începu el.

Erin încercă să înăbuşe totul din faşă, cu un gest de nemulţumire. Mersese deja prea departe. Dar nu reuşi.

Cu un salt, fiul său coborâse din şa, se apropiase de ea, îşi pusese un genunchi pe pământ şi îmbrăţişase, apropiindu-şi faţa de ea, cizma femeii. Ridică privirea

și apucă disperat mâna mamei sale, sărutând-o cu mare respect.

Morc era un mincinos desăvârșit, dar în acele momente nu se prefăcea.

— Acuma, hai, spune, își reveni bătrâna *Banrì*. Ce-ți trebuie?

Fericirea neîncrezătoare încă nu se șterse de pe chipul răvășit al nobilului.

— Aur, spuse cu o voce plină de un entuziasm pe care nu-și mai amintea să-l fi avut de mult. Aur, ca să-i țin la respect pe neciopliții ăștia din spatele meu și pentru tot ce am nevoie ca să ajung la Cazanul Sacru al Abundenței, cel care nu se sfârșește niciodată, pe care Marele Dagda l-a folosit ca să hrănească întreaga cetate vrăjită Murias. Am deja oameni dispuși să mă ajute...

Surâse enigmatic.

— Cu el o să mă întorc la tine.

Erin schiță un zâmbet. Dacă își cunoștea într-adevăr fiul, atunci însemna că nu avea să-l mai revadă. Doar când și când ar mai fi primit vești de la alții despre cum își folosea noua putere, pentru a cine știe câta oară, în încleștarea mortală cu fratele său vitreg.

— Conan, spun iscoadele mele, a plecat din Temair Luachra. Învins. Alungat de neamul care l-a primit și care acum îl reneagă, zâmbi el. Zeii nu fac niciodată nimic fără rost. Iar dacă fratele meu vitreg a plecat ca un tâlhar, nu-i mai rămâne altceva de făcut decât să se ducă la singurul izvor pe care se mai poate bizui și să-și dezgroape comorile. Sunt sigur de asta. Și, cu ajutorul tău, mamă, o să ajungem înaintea lui.

Morc îi citi lesne gândurile.

— Caută turma de miei, și o să găsești lupul! De astă dată însă, o să fiu eu cel care așteaptă, dacă o să se arate. Și o să fiu în avantaj. După cum vezi, lupta noastră eternă continuă...

— Mușcăturile pe care ți le-a lăsat fratele tău nu se mai vindecă, nu-i așa?

— Pe cele din suflet timpul nu reușește să le vindece. Nu se cicatrizează, dimpotrivă, s-au infectat. Dar azi – înalță capul – fratele meu e slăbit, cum nu a mai fost niciodată. Zeii i-au întors, în sfârșit, spatele.

Banrì oftă, întristată de cuvintele acelea ce nu lăsau nici o speranță. Pentru toate acestea, o bună parte din vină o purta chiar ea.

— Învățăturile cioplite pe *Lia Fàil* sunt limpezi în privința asta.

Morc nu uită care era ţinta lui.

— Ca să fac să apară conţinutul lor, trebuie mai întâi să fie scăldate în apa izvoarelor fermecate Kesair, din munții Wicklow... Așadar, într-acolo mă voi îndrepta după aceea.

Erin tresări. Cuvintele fiului său îi pricinuiră un tremur scurt, care făcu și calul să sară într-o parte, arătând astfel cât era de neliniștită. Hotărâse să nu mai rostească niciodată numele acelui loc.

— Mamă... repetă nobilul, înclinându-și capul întrebător.

— Chiar e nevoie? De Kesair, vreau să spun.

— Dacă vrei ca profeția despre Cazanul Abundenței să se împlinească... da. Nu-mi vine să cred că nu te interesează să ajungi peste noapte femeia cea mai bogată din Inis Fàil.

— Trebuie să fie un joc bizar al zeilor. Acolo a început totul și acolo se întorc toate...

Cu un efort uriaș, străduindu-se să dea viață unor cuvinte rămase moarte în adâncul inimii, femeia începu să povestească ceea ce încercase să uite ea însăși mai întâi, înaintea celorlalți martori. Acum dispăruseră cu toții: de la Chicol și până la moașă, de la Cethren și până la cei din escortă. Doar Morc și Conan mai trăiau, iar ei îi venea greu să se închipuie împărtășindu-i lui Morc secretul nașterii fiului ei. Începu să povestească despre furtuna de zăpadă care îi surprinsese în timpul pelerinajului menit să îmblânzească protecția divină, despre moartea lui Badb, despre ordinul executat de Chicol, despre privirea plină de durere

din ochii violeți ai lui Demne Bàn, lăsat pe patul de moarte alături de cadavrul soției lui și căruia i se furase unicul fiu.

Pupilele lui Morc se dilataseră de stupoare. Un bătrân cu ochi violeți? Iată deci care erau părinții acelui bastard adoptiv : un demon și o scroafă! Acum știa. Era, așadar, în avantaj față de Conan. Simți cum îi crește în suflet un sentiment nou, ceva asemănător cu recunoștința pentru acea femeie.

Mama *Banrì* rămase tăcută multă vreme. Părea sfârșită de acea mărturisire care o încovoiase în șa, făcând-o să pară mai bătrână și mai veștedă, ca și cum i-ar fi furat ani întregi din viață, ei, care fusese mereu un simbol al vitalității și al vigorii sexuale.

Morc începu să pună întrebări. Voia să știe mai multe. Dar înțelese repede că greșise : mama sa începuse să se îndepărteze, redevenind Erin cea dintotdeauna.

— Ei bine, fie, spuse ea în cele din urmă. Mâine-seară. Aurul va străluci în razele lunii. Chiar în acest loc, adăugă rece, întorcându-și calul. Și... Morc – schiță ea un gest circular în aer –, nu veni însoțit. Duhoarea lor se simte de la distanță. Nu e prudent... și nu se potrivește unei *Banrì*.

Acum că insecta aplicase înțepătura otrăvită, dădu pinteni calului, urmată de cei doi lăncieri, și se îndreptă spre litoralul îndepărtat, ca s-o apuce pe drumul spre Toraigh.

„Mamă..." gândi ea din nou, înfiorându-se.

Trecuseră ani și ani de când nu se mai auzise numită astfel.

Morc se sprijini cu coatele de șa, ascunzându-și fața. Era fericit, fericit în felul său. A doua zi avea să se întoarcă să-și întâlnească mama. Iar ea îi promisese să-l ajute. Fusese un succes. Își privi palmele, și nu se miră când le descoperi ude.

Se gândi la viitor și simți un ghimpe de neliniște. Avea să dezgroape și să fure una dintre comorile sacre, probabil în ascunzișul cel mai greu de pătruns și mai îndepărtat pe care cineva și l-ar fi putut imagina în acele ținuturi.

4

Seceta era uitată; norii îmbibaţi de ploaia evaporată din ocean reveniseră la ciclul lor regulat. Anotimpul se îndrepta netulburat spre *Samhain*, când pentru celţi venea sărbătoarea începutului iernii şi al noului an. Aveau să salute atunci spiritele morţilor, care, cel puţin pentru o noapte, treceau pragul lui Sidhe pentru a face o vizită celor dragi ori pentru a regla conturi vechi rămase nerezolvate. Conan zâmbi. Nu era, de fapt, îngrijorat pentru Chicol, ci mai degrabă se bucura la gândul că avea să-l revadă pe Anninn. Se apropie, în întunericul serii, de ţinta sa brobonită de frig şi de umezeală.

Dintre cei care-l aşteptau, Owain se dovedi a fi cel mai iute. Îl zărise pe tatăl său imediat ce ieşise din pădure. Avea să ajungă un vânător desăvârşit; îl recunoscuse chiar şi prin vălul ropotului de ploaie şi ieşise din casă, alergându-i în întâmpinare, fără să-i pese de ploaia torenţială. Părea că de zile întregi nu aşteptase altceva, ca o santinelă de pază. Se avântă spre Conan, care îl prinse din zbor şi îl săltă pe cal, în timp ce băiatul îl îmbrăţişa şi râdea fericit.

Gwynedd şi Tyren veniră şi ele, fără să mai aştepte ca bărbatul să ajungă la adăpost, în vreme ce Magmor şi Pwyll se îngrijeau de cal şi îl ajutau pe Conan să descalece. Îşi găsiseră cu toţii adăpost într-o locuinţă de *airemh*, o construcţie care, la drept vorbind, părea

mai degrabă o colibă mare decât o casă, însă Gwynedd spunea mereu că ei îi plăcea, că era simplă, dar primitoare și, mai ales, că îi amintea de perioada fără griji când ea și Conan fuseseră împreună la grotele din Uisce Uasal. Deschizătura din mijlocul acoperișului de paie, lăstari și crengi lăsa să iasă fumul, pe când înăuntru se răspândea o aromă apetisantă de supă de orz și gâscă friptă.

Acum, că își pusese, în sfârșit, pe umeri ceva uscat și era înconjurat de cei care țineau la el, toată amărăciunea păru uitată pentru o bună vreme, și Străinul îi dădu în gând dreptate lui Gwynedd pentru a mia oară; femeia aceea vedea mult mai departe ca el.

Trecură câteva zile de neliniște confuză, împărțite între întristarea pentru cele petrecute la Temair Luachra și bucuria că supraviețuiseră; îi însufleția gândul unei noi călătorii, dar îi îngrijora necunoscutul ce îi aștepta în acea călătorie cu femei și copii prin teritorii străine.

Cathbad apăru, ca întotdeauna, pe neașteptate, într-una dintre manifestările sale miraculoase ce păreau să-l facă să se ivească din nimic. Însoțit de Banàn, sosi călare la apus, în vacarmul celor trei copii care se jucau prin casă, chiar la țanc pentru cină. Înainte ca vreunul să poată deschide gura, el era deja înăuntru și se așezase lângă cămin, unde se înstăpânise cu poftă pe o coastă aromată de porc fript pe jar.

— Maestre, nu mi-e frică să-ți spun că, mai devreme ori mai târziu, mă aștept să te văd apărând în așternut, între mine și Gwynedd...

Bătrânul nu se arătă prea tulburat.

— Asta n-ar fi nimic, fiule. N-ar fi nimic. Gândește-te, în schimb, ce necaz ar fi dacă aș greși așternutul și m-aș găsi în cel al lui Magmor!

Începu să râdă ca ieșit din minți, cu gura plină, împroșcând împrejur mâncare și carne. Avu nevoie de un timp ca să-și recapete suflul, în mijlocul gazdelor sale oarecum surprinse.

— Nu e drept.

Gwynedd se frecă la ochi cu dosul mâinii, trebăluind pe lângă foc ajutată de Tyren.

— Dar ce e? întrebă Străinul făcând o strâmbătură amară.

— Nu e drept ce ţi-au făcut.

— E deja un lucru mare că poporul nu m-a ucis, adăugă Străinul, simţind ceva zgândărindu-i instinctele.

— Dalan şi Leogaire nu ar fi îngăduit niciodată asta: te adoră.

Frumoasa skeld îşi suflă nasul.

— Doar că n-au putut face altfel.

— Nu vărsa lacrimi, scumpă *Banrì*...

— Prostule! Nu mai sunt regină, n-am vrut niciodată să fiu, iar lacrimile vin de la ceapa pe care o curăţ.

Atunci Conan înţelese ce îl distrăgea. Văzu cu coada ochiului cum Pwyll o ajuta pe Tyren printre mici zâmbete şi ocheade. Fiica lui părea încântată de curtea care i se făcea. *Fetiţa lui*. Doar la gândul acela îl străbătu un fior de gelozie. În inima lui însă, nu reuşea să-şi imagineze un băiat mai potrivit. Străinul zăbovi asupra lor doar câteva clipe, dar o văzu pe Gwynedd, care îi zâmbea cu ochii strălucind. Ştia deja; îşi închipuise că era cel dintâi, însă femeia aceea i-o lua mereu înainte.

Cathbad îşi drese glasul.

— E o cetate sacră la miazăzi, pe Inis Prydain, unde, se zice, zeii fac minuni.

Anunţă cu dezinvoltură acel eveniment, de parcă ar fi fost lucrul cel mai firesc din lume. Nimeni nu cerceta vreodată de unde avea informaţiile ce deveneau legendă, dar la vestea aceea primită acolo, în jurul focului, se întâmplă ca unora îmbucătura să li se oprească în gât. Era pentru prima oară în viaţa lor când auzeau vorbindu-se despre aşa ceva.

— ...Vrei să zici minuni cum ar fi vindecarea poporului meu?

Conan mai că se înecă cu o bucată de carne de porc.

— Un tânăr ţap în călduri ar fi mai ager decât tine. Copilul meu, asta deja s-a întâmplat. Aşa e, imediat ce ai plecat, a trebuit să le dau dreptate lui Leogaire şi lui Dalan. A început să plouă şi în câteva zile ciuma s-a oprit!

Dintr-odată, se lăsă tăcerea. Toţi rămăseseră peste măsură de uimiţi. Şi se întâmplă ceva ce rareori i se întâmpla lui Cathbad: îi păru rău de ceea ce spusese.

— O lucrare atât de mare şi de impunătoare de-ţi stă mintea în loc şi ţi se întunecă vederea, o lăudă bătrânul, şi, cu un gest larg al braţului, le cuceri atenţia.

Hotărâse pe loc să renunţe la glume în seara aceea.

— Şi tocmai fiindcă e atât de minunată, nimeni nu ştie să-i dea un nume. Unii o numesc Templul Luminii ori Furca de Piatră. Alţii, mai simplu, Cetatea Sacră, alţii Cromlech a Luminii. Acolo trebuie să mergem să ne rugăm şi să cerem ajutor, ca să convingem spiritele ce ne ţin în stăpânirea lor să fie în continuare de partea noastră.

Magmor se aplecă înainte, impresionat.

Conan şi Gwynedd trăiră în mod diferit acel moment în care li se dezvăluiau limpede, aşa cum ai dezveli un nerv, motivaţiile unei călătorii ce avea să schimbe multe vieţi.

— Spune-mi, *Eachtrannach*... îi trezi vocea tunătoare a bătrânului *ollamh*. Vrei să împaci *tùath* şi clanurile şi să le uneşti sub un singur stindard al păcii, cum ai promis? Să pui capăt bolilor? Să controlezi toate tezaurele? Să aduci o asemenea rodnicie, încât să alungi de acum din poporul tău foametea şi să faci să rămână gravide până şi bătrânele?

Lui Cathbad îi scăpă o grimasă de dezgust instinctiv.

— Tăcerea ta îmi pare a fi o încuviinţare...

— Şi cum ar putea să nu fie, maestre? Toate cuvintele acestea sunt fermecate. Pare un discurs magic ce cuprinde visul străvechi al omului: fericirea. Făcută din dragoste, pace şi abundenţă. Dar cum ajungi până în inima cetăţii Inis Prydain fără să le tai gâtul

tâlharilor, paria, negustorilor de sclavi, dușmanilor vechi și noi?

Bătrânul râse sarcastic, aparent distrat; nu arăta că ar fi dat mare importanță unor asemenea întrebări, curățându-și, între timp, cu degetul mic ceara dintr-o ureche ce părea mare ca un câmp de joc pentru *Ain phuill*.

— Fiecare lucru la vremea lui, tinere năvalnic. Banàn e mai puțin năbădăios decât tine. La vremea potrivită...

Zâmbi cu șiretenie, precum vidra înaintea somonului.

— Au dat vreodată greș divinațiile mele?

Gwynedd, Owain, Tyren, Pwyll și Magmor scuturară toți deodată capul, cu ochii măriți de puterea magică pe care o transmitea bătrânul arhidruid.

— Am ghicit eu oare întotdeauna lucruri ce nu încăpeau în dovleacul ăsta al vostru? zise el și arătă înspre Conan.

De această dată, mișcară cu toții capetele în semn de încuviințare.

Străinul strânse buzele, prefăcându-se jignit. De fapt, îmbrățișaseră cauza lui Cathbad, atrași de fascinația pe care acesta o răspândea, și se coalizaseră împotriva lui Conan, făcându-l să pară un vițel prostănac. Mai lipsea Banàn.

Mistrețul se urni chiar atunci, venind alături de micul public, se așeză și începu să-și legene căpățâna.

Conan scutură din cap de parcă l-ar fi avut plin de fluturi, privi încă o dată micul grup și își spuse că așa ceva nu era cu putință.

— Am motive să cred – declamă arhidruidul, ridicându-se în picioare ca și cum s-ar fi pregătit să țină o lecție, în vreme ce Conan ridica ochii spre cer – că în nu mai mult de o lună, începând de azi, o să avem tovărășie. Și încă ce tovărășie!

Tuși satisfăcut, mângâindu-și barba lungă, rărită și unsuroasă, pe care o tăiase formându-i două vârfuri.

— Am citit asta interpretând norii și două ace încrucișate pe apa izvoarelor sacre de la Mur Ollamhan. Și

știți de ce? Fiindcă sunt cel mai bun *néladoir* din Inis Fàil... proclamă el, rămânând apoi o clipă pe gânduri.

— ...Și chiar din Inis Prydain! adăugă, aplicând lovitura de coadă a scorpionului.

Conan își duse o mână la ochi din pricina acelei îngâmfări fățișe.

— Maestre, nu vrei să ne spui mai multe? Cine o să fie alături de noi? Câți o să fie?

Ochii arhidruidului se strânseră, apoi, cu sprâncenele ridicate, expresia sa deveni înfricoșătoare.

— Sărmanul de mine! Uitați-vă la el! Iată aici cel mai bun elev al meu! tună, în timp ce publicul se retrăgea cu teamă și îl privea pe Conan cu un aer reprobator. Și tu ai zice că ești unul care are încredere în al său *ollamh*? N-ai învățat încă să te mulțumești cu ce-ți spun? Un necredincios, asta ești!

Își aranjă veșmântul și ieși, cu un aer ofensat, în seara umedă, urmat, cu un mic tropăit, de Banàn.

Micul grup îl fixa pe fostul *Ard Righ* mustrător.

Conan ridică mâinile în semn că se predă și se lăsă să cadă la locul său, pe culcușul de blănuri.

Cathbad își mușcă obrazul ca să nu râdă. Îi făcu un semn lui Magmor, care veni lângă el în luminiș, și îi porunci:

— Bătrâne, îmi doresc ca măcar ție să nu-ți lipsească bunul-simț. Ce ai zice să-i luăm cu noi pe mucoșii ăia trei, să facem o plimbărică și să le explicăm câteva lucrușoare despre *Rehollys*, luna *Ben-Reise Ny Hoie*, regina nopții?

Văzând că uriașul nu se urnește, îi trase nerăbdător un cot în coastă, căscă ochii și îl fulgeră cu o privire mută, arătând spre locul acoperit cu blănuri.

Atunci Magmor înțelese, o puse în grabă pe Tyren pe umeri, iar fratele ei și Pwyll o urmară imediat în jocul acela nou.

Cathbad zâmbi binevoitor, pe când se îndepărtau cu toții.

Întinsă lângă Conan, Gwynedd îl săruta, avându-l cu totul al său pentru câteva clipe; nu-i venea să

creadă că era atât de norocoasă, nerușinat de norocoasă, încât să primească în dar acele momente de intimitate.

În noaptea aceea, cel mai tânăr *Ard Righ* din istoria cetății Inis Fàil nu reuși să doarmă. Acele câteva zile prețioase petrecute în sălașul modest, familia, vânătoarea și pescuitul, faptul că stătuseră pur și simplu împreună, lipsa însărcinărilor oficiale și a vieții din capitală îl făcuseră pe Conan să redescopere gustul dulce al unei vieți ce părea pierdută. Aveau să pornească odată cu anotimpul rece, iar ploile și frigul nu erau, cu siguranță, spre binele femeilor și al copiilor. Se pusese de acord cu Cathbad și cu Magmor să nu formeze caravana angajând o escortă de mercenari în care nu puteai avea încredere. Ei șapte ar fi bătut mai puțin la ochi, și, de altfel, o escortă fără experiență și foarte numeroasă nu le-ar fi fost de nici un folos împotriva cuiva hotărât să-i termine și care i-ar fi atacat în haită. Cât despre teritorii, rămâneau o necunoscută; singura speranță, firavă și ea, și-o puseseră în previziunile lui Cathbad.

În cele câteva reprize, scurte și confuze, între somn profund și stare de veghe, încărcate de viziuni și populate de coșmaruri, își revăzu vechiul prieten, de care se agăța ca un naufragiat în vâltoarea curentului. Anninn venise din nou să-i facă o vizită, cum i se mai întâmplase și altă dată, când se pregăteau lucruri importante. La ivirea zorilor, într-un cerc de pietre imense, *càinte* îi arăta cum se strecura lumina printre două blocuri paralele de stâncă. Mai întâi, lumina lunii, într-o anumită direcție, apoi lumina soarelui de iarnă – un soare de gheață –, în altă direcție. Dintr-odată însă, doi ochi violacei ca ai săi îi veniră în întâmpinare.

Străinul se trezi din somn, încă și mai confuz. Inutil să încerce să adoarmă din nou. Își aruncă pe umeri o blană de urs și ieși. Afară, la granița dintre pădure și luminiș, păștea cerbul mândru și alb pe care Conan

îl zărise deja înainte de a cuceri Temair Luachra. Avu grijă să nu-l sperie.

În aerul umed al nopții, mantaua sa udă strălucea ca argintul sub lumina palidă a stelelor. Animalul îl fixă multă vreme. După credința celților, zeii vorbeau prin semne. Splendidul animal își îndreptă botul către miazăzi și dispăru într-acolo.

„O Cetate Sacră și un cerb alb ce îmi apare de fiecare dată ca să-mi arate drumul...“, murmură fermecat. Se lăsă apoi o tăcere, întreruptă doar de trosnetul ultimilor tăciuni ai focului din cort, aproape stins acum. Dură doar câteva clipe, dar lui îi păru o veșnicie. „Într-acolo mergem.“

5

Urletul neomenesc ce se ridica spre cer acoperi până și zăngănitul armelor. Illan își desfăcu larg brațele și se bucură de bătălia câștigată. Geal Chossach se retrăgeau. Bodmall fusese pusă pe fugă, iar ariergarda sa ridica zid după zid, din scuturi, ca să o apere pe druida care conducea acel clan aparte. Pentru Illan nu conta capturarea lui Bodmall; nu știa ce ar fi făcut cu ea. Pentru el conta jaful ce avea să înceapă înainte de venirea nopții; era ceva sigur. Dacă Fergus și ai săi Nemed ar fi continuat să preseze din flancuri formația masivelor războinice, până la apus ar fi trebuit să le spargă liniile. Scoase un muget de încântare, înflăcărându-și oamenii cu toată suflarea ce îi mai rămăsese, cu ochii strălucind de lăcomia pentru aurul și bogățiile ce avea să le descopere scotocind rând pe rând încăperile, cu torțele în mâini, prin întunericul serii, ca la o vânătoare, cea mai frumoasă, cea mai îmbătătoare.

Nu-i reuși. Nici în noaptea aceea, nici în dimineața următoare. Fergus nu fusese suficient de iute încât să înfrângă Garda Aleasă a lui Bodmall, comandată de Sìn.

Femeile plătiseră scump, cu sânge și sudoare, pentru a ține clanul Nemed în șah, prins în fâșia nisipoasă ce funcționa ca un pod natural către marea poartă a cetății de pe insula lor.

Fergus înțelesese prea târziu care era scopul lor.

Aşteptaseră până în ultima clipă, apoi, în momentul în care mareea începuse să urce, Sìn şi ariergarda sa se retrăseseră dincolo de ziduri, lăsând ca nivelul tot mai ridicat al oceanului să-i împiedice pe cavalerii şi pe războinicii Partholon şi Nemed, încărcaţi de arme şi de platoşe, să se apropie fără să rişte să se scufunde în terenul moale. Atunci clanul Geal Chossach ar fi avut la dispoziţie tot timpul ca să se organizeze şi să fugă pe mare până în cealaltă parte a insulei fortificate, în bărci şi în canoele cioplite grosolan, lăsând în mâinile agresorilor doar cocioabele goale, pradă flăcărilor.

Când Illan reuşise, în sfârşit, să treacă pe sub arcada de la intrarea micii citadele, în după-amiaza zilei următoare, era desfigurat de ură din cauza prăzii care-i scăpase printre degete. Ar fi fost bun orice, o ţintă oarecare, asupra căreia să-şi descarce furia şi frustrarea. Şi o găsi. Cel care, în felul său, eşuase : Fergus.

Înfrângerea dramatică pe care o suferise înaintea lui Conan, conducătorul istoric al clanului Nemed, cu ocazia provocărilor rituale de la nunta Străinului, lăsase un semn de neşters asupra orgoliului său. Încetul cu încetul, dar fără cale de întoarcere, îşi pierduse încrederea în sine, nucleul puternic începuse să se dezmembreze, iar oamenii pe care-i comanda fuseseră primii care îşi dăduseră seama şi profitaseră, cu viclenie, de situaţie. Beţiile luaseră treptat locul încăierărilor cu duşmanii, până când masivul războinic, bărbos, hirsut, ajunsese propria umbră, lăsându-se descoperit în faţa noului bărbat în plină ascensiune al celor două clanuri de acelaşi sânge : tânărul şi ambiţiosul Illan.

După ce-l înlocuise prin forţă pe Oengus, figura cea nouă pe care chiar Fergus o dorise căpetenie a clanului Partholon se întorcea acum împotriva lui.

În satul nemed, atmosfera de sărbătoare se stinsese. În jurul stejarului *Crann Bethadh* al marilor focuri rituale înălţate în cinstea victoriei se dansa şi se cânta din plin, însă moralul nu era la înălţimea momentului. Şi totuşi, învinseseră clanul Geal Chossach, reuşiseră

într-o întreprindere pe care o încercau de ani de zile. Doar că femeile lui Bodmall și Sìn se pregătiseră din timp pentru o asemenea eventualitate, exasperate de repetatele incursiuni și de atacurile dușmanilor lor dintotdeauna, drept care ceea ce Illan, Fergus și neamurile lor adunaseră cu mare greutate prin jafuri se dovedise doar ceva mai mult decât o mână de nisip ce se scurgea printre degete. Iar pocalurile de hidromel nu erau de ajuns pentru a le alunga acest gând.

Niall, unul dintre războinicii cei mai credincioși ai lui Fergus, gonind cu sufletul la gură, intră în marele cort al capului clanului său. Spre deosebire de fomorieni, clanul Nemed nu folosise stâncăria pentru a-și ridica citadele din piatră, înconjurate de turnuri, cum era cea de pe Toraigh, care însemna chiar „multe turnuri". Niall dădu la o parte perdeaua din piele ce închidea intrarea în cort și puse un genunchi pe pământ, în aerul afumat din cauza tirajului slab al deschizăturii practicate în tavanul făcut din lemn și crengi. O duzină de vase cu tăciuni în care ardeau tot atâtea focuri palide, iar dindărătul lor se ridica un stâlp ce avea în vârf un craniu de urs, emblemele acelui *tùath*. Cu acel animal se identificau membrii clanului și tot astfel se și purtau și se îmbrăcau ; adesea devorau carne de urs, cu gustul ei aspru, pentru a se îmbiba de curajul și de forța lui.

Fergus înaintă spre Niall, înconjurat de o aură de fum, precum un spectru.

— Ridică-te, mormăi el, cu o voce cavernoasă, înăsprită de ceața fumegoasă.

Era deja în alertă. Bărbatul care stătea speriat în fața sa era un războinic încercat, tovarăș credincios în atâtea lupte ; nu se îngrijora dintr-o nimica toată.

— Niall, ești ca un frate pentru mine. Scuipă tot, fără ocolișuri, îi porunci, văzând că acesta șovăia. Hai, repede !

Fergus pornise deja să-și lege la brâu securea, iar la șold, *claideb* și teaca.

Cele douăsprezece soții, copiii, sclavele începuseră să se retragă spre fundul vastei încăperi, cu ochii

măriți, în care se citea groaza pe care o mai trăiseră de atâtea ori înainte, când cineva le amenința teritoriul.

— Sunt doar la câteva ore de mers, *Rì*, își deșertă cercetașul sacul. Pe drumul cel mare. La apus o să-și înfigă sulițele în bătătura din fața casei tale.

— Câți sunt?

Niall ridică, în sfârșit, privirea.

— Mulți, Fergus. Destui ca să-l oprească până și pe unul ca tine.

— Ai văzut stindardele? mugi, cu o privire ucigătoare, deja injectată, în timp ce își lua în mână sulița cea mai grea, iar mintea îi scotocea febrilă printre mii de variante de apărare. Cine poate să fie? Cine poate să meargă atât de departe cu îndrăzneala? Nu e nici o armată atât de numeroasă...

Își mușcă limba.

— ...Lochlann?! explodă vocea sa, mai mult ca o afirmație decât ca o întrebare.

Niall scutură din cap și lăsă ochii în jos.

— Nu, stăpâne... aceia vântură steaguri cu capete de lup însângerate, încheie cu glasul stins.

Sprânceana hirsutului principe al războiului se arcui, cicatricele de pe față și de pe nasul spart se mișcară de parcă ar fi fost însuflețite de o viață proprie, preschimbându-i trăsăturile.

— Partholon, murmură.

Își auzea vocea și îi venea greu să creadă că spunea așa ceva. Bărbia îi căzu în piept. Fuseseră întotdeauna uniți, ca un monstru carnivor cu două capete. Acum unul încerca să-l sfâșie pe celălalt. Se scutură plin de ură. Dădu să strige noi ordine către locotenentul său, să-l trimită să-l caute pe Leher, cel mai viteaz dintre ai săi, să sune din cornul de berbec... Chiar așa, cornul! Nu sunase din corn ca să anunțe pericolul.

Însă credinciosul Niall nega deja din cap. Totul era inutil.

În clipa aceea Fergus înțelese. Îl prinseseră în capcană, își bătuseră joc de el.

— Câți am rămas? Câți mai sunt de partea mea?

— Eu, Leher, aproape toți căpitanii tăi, cu familiile lor. Toată Garda Aleasă...

— Așadar, toți cei care s-au compromis cu mine... Prea puțini deci.

— Nimeni dintre noi nu se gândea la așa ceva...

Îl reduse la tăcere cu un gest al mâinii.

— N-are nici o importanță. Niall. Vina e a mea, fiindcă n-am vrut să cred. Urechile mele se făceau că nu aud ce spunea poporul. Azi sau mâine e același lucru. Sunt zilele cele mai potrivite ca să mor.

Se întoarse și se apropie de familia sa.

— V-am dat tot ce puteam să vă dau, dar acum totul s-a sfârșit. E timpul să vă gândiți la ce aveți de făcut, mai înainte ca Illan să vă ia împreună cu toți cei dragi mie și să vă pună să-i păziți porcii sau să vă dea lor de mâncare.

Copilele izbucniră în plâns, mamele încercară să le mângâie. Băieții mai mari de șaptesprezece ani așteptau afară; sub acel acoperiș erau numai băiețandri care încă nu trecuseră probele de inițiere. Fergus nu fusese niciodată zgârcit cu sămânța lui. Avea mulți copii, unii rămași ai nimănui, alții legitimi; le pierduse numărul. Era important: copii mulți însemna fertilitate de bun augur, și era mai simplu să aibă de unde alege decât să se bazeze pe câte unul care poate că ar fi fost suficient de bine înfipt încât să-i lase frâiele clanului. Câteodată râdea în sine la gândul că, mai mult ca sigur, îi puseseră în brațe și bastarzi care nu erau ai lui.

— Eu rămân cu tine, tată. Aici. Rămân lângă tine. Pot să am grijă de mine și să te apăr și pe tine, spuse, sigură pe ea, Wee, cea mai bătăioasă din grup.

Îl întrecea în siguranță și în mândrie chiar și pe Ith, fratele ei vitreg, de aceeași vârstă.

Băiatul nu întârzie și făcu un pas în față.

— Pot să stau cu frații mei. Nu mă goni, tată. Pot să-ți fiu încă de folos.

„Mame diferite, același sânge de lup. Al meu.“ La gândul acesta, Fergus zâmbi orgolios. Ith avea părul

aspru și pielea închisă la culoare, la fel ca tatăl său. Era fiul unei sclave, pe care i-o dăruise Eochy, cu sâni mici și șolduri robuste, bună de prăsilă, gata mereu să se tăvălească prin așternuturile de blană.

Wee era fiica unei femei din nordul îndepărtat. Venea de pe o insulă necunoscută, prinsă între ghețuri, cu un nume imposibil de pronunțat, dintr-o lume făcută din chinuri și negustori de făpturi umane, care nu făceau decât să abuzeze și mai mult de ele. Pe această femeie o violaseră o iarnă întreagă, atât durase călătoria pe mare, dinspre nord. Fiindcă nu era o simplă femeie pe care o capturaseră, avea ceva mai mult: era nespus de frumoasă. Când Fergus o zări în turma de ființe zdrențăroase, mizerabile, legate între ele, care stăteau în noroiul de pe mal, în propriile excremente adunate pe parcursul a zile întregi de călătorie, ea nu mai era capabilă nici măcar să se țină pe picioare. Nu avea mâini de sclavă, era probabil o sclavă eliberată, și fusese apoi prinsă într-o incursiune de pradă. Fergus plăti în grabă prețul la care se înțeleseseră, o aruncă îmbrăcată în apă, ca să-și dea jos murdăria de pe ea, o dezbrăcă în fața tuturor, fără nici o rezistență din partea ei, și o acoperi cu o blană de urs cu care o frecționă ca să aducă puțină căldură în acel trup de o armonie perfectă, dar crunt chinuit. O urcă în căruță și citi în ochii ei un singur lucru: neîncredere. Avea o limbă greu de înțeles, iar mintea ei părea cu totul rătăcită, astfel că nu reuși să înțeleagă cum o chema, și deci îi puse numele Murna. Nu fusese niciodată cu adevărat o sclavă, ci, mai degrabă, o tovarășă pe care cu toții o admirau, în ocaziile oficiale, pentru frumusețea ei ca de statuie. I-o dărui pe Wee, fiica sa preferată. Nu-i venea să și-o mărturisească nici sieși. Din perspectiva dinastiei era fără nici o noimă să prefere o fată, însă Wee, cu grația mamei sale și cu caracterul bătăios al lui Fergus, știa să se facă iubită.

Într-un cuvânt, era o splendoare. Îi uimea mereu pe toți cum dintr-un urs masiv și țepos ca Fergus putuse să se nască o asemenea creatură. O fetișcană cu o inteligență vie, mereu trează, și cu o frumusețe

exotică, ce-ți tăia răsuflarea: trăsături fine, clare, și buze roșii, ca ale mamei ei, părul atât de deschis la culoare că părea alb, irișii între un albastru foarte deschis și cenușiul gheții, cu vinișoare roz și azurii, precum reflexele transparente în apa unui izvor.

Și tocmai fiindcă ținea atât de mult la ea o îndepărtă atât de brusc de sine. Trebuia să o trimită de acolo. Altfel nu ar fi supraviețuit.

— Luați-vă lucrurile și fugiți spre răsărit. O să știu eu cum să vă găsesc.

Soțiile îl înconjurară dezorientate, unele gemând, altele mângâindu-l.

Murna șovăi însă, cu lacrimi în ochi.

— Ce viață aș putea oferi copiilor mei dacă fug? Mereu în pericol, fugară prin păduri... Foame, frig, suferințe. E greu acolo, afară.

— E mai rău să rămâneți aici. Uită-te la Wee, bâigui Fergus. Uită-te bine la ea... Știi ce o să-i facă, nu-i așa? Și, dacă o s-o cruțe, e atât de frumoasă, încât o să fie sacrificată ca ultima dintre sclave. E fecioară, o să ardă de vie pe rug pe un altar de sacrificii, ca dar de preț pentru vreo Semilună Sângeroasă ori pentru vreo divinitate a clanului Partholon. E prețioasă ca aurul. Poate o să ajungă marfă de schimb, prin care vreun *Rì* neînsemnat o să pecetluiască pacea, sau o să sfârșească la negustorii de oameni, cu o soartă... o soartă ca a ta.

Fergus nu pronunță ultimele cuvinte; o rănise deja destul pe Murna.

Femeia se înfioră la amintirea sorții pe care o avusese înainte.

— Mai bine să ardă într-o clipă decât să se stingă încetul cu încetul, zi de zi, printre paria pădurilor. N-o să supraviețuim, Fergus.

— Mai bine vii și flămânde decât moarte. Măcar așa mai aveți o șansă. Și apoi, o să vă caut. N-o să vă las singure...

Nu mai admise replică; o goni și pe ea.

— Şi acum, duceţi-vă, faceţi cum am spus! mugi el şi se întoarse. Niall! Anunţă-i pe toţi cei care sunt de partea noastră!

Traversă cu paşi mari încăperea.

— O să vedem înainte de lăsarea nopţii cine trăieşte şi cine moare!

— Au ajuns aici deja, Fergus. În frunte cu căpitanul Leher, zâmbi strâmb războinicul său. Şi îmbrăcaţi toţi în blănuri cu emblema ta. Duşmanii trebuie să ştie cu cine au de-a face. Prietenii – scuipă pe jos – trebuie să-şi aducă aminte că trădează chiar neamul lor!

Fergus îşi îmbrăcă blana cea mai groasă, apărători din piele groasă şi metal, iar pe cap, un craniu de urs mascul, cel mai mare care se văzuse. Ieşi în uliţa satului, unde grosul poporului său – cei care îl trădaseră – făcu un pas înapoi. Războinicii care îi rămăseseră fideli urlară către soarele ce stătea să moară strigătul lor de luptă ce însoţea dansul de război, scoţându-şi limba, căscând larg ochii, lovindu-se peste coapse şi făcând, cu picioarele, pământul să tremure.

Soseau tot mai mulţi. Prea mulţi.

În condiţii obişnuite, ar fi fost o ciocnire de la egal la egal, în care, printre altele, clanul Partholon ar fi avut dezavantajul terenului şi oboseala drumului. Dar era limpede că acum situaţia se schimbase: era un atac împotriva lui Fergus, nu a nemezilor. Illan sosi purtând scutul cu emblema lupului însângerat cu capul în jos şi arătă că dorea să vorbească. Mult mai scund decât Fergus, *Rì* al clanului Partholon nu coborî de pe cal. Prin gestul acela îşi arăta dispreţul şi superioritatea faţă de cel care nu merita atenţia lui. Şi îşi păstra un avantaj psihologic, depăşindu-l prin înălţime. O bună parte din agresivitate îi venea tocmai de la statura sa măruntă. Apăru însoţit de un pâlc de războinici şi de cunoscuţi, acum cu roluri schimbate.

Se făleau cu un campion necunoscut, care-l înlocuise pe Arawn, măcelărit chiar de fraţii săi dincolo de zidurile

cetății Toraigh. Se prezentă ca Donn, fiu al lui Erglan. Le plăcea să se împăuneze cu numele divinităților, folosindu-le fără discernământ, pentru scopuri de doi bani. Omul purta numele zeului morții. Alături de *Rì*, șoimarul nu-și mai încăpea în piele; el, care îl înșelase pe Ölvik, ținea sus, pe antebrațul înmănușat, splendidul exemplar de uliu porumbar. Neamul Partholon îl înlocuise pe bătrânul, raționalul druid care vindecase un șchiop diform în timpul întrecerii cu cai pe vârful muntelui Uisneach. Fergus îi recunoscu pe Eolas, Fios și Fochmarc, trei vechi cunoștințe, care agitau cu toții baghetele magice de plop *slat an draoichta*, dându-și aere de *ollamh*. Fiecare din acele nume însemna „cunoaștere". Primul era îmbrăcat într-o blană de vidră, cel de-al doilea într-una de focă, iar ultimul într-o piele ciudată de pește, fără solzi și cu miros grețos, respingător, pe care nimeni nu o mai văzuse, dar care se spunea că aparținuse unui monstru marin. Luaseră cu ei un stol de șamani goi, și dansau cu toții în extaz în jurul lui Fergus, fără să bage în seamă frigul.

Hotărât lucru, Illan se arăta un inovator; dar niciodată unul de succes.

Leher, omul cel mai periculos din clanul Nemed, Niall, fiii cei mai mari și restul războinicilor care îi rămăseseră fideli lui Fergus se adunară în jurul lui, fără să se lase intimidați. Însă erau prea puțini. Ceilalți nemedieni împreună cu bătrânii, femeile și copiii se țineau deoparte, strânși unii în alții, parcă fără o voință proprie, înțelegând situația.

— Unde sunt Iubdan, Erc, Olc Aiche, druizii mei?! mugi Fergus, ridicând sulița spre cer.

Ajunse în mijlocul spațiului liber, noroios, fără să aibă satisfacția răspunsului așteptat.

— Eu îi țin pe nemernicii ăia renegați, și ei îmi întorc spatele! tună, cu un glas ce făcu să tremure pământul.

Câțiva câini răspunseră strigătului său începând să latre.

— Vânduți pentru o mână de ambră, amulete de os și câteva vase de pământ! urlă disprețuitor.

Se întoarse apoi către *Rì* al clanului Partholon, iar vocea i se schimbă dintr-odată, ca și expresia tăioasă:

— Numele celor trei mistreți dresați ai tăi înseamnă „cunoaștere", dar Nemed vrea să spună „loc sacru", asta n-au înțeles? îl provocă.

Știa deja cum avea să se termine totul.

Singurul răspuns al lui Illan fu un scuipat la picioarele lui *Rì* nemedian.

— Nu mă gândesc prea des la moarte, rânji Fergus ca o fiară, dar nu mi-am închipuit niciodată că va fi așa: trădat de poporul meu și înjunghiat de feciorul ăsta de scroafă care e vărul meu.

Illan înghiți insulta cu multă bunăvoință. Nu-i convenea să stârnească un conflict. Cei rămași fideli lui Fergus erau încă numeroși, iar poporul nemedian șovăia, pendulând ca orice om nesigur, gata să-și schimbe încă o dată părerea dacă s-ar fi convins că era bine să rămână cu Fergus. Poate că nu era suficient că îi corupsese pe nobilii, șamanii și druizii nemedieni. Fergus era conducătorul lor după tradiție. Illan – un tânăr ambițios, care, deși de același sânge cu el, rămânea un partholon. Nu se mai văzuse niciodată vreun lup însângerat la conducerea unui *tùath* cu gheare de urs.

— Tu, Fergus, nu mai ești în firea ta! contraatacă el. Conan te-a făcut slab ca o babă știrbă.

Fără o vorbă, nemedul îl înhăță cu mâinile goale pe partholonul cel mai aproape de calul lui Illan, îl ridică fără greutate, cu tot cu armură, îl înălță într-o clipită până deasupra capului și-l azvârli în mijloc, în murmurul tuturor celor de față.

— ...Ți se pare slabă baba asta?!

Illan bătu din palme batjocoritor. Expresia înghețată din ochii săi cenușii nu lăsa să se vadă ceea ce simțea.

— Nu mă interesează să-i omor pe câinii tăi de război, îl insultă, arătând spre Niall și Leher, și nici măcar pe tine, adăugă aplecându-se înainte din șa. Te vreau doar afară de aici, până la noapte.

Se stârni rumoare și un val de surpriză. Provocarea se transformă într-o înfruntare a voințelor.

— De unde atâta generozitate?

— Inima mea bună, râse blondul partholon, pieptănat cu grijă și bărbierit, cu gura sa desenată strâmb, ce părea o despicătură.

— Cum de s-a întâmplat asta?

— Cum se întâmplă de când lumea: convingere și bun-simț.

— Adică trădare și corupție, mârâi Fergus, fără să-și facă iluzii. Aș putea să-ți iau beregata. Aș fi în stare să-ți tai beregata cu mâinile goale, chiar și cu trupul străpuns de sulițele alor tăi, ca un arici.

— Poți să încerci. Eu nu mă mișc de aici. Dar am să-ți fac o propunere mai bună. Du-te! Acum. Și o să-ți îngădui onoarea armelor.

Din nou rumoare.

— Ai fost un mare războinic, Fergus, îl tămâie Illan, căutând să aranjeze lucrurile înspre propriul folos. Puteți să plecați, și tu, și ai tăi, cu armele în mâini.

Nemedul știa că avea dreptate. Nu exista altă șansă. Cu aerul cordial al unui zimbru gata de atac, se apropie de vărul său, în timp ce Garda Aleasă a partholonilor se strângea în jurul lui *Rì*. Fergus putea, fără îndoială, chiar și numai fiindcă erau luni de zile de când nu se spăla decât în ploaie.

Totuși, Illan nu zise nimic.

Toți se așteptau ca hirsutul nemed să-i aplice o lovitură cu capul.

— Fie! spuse el, în schimb. Pământul meu nu mai e aici! Fiindcă poporul *meu* nu mai e cel de aici! îi fixă pe toți cu o încruntătură teribilă, iar timbrul vocii sale străbătu până în ultimele rânduri.

Câțiva se dădură înapoi un pas. „Mai bine viu și înfometat decât mort. Oricum, așa mai aveți o șansă", se gândi la cei dragi ai săi: Wee, Murna, Ith. La fiii vitregi și la războinicii care ar fi mers cu el. Ar fi putut să încerce să se organizeze ca să-și recapete

puterea. Illan nu era un conducător făcut să rămână multă vreme în frunte în aclamațiile poporului. Iar de acolo, de departe, Fergus ar fi putut să-i dea mult de furcă. În plus – un lucru fundamental – onoarea era salvată. Nu avea nici un rost să moară în acel moment. Nu el se arăta laș, Illan era cel care refuza lupta. Așadar, încă se temea de Fergus.

Totul părea să se precipite, în timp ce o nouă cârmuire se înstăpânea în satul clanului Nemed, cu perindările călare ale noilor nobili, cu strigătele de bucurie ce-l preamăreau pe Illan și cu aprobările din partea celor care se vânduseră.

Fergus, împreună cu războinicii lui și cu familiile acestora, nu trecuse încă de marginea pădurii, când cei din neamul Partholon deja dăduseră foc casei sale, arzând cu dispreț micile tezaure pe care un om le adună într-o viață. Preschimbau în cenușă toate corturile și toate averile exilaților, crăpau țestele oricărei ființe umane care avea vreo legătură cu ei, druizii și șamanii aveau să urineze pe trupurile și pe cenușa lor, aruncând blesteme și vrăji și alungând sufletele dușmanilor departe de granițele *tùath*-ului; făcând astfel, spiritul lui Fergus și al celor rămași credincioși lui nu ar mai fi existat niciodată și ar fi fost cufundat cu totul în uitare.

Illan nu se osteni să scotocească locul. Știa foarte bine că aurul și lucrurile de preț ale lui Fergus luaseră deja calea codrului. Nemedul nu era atât de neajutorat, și avusese tot timpul ca să le pună la adăpost. Conducătorul partholon scoase un urlet lung de bucurie sălbatică. Nu era chiar tot ce voia, însă ceea ce avea obținuse pe loc, așa cum își dorise. În subordinea lui se afla acum cea mai mare armată din întregul Inis Fàil.

Dimineața era înghețată și aspră ca un os. Stomacul dădea semne clare de foame. O mână de fructe nu însemna o masă prea grozavă în zorii unei noi zile de mers pe jos. Iar acela era doar începutul, doar câteva firimituri din ceea ce aveau să le aducă anii ce urmau.

— Eu nu merg, murmură Wee. Mă întorc în sat cu tatăl meu. Nu fug ca un iepure.

Ith păru să se gândească.

— Și să ne lăsăm mamele?

Ea îl măsură cu un aer disprețuitor.

— Încă mai faci pe tine? Încă mai ești un sugar și ai nevoie de lapte? îl batjocori ea, făcând un gest pentru a îndepărta ghinionul.

Simțindu-se jignit, celălalt avu o răbufnire de falsă mândrie.

— Voiam să zic să nu lăsăm femeile singure...

— Eu mă duc.

Wee o porni prin pădure, înapoi pe drumul pe care veniseră, fără să facă mai mult zgomot decât un șoim la vânătoare.

Sfâșiat între amorul propriu și curajul nesigur, Ith o urmă.

Trecu o jumătate de zi. Apoi fumul gros ce se înălța dinspre satul nemed nu mai lăsă nici o îndoială în legătură cu ceea ce îi aștepta. Wee se sprijini cu spatele de un mesteacăn și se lăsă să alunece în covorul de frunze moarte și noroi.

— S-a sfârșit. Casa noastră arde, lui tata i-au tăiat gâtul, iar mama s-a pierdut în pădure.

Își acoperi fața cu mâinile.

— N-o să reușim să mai găsim grupul femeilor.

Vocea lui Ith era frântă.

— Știu.

Descurajarea nu durase decât câteva clipe; fata se ridică, iar Ith zări pe fața ei o urmă de zâmbet.

— Eu plec la Temair Luachra.

Ith bâlbâi ceva de neînțeles, în care se citea doar cât era de alarmat.

— Am auzit când spuneau că ciuma s-a dus.

— Și cum socotești că ajungem acolo?

Ea indică spre miazăzi cu un gest ce o arăta plină de sine.

— Ajunge să mergem într-acolo fără să ne îndepărtăm de coastă la mai mult de câteva ore de mers.

Porni fără șovăială, cu o siguranță ce-l obligă pe Ith să o urmeze. De altfel, nici nu ar fi avut de ales.

„Băieții ăștia – gândi Wee cu un oftat, aruncându-și pe spate părul nemaipomenit de blond –, de ar avea măcar jumătate din puterea femeilor!“

6

Erin fusese neobișnuit de generoasă. Cu bucățile de aur pe care i le servise pe tavă fiului său la a doua întâlnire, el și-ar fi putut cumpăra imaginea unei noi demnități. În ochii celorlalți, începuse deja să se ridice la rangul de mare senior al războiului.

Deplasându-se cu turma sa numeroasă de paria într-o lungă călătorie spre miazăzi, ocolind drumurile bătute, potecile și cărările, ajunseseră până în satul cel mai apropiat de grotele de la Uisce Uasal, „grotele apelor înalte". Nobilul își lăsă clanul mizerabil împrăștiat prin pădure, ca o turmă de spectre invizibile; reușeau să-l uimească de fiecare dată cu capacitatea pe care o aveau de a se face nevăzuți în câteva clipe și în orice pâlc de copaci – o artă ce o deprinseseră în ani și ani de antrenament greu, în care făcuseră din necesitatea de a supraviețui o virtute a mimetismului. Mergând la pas pe calul său cu păr aspru, Morc trecu de marginea satului de pescari, afișând un zâmbet binevoitor, dar cu sabia pregătită la șold; fără însemnele sale, dar prudent, ca unul care nu aduce necazuri și nu le caută. Foarte curând, atitudinea sa circumspectă făcu loc unei veselii de bun augur. Druidul, singura figură din sat care l-ar fi putut recunoaște, era mort. „Răpit", cum spuneau oamenii. De fapt, căsăpit chiar de Morc în Insula de sub Mare. Sărmanului Etar, meșterul în metale – altă veche cunoștință a nobilului, care sfârșise măcelărit de ucigașii trimiși de Eochy la

un semn al lui Morc –, îi luase locul un bătrân fierar, care se socoti fericit să-l slujească pe străinul acela, cu plecăciuni chiar, atunci când văzu câteva piese de aur lucind în mâinile cavalerului.

Cu o mică ajustare a prețului, fierarul schimbă căluțul nărăvaș al lui Morc cu un armăsar impunător, pentru război, puțin diferit de primul prin faptul că era cu adevărat masiv. Apoi, nu fără să se arate surprins, porni să meșterească pentru nobil o mulțime de arme albe, din toate lamele ce le avea la îndemână în vatră.

— Cu animalul ăla splendid și cu toate armele astea, o să fiți primit ca un prinț chiar și la Temair Luachra, domnul meu, observă *aes dana*, fără să-și închipuie cât de aproape era de adevăr.

Dialectele lor locale semănau suficient cât să înțeleagă ce voia să spună.

— Cel puțin când își vor veni în sfârșit în fire după nenorocirile ce le-au trimis acolo zeii!

Morc se răsuci dintr-odată, ca mușcat de un scorpion.

— Nenorociri? Asupra lui *Ard Righ* Conan? Asupra lui *Eachtrannach*?

— Și nu numai... asupra întregului neam al lui, se sumeți omul, mirându-se, la rândul său, de dovada aceea de ignoranță. Cathbad e cu ei. O ciumă, cavalere. Și un freamăt în măruntaiele pământului, venit de dincolo de Al Nouălea Val...

— S-a scuturat pământul?

— Așa de tare, că multe ziduri s-au prăbușit! O izbitură de ciocan dinspre Colinele Golașe, tumulii zeităților Daoine Sidhe, care duce la Tărâmul Morților. Cine a rămas în viață s-a molipsit de ciumă. Dar sunt unii care spun că Străinul s-a dus de acolo.

— S-a cutremurat pământul... repetă Morc absent. De frig? Ori de frică? zise el râzând deșănțat.

Pe fierar îl trecură fiorii, văzând cum își bătea joc nobilul de zei. Dar fața răvășită a lui Morc întruchipa o bucurie fără margini. Firește, nu-i putea mărturisi

că luase calea codrului de luni de zile, departe de orice știre, precum un lup în haita lui. Vestea aceea neașteptată îi păru însă un dar din partea zeilor. Îl făcuse atât de fericit, încât plătise dinainte primele lame, adăugând la preț o mică răsplată. Se urcase apoi în spinarea noului cal, între două desagi, și luase drumul pădurii, cu făgăduința că avea să se întoarcă până la amiază.

Și așa și făcu.

Asudat de oboseală și de căldură, *aes dana* își ridică privirea din vatra sa și îl zări pe nobil întorcându-se în veșminte noi.

Morc lepădase mantia veche și jerpelită și își luase una nouă, din capătul celălalt al satului. Doar culoarea era aceeași: roșul de garanță, însemnul războinicului. Chiar și pantalonii și tunica groasă erau noi. Ar fi vrut să-și facă și o *torque* frumoasă, de tras pe cap, dar trebuia să păstreze aurul care-i mai rămăsese; avea să-i slujească pentru un scop precis: informațiile. Își opri calul și zâmbi. Noua sa *claideb*, sabia ce i-o întindea respectuos fierarul, era cu adevărat de mare preț. Nu era un lucru obișnuit ca un potcovar necioplit să știe să lucreze așa de bine bronzul. Lama era lustruită cu ceară și unsă cu grăsime de bou. Intarsiile de pe lamă înfățișau spectrele din Sidhe. Un motiv în plus pentru Morc să-și arate prețuirea. Înțelese că trebuia să fie o lamă păstrată multă vreme într-un loc ascuns din fierărie. În acel scurt răstimp doar o desăvârșise, și înfrumusețase, și îi bătuse cu pietre prețioase apărătoarea în felurite culori. Morc primi și teaca împodobită, apucă în mână arma, biciuind satisfăcut aerul, și plăti în aur prețul convenit.

Celălalt întinse vesel mâna.

Dintr-odată, Morc păru să se răzgândească. Își trase înapoi premiul lucitor, se aplecă înainte peste grumazul calului, îl fixă cu privirea pe *aes dana* și porni să-i pună întrebări într-un șchiopătat, dar energic dialect nordic, căutând să se facă înțeles:

— *Cumal*, prietene. Da, două sclave! Vreau să știu dacă mai sunt aici, în sat!

Mimă, din gesturi, rotunjimea sânului.

— Partea cea mai savuroasă, mamelele; par a fi *Dà Chìch Annan*, sânii lui Danu. Suficient ca să-i alăpteze pe toţi mucoşii din ţinut...

Prin gesturi şi jumătăţi de frază, meşterul căută să satisfacă acel capriciu al ciudatului nobil cu chipul desfigurat. Ce-l interesa acum era aurul pentru care făcuse învoiala.

— Da, cavalere. Două *cumal*. Dintr-un ţinut îndepărtat. Bine înzestrate, ca două vaci de lapte... confirmă omul, arătând spre marginea satului. Sunt ale morarului, mai în jos, pe râu, ezită el. Dar de ce te interesează atât? Erau înfloritoare odată, acu' mulţi ani, când au venit aici, morarul şi le cumpărase fiindcă nu avea nevastă. Spuneau că pregăteau aluatul cu laptele din ţâţele lor, căci aveau sânii ca ugerul vacilor fermecate din Tărâmul Morţilor... Dar s-au veştejit şi ele, ca florile puse la uscat. Timpul nu trece numai peste mine, vreau să zic.

Schiţă un zâmbet forţat, nervos.

— O să găseşti ceva mai bun pe coastă, domnul meu. În mai puţin de o lună ajung aici negustori de sclavi din nord, cu nave pline de marfă...

Morc făcu o strâmbătură.

— Am gusturi greu de satisfăcut, râse enigmatic. Le-am moştenit de la mama...

Îşi întoarse calul, printre fornăituri şi nechezături, şi îi azvârli aurul lui *aes dana*, care oftă uşurat. O apucă apoi pe cărăruia ce ducea spre râu.

Morarului nu-i venea să-şi creadă ochilor. Cu preţul pe care i-l oferea nobilul pentru cele două slujitoare ar fi putut să-şi cumpere nişte femei mult mai tinere când acostau primii negustori din neamul Gennt.

Cele două matroane ale frumuseţii, trecute acum de floarea tinereţii, erau în culmea uimirii, dar căutau totuşi să-şi reînvie farmecele înşelătoare pentru bărbatul acela brăzdat de cicatrice, care se arăta a fi un nobil dintr-o castă războinică. Bătrânul lor stăpân

uitase de ele; se făcuse nevăzut în clădirea morii, unde se apucase să numere piesele de aur, visând cu ochii deschiși la toate cele ce putea cumpăra cu ele. În timp ce treceau de la un stăpân la altul, cele două *cumal* scormoniră în privirea tăioasă a noului stăpân, care părea să le fixeze cu ochi lacomi. Gravă greşeală.

„Da, trebuie să fie chiar ele. Informatorul meu a văzut bine", erau gândurile lui Morc. „Aşa păţesc două slujitoare cu gura mare, când vorbesc prea mult în jur...". Fără măcar să coboare de pe cal, Morc se întoarse şi o porni la drum, iar cele două femei îl urmară pe jos; intrară astfel în pădure, ducându-şi în braţe puţinele lucruri sărăcăcioase.

Nu avură nici măcar răgazul să-şi deprindă ochii cu semiîntunericul, că două spectre înaripate se lăsară iute, dintre crengi, asupra lor şi le doborâră în noroiul amestecat cu frunze moarte. Strigătele de ajutor către noul stăpân nu slujiră la nimic.

Acesta se răsuci în şa şi zâmbi satisfăcut ca un lup, în vreme ce două siluete iuți legau, cu mişcări precise, câte un laț din fibre de erica de gâtul celor două *cumal*.

Cele două femei îşi duseră mâinile la gât, încercând cu disperare să-şi scoată zgarda ce le sugruma. Nu reuşiră însă decât să primească nişte scatoalce atât de violente, încât sângele începu să le curgă din nas şi din buza spartă. Văzură că le aşteptau câteva zeci de bărbați, vagabonzi soioşi, şi înțeleseră că erau prinse în cursă. Fură apoi obligate să meargă, trase de gât cu frânghia, ca nişte cățele, tot restul zilei, până la lăsarea întunericului; când Morc dădu semnalul de oprire, se prăbuşiră sfârşite la pământ.

Grupul luă în stăpânire o îngrămădire de grote calcaroase, lipite unele de altele ca într-un stup, şi aprinseră focuri mici şi fumegoase, iar cele două *cumal* putură în sfârşit să-şi maseze gâtul rănit şi picioarele însângerate de mersul îndelungat. Înțeleseră că acele două siluete pe care le văzuseră străfulgerând printre crengi erau, de fapt, indivizii cei mai iuți şi mai crânceni din turma de paria.

La vremea când îi întâlnise Morc, nici lui nu-i trebuise mult ca să-i observe. Primul era Hodr, din neamul Gennt; îi lipsea degetul mic de la mâna stângă – semnul statutului său de sclav. Se răzbunase punându-l pe cel care îi făcuse asta să plătească mult mai scump: îl lovise, lăsându-l în nesimțire, apoi îl legase și îl pusese cu toate cele zece degete în tăciunii din vatră, ținându-i mâinile acolo până când din degetele sale nu mai rămăseseră decât niște cioturi. Tocmai se pregătea să-l ucidă, când își dăduse seama că răzbunarea ar fi fost mult mai delicioasă dacă l-ar fi lăsat să trăiască în halul acela. Și atunci fugise.

Nici cealaltă siluetă nu era înaripată: purta atunci o mantie jerpelită, ce îi învăluia trupul slab. Avea părul scurt, unsuros și plin de păduchi, iar chipul îi era descărnat și fără dinți; era mizerabil precum ultimul dintre cerșetori. Și, cu toate acestea, era vorba despre o femeie. Urâtă, slabă ca o scândură și vânoasă, mai puternică decât un bărbat.

— Frumoasă lucrătură, se felicită nobilul, coborând de pe cal.

Cu mândria tipic feminină, ea se bucură mai mult decât Hodr când Morc le aruncă hainele noi pe care le cumpărase din sat chiar pentru ei. Radia de bucurie. Nici nu-și mai aminteau de când nu mai primiseră ceva în dar. Căută să vadă ce îi mai lipsea sau ce i-ar fi putut fi de folos din ce purtau cele două *cumal* și smulse lucrurile de pe ele.

— De ce vă văicăriți? scuipă Morc, pe când se apropia de bruma lor de lucruri. Oricum, vouă n-o să vă mai folosească la nimic!

Prima din cele două sclave se porni să plângă cu sughițuri.

— Ați vrea să știți cine sunt eu, așa e? O citesc în ochii voștri, suspină nobilul fomorian, cu prefăcută cordialitate. Ei bine, nu vă zic. Fiindcă vreau să aflu câte ceva de la voi, iar voi o să-mi spuneți, fie că vă place, fie că nu. Nu știu *ce* o să-mi spuneți, dar sunt mai mult decât sigur că o să vorbiți pe îndelete, mârâi cu viclenie.

Își schimbă apoi, dintr-odată, expresia feței.

— Voi sunteți cele două *cumal* pe care Anninn din neâmul Partholon le-a cumpărat la curtea lui Oengus, nu-i așa?

Cele două se priviră una pe alta, surprinse că era cineva care s-ar fi putut interesa de trecutul a două sclave.

— Nu-i așa? urlă Morc din rărunchi, lovindu-le violent fiindcă nu primise imediat răspunsul.

În vreme ce femeile se prăbușeau gemând în noroi, nobilul continuă:

— Ați trăit cu el, și pe urmă ați trecut la Rury cel Roșu; ați trăit cu Conan și Gwynedd la grotele din Uisce Uasal luni de zile, înainte ca lochlann din Re Hargar să-i ia prizonieri... Nu-i așa? Pun rămășag că ați și tras cu urechea pe lângă vreun cort...

De această dată, cele două femei se grăbiră să răspundă.

— Și sunteți cele care nu țin la beție cu hidromel și *nabid* și spun la toți istorioare nemaiauzite despre comori îngropate și bogății ascunse de acela care a devenit *Ard Righ* din Inis Fàil...

Cu glas mieros, ajunse la miezul problemei.

— Greșesc?

Tăcând mai departe, cele două strânseră ochii şi scuturară din cap.

— Bine, conchise sec. Îmi plac istorioarele. Băgaţi de seamă să-mi povestiţi câteva în zilele următoare. Fără să uitați nimic. Acum plecăm de aici. Ne mutăm în pădure, unde o să fiu numai ochi şi urechi la poveştile voastre frumoase. O să avem tot timpul... Şi, uitasem... nu are nici un rost să încercaţi să fugiți: o să rămâneţi legate până ajungem suficient de departe de orice loc pe care-l cunoaşteți. Iar de acolo, dacă fugiţi, vă condamnați singure la moarte...

— ...Sunt femei uşoare, domnul meu, se băgă Hodr, cu o privire pofticioasă, în care se citea tot ce-i trecea prin minte. Fără noi n-ar supraviețui nici o noapte. Sunt târfe, nu războinice.

— Nici măcar n-ar trebui să-mi bat capul să vă fac felul cu mâinile mele; s-ar îngriji de asta lupii ori, chiar mai rău, negustorii de sclavi.

— O să ne omorâți?

Fu primul lucru pe care reuşiră să-l spună.

— Şi de ce aş face-o? îngână nobilul. Oricum, sunt sigur că o să vorbiţi. Şi atunci...

— Atunci încă o să valoraţi ceva, idioatelor! răbufni Bave nerăbdătoare, cu mâinile în şolduri. De ce să irosim marfă de schimb?

— Bine zis, o felicită fomorianul. O să fiţi şi voi regine... peste un regat de ţapi! Vă simțiți obosite? întrebă cu cruzime. Înseamnă că nu ştiţi ce e oboseala! tună spre turmă, care mugi incitată. Petreceţi cu ele cât vreţi, iar mâine puneţi-le să meargă până când o să înțeleagă ce înseamnă viaţa de paria hăituiţi. Atunci o să le luăm la întrebări, şi ele o să fie foarte mulţumite să ne spună unde a ascuns frăţiorul meu secretele poporului nostru... E tocmai momentul potrivit, acum că a căzut în dizgraţie!

Hodr o înşfăcă pe prima pe care puse mâna şi o târî departe de ceilalţi, în şuturi şi în pumni, declarând dreptul de a fi cel dintâi şi afişându-şi hainele noi ca pe un însemn al unui rang social.

Bave se porni să spumege ca o fiară, şi făcu acelaşi lucru cu cealaltă. Nimeni nu ştiuse până atunci că era lesbiană, iar acum, profitând de ea sub ochii tuturor, se purta mai degrabă cu stângăcie. După primul moment de stupoare generală, hotărî însă că acela era un premiu. Nu mai primise niciodată aşa ceva. Îl consideră, aşadar, un privilegiu, şi, ca atare, căută să se bucure de el oricum, până la capăt, chiar dacă situaţia într-un fel o stânjenea.

Era limpede, oricum, că le venea rândul şi celorlalţi, tuturor celor care ar fi avut chef.

— Unde o să mă duc odată ce pun mâna pe comori, asta o ştiu deja, bombăni Morc, răspunzându-i lui Hodr, în timp ce molfăia o pulpă de iepure. Ştiu bine

unde o să mergem pentru ca din Cazanul Abundenței, cazanul magic, să poată izvorî comorile Marelui Părinte Dagda. Mulțumită lui, o să fim cu toții bogați.

Vorbi ca o fiară cu colții înfipți în prada ucisă : cu un fel de mârâit, fără să ridice capul, fără să-și desprindă dinții de îmbucătură.

— Nu degeaba am tăiat, am spintecat și am făcut bucăți zeci de bărbați și de femei. Mințile strălucite din Inis Fàil mi-au dezvăluit destule. Dar niciodată cu plăcere, spuse cu neobrăzare. Întotdeauna a trebuit să deslușesc cuvintele printre blesteme, scuipături și insulte, pe când mureau!

Râseră amândoi și își înfipseră dinții în carnea de iepure friptă.

Acel secret, pe care, datorită inscripțiilor de pe *Lia Fàil*, știa că îl împărtășește cu Conan și cu Cathbad, nu l-ar fi mărturisit nici măcar marelui Eochy : „Știința înseamnă putere", amintea el mereu.

— Bătrânul bastard căuta să mi-o coacă. Credea cucuveaua aia că poate să mă manipuleze ; în schimb, a fost mereu pe dos.

Morc era un maestru în a provoca suferință. Putea fi definit ca un priceput *aes dana* al durerii. Dar nu i-ar fi adus nimănui sfârșitul cu propria mână. Trebuia să iasă mereu în câștig. Nu era precum Chicol, care căuta doar pura plăcere personală. Nici ca Fergus, care făcea totul pentru onoare – onoarea lui și a poporului său. Și nici măcar ca Maelsuthan și Cailbh, care umblau după prestigiu. Semăna mai degrabă cu Eochy, care se folosea de durere ca să-și sporească puterea. Ori ca Illan – la fel ca el, urmărea aurul.

— Dacă le facem să spună unde a ascuns Conan comorile ce au mai rămas în Inis Fàil, o să putem pleca foarte curând... Dar eu sunt încrezător din fire, șuieră Morc, aruncând o privire spre cele două sclave, în timp ce un firișor de sos i se scurgea pe bărbie. Lasă-mă numai să termin de mâncat, Hodr. Am de luptat cu o coapsă ațoasă și nu vreau să mă dau învins.

Din clipa aceea, totul curse foarte repede. Cu indiciile smulse de la cele două *cumal*, Morc și ai săi înconjurară

grotele de la Uisce Uasal, urcară în inima pădurii până la izvor, traversară terenuri mlăştinoase şi bălţi, pătrunseră în peştera de la rădăcina stejarului milenar cu trunchiul gol, coborâră pe râul subpământean şi ieşiră din nou la lumină ducând cu ei ce mai rămăsese din comorile adunate din cele patru tezaure fantastice: Sulița Izbânzii, lucrată de Arias, fierarul cetății Finias. Fu singura din cele patru comori pe care o putură afla. Duseră cu ei şi aurul pe care îl găsiră încastrat în cei cinci idoli uriaşi ce înfăţişau zeii poporului lor, urâţindu-i fără nici o urmă de respect în clipa când zăriră sclipirile preţiosului metal. Pentru scurtă vreme, se simţiră bogaţi cu toţii; iar asta ar fi dus imediat la dueluri mortale, dacă vreunul dintre ei ar fi căutat să se facă stăpân pe o parte mai mare decât i se cuvenea. A fost un moment în care Morc se temu de o revoltă, însă lucrurile se liniştiră aşa cum se depune noroiul pe fundul apei limpezite. Turma de paria era prea necioplită şi prea îngustă la minte ca să pună la cale ceva organizat.

Era vorba, oricum, despre o pradă firavă, fiindcă nu reuşiseră să găsească intrarea în grota prăbuşită în care se aflau darurile pe care druizii din Tùatha Dé Danaan le trimiseseră poporului lui Eriu: preţiosul *Metal al lui Danu*. Lama Sacră de la Gorias era deja în mâinile lui Conan, Cazanul Abundenţei de la Murias fusese deja luat pe ascuns, iar *Lia Fàil* de la Falias căzuse iarăşi în mâinile lui Cathbad.

Odată ajuns la adăpostul semiîntunericului prietenos al pădurii, numai atunci, Morc sări jos de pe cal şi, cu gesturi frenetice, începu să desfăşoare sulul de piele argăsită în care era învelită Sulița Sacră. O contemplă în extaz, apoi se apucă să o lustruiască şi să o ungă. Îi probă rezistența şi o încercă izbind-o de lama unuia dintre oamenii săi; bronzul lui paria cedă în faţa acelui metal necunoscut, de o calitate deosebită. Ochii nobilului sclipiră grăitor.

— E vremea s-o pornim spre miazăzi. Ce căutăm noi nu e la Inis Fàil, ci pe Prydain... Simbolurile de pe nenorocita aia de *Stelă a lui Danu* sunt poziţiile

unor pietre *dolmen* într-un imens Cerc al Luminii... Cel puțin așa spuneau ticăloșii aceia pe care i-am făcut să mărturisească. Au indicat locul confruntând simbolurile cu alinierea stelelor: e la sud de Inis Prydain, dincolo de brațul de mare Eriu, în apropierea unui râu larg, la câteva zile călare de alt canal ce desparte Prydain de pământurile ce ajung până la teritoriile calde din miazăzi; acolo unde se termină lumea cunoscută, sublinie fomorianul, cu un gest vag. Noi, în schimb, o să ne îndreptăm mai întâi către izvoarele Kesair, din munții Wicklow, chicoti el la gândul secretului pe care i-l destăinuise în amănunțime Erin cea Frumoasă. Gândul la bătrânul cu ochii violeți, despre care se spunea că era păzitorul unei științe prea înalte pentru ca acel om să-i supraviețuiască... cazanul magic! Așa că numai el putea să fie! Dacă informațiile mele sunt exacte, e o știință pe care va trebui să mi-o transmită mie. De voie ori de nevoie, Cazanul Abundenței o să-și schimbe încă o dată stăpânul: va trece din mâinile pustnicului în mâinile mele, șuieră, urcând în șa. Iar când va fi al meu, o să-l ducem pe Prydain, o să-l punem în mijlocul *cromlech*-ului și... acolo o să înceapă să-i învie pe războinicii morți, o să înceapă să verse spectre din Tărâmul Morților, care se vor pune în slujba noastră...

Hodr și Bave îl ascultau cu ochii ieșiți din orbite.

— ...Să dea mâncare la discreție. O să punem capăt foametei, lipsurilor și bolilor! vorbi plin de însuflețire turmei de paria, deși nu se îndoia că nici măcar jumătate din haita aceea nu-i înțelegea limba și nici nu erau destul de inteligenți ca să prindă semnificația acelor vorbe.

Își întoarse calul și o porni către miazăzi.

— E un loc frumos acolo unde izvorăște Kesair, adăugă ironic, pe când ceilalți se puneau în mișcare în urma lui, unii pe cai, cei care erau capabili, toți ceilalți pe jos.

— Am fost acolo când eram mic. Foarte mic. Sunt sigur că o să reușim. Fiindcă sunt sătul să pierd timpul. Cum v-am spus, sunt încrezător din fire.

7

Vântul puternic de *Samhain* învârtejea frunzele moarte printre trunchiurile salcâmilor şi ale stejarilor uriaşi, biciuia feţele şi te făcea să strângi ochii. Printre petele de ocru, galben, roşu şi brun ale frunzelor ce îmbrăcau rămurişul milenar, Conan se opri în mai multe rânduri ca să observe cu încântare tumulii mormintelor, cercurile de piatră şi acele *cromlech* cu pietre *dolmen* suspendate ce populau peisajul. Nu i se mai întâmplase niciodată aşa ceva, astfel încât dădu vina pe viziunea onirică pe care o avusese cu Anninn. În fine, căuta o interpretare pentru acele figuri geometrice care cu câteva zile în urmă nici nu-i fluturaseră măcar prin minte.

Un curs adânc de apă, umflat de ploi îi obligă să ocolească, îndreptându-se către un loc mai înalt; numai acolo găsiră o poziţie bună, de unde puteau privi în voie. De sus se zărea, foarte departe, linia albastră a orizontului de deasupra mării.

Conan se înţelese din ochi cu Gwynedd. Îl surprinseseră amândoi pe Magmor privind cu nostalgie într-acolo.

După ce unda gigantică îi înghiţise casa de pe ocean, femela neagră a monstrului marin care venea mereu pe lângă golful său şi se hârjonea cu el dispăruse. Magmor pierduse o prietenă. Îşi mângâie calul cu mâinile sale uriaşe, impresionante, dar capabile totuşi de o infinită blândeţe.

Calul era un animal de tracțiune, cu picioare enorme. Magmor îl descoperise la un fierar din Temair Luachra, care nu știa cum să se descurce cu el. Nu reușea să-l pună în pereche cu alți cai, fiindcă avea un gabarit cu totul aparte. Omul fusese cât se poate de mulțumit de vânzare, mai ales că era vorba de însuși *Ard Righ*. Însă Conan avea ochiul format: calul acela negru era singurul în stare să poarte greutatea lui Magmor.

Uriașul negru rămăsese mut de fericire. Nu mai avusese până atunci un cal al lui. Nici măcar împrumutat; nu puteau duce un asemenea călăreț. În schimb, animalul acela negru ca el avea să fie numai și numai al lui. Cu condiția să învețe să-l călărească. Îi răsunau încă în minte hohotele lui Conan, ale lui Gwynedd și ale copiilor la fiecare încercare a namilei de a urca în șa... și, mai ales, de a rămâne acolo.

— Am văzut torentul cu cataractele cele mai frumoase din tot Inis Fàil, gâfâi din spate Pwyll numai entuziasm din cap până în picioare.

— Și pun rămășag că e plin de somoni proști, care încearcă să le urce, și pe jumătate morți de oboseală... își dădu cu părerea Owain, ridicându-se deja ca să-și urmeze prietenul.

Pwyll se opri o clipă și se întoarse.

— Tu nu vii? o întrebă pe Tyren.

Copila răspunse cu un aer plin de sine, specific feminin:

— Până când voi vă bălăciți în apă ca niște mistreți și vă umflați în pene cu vânătoarea cea mai ușoară și mai banală din lume, eu o să merg să cercetez desișurile din jurul luminișului. Mai e puțin până la apus, e lună plină, și tufișurile din jur sunt de păducel! Sunt sigură că o să găsesc acolo zâne dansând!

Trecu în spatele celor doi băieți, nu fără să arunce o ultimă împunsătură:

— Pe urmă poate o să fac o baie în lumina lunii. Goală, bineînțeles.

Chiar dacă nu-l vedea pe Pwyll, îl auzi deja înghițind în sec.

Din tabăra înjghebată pentru noapte, răsună vocea lui Gwynedd, dând obişnuitele sfaturi, pe care băieţii promiseră să le respecte. Doar Banàn se arătă dornic să-i urmeze, însă Cathbad nu-i dădu voie.

Printre frunzele uscate şi ferigile cu verdele pălit de acum de frigul nopţilor de după *Samhain*, Tyren îşi urmă fidelă intenţiile.

Din depărtare se auzea sporovăiala celor doi băieţi, în timp ce încercau să prindă cina în micile harpoane făcute din ţepuşe bine ascuţite. Înspăimântaţi, somonii săreau în ochiurile de apă cristalină, unde începuse să se desluşească oglindirea incertă a lunii rotunde pe cerul încă azuriu.

De fapt, Tyren nu ştia nici ea ce căuta; asta şi fiindcă momentul de bravadă îi trecuse de ceva timp; la fel şi cuvintele înfumurate pe care le rostise mai devreme, numai ca să-l înţepe pe Pwyll. Înţelese că intrase prea adânc în desişul de arbuşti, iar, când auzi prima răsuflare, încercă în zadar să dea înapoi: spinii tufişurilor de care se înconjurase i se agăţau de haine ca nişte gheare. Gâfâielile se înmulţiră. Acum erau două, trei... zece. Ea strânse din ochi şi aşteptă ca, dintr-o clipă în alta, să vadă ţâşnind în văzduh aripi transparente... Zânele dansatoare pe care le căuta.

Un stol de codobaturi speriate se ridică în zbor, într-un foşnet surd de aripi.

Crengile de păducel păreau să o împingă înainte, spre un mic grup care-i stârni neliniște, deşi părea inofensiv. Tyren îşi schimbă părerea când acele fiinţe se apropiară şi porniră să sufle greu, ca nişte fiare. La început, crezu că erau nişte animale cu blană. Le distinse mai întâi trăsăturile omeneşti, apoi ochii cu irisul arămiu; se gândi atunci la nişte veşminte ciudate şi pestriţe. Dar fu nevoită să-şi schimbe din nou părerea. Că erau femei nu putea fi nici o îndoială, iar asta şi pentru că erau toate goale şi... acoperite de pistrui. Ceea ce fata cea blondă luase drept o mantie era, de fapt, o puzderie de pete ce le acopereau întregul trup, dându-le un aspect de animale.

Văzând că Tyren era singură, una dintre creaturile acelea deveni mai îndrăzneață, se apropie de fată şi îi atinse părul lung, de culoarea aurului. Aveau toate trupul micuţ, dar fără trăsăturile specifice piticelor. Pielea, în schimb, le era roşiatică sau arămie; unele aveau părul foarte lung şi drept, ce se târa pe pământ ca o trenă mizeră; altele îl aveau încâlcit şi soios – o încrengătură de inele murdare ce le încununa trăsăturile exotice.

Fascinația pe care o încerca Tyren birui spaima. Nu se dădu înapoi.

Văzând că fata nu fuge, celelalte îndrăzniră şi ele. În scurt timp, veniră toate în jurul ei, scoțând gâfâituri răgușite de surpriză, plescăituri din limbă şi strigăte guturale de uimire, fără să se exprime totuşi în vreun dialect anume.

Tyren urlă, în timp ce încerca să iasă dintre spinii arbuştilor ce îi zgâriau pielea. Înțelese că acele creaturi erau interesate de haine şi de părul ei de culoarea grâului copt, pe care se străduiau cu orice chip să i le smulgă, ca un stol de lilieci agățați de ea.

Femeile acelea fascinante şi respingătoare începură să o împingă tot mai adânc în desişuri şi s-o rănească, în vreme ce îi cercetau trupul cu gesturi obscene, căutând de mâncare ori mici lucruri de preț.

Tyren sângera de acum din cauza tăieturilor şi a înțepăturilor primite de la spini, înghesuită cum se găsea într-o încâlcitură de crengi. Cu neputință să se apere; ele erau prea multe, îndârjite şi nepăsătoare față de rugi şi ghimpi, printre care se mişcau cu atâta dezinvoltură, încât părea că nici nu făcuseră altceva în viaţă.

Una dintre ele îi sări în spinare şi începu să-i smulgă hainele.

Tyren strigă din nou şi se porni pe plâns.

Până când o siluetă mare atacă, ieşind dintre arbuşti şi scoţând strigăte războinice. Înarmat cu harponul de lemn, Owain se năpusti drept către ţinta masivă, ciomăgind bine toată acea grămadă de creaturi.

Din partea cealaltă, fără să bage în seamă spinii ce-i tăiau și îi sfâșiau carnea, sosi Pwyll, care se postă între fată și atacatoare. Îi făcu lui Tyren pavăză, lovind capete și spinări cu țepușa sa.

Nu dură mult. Creaturile se retraseră în pădure, suflând greu, respingător.

Înviorați de victorie, cei doi tineri porniră câțiva pași în urmărirea lor.

Din direcție opusă le ieși în cale un prădător adevărat. Era mare cât unul din băieți; mârâia, cu urechile lăsate, iar din gură îi curgeau bale. Înainta încet, dar implacabil, împingându-i, parcă, pe cei trei afară din desișul de arbuști.

Tyren îl privi țintă pe lup și văzu că avea ochii albaștri. În vreme ce fratele ei și Pwyll îl țineau la distanță cu harpoanele, toți trei dădură înapoi până ajunseră în luminiș. Se auzi răsuflarea specifică acelor creaturi. Pe urmă, nimic. În tăcerea ireală, sub ultimele luciri ale crepusculului, animalul dispăruse. Fără să depășească linia unde se termina desișul de păducel.

Băieții se întoarseră spre tabără, oblojindu-și tăieturile și rănile.

Pwyll încerca să-și imagineze cum avea să-și coasă la loc tunica de lână. Sfâșietura îi scoase la iveală brățara de aur bătut cu pietre de acvamarin, *cimb*, pe care Gwynedd i-o dăruise, în semn de recunoștință, mamei lui Pwyll. Strălucea sub clarul de lună. Tânărul o purta între cot și umăr, după obiceiul lochlann.

Iar Tyren, umilită, căuta să-și scoată doi spini de sub pielea brațului.

— Să te bați chiar cu spiritele pădurii!

Fratele ei scutură din cap, scuipând pe jos ca să alunge deochiul.

— Dacă ne-ar fi prins, ar fi putut să ne țină ca sclavi!

— Data viitoare, când spui că vrei să te scalzi goală, chiar fă-o, înrăutățți Pwyll lucrurile. Măcar o să ne distrăm mai bine cu toții!

— Răpiți de zâne? îi întrebă Conan sever, cu mâinile în șolduri.

— Vrăjitoare în lumina lunii? zise Gwynedd ridicând din sprânceană.

Cathbad fu singurul care nu zise nimic. Se mulţumi să-şi termine fructele şi să surâdă cu un aer ştiutor.

Drept pedeapsă, fură puşi toţi la treburile casei şi, evident, li se interzise să se mai îndepărteze.

La sfârșitul mesei, Pwyll se oferi să îngrijească micile tăieturi ale lui Tyren.

Owain își strânse buzele ironic; prietenul său sugea pielea de pe brațul surorii sale, încercând să smulgă un spin intrat adânc.

— Vechea şmecherie, chicoti el, în timp ce se întorcea pe partea cealaltă sub învelitoarea făcută din blănuri, încercând să adoarmă.

Conan și Gwynedd observară câtă grijă avea Pwyll de Tyren.

— Chiar n-aş putea să-mi închipui sentimente mai frumoase decât ce simte acest băiat pentru fata noastră, zâmbi frumoasa skeld.

— Dacă zeii vor vrea să ne învrednicească de ele.

După întâmplarea aceea răscolitoare, nu mai întâlniră nicăieri, în marșul din ziua următoare, vreun suflet. Și nici în timpul cât se abătură pentru o vânătoare pe care Conan și Magmor o puseră la cale ca să prindă o pereche de iepuri, câteva prepelițe și potârnichi. Cu pofta de mâncare a negrului, era mai sigur să fie mâncare din abundență. Astfel că Străinul încuviință să se facă un foc potrivit și își îngăduiră, în sfârșit, carne de vânat friptă, dreasă cu ierburile pe care Gwynedd știa să le recunoască și să le culeagă.

— După tot ce s-a întâmplat, anul acesta nu s-a mai ținut obișnuita adunare pe înălțimile muntelui Uisneach, începu Cathbad, încălzindu-se la focul de tabără, în vreme ce Banàn grohăia liniștit la picioarele sale.

Soarele cobora la apus, iar animalul, nocturn prin firea lui, începea să se trezească.

— Cine zice că întâlnirile astea sunt nefolositoare nu pricepe nimic, continuă Cathbad, contrazicând, de fapt, ceea ce tot el spusese dintotdeauna: că din acea adunare gălăgioasă, nu rămânea decât cu goana cailor.

Din desaga sa nesfârșită scoase, între timp, a nu știu câta noutate.

— Încercați să vă imaginați că în urmă cu doi ani am auzit o știre care mi-a revenit în minte de-abia noaptea trecută, în somn! Și se leagă perfect de ceea ce căutăm noi. Cum știe și Conan, e vorba despre un oraș sacru în ținutul lui Prydain, care își va dezlănțui puterea numai prin grația Cazanului Abundenței al însuși zeului Dagda. Ori noi știm toate acestea din inciziile sculptate de pe *Lia Fàil*, din interpretarea pe care am putut să le-o dau cu ajutorul lui Conan, de la informatorii mei și din această frază culeasă pe Uisneach de urechile mele.

Conan îl privi pe bătrân și se abținu cu greu să râdă.

— La cât de mari ai urechile, cum ar fi putut să nu o culeagă?

Arhidruidul continua să-și facă de lucru cu un lemn pe care și-l ducea mereu la buze. Lemnul era înfipt la capăt într-un căuș pentru ars, și îl folosea drept pipă; îndesa în căuș câteva vârfuri de cuțit de iarbă uscată, le aprindea cu un tăciune, le lăsa să ardă încet... și pornea să aspire cu voluptate!

Toți căscară ochii, uitând de spusele bătrânului.

— Dar nu mă ascultă nimeni aici? izbucni el iritat, obligat să se întrerupă la partea cea mai frumoasă. Un simplu fumat vă aduce în starea asta? Un pic de fum?

Își scutură căpățâna lățoasă.

— Sunteți niște bădărani care n-au văzut nimic în viața lor... chiar și *Ard Righ*. Uite pe cine mi-am ales tovarăși de călătorie!

Conan vorbi în numele tuturor:

— Atâta doar că nu înțelegem ce poate să fie bun în a trage în piept ceva ce de obicei te face să tușești și să lăcrimezi, dacă te apropii prea mult de o făclie...

— Ești un încuiat.

În glasul lui se simțea că nu-i pica prea bine.

— Asta nu e lemn! Sunt frunze și ciuperci uscate. Ierburile visării, care mă fac să uit de durerile de oase!

— Toate ciupercile se pot mânca și fuma? întrebă Tyren, aplecându-și frumosul căpșor.

— Desigur, draga mea. Unele însă, doar o singură dată în viață.

Conan nici nu clipi.

— Asta nu schimbă cu nimic lucrurile, învățătorule. Fiindcă în esență problema e aceeași.

Zâmbi.

— Spui chiar tu că te face doar să uiți durerile. Nu le vindecă. În schimb, plămânii tăi suferă.

Bătrânul își plimbă pipa de lemn printre cei câțiva dinți, mormăi câteva cuvinte, dar nu îndeajuns ca să închege un răspuns mai bun. Astfel că nu mai zise nimic.

Gwynedd profită de pauza aceea ca să-i ducă la culcare pe băieți într-un loc mai ferit, unde înjghebase un adăpost.

Lui Magmor îi zâmbiră ochii, dar pornise să devoreze un iepure întreg. Se ridică, mestecând, să o ajute pe femeie, îndeplinind sarcina umilă a oricărui slujitor.

Cathbad nu înțelese bine dacă negrul mârâise într-adevăr ceva, astfel că nu se putu răzbuna vărsându-și focul pe el. Își scărpină barba bifurcată, punctată cu *craebh ciuil*, și continuă cu o voce mai mult murmurată:

— Îmi închipuiam, în mândria mea, că îi cunosc pe toți druizii din Inis Fàil, cel puțin pe cei care se adună pe Uisneach. În schimb, se pare că există un vrăjitor teribil care trăiește ca sihastru la izvorul Kesair. Ascuns de toți, la sudul marelui sat Baile Atha-Cliath,

chiar în munții Wicklow, spre care ne îndreptăm... vorbi complice către Conan, care stătea așezat lângă el; rămăseseră acum singuri în jurul focului de tabără, după cum le era dintotdeauna obiceiul.

— E la mare depărtare de Toraigh, de aceea nu ți-am vorbit niciodată despre el.

— Departe înseamnă departe până nu te duci acolo.

— Ar fi trebuit să-ți spun mai demult. Îmi dau seama însă abia acum.

Bătrânul lupta cu el, de parcă vorbitul l-ar fi făcut să se simtă groaznic.

— Se povestește de un bărbat înalt, cu ochii de culoarea cerului la apus... și cu părul albit de acum. Nu ești singurul om cu ochi violeți, suspină. Am greșit. În inima mea... îmi era frică să nu te pierd, chiar dacă nu îndrăzneam să mi-o mărturisesc nici mie.

Urmă un lung moment de tăcere, în care Cathbad îl cercetă pe furiș, cu coada ochiului, pe druidul războinic de lângă el. Acesta părea că nu înțelesese.

— Nu zici nimic? Ai tot dreptul să...

Ollamh druì privi în sus, căutând să schimbe subiectul.

— Timpul promite ploaie, gemu, cu gândul la reumatismul care îl chinuia. Și mâine trecem de hotarul teritoriilor știute de cei mai mulți dintre locuitorii din Nord, fie ei fomorieni, partholoni ori nemezi.

Cathbad nu avea curajul să se întoarcă spre el.

Gwynedd, care îi observa de la mică depărtare, spuse câteva vorbe, suficient ca să se înțeleagă ce voia să zică. Își privi soțul și, cercetându-l mai atent, înțelese că își ținea răsuflarea.

8

Pădurea se termina brusc. Desişul de copaci, întunecos şi ocrotitor, cu umbrele sale şi cu adăposturile pe care le oferea, se sfârşea, lăsând loc unui spaţiu întins, mai noroios. Fergus îşi muşcă obrazul pe dinăuntru, îngrijorat. În faţa grupului său de războinici, de femei şi de copii se întindea, ca un deşert, câmpia aceea dezgolită. Ea îi despărţea de singurul punct în care se putea traversa torentul în plină viitură ce le tăia drumul. Nu aveau pe unde să treacă decât prin acel vad. Cercetaşii nu observaseră nimic deosebit, însă el nu era liniştit. Avea înaintea ochilor locul ideal pentru o ambuscadă, iar instinctul de urs bătrân şi încercat îl împungea de parcă s-ar fi aşezat cu dosul gol într-un câmp de urzici.

— Haide, să-i dăm bătaie! Mişcare! Cu cât ne urnim mai curând de aici, cu atât suntem mai în siguranţă, porunci totuşi.

Îl surprinse auzul propriei voci, ca şi cum ar fi rostit acele cuvinte dintr-o voinţă alta decât a lui. Dar nu aveau de ales.

— Mai întâi Garda Aleasă. Dacă e să luptăm, mai bine să-i avem în faţă pe ei decât pe femei sau pe copii!

Îşi trecu o mână prin păr. Erau prea puţini bărbaţii aceia: cam treizeci de războinici încercaţi, nu mai mulţi. Câţiva băieţandri încă neinstruiţi; după aceea femei şi copii mici. Bătrânii aveau şi ei câte o armă în

mână, măcar una improvizată; dar erau mai mult niște intenții frumoase. În caz de retragere, nu aveau nici măcar care. Nu le putuseră lua cu ei din satul nemed; nu e timp de așa ceva când pleci pe fugă. Doar niște sănii pentru femei și copii.

Într-o tăcere încordată, grupul firav de bărbați înaintă în rarişte către vad. Nu simţeau teamă; doar nesiguranță. Folosiră toţi caii disponibili pentru a avea mai multă mobilitate în caz de atac.

Dar nu se întâmplă nimic.

Fergus își văzu Garda Aleasă dând semne de nervozitate în vreme ce treceau vadul.

Era momentul cel mai vulnerabil. Animalele lăsau și ele să răzbată, prin fornăituri şi nechezături, tensiunea călăreților.

Căpetenia hirsută a clanului se simţi străbătută de un fior puternic de mândrie: nici unul dintre bărbații aceia pe care și-i alesese personal nu l-ar fi trădat; nici unul nu i-ar fi întors spatele ca să-şi pună arma în serviciul lui Illan. Îi văzu cum se aliniară, înțelegându-se din priviri cu Leher, şi cum forțară apoi, toți deodată, linia imaginară a pădurii, în sus, pe celălalt mal. Fergus ar fi putut să-şi numere bătăile inimii, atât de scurte fură clipele ce urmară.

După doar câțiva paşi, oamenii începură să dea încet înapoi amuţiţi; nici un strigăt, nici un zăngănit de duel. Orice reacție ar fi fost inutilă.

Leher fu primul care se întoarse. Întâlni privirea stăpânului său.

— Știau, spuse scurt, scuturând din cap.

După experienţa sa de războinic, nemedul înțelese dinainte ce voia să spună: urma să-i adune pe întinderea aceea, împingându-i ca pe viţei în staul, iar aceea ar fi fost pentru ei *magh slècht*, câmpia masacrului.

— Doar nu-ți închipuiai că te-aş fi lăsat să pleci cu adevărat?!

Fergus surâse amar la auzul acelei voci îndepărtate.

— Nici măcar o clipă, Illan din clanul Partholon, fiu al lui Skull! Și acum, arată-te! tună.

Blondul conducător al clanului coborî coasta cu relaxarea molatică a unei fiare ce își degustă dinainte vânătoarea ușoară.

— E răbdător lupul, Fergus. Știe să aștepte, mârâi el, bătând cu palma pe scutul cu emblema cunoscută.

— Momentul potrivit vine întotdeauna, trebuie doar să aștepți. Ar fi trebuit să înveți asta până acum, urs neghiob.

Illan își alesese numai o mână de războinici abili pentru expediția aceea de pedepsire. Dar tot erau de două ori mai numeroși decât cei din clanul Nemed.

— O să se aleagă praful și pulberea de noi, o să facă din noi un morman de cadavre care o să sature lupii și ciorile, mugi nemedul, pregătindu-se să moară într-o luptă de care nu era cu putință să scape.

Teama ce-l măcinase până în măruntaie, din pricina fugii lui Wee și a lui Ith, se preschimbase acum aproape în ușurare. O înțelesese ca pe o prevestire a unor întâmplări funeste, care se și desfășurau acum în toată grozăvia lor. Dar așa, exista șansa ca măcar doi dintre copiii săi să scape, dat fiind că nu aveau să le împărtășească soarta.

Încet, savurând parcă fiecare clipă, Illan trase, împreună cu ai săi, sabia din teacă; își aliniară cu toții sulițele și își înălțară scuturile. Printre bărbații aceia, Fergus recunoscu câțiva veterani. Îi fixă din priviri pe rând, în timp ce se desfășurau înaintea sa pe întinderea câmpiei, dar nici unul dintre ei nu avu vână să-i înfrunte privirea. Păreau niște câini care își lasă ochii în jos. Făceau parte din același clan. Luptaseră împreună cu el de atâtea ori, iar faptul că îl trădaseră pe Fergus îi apăsa pe toți.

Femeile și copiii nemezi se răsfirară prin pădure în spatele lor. Nu ar fi tras prea multe foloase dacă s-ar fi ascuns tot timpul, și nu era deloc sigur că o viață de fugar avea să fie o soartă mai bună decât moartea, însă Fergus le dădu o șansă să-și împlinească

ultima speranță. Odată uciși războinicii, Illan era cel care urma să hotărască dacă avea să-i urmărească, ca să-i ucidă și pe ei sau nu.

Urletele și blestemele, insultele și înjurăturile celor care se știau condamnați erau tot mai aprinse. Sudoarea, gustul de sânge pe limbă, oboseala; cunoșteau bine toate aceste senzații și se pregăteau să le trăiască pentru ultima oară.

Deodată, chipul lui Fergus se schimbă într-o expresie de bucurie sălbatică.

Illan înclină capul, neînțelegând ce se întâmpla.

— Ce e? Ești fericit că mori, vere? Curaj! Cu caracterul tău, o să te reincarnezi cel puțin ca mistreț!

— Fericit, da. Nu pentru că o să mor, ci fiindcă am văzut rânjetul adevăratului lup! mugi el, râzând răutăcios.

— ...Pun rămășag pe sclava mea cea mai curată că ai nevoie de mine, Fergus!

Vocea lui Morc era uscată ca o bucată de cremene.

— Îți e de folos un ajutor? întrebă apăsat, tăios, fără să se miște din șaua în care se sprijinea cu coatele, detașat.

— Niciodată în viața mea vederea unui fomorian nu mi-a produs mai multă bucurie! zise nemedul și râse zgomotos, cu obrajii săi iarăși rumeni, ridicând securea spre cer.

Illan, care nu înțelesese încă prea bine ce se întâmpla, se simți obligat să-și mascheze surprinderea pe care i-o producea intervenția aceea neașteptată și să adauge câteva cuvinte.

— Tu n-ai fost invitat aici, fiu al lui Elatha! îl insultă. E un festin pentru puțini!

— În scurtă vreme, o să vă împuținați și mai tare! Mai ales oamenii tăi, Illan, își strigă Morc replica netulburat, de la distanță.

— Totdeauna am crezut că nu ai fi o mare căpetenie, vere, întări cu răutate Fergus. Ești un pricăjit care s-a pus să ridice creasta, în loc să stea sub aripa mea... Văd că tot n-ai înțeles: crezi că fomorianul se arată în câmp deschis așa, de unul singur?

La un gest al lui Morc, trupa sa de paria se alinie pe culme. Când se îndesiră prea tare, porniră să coboare în pădure, alergând în salturi spre torent, amestecați cu vegetația, ca un furnicar descoperit care își revărsa populația în jos pe coastele văii.

— Sunt toți ai tăi, dacă îi vrei, Fergus! declamă Morc cu indiferență.

Paria erau de cinci ori mai numeroși decât detașamentul clanului Partholon. Urlau, răcneau insulte, scuipau și îi blestemau pe oamenii lui Illan. Respectau însă ordinele lui Morc: să nu traverseze apa decât la comanda seniorului lor de război.

— Nu e aur, nu e luptă! continuă fomorianul. Tu ai aurul, eu – războinicii! Și cum ce ai tu îl interesează și pe Illan, hotărăște cu cine rămâi! spuse ironic. Și, Fergus... nu mă face să aștept toată ziua.

— Cine îmi garantează că nu ne faci bucăți și pe noi? replică pe loc nemedul.

— Nimeni. De altfel, știi că eu n-am cuvânt. Nu-mi țin promisiunile, spuse Morc cu o sinceritate de prevăzut la el, punând la lucru încă o dată capacitatea sa rară de convingere. Dar prefer să am un războinic instruit, decât un vierme!

Vorbele sale acoperiră insultele șuierătoare ale lui Illan.

— Atât pot să-ți spun: tu îmi ești de folos viu, oamenii tăi îmi sunt de folos, aurul tău îmi e de folos. N-aș irosi timp, sânge și sudoare, dacă n-ar fi așa. Nu m-aș afla aici. Aș fi așteptat mai întâi ca vărul tău să-și sfârșească măcelul, și pe urmă el ar fi avut aceeași soartă. De ce să muncesc de două ori?

Morc își desfăcu brațele. Drept în șaua calului său, urcat pe vârful unei stânci de pe celălalt mal al torentului, părea un orator desăvârșit și convingător.

— Nu, Fergus. Pentru moment, nu m-am hotărât să-ți fac vreun rău. O să afli fiecare lucru la timpul lui.

Arătând că pentru el rezultatul bătăliei era de la sine înțeles, îi demoralizează pe războinicii Partholon, care se făcuseră și mai livizi la față.

Fergus își îngădui doar un singur gest: trimise pe unul din fiii săi pe urmele femeilor și ale copiilor care abia se pierduseră prin pădure, ca să-i aducă înapoi. Apoi, singurul răspuns pe care îl dădu fu atacul furibund, plin de ură și de răutate, pe care el însuși îl dezlănțui împotriva acelor trădători.

Morc ridică brațul, iar Hodr și Bave nu se mai osteniră să-i țină. Armata de paria zdrențăroși și greu mirositori se aruncă în apă, asaltându-i din celălalt flanc pe războinicii Partholon, prinși la mijloc. În ochi li se citea foame de revanșă și sete de răzbunare, dorința de a-și dezlănțui furia pe care viața de marginalizați le-o stârnea împotriva celor care îi respinseseră, o poftă teribilă să-i jefuiască pe acei războinici, furând de la ei tot ce se putea fura: arme, platoșe și apărători, haine. Adesea desculți și prost hrăniți, paria nu aveau nici un fel de bunuri. Ar fi ucis și ar fi rănit, dând lovitura fatală oricărui muribund, uneori numai ca să-l golească de tot ce avea. Morc le-o îngăduise: tot ce aveau să găsească era al lor.

Războinicii Partholon le citiră toate acestea în priviri. Acum era rândul lor să se gândească la moartea ce îi aștepta, cu îmbrățișarea ei, peste câteva clipe.

Și se întâmplă întocmai.

Donn, noul viteaz al partholonilor, arătă calități de căpitan, alcătuind un zid firav de scuturi, înțesat de sulițe, care rezistă la primul atac. În mijloc stăteau *Rì* Illan și șoimarul său.

Acesta ridică antebrațul înmănușat și dădu păsării un ordin de atac. Ținta era Morc.

Însă șoimul, dezorientat de toți acei oameni, zăpăcit de bătălie, nesigur de o sarcină pe care nu o mai îndeplinise niciodată, își alese momentul cel mai nepotrivit pentru a-și recăpăta libertatea. După cum știa orice șoimar, chiar și animalul cel mai generos ar fi ajuns să plece într-o zi și să nu se mai întoarcă.

Zborul creaturii ce se îndepărta iute fu ultimul lucru pe care șoimarul îl văzu înainte ca o secure azvârlită de un nemed să i se prăvălească în țeastă, stingându-i pentru totdeauna lumina vederii.

Lupta nu dură mult. Trosnetele scuturilor, urletele de durere, mirosul greu de sudoare și sânge, amestecat cu acela al excrementelor din măruntaiele muribunzilor... Lucrurile luară o turnură rapidă.

Morc fu cel care hotărî asta. Își aminti una dintre învățăturile lui Chicol. „Niciodată să nu pui prada cu spatele la zid. O să devină o fiară care nu mai are nimic de pierdut în fața morții. Și o să lupte ca o furie. Mai bine deschide-i o cale de scăpare și lovește-o pe la spate." Dădu oamenilor săi ordin să se desfășoare, lăsând un spațiu liber înspre pădure.

Leher și Fergus înțeleseră de îndată de ce Illan și Donn se retrăgeau în acea direcție.

Cu ochi rătăciți, detronatul *Rì* nemed se pregăti să-i urmărească pe cei care aveau să fugă prin breșă. Și fu imediat urmat de cei mai credincioși dintre ai săi.

Echilibrul de forțe era prea instabil. Morc ar fi putut să ia cu forța aurul nemezilor, dar metalul prețios nu îi era singur de folos. Dacă i-ar fi exterminat pe oamenii lui Fergus, ar fi slăbit și rândurile turmei sale de paria. Același lucru era valabil și pentru clanul Partholon. Avea nevoie, pentru lunga călătorie prin teritorii ostile ce îi așteptа, și de săbii și de brațe instruite. Fomorianul urlă, acoperind vacarmul, și încercă să-l oprească pe Fergus, ținându-l de braț.

Acesta era atât de prins în sfânta nebunie a luptei, încât, pentru o clipă, Morc se temu să nu primească o lovitură aplicată automat, fără să fie recunoscut.

Nemedul mugi ceva amenințător și de neînțeles.

— Fergus ! îl scutură Morc cu brutalitate. Fergus, avem nevoie de oameni ! Cât mai mulți ! Cheamă-ți înapoi mistreții de luptă, nu ne putem îngădui să pierdem din ei ! Lasă-l să se ducă pe iepurele de partholon ! O să ai timp să-l hăcuiești pe vărul tău ! Fergus ! insistă el.

Nemedul șovăia, cu mintea întunecată de violența oarbă.

— ...Nu şi dacă vrei comorile din Inis Fàil şi tot aurul şi belşugul ce stau sub ţinutul Prydain! urlă Morc.

Cu o încetineală exasperantă, cuvintele acelea îşi atinseră ţinta, iar bătrânul urs reacţionă. Porni să şuiere într-un fel anume şi să urle îndemnuri, chemându-şi oamenii înapoi, prin semnale bine-cunoscute de cei din *tùath*, ca să socotească pierderile.

Îmbibat de sânge, îşi recăpătă încet-încet controlul, rechemându-şi, parcă, spiritul înapoi, înlăuntrul trupului.

— Dacă mă vrei alături, atunci cred că va trebui să stăm de vorbă pe îndelete. Astă-seară, la foc, înainte să sărbătorim victoria.

9

Roua acoperea, ca nişte perle de argint, câmpia, dar în dimineaţa aceea, în vreme ce se ridica din culcuşul înjghebat în pripă, Cathbad nu se simţi prea înclinat către poezie.

— Umezeala asta blestemată o să-mi înţepenească într-o bună zi oasele!

Se arcui cu greutate, apăsându-şi şalele cu palmele.

— Acum chiar că nu mai pricep dacă ameţelile astea au de-a face cu previziunile mele de *fàith* ori cu reumatismele, mormăi, îndreptându-se către un bolovan uriaş. Să vedem mai bine cum stăm cu vezica. La vârsta mea, sper ca măcar asta să meargă bine, dat fiind că nu mai am vederea de odinioară.

— Învăţătorule, dacă ţi se pare că vezica merge bine în funcţie de cum vezi, atunci fii atent ca vederea să-ţi fie cât mai bună... bolborosi Conan, încă somnoros.

Banàn tropăi, dispărând după stânci în căutarea stăpânului său. Se auzi un geamăt de durere, iar porcul sălbatic reapăru în fugă, luat la şuturi de arhidruid.

Gwynedd îşi ţinu râsul, ca să nu-l ofenseze pe Cathbad; faţa i se lumină apoi, când Conan o strânse în braţe.

Erau cu toţii în picioare când pământul începu să tremure.

Cathbad ţâşni din spatele stâncii, blestemând şi aranjându-şi veşmântul de druid.

Alergară cu toții spre un loc deschis, la adăpost de prăbușiri. Influența pe care o avusese asupra lor dezastrul din Temair Luachra avea să-i urmărească mereu, aducând mereu cu sine teamă.

Owain fu primul care-l văzu și dădu semnalul de alarmă.

Un mascul mare de zimbru se apropia în galop peste rarişte şi se îndrepta chiar către ei. Masa enormă în viteză, răsuflarea sa şi duruitul pe care îl producea le făcea pielea de gâscă.

Conan îi puse la adăpost pe copii, care, ca întotdeauna, se supuseră nu fără proteste, urcând în vârful unui perete de piatră.

Zimbrul defilă prin fața lor, la câțiva pași distanță, și atunci înțeleseră mai bine ce se întâmplase. Animalul era mai îngrozit decât cei din fața sa. Scotea mugete de durere, cu nările fremătând, cu pupilele dilatate, cu balele curgându-i din gură și cu limba atârnând. Ar fi alergat mai departe, împins de o mână invizibilă, până când i s-ar fi spart inima.

Atârnat de pieptul animalului, legat cu mâinile de el, se zărea un om, acum doar un cadavru. Sforile din nervi de focă îl ţineau bine strâns de coarnele şi de grumazul animalului, iar poziția nenaturală a încheieturilor arăta că puține oase mai erau la locul lor. Într-un cuvânt, trupul fusese sfârtecat, iar asta şi pentru că uriașul taur sălbatic nu făcea un mare efort ca să târască după el apendicele acela incomod; o mică jenă, nimic mai mult. Judecând după ce aveau înainte, animalul venea de departe, probabil după un larg periplu în goană prin satele învecinate. Bietul om fusese deci târât o zi întreagă, în vreme ce picioarele sale erau în permanență izbite de copitele în galop.

Conan intui că trebuia să fie vorba despre o pedeapsă, poate pentru a-şi aminti ceva ce omisese să mărturisească. Cercetă cu atenție animalul, care acum alerga în cerc pe dinaintea lor, fixându-i mai întâi cu unul din ochii săi, plasaţi lateral, apoi cu celălalt; erau mari cât nişte mere. Părea să ceară ajutor, un

ajutor imposibil de dat, întrucât nu arăta că ar fi avut de gând să stea pe loc.

Apoi Străinul înțelese.

Zimbrul înălță coada, proiectă un jet de urină și scoase un muget de durere, lăsând să se vadă cum cineva îl condamnase la acel supliciu, încătușându-i în ramuri de arbust spinos, verzi încă, flexibile, pline de țepi formidabili, părțile sensibile ce îi atârnau între crupe.

Din spatele micului grup de spectatori stupefiați veni o voce puternică, făcându-i pe toți să se întoarcă.

— Veniți în pace?

Cuvintele acelui dialect din sud se înțelegeau cu greu, dar semnificația lor era limpede.

— Sunteți voi cumva trimișii zeilor, pe care i-am invocat atât?

Bărbatul vorbea pe un ton liniștit, cu o siguranță ce îi venea din avantajul poziției și din superioritatea numerică.

Pentru prima dată în viața sa, Conan vedea un zimbru domesticit. Ba, mai mult, o turmă întreagă. Iar lucrul cel mai uimitor era felul în care un grup de războinici îi călărea – fără șa, cu nimic deosebit de felul obișnuit de a călări un cal. După părul brun-roșcat, zimbrul era dintr-o specie de taur sălbatic răspândit peste tot în Inis Fàil și în Inis Prydain. Stăpân absolut al pădurilor, începuse să fie vânat pentru carne. O vânătoare întotdeauna dificilă, dată fiind mărimea animalului. Dar, odată ucis, banchetul era asigurat pentru un sat întreg. Cea mai mică dintre acele bovine în fața cărora se găsea grupul lui Conan făcea să pară mărunt până și calul de tracțiune al lui Magmor.

Bărbatul – în mod evident căpetenia – era acoperit cu blănuri, dar, cu tot frigul, își arăta ostentativ brațele goale, musculoase, scoțând în evidență pielea pe care își incrustase numărul animalelor ucise, după obiceiul Primului Popor. Întinderea cicatricelor rituale era impresionantă – dârele se înmulțeau dinspre încheietura mâinii spre umăr. Războinicul avea o expresie prefăcut

tristă și pașnică, pe care i-o dădeau sprâncenele arcuite în jos.

Conan își promise din nou că n-avea să se lase înșelat. Foarte probabil, chiar el era autorul acelui supliciu continuu căruia îi căzuseră victime taurul și jertfa umană.

— Venim în pace, confirmă Străinul.

— Sunteți pe pământurile noastre. De ce?

Felul primitiv de a fi al acelui războinic, greutatea sa în exprimare dovedeau că acela era un *tùath* izolat, un clan care intra rareori în contact cu alte realități. Continuă fără intonație, nelăsând răgaz pentru răspuns:

— Puteți să plecați imediat. Dar, dacă sunteți trimișii zeilor, fiii noștri au nevoie de voi. Moartea și frigurile ne lovesc cu perfidie.

După scenele la care fuseseră martori la Temair Luachra, simțiră cu toții, la acele cuvinte, un fior pe șira spinării.

Conan nu se lăsă intimidat. Încă nu era nimic lămurit. Faptul că acei copii sufereau era de neconceput. Învățăturile în medicină primite la școala Mur Ollamhan ieșiră din nou la lumină. În sfârșit, gândul că nu va da înapoi dinaintea unei provocări birui.

— Nu om fi la fel de pricepuți ca zeul vindecării Dian Cécht, dar putem să încercăm.

— Voi hotărâți. Dar să nu dați greș... Nu am mai suporta alte înfrângeri. Vedeți aici ce au pățit șamanii care ne-au înșelat.

Arătă cu sulița grea de bronz trupul nenorocitului care fusese târât prin sate. Își întoarse bizarul animal de călărie, invitându-i în chip vădit să-i urmeze, pe el și pe războinicii săi.

— Numele meu e Naisi, fiul lui Usna. Știu că ieri ați întâlnit deja femeile-lup, adăugă pe tonul cel mai natural din lume. Încă mai suferă după ciomăgeala voastră.

Dar, întrucât întorsese spatele grupului lui Conan, nu fu cu putință să-și dea seama ce gânduri însoțeau acele cuvinte.

În vreme ce se abăteau de la drumul pe care o porniseră, Străinul și ai săi deslușiră un huruit îndepărtat. Numai Conan se întoarse, dar fără să zărească totuși ceva. Îl puse pe seama unei turme de cerbi roșii ori a unei cirezi de zimbri în galop. Nu văzu în semnalul acela un capriciu al sorții care mișca din nou piesele pe tabla unde se juca partida sa personală de *fidcell*. Morc, Fergus și grupul compact de paria și nemezi, ce se iviseră în depărtare, se îndreptau hotărâți către munții Wicklow, luând-o înaintea lui *Eachtrannach*, care mărșăluia la trap spre copiii care așteptau ajutorul lor. Treceau, practic, fără să-și dea seama, unii pe lângă alții.

Ajunseră în locul care trebuia să fie cea mai mare arie locuită din acel clan bizar și fură primiți de niște fețe fascinate, peste măsură de uimite de noii vizitatori. Abundența de pește și carne de zimbru îi făcea să aibă un aer înfloritor.

Satul era așezat pe un promontoriu larg, care dădea spre ocean, de unde vântul venea, în rafale reci și intermitente, să culce iarba salmastră. Spre miazăzi, teritoriul era mărginit de un lac salmastru adânc, situat ceva mai sus decât el și de unde curgea un emisar ce se azvârlea în ocean de pe stâncărie, făcând un salt în hău. La mică distanță în larg se ridica o insulă mare, negricioasă, acoperită de vegetație proaspătă, cel puțin judecând după arbuști; nici un copac cu trunchiul înalt, de parcă natura și-ar fi reluat de curând, după un mare incendiu, cursul firesc.

Nimeni nu părea să-l recunoască pe *Ard Righ* ori să fi auzit vreodată de el. La fel de mică importanță dădeau veșmintelor sale și rangului de arhidruid. Dar în colțul acela de lume, departe de tot și de toate, stăruia prea multă tăcere și încordare, moartea era o prezență grea, aproape palpabilă. Câțiva păstori mânau marea turmă de zimbri domestici; nimeni nu-i salută, nimeni nu-i primi cu aclamații, cu hidromel ori cu daruri. Ba, mai mult, cea mai mare parte a femeilor

și a copilașilor alergară să se închidă în corturi. Zâmbetul cald și irezistibil al lui Gwynedd, prezența în suită a celor trei copii și a mistrețului – dintotdeauna un simbol benefic pentru orice celt – nu slujiră la nimic.

În îngrăditura grosolană a animalelor, un grup de păstori încerca inutil să biruie un zimbru prins de curând. Masculul sălbatic trebuia făcut impotent, apoi îmblânzit pentru călărie. Din gesturile lor pricepute, se vedea că aceea era o practică obișnuită pentru toți bărbații. Însă cu o asemenea bestie aveau mai mult de furcă. Nu reușeau să-l îngenuncheze trăgându-l de coarnele lungi, să-l arunce pe jos apăsându-i cu forța brațelor mușchii grumazului și apoi să-l lege. Nu fără să riște să fie împunși cu coarnele. Nu mai știau de unde să înceapă. Păreau niște băieței ce trebuiau să se vâre într-un rug încâlcit, plin de țepi, ca să caute mure.

Lui Magmor îi luciră ochii.

Iar acest lucru nu-i scăpă lui Conan; nu se putea să nu observi confruntarea aceea de forțe dintre om și animal.

Servitorul îi adresă stăpânului o întrebare mută.

Străinul încuviință distrat, iar negrul schimbă direcția trapului către îngrăditură, urmat îndeaproape de curiosul Banàn.

Mintea lui *Eachtrannach* era absorbită de o problemă mai mare. De altfel, dacă oamenii aceia nu îi uciseseră încă, era aproape imposibil de închipuit că aveau să o facă acum. Așadar, se puteau lipsi de prezența uriașului de culoare. Coborî din șa dintr-un salt, în mijlocul micii comunități.

— Unde sunt copiii? întrebă, fără să mai piardă vremea.

Naisi se întoarse, plăcut surprins.

— Vrei să-i vezi mai întâi pe cei bolnavi sau ultimele cadavre? Poți să te uiți la ale copiilor mei, au murit ieri.

Conan îi aruncă maestrului său o privire întrebătoare.

— Știu de pe acum că o să faci o treabă bună, zise Cathbad, cu o indiferență destinsă – având darul previziunii, știa deja cum avea să se termine.

— De acum, nu mai am nimic să te învăț în privința asta.

În cortul cel mai impunător, întinși cu fața în sus pe o masă mare, aproape de marea vatră, se aflau copiii lui Naisi, un băiat și o fată; păreau a fi fost de aceeași vârstă cu Owain și cu Tyren. Conan se strădui să-și învingă junghiul de durere, înaintă prin grupul de femei înlăcrimate și cercetă trupurile acoperite de frunze și flori potrivite anotimpului *Samhain*. Îi atinse pe copii și îi simți reci; răspândeau un miros ce îți întorcea stomacul, pielea le era verzuie, iar zonele decadente prezentau pete de culoare roșie-violacee. Întoarse un trupușor cu fața în jos și văzu că pe părțile sprijinite de planul de lemn – fese, umeri și partea de sus a spatelui – nu erau pete. Întregul trup era rigid, pumnii strânși, planta piciorului întinsă. Ridică pleoapele copilului și îi văzu ochii opaci, uscați și adânciți în orbite. Simptomele erau clare, chiar dacă trecuseră deja două zile din momentul morții, iar rigiditatea trupurilor le schimbase înfățișarea.

Conan reuși, nu fără efort, să se facă înțeles de Naisi.

— Unde i-ați găsit și unde fuseseră înainte?

Celălalt ridică din umeri, arătând spre răsărit.

— Pe lac. La pescuit. Toți copiii se duc deseori acolo.

Străinul își frecă gânditor bărbia.

— Otrăvire? întrebă Cathbad, care tocmai intrase. Poate de la ciuperci?

— Cred că da. Vreo iarbă, apa... sau așa ceva. Ceilalți sunt bine toți. Nici vorbă de epidemie! Nu e nici o urmă de friguri.

— Și ceilalți copii morți au fost găsiți acolo, adăugă Naisi.

— Au mâncat sau au băut ceva neobișnuit? Ierburi? Fructe? Ori au fost înțepați de insecte?

Căpetenia *tùath*-ului râse de întrebările lui Conan.

— Drept cine ne iei? Cunoaștem ciupercile și fructele otrăvitoare!

Tot mai puțin convins, Străinul ieși de acolo și o porni cu pași mari spre malul ferit de vânt al lacului, urmat imediat de un șir de copii și adulți. În timp ce mergea cu pas iute, continua să-i pună întrebări lui Naisi, singurul care părea să aibă darul vorbirii ori îndreptățirea să și-l folosească; de restul druizilor nu era nici urmă, iar pe șamani îi ucisese chiar căpetenia clanului.

— Numai copiii mor?

— Da. Într-un timp scurt. Adulții nu se îmbolnăvesc. Doar...

Ezită.

— Doar...? insistă Conan.

— Un păstor, șovăi Naisi, încercând să se facă înțeles în limba sa. L-am găsit zăcând întins lângă zimbri. Mort, cu toată turma lui... De atunci, zeii ne-au oprit să mai mergem la lac, dar acum două zile doi dintre copiii mei n-au ascultat... Voiau să-i dăruiască pește proaspăt mamei lor. Cel puțin așa au spus înainte să plece pe ascuns.

Războinicul își plecă privirea.

Conan se opri dintr-odată, iar cei care-l urmau în șir se izbiră unii în alții din cauza opririi bruște.

Ajunseseră deja pe țărm.

— Naisi, de câtă vreme s-a dezlănțuit mânia zeilor?

Bărbatului îi trebui o vreme până calculă numărul lunilor. Apoi îi răspunse lui Conan, adăugând:

— Am auzit huruitul, apoi pământul s-a cutremurat, în vreme ce spiritele ieșeau din mare și din lac!

Naisi nu reuși să-și alunge teama superstițioasă.

Altă lovitură în stomac.

Străinul căută privirea maestrului său.

— Ruina lui Temair Luachra... încuviință bătrânul.

— Se potrivește, îl aprobă Conan. Naisi, înainte nu s-a mai întâmplat niciodată...

Nu apucă să-şi termine fraza. Printre strigăte alarmate, de spaimă, un băieţaş din lungul şir se lungise pe jos. Era unul dintre cei mai mici. După el, un altul se lăsă moale; şi se părea că era doar începutul.

Străinul fu cel mai iute; ajunse imediat lângă băiat şi îl luă în braţe. Pe când se apleca, îşi simţi deodată gâtul ars, de parcă mii de ace l-ar fi străpuns, şi aceeaşi arsură i se transmise la nas şi la ochi. Picioarele i se înmuiaseră şi erau gata să-i cedeze, privirea i se înceţoşă şi o căldură nefirească porni să-i urce spre cap. Se ridică, făcând un efort imens de voinţă, fără să lase din braţe copilul. Şi îşi primi răsplata. Odată ce se îndreptă, îşi veni din nou în fire. Atunci înţelese: strigă tuturor să-i ia pe copii în spinare ori în braţe şi să-i ţină în sus. Şi, fiindcă nu reuşea să se facă înţeles, le arătă cum.

Fugiră astfel către sat, unde vântul sufla nestingherit dinspre ocean, risipind orice boare înveninată trimisă de zeii lacului.

— I-am prins pe demonii voştri de coadă şi o să le-o strivim bine, pentru că vrem să ne dea înapoi spiritul acestui copil! rosti Cathbad cu voce tunătoare, imediat ce se întoarseră în sat, în cortul cel mare al căpeteniei.

În spatele său, înconjurat de un roi de oameni uimiţi, Conan îşi lipise gura de cea a băiatului care tocmai leşinase şi zăcea întins pe un culcuş de blănuri puricoase. Departe acum de scobitura lacului, micuţul începuse deja să-şi revină, în vreme ce Străinul săvârşea acelaşi gest care îi readusese viaţa lui Aoife atunci când, la sfârşitul bătăliei cu *Eachtrannach*, fusese azvârlit în apă.

Micuţul îşi reveni, vomitând. Începu să se vaite, slăbit şi înspăimântat, ţinându-se de cap, ce îi părea umflat ca un stup plin de albine şi de miere. Mama lui alergă să-l îmbrăţişeze, sărutându-i mâinile lui *Eachtrannach*. Zâmbiră cu toţii, iar Naisi surâse şi el pentru prima oară de când îşi încrucişase drumul cu cel al lui Conan.

— Ai suflat viață în trupul lui! exclamă căpetenia *tùath*-ului zimbrilor.

— ...Iar el mi-a dat înapoi prânzul lui!

Își privea neputincios veşmintele murdărite de vomă.

Oricât de ciudat ar părea, ceea ce urmă fu încercarea cea mai grea a zilei: Străinul şi bătrânul *ollamh druì* căutară să explice ce se petrecuse şi cum ar fi trebuit să se comporte Naisi şi ai săi pentru ca astfel de lucruri să nu se întâmple. Încercară să-l convingă că nu avea nimic de-a face cu zeii lor, dar totul era inutil. Naisi și poporul său refuzau să accepte.

— N-au fost semne premonitorii. Dar pământul, când s-a zvârcolit până în măruntaie, a eliberat din fundul lacului nori de aer otrăvit...

— Nu are miros, îşi sprijini Cathbad elevul preferat. E lunecos ca un şarpe viclean şi aduce moartea făpturilor mai mărunte, pentru că sunt mai mici de înălțime. Nu ştim de ce, dar rămâne aproape de pământ, de parcă ar fi mai greu decât aerul curat!

— Păstorul pe care l-ați găsit a făcut greşeala să se întindă lângă lac ca să doarmă. Îmi spuneți că apele acelea au fost totdeauna limpezi, nu-l slăbi Străinul. Priviți-le! Priviți-le acum: sunt brune din cauza mocirlei! Și sunt aşa din ziua aceea blestemată în care pământul s-a cutremurat atât de tare, că a pus în genunchi întreaga Temair Luachra și pe poporul meu!

Conan nu-și dădu seama că urlase.

— Vântul acela vine din adâncuri, ăsta e gândul meu şi al maestrului meu. Iese din apă și coboară pe coastele muntelui, înşelător ca un animal la pândă în iarba înaltă.

— De fapt, vă sfătuim să vă mutați de aici, întări Cathbad. Și încă iute!

Acele cuvinte dădură semnalul de început al unui mare sfat al bătrânilor clanului, ce ținu mai multe zile; oamenii erau împărțiți între respectul față de străini și neajunsurile legate de nesiguranța unui viitor în căutare de noi pământuri şi păşuni.

Pentru micul grup al lui Conan era un timp pierdut, imposibil de recuperat. Inutil, până la urmă, să caute să se sustragă de la îmbrățișări și alte gesturi de mulțumire, de la primirea darurilor și de la sărbătoarea ce se ținu în cinstea lor.

Timpul, spunea Cathbad, trecea fără întoarcere. Ca și destinul. În schimb, pentru Morc și Fergus, care câștigau teren și zile în avans, el se scurgea în mod profitabil.

10

În clipa aceea, Morc se gândi la două lucruri deodată, cu o convingere ce îi străbătu fiecare fibră a trupului: făcuse bine că se apropiase de unul singur, ca să nu-l sperie pe eremit; apoi își aminti cuvintele lui Erin: „Bărbatul cu ochi violeți nu e Conan!".

Grosul războinicilor rămăsese ca ariergardă în vale, printre umbrele brazilor. De la liziera pădurii de conifere, Fergus îl întrebase pe fomorian, înainte de a se despărți:

— Ce naiba ai de făcut sus, pe culme?

Și făcuse un semn cu capul către frigul și norii negri, puțin îmbietori, care, dacă s-ar mai fi înălțat, ar fi transformat burnița în lapoviță.

— Am de înșelat un om, tatăl dușmanului meu, îi răspunsese Morc. Iar, dacă greșesc, o să iau la șuturi un bătrân sălbatic, cu tot cu nebunia lui!

Pe munții Wicklow căzuse deja prima zăpadă. Urma lui Morc, care se cățăra pe jos pe cărarea ce ducea la cortul solitar, era imediat ștearsă și se închidea înapoia lui, ca o dâră de spumă pe mare, înghițită de fulgii din ce în ce mai consistenți pe măsură ce urca. Totul era alb și cenușiu, nici o altă culoare. Toate sunetele – pașii cadențați ai bărbatului, răsuflarea sa grea de oboseală – erau înăbușite și se stingeau sub mantia imaculată. Numai șuierele vântului pătrundeau în timpane, ca tot atâtea ace mușcătoare de gheață. Morc

privi în sus și nu-i veni să-și creadă ochilor: în pustietatea aceea geroasă un om părea că-l aștepta.

Stând drept pe culmea unui pinten stâncos, fără să bage în seamă vremea neprielnică, un om se contura pe cerul plumburiu, străbătut de nori mari, călători. Nemișcat, cu veșmintele, părul lung și barba răvășite de vânt, părea, văzut de jos, adevăratul și singurul stăpân al acelui munte golaș și dezolat.

Ridică privirea spre cer, iar zăpada care îi biciuia fața îl obligă să-și strângă pleoapele. Întotdeauna avusese în minte acel moment pe un fundal de verde, într-o zi caldă, însorită. Ar fi trebuit să fie o întâlnire perfectă, și, în schimb... Eremitul se scutură, strângând din umeri și hrănind bucuria ce înmugurea într-însul. În fond, de unde știa el care era voia zeilor? Cum ar fi putut un zdrențăros solitar să le cunoască planul? Poate că tocmai așa trebuia să se întâmple.

Așteptase zeci de ani acea clipă. Întrebase zeii de sute de ori, prin tot atâtea divinații – și toate se potriveau. Fusese altădată un druid puternic din Inis Prydain, iar acum își alesese viața aceea singuratică de ispășire. După cele întâmplate soției sale, Badb, și fiului lor, pe care și-l doriseră atât, alesese să se izoleze de lume, conștient că n-ar fi putut nicidecum să stingă acea durere, ci îi va fi dat să o poarte pururi în suflet. Alesese un vârf stâncos de pe înălțimile muntelui Wicklow, în imediata apropiere a izvoarelor sacre Kesair, locul blestemat unde își pierduse orice urmă de afecțiune. Încă se mai simțea vinovat: n-ar fi trebuit, în urmă cu mulți ani, să cedeze insistențelor lui Badb pentru acel pelerinaj la izvoare. Totul ar fi decurs altfel, iar ei ar mai fi fost și acum o familie. Astfel că – își spunea el – trebuia să ispășească.

Făcu câțiva pași, ca să vadă mai limpede prin ninsoarea ce se făcea din ce în ce mai deasă. Șchiopăta ca apăsat de o vină mare. De fapt, purta în trup urmele suferințelor din noaptea în care se născuse fiul său și pe care o petrecuse într-un ger ce îi provocase

degerătura. Luptase ca un războinic, el, care se declarase întotdeauna un om al păcii. Iar când fusese aproape sigur de biruință, fiul său, singurul rod al tandreții sale care supraviețuise, îi fusese luat, răpit prin înșelăciune.

Însă divinațiile vorbeau limpede. Iar acum, venise ziua. Cel care urca panta abruptă a muntelui purta cu el daruri magice; îl anunțau de la distanță, încă înainte de a-l avea în față, atât de mare era puterea acestor comori. Văzuse în minte de mii de ori acel moment; și atunci, de vreme ce – după cum spunea glasul mut al previziunilor – bărbatul acela trebuia să fie fiul său, de ce nu simțea pornirea să-i alerge în întâmpinare? Să-l strângă în brațe?

Doar asta așteptase atâta vreme, agățându-se cu disperare de nădejdea ce i-o dădeau acele profeții, singura cale de a-l regăsi pe nou-născutul căruia îi pierduse orice urmă.

Ultimii pași fură cei mai anevoioși pentru Morc. Ducea în spate lunga Suliță a Izbânzii, făurită de Arias din *Metalul lui Danu*, învelită cu grijă în suluri de piele argăsită, dar îl rodea îndoiala. Dacă omul acela înalt către care se îndrepta era înarmat, nu ar fi avut timp să se apere.

Hotărî să riște. Și ajunse în fața lui.

Fomorianul încercă o senzație mai zguduitoare decât cutremurul ce lovise Temair Luachra: în momentul acela Conan nu știa că avea un tată încă în viață, în timp ce Morc avea certitudinea. Era el, fără nici o îndoială. Înaintea sa stătea imaginea fratelui său adoptiv, însă cu douăzeci de ani mai în vârstă. Atunci, mai mult ca oricând, își înnoi jurământul de a făptui înșelăciunea. Avea să se folosească a mia oară, cu toată ființa, de darul elocinței; o abilitate care îi câștigase întotdeauna sprijinul nobililor și al celor ce aveau puterea și prin care ar fi fost capabil să-l convingă și pe însuși *Ard Righ*. Dar de ce bătrânul acela nu-l poftea înăuntru?

— Va veni un om, va veni singur. Și va aduce cu el un dar, fură primele cuvinte pe care le rosti eremitul.

Morc îl privi bănuitor, așa cum privești un bolnav mintal. Apoi mai observă ceva, încă și mai uimitor: bătrânul acela din Prydain vorbea perfect și dialectul din nord, din Inis Fàil.

— Așa vorbește profeția.

Eremitul desfăcu brațele, uimit că el nu înțelesese.

Morc se minună, iar ochii i se deschiseră larg, în timp ce mintea sa lucra febril, rapid și rece. Prin urmare, bătrânul acela aștepta un dar... Mulțumi sorții pentru inspirația pe care i-o dăduse să vină singur și să ia cu el sulița. Întoarse, cu viclenie, acele vorbe împotriva celuilalt, slujindu-se de ele în jocul primejdios și perfid în care intrase.

— În sfârșit, ai ajuns. Așadar, tu ești?

— Cine altcineva mai știe de profeție? Cine îți mai aduce un asemenea dar? îl provocă umil, lăsând un genunchi în zăpadă și întinzându-i marea suliță. Eu sunt deci trimisul zeilor pe care îl așteptai?

Bărbatul înalt desfășură cu respect învelitorile, zâmbind celui mai tânăr din fața sa. Privi obiectul cu respect, dar nu cu surprindere.

„Știa deja la ce să se aștepte de la mine", gândi Morc, neizbutind să-și ascundă stupoarea.

— Nu aveam nici o îndoială. M-aș fi putut îndoi de alte lucruri...

Avea un ton sec, iar vocea îi era sigură, cu un timbru surprinzător. Când vorbi iarăși, îl privi fix în ochi.

— ...Dar nu de fiul meu.

Se îmbrățișară, dar în inimile lor încercau sentimente diferite; bătrânul uită de toate, celălalt rămase peste măsură de uimit de acea declarație, iritat de sentimentul pe care îl arăta bătrânul, pătruns de frig și cu singura dorință de a intra în cortul acela ca să se încălzească la foc.

Și chiar în acel moment se întâmplă ceva neașteptat: energia fu atât de mare, încât și Morc reuși să

simtă căldura ce o emana îmbrățișarea acelui druid bătrân. Iar o voce micuță înăuntrul său îi șopti că nu era nevoie să-l ia cu forța; bătrânul cu ochi violeți l-ar fi urmat ca un cățeluș.

— Chipul tău... murmură bărbatul înalt cu o sinceră, paternă părere de rău, întinzând o mână pentru a-l atinge.

Morc răspunse, puțin prea grăbit:

— Semănam cu tine la început, înainte ca un ticălos să mă desfigureze în duel!

În tăcerea gravă ce urmă, intrară în cortul rece, în care un focușor obosit și fumegos ardea chinuit. Adăpostul acela înjghebat nu avea înăuntru mare lucru, doar câteva lucruri, simple și austere, cum se cuvenea unui eremit care lăsase în urmă lumea și pe care nimic din cele materiale nu părea să-l intereseze.

— Numele meu e Demne Bàn, începu afectuos, invitându-l să se aşeze și oferindu-i puțină pâine uscată, nuci şi miere.

— Înseamnă Cerbul Alb.

— Zic, mi-ai văzut părul?

Morc prinse din zbor ocazia.

— Dar tu l-ai văzut pe al meu? întrebă, făcând aluzie la cicatricea monstruoasă de pe craniu, pentru a justifica faptul că erau atât de diferiți.

Bărbatul din Prydain aruncă o privire distrată spre comoara pe care o purta Morc. Cea mai mare stătea înaintea lui, în carne şi oase... Nu pierdu vremea. Trase la o parte o pânză aspră țesută din urzici şi dezveli un obiect ce străluci în semiîntunericul însufleţit de licăririle, destul de slabe totuşi, ale tăciunilor.

— Cine s-ar gândi vreodată să vină aici să-l fure?! zâmbi el către cel pe care îl credea fiul său.

Cazanul era destul de mic. Fiind una dintre comorile din ținutul său, Morc şi-l închipuia mai mare. Şi acesta, ca și sulița, avea o dimensiune modestă, arătând astfel că puterea unui obiect ori a unei persoane nu trebuiau judecate după aspect. Era, oricum, o mică, dar măiastră lucrare a vreunui străvechi *aes dana* celtic al Primului

Popor. Făurit cu ciocanul în forma unei adâncituri şi placat cu argint, el înfăţişa scene de vânătoare şi alte fapte ce trebuiau puse pe seama divinităţilor Sidhe, ornate cu frunze de bronz, proeminenţe din aur şi intarsii cu forme inspirate din peisaje pădurene. Nu reuşi să-şi reprime un fior de respect: acela era Cazanul Abundenţei, recipientul magic, simbol al fertilităţii, în care zeul originar Dagda, Marele Părinte, făurea daruri şi hrană.

— Am ajuns un *Sendacht*, la vârsta înţelepciunii; şi nu în zadar. A meritat să aştept, însă acum Cetatea Sacră ne aşteaptă pe Inis Prydain! Profeţia vorbeşte limpede. Dacă vrem să dăm viaţă şi putere cazanului în mijlocul acelui templu, ar fi mai bine să nu mai pierdem vremea. Misiunea mea aici s-a încheiat.

Luat prin surprindere, Morc nu înţelese întru totul şi bâlbâi ceva nedesluşit.

Demne Bàn ajunsese deja aproape de ieşire.

— Avem tot timpul să vorbim pe drum. Acum trebuie să plecăm.

Se îndepărtă şchiopătând prin zăpadă, cu legătura de pânză ce învelea cazanul legată în spinare. Nu se întoarse nici măcar ca să-şi ia ceva cu el.

— Demne Bàn! îl ajunse vocea lui Morc, ce pătrundea când şi când printre fulgii imaculaţi. Nu mai ai nevoie de nimic?

Nu primi nici un răspuns, şi fu nevoit să se grăbească; înfăşură sulița la loc în zdrenţe, şi-o puse pe umăr şi alergă să-l ajungă din urmă.

Ninsoarea se potoli pe măsură ce coborau în vale.

— Vino să-mi spui cum te cheamă... se auzi, ca de la o mare depărtare, vocea bătrânului druid, încălzită de bucuria aceea proaspătă ce i-o dădea regăsirea fiului, o fericire numită speranță.

— Mă cheamă... începu fomorianul, fără să-şi facă iluzii. Mi-au spus Morc... taťă, adăugă, mărind pasul.

Ajunse alături de el, tot mai convins că omul acela nu era nicidecum un nebun. Probabil un vizionar, dar lucid cum puțini mai văzuse, îndărătul vălului ochilor

de culoarea asfințitului, pe care Morc îi urâse dintotdeauna. Iar acel ultim gând îl trezi. Trebuia să-și aducă mai des aminte, își spuse. Era tatăl celui mai mare dușman al său, cu același caracter și, desigur, cu o putere enormă, ce tulbura mintea lui Morc. Rareori o ființă umană îi arătase atâta afecțiune; trebuia să fie atent. Putea fi vorba – bănui el – despre vreuna din înșelătoriile sale. Simpla lui vecinătate îl făcea să se simtă confuz. Și se temea că ar fi putut face joc dublu. Căci – simți o durere fizică atunci când o mărturisi, chiar și doar pentru el însuși – un asemenea tată îi plăcea.

11

Airemh care îi însoțise le spuse că se numește Goban. Părea mulțumit că fusese răsplătit cu câteva bucățele de ambră și cu o binecuvântare pentru rodnicie din partea puternicului arhidruid.

Cathbad înălță ambele sprâncene. Țăranul acela avea deja nouă copii, dar, după cum se vedea, nu îi ajungeau.

— Ce noroc să găsim pe drum o călăuză ! Cum am fi ajuns până aici sus ?

Bătrânul *ollamh druì* își strâmbă buzele, în vreme ce se bătea cu mâinile încrucișate peste umeri ca să se încălzească.

— Am făcut bine că am venit singuri, maestre, răspunse Conan.

Ninsoarea încetase, iar el se învârtea ca un apucat pe lângă adăpostul eremitului, când înăuntru, când afară. Fusese cât se poate de atent să nu șteargă urmele și le dădea mereu ocol ca să le cerceteze. Părea împins de o energie inepuizabilă, mânat de dorința de a întâlni pe cineva în locul acela, acum părăsit fără speranță, care să poată dezlega misterul vieții sale.

Nu era greu de înțeles de ce, își spuse Cathbad.

De o vreme bună găsiseră urme proaspete de la o mulțime de cai și oameni și o porniseră după ele, lăsându-l pe Magmor în fundul văii, ca escortă pentru Gwynedd și pentru copii. Mai întâi, prin noroi, până la liziera pădurii ; apoi unul dintre ei se despărțea de

grup. În punctul acela întâlniseră două șiruri de pași ce veneau în jos pe munte, coborând de pe cărare. Pe măsură ce Conan, Cathbad și *airemh* urcau, erau tot mai ușor de descifrat, fiindcă ninsoarea încetase la puțin timp după ce acele două persoane coborâseră de-a lungul cărării, iar urmele lor înghețaseră așa cum se găseau.

— Am avut noroc cu urmele astea și cu zăpada...

— Nu te grăbi, oftă bătrânul, sceptic.

— Sunt vechi de câteva zile, nu mai mult, fu de părere Conan.

Goban îl aprobă:

— Cai și războinici, cu multe femei înarmate și sclave. Tâlhari, stăpâne, spuse el respectuos, fără să aibă nici cea mai vagă idee despre cel pe care îl avea înaintea sa. Veșmintele, purtarea, sabia și escorta unui asemenea druid erau arhisuficiente pentru a-l plasa cel puțin în rândurile stăpânilor.

— Paria fără pământ. Au trecut în turmă și nu s-au oprit decât o noapte. Mergeau către miazăzi, spre mare. Au lăsat în pădure resturi... și putoarea lor. Când cumnatul meu a prins de veste că veneau, am fugit cu familiile înainte să ajungă ei, spre mijlocul desișurilor, unde avem un refugiu. Cunoaștem pădurile astea dintotdeauna. Atât de bine că sunt ca un bârlog al nostru...

Rămase o clipă pe gânduri, scărpinându-și bărbia.

— Ceva nu era în regulă, spunea una dintre soțiile mele, acu', dacă mă gândesc...

Șovăi; făcu iarăși o pauză, ținându-i pe Conan și pe Cathbad pe jar. „Pesemne că a prins gustul recompenselor", reflectă Străinul ironic.

— Da, așa e. Printre ei erau și războinici mai bine îmbrăcați. Nobili, poate. Cu familiile lor. Ciudat, mi-a spus soția cea mai tânără...

— Mare lucru nasul femeilor atunci când se bagă în locul potrivit, îl încurajă arhidruidul. Bravo, Goban. E bine totdeauna să ai una cu tine pe când celelalte sunt gravide. Nu se știe niciodată.

— Nobilii aceia erau călări și aveau scut și coifuri murdare de sânge. Labele pictate ori proaspăt tăiate erau toate de urs!

Încă o bucată de ambră dispăru iute sub tunica țăranului, în vreme ce Conan schimba o privire pătrunzătoare, plină de înțeles, cu maestrul său.

— Sunt din clanul Nemed, îi lăsă cu gura căscată bărbatul din sud.

— Dar tu cum de știi?

Goban le arătă mâna stângă, cu degetul mic amputat.

— Sclav. Eram un sclav al neamului Partholon. Am fost ani buni, înainte să fug. Acolo am învățat limba voastră din nord.

Conan se întoarse pentru a mia oară ca să cerceteze cu luare-aminte urmele, așezat pe călcâie, în poziția specifică a celților. Se aplecă și mai mult asupra urmelor: părea că vrea de-a dreptul să le adulmece.

Cathbad îi cunoștea bine îndârjirea. Era furie. Mânie surdă din pricina prăzii care i se furase chiar de sub nas.

— N-o să fie nevoie să ne întoarcem să căutăm comori în nord, lângă Uisce Uasal, spuse, ridicându-se. Cineva ne-a făcut o favoare: comorile erau deja aici... Ori, mai bine zis, au trecut pe aici. În cenușa de pe jos, lângă cămin, e adâncitura lăsată de un obiect rotund, mare și cu fundul neted. Așadar, nu un scut...

— Cazanul? puse *ollamh druì* întrebarea așteptată.

Conan încuviință.

— Afară, în zăpadă, e urma unei sulițe.

— S-a întâmplat doar că am ajuns târziu. Fiindcă cineva a fost mai iute decât noi.

— Mi-e frică să mă gândesc despre cine ar fi vorba.

— L-am subapreciat.

— Ești sigur că e unul singur? insistă Conan. După descriere, Fergus e cel care îi conduce pe nemezi... Dar paria?

Învățăcel și maestru evitară să se privească în față. Ambii se temeau de același lucru: în mod spontan, se

gândiseră amândoi la același nume și la măcelul de pe Insula de sub Mare.

Conan făcu cale întoarsă.

— Oricum, nu l-au ucis. Poate l-au luat cu forța. Dar nici asta nu-mi vine să cred. N-ar fi urcat unul singur. Pe când, după urme, unul singur a urcat, și doi au coborât pe cărare, constată cu o umbră de amărăciune, simțind totodată trădare și deziluzie. Amândoi duc ceva. Iar cel care s-a alăturat... șchioapătă. Urmele sunt totdeauna mai adânci pe aceeași parte și sunt întipărite strâmb. Trebuie să fie eremitul, fiindcă urmele celui care a urcat singur nu sunt ale unui șchiop.

— Da, e nebunul! încuviință *airemh*, ca trezit în clipa aceea dintr-o lungă și moleșită așteptare. Păr lung și alb. Înalt. Nu știu să spun mai multe; n-a mai lăsat niciodată pe nimeni să se apropie. Umblau zvonuri că era cufundat în magie până la gât; și în treburile astea nu-și prea bagă nimeni nasul!

De această dată, Goban așteptă în zadar altă recompensă.

Cathbad, după știința lui, îi știa pe aproape toți druizii, șamanii și vrăjitorii din Inis Fàil, dar acel lup singuratic îi scăpa.

— Numele lui era Demne Bàn.

Airemh făcu, instinctiv, o ultimă tentativă de a smulge o altă recompensă.

De data aceasta, o obținu de la Cathbad; însă cuvintele sale avură efectul unui pietroi aruncat într-o baltă liniștită.

— Cerbul Alb... murmură din vârful buzelor *Eachtrannach*.

Amintirea bătrânului cerb alb care îi apărea, de luni și luni de zile, după apus ori în inima nopții îi tăie răsuflarea.

— Toate arată mai bine când ai burta plină! începu Pwyll, masându-și stomacul demonstrativ, după ce devorase o friptură întreagă de prepeliță, mare, albă, chiar în zorii zilei, doar așa, de fanfaronadă.

Iar pentru asta se părea că o anume persoană era de vină.

— Bine ai zis, frate! îi trase Owain, aprobator, o palmă zdravănă peste umăr.

Satisfacția lui Pwyll fu atât de mare, încât se revărsă într-o privire plină de bunăvoință către Tyren, care, ca o veritabilă cochetă ce era, își ascunse stânjeneala în spatele unui zâmbet de plăcere.

Conan trecu pe lângă Pwyll, îi zburli chica blondă și se sui pe cal. O porniră cu toții în șir, îndreptându-se spre mare și lăsând munții Wicklow în urmă. Erau senini, atât cât pot fi niște rătăcitori ce urmăresc un vis. Aveau înaintea lor ziua întreagă, o zi care, ca și celelalte ce aveau să urmeze, le-ar fi putut schimba viețile.

„...În bine, dacă aveți noroc. Altfel, în rău", părea să spună figura lui Magmor. Era tăcut și absorbit în gânduri.

Cathbad râse în sinea lui.

— Ținta noastră îmi aduce aminte de o veche ghicitoare: care e singurul lucru din lume care, dacă îl găurești, se umple? E din timpurile când îmi trăiam *Macdacht*, de pe vremea copilăriei mele, hohoti el.

— Adică demult, demult de tot, maestre, îl împunse Pwyll, fără să se întoarcă; primi, drept răspuns, o privire ce l-ar fi trăsnit de-a dreptul.

Abia se despărțiseră de *airemh*, apucând-o pe alt drum, după ce luaseră prima masă a zilei împreună cu el. După indicațiile lui Goban, aveau să ajungă, mergând în ritm susținut, la punctul de trecere în Inis Prydain în zorii zilei următoare. Omul le dăduse detalii cât se poate de exacte.

Toți îl crezuseră.

Toți, în afară de Magmor.

La prima ocazie ce se ivi în timpul călătoriei, le atrase atenția lui Conan și lui Cathbad, îi luă deoparte și începu să le împărtășească temerile lui.

— Ce te face să fii bănuitor? se alarmă Străinul.

Rosti de două ori mai atent cuvintele, cu grijă, ca Magmor să le înțeleagă bine și să poată cântări răspunsul.

— *Nu s-a dus înspre răsărit, unde zicea că locuieşte...* vorbi uriașul prin gesturi, așa cum îl învățase Gwynedd.

— Și îl bănuiești pe Goban numai fiindcă nu s-a dus întins către casă?

— Magmor, acel *airemh* are traista de sub tunică plină de recompense. Vrei să se întoarcă imediat la nevestele lui? îl apostrofă arhidruidul. S-o fi dus s-o ascundă înainte ca femeile lui să-l ușureze de ea în somn! Cum să le dea lor tot?

Deloc convins, negrul își scutură căpățâna lucioasă și cheală.

— *Şi câţi ţărani care nu fac ce ar trebui, care au mâinile fine...*

Își dădea seama că nu trebuia să greșească; trase zgomotos aer pe nasul spart în vreo bătălie, luându-și curaj.

— *...şi vorbesc corect limba voastră credeţi că sunt pe aici, la luni de zile călare distanţă de clanul Partholon?*

Urmă o clipă lungă, în care învățăcelul și maestrul se priviră stânjeniți, în fața lecției pe care tocmai o primiseră. Hotărâră apoi să asculte de el.

Conan fremăta din cauza întârzierii la care îi obligau toate acele precauții, dar, așa cum spunea Cathbad: „Mai bine mai târziu și în viață decât hăcuiți ca niște porci la frigare".

Îi lăsară pe bătrânul *ollamh*, pe Gwynedd şi pe copii într-un adăpost din inima unei păduri de arini, frasini și ulmi, o apucară pe altă cale, ce străbătea un promontoriu plat care înainta în ocean și, de pe înălțimea la care ajunseră fără să fie observați... îi zăriră.

Văzură o mulțime de războinici înarmați, în așteptare, postați în dreapta lor, ceva mai jos, printre stâncile ce se înălțau deasupra locului pe care falsul *airemh* îl indicase pentru traversare.

Străinul recunoscu că se înșelase. Agerimea bărbatului de culoare, retras, care îi stătea alături și căruia nu-i scăpa aproape nimic, îl uimi din nou. Chiar dacă ar fi trebuit de mult să înceteze să se mai mire de capacitățile acelui tovarăș de încredere.

Războinicii erau doar o ariergardă, dar suficienți cât să spulbere micul grup al lui Conan. Iar de vreo ambarcațiune, nici urmă. Apoi, suspiciunea deveni certitudine când Străinul îl zări în mijlocul lor pe fratele său vitreg. Totul în jurul său porni să se miște, de parcă pământul ar fi început să se rotească înnebunit, iar realitatea și-ar fi arătat adevărata față. Încă o dată își spuse că era un prost fiindcă nu ținuse seamă de semnalele ascunse printre cutele aparenței. Cum ar fi putut să spere că Morc nu se avântase, avid, pe urmele lor?

Conan trimise un urlet în vale. Zări chipurile îndepărtate ale dușmanilor săi cum se întorceau în sus și își dori ca ei să aibă vederea suficient de bună încât să li se întipărească bine în minte imaginea zâmbetului său nerușinat în vreme ce înălța spre cer, ca pe o amenințare divină, *Lama lui Danu*.

12

Pe Morc, postat printre stâncile râpei, îl mistuia nerăbdarea aşteptării. Tăcerea era întreruptă doar de sunetul ritmic al valurilor ce se spărgeau de pietre, de şuierul rece al vântului de *Samhain* şi de strigătul spart al câtorva pescăruşi înfometaţi. Falsul *airemh* pe care îl trimisese la Conan ca purtător al unei salvări iluzorii se alăturase din nou grupului de ariergardă. Morc rânji ca un lup: chiar dacă Goban nu recunoştea, el era sigur că ascunsese recompensa primită de la Conan. Morc cunoştea mult prea bine înclinaţia – o calitate discutabilă – către mărinimie a fratelui său vitreg, precum şi privirea plină de prefăcătorie a iscoadei pe care i-o trimisese pe urme.

Goban jura – minţind, de altfel – că reuşise întru totul; şi, nu în ultimul rând, trase minciuna cea mai mare: faptul că îi atrăsese pe Străin şi pe ai săi în ambuscada ce stătea să înceapă. Ca să înlăture orice suspiciune şi să ajungă la Morc – explică el – făcuse un ocol larg cu calul, distrăgând micul grup al lui *Eachtrannach*.

Morc era de mult sigur că Străinul şi ai săi ar fi luat aceeaşi direcţie, către munţii Wicklow. Şi-ar fi dat mâna dreaptă ca să-l poată aştepta şi să-l facă bucăţi la Kesair. Dar era vorba despre o întreprindere imposibil de dus la bun sfârşit fără ca Demne Bàn să-l zărească şi să recunoască în el pe propriul fiu. Şi atunci nu ar mai fi reuşit să-l convingă să colaboreze

scoțând din Cazanul Abundenței toate bogățiile și făcând să lucreze în mod deplin magia pe care doar bătrânul druid știa să o pună în practică. Fomorianul cheltuise destulă osteneală și sudoare pe Insula de sub Mare, când trebuise să scuipe sânge ca să stoarcă o brumă de secrete de la atâția înțelepți. Demne Bàn nu era omul compromisurilor; lui Morc nu-i trebuise mult ca să înțeleagă. Bătrânul așteptase o viață reîntâlnirea cu fiul lui; dacă i-ar fi fost ucis sub propriii ochi, s-ar fi dat el însuși morții, lăsându-și călăul cu un cadavru inutil în brațe.

Morc îl trimisese înainte pe Fergus cu grosul oamenilor săi. Nu-l voia să-i stea în picioare și, mai ales, nu-l voia acolo pe Demne Bàn. Nu putea risca să-l recunoască pe Conan. Ordonă să fie escortat înainte, spre Cetatea Sacră, câștigând astfel timp, înainte ca sezonul furtunilor de zăpadă să se abată inexorabil prin acele locuri și să-i blocheze.

Deja trebuise să suporte ca Demne Bàn să digere, cu surpriză, dar și cu dispreț, impactul cu mizera turmă de paria pe care Morc – fiul său – o comanda. Bătrânul îi aruncase fomorianului o privire mută, ce conținea o sumedenie de întrebări, apoi își îngăduise să ridice din umeri:

— În fine, măcar avem escortă!

Prezența lui Fergus, a lui Leher și a nemezilor nu îmbunătățise cu nimic situația. Așadar, de Conan chiar nu avea nevoie acum.

Un strigăt îl distrase de la gândurile sale. Unul dintre paria arăta, vociferând tare, spre culmea îndepărtată a promontoriului. Stând drept în șa, dușmanul său dintotdeauna înălța, în vântul ce venea dinspre ocean, Sabia Sacră, *Danu Claideb*, bătându-și joc de el, cu surâsul triumfător al celui mai tare. Prea departe ca să-l ajungă.

Ura se revărsă nestăvilită. Se întoarse cu zvâcnetul scorpionului în atac.

— Te-au urmărit! Imbecilule, fiu de scroafă...

Morc scrâșni din dinți, în vreme ce lovea orbește cu sabia, aceeași care ar fi trebuit să-l execute pe Străin. Orbit de furie, își descărcă mânia pe Goban. Îl lovea pe el, dar era ca și cum ar fi lăsat răni în trupul lui Conan, care îl făcuse ridicol încă o dată în fața oamenilor săi, punându-i sub semnul întrebării respectul și puterea.

Iscoada căuta, inutil, să fugă, să dea înapoi pentru a se sustrage furiei lui Morc, pară prima lovitură, apoi pe a doua, fără a îndrăzni să se răzvrătească. Implora și plângea înaintea stăpânului, până când Hodr ajunse în spatele lui și îl seceră, făcându-l să cadă în genunchi. Bucățile de ambră primite ca recompensă de la Conan alunecară de sub tunică, rostogolindu-se pe jos.

— Nu am obiceiul să-i însemn pentru totdeauna pe sclavii mei. E o sarcină pe care o las pe seama servitorilor! Cu tine însă o să fac o excepție.

Morc făcuse spume la gură.

— Nu vreau să te fac să ajungi la strămoșii tăi bastarzi, trecându-te prin tăișul sabiei. Ar fi prea simplu pentru tine!

Ochii săi erau oglinda nebuniei. Până și Hodr se retrase puțin.

— O să te fac să putrezești cu mine! urlă Morc aiurând, fără să-l mai vadă.

Ridică sabia și îi reteză din rădăcină urechea stângă.

Victima țipă, căutând să-și ridice o mână și să-și acopere rana.

— Va trebui să mă slujești în viața asta și în celelalte! urmă Morc, aplicându-i o altă lovitură, care îi smulse și urechea dreaptă.

Alt urlet de durere.

— Va trebui să-mi redai onoarea pe care am pierdut-o, din pricina ta, înaintea oamenilor mei, strigă în continuare ca în delir, învârtindu-se în jurul lui.

Trimise apoi încă o lovitură, care îi reteză vârful nasului, lăsându-l cu două flori absurde în mijlocul feței, acoperite imediat de jeturi de sânge.

Goban căzu la pământ cu fața în jos.

— Dar pentru asta trebuie să fiu sigur că nu mă înjunghii prin spate. Va trebui să te aduc în stare să ai întotdeauna nevoie de mine și de ceilalți, să nu poți fugi, să fii legat de mine pentru toată viața, mârâi fomorianul, încă însetat de răzbunare.

Lovi gamba lui Goban, fracturându-i osul cu lama sabiei. Apoi, fără să audă urletele sfâșietoare ale victimei sale, repetă gestul, zdrobindu-i femurul și lăsându-l șchiop pentru totdeauna.

— Oblojiți-i rana și vindecați-l! O să vină cu noi! Trebuie să rămână un biet șchiop! Să trăiască! le aruncă alor săi înainte de a-l amenința încă o dată pe informator: Și adu-ți aminte să-mi zâmbești ori de câte ori te apropii de mine. Fiindcă ai noroc că nu ți-am rezervat o soartă și mai rea! Pot să fac din tine ce vreau! Nu-mi pasă dacă te târăști sau umbli. Să nu uiți asta niciodată!

Îi întoarse spatele, cu mâinile în șolduri, pierdut deja în gânduri avide numai de răzbunare împotriva lui Conan.

Morc procedase bine trimițând un trădător, dar greșise când alesese omul. Arta războiului era o plăcere pentru fostul *Rì* din Toraigh. Până într-acolo încât perfecționase toate învățăturile primite de la Chicol Grinchenchos. La fiecare mutare în masă a turmei sale de războinici, trimitea observatori să meargă în avangardă și în ariergardă, pe lângă cercetașii experimentați din laturile coloanei. Și chiar unul dintre aceștia fu cel care zări la mare depărtare silueta inconfundabilă a lui Magmor. La gândul că fratele său vitreg adoptiv era atât de aproape, Morc simțise un junghi în inimă. Turma sa era mult mai numeroasă și alungase cu greu ideea de a năvăli asupra lui și de a-l termina. Însă Conan părea escortat de o mulțime de războinici din tribul zimbrilor, clan pe care Morc căuta întotdeauna să-l ocolească, după ce fusese prevenit cât erau de periculoși. Aleseseră, în cele din urmă, să-i evite, făcând un ocol larg. Apoi, în sufletul nobilului

fomorian, satisfacția luase locul surprizei : își dăduse seama că era în avantaj față de Conan, urma să ajungă la Kesair înaintea lui și să-i sufle prada atât de importantă pentru Străin. În plus, avea deja în minte un plan ca să-l facă să cadă într-o altă capcană.

Ideea aceea însă tocmai eșuase. Morc blestemă printre dinți, acoperind gemetele de durere ale nefericitului de la picioarele sale ; mintea lui era în altă parte, nepăsătoare față de soarta lui Goban. Îl privi, fără să-l vadă, cum plângea, îmbibat în propriul său sânge. Morc începu să zâmbească, tot mai vesel : tocmai descoperise mijlocul potrivit pentru a-l face pe Conan să-și înghită batjocura.

— Să ieșim din pădurea asta nenorocită ! porunci grupului din ariergardă. Mâine, înainte de răsăritul soarelui, trebuie să fim în punctul unde ambarcațiunile pe care le-am plătit pentru Fergus, oamenii lui și bătrânul nebun o să se întoarcă să ne ia ca să traversăm râul Prydain...

Hodr și Bave îi puseră pe ceilalți în mișcare.

— *Eachtrannach* greșește iarăși, dacă își închipuie că și-a bătut joc de mine, ridică Morc glasul, ca să se impună în fața căpitanilor săi.

— Imediat ce ajungem la Prydain, o să ardem ambarcațiunile barcagiilor care urmează să se întoarcă la Inis Fàil ! Conan o să trebuiască să se descurce înot, chicoti, înveselit de imposibilitatea ca așa ceva să se întâmple. Aici e punctul cel mai îngust al brațului de mare care ne desparte de Inis Prydain. Dacă distrugem toate mijloacele de traversare din zonă, îl lăsăm în noroi până la gât ! Fiindcă am aflat că bărcile cele mai apropiate sunt la zile întregi de drum spre miazăzi, de-a lungul coastei, acolo unde distanța dintre Inis Fàil și Prydain se micșorează !

Râse cu nerușinare, lăsă în urmă sughițurile disperate ale lui Goban și, dând pinteni calului, alergă să se pună în fruntea șirului. Violență și distrugere, flăcări și moarte îl așteptau în micile grupuri de corturi ce punctau coasta ; iar el era nerăbdător să înceapă lucrul.

13

Cerul se limpezea, dar frigul ce sufla dinspre ocean nu lăsa dubii. Era, cu siguranță, vorba de o scurtă pauză înainte să se pornească furtunile de zăpadă ce loveau fără milă în acea perioadă. Era încă departe sezonul *Imbolc*, perioada când oile începeau să alăpteze. Așadar, trebuia să se grăbească. Riscau să rămână blocați în Inis Fàil până târziu, în primăvară, în vreme ce Morc și Fergus câștigau bătălia împotriva timpului, ajungând la Cetatea Sacră și având în mână puterea lui Demne Bàn.

Conan scrută orizontul de pe o înălțime. Avea de acum în spate masivul Wicklow; înainte se întindeau golfuri și sate de pescari pradă flăcărilor. Nici urmă de bărci întregi.

Fu de două ori mai greu să reziste sentimentului neplăcut ce îl încerca, să refuze să creadă că era teribil de greu să găsească o soluție astfel încât să nu fie chiar totul pierdut. Începu atunci peregrinarea către sud, de-a lungul brațului larg al mării ce despărțea cele două ținuturi. Câteodată, în zilele senine, dacă urcai pe culmile înalte ale stâncăriei, puteai zări coasta, care, de fapt, nici nu era la distanță așa de mare de Inis Prydain.

— Atât de aproape, și totuși atât de departe, suspina Tyren.

Zile întregi întâlniseră sate jefuite de oamenii lui Morc. Când sosea micul grup al lui Conan, bieții oameni

fugeau să se ascundă, de teama altor pedepse. În alte situații, echilibrul de forțe era inversat, iar Străinul și ai săi trebuiau să facă un ocol larg, la mare distanță de coastă, ca să se poată feri de locuitori, unii mai războinici decât alții, care, bine aprovizionați cu pietroaie, se înarmaseră pentru apărare.

— N-avem ce face, își scutură Conan coama lungă, cu creastă neagră. Trebuie să rezistăm până găsim primul barcagiu care n-a căzut victimă oamenilor fratelui meu. Și care, firește, să fie dispus să ne ducă dincolo de brațul de mare... Problema e că acele două pământuri se îndepărtează tot mai mult unul de altul. N-o să găsim niciodată pe cineva atât de prost încât să se pună să traverseze o apă atât de mare! Va trebui să ne continuăm drumul spre sud, cu speranța că se va îngusta atât de mult, încât vreun barcagiu să se fi gândit să profite de comerțul ce iese de aici...

Întorcându-se spre ai săi, văzu fețe descurajate și chipuri slăbite, ce sugerau un singur gând: odihnă. Până și Banàn luase poziția șezând; nu îl mai văzuseră niciodată așa. Bunul-simț îi spunea să ceară adăpost într-un sat, grație mijlocirii puternicului arhidruid, ca să petreacă acolo sezonul urât de iarnă și să mai pună ceva carne pe oase după călătoria aceea extenuantă.

Conan știa bine asta, şi totuși dădu pinteni calului, printre suspine de suferință. Un singur lucru rămăsese cu adevărat plăcut: vremea fusese încă îngăduitoare cu ei în ultimele zile, blândă și fără ploi, cum nu se întâmpla de obicei în acea perioadă a anului – ca un dar al zeilor mișcați de compasiune. Era limpede că nu avea să mai dureze mult. Trebuia să se pregătească pentru furtunile de zăpadă ce coborau dinspre munți și aveau să-i învingă, făcând, în cele din urmă, drumul impracticabil, iar traversarea, o idee nebunească. Nimeni încă nu știa când avea să se întâmple asta, dar în clipa aceea Morc şi Fergus aveau să câştige partida. Numai gândul acela obsedant îl împingea pe Conan să nu se oprească.

Ultimul sat din drumul lor se dovedise o problemă greu de rezolvat. Atacat și jefuit de Morc și de ai săi paria, semăna, în momentul acela, mai mult cu o grămadă de movile tombale decât cu o grupare de corturi sărăcăcioase de pescari ce priveau spre unul dintre numeroasele golfuri, identice între ele. Locuitorii însă fugiseră acum să se pună la adăpost, burdușiți cu arme și cu ură. Ca atare, chiar pe când se lăsa noaptea, Conan cu ai săi trebuiră să facă o deviație largă spre interior. Întunericul îi luase prin surprindere, astfel că tabăra – foarte improvizată, de altfel – și-o făcuseră într-o râpă ce semăna bine cu o grotă diformă în mijlocul unui pâlc de stejari și frasini. Se găseau aproape în câmp deschis și atât de îngrijorați din pricina oamenilor din satele apropiate, încât stabiliseră schimburi de veghe pentru noapte.

Conan fu primul; era negru la față, iar gândurile i se îndreptau stăruitor spre timpul ce se scurgea implacabil, fără întoarcere. Nu reușea să-și găsească liniștea, nicidecum să adoarmă. Înțelesese că era prea târziu și că pierduseră ultima șansă de a ajunge la Prydain.

În dimineața următoare, amorțiți, somnoroși, înfometați din pricina vânatului din ce în ce mai rar acum, în ultimele zile de *Samhain*, o porniră din nou spre coastă, încordați și tăcuți cu toții.

În acele clipe, lui Conan i se confirmă că situația era definitiv pierdută. Îi fu de ajuns să ridice privirea spre cer ca să vadă înaintând dinspre mare, la linia orizontului, exact ce se temea cel mai tare că avea să vadă: un front compact de vânt înghețat și nori negri, grei de furtună, umflați ca niște scroafe ce stau să fete. Ceva mai târziu, după ce trecură de piscul ultimului deal ce îi despărțea de golf, se simți de-a dreptul copleșit: întregul *tùath* al unui *crannòg* mare de barăci ridicate pe un litoral noroios alerga în masă către Străin și ai săi. Îi zări de la distanță cum se avântau în atac, bărbați și femei, bătrâni și copii, unii cu arme

obișnuite, alții cu diferite unelte, dintre cele mai nepotrivite.

Conan întoarse caii; erau constrânși să-și cheltuiască ultimele rezerve de energie într-o retragere precipitată.

Gwynedd fu cea care, cu brațul său, îl opri pe acela al bărbatului ei. Vorbi cu un glas inexpresiv, de om ajuns la capătul puterilor, obosit să tot fugă:

— E ceva putred aici, spuse, fixându-i pe atacatorii ce se apropiau din ce în ce mai mult. Nu mergi la luptă cu poveri în spinare şi cu copiii de poale.

Se opriră cu toții, privind în jos, de-a lungul coastelor *brì*, acoperite cu iarbă.

Conan strânse ochii ca să-i apere de vântul marin ce prevestea furtună și dădu pinteni calului. Înaintă până ce înțelese că femeia sa avea întru totul dreptate: oamenii aceia nici măcar nu-i văzuseră, nu priveau în direcția lor; urletele lor trădau groază și panică.

În câteva clipe, ajunseră pe culme, la înălțime; trecură, strigând într-un dialect greu de înțeles, pe lângă Conan și ai săi, fără să-i bage în seamă, de parcă nici măcar nu i-ar fi văzut, căutând să scape dintr-o situație cât se poate de gravă, și nicidecum să-i descăpățâneze pe străini.

Oamenii aceia nu-i atacau; pur şi simplu fugeau. *Eachtrannach* nu luă în seamă rugămințile şi îndemnurile la prudență ale lui Gwynedd; își făcu loc prin mulțimea ce înainta de-a dreptul rostogolindu-se și se avântă prin tot acel vacarm, stăpânindu-și cu greu calul.

Ceea ce-i apăru dinainte de dincolo de șirul de stânci din stânga îi tăie răsuflarea. Trei *hafskip* masive stăteau pe nisipul uscat, în mijlocul plajei din fața satului; alte două *skeid* se alăturau plutind pe apele ce scăldau coasta în dreptul barăcilor *crannòg*-ului. Toată acea învălmășeală mișuna de numeroși lochlann care debarcau, ieșind chiar din *hafskip*; fiecare dintre ele putea adăposti în pântece până la cincizeci de războinici înarmați, care scoteau strigăte puternice –

și tocmai de aceea, din pricina panicii pe care o producea această turmă de bărboși revărsându-se din adăposturile lor, fuseseră supranumite *knarr* în balade și în cântece. Erau mai puternice, dar mai puțin agile decât *skeid*. Corăbiile lungi reprezentau semnul distinctiv al clanului Lochlann: poporul lor le numea „reginele mării". Formidabile mașini de război, numite și *drakar*, robuste, dar ușoare, până într-atât încât le puteau muta purtându-le pe umeri; treceau astfel de punctul de acostare și mergeau până la râurile interne, urcând apoi pe cursul apei către noile pământuri pe care aveau să le cucerească.

Flagelul cel mai temut debarcase acolo, pe coastă, mai devastator decât jafurile lui Morc, decât o imensă oaste de termite înfometate.

Străinul se opri la o distanță suficient de mare încât să poată fugi; era sigur că îl zăriseră, dar faptul că era călare îi asigura un avantaj în fața bărbaților pedeștri, deși aceia erau înarmați cu *alm*. Privea atent la tot ce se întâmpla și se simțea neliniștit, iritat: ceva nu mergea. Mai întâi de toate, războinicii nu ardeau și nu prădau în jur... și mai ales acea *drakar* care arbora stindardul negru al fomorienilor și care avea alături de acvila clanului Skeld, deasupra stejarului, emblema clanului Mur Ollamhan!

Un zgomot de copite îl făcu să se întoarcă dintr-odată.

Magmor îl ajunsese din urmă. Cu fața trasă, dar zâmbitor, îi venise alături; nu ar fi permis, nici de astă dată, ca stăpânul său să cadă singur în bătălie.

La vederea uriașului negru, ca și a calului său și a veșmintelor, din josul coastei, din rândurile războinicilor izbucniră strigăte.

— Deranjăm dacă ne cățărăm până acolo? urlă Rury.

— Dar de ce să nu vă mișcați voi fundurile ca să coborâți până aici? îi răspunse, ca un ecou, Ölvik cu mâinile pâlnie la gură.

Orice explicație fu amânată. Până și saluturile și îmbrățișările. Conan părea obsedat, posedat de demonii lui Sidhe.

— Fratele meu, ți-ai rezolvat problemele; caii îi încărcăm pe *hafskip*, o să aduc mai aproape una dintre *skeid* și voi urcați toți la bord cu noi. Care e problema? zise Ölvik deschizându-și vesel brațele. Vrei să te liniștești?

— Ai aruncat o privire la cer și la valuri? Ai văzut ce înalte sunt? fu răspunsul sec al Străinului. Știi mai bine ca mine că navele tale lungi nu sunt potrivite. *Skeid* navighează doar pe vreme frumoasă. Ușoară cum e, nu se afundă prea mult, astfel că nu face față la o mare agitată. În sezonul acesta ar trebui să stea pe mal, unsă cu grăsime, într-un fiord bine adăpostit...

Ca de obicei, Ölvik nu se pierdu cu firea.

— Ești prost informat în privința mea: pentru mine nu e o distracție; dacă e să o pornesc pe mare, și cum sunt obligat să o fac... adăugă cu seriozitate.

Lângă ei, Karre își strânse buzele și scuipă pe jos.

— Ce e? Ți-e frică de un pic de mare mai adâncă? glumi iarăși Ölvik, ca un histrion, grozăvindu-se ca întotdeauna înaintea feței trase a prietenului său. Nu văd ceață, așadar, e o vreme bună ca să ridicăm ancora. Nu există valuri mari, dragul meu, doar marinari mărunți! râse cu fața udă de la stropii de apă aduși de pe mare de vântul ce continua să se întețească. Să mergem! își îndemnă oamenii din Garda Aleasă, care îl urmaseră în masă. Chemați înapoi *drakar*-ul din frunte! Și încărcați animalele pe *knarr* de la mal! Haide, dați-i bătaie! își urlă ordinele în limba sa guturală.

Odată încheiată îmbarcarea, navele fură împinse în grabă și așezate pe direcția de navigație, după care luară drumul mării, cu greutate, ajutate de energia valurilor și de forța vântului. Nici vorbă să ridice vela – s-ar fi sfâșiat și ar fi smuls arborele cu tot cu lemnul de susținere de dedesubt; urmau să traverseze prin forța brațelor și a vâslelor.

Gwynedd privi înainte, spre marea neagră și flămândă. Explicațiile aveau să vină după, în timp ce navigau; era mai bine așa, fiindcă riscau să nu mai existe un „după".

Corăbiile lungi erau splendide. *Skeid* pe care era îmbarcat Conan avea nouă file de bordaj suprapus pe ambele laturi, aproape în întregime din *dara* – lemn de stejar –, cu ceva fag la capete, și loc pentru doisprezece vâslași pe fiecare latură, iar suporturile de vâsle erau orificii deschise în parapet. Pe dinăuntru, numeroasele coaste erau fixate pe file cu dibluri de stejar. În două puncte carcasa fusese reparată; se vedeau osatura îmbinată și cuiele mai groase. Avea lateralele nu prea înalte, foarte expuse la talazuri. Fragilitatea aceea în navigație era totuși compensată de etravă și de pupă, splendid sculptate și suficient de joase ca să nu resimtă puternicul vânt ce bătea de-a curmezișul, care, altfel, ar fi răsturnat-o. Cocoșul de aramă bătută scârțâia în suflarea brizei, iar gălețile și vedrele de lemn erau asigurate cu funii și, pentru moment, nu se rostogoleau liber pe punte.

— Faceți-vă comozi, îi îndemnă Ölvik. Călătoria e lungă. Nu ne ajung trei zile și trei nopți.

Traversarea le rezervă multe surprize. Prima apăru pe când încă mai vedeau coasta din Inis Fàil. Pe o plajă descoperită, veșnic bătută de vânturi dinspre miazănoapte, în pâlnia ce se forma printre stânci și munți în brațul de mare ce-l despărțea de Prydain, zăriră un cârd uriaș de lei-de-mare. Se bălăceau prin apa mică, aruncându-se și jucându-se cu chițcăituri și salturi vioaie, ca niște slujnicuțe la un festin.

Văzură apoi cum, din direcție opusă, veneau înotătoarele dorsale. Negre și lucioase, înalte aproape cât un om, tăiau apa netulburate. Siluetele fusiforme, alb cu negru, se îndreptau țintă spre coastă.

Focile vesele intrau și ieșeau din valuri, mai ales cele mai tinere, precum copiii care văd marea pentru prima dată. Și erau tot pe atât de lipsite de experiență încât să nu le fie teamă. Nu era vorba despre curaj, ci despre inconștiență.

Moartea era, mai mult decât orice, rapidă.

Leii-de-mare se aruncau prin milioanele de stropi și cu larma specifică, rotindu-și înotătoarele și tremurându-și mustățile lungi. Nu-și dădeau seama că mureau, fiindcă prădătorii se apropiau din spate. Victimele dispăreau sub apă, iar în locul lor înflorea o pată roșie, ce se lărgea printre vârtejuri și gâlgâituri, spălată de îndată de curent.

Însă turma de prădători era prea numeroasă.

Foarte curând, în apă nu mai erau victime ; speriate de măcel, se adăposteau pe nisip, printre greoaie morse somnoroase, scunde și fără formă – mase de carne, grăsime în cute și dinți lungi. În grămada de corpuri, femelele își strigau micuții, iar bătrânii masculi de pază scoteau mugete răsunătoare de alarmă, mergând înainte și înapoi pe fâșia umedă de nisip, izbind ori călcând puii în vreme ce căutau să-și împlinească datoria dictată de instinct. În scurtă vreme, se stârni haosul. Din păcate, pe fâșia aceea de plajă nu era suficient loc ca să se adăpostească toți.

Conduși de o inteligență mai rar întâlnită la un monstru marin și de un comportament asemănător ființelor umane, vânătorii pricepură iute cum stăteau lucrurile.

Unul dintre cei mai rapizi trecu iute pe lângă *skeid*, chiar prin față, sub privirile lui Conan. Lunecând pe sub pânza transparentă de apă cu o iuțeală ce nu lăsa cale de scăpare pentru oricine ar fi căzut peste bord. Bestia îl privi pe Străin cu un ochi mare cât pumnul unui bărbat. Apoi suflă un jet puternic de apă și aer prin orificiul din creștet și se scufundă.

Reapăru chiar pe plajă. Cât un car de luptă, dacă nu și mai mare, se azvârli, dintr-un salt, cu pântecele pe pietriș, ieșind pe jumătate din apă. Cu gestul expert al celui care repetă de atâta vreme felul acela de a vâna, își potrivi cu precizie elanul. Nu se duse prea departe, pentru a nu eșua, dar nici nu rămase prea adânc în apă pentru a nu reuși să înșface prada. Ca și cum ar fi rupt liniile inamice, sparse cârdul, semănând în jur panica. Își sprijini de pietre botul alb și

apucă orbește, deschizând o gură roz, imensă, cu o impresionantă coroană de dinți. Țâșni, înhățând coada unui leu-de-mare cu un sunet sinistru, ce se putea auzi până la *skeid* ce naviga. În clipa aceea, porni să-și smucească enorma căpățână la stânga și la dreapta, sfâșiind pielea, grăsimea și țesuturile victimei muribunde, pe care o ținea zdravăn între fălci. În același timp, se retrase spre apă, slujindu-se de forța de tracțiune a cozii enorme, până ce dispăru în masa albastră, trăgând cu sine nefericitul leu-de-mare, ca să-l termine și să-l devoreze.

— Nu toți monștrii marini sunt ca aceia ai lui Magmor! observă Ölvik.

Prădători în zbor razant, într-o așteptare răbdătoare, căutând resturi plutitoare de carcasă, ca să se azvârle asupra lor, pescărușii strigau în speranța unei hrane obținute fără efort.

Pe mal, supraviețuitorii se retrăgeau cât puteau de mult, strângându-se unul în altul cu corpurile flasce, printre urlete și strigăte de groază, purtând în privirea stinsă ușurarea de a fi scăpat și siguranța că foarte curând urma un nou atac. Și tot așa, fără să poată face ceva, ca într-un joc crud care avea să se încheie doar atunci când vânătorii, săturați de acum, s-ar fi mulțumit cu cât prinseseră ori atunci când spațiul rămas gol printre rândurile decimate ale leilor-de-mare le-ar fi permis acestora să se retragă pe uscat, la loc sigur.

— Și să mai zici că Magmor nu e plăcut de zei... se miră din nou Gwynedd de uimitoarea aventură pe care uriașul de culoare o trăise în golful Raidhe.

— Nu m-am îndoit nici o clipă, îi răspunse bărbatul ei. Dar acum, mai mult ca oricând, îmi vine în gând că Magmor ar fi un soi de divinitate a ținutului său.

— Acolo pe mare trebuie să fie o vreme oribilă, zise Ölvik privind în spate spre cerul negru și purtător de nenorociri. Pentru moment, lupul înfometat ne urmărește și nu ne scapă din ochi, spuse, arătând norii de

furtună, dar nu are curajul să ne atace. Încă nu simte miros de mortăciune!

Cuvinte profetice. Acel echilibru de forțe continuă până în ultima zi, când prădătorul înfometat hotărî totuși să dezlănțuie un atac disperat împotriva acelor victime ce erau gata să-i scape din fălci. Ultima dimineață întârzia să apară. Cerul era atât de negru, încât întuneca lumina firavă a soarelui și nu se mai înțelegea dacă era noapte ori zi. Începu apoi să sufle un vânt rece, tăios, dinspre miazănoapte; un vânt ce aducea zăpadă. Iar odată cu el, valurile, umflate, implacabile, într-atât de zbuciumate, încât toți cei din clanul Lochlann începură să invoce zidul alcătuit din coloane lichide atunci când talazurile din larg înconjurară nava din trei părți, ca niște bastioane de nescufundat. Pe lângă teama de zăpadă, era teama – mai mare chiar – față de zvârcolirile oceanului.

Cea dintâi grijă a celților de la bord fu aceea de a nu fi azvârliți afară. Aproape nici unul nu știa să înoate și doar puțini dintre ei se mai confruntaseră cu largul mării. Agățați de marginile corabiei, de parâma de la proră, de funiile din nervi de focă răsucite în jurul singurului arbore, de la baza lui și până la vârf, de scuturile legate de bord, se lăsară pradă neliniștii, la fel ca în *tùath*-ul lui Naisi, atunci când războinicii săi încercaseră să îmblânzească un zimbru îndărătnic, călărindu-l. Situația nu se linişti până când cele cinci nave lungi nu ajunseră în larg, după ce depășiseră valurile impetuoase ca niște ziduri, ce se izbeau sinucigașe în coasta devastată.

În acele clipe, grija lor de căpătâi fu să golească peste bord apa din corabie, cu găleți, cu scuturi, cu orice putea fi folosit pe timp de furtună. Valurile de culoarea cărbunelui erau la fel de înalte și de impresionante, întrerupte însă de spații mai largi, fără obstacole, unde se spărgeau; le puteau depăși tăindu-le cu prora. Atent să nu expună latura ambarcațiunii la izbiturile puternice ale talazurilor, Ölvik mânuia cu îndemânare o vâslă mare, fixată de bordul drept cu rădăcini de brad, ce slujea drept cârmă.

— Maestre, ți-ai bătut joc încă o dată de noi! urlă Conan spre arhidruid, care, aflat în mod limpede în dificultate, aluneca pe șezut; picioarele osoase ce îi ieșeau de sub veșmânt i se zbăteau haotic. Acum știu care e singurul lucru care, dacă îl găurești, se umple! Stăm chiar în ea: e o barcă!

Cei din clanul Lochlann blestemau ori râdeau într-un mod bizar, făcând cu schimbul, înfuriați pe acea mare dușmănoasă, dar încrezători, în fond, în bărcile lor minunate, ce puteau naviga la fel de bine cu prora înainte ori cu pupa, lucrări mândre ieșite din mâinile pricepute ale meșterilor lor. Vântul ridica munți lichizi și toate lucrurile păreau îmbibate de apa mării. Până și gennt-ii vâsleau și cântau, siguri că armele, sacii și coșurile cu provizii erau la adăpost, stivuite în *hafskip*. Cei mai mulți dintre ei își luaseră familiile, dar nu păreau îngrijorați de soarta lor.

— Astea nu sunt bărci de pescuit, frate! răcni Ölvik, întorcându-se către Străin, incitat de lupta cu stihiile.

— E lucru rar să vezi un lochlann cu atâta bunăvoință! Și mai ales la momentul potrivit! chicoti Conan.

Vorbise în grabă; huruitul oceanului și al tunetelor nu lăsa loc pentru nimic altceva.

— Suntem chiar așa de înfricoșători?

— Întreabă-i pe cei care au fugit din sat când au văzut că veniți! zise surâzând amar. Mai bine spune-mi cum ai reușit să mă afli aici.

— Mai greu e să scap de tine decât să te găsesc. Destul să mergi pe urma nenorocirilor: vin după tine! Am debarcat la Temair Luachra.

Ölvik scoase un geamăt dureros, amintindu-și de masacrul la care asistase.

— Frumoasă ospitalitate ne-ai lăsat moștenire! Acolo lucrurile nu stau tocmai bine, chiar dacă ciuma s-a terminat și oamenii nu mai mor ca muștele. Poporul tău a aflat că ai plecat în căutarea unui remediu împotriva relelor care îi bântuie și începe să... cum spuneți voi? Ah, da, să te plângă. Cei doi druizi ai tăi, Dalan și Leogaire, i-au mărturisit lui Bodmall că ai plecat

către miazăzi. Și atunci a fost destul să urmăm de pe mare satele în flăcări de pe coastă...

— Și doar așa, ca să nu fie prea monoton, m-ai găsit în rahat.

— Ai încredere. Știu cum să te trag afară!

Strângea cârma, cu toată puterea, în scobitura brațului, și râdea; în inima lui știa deja ce urma să facă.

— Orice ai avea de făcut, fă-o repede! Puținul timp care ne-a rămas ne e dușman, la fel ca valurile astea! urlă printre rafalele tramontanei.

Ölvik strigă alte ordine către echipajul său de pe *skeid*-ul din față, apoi vorbi din nou către Conan:

— Morc și Fergus deja au debarcat de ceva vreme pe celălalt mal. Nu putem face nimic ca să le călcăm pe urme, nu azi – cel puțin, nu cu marea asta! În curând o să se ridice adevărate ziduri de apă...

Fu obligat să se întrerupă, căci pentru a mia oară îl acoperiră talazurile.

— Vremea urâtă a început deja. Uită-te la cer, curând o să ningă pe mare! urlă prin vuietul talazurilor. O să schimbăm cursul. O să mergem spre miazăzi, ca să scăpăm de furtună!

La gândul că se vor depărta de țintă, Străinul se albi la față.

— Ar trebui să te vezi cum arăți, îl tachină prietenul său. Te încrezi în jurămintele tale, dar nu și în mine! Mama mea m-a născut pe un *drakar* ca acesta; pe mare m-am născut. Și în mare o să și mor, dar nu azi. Știu unde e Templul Templelor pe care îl cauți. Nu e pentru prima oară că navighez pe apele astea, mărturisi cu șiretenie. Doar nu crezi cu adevărat că toți piratii lochlann au doar prieteni în ținuturile de aici!? îl tachină din nou cu un aer teatral. Merg spre Sud! Și o să-ți spun și de ce: e un lucru care mă îngrijorează mult mai tare decât valurile, spuse el și privi spre cerul negru ca smoala, sfâșiat în permanență de fulgere, de scânteieri ce cădeau în mare și de un huruit continuu, într-o amarnică revărsare de trăsnete. Vine după noi! E sfârșitul lumii, și vine chiar după noi!

Conan cercetă fețele îngrozite ale tuturor celților de la bord.

— Un motiv în plus să ne grăbim!

— O să fii mulțumit. O să câștigăm teren. Numai că zeii nu ne iubesc astăzi. Roagă-te la ai tăi, Conan.

Străinul privi împrejur și nu văzu decât fețe livide, suferinde și îngrozite.

— Asta fac deja toți. Dacă n-o să vrea să ne asculte Crom, zeul vânturilor și al focului, va trebui să o facă Lir, stăpânul oceanului, și fiul său, Manannàn. Mă aștept să-l văd galopând pe valuri cu al său Aonbarr, strângând în mână sabia Fragarach, capabilă să pătrundă orice platoșă!

— Numai să nu se folosească de ea ca să ne taie corăbiile în două...

— Fii atent cu jignirile. El e și unul dintre zeii din Tărâmul de Dincolo; n-aș vrea ca strigătul lui să fie atât de puternic încât să ne cheme pe toți înapoi din Țara Făgăduinței.

— Frate, după mine, vina este a lui Tethra, zeul mării, și a clanului Fomorian. Probabil că are ceva cu tine, altă explicație nu găsesc. Nu am mai văzut o asemenea mânie. Atâtea săgeți prăvălite asupra oceanului!

— Le pierzi șirul, murmură Gwynedd palidă, cu o voce sfâșiată – erau frici din copilărie încă greu de înfrânt. Și nici măcar o picătură de ploaie! urmă skeld. Ți-ai dat seama? Toată apa care pătrunde vine de la valuri, de la vânt.

Vorbi apoi către vâslași, care, muiați până la piele, cântau, făcându-și curaj.

— Dacă potopul de trăsnete ne ajunge din urmă, rugăciunile și cântecele pentru Asa nu vor mai fi de nici un folos!

Un fulger orbitor, sinistru plesni suprafața apei și umplu aerul de o lumină albă, la câteva sute de pași îndărătul ultimei *hafskip* ce se târa cu mare greutate, căutând să țină pasul și să rămână la vedere în potopul de apă.

Ölvik scoase un fluierat puternic.

— Și nici măcar nu era prea aproape... Gândește-te cum va fi dacă vin peste noi!

Vântul deveni dintr-odată mai cald, într-un mod nenatural, de parcă s-ar fi făcut o gaură în fundul mării pe unde ieșea suflarea lui Sidhe.

— Ceva mai la miazăzi e un golf mare! Odată cu refluxul, o să urcăm la vâsle pe cursul râului care se varsă acolo în ocean și o să debarcăm mult mai aproape de Templul Luminii pe care îl cauți!

Cuvintele ajungeau trunchiate, acoperite de vacarmul stihiilor.

— Acolo o să ne adăpostim! Numai să ajungem... încheie sumbru, scuipând în apă ca să alunge ghinionul.

Pentru o vreme – o veșnicie, parcă – glasurile fură înăbușite de furtună și nu mai era chip să adauge nimic.

Cine nu era agățat de vâslă trebuia să se împartă între a-și goli stomacul și a rămâne ancorat de orice găsea să se agațe, ca să nu alunece pe vomă și pe apa mării, care inundau acum puntea. Nu se mai auzea strigătul pescărușilor, iar mirosul mării era sufocat de o duhoare grea; în urechi răsuna numai huruitul surd al valurilor ce se spărgeau fără încetare de parapete, răsunând cu lungi ecouri până în măduva oaselor, datorită rezonanței despărțiturilor din cală. Forța ascunsă în pântecele mării era într-o asemenea fierbere, încât atunci când atingea puntea se transforma în spumă albă, astfel că, din când în când, pentru câteva clipe, *skeid* părea acoperită de zăpadă. Funiile vibrau, trase de puterea vântului. La fiecare izbitură a talazurilor, stomacul urca până la gură, aruncând afară fiere și acid. Pentru a echilibra pescajul navei, apăsată de greutatea ocupanților și a proviziilor, marinarii aruncară în mare o parte dintre pietrele de balast. Ambarcațiunea se urca pe creastă și cădea dintr-odată dincolo de spinarea valurilor. Totul scrâșnea înfricoșător, în vreme ce apa mării începea să pătrundă printre încheieturile scândurilor de bordaj.

Apoi, fulgerător, precum saltul unui peşte, vremea se schimbă.

Atmosfera păru să se liniştească, vântul scăzu dintr-odată în intensitate, până într-atât încât nu mai avu nici un rost să ridice velele, care, cu doar câteva clipe în urmă, ar fi fost luate pe sus de vârtejurile de aer.

Urmară câteva momente lungi, când totul păru suspendat în aşteptare; se auzea în aer doar strigătul câte unei gâşte de mare ce îşi reîncepuse ocolurile. După aceea, strigară cu toţii de bucurie, înşfăcând iute vâslele, plini de o nouă energie.

— S-a sfârşit! Asa ne-a ocrotit, râse nervos Ölvik, imitat pe dată de Karre. Am lăsat în urmă furtuna! Iar mai încolo începe să se vadă pământul! Intrăm într-un golf din Inis Prydain.

Conan aproape că-şi ţinu răsuflarea. Se întoarse să privească furtuna de trăsnete ce continua ataţată, fără răgaz, încă înspăimântător de aproape. Dar nu spuse nimic. Cercetă coasta; prin frunzişul încă îndepărtat, distinse doar două scânteieri de lumină, care avură darul de a-i strecura lungi fiori – şi nu de frig – pe şira spinării.

Cathbad bolborosi ceva. Punea acea desfăşurare de forţă şi de arme a zeilor pe seama actelor magice sacrificiale ale cine ştie cărui druid din Prydain, care urmărea să-i alunge pe aceşti invadatori. Bătrânul şi-ar fi muşcat mâinile – nu avuseseră timp să împlinească sacrificii rituale pentru a le mulţumi lui Lir, Manannàn şi Tethra înainte de a traversa de pe un mal pe celălalt. Deodată, *ollamh druì* se ridică drept, ca o marmotă.

— Simt că urmează să se întâmple ceva! anunţă sentenţios, cu prefăcută indiferenţă.

— Iar apă şi zăpadă, maestre?

— Nu, ceva mai rău. O duhoare mai groaznică decât putoarea pe care o scoate Banàn.

În liniştea nenaturală ce se instalase nu mai avea nevoie să urle.

Auzindu-şi rostit numele, grosolanul patruped îşi înalţă căpăţâna hirsută de parcă ar fi vrut să reacţioneze cumva, dar, până la urmă, lenea birui şi se retrase din nou, grohăind, la adăpostul pânzei mari din fibre de iarbă-neagră.

Conan zâmbi. Pentru prima dată după atâta vreme. Privi nasul lung al adoratului său *ollamh*; cu o astfel de unealtă, era imposibil să nu adulmece anumite piste, gândi el. Spuse doar:

— Maestre, experienţa ta e mare, dacă poţi, în toată duhoarea asta de vomă, să intuieşti mirosul de care spui.

— Eşti un tânăr linguşitor, Conan. În curând însă o să-l simţiţi cu toţii, urmă acid, sub aparenţa sa de calm.

Nu fu nevoie să aştepte. Mirosul urcă tangibil până la nări. Acel miros puternic şi caracteristic pe care oricine a asistat prea de aproape la căderea unui trăsnet nu-l va uita niciodată.

— Dezavantajele vieţii pe mare.

— Putoarea, maestre?

— Situaţiile neprevăzute. O să vezi.

Prima săgeată străpunse apa la trei braţe distanţă de prora lui *skeid*, vasul aflat în fruntea micii flote. Produse o explozie atât de asurzitoare, încât îi dădu pe spate pe toţi membrii echipajului care încă mai stăteau în picioare, înfruntând răul de mare, sau fugiseră să se adăpostească sub pânze sau învelitori. Din clipa aceea nu mai avură timp să fugă ori să facă manevre, să încerce altceva sau chiar şi numai să găsească o cale de a se sustrage de la acea grindină de săgeţi venită din cer. Se părea că zeii porniseră războiul şi lumea se întorsese cu susul în jos. Precum nişte proiectile de *alm* aprinse, săgeţile ce se prăvăleau peste punţile navelor incendiau tot ce atingeau. Peste tot răsuna un vacarm asurzitor, nu mai era posibil să se audă decât dacă strigau din răsputeri. Câteva clipe, nesfârşit de lungi, Conan numără, cu bătăile inimii, huruitul trăsnetelor; se abăteau asupra pământului

și asupra apei într-un ritm infernal. Erau fulgere în zigzag și fulgere ca firul unui șirag de mărgele, cu ramificații orbitoare, ce sfâșiau norii negri între cer și pământ. Dar nici o picătură de ploaie. Tunetul creștea și scădea în intensitate, însă huruitul era continuu, într-atât erau de multe fulgerele ce se zvârcoleau, orbitoare, pretutindeni. Părea că o nouă lume se năștea, prin capriciul zeităților Daoine Sidhe. Zgomotul asurzitor, violența impactului scurt și cutremurător cu marea făceau să crească panica, în special printre femei și copii. În fața unei asemenea catastrofe, era greu, chiar și pentru un războinic încercat, să nu creadă într-o intervenție supranaturală. Tunetul ce răsuna în permanență era așa de puternic, încât rănea urechile. Cu atât mai mult în mijlocul mării, pe niște bărci care erau simbolul groazei și al morții, dar care acum le păreau ocupanților lor niște bieți gândaci de apă la cheremul acelui univers ostil.

Ambarcațiunile se aflau în ochiul calm al uraganului. Furtuna de fulgere îi ajunsese din urmă. Iar fără vânt, doar prin forța vâslelor, nu aveau cum să iasă repede.

— De fiecare dată când o săgeată intră în apă, marea gâlgâie ca în *crannòg*-ul din Fidelma, bolborosi Cathbad.

La auzul acelui nume, atât Conan, cât și Gwynedd ciuliră urechile, deși cu sentimente diferite.

Pe toate chipurile se putu citi nu doar stupefacție, ci de-a dreptul groază, atunci când un alt fenomen inexplicabil se produse. Un eveniment ce însemnă cu o pecete de foc inimile tuturor celor care îl văzură, ceva ce nu se mai poate uita și care îi făcu pe mulți să cadă în genunchi, până când Ölvik hotărî să-l sfideze.

O sferă incandescentă, mare cât o palmă de om, se materializă la joasă înălțime, zburând cu mici tresăriri peste coverta vasului *skeid* aflat în frunte. Luminoasă precum o torță aprinsă în întunericul profund al unei grote, el găuri vela, străpungând-o în zbor, se întoarse și semănă o asemenea panică pe punte, încât Ölvik

se hotărî să o înfrunte cu sabia, izbind-o de câteva ori, fără succes, cu latul tăișului. Reuși doar să o atingă în treacăt. Apoi globul explodă, dezintegrându-se cu un zgomot asurzitor și cu un suflu care-i aruncă pe toți la pământ. Fenomenul nu durase cu totul decât câteva clipe, dar îi zăpăci pe toți.

Stând încă în patru labe, năucit, Cathbad vorbi, cu glas tare, punând întâmplarea pe seama unei apariții a Poporului Ales, care le făcea cadoul unei vizite neașteptate. Dar avu nevoie de mult sânge-rece pentru a nu se arăta copleșit în fața celorlalți.

Foarte curând se întâmplă altceva de care trebuiră să se ocupe. Mirosului ce însoțea furtuna de fulgere i se alătură acela pe care ele îl lăsau în urmă : duhoare de ars laolaltă cu fumul pe care vântul capricios îl ducea din când în când spre bărci. Scânteierile continuau să se prăvălească peste maluri, incendiind copacii. În frigul iernii, un trăsnet ar fi reprezentat un caz izolat, fără daune semnificative, căci zăpada și gerul ar fi oprit imediat înaintarea focului. Dar faptul că pădurea se întindea până la gurile râului, absența zăpezii în zona de coastă – loc ce se bucura de o climă mai blândă datorită fluxului mării – și mulțimea excepțională a trăsnetelor făcură ca ploaia de săgeți aprinse, fulgere și descărcări luminoase să prelungească incendiul mult înăuntrul litoralului ce mărginea oceanul și râul. Gura de vărsare a acestuia, cu ultima porțiune, unde curentul de apă curgea invers, părea intrarea pe pământul făgăduinței pe care Poporul Ales o îngăduia doar demonilor din tărâmul de jos. Era înconjurată de limbi de foc înalte și zbuciumate, în care lemnul crăpa și ardea, gemând din pricina căldurii imense, iar copacii se prăbușeau, schelete negre devorate de o forță a naturii nemaivăzută.

Apoi începu.

Furtuna de fulgere ajunse în spatele corăbiilor clanului Lochlann. Prima descărcare luminoasă izbi pupa ultimei *hafskip*. Iar urletelor de durere le urmă, cu iuțeală, focul. Scânteierile ce veneau din înalt porniră

să se amestece cu luminile trimise de vâlvătăile care înghițeau cu ușurință funiile și corpul vasului. Velele fură lovite primele, dar mânia ce cobora din cer începu să secere victime – clanuri dușmane pe pământ, perspectiva de a arde de vii în rugurile navelor și atât de multe fulgere, încât înțeleseră de îndată că era imposibil să nu fie ucis careva dintre ei. Numai pe *skeid* aflată în frunte, trei din clanul Lochlann fură loviți de tot atâtea săgeți. Însă – un fapt foarte ciudat – doar unul dintre ei muri ; ceilalți se aleseră cu sprâncenele și cu părul pârlite, cu nervii mușchilor de la picioare și de la mâini atinși, ceea ce le dădea un tremur necontrolat, și cu fumul și duhoarea ce ieșeau de sub tunicile de blană. Pe celelalte nave oamenii nu fură la fel de norocoși ; urletele de durere se amestecau, pe un ton înalt, dureros, cu ecoul săgeților, în vreme ce focul îi înhăța în ghearele lui ori vreun trăsnet îi preschimba în cadavre fumegânde, înnegrite și chircite. Cei din neamul Lochlann, mai norocoși, care ocupau punțile, se aleseră cu arsuri la mâini, la picioare și la față, cicatrice pe care, de acum înainte, aveau să le arate cu mândrie la fiecare dintre petrecerile ce se încingeau în jurul câte unui cort.

Ca și cum n-ar fi fost de ajuns, din înălțime le ajunse la urechi strigătul de alarmă al măruntului Karre ; imediat ce încetase vântul, acesta se cățărase pe catarg, la punctul de observație. Nu fu nevoie să dea explicații. De-a lungul pietrișului de pe plajă, la o oarecare distanță, la adăpost de flăcări, așezați într-o ordine desăvârșită, ca la paradă, sute de războinici înarmați îi cercetau din priviri.

— Văd coasta. Și văd necazuri. Din belșug, comentă Ölvik batjocoritor.

Conan înțelese de ce îl trecuseră fiorii. Oamenii aceia se deplasau alergând, în blocuri ordonate, pe măsură ce mica flotă le trecea pe dinainte, și se duceau mereu mai spre sud, fără să-i piardă nici o clipă din ochi. Mulțimea de arme pe care le aveau cu ei nu promitea nimic bun. Nici pomeneală să încerce să

acosteze pe plajă fără să fie nevoiți să lupte cu cei care căutau să-și apere hotarele *tùath*-ului. În momentul acela se puse problema să urce pe râu. Apărătorii n-ar fi lăsat să le scape prada din mână așa ușor, judecând după cum se mișcau – rapid și sigur –, alergând pe terenul acela nesigur. Cu siguranță i-ar fi urmărit mult în susul cursului de apă; poate i-ar fi așteptat acolo unde curentul încetinea printre cotiturile nisipoase și ar fi început atacul la suliță și *alm*, care în Prydain era o armă foarte des folosită – pentru vânătoare, cea mai ușoară, iar pentru război, cea mai grea. Conan își trecu o mână prin păr; nu exista nici o soluție.

Daoine Sidhe hotărâră pentru ei.

A mia săgeată aduse cu ea ceva de neînchipuit. Lovi puntea cu un zgomot sec, ce deveni după aceea un duruit greu și întunecat, apoi suflu aducător de moarte, atunci când vela și corpul de lemn al corabiei luară foc. În câteva clipe, căldura flăcărilor păru să incendieze chiar și aerul. Se dezlănțuiră tărâmurile de jos; din Tir Tairngiri, zeii Tùatha Dé Danaan își arătară puterea.

Skeid din frunte fu înconjurată de un potop de fulgere, pentru o vreme ce le păru tuturor o veșnicie. Liniile scânteietoare ce apăreau din cer, vrând parcă să-l sfâșie în două ca pe o mantie magică, se năpustiră în apă. Fiecare izbitură năștea o explozie, în vreme ce apa sfârâia și fierbea.

— Apa... arde... se iți Owain cu o voce subțiratică și ochii căscați de uimire.

— Mi se pare că v-ați rugat puțin prea mult la Crom al vostru, zeul focului... spuse sec Ölvik.

Cât ai clipi, aerul deveni irespirabil din pricina mirosului și a căldurii. Gerul lăsă locul unei călduri ca de cuptor.

— Trebuie să ne grăbim să ajungem la mal, scândurile corabiei nu mai rezistă mult! judecă nobilul clanului Skeld.

— Ai văzut bine ce ne așteaptă?

— Preferi duhoarea de piele pârlită?

Căldura îți tăia răsuflarea.

— Nu poți să debarci fără să vină să-ți taie gâtul! Să ne îndreptăm către fluviu!

— Uită de el, n-avem cum să mai urcăm! Copacii cad peste tot pe maluri și în apă. Căldura e atât de mare, încât, dacă am apuca-o pe drumul acela de apă, ar însemna să ne aruncăm în ceaunul lui Vafthrudhnir ca să ne punem la fiert! Și chiar dacă am reuși să trecem de bariera de flăcări, la primul cot mai strâns ei ne-ar aștepta; iar noi am fi de două ori dezavantajați: navele noastre incendiate și dușmanul aproape de tot, la o aruncătură de *alm*...

— Nu reușești să treci prin mijloc?

Aerul clocotitor le ardea gâtlejul.

Războinicul lochlann îl privi pe Conan gânditor, cum l-ar fi privit pe unul din armata nebunilor.

— Te-ai uitat bine la limbile acelea de foc? Sunt înalte cât cinci oameni!

Conan se întoarse spre cei dragi ai săi. Se vârâseră toți sub cuverturi și blănuri încă mustind de apă, dar care-și pierdeau foarte repede din umezeală. Nu aveau să reziste prea mult.

— Bine, le fac semn celorlalți să tragă pe uscat, pe plaja cea mai îndepărtată, dincolo de stâncărie, spre gura de vărsare a râului și spre pădurile de pe maluri. O să avem mai mult timp ca să ne organizăm apărarea... însă va trebui să trecem cel puțin printr-o barieră de foc! Uite câți copaci ard!

Conan puse instinctiv mâna pe mânerul *Lamei Sacre*.

Ultimele ordine fură strigate în diverse limbi. Toți căutară adăpost, într-o confuzie doar aparentă. Apoi, într-o tăcere totală, perfect disciplinat, doar prin forța vâslelor, străpunseră bariera de flăcări, înaintând orbește, pândiți la fiecare pas de flăcările aducătoare de moarte. Rămaseră sub pânzeturi și sub vela pe care o desfășuraseră dinadins până când simțiră chila frecându-se de pietrișul plajei. Rând pe rând, cele cinci corăbii lungi acostară una lângă alta.

Fără să mai aştepte, săriră cu toţii afară, urlându-şi fiecare strigătul de război şi strângând armele în mâini, conştienţi de pericolul unui duşman atât de numeros.

Acela era salutul de bun venit al ţinutului Prydain, îşi spuse cu amărăciune Străinul.

Dar acolo nu era nimeni care să-i aştepte şi să-i înfrunte. Zeii Daoine Sidhe tocmai făcuseră o nouă mişcare – a câta? – pe tabla lor de *fidcell*.

Primul duşman care apăru în fugă se opri la o distanţă bunicică, de circa o sută de paşi. Dar peisajul cu adevărat terifiant îl alcătuiau războinicii care se grupaseră în spatele său, într-o masă compactă, ca un roi de albine. Sosiră apoi preoţii şi magii, făcându-şi loc printre ei; aşezaţi în primul rând, aceştia începură să profereze insulte şi blesteme rituale. Se feriră să facă însă vreun pas în faţă.

— Teamă, comentă sec Cathbad. M-aş mira ca banda asta de ticăloşi să prindă curaj să facă totuşi ceva, după ce au văzut atâţia străini ieşind dintre flăcările ce ardeau pe mal. Cu atât mai mult cu cât am venit cu corăbiile astea lungi ornate cu monştri marini, pe care ei le urăsc atât de mult! Numai că încă nu s-au hotărât ce ar fi de făcut... mormăi suspicios, mângâindu-şi barba despărţită în două. Dacă îmi lăsaţi răgazul ca să-i învăţ un pic din arta gramaticii, cred că am să reuşesc...

Nu-şi încheie fraza. Cineva le purta de grijă.

Prima broască, închisă într-un bloc mare de gheaţă, căzu chiar la picioarele sale. Pe urmă încă una şi încă una. Până când tot locul dimprejur deveni ţinta unei ploi de peşti muribunzi, dar capabili încă să se zvârcolească, să se zbată şi să sară imediat ce atingeau pământul. Cei mai norocoşi, care ajungeau în apă, unii cu burta despicată, alţii întregi, păreau să reînceapă să înoate. Împreună cu animalele, veni şi o grindină miraculoasă, ce îi lovi dureros în cap.

Conan însuşi păru pierdut în faţa acelei minuni.

Toți cei din neamul Gennt scoaseră săbiile din teacă și apucară securile în mâini.

Rury se dădu un pas îndărăt, îngrozit. La fel și Sìn împreună cu ale sale Geal Chossach.

Străinul avea o metodă de a verifica tot ce se întâmpla. Și o avea acolo, la îndemână. Privi mai întâi la Cathbad, apoi la Bodmall... și văzu că zâmbeau. Fu mai mult decât suficient.

— Pe loc! le porunci războinicilor. Stați pe loc! repetă și, odată cu el, repetă și Ölvik, ca un ecou, în limba sa, oprindu-i în loc pe cei din Garda Aleasă; deși nu înțelegea, nobilul skeld se încredea orbește în judecata lui Conan.

Ploaia năucitoare încetă foarte repede.

Străinul zâmbi și înaintă spre cel care, în mod evident, era căpetenia acelui clan necunoscut. Nu avea habar câtuși de puțin ce trebuia să spună și, mai ales, în ce limbă avea s-o facă. Înaintă totuși sigur pe sine, găsindu-și chiar și puterea să râdă sfidător. Nu trebuia să arate teamă, ci mai degrabă să se comporte ca și cum el ar fi fost autorul acelei minuni. Și aceeași siguranță trebuia să o abordeze războinicii aflați sub comanda sa. Doar că amânaseră puțin explicațiile pe care le așteptau de la cei doi druizi.

— Nu vrem război. Numai carele și caii, zise el încercând să se facă înțeles prin gesturi.

Celălalt păru să arate spre peștii și animalele ce se zbăteau pe o suprafață de câteva sute de pași de jur împrejur. Făcu gestul de a-și duce mâna la gură.

— Hrană? intui *Eachtrannach*. Cum să nu! Totul e al vostru! Mi se pare că nu e prea mare abundență prin părțile astea. Și tot peștele ăsta e greu de pescuit acum, în anotimpul geros.

Ard Righ însuși se aplecă să ia o pălămidă-de-stâncă, pe care o azvârli căpeteniei.

Acesta acceptă ceremonios, dar nu uită să îngenuncheze înaintea Străinului, care venise de nicăieri, prin foc și flăcări, iar acum le dădea hrană din belșug – pești și broaște căzute din cer! Se înălță apoi și se

întoarse, ridică spre nori peștele mare pe care îl ținea în ambele mâni și răcni de bucurie spre oamenii săi, care îi răspunseră în cor.

Atunci când lucrurile se liniștiră, avură răgaz să numere pierderile. Urmă un schimb iute de replici de la o ambarcațiune la alta ; cele mai multe victime le găsiră pe *hafskip* din coadă, unde încărcaseră caii. La bordul ei se întâmplaseră tot felul de lucruri, încă de când prima săgeată venise bubuind. Caii, deja nervoși din pricina ruliului amarnic, începuseră să dea cu copitele, înnebuniți de frică. Cei care căutaseră să-i țină în spațiul acela strâmt plătiseră scump acel gest. Animalele săriseră peste bord după ce dezmembraseră din lovituri o bună parte din scândurile ce alcătuiau carcasa navei, împiedicându-se cu copitele în funii, ceea ce îi făcuse să devină și mai agitați. Doar calul puternic al lui Magmor se salvase ; uriașul animal rămăsese liniștit, sub mângâierile și șoaptele stăpânului său, căci bărbatul de culoare alesese să călătorească lângă el. Odată ajuns pe uscat, animalul mare de povară avea să aibă mult de lucru : să tragă provizii și arme, cel puțin până în satul cel mai apropiat. Acolo aveau să cumpere alți cai, prin grija căpeteniei clanului, care li se supusese.

Pierduseră, din cauza incendiului, toate navele lungi. Doar o parte din provizii fusese pusă la adăpost, cele de pe ambarcațiunile care nu arseseră complet în incendiul de la bord. Nu fusese salvată nici măcar bucata de lemn ce susținea arborele pe punte.

Primul – și deci cel mai important nobil al acelui prim *tùath* din Inis Prydain – se numea Yegal. Era singurul cuvânt pe care, întărit prin gesturi, Conan și Cathbad reușiseră să-l prindă. În afară de o secure mare cu capul din bronz, legată la centură, nu avea nimic specific pentru o căpetenie. Doar faptul că era gol, totdeauna în mod vizibil iritat și tatuat pe tot trupul spân și pe țeasta cheală, căreia îi lipseau până

și sprâncenele. Le spuse că așa se născuse. Arăta o teamă superstițioasă, plină de respect, față de Conan, pe care îl considera mai degrabă un vrăjitor decât un *Ard Righ* din alte ținuturi, rang care pe cei din clanul acela nu părea să-i impresioneze foarte tare. Motivul putea fi importanța pe care o atribuiau magiei; în ținuturile acelea riverane comandau șamanii cei mai puternici. Iar Yegal nu era o excepție. Toate tatuajele care îl acopereau erau de inspirație magică: *murdhuacha*, creaturi ale tumulilor fermecați ai zeităților Daoine Sidhe, pe care ei îi numeau altfel, spirite ale pădurii, demoni și monștri. Avea tatuaje chiar și pe penis și-și pictase gingiile, pleoapele și buzele.

Conan înțelese două lucruri: că toți predecesorii lui Yegal își folosiseră trupul ca o masă magică simbolică pentru a atrage puterea spiritelor; și că folosirea ciupercilor și a ierburilor excitante era un lucru obișnuit pentru el, și o făcea cu scopul de a avea erecții continue, ca simbol al energiei virile fertile: nu degeaba avea douăsprezece soții.

Yegal fu foarte primitor și se puse la dispoziția lui.

Însă chiar și așa cum se înghesuiseră, încă nu era destul spațiu pentru toți în corturile și casele din argilă, pietre, paie și lemn. Grupul lui Conan era prea numeros. De aceea, mulți dintre ei își aranjaseră un adăpost sub care răsturnate și sub bucăți mari de piele argăsită întinse între care; unii își improvizaseră colibe din crengi și trunchiuri de copaci, alții își găsiseră un loc la adăpostul stivelor de lemne strânse pentru iarnă.

— Se preface. Îi e teamă. Dar l-ai ajutat să apară bine în fața alor săi cu toate proviziile pe care le-a primit fără să miște un deget. Uite câte capete de dușmani a atârnat pe lângă cort! mormăi Cathbad. Simți duhoarea de putreziciune!

Cu un zâmbet forțat pe față, Yegal vându oamenilor lui Conan cai, care, animale și provizii pentru călătoria până la Cetatea Sacră, în schimbul unor bucăți de aur, ambră, *alm* de mesteacăn, blănuri de bursuc,

piepteni de lemn, sulițe cu vârf de bronz și mai ales amulete magice, făcute din oase de focă și pește, cu care Cathbad reuși să-i ducă de nas, folosindu-se de două, trei trucuri de vânzător. Obținu un efect spectaculos și izbuti să-i uimească pe toți, ceea ce-i permise lui Conan să economisească destul aur.

Era un obicei al celților să șadă ore întregi pe lângă foc. După ce îi adună pe toți nobilii din ambele tabere în jurul focului de tabără din cortul lui Yegal, pentru masa de seară, prima întrebare care-i veni pe buze lui Conan era pentru Cathbad: voia să afle mai multe despre acel fenomen miraculos de după-amiază – nu se întâmpla în fiecare zi să plouă cu animale și bucăți de gheață cât capul unui nou-născut. Din partea nobililor lui Yegal n-aveau de ce să se teamă: nu înțelegeau nici măcar un cuvânt.

— ...Eram chiar noi, eu și copila asta blândă, splendidă, cu sânii moi și plini ca și *dà chìch anann*, mamelele lui Danu, începu Cathbad lăudăros. Nici măcar n-au trecut mulți ani de atunci, povesti el lângă foc. Eu și Bodmall ne găseam în nordul ținutului Prydain din pricina unei neînțelegeri între druizi: ceva legat de disputa asupra pietrei *Lia Fàil*... Și nu faceți fețele astea mirate de fătuci nevinovate. Doar nu e o noutate că noi și cei din nord ne-am furat-o unii altora de atâtea ori, că acum nici nu mai știm a cui a fost de la bun început!

Bodmall făcu o strâmbătură, ridicând din umeri.

— O ascunseseră într-un turn de piatră, rotund, un loc ce duhnea și pe care ei îl numeau *broch*.

— Mulțumesc, draga mea.

Cathbad se pierdu în gesturi galante, afectate; intenția fu limpede pentru toți.

— Abia trecuse *Samhain*, și-mi amintesc că era un cer negru precum cel de azi, o năvală de fulgere, grindină, iar peștii din lac și animalele mai mici din bălți cădeau ca o ploaie printre oameni. Și vântul suflase ziua întreagă! Un vânt înspăimântător! Câte

unul îngenunchea, alții făceau pe ei de frică. La un moment dat, am văzut un soi de coloană de aer furibundă, care sorbea tot ce întâlnea în cale pe când trecea, învârtejindu-se, prin centrul satului; ridica obiectele mai mici și puii care, la o oarecare distanță, cădeau din nou pe jos.

— ...În clipa aceea, urmă năvalnic matroana, și eu și acest fascinant *ollamh* – se pierdu ea în dulcegării – am privit în direcția de unde apăruse furtuna aceea : lacuri, râuri și mlaștini. Foarte simplu. Astăzi s-a repetat : vântul e cel care a supt apa și peștii și i-a purtat în înălțime, unde au înghețat. Se știe doar, cu cât urci mai sus pe un munte, cu atât e mai frig.

— De altfel, cu gerul de-acum, nici n-a fost greu ! conchise arhidruidul, mușcând din halca de somon și cuibărindu-se la pieptul ei focos și bogat.

Unul dintre războinicii celți din escorta Roșcatului șopti ceva la urechea lui Rury.

Conan nu i-o luă în nume de rău. Îl recunoscu. Soldatul purta la urechea dreaptă o bijuterie ce scotea sunete cristaline, tipică pentru clanul bărbaților din munții Cobhthach. Era tânăr. Asta însemna că se alăturase trupelor Roșcatului după plecarea lui Conan din Toraigh, astfel că nu-l cunoscuse niciodată pe cel care devenise *Ard Righ*, cel mai mare în grad de acolo, alături de arhidruid ; îl recunoștea doar pe Rury drept comandant.

Roșcatul încuviință din cap, se întoarse către Străin și începu să se scuze, ridicând din umeri.

Conan îndepărtă scuzele de la bun început, cu un gest binevoitor al mâinii.

— N-are importanță. Mai bine spune-mi care-i problema.

— Doi tineri. Un băiat și o fată. Ith și Wee, așa au spus că-i cheamă. Doi clandestini. El încă nu a trecut probele de inițiere, spuse el, fără urmă de interes și fără ca măcar să se ridice de la locul lui. Ea e cam de aceeași vârstă... continuă. Când a plecat de la Temair

Luachra, Ölvik i-a găsit la bord sub pânzele cerate de la pupa, ascunși printre mărfuri. Nu i-a aruncat în mare doar fiindcă ar putea fi prețioși ca sclavi. Acum au fugit. Ceva sau cineva i-a speriat, cu siguranță, adăugă bărbatul din neamul Partholon, continuând să muște cu poftă din pulpa aromată de miel fript.

— Niște copilandri singuri, noaptea, prin pădure, gheață și zăpadă, mormăi *Eachtrannach* gânditor, în vreme ce ducea la gură nuci și miere. Fugarii ăștia doi trebuie să aibă vârsta lui Owain, Tyren și...

— ...Nu uita că e și Pwyll aici, îi șopti Gwynedd, care stătea alături de el, apucându-l de braț.

Pentru o clipă, i se tăie răsuflarea și o privi fix în ochi. Ea îl cunoștea atât de bine, încât reușea întotdeauna să-i citească gândurile. Făcu o strâmbătură amară.

— Măcar dacă m-aș fi bucurat și eu de atâta grijă din partea Elathei și a lui Chicol...

Însă când ea îi zâmbi și îl sărută, știu că procedase cum trebuia. Hotărî să-și sacrifice omul cel mai bun. Pentru doi adulți nu ar fi făcut asta.

— Magmor, bătrâne, e rândul tău.

Gwynedd traduse chiar ea prin gesturi pentru uriașul de culoare.

Acesta își întrerupse cina și porni în urmărire.

Karre veni de îndată, tropotind, să ocupe locul lăsat liber de Magmor. La fel făcu și Sìn.

Femeia războinică și piticul se îmbrânciră câteva clipe, disputându-și un spațiu care, în realitate, era suficient pentru amândoi; unde stătuse Magmor, puteau să încapă fără probleme două femei. Și, fiindcă era limpede că ea avea să câștige curând, Karre îmbină utilul și plăcutul și îi pipăi cu nerușinare fundul. Sìn scoase un strigăt ofensat, se îndepărtă iute, iar piticul câștigă puțin spațiu. Însă, deși era războinică, instinctul ei feminin nu îngăduia să fie încălcate anumite limite ale bunei-cuviințe. Îi trase un pumn în țeastă lui Karre. Micuțul se clătină așa cum ședea, cu capul

zguduit de lovitură. O privi ca prin ceață pe Sìn și dădu să se ridice, lăsându-i ei spațiul întreg. Atunci ea îl apucă de un braț, îl trase înapoi, punându-l la locul lui, îi aplică un sărut pe frunte și îl strânse lângă ea, continuând să mănânce ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Karre zâmbea, cu capul pe pieptul moale al blondei Geal Chossach, rontăind fericit nuci și lipii. Iar surâsul acela îl răsplăti pe Conan cum puține alte lucruri ar fi putut s-o facă. Până nu demult, înainte de venirea sa – și nu trecuseră decât câțiva ani –, chiar și într-un grup unit, cum era cel pe care-l formase el, o asemenea jignire ar fi fost spălată cu sânge. El reușise să dea o semnificație nouă cuvântului prietenie, apropiată de aceea a cuvântului pace.

— Credeam că m-am obișnuit deja cu surprizele voastre, și când colo... reuși în sfârșit să spună Străinul, după ce toți se adunaseră în jurul focului de seară, amestecându-și glasurile prietenoase, vorbăria mamelor și plânsul copilașilor într-o rumoare calmă.

— Nu spune că nu ești mulțumit să ne vezi... îl zgândări Rury.

— N-am spus niciodată asta, frate, răspunse alene Conan, dar acum știi cum te simți când nu mai ai un tron sub șezut.

Roșcatul scrâșni din dinți cu gura plină, bolborosind ceva în semn de amărăciune. Aluzia celui care nu mai era acum *Ard Righ* era limpede : dacă Rury se găsea acolo în seara aceea, asta se întâmpla fiindcă avusese aceleași necazuri mari ca și *Rì* din Toraigh.

Conan o văzu pe Gwynedd surâzând senină alături de femeia Roșcatului; ele două se simțeau ca două prietene care se regăsiseră, încercate de acel sentiment pe care depărtarea reușește doar să-l întărească.

Gerd mângâia părul Tashei, copila sa, născută din căsătoria cu Rury. Micuța își ținea capul în poala ei și îngâna cu glas scăzut unul dintre cântecele de leagăn din ținuturile clanului Gennt, pe care mama ei i-l cânta ca s-o adoarmă.

— A fost un an groaznic, cel mai rău cu putință din ultimul timp, vorbi Ölvik, luându-l prin surprindere pe *Eachtrannach*.

Nu era un lucru pe care-l făcea de obicei, chiar dacă ajunsese să stăpânească mult mai bine limba din Toraigh.

— ...Poate cel mai rău dintre toţi. Şi asta pesemne tocmai fiindcă ai plecat tu.

Skeldul era un bărbat puternic, de încredere şi măsurat la vorbă. Dacă se hotărâse să vorbească, o făcuse fiindcă în sufletul lui simplu se simţea oarecum dator să adauge ceva, măcar doar ca să se justifice.

— Nu-i trebuie mult cuiva ca să-şi dea seama de asta, bolborosi Conan răsucind felii de somon pe jar. Ajunge să vă vadă feţele.

— Anul în care Bodmall a cerut adăpost la Toraigh, din cauza jafurilor neamurilor Partholon şi Nemed, a fost pentru noi mai mult decât o plăcere, a fost o onoare, adăugă însă nobilul. Tot atunci Illan a hotărât să-şi amintească umilinţa pe care a îndurat-o la Temair Luachra din partea lui Fergus şi, bazându-se pe resentimentele şamanilor şi ale celor trei druizi Eolas, Fios şi Fochmarc, pe nemulţumirea locuitorilor din *tùath*-urile lor, au cumpărat pe ascuns *aes dana* şi oameni liberi şi au reuşit să alunge vechea căpetenie a clanului Nemed, transformându-i pe el şi pe credincioşii săi în paria. De fapt, Illan este acum singura căpetenie recunoscută a celor două clanuri.

— Ştiţi deja că i-am întâlnit pe amândoi bastarzii: şi pe ursul nemed, şi pe acel gunoi al naturii, care e fratele meu vitreg.

Ölvik încuviinţă, însă cu capul plecat. Şi nu-l ridică.

— Dar a fost şi anul în care regele Hargar s-a trezit ca dintr-o lungă hibernare şi a scuipat pe fidelitatea mea şi a oamenilor săi din neamul Lochlann, care trăiau în Toraigh din ordinul său şi pe seama sa. Recolta pe pământurile neamului Gennt fusese săracă, iar el avea nevoie de aur ca să-şi susţină regatul, înainte ca oamenii lui să-l aşeze pe o plută şi să-l

abandoneze în brațele unei sorți ostile, ca pe un *hafvilla*, un nimeni pierdut pe mare. A invadat Toraigh, spărgând întăriturile de apărare ale clanului Fomorian; iar pe mine m-a întrebat de partea cui vreau să fiu, își drese el vocea. Răspunsul îl știa deja, și singurul lucru pe care mi l-a îngăduit a fost să-i lase liberi pe cei care voiau să plece, cruțându-le viața, surâse el amar. După câte se pare, Bodmall căzuse din lac în puț, fiindcă, împreună cu Sìn și ale sale Geal Chossach, i-a fost dat să fugă mai întâi de Illan și de Fergus, apoi de Hargar, încheie stânjenit.

— Dacă tu ești aici, dacă sunteți toți aici, eu sunt fericit, spuse Conan simplu. Nu sunteți vinovați în ochii mei, dimpotrivă, îl cunosc pe nebunul acela de rege Hargar. Așa cum spuneți voi, ați riscat să vă treacă burdihanele prin tăișul sabiei. Care, până la urmă, a ajuns la mine.

Urmă o tăcere lungă. Numai Cathbad, cu puterea lui, își putea permite să o spulbere.

— Dacă îl punem la socoteală și pe Banàn, grupușorul nostru numără opt membri. Voi câți eraţi când ați reușit să fugiți?

Ölvik reflectă, numărând cu voce scăzută în limba sa, ajutându-se și de degetele de la mâini. În cele din urmă, spuse:

— O sută cincizeci de persoane pe trei *hafskip*, plus alte șaizeci pe două *skeid*... Cu noi este Karre și toată Garda Aleasă.

— Sunt eu, Gerd și fiica mea Tasha, continuă Rury. Sclave și o bună parte din Garda Aleasă, alcătuită din fomorieni.

— De când a plecat Conan, războinicii aleși ai lui Rury au învățat să-și aprecieze și să-și respecte noul comandant. De-asta l-au urmat până aici, adăugă Gerd.

— Nu mă îndoiam de asta, surâse Conan.

— Am cu mine pe Sìn și ale mele Geal Chossach, spuse bătrâna Bodmall, umflându-și plină de mândrie pieptul impunător.

— Ea a trecut prin două exoduri în câteva luni, spuse Ölvik, cu amărăciune parcă, fiindcă nu fusese capabil să o apere de Hargar.

— Ib-hell, Dela, Fidelma vor trebui să se teamă de anotimpurile ce vor veni... Hargar nu e o persoană blândă, adăugă cu asprime Străinul.

Ceilalţi încuviinţară.

— Erin cea Frumoasă a spus că e prea bătrână ca să fugă cu noi. Dar sunt sigur că se va aranja iarăşi bine sub cuverturi noi şi cu tineri lochlann proaspeţi, urmă Rury. Din câte se vede, femeia aceea pur şi simplu nu poate să moară.

— Cobhthach s-a retras cu ai lui în munţi, iar Moriath a făcut la fel, părăsindu-şi satele de pe plajă, însă nu ştim cât vor putea să reziste. Sinlàn a fost deja luat pe sus. Acum strânge tributurile pe care va trebui să le verse în vistieria noului *Rì* Hargar, dacă vrea să-şi salveze propria viaţă şi pe cea a întregului său clan, înghiţi Ölvik în sec. După câte ştiu, toţi regretă perioadele de pace din vremea lui Rury şi a lui *Rì* Conan şi încă-şi mai amintesc cele trei zile de sărbătoare de la nunta sa ca pe cele mai frumoase zile din istoria fomorienilor.

O zarvă neobişnuită întrerupse conversaţia. Câteva santinele ale lui Yegal îmbrânciră înainte, cu brutalitate, doi oaspeţi neaşteptaţi. Seara avea să se însufleţească.

Cei doi *filin*-i rătăcitori, surprinşi noaptea de gărzi, veneau din nordul ţinutului Inis Fàil, ceea ce era o veste bună, căci vorbeau limba Străinului. Vestea proastă era că arătau cum arătau : aminteau mai degrabă de nişte vagabonzi zdrenţăroşi decât de nişte virtuozi cunoscători ai artei declamaţiei şi ai muzicii pe versuri. În fine, nu păreau să stăpânească *tamlorga filidh*, versurile poetului, şi cu atât mai puţin puterea lui Ogma, fiu al lui Dagda şi zeu al elocinţei.

Lui Conan îi aminteau de Anninn, de supunerea sa şi de înfăţişarea sa răvăşită. De aceea îi plăcu de ei.

Filin-ii se bucurau de o protecție sacră, în virtutea căreia puteau participa ca spectatori la bătălii, fără să-i atingă nimeni, fiindcă se presupunea că vor compune ode ce aveau să istorisească luptele. Cei doi înțeleseră însă că acolo era ceva în neregulă. Erau mai mulți străini decât războinici de-ai lui Yegal. Apoi, când deslușiră coifurile și insignele neamului Lochlann, mintea lor căută iute o cale de scăpare, iar picioarele le-o luară înainte, încercând inutil să o zbughească.

— Nu trebuie să vă temeți. Dacă aș fi dorit să vă ucid, nu credeți că războinicii mei ar fi făcut-o deja? îi opri Străinul.

În clipa aceea, cel mai înalt dintre ei îl recunoscu în Conan pe *Ard Righ*. Căscă ochii mari și i se aruncă la picioare.

Ceea ce nu făcu decât să crească în ochii lui Yegal prestigiul lui *Eachtrannach*.

Se prezentară : Ôg și Usk. Pe când se așezau, Conan își dădu seama că bărbatul mai tânăr era deșelat rău. Aveau fețe bizare și erau îmbrăcați cu totul în negru. Nu inspirau prea multă încredere, iar gesturile lor deveniră grotești, în timp ce-și încercau instrumentele sărăcăcioase, bătând într-o tobă, suflând într-un flaut și ciupindu-și lira și harpa vechi și dezacordate.

Apoi începu muzica.

Și toate se schimbară. Nu mai existau nasuri strâmbe și nici grimase de efort pe buzele lor ca de iepure ori în ochii tulburați de concentrare. Doar melodia ; și o pereche de aripi luate cu împrumut spre a desprinde sufletul de pământ și a-l purta într-un zbor al fanteziei peste păduri nesfârșite și peste lacuri încremenite ca niște oglinzi. Toate gândurile apăsătoare se îndepărtară precum apele ploilor, iar cântecul aduse pace.

Atà ùarboth damm i caill ;
uinnius di-sìu, coll an-all,
bile ràtha, nosn-ìada.
Mét mo boithe bec nàd bec,
canaid sian mbinn dia beinn

ben a llein co londath.
Uisce treglas tanaide do buith ina taìb,
aball ubull màra ràtha,
glére thiprat, bruinnit ilair
càera ibair, fidait, fir.
Tecat caìnfinn, corra, faìlinn;
fos-cain cùan; nì céol ndogra
cerca odra a fràech rùad.
Fogur gaìthe fri fid flescach, forglas néol,
essa aba, esnad ala àlainn céol.

„Am un adăpost în pădure;
un frasin de o parte, de cealaltă un nuc,
un copac mare lângă un ràth îl închide.
Refugiul meu e mic,
sub streaşina lui cântă o pasăre,
în penele-i de sturz, un cântec duios.
E-o apă verde în jur, nu prea adâncă,
un pom cu mere mari cât ale zânelor,
un puţ cu apă-mbelşugată, fructe de tisă, cireşe sălbatice
şi lemn câinesc se iţesc de peste tot.
Vin păsări frumoase şi albe, bâtlani, pescăruşi;
marea cântă prin ei – dar nu de jale;
Cocoşul-de-munte brun de pe câmpia roşiatică.
Şuierul vântului prin crengile pădurii,
nor cenuşiu, cascade, râuri, al lebedelor strigăt,
încântătoare muzică."

La sfârşit, Conan le dădu câte o mică piesă de aur.

— Eşti generos, stăpâne, începu sec cel mai în vârstă. E o virtute ce merită un cântec. Pentru neamul nostru, nu e odă mai frumoasă şi mai îndrăgită decât aceea închinată măreţiei unui suflet de nobil celt, ştii asta. Nu ţi-e teamă că o să ne înecăm în hidromelul pe care o să-l plătim cu aurul ce ni l-ai dat, în loc să cântăm mai departe pentru tine?

— Am cuvântul vostru, nu?

Eachtrannach înălţă, surprins, din sprânceană.

Ôg zâmbi recunoscător, încuviințând, în vreme ce făcea să dispară în pungă bucata de metal lucios.

— Când eram cam la vârsta potrivită ca să-mi primesc *geissed*, înainte de trecerea în *hòclachus*, vârsta adultă – urmă el, folosind cuvinte din Inis Fàil – în satul nostru s-a întors un mercenar. Stătuse ani întregi printre hitiți. Acolo, spunea el, preoții scriau totul. Când a luptat în bătălia în care au fost prădate Alep și Babilonia, n-a fost suficient că-și dăduse cuvântul. N-a fost de ajuns. Pentru hitiți, un jurământ de credință de la un războinic celt nu însemna nimic!

În jurul celor doi *filin*-i se făcuse o liniște ireală, plină de neîncredere. Spectacolul acela, în jurul marelui foc, cuvintele acelea magice, spiritul plin de misterul unor lumi îndepărtate și vraja măiastră a negustorului de povești pusese stăpânire pe suflete. Acum toți așteptau vorbele de pe buzele sale, peste măsură de uimiți de faptul că o promisiune făcută pe propria onoare era total desconsiderată.

— I-au scris numele pe o bucată de pergament de oaie, urmă cântărețul, dar fiindcă nu știa să scrie după cum auzea și cu atât mai puțin care îi erau strămoșii și cum se chemau, a făcut-o altcineva pentru el! Au desenat simboluri cu cerneală făcută din funingine, apă și clei; iar din clipa aceea, sufletul său a rămas prizonierul pergamentului pe care-i fusese scris numele!

Mâinile celor de față se îndreptară iute, la unii spre încheietura coapsei, la alții spre metalul armelor, pentru a alunga nenorocirea pe care o pot aduce unii șamani capabili de asemenea minuni.

— Ce popor o mai fi și ăsta? Din câte se pare, în ținuturile nisipurilor veșnice nu există încredere în onoarea omului, comentă Conan, scuturând din cap dezamăgit. Dar cum o să poată supraviețui?

Ca într-un déjà-vu, situația dinainte se repetă. Dar de această dată, cei doi nou-veniți erau fugarii.

Magmor îi adusese înapoi. Cu el pe urmele lor, semnele pe care le lăsaseră prin pădurea de stejar și

tei prevestiră sfârșitul urmăririi. Ajunsese la timp pentru a-și termina cina binemeritată. Îi împinse înainte pe cei doi tineri, spre războinicii fioroși așezați în cerc în jurul marelui foc.

— Dacă o ținem tot așa și vin mereu oaspeți, lui Yegal n-o să-i ajungă hrana. Va trebui să mai facem o minune și să aducem altă hrană din cer! hohoti Străinul. Așadar, nu mă iubiți. Fiindcă, după câte se vede, ați fugit. Greșesc cumva?

Copila privi fix în ochii lui *Ard Righ* și-i susținu privirea, fără să arate supunere; dar nu spuse nimic.

— Tu știi cine sunt eu. Așa e, fetițo? o întrebă.

Nu-și pierdu cumpătul și nici nu renunță la o bucată de friptură. Începu să vorbească în limba mamei sale, Murna. Nimeni nu pricepea nimic, însă în vorbele ei se simțea ranchiuna.

Stăpân pe sine, Ölvik interveni. Trimise să cheme pe unul dintre nobilii săi.

— Este limba vorbită pe o insulă mare aflată la miazănoapte de ţinuturile noastre. Am cu mine pe unul din neamul lor. Poate să înţeleagă.

Apăru un soldat corpolent, cu părul rar și albit. O puseră să repete, iar el traduse pentru cei de faţă.

— Zice că-i o sclavă, fiica unei sclave, că a fugit înainte de a fi vândută și că de aceea nu e încă marcată.

Conan și Ölvik strâmbară imediat din nas... O sclavă fără semnul de sclavă stârnea deja suspiciuni; în plus, fata arăta prea bine și nu avea bătături în palme.

— Zice că pământul ei e o insulă, continuă traducătorul gennt. Acoperită de gheață jumătate de an și capabilă să scuipe foc din vârful munților negri și arși.

În jurul focurilor se stârni o rumoare de uimire, ca un geamăt.

Străinul nu se clinti.

— Spune-i că nu știu ce să fac cu ea. V-o dăruiesc. Petreceți-vă cu ea noaptea întreagă. Să învețe să se culce cu bărbați adevărați.

Cu toții fremătară. Cu toții, în afară de Gwynedd.

Înainte ca bărbatul gennt să poată traduce, fata scuipă în fața picioarelor lui Conan. Nu pe ele, căci nu era chiar atât de nechibzuită.

— Ești un fomorian, un dușman al neamului meu. Orice fomorian e dușmanul tuturor! Asta contează pentru mine! îl insultă în dialectul nemed.

Conan chicoti. Așadar, asta era considerația față de Inis Fàil a neamurilor din Toraigh. Prin urmare, caracterul ei era asemenea frumuseții sale exotice neobișnuite, gândi el. Trăsături reci, dar temperament arzător, întocmai ca insula cea mare de unde venea. Străinul se ridică încet de pe trunchiul pe care stătea, îi zâmbi și îi arse un dos de palmă. Se întoarse apoi la îndeletnicirea sa.

— Asta nu fiindcă sunt *Ard Righ*. Nu fiindcă sunt un fomorian. Ci pentru că nu ți-am făcut nimic niciodată. Eochy ți-ar fi tăiat gâtul pe cazanul său pentru asta. Iar că eu ți-aș fi dușman, asta rămâne să dovedești. Acum putem avea onoarea să aflăm cine ești?

Wee se întoarse zvâcnind spre Ith, rămas ca întotdeauna cu un pas în spatele ei, cu mâna pe obrazul care-i ardea și cu ochi strălucitori, nu din pricina durerii, ci din pricina mândriei rănite.

— Numele meu e Wee, începu mândra fată, sumețindu-se, fiică a căpeteniei clanului Maon, îndrăzni ea, și a unei sclave din neamul Gennt din nord. Vin din poporul de la Temair Luachra, minți ea doar pe jumătate, vorbind mai degrabă despre mulțimea de persoane ce trăiau în capitală, dar m-am născut în munții Wicklow!

La aceste ultime cuvinte, ridică din cap copilărește.

Străinului îi rămase dumicatul în gât. Tuși.

— Și el? întrebă, arătând în spatele lui Wee. E ceea ce cred eu?

Ea încuviință, pregătindu-se pentru ce putea fi mai rău.

— E Ith, fratele meu!

— Frate vitreg! strigă băiatul îndurerat.

Urmă un moment lung de tăcere.

Neobservată de nimeni, Gwynedd o privea pe fată. Deslușea în ea propriul caracter neîmblânzit și frumusețea mândră. Nu-și dădu seama că îi zâmbea. Înțelese însă că fiul său, Owain, o sorbea din ochi; era pierdut, vrăjit de părul acela nemaipomenit de blond, cu reflexe albăstrui nemaivăzute.

— Uite, ăsta e deja un bun motiv ca să vă luați la palme, mormăi *Eachtrannach* liniștit, nepăsător, în vreme ce mușca dintr-o pulpă de vânat.

Ridică ochii și întâlni privirile înfometate ale celor doi tineri. Îi azvârli lui Wee o bucată de carne.

Ea o prinse din zbor, dar nu mușcă. Ith o imită, înghițind vârtos în sec, de foame.

— Mâncați, hai, nu mai fiți îndărătnici, îi măsură din priviri Străinul. O să aveți timp mai târziu să fugiți iarăși. Fiindcă asta o să faceți, nu? Simt de aici cum vă bâzâie creierii. Doi copilandri în ținuturile nimănui sunt mai greu de observat, așa că, faceți bine și... zâmbi ironic, înainte de a-și schimba dintr-odată expresia. O să fugiți o zi, două, cel mult, până o să vă ia cineva beregata numai ca să vă fure hainele și cizmele. Hai, mâncați, cu burta plină ai mai multă putere să fugi.

Nu spuseră nimic. Dădeau impresia că înțeleseseră. Astfel că începură să înfulece, până când Wee se simți datoare să adauge ceva:

— Și acum?

Conan oftă, fără să o privească, părând să nu dea importanță întrebării.

— E cineva acolo care o să se ocupe de voi... dacă tot aveți strămoși comuni din neamul Gennt, adăugă, întorcându-se șiret înspre soția sa.

— O spui din gură, dar nu gândești așa, replică skeld, energică și fermecătoare ca întotdeauna. „Dacă asta e stirpea din care vă trageți, atunci mergeți la Gwynedd, fiindcă și ea e ca voi!“, aveai de gând să spui despre strămoșii mei.

— Când vorbește femeia, vorbesc zeii, ridică din umeri Conan, printre hohotele bărbaților, renunțând din start să-și contrazică soția.

Ith și Wee o porniră spre cortul pe care Yegal, gonindu-i în șuturi pe ocupanții legitimi, li-l rezervase lui Conan și familiei sale ; lui *Eachtrannach* îi fusese imposibil să nu accepte oferta.

De luni de zile cei doi copii trăiseră doar în violență și dispreț. De aceea nu se așteptau la nimic bun pe când se duceau să întâlnească familia unei căpetenii dintr-un clan dușman. Aveau să-i cunoască pe copiii lor și ranchiuna ce s-ar fi născut în inimile acestora. La asta se gândeau în vreme ce mergeau, cu capul plecat, spre alte necazuri ; nu aveau nici o îndoială că așa avea să se întâmple.

Apoi Owain, Tyren și Pwyll ieșiră din cort, venindu-le în întâmpinare, și atunci totul se schimbă pentru Ith și Wee. Așa cum niciodată nu ar fi sperat.

Într-o parte a satului ce le fusese rezervată, cei din neamul Lochlann sărbătoriră în felul lor înfrângerea demonilor mării : se îmbătară criță. Unul dintre ei muri, doborât de *meddu* și de *nabid* ce părea să-i iasă prin ochi. Înfruntase moartea pe mare pentru a sfârși apoi într-un mod lamentabil. Însă pentru un membru al acestui clan nu era ceva dezonorant ; rușinos ar fi fost, în schimb, să moară ca un *hafvilla*, pierdut în mare. Supraviețuitorii începură apoi să-și facă de cap, în fața tuturor, cu numeroasele sclave pe care le luaseră cu ei.

Gwynedd avu ceva de furcă pe când căuta să-i tragă de acolo pe cei cinci copii pe care îi avea în custodie.

Mulți adulți celți acceptară să se alăture celor din neamul Gennt și propunerilor lor de strânsă prietenie. Schimburile generoase de femei și punerea în comun a bunurilor proprii erau lucruri obișnuite la ambele etnii, dar era din ce în ce mai limpede că în acel grup dens, dată fiind strânsa vecinătate, tradițiile aveau să-și piardă din putere, din pricina amestecului de uzanțe și obiceiuri.

Precum în vremurile festinurilor date de regele Hargar, oamenii din Garda Aleasă a lui Ölvik băură

până în zori; nobilul, în schimb, hotărî să se retragă mult mai devreme în cortul lui, împreună cu tânărul său tovarăș de arme.

Banàn grohăia supus la picioarele lui Cathbad, căzut deja într-un somn adânc în fața focului, cu capul pe pântecele lui Bodmall.

Gwynedd se strânse lângă Conan. Încercă să-l sărute, dar îl simți mai departe ca niciodată. Se gândea deja la ziua ce începea, trupul lui fremăta, așteptând nerăbdător clipa plecării, deși natura învești totul într-o pojghiță translucidă și ucigătoare de gheață.

În sfârșit, porni o ninsoare cu fulgi deși și imaculați. Furtuna de trăsnete nu avusese urmări, iar vremea își reluă cursul firesc pentru acel anotimp.

14

Ninsoarea încetase încă din zori. Însă momentul acela suspendat părea să aibă semnificația pe care fiecare războinic o dă păcii : o scurtă pauză între două bătălii. Orice obiect atingeau îi înfiora prin răceală, pământul era tare ca bronzul sulițelor, câmpurile, înnegrite precum aripa unui corb, iar dinspre apa lacurilor și a râurilor venea scrâșnetul sinistru al blocurilor de gheață translucidă care o încorsetau, cenușii și stinse, incapabile să reflecte lucirea palidă a bolții cerului – devenită acum un tavan jos și încărcat de nori gata să vomite iarăși zăpadă peste crusta înghețată ce îmbrăca întreaga lume.

Morc își îngropă cât putu de adânc fața în gluga mantiei acoperite de o pulbere albă, căutând să alunge efectul vântului, care îi răpea până și ultimele senzații de căldură din corp. Zadarnic ; până și cicatricele de pe față i se albiseră de ger, pe gene i se depunea mereu un strat de brumă, iar pe barbă și pe mustăți, acolo unde adia respirația, o pojghiță subțire de gheață.

Demne Bàn repeta fără încetare că în curând aveau să se deschidă porțile satului său primitor – foarte, foarte curând, după cotul râului, după dealul acela, apoi după un alt deal. Apărea mereu ceva în plus, și se părea că nu aveau să mai ajungă niciodată la capăt.

Singurul lucru pe care Morc și-l dorea era ca bătrânul să nu greșească, să nu-și piardă orientarea : nu mai fusese în ținuturile sale de o veșnicie, iar acum,

pe frigul acela, să rămână fără adăpost încă o zi ar fi însemnat să moară degerați.

Hodr și Bave țineau cu greu laolaltă grupul indisciplinaților paria; carele cu provizii se târau prin zăpada proaspătă, întârziate de mai mici sau mai mari incidente ce le cauzau tot felul de necazuri și stricăciuni; până și Fergus și familiile neamului său nemed, îndemnate și susținute de Leher și de Niall, erau la capătul puterilor.

Morc calculă în minte câte zile durase marșul acela pe pământ străin. Debarcaseră în Inis Prydain mult mai la nord decât punctul în care, cu siguranță, aveau să debarce Conan și ai săi. Distruseseră toate bărcile de pe coasta Inis Fàil acostate în zonele unde brațul de mare era mai îngust, procedaseră apoi la fel pe coasta din Prydain, scufundându-le și pe cele care îi aduseseră acolo, după o traversare cum nu se mai văzuse. Urmând indicațiile lui Demne Bàn, drumul spre interior și, mai apoi, spre sud fusese, la urma urmelor, comod. În fața acelei mici armate în marș, ivită pe neașteptate, localnicii fugeau dezorientați. Soarta avusese, ca întotdeauna, un rol important, fiindcă nu întâlniseră niciodată adversari hotărâți și înarmați, cu ziduri și scuturi capabile să-i respingă pe cei pe care îi considerau prădători.

— Soarta ori bunul-simț și memoria lui Demne Bàn, care a evitat toate satele mai mari? comentase Fergus, chicotind ironic.

Trăiseră din măceluri și jafuri, luând ca pradă, de la țărani și din mici *ràth* fortificate, tot ce puteau lua: cai, care, alimente și învelitori, animale și câteva arme. Râpele și ridicăturile de pământ le trecuseră ușor, iar joasele *tor*, dealurile pe care fuseseră instalate corturile, nu constituiau o problemă pentru tâlharii paria, capabili să supraviețuiască în păduri, în condiții dintre cele mai vitrege.

Sosiră în ultimul moment. Gheață, frig și zăpadă ajunseră seseră mai înaintea lor cu două zile. Acela era marele lor avantaj. Nu doar fiindcă nu fuseseră nevoiți

să rămână mult timp în bivuac, ci și fiindcă – gândul acesta îl făcea pe Morc să tresalte de satisfacție – vremea urâtă avea să-i țină în loc pe Conan și pe ai săi. Poate chiar pe Inis Fàil, dacă planul lui – distrugerile și bărcile sparte – ar fi mers bine. Pierderile erau numeroase; gerul secera mai abitir decât sabia. Totuși, după socotelile sumare ale lui Hodr și Bave, sigur mai rămăseseră circa două sute cincizeci. Meritase efortul.

Chiar atunci, Demne Bàn scoase un strigăt puternic.

„Mare." Fu primul cuvânt care îi trecu prin minte lui Morc când zări prin zăpadă satul bătrânului druid eremit. O înțepătură în ceafă îl făcu să-și amintească observațiile lui Fergus: aceea era prima întâlnire mai însemnată pe pământul din Prydain, și nu-i plăcea deloc. Dacă Demne Bàn într-adevăr reușise să ocolească necazurile, pe câmpia pe care o aveau înainte se afla aliniată o armată cel puțin cât a sa, dacă nu chiar mai numeroasă. Numai că dușmanii erau acasă la ei, odihniți și hrăniți, și îi țineau în bătaia armelor din față și din pădurea de pe flancul drept. Cu siguranță, în pofida vremii urâte, îi urmăreau de mai multă vreme și nu se lăsaseră luați pe nepregătite.

Totul încremeni. Doar vântul tăios șuiera mai departe.

— Acum e rândul meu, spuse liniștit Demne Bàn.

Îl ajutară să urce în șaua unui cal la fel de obosit și de amorțit ca el. Înaintă, prin albul zăpezii, spre linia orizontului, și Morc se întrebă dacă avea să-l mai revadă în viață. Ori, mai rău, dacă nu era cumva totul doar o înscenare, pusă la cale chiar pentru a-i extermina pe ei.

Bătrânul eremit tremura. Nu doar din cauza frigului. Ceea ce avea înainte era *chy,* casa lui, acolo unde îl născuse mama sa, unde tatăl său îl învățase să vâneze, unde cunoscuse dragostea lui Badb; nu mai călcase pe-acolo de când fiul său, abia născut, fusese luat și dus pe pământ străin. Își simțea picioarele

moi și încheieturile amorțite, ca orice bătrân. Și totuși zâmbea. În vreme ce căluțul cu păr aspru pășea rar, cu pas nesigur și cu capul plecat de oboseală, Demne Bàn reflectă o clipă la riscurile la care se expunea. Locul acela se numea Donaganow. Dona era numele marii zeițe-mamă a neamurilor kernewek din zona aceea; iar *ganow* era gura ei – o scobitură senzuală formată între două dealuri izolate, care, pe vreme frumoasă, puteau fi zărite formând o cunună peste câmpia aceea pietroasă. Echivalentă cu zeița Danu a poporului din Inis Fàil, „apa cerească", după cum o numeau ei, soața lui Bilé din neamul Tùatha Dé Danaan. Și *teuta* – sau *tùath*, cum o numea Morc – pe care îl avea acum în față, era tribul său. Dar ce șanse erau ca în toți anii aceia să nu se fi întâmplat măcar o răzvrătire, iar la conducerea satului să nu fi ajuns un dușman al neamului său? Și ce șanse erau ca la conducerea satului să se afle un urmaș al fratelui său, Heylin, care odată fusese căpetenia vânătorilor experimentați ai clanului, iar acum era aproape la fel de bătrân ca el?

Însă Demne Bàn avea credință. Iar zeii îl răsplătiră. Așa cum repeta adesea, trebuie să crezi dacă vrei ca minunile să se întâmple. Și nu invers. Oricine e capabil să creadă în lucruri care deja s-au întâmplat.

Văzu venind către el tineri șamani cu chipuri necunoscute, noile generații, avide să-și câștige respectul în fața ierarhiei satului. Îl înconjurară fără să-l recunoască, insultându-l și azvârlind spre el pulberi vrăjite, cenușă de oase și blesteme rituale pentru a alunga spiritele răuvoitoare pe care, fără îndoială, el le ducea cu sine.

Văzându-l singur, vânătorii nu se mișcară din loc. Un bărbat robust, de vârstă medie, opri oastea pe loc cu un gest al mâinii.

— Stați pe loc! porunci, strângând din ochi în gerul acelui anotimp neprielnic. E singur. Stați pe loc! N-are cum să umble cu trucuri. E prea bătrân. Și aici e prea frig pentru ca neamul lui să ne atace de la o asemenea distanță!

Începuse din nou să ningă, și totuși Demne Bàn își lăți zâmbetul.

Războinicul nu înțelese. Nu putea ști câtă ușurare simțea bătrânul druid în inima sa: recunoscuse pe căpetenia vânătorilor pe care o avea în față; ar fi fost imposibil să nu reușească, după cât de bine semănau.

— Așa îți primești tu unchiul? întrebă împăciuitor, aplecându-se în față, pe spinarea calului.

Ceilalți șovăiră, stupefiați. Șamanii încetară să mai forfotească în jurul lui și să scuipe înspre el. Vorbise în limba lor, kernewek, limba din Donaganow.

Căpetenia vânătorilor își învinse neînțelegerea și teama superstițioasă pe care le simțea înăuntrul său.

— Cine ești? întrebă cu putere, mai mult ca o amenințare, decât ca o legitimă întrebare. Nu te-am mai văzut niciodată, și totuși vorbești ca noi.

— Ți-am spus deja cine sunt. Și-atunci de ce te miri că vorbesc limba ta, care e și a mea?

Nobilul satului păși înainte prin zăpadă, veni lângă Demne Bàn și începu să se învârtească în jurul lui, cercetându-l, așa cum se face cu un animal la târg. Doar atunci când îl privi fix pe bătrân în ochii violeți, ceva se schimbă în el. Își lăsă încetișor capul pe-o parte, continuând să-l fixeze, apoi dintr-odată făcu un semn de încuviințare către un bărbat bătrân, care ieși imediat din mulțime, făcându-și cu greu loc.

Își folosea doar brațul stâng, fiindcă era singurul care-i mai rămăsese. De cealaltă parte, tunica din blană de câine fusese peticită sus, chiar la umăr. Părea bătrân; mult mai bătrân decât Demne Bàn, chiar dacă vârsta arăta contrariul. Era un om cu forța și cu spiritul slăbite, ca și cum întreaga viață s-ar fi scurs din el când își pierduse brațul. În asemenea stare nu poți conduce un clan. Scormoni anevoie cu privirea prin zăpada care, împinsă de vânt, începuse să se învârtejească, și-și strânse pleoapele.

— Ai de gând să mă lași aici afară toată ziua? îl provocă Demne Bàn.

Vocea îi era lipsită de vreo nuanță, însă în ochi îi licăreau câteva lacrimi.

Ciungul căzu în genunchi, încercând să spună vreo vorbă chibzuită. Dar din gâtlejul lui ieși doar un sunet nedesluşit, în vreme ce îmbrățișa piciorul fratelui său, care încă nu se dăduse jos de pe cal.

— Demne Bàn s-a întors! urlă glasul astmatic al unui bătrân din spatele grupului.

— Fratele lui Heylin e aici! veni, ca un ecou, mai întâi o altă voce de bătrân, urmată de o mulțime de glasuri de copilandri, care porniră să alerge prin sat, răspândind o veste ce pentru ei nu avea nici un sens, dar care era o sursă de distracție. O veste, înainte de toate, plăcută.

Cel mai greu era să-i aranjeze pe toți, provizoriu măcar. Odată cu sosirea grupului lui Demne Bàn, Morc şi Fergus, satul Donaganow aproape că își dublase populația. Proviziile transportate de nou-veniți aveau să ajungă doar pentru câteva zile.

Alaw, întâiul născut al lui Heylin, care îl întâmpinase pe Cerbul Alb, se zbătea între încercarea de a găsi o soluție ca să-i sature pe toți şi satisfacția de a deveni dintr-odată nobilul şi căpetenia celui mai numeros, mai puternic şi mai periculos *teuta* kernewek din acele ținuturi din sud. Recunoscuse instinctiv aluatul violent din care era plămădit Morc, care, la prima vedere, părea a fi de aceeași vârstă cu el. Cel căruia îi spuneau Fergus, un războinic bătrân, experimentat şi amenințător, nu era cu mult mai în vârstă decât cel cu fața desfigurată, dar părea să-şi fi pierdut în bună parte instinctul de ucigaş ce sălăşluieşte în orice mare vânător – fie el vânător de animale ori de oameni. Iar asta dădea un aer de veteran trupului şi spiritului său. Lui Alaw îi aducea aminte, în multe privințe, de Heylin. Tatăl său se transformase într-un om al abandonului şi al eşecurilor după ce, în timpul lucrărilor de ridicare a Templului Sacru, un bolovan îi căzuse pe mână şi i-o strivise cu totul. Dacă împrejurările i-ar fi cerut-o, s-ar fi putut încrede în Fergus; dar nu în Morc; şi cu atât mai puțin în Hodr şi în Bave. Cu

licărirea aceea de om bolnav pe care o aveau în priviri, era limpede că și-ar fi vândut și mama, și copiii pentru o strachină de supă de orz.

Cât despre unchiul său... zâmbi fără voie. În clipa când îi văzuse fața, așa cum stătea pe cal adunat și încordat de frig, își întrezărise propriile trăsături, de parcă le-ar fi regăsit reflectate, cu câțiva ani buni în urmă, în apele neclintite ale unui lac. Era unul de-al lor.

Nobilii se adunară în jurul focului din fața cortului lui Alaw. Pentru toți nou-veniții, el însemna un singur cuvânt, o senzație de care nu mai avuseseră parte de mai mult de o lună: căldură. Tăciunii ardeau veseli, în vreme ce lemnele umede trosneau şi fumegau, îmbâcsind aerul. Însă nici unul dintre oaspeți nu dădea nici cea mai mică atenție, nerăbdători fiind să se bucure de căldura intimă a unui adăpost. Se găseau acolo pâine și miere, carne de vânat, fructe uscate, hidromel și băuturi tari.

Pentru Demne Bàn, părea că timpul nu trecuse. Își reveni imediat, simțindu-se ca acasă, la *chy*, cu cei mai bătrâni, care îl recunoșteau, şi cu cei pe care îi văzuse pe vremea când erau niște copilandri, iar acum îi aduceau înainte pe propriii fii. Soțiile lui Heylin se ocupară de el, trebăluind în jurul puternicului druid după cum putea fiecare; Heylin i-o dărui pe cea mai tânără.

— Nu știu dacă îți va fi pe plac – se auziră cuvintele sale, spuse cu stânjeneală –, dar e, cu siguranță, cea mai iute la gătitul mâncării și la cârpit.

În câteva clipe își reluă locul în sfatul înțelepților, alcătuit din oamenii liberi din *teuta* cu „rangul social" cel mai înalt. Îi încântă, anunțându-le un răspuns generos din partea zeilor ca recompensă a eforturilor pe care le depuseseră pentru a înălța stâncile imense din Cromlech-ul Luminii, acela ce avea să devină locul cel mai sacru pentru toți celții. Nu mai adăugă însă nimic, retrăgându-se lângă fratele său. Urma o nouă

zi, și, dacă zăpada avea să le îngăduie, asta era ocazia cea mai bună ca să le vorbească oamenilor.

— Și templul? Templul, spune-mi, cum e?

După prima întrebare, eremitul cu ochi violeți, aflat într-un colț mai îndepărtat al marii construcții din piatră, lemn și paie, uită până și să mănânce.

— E frumos, răspunse ușurat Heylin, e aproape terminat. Așa cum l-ai visat tu în urmă cu atâtea luni. Cetatea ta Sacră e acum reală...

— Și va prinde viață, adăugă bătrânul eremit, mușcând cu poftă dintr-o azimă de secară.

— Dacă la asta te referi, ea are deja viață. Și e neîndurătoare, își întoarse Heylin capul spre umărul său drept, căruia îi lipsea brațul.

Fratele său continua să mestece încet.

— Îmi pare rău, spuse el, sunt semne ale zeilor, pe care nici măcar un nebun ca mine nu reușește să le înțeleagă.

— Nu-i nimic!

Râse cu o veselie amară.

— Am nevoie de mai puține blănuri ca să mă acopăr.

— Animalele de pe aici îți vor fi recunoscătoare.

De data asta, surâsul plin de afecțiune al lui Heylin era autentic.

— Te iubesc ca pe un frate, Demne Bàn.

— Nici nu s-ar putea să nu fii fratele meu. Doar niște nebuni ar putea spune asemenea lucruri nebunești!

— Chiar și așa. Numai noi ne-am fi putut înhăma la un astfel de cerc din pietre suspendate – tu cu schimbările, eu cu lucrarea.

— Cetatea Sacră, sublinie, pe un ton extatic.

Celălalt încuviință:

— Un templu atât de măreț încât poate fi numit Cromlech-ul Luminii... Ai ajuns la timp, Demne Bàn. La timp ca să-l vezi încheiat și să izbutești să vorbești cu Dona prin Howl, marele zeu al soarelui; și cu Loer, luna, palida sa soție de argint.

— Nu numai atât, frate. Nu numai atât, chicoti eremitul cu gura plină. Nu o să ne mulțumim doar să vorbim. Foarte curând o să-ți arăt comoara pe care va trebui să o păzești ca pe ceva mai prețios decât propriul spirit; tocmai mulțumită ei, bogăția și prosperitatea vor curge pentru toți dinspre altar, din mijlocul cercului. Ca dintr-un izvor sacru.

Celuilalt i se opri dumicatul în gât. Cu ochii strălucind din cauza tusei, se străduí să-și fixeze bine în minte acele cuvinte înceţoşate de băutură. Întrebările pe care le-ar fi avut de pus erau atât de multe, încât nu rosti nici una. De un lucru însă era sigur: în noaptea aceea, cu greu avea să-l prindă somnul.

— Mâine o să fie o zi mai bună, spuse simplu. Fiindcă, în sfârşit, eşti aici.

— Va trebui să lucrăm în mare grabă, dacă vrem ca ultimele pietre să fie aliniate fără greşeală pentru ziua de iarnă cea mai scurtă din an.

— Dacă vremea o să fie îngăduitoare, iar zeii, favorabili, o să ajungă cât de curând. Sclavii și oamenii mei au debarcat de mult: nu transporți o asemenea încărcătură pe mare iarna. Ei fac acum pe uscat ultima parte a călătoriei. Peste granițele mai multor *teuta*, cărora le-am cumpărat sprijinul; a trebuit să-i plătesc pe nobilii și pe druizii lor cu pungi de piele pline de fibule și de ornamente din bronz, cu securi de cremene, foițe de aur, cu infinită răbdare și infinite sacrificii. Dar suntem și în întârziere. Anotimpul frumos, care tocmai a trecut, trebuia să fie ultimul pe care îl sacrificam pentru munca ucigătoare a transportului, iar modelarea pietrelor trebuia făcută în timpul iernii. Așa cum am făcut mereu de ani de zile. Însă unele dintre căpeteniile cu care mă înțelesesem să trecem pietrele peste teritoriul lor au pretins tot mai mult. Astfel că am pierdut timp, iar în iernile trecute aproape că am răbdat de foame.

Ridică din umeri resemnat, strivind între buricele degetelor al cine știe câtelea păduche pe care-l dibuise în barbă.

— Dar tu, ai găsit soluția pe care plecaseși să o cauți în urmă cu atâția ani?

Demne Bàn încuviință:

— Lipseau indiciile pentru locul unde trebuiau puse ultimele pietre. Ei bine, le-am găsit. Sunt aici, înăuntru, adăugă el, ciocănindu-și fruntea cu arătătorul.

— Bine. Totul la loc sigur, în capul tău.

— Nu chiar. Ești pe aproape.

Se întoarse spre zona mai puțin zgomotoasă a marelui cort.

— Sunt în capul celui de colo.

Heylin avu iarăși un prilej de uimire.

Printre ovații, bătăi amicale pe umeri și glume, Morc se dezbrăca, obligându-le pe două dintre sclavele Poporului din Donaganow, pe care i le oferise Alaw, să se culce cu el acolo, sub ochii tuturor. Începu să tragă jos hainele de pe cea mai tânără din ele, însă se opri dintr-odată când observă că Heylin și Demne Bàn îl urmăreau din priviri. Morc înaintă spre ei, traversând, gol și în mod vizibil pradă excitației, spațiul larg și ticsit de lume. Avea ceva provocator în privirea sa de om beat.

— Te preocupă locul unde trebuie puși ultimii tăi minunați bolovani, tată?

Știa foarte bine că pentru el erau vitale datele de pe *Lia Fàil* despre alinierea pietrelor, pe care el le păstra în memorie după ce le smulsese prin chinuri de la druizii din Insula de sub Mare.

— Bolovani ai tu în creierul tău plin de hidromel.

Situația începu să devină, pe nesimțite, încordată. În rumoarea generală, micul lor grup nu făcu mare caz, dar în spatele fomorianului, Alaw pusese deja mâna pe cuțitul de vânătoare.

Morc își scutură coama rară și blondă, ca și cum ar fi dat jos zăpada de pe ea, se clătină și izbucni în râs.

— Dar, dacă chiar vrei să știi, nu, nu sunt îngrijorat, adăugă liniștit druidul. Nu și dacă acela care s-a ocupat de asta e fratele meu.

Fostul *Rì* din Toraigh își fixă atenția asupra lui Heylin.

— Nu trebuie să vă preocupați prea tare pentru noi și pentru hrană. Oamenii mei sunt obișnuiți să supraviețuiască în pădure. Cel puțin până când vom construi corturi pentru toți. Dar ospitalitatea voastră vă face cinste, își folosi el cu viclenie una dintre frazele potrivite împrejurărilor – o abilitate de orator de care Morc era capabil să se folosească și prin aburii cleioși ai băuturii pe care până atunci o dăduse fără măsură pe gât.

— Nu știi că e mai frumos să dai decât să primești? se apără Heylin.

— Întocmai, și mai ales atunci când e vorba despre pumni!

Acum, când, după tot gerul pe care Morc îl suferise, dogoarea focurilor îl încingea, iar căldura pornise să i se răspândească în tot trupul, cicatricele de pe față i se înroșeau într-un chip respingător, precum inelele unui șarpe încolăcit. Se răsuci pe călcâie, fără să renunțe cu totul la bufonerii.

— Dar știu pe cineva care chiar va trebui să facă asta. Dacă vrea să primească, mai întâi va trebui să dea! adăugă, făcând cu ochiul spre cele două slujitoare ghemuite într-un colț și care îl priveau înspăimântate.

Demne Bàn îl cerceta într-un chip ciudat, în vreme ce el traversa înapoi încăperea, printre fluierăturile și urletele incitate ale confraților săi.

— E fiul tău? întrebă Heylin pe tonul cel mai neutru cu putință pe care îl găsi.

Înainte de a-i răspunde, fratele său păru să-și întipărească în minte ceva anume.

— Doar ai auzit cum mi-a spus.

Noaptea era neînchipuit de limpede, neclintită și înghețată. Luna nu apăruse, altfel cele două siluete ce se strecurară afară, în lumina palidă a stelelor, nu ar fi riscat. Unuia din ei îi lipsea un braț, celălalt

ținea în mână un obiect gros, învelit în ceva aspru și fără o formă lămurită. Încovoiați și tăcuți, puteau fi cu greu întrezăriți în întuneric. Se îndreptară cu precauție către marele *daru*, ceea ce în limba kernewek indica stejarul sacru din centrul satului celt. După o cercetare rapidă a locului, se porniră să sape cu lopeți făcute din coarne de cerb și omoplați de bou. Nu-și făceau griji că i-ar fi putut auzi cineva. În urma acelei seri de sărbătoare, oamenii se îmbătaseră atât de zdravăn, încât singurul zgomot ce plutea peste tot în aer era un sforăit difuz, insistent.

Când își încheiară treaba, pachetul dispăruse. Se întoarseră la corturile lor și încercară să adoarmă la loc. Dar nici chiar cu capul înfundat sub un strat gros de blănuri de vidră și de câine nu reușiră să scape de cacofonia aceea sforăitoare; era mai cumplit decât dacă s-ar fi aflat culcați în mijlocul unei turme de elefanți de mare în călduri.

Zorile apărură dintre norii purpurii ce îmbrăcau pământul în reflexe violacee. Orizontul era dezolant și gol, rece și ostil. Gerul sfărâma vegetația îmbrăcată în gheață, iar copacii, de alabastru parcă, păreau niște sculpturi fermecate.

— Norii aleargă destul de repede pentru perioada asta a anului, nu crezi? observă Heylin, făcând o aluzie subtilă la artele divinatorii ale fratelui druid.

Celălalt nu se grăbi să răspundă. Abia plecaseră, dar Demne Bàn, încordat și absorbit într-o așteptare plină de neliniște, nu părea să-l asculte. Mai rămăsese foarte puțin până să ajungă la Cromlech-ul Luminii, la locul unde fratele său ridicase construcția, schimbând ceea ce era neschimbat din vecie.

La câțiva pași în spatele lor, crispați de frig și cu fețe crâncene din cauza durerilor puternice de cap după cheful devastator, Morc și căpitanii săi îi urmau într-o stare cât se poate de proastă. Ajunseseră să bea apă, ca animalele, pentru a-și limpezi mintea. Unicul lucru care încălzea inima fomorianului era

faptul că se știa singurul dintre ei care își întipărise în memorie simbolurile imprimate pe *Stela lui Danu*; iar câtă vreme lucrurile stăteau astfel, putea să înlăture pe orice pretendent la putere.

Templul era la mică distanță de sat. Orice urmă, orice semn din jur lăsa să se vadă muncă, muncă susținută, trudă: trunchiuri de copaci sparte, pradă noroiului întărit de ger, așchii, resturi de lemn și piatră rămase de la lucrarea muncitorilor, blocuri mari de stâncă cioplite sumar ori zgâriate cu trudă de oameni și apoi părăsite, șanțuri adânci în sol, care arătau că acolo fusese transportat ceva neînchipuit de greu. Pe măsură ce se apropiau de templu, mărturiile acelui tribut imens adus zeilor deveneau tot mai vizibile. Pâcla ce plutea chiar deasupra câmpiei începu să se destrame odată cu primele raze calde ale soarelui, iar în fața ochilor eremitului apăru construcția, a cărei măreție îl lăsă fără suflare.

De altă părere fu Morc, ajuns imediat în spatele lui Demne Bàn. Înfipt în zăpadă, cu picioarele depărtare, cu mâinile în șolduri, fomorianul își lăsă colțurile gurii în jos.

— Așadar, ăsta e locul unde vom scuipa sânge și sudoare până la *Gorsav howl gwav*!

Drumul nu fusese lung; nobilii poporului din Donaganow se iviseră și ei, urcând o pantă abia vizibilă, dar suficientă ca să mascheze până în ultima clipă a urcușului vederea templului. Ochiul lichid, roșiatic, al zeului Howl pornise să se ridice la orizont. Mai întâi neclar, apoi din ce în ce mai îndrăzneț, până ce ajunse să troneze, cu puterea sa grandioasă, imposibil de susținut cu vederea, asupra acelui dramatic cerc din pietre suspendate ce se contura pe fondul luminii însângerate.

— Dacă vrei să admiri efectul pietrelor și atunci când dorm, trebuie să le contempli la răsărit ori la apus, sugeră șovăitor Heylin.

Demne Bàn fu nevoit să se sprijine cu brațul pe umărul fratelui său. Nu mai era atât de sigur pe propriile picioare.

Heylin se întoarse spre eremit. Apăsarea mâinii se transforma, din cauza emoției și a surprizei, în strânsoare. După o viață întreagă de așteptare, acesta era, pe lângă întâlnirea cu fiul lui, al doilea dar pe care îl primea din partea zeilor în ultimele luni. Putu să citească pe trupul fratelui său toți acei ani pe care se căznea să-i lase în umbra amintirii, iar în ochii acestuia văzu cum nerăbdarea dispărea, pentru a face loc emoției ce urca dinlăuntru, umezindu-i de lacrimi.

— E... minunat, Heylin, surâse radios bătrânul, uitând de toate. Nu e doar mare. E cuceritor, precum porțile magice ale lui Sidhe. Pare... adăugă, căutându-și cuvintele... pare un Dans al Uriașilor, iată cum îl vede inima mea!

Heylin înghiți în sec, își îmbrățișă fratele regăsit cum putu, cu unicul braț ce-i mai rămăsese, arătându-și oarecum stângaci afecțiunea. Se desprinse apoi de eremit și îl întrebă dacă putea să dea semnalul de începere a lucrărilor din ziua aceea.

Demne Bàn înțelese că mulțimea de sclavi, servitori, *aes dana*, muncitori și ajutoarele lor așteptau acolo un semn de la el. Stăteau nemișcați, ca prostiți, urmărindu-i buzele, căci întoarcerea Cerbului Alb era cu siguranță un semn favorabil al zeilor.

Heylin făcu un pas, apropiindu-se de una dintre acele enorme pietre lustruite, cu reflexe azurii, o mângâie cu o mână, iar contactul cu suprafața goală și netedă, rece ca gheața, cu acea lucrătură bine făcută îi produse o plăcere liniștită, o siguranță senină dizolvată în senzația că își mai avea *briech*-ul, brațul drept, legat de umăr. Simți un fel de căldură, ca și cum ar fi fost încă viguroasa căpetenie a acelui *teuta* din Donaganow, îi păru că își simte iarăși mușchii, oasele și nervii brațului pierdut, așa cum i se întâmpla de multe ori noaptea, în vis.

Demne Bàn își scutură coama lungă, albă, și, cu prefăcută dezinvoltură, se cățără pe un bolovan imens, cioplit sumar și aruncat ca un deșeu la marginea șantierului.

— Faptul că te-ai întors aici tocmai ca să întregești lucrările reprezintă adevăratul semn al zeilor! îl ajunse glasul fratelui său, amestecat cu al mulțimii care continua să se îngroașe.

Bătrânul cu ochi violeți văzu de la înălțime puzderia de priviri ce așteptau de la el ceva, orice. Senzația de amețeală ce îl cuprinse la vederea acelei mase de energie fremătânde, la vederea acelei mulțimi de oameni de care viața de eremit îl dezobișnuise îl făcu să se clatine.

„Ei bine, fie, își spuse totuși. Dacă vor ceva de la mine, o să le dau. Acesta e începutul începutului. Primul moment, pe care l-au așteptat atâția ani... și pe care eu îl aștept de o viață."

Ca un prim gest, vru să-l aibă pe fratele său alături; întinse mâna și îl chemă lângă el pe Heylin, acela în care crezuse întotdeauna și în care credea mai mult decât în toți ceilalți. Fără el, nu ar fi existat niciodată ziua aceea, nici întoarcerea sa în sat și, cu atât mai puțin, împlinirea voinței zeilor prin mâinile acestor modești muritori. Heylin era omul care rămăsese credincios jurământului său sacru: acela de a duce la bun sfârșit lucrarea.

— În zorii vremurilor, la începutul zilelor și al nopților, în vremea zeiței Dona, atât de demult încât nimeni dintre noi nu-și poate aminti măcar, știm cu toții că acest podiș era populat de o altă stirpe decât a noastră. Poporul Celor O Mie de Ani, Primul Popor sau Neamurile Străvechi, cum vreți să le spuneți... Erau niște imbecili! începu el, luându-i pe toți pe nepregătite. Dar numai până la un moment dat. Fiindcă ei au recunoscut cu umilință greșeala și au încercat să o repare!

Demne Bàn privi în jos, spre Alaw, preocupat de reacția față de alegerea care îl punea pe acesta pe locul al doilea, în urma tatălui său, acum detronat din rangul de căpetenie, și îl așeza pe părintele său alături de druidul cel mai puternic din acele ținuturi. Nu fu surprins când așteptările i se confirmară: Alaw nu era prea încântat de rolul cel nou al tatălui.

— Aproape de locul acesta, către răsărit, la doar câteva galopuri zdravene de *margh*, pe cal, la un scuipat distanță de *aven*, de râu, există alte valuri de pământ rămase din vremea Neamurilor Străvechi. Au formă de cerc, sunt săpate în calcar și folosesc mai mult stâlpi de lemn decât pietre.

Demne Bàn scutură din cap ca și cum ar fi vorbit despre o lucrare a unor neghiobi.

— Cel dintâi dintre monumentele sacre, care este și cel mai mare, are încă malurile înalte și e orientat către apele sacre ale zeului râului ce curge prin apropiere. Valul de calcar era înălțat și luminos atunci când lumina lui Loer îl umplea de strălucire. Iar pilonii lor groși de stejar erau împodobiți cu flori, ghirlande și panglici. Femeile nu erau primite acolo, iar când bărbații dansau pe pământul acela magic, sub clar de lună, simțeau prin picioare puterea zeilor care-și aveau sălașul în inelul sacru de calcar. În gropile stâlpilor sacrificau capre și boi; în șanțul dimprejur, zimbri și porci sălbatici. Apoi îngropau acolo vase, agrafe de os și piepteni, vârfuri de bronz și jais. Daruri stupide, ridicole ca și cei care le făceau, îșI sumeți el buzele cu dispreț.

Alaw încuviință, arborând un aer de superioritate ucigătoare, și urlă aprobator. Și mulți alții îi răspunseră, ca un ecou.

— Cel de-al doilea, există într-adevăr și acum, și e larg de o sută de pași, continuă eremitul. Intrarea sa e îndreptată spre locul unde răsare Howl în perioada *Goelowan*, are o groapă cu doi stâlpi jalnici din piatră și închide în el șase inele sacre, unul într-altul, însemnate cu stâlpi înfipți în pământ. Poate ca să-și răscumpere greșeala, au sacrificat întotdeauna animale, sclavi și copii diformi, crăpându-le capul în două cu *morthol*, ciocanele rituale făcute din os de zimbru. Și ce-au obținut?

Făcu o pauză provocatoare, pentru a primi eventualele obiecții. Tăcere.

— Vă spun eu : nimic. N-au obținut nimic. Foamea și mizeria, lipsurile și boala frigurilor au rămas ! ridică el tonul. Până azi.

Rosti ultimele cuvinte ca inspirat de o putere divină și, deși le șoptise, imprimă în ele o vibrație care îi străbătu pe toți ca o rafală mai puternică decât vântul iernii.

— Ambele monumente, cu stâlpii lor legați împreună – ca și ale noastre „pietre suspendate“ – prin arcade, dar din lemn, au ceva în comun : sunt un omagiu ridicol în cinstea lui Howl și a miresei sale Loer !

Scuipă pe jos.

— Sunt nimic față de ce ați ridicat voi ! Doar ceva mai mult decât bălegar, putrezit ca lemnul lor mâncat de cari.

Șamanii de față își urlară triumful ca niște câini în călduri.

— Poporul Celor O Mie de Ani și-a înțeles greșeala și a hotărât să înceapă construcția unui nou templu, pe ruinele celor două de dinainte. Tot aici, lângă satul Donaganow. Cetatea Sacră nu s-a născut într-o lună, știți foarte bine ! își continuă el discursul, cu aerul visător al cuiva care e inspirat de zei. Le-a îngropat pe celelalte sub greutatea pietrelor magice pe care înțeleptul și prevăzătorului Heylin – se întoarse, făcând o mică plecăciune – și fiul său, marele Alaw, le-au ridicat în toată splendoarea lor !

Euforia oamenilor din Donaganow crescu. Erau, de acum, aproape toți adunați acolo ; se împingeau unii într-alții și începuseră să facă zgomot tot mai mare, unii bătând în pământ cu mânerele sulițelor sau ale uneltelor de lucru, alții mormăind aprobator.

Toți șamanii sosiseră din sat și începuseră să danseze în mijlocul templului.

— Primul Popor a săpat o groapă rotundă, a înălțat și a bătătorit valul de pământ. În interiorul cercului a săpat mici puțuri, în care a înfipt stâlpi de lemn, pe care resturile de la ardere i-au îmbibat cu esența și cu spiritul defuncților lor. Ei se amăgeau cu gândul

că găurile acelea ar fi putut fi de ajuns ca să le asigure intrarea în regatul morților, împreună cu sufletul ce traversa pământul gol până la Tărâmul de Dincolo și, în sfârșit, până la tumulii magici ai zeităților Daoine Sidhe. Un tribut prea mărunt pentru Howl și Loer.

Demne Bàn schiță un zâmbet batjocoritor.

— Dar urmașii lor au înțeles greșeala: au ridicat – însă fără să le închidă – două cercuri de piatră albastră în jurul centrului valului de pământ. Au adăugat la ele pietrele ce vin de la miazănoapte, de la o jumătate de zi călare de aici. Și încă era prea puțin, spuse cu superioritate. Foarte curând vom avea o nouă viziune, alta decât aceea pe care bătrânii ca mine și-o amintesc de pe vremea când erau copii. Satul nostru s-a schimbat: a devenit nemuritor!

Heylin simți că picioarele îi tremurau de emoție.

Fratele său continuă:

— Și totuși, dacă eu sunt astăzi aici doar ca să văd încheiat acest templu al vieții ori acest *cromlech* de unde va izvorî abundența pentru toate neamurile, dacă eu sunt aici pentru a împlini voia zeilor care îmi spun să pun capăt foametei și bolilor, suferințelor și lipsurilor, asta e și mulțumită vouă. Mai ales mulțumită vouă!

Răcnetele crescură și mai mult în intensitate.

— Vouă și muncii voastre! Acest cerc sacru va deveni sărbătoarea și gloria poporului din Gura Donei – clanul din Donaganow – care va trece învingător prin porțile lui Sidhe și va face o sărbătoare în tumulii magici ai Poporului Fermecat de dincolo de Al Nouălea Val, grație sudorii și trudei, dar, chiar mai mult decât atât, grație credinței sale. Cu ea se construiește lumea! Peste puține zile, în *Gorsav howl gwav*, un soare de gheață va lumina centrul templului nostru. Mâna lui Howl va desena drumul luminii și al abundenței, iar voința lui vă va răsplăti pentru tot ce ați făcut în cinstea sa, ridicând templul cel mai frumos care s-a văzut... Și – reluă el, după o pauză bine chibzuită – pentru tot ce am adus cu mine de la Inis Fàil.

De această dată, un adevărat fior – și nu din cauza frigului – îi străbătu pe toți.

— Se află în mintea mea și în comoara pe care o aduc în dar. O zestre ce va face să se reverse abundența și viața din cazanul Donei ca râul de lapte din mamelele vacilor magice de pe Tărâmul de Dincolo! Morții se vor întoarce la viață, iar cei vii vor sărbători împreună cu ei pe săturate. Dar pentru ca să facem totul la timp, trebuie să ne grăbim. Să terminăm lucrul. Doar atunci vom avea recunoștința acelor zei care ne vorbesc prin semne: vom avea splendoarea noastră, un templu veșnic ca un Dans al Uriașilor!

— Vom termina de înălțat măreția credinței noastre în zei! Se auzi, ca un ecou, vocea lui Heylin. Astfel încât neamurile din alte *teuta* vor trebui să alerge să se ascundă de rușine din cauza templelor lor jalnice.

Un alt răcnet al celor prezenți, condus de Alaw.

Șamanii continuau să danseze pe o muzică mută, ce răsuna doar în capetele lor.

— Cercul Pietrelor Suspendate pe care îl ridicăm se va contura grandios pe orizontul acestor coline mărunte de calcar, onorând și „gura Donei", protectoarea caselor noastre. Acest pământ sacru din jur e plin de tumuli funerari. Dar pilonii pe care îi vom fi înălțat vor forma un inel de uriași dansând împietriți de credința noastră; fiindcă vor fi împlinit o lucrare pe care numai uriașii, cu puterea lor, ar fi putut-o duce la bun sfârșit!

Morc plecase deja de la primele cuvinte ale lui Demne Bàn. Atunci când înțelesese că erau probleme legate de execuția lucrării, își spusese că le putea rezolva, cu siguranță.

Alaw și toți ceilalți se înșelaseră, contând pe bunele intenții ale trupei sale de paria și ale nemezilor.

Fomorianul, în schimb, îi luase cu sine pe Hodr, pe Bave și un grup masiv dintre tâlharii săi și, refuzând disprețuitor ajutorul nemezilor lui Fergus, întrebase care erau satele dușmane cele mai apropiate.

— Războinicii mei sunt prădători, n-ar accepta niciodată să lucreze ca sclavi. Sunt lupi, nu boi!

Strânse din buze.

— Dar știu cum să-i constrângă pe alții să lucreze în locul lor.

Frigul era cât se poate de pătrunzător, dar vânătorii nu aveau de gând să renunțe. Puseră mâna pe toate animalele cu șa pe care le putură găsi, pentru a fi mai eficienți. Ochii măriți ai căluților acoperiți cu mantale aspre puse direct pe piele trădau excitarea pe care *marchawc*, călăreții, le-o transmiteau strunindu-i cu gesturi nervoase. Animalele fornăiau, în vreme ce răsuflarea le ieșea ca o ceață din nările dilatate, amestecându-se cu răsuflarea celor pe care îi purtau în spinare.

Se îndepărtaseră pe fâșia noroioasă și acoperită de zăpadă și își începuseră vânătoarea ca o trupă de gonaci experți când pornesc să urmărească o pradă dificilă : omul.

La templu, cu toții păreau revigorați de cuvintele lui Demne Bàn cel înviat. Epuizarea din ultimele zeci de ani de muncă ucigătoare avea acum și un alt sens : planul divin care venea să aducă glorie și abundență pentru toți.

Când Demne Bàn se opri, urmă un lung moment de tăcere stupefiată. Apoi urletul ce se ridică din masa poporului din Donoganow nu fu mai prejos decât strigătul de război al războinicilor din clanul Fomorian ori din clanul Lochlann.

Până și trupa de paria a lui Morc, deja ajunsă departe, la orizont, își opri caii din drum, întorcându-se surprinsă către sursa unei asemenea manifestări de exaltare.

Heylin aruncă o privire către ceata de prădători.

— Încă de pe vremea Neamurilor Străvechi ne disputăm cu aceste *teuta* învecinate privilegiul de a ne prăda unii altora hambarele și de a face incursiuni ca să ne luăm sclavi dintre neamuri și copii, șopti, strângând din dinți, către fratele său, în timp ce urmărea din ochi cavalcada ce se îndepărta spre coline, făcându-se

tot mai mică. Ăsta ne-a fost obiceiul dintotdeauna. Astfel că, venind în mijlocul nostru, mulți dintre ei au devenit oameni liberi, câștigându-și prin muncă prețul de onoare *lòg n-enech*, și la fel s-a întâmplat și la vecinii noștri. Mă tem însă că acum toate astea nu au decât o singură semnificație...

— Război? ghici Demne Bàn.

Tocmai se pregătea să explice cum nepotul său ar fi putut să încerce să-i oprească din drum, când, din spatele lor răsună o voce tunătoare.

— Și de ce nu, dacă asta e voia lui Howl... Acum suntem cei mai puternici. Aș putea să ajung să domin și dincolo de câmpia Donaganow, şuieră Alaw, apropiindu-se, cu o privire hotărâtă, în care se citea ambiția ținută cu greu în frâu de-a lungul anilor și care acum înflorea cotropitoare, stârnită de noile brațe înarmate care veniseră sub stindardul său.

Ceea ce nu se întreba el era cum de Morc nu avea nici un blazon căruia să-i slujească. Nu jurase niciodată credință nimănui, nici măcar celor din neamul Fomorian, pur și simplu fiindcă, pentru el, să-ți dai cuvântul nu însemna nimic.

În tăcerea ce urmă, se auziră psalmodiind vocile monotone ale șamanilor.

În jurul Pietrei Altarului sacrificial, ridicată în centrul templului, marii preoți porniră să intoneze o melopee sumbră cu parfum funebru, dându-și privirea peste cap, încât li se vedea albul ochilor. Cu tot gerul, începură să se dezbrace, nepăsători la frig, invadați parcă de dansul acela obsesiv pe care îl executau deja de ceva vreme. Dintr-odată, începură să se bată peste pieptul descoperit, lovindu-se cu lame din cremene sau cu oase ascuțite; cântau, delirau, vorbeau fără șir, făcându-și răni în propria carne, biciuindu-și pieptul, până se umplură de sânge. Se pregăteau pentru sacrificiile rituale în onoarea întoarcerii lui Demne Bàn. Faptul că venise chiar momentul să încheie construcția Templului Sacru și că primiseră, în plus, veștile despre minunile care urmau să se întâmple aici erau de foarte

bun augur şi atât de neaşteptate, încât zeilor, în bucuria lor, părea că nu le ajunge să le vorbească, ci chiar urlau la ei. Cetatea Sacră devenea pilonul central al culturii lor legate de sacrificiul animalelor. În noaptea aceea nu avea să mai doarmă nimeni. Oamenii aveau să-şi scoată din ţarcuri animalele cele mai frumoase şi, odată înjunghiate în faţa altarului îngheţat, sângele lor avea să curgă pe lespedea de piatră, umplând aerul cu aburii denşi ca o pâclă.

Demne Bàn se surprinse pentru a mia oară contemplând grandioasa lucrare. Cercul acela din pietre suspendate, blocurile acelea imense înfipte în pântecele pământului negru şi întărit de ger întreceau orice îşi putuse imagina până atunci, orice putuse să vadă în visele lui.

Lângă el, omul fără un braţ simţi încă o dată cum se umplea de mândrie. Dansul Uriaşilor devenise din acel moment un loc ritual şi un simbol al prestigiului comunităţii şi căpeteniei: templu, mormânt, loc de adunare pentru ceremoniile religioase şi pentru sărbători. Celţii credeau îndeobşte că toate „cimitirele de oase" se află pe insule, acolo unde se găseau porţile larg deschise spre Al Nouălea Val; în schimb, cu puterea pe care avea să le-o dea acea Cetate Sacră, pilonii şlefuiţi ar fi devenit şi monumente în cinstea defuncţilor, şi toţi ar fi fost de acum îngropaţi acolo. Şi pe urmă, Demne Bàn insista pe puterea şi fertilitatea pietrelor aliniate, un cuvânt magic pentru un popor tulburat de nevoia de recolte abundente şi de odrasle sănătoase. Pentru cuplurile sterile care ar fi vrut să aibă copii, ar fi fost de ajuns să danseze goale printre pietrele templului sub soarele din *Lughnasad* ori în parfumatele nopţi de vară, invocând puterea lui Howl sau pe aceea a soţiei sale, Loer.

Demne Bàn zâmbi, recunoscător pentru acea dovadă de fidelitate şi pentru strădaniile în realizarea proiectului izvorând dintr-o voinţă încordată, voinţă pe care nu o pierduseră nici în situaţiile cele mai dificile pentru

Heylin : fratele dispărut și mutilarea fizică. Și totuși, nu șovăise niciodată, credința sa nu cedase, iar el își primise acum răsplata : Demne Bàn se întorsese la timp pentru a încheia lucrarea și, ca o recompensă în plus, întregul popor avea să cunoască un nou echilibru, trăind în pace și prosperitate. Heylin părea întărit, revigorat, atât în entuziasmul său, cât și în privința moralului și a forței fizice. Era oare speranța, laolaltă cu bucuria pentru întoarcerea fratelui său, ori se manifestau deja primele influxuri divine ale templului, capabile să-i dăruiască această a doua tinerețe ?

— Cercul e o formă desăvârșită, frate, spuse Heylin cu bucurie. În cerc stau nobilii din *teuta*, în cerc stau zeii atunci când hotărăsc dacă să se joace sau nu cu destinele noastre, cercul dă forma discului lui Howl și al lui Loer. Cercul e forma în care a fost ridicată această citadelă sacră pentru noi, celții, poarta prin care vom interpreta semnele zeilor și vom vorbi cu ei. Nimeni ! Nimeni înaintea noastră nu a mai îndrăznit așa ceva, cu piloni atât de maiestuoși încât ating cerul ! Vom putea – observând stelele, mișcarea soarelui și pe aceea a lunii prin aliniamentul acestor pietre, care vor cuprinde totul ca într-un cadru – să celebrăm zeii în perioadele potrivite, îi vom putea venera în așa fel încât să le fim mereu pe plac și... o să putem semăna la momentul potrivit având întotdeauna recolte bogate ! adăugă el, cu un zâmbet șiret.

Triliții masivi, cu marginea cenușie acoperită de mușchi, tăiați și șlefuiți cu grijă, se înscriau în peisajul alb ca niște arcade de stâncă, cu un cer gata în orice clipă să-și cearnă zăpada pe pământ și cu un vânt ce părea să vină dinspre miazănoapte, de dincolo de mare, din ținuturile clanului Lochlann.

Bătrânul druid cu ochi violeți strâmbă din nas.

— Ei bine, e adevărat că trebuie să te așezi în poziția cea mai bună ca să observi corpurile cerești, fiindcă așa ai în toate părțile un orizont deschis, continuă absorbit. Vino, Heylin ! Am nevoie de tine ca să termin de studiat cerul de iarnă și să verific cum să aliniez ultimele pietre. Am construit atâtea temple în

viața mea de nu le mai știu numărul, spuse el mai departe, bucurându-se de expresia de uimire a fratelui său, dar din bucăți de lemn atât de mici, încât le-ar fi de folos numai șoarecilor!

Heylin nu reușea să priceapă.

— În sfârșit! Am făcut niște reproduceri în miniatură, ca să studiez dispoziția pietrelor în vreme ce îmi petreceam anotimpurile vieții pe vârful unui munte. Fiindcă am înțeles, fără umbră de îndoială, că unul dintre puținele foloase pe care le ai trăind cocoțat undeva e faptul că ai tot cerul nopții liber și la dispoziția ta, ca să-l studiezi!

Demne Bàn râse pentru prima oară, luând-o din loc, urmat de fratele său.

— Am nevoie să vorbesc cu tine ca să confrunt punctele unde răsare și apune luna și să calculez cu grijă solstițiile la orizont.

Se întoarseră în zona lucrărilor la templu și, îndreptându-se spre sat, trecură pe lângă focurile de tabără pe care oamenii le aprindeau în momentele cele mai reci ale acelor zile, pentru a se apăra de ger și a încălzi materialele de lucru. În mirosul lemnelor ude, ce ardeau cu trosnete și se lăsau cu greu pătrunse de flăcări, prin zgomotul sec și ritmic al ciocanelor și al dălților și prin praful de piatră care plutea peste tot, părea că, dintr-o clipă într-alta, spiritele care sălășluiau în acele blocuri impresionante ar fi putut sări afară ca să le vorbească.

Heylin observă privirea extatică a fratelui său.

— Se spune că va fi suficient să culegem apa ploilor care le scaldă, ca să vindecăm orice boală.

— Întocmai. Și că, dacă o atingem, chiar și noi, bătrâni și neputincioși cum suntem, o să avem în mădulare forța unui tânăr.

Demne Bàn schiță un zâmbet sardonic, strâmb.

Celălalt ridică o sprânceană, uimit peste măsură.

— Mă iei peste picior?

— Poți să pariezi pe unicul tău *briech*.

Acea notă de amărăciune, de aparentă veselie, îl tulbură tare pe Heylin. Părea că, odată ajunși departe

de urechi indiscrete, felul de a gândi al fratelui său se schimbase. Privirea i se opri asupra unui muncitor care înfigea un vârf de lemn într-o piatră; lemnul urma să fie umflat de apă până ar fi spart piatra pe direcția crăpăturii. Se gândi că încrederea sa în puterea acelui proiect suferise tocmai o astfel de fisură.

Zilele ce urmară se scurseră egal, precum gheața ce acoperea lacul. Și totuși, pline de noutăți și de un entuziasm ce umplea în tăcere inimile tuturor: străvechea căpetenie de *teuta* se întorsese și le împărtășea din proverbiala sa înțelepciune. Templul era pe punctul de a fi terminat datorită voinței lui Heylin, care își respectase propriul jurământ; fiul eremitului cu ochi violeți aducea cu el cheia întregii fericiri. Ce alte semne mai bune să mai aștepte din partea zeilor? Nimeni nu-și puse problema că iluzionarea creează dependență. Preferară să se legene în iluzia că totul mergea cât se poate de bine.

Din depărtare, de la orizont, ceva nelămurit îl făcu pe Demne Bàn să se răsucească dintr-odată. Înainte chiar ca *marchawc*, călăreții, să-și facă apariția de după coline, bătrânul druid își ascuți privirea. Iar când aceștia, în sfârșit, apărură, irișii săi violeți căpătară, pentru o clipă, pentru o scurtă și fugară clipă, lucirea apusului.

Morc zâmbea cu fața lui deformată. Surâsul de lup era vizibil de la mulți pași distanță. Bave și Hodr veneau maiestuos înapoia sa, împreună cu cei mai feroce dintre gonacii care participaseră la vânătoarea de oameni ce tocmai se încheiase. Câțiva paria lipseau de la apel: tributul firesc ce trebuia oferit bunăvoinței zeilor pentru incursiunea aceea norocoasă. În centrul grupului de prădători înainta grosul prizonierilor, îmbrânciți cu șuturi și lovituri de ciomag, înțepați cu injurii și vârfuri de suliță.

Cerbul Alb înțelese ce anume simțise venind spre el de la atât de mare distanță: energia ce izvora din durere.

Alaw stătea ghemuit pe călcâie, în postura tipică a celților, în vârful celui mai înalt berbec cenușiu; așa erau numite enormele blocuri de gresie închise la culoare ce fuseseră aduse din nord și ridicate, fiindcă, privite de la distanță în mediul lor, se asemănau cu niște oi risipite pe întindere. Războinicul avea o expresie impenetrabilă pe chip, precum niște riduri adânc săpate. Un lucru însă era limpede: după Demne Bàn, care le „simțise" prezența, el fusese primul care îi zărise. Ca și cum în toate zilele acelea nu ar fi făcut altceva decât să scruteze orizontul, zi și noapte. Iar ceea ce văzu nu-i plăcu deloc: printre noii sclavi se găseau oameni îmbrăcați în piei de castor, cu părul dat cu ocru roșiatic; femei și copii în piei negre de focă și cu pene de corb în pletele lungi, împletite cu oscioare din urechea nou-născuților. Oameni ai poporului din Leth-ky, Lapte-de-Câine, și din Tor-gwalch, Colina Șoimului, ambele *teuta* fortificate și bine apărate de războinici. Amestecate cu cele din Logosen vras-mor, Șobolanii-de-Mare, de pe coasta de miazănoapte, și cu cele care aleseseră să putrezească prin mlaștinile din miazăzi: Luh-quylkynas ruth, Lacul cel Roșu al Broaștelor, culoarea sângelui, care spunea mult despre atitudinea acelui clan cu existență palustră. Numai necazuri: ca un câmp mare de urzici pe care îl ai de trecut cu picioarele goale. Ultima dată când un grup de vânători de-ai săi se apropiase de ținuturile acelor *teuta* pentru a jefui hrană și sclavi, nu se mai întorsese; și aceeași soartă o avuseseră oamenii pe care îi trimisese să controleze câteva zile mai târziu. Pentru a reuși, Morc și ai săi avuseseră nevoie să fie iuți ca șerpii; și înșelători ca niște ochiuri perfide de apă, căci toți sclavii se aflau în condiții extrem de precare, maltratați și răniți, astfel că unii dintre ei nu ar fi putut lucra decât după îngrijiri din partea druizilor din sat. Dar asta, firește, numai dacă aceștia din urmă nu ar fi considerat mai convenabil să se debaraseze de ei în fața Pietrei Altarului decât să-și irosească leacurile.

Dar dacă poporul era fascinat de Morc, nu se putea spune același lucru și despre Heylin. El văzuse și

trecuse prin prea multe înfruntări ca să nu-și facă griji pentru represaliile ce puteau urma după acel gest.

Fomorianul trecu frontiera satului în lătratul furibund al câinilor, ce adulmecau izul de sălbăticiune al noilor sclavi.

Toți cei de față amuțiră: nu mai văzuseră niciodată atâția prizonieri la un loc, ba, mai mult, prinși de atât de puțini vânători. Dușmanii fuseseră luați prin surprindere, fiindcă nici un om din neamul Kernewek, înaintea acelor străini, nu mai îndrăznise să pornească incursiuni de pradă în anotimpul *gwav*, prin mușcăturile iernii. Apoi, puțin câte puțin, câte unul prinse curaj și începu să-l laude cu glas scăzut; reușise să facă totuși ceva ce Alaw nu izbutise până atunci, sacrificând în van vieți prețioase ale vânătorilor din Donaganow. Câte o femeie, mamă a vreunui războinic ucis de cei din Leth-ky, prinse glas și, încet-încet, vocile li se adunară într-un cor care îl preamărea pe nobilul sosit acolo, care, pe lângă că adusese cu el secrete folositoare tuturor, lucra iute și abil precum un jder. Detractorii lui Alaw porniră tirul. Pentru ei, fomorianul putea însemna doar un viitor mai bun, capabil să facă să înceteze lipsurile și bolile. Și pe urmă, nu era el fiul lui Demne Bàn? Tot atât de demn, așadar, ca Alaw să fie conducător al consiliului din *teuta* Donaganow.

Morc nu-și dădea seama pe deplin de ceea ce se întâmpla, și pentru că nu înțelegea întru totul limba, dar și pentru că nu cunoștea dificultățile cu care se confrunta Alaw, care năzuia să facă lucruri mari în clanul lui. Împărți tuturor cu o mână bezele ironice, în vreme ce sălta pe cal una dintre sclave, pe care o violase în seara sosirii sale în Donaganow. Părea satisfăcut: bărbații capturați aveau să fie folosiți și la construirea unor noi corturi pentru oamenii săi. Își roti împrejur privirea plină de interes; lemnele urmau să fie cele rămase din construcții, ce fuseseră folosite ca pârghii, sănii sau scripeți pentru transportul pietrelor enorme și zăceau primprejur abandonate. Și asta înainte ca

altcineva să pună mâna pe ele și să le folosească la foc.

Alaw coborî de pe pietroi cu agilitatea unei veverițe și se opri, cu brațele încrucișate, în mijlocul cărării ce ducea spre sat, în drumul grupului de paria.

Morc fu obligat să-și oprească în loc calul, în fața lui Alaw. Lăsă fata să alunece jos din șa, dar nu descălecă.

Pentru o lungă clipă, cei doi nobili se fixară cu privirea, într-o înfruntare a voințelor.

În spatele lui Morc, paria deveniră pe dată nervoși. Îi strigară tare pe ceilalți din grup, în timp ce îi împingeau cu brutalitate pe prizonieri. Câte unul începu să se răstească și să arunce blesteme.

În spatele lui Alaw, îngroșară amenințător rândurile vânătorii săi, strângând în mâini sulițe grele, arcuri mici și ciocane de cremene. Nobilul din Donaganow se aștepta din partea lui Morc la un respect potrivit rangului său, de pildă, ca acesta să-i încredințeze prizonierii ca un omagiu adus căpeteniei clanului care le oferise ospitalitate și adăpost sub propriul acoperiș și sub propriul stindard. Căuta în Morc acel aliat care i-ar fi îngăduit să supună toată *teuta* kernewek, de la un capăt la altul al orizontului limitat al acelui colț din Inis Prydain.

— Incursiunile sunt *ale tale*, dar războiul riscă să devină *al nostru*, împotriva neamurilor Donei! mârâi, în dialectul său, nobilul din Donaganow. Sulițele voastre vor lupta pentru noi în războiul ăsta? Acum, că avem noi dușmani, o să vă luptați ca să apărați pământurile noastre?

Însă Morc se arătă de o cu totul altă părere.

— Înțeleg limba ta așa cum înțeleg râgâitul porcului! chicoti el batjocoritor, în loc de răspuns.

Heylin pricepu înaintea lui Demne Bàn.

— Un conflict acum va transforma în fum atâția ani de muncă ucigătoare câte degete ai tu la mâini și la picioare! mormăi sec fosta căpetenie de *teuta*, căutând să-l facă pe fiul său să cumpănească situația.

Vorbi în limba poporului Donei, iar Morc mai degrabă intui decât înțelese.

— Cu siguranță, degetele de la mâinile mele sunt de două ori mai multe decât ale tale, Heylin, observă Alaw cu cruzime. *Da lowr oma*, e în regulă. Sunt mulțumit pentru tine, tată, dacă energia ta pare să fi crescut odată cu întoarcerea fratelui tău, vorbi el mai departe, printre dinți.

Tensiunea vibra între cele două grupuri.

— După ce ți-ai pierdut brațul, până la întoarcerea lui Demne Bàn nu trăiai: existai doar. Dar asta e numai între mine și vărul meu.

Nu se dădu înapoi nici cu un pas.

Morc trebui să aștepte traducerea ca să înțeleagă apelativul. Înălță o sprânceană, sincer amuzat. Pe moment nu se gândise, dar pentru oamenii aceia el rămânea fiul lui Demne Bàn.

— Iarăși sânge, fiule?

Vocea uscată a bătrânului druid cu ochi violeți îl făcu să tresară în șa.

— Nu-ți ajunge cât ai vărsat în ultimele zile? Vânătoarea nu ți-a fost destul de bogată? Vrei iar să-i sfidezi pe zei fiindcă te încrezi atât de tare în puterile tale încât ne slăbești rândurile? vorbi Demne Bàn în limba din Inis Fàil. Acum, că templul e aproape terminat și avem nevoie de toate forțele posibile...

— Bătrânul are și de data asta dreptate.

Vocea ajunse la ei de departe, ca dintr-un puț. Timbrul era tremurat, dar tonul nu admitea replică.

— Gândește-te la viitorul ce ne așteaptă și nu la amorul tău propriu de slujnică!

Înconjurat de războinicii săi din neamul Nemed, Fergus rămase ferm.

Morc își mână calul încet înainte, și toți se pregătiră pentru confruntare. Se prefăcu, într-un gest simbolic, că trece peste Alaw, se aplecă pur și simplu înainte, fixându-și rivalul în ochi, apoi, în ultima clipă, smuci hățurile din fibre de urzică împletite și își trase calul la o parte. Strânse buzele într-un rânjet strâmb pe chipul desfigurat; ochii, doar ei nu-i zâmbiră.

— *Deth da*, o zi bună, spuse ironic în limba poporului Donei.

Ieși apoi de pe cărare, urmat de ai săi și lăsând locul stăpânului din Donaganow.

— *Durdatha why*, o zi bună și ție... *kerra vy*, dragă vere, îl luă în derâdere Alaw, dat fiind că toți cei din neamul Kernewek se considerau veri.

Ceata de vânători a lui Morc defilă zgomotoasă pe lângă războinicii lui Alaw, lăsându-i acolo, cu picioarele larg deschise, înfipte în mijlocul drumului. Paria se adunară din nou cu toții și, vociferând, îi îndemnară și pe nemezi să vină alături de ei să sărbătorească noile prăzi.

Pierduți și întristați, cu toate simțurile în stare de alarmă, aceia dintre sclavi care reușeau să se țină pe picioare înțeleseră că acesta era doar începutul violențelor în noaptea ce tocmai începea.

Tăcerea născută din tristeţe atârna apăsătoare ca o povară pe umerii celor doi fraţi.

Un singur lucru putea face să strălucească din nou ochii lui Demne Bàn în ziua aceea, iar Heylin hotărî să i-l ofere.

Templul fierbea, totul era încă în plină activitate, ca într-un harnic furnicar. Totul în jurul lor semăna cu un câmp de luptă : noroi şi zăpadă, unelte şi bucăţi de piatră de cele mai diverse forme şi dimensiuni, dâre adânci în pământ şi nici măcar un smoc de iarbă îngălbenită, scoasă din rădăcini de fervoarea teribilă ; mirosul de lemn ars şi duhoarea sângelui încă proaspăt al animalelor sacrificate pentru a-i îmbuna pe zei, ce umpleau când şi când nările, mânate de căldura flăcărilor ; injuriile şi comenzile bărbaţilor, gâfâiturile de oboseală, iar în gură, gustul sărat al sudorii, ce curgea chiar şi pe frigul acela. Limbile de foc înalte aruncau reflexe roşietice pe suprafaţa goală a pietrelor şi dădeau căldură şi lumină în acel ceas al ultimelor sforţări ale zilei.

Toate pietrele cenuşii din cercul exterior fuseseră ridicate din timp, pentru a putea pune locul în ordine.

Gropile în care erau aşezate fuseseră întărite la bază, de jur împrejur, cu resturi de materiale, aşchii şi pietre de umplutură. Acum, bărbaţii care încă mai trebăluiau pe lângă ele ca furnicile ce fărâmiţează o carcasă de animal făceau ultima sforţare, înainte ca noaptea să se aştearnă cu totul: aşezarea pe vârfuri a unei pietre suspendate – a câta? Trei arhitrave mai aşteptau să fie puse pe piloni – deja aţintiţi către cer – pentru a completa arcadele de piatră; dar, după aprecierile lui Heylin, care era conducătorul lucrărilor, ultimii berbeci cenuşii erau la distanţă foarte mică de sat. Lucrarea trebuia terminată înainte de solstiţiul de iarnă, aşa spusese Demne Bàn. Iar dacă ultimele trei blocuri trebuiau încă aduse, apoi cioplite, şlefuite şi aşezate pe piloni, nu mai aveau prea mult timp la dispoziţie.

Heylin înţelesese bine.

De fiecare dată când Demne Bàn se apropia de magia acelor pietre, ochii îi străluceau, învăluiţi într-o lumină extatică, iar el rămânea pierdut, ca în preajma celei mai străvechi revelaţii, ca în preajma unui vis împlinit. Era de necrezut ce fusese în stare să scornească fratele său pentru a înălţa acele blocuri înspăimântătoare şi a le ridica apoi până la înălţimea mai multor oameni: gropi şi scripeţi, pârghii şi rampe, sănii şi rame făcute din trunchiuri care amplificau puterea oamenilor atârnaţi de celălalt capăt, funii groase din piele împletită.

— Cântă, spuse Heylin cu un mic tremur de emoţie. Oamenii cântă. Nu o fac niciodată la ora asta din seară. De obicei, nici măcar nu mai lucrează, sunt deja la odihnă în corturi, epuizaţi. În seara asta, în schimb, sunt încă aici, obosiţi, dar nerăbdători să termine. Te privesc, zâmbesc şi cântă, de parcă munca le-ar fi mai puţin chinuitoare. Deja ai făcut o minune, Demne Bàn. Întorcându-te aici.

Pe când blocurile erau transportate, Heylin se apucă să-i dea explicaţii fratelui său, iar timpul păru dintr-odată că stă pe loc.

— Arhitrava de piatră a fost şlefuită şi rotunjită până i s-a dat o formă uşor curbată. Pe urmă, oamenii

au pus-o pe pământ, la picioarele celor două blocuri pe care trebuie așezată.

Îi arătă cum sclavii începuseră să ridice capetele, lucrând alternativ, sprijinindu-le, când pe unul, când pe celălalt, cu trunchiuri și profitând de spațiul de dedesubt ca să introducă acolo lemne groase.

— Imediat ce s-a ajuns la o înălțime suficient de mare, s-a construit o punte din lemn, un fel de sanie alcătuită din grămezi de trunchiuri, înălțată puțin câte puțin în jurul celor trei pietre – ca o pânză de păianjen în jurul unei muște. Odată ridicată cu pârghiile, continuă el, arătând spre niște bârne noduroase, lespedea e așezată pe punte. Pe care oamenii o fac tot mai înaltă, adăugând mereu trunchiuri, până ajunge la aceeași înălțime cu vârful celor doi piloni verticali.

Demne Bàn strânse ochii pentru a vedea mai bine, în lumina ce abia mai pâlpâia, arhitrava ridicată până la nivelul punții. Lespedea era împinsă spre locul ei, de pe pilonii ce urmau să o susțină, de către oameni care foloseau ca pârghii alte trunchiuri, sprijinindu-le de puntea de lemn construită de jur împrejur.

— Odată încheiată lucrarea, desfacem structurile mari de lemn, și ele sunt gata să fie iarăși folosite, încheie Heylin cu mândrie. Și tot așa, o luăm de la început.

— Dar lespezile au îmbinări! observă celălalt căscându-și ochii violeți. De jos se văd cele două scobituri...

Fraza rămase neîncheiată. Druidul făcu câțiva pași într-o parte.

— ...Iar umbra de la lumina flăcărilor arată că fiecare pilon are în vârf două capete cioplite care ies în afară! Uite! Se vede forma rotundă chiar pe pietrele de alături!

Heylin râse cu poftă, dându-și capul pe spate.

— Sigur că știu! Eu am pus să le facă!... Dacă numai despre asta e vorba, află că fiecare vârf are și margini, astfel că arhitravele se încastrează ca să nu riscăm să cadă într-o parte!

Celălalt își frecă gânditor bărbia, încercând să-și amintească unde mai văzuse modelul acela.

— Ai *aes dana* tâmplari?

— Nu-ţi scapă nimic! Am pus chiar tâmplari să construiască îmbinările aşa cum trebuie, chiar dacă ei nu sunt aşa de mulţumiţi.

Heylin se întrerupse dintr-odată, nervos.

Venise momentul cel mai delicat: arhitrava ajunsese la înălţimea pilonilor şi urma transbordarea de pe puntea-sanie pe vârful lor. Palmă cu palmă, însoţit de rugăciuni pentru a obţine răbdarea zeilor, prin care oamenii sperau să alunge ghinionul, impunătorul bloc de piatră ajunse să stea de-a curmezişul.

Trosnetul crengilor sfărâmate şi al fibrelor lemnoase ce se rupeau, în pofida grosimii enorme pe care o formau laolaltă trunchiurile, îl făcu pe Demne Bàn să se teamă de ce putea fi mai rău.

Heylin începuse să se învârtă în jurul înaltei construcţii, cu o figură gravă, strigând comenzi seci şi precise. Venea pasul cel mai serios – îmbinarea. Dacă arhitrava cu scobituri ar fi alunecat cât de puţin, ar fi putut să rupă vârful rotund al capetelor ce se reliefau, sculptate cu grijă şi precizie de muncitori, în capătul celor două blocuri verticale. Asta ar fi însemnat să se ducă pe apa sâmbetei munca pe care o depuseseră la alte două pietre, poate chiar trei. Ar fi trebuit să le dea la o parte, să transporte acolo altele, să le lucreze şi să le ridice din nou. Iar la momentul în care se aflau acum, cu timpul ce le rămăsese la dispoziţie, nu-şi mai puteau permite aşa ceva.

Corzile de siguranţă se întinseră mai mult, scrâşnind. Oameni erau obosiţi şi nervoşi, nefiind obişnuiţi să lucreze noaptea, şi nu vedeau bine. Cineva aduse torţe, care trecură din mână în mână până în vârf. Pârghiile intrară din nou în acţiune şi duzini de braţe se încordară pentru a câştiga încă o palmă preţioasă din distanţa ce îi despărţea de locul unde trebuia să ajungă arhitrava. Urmă un schimb aprins de cuvinte, apoi, în graba lucrului, un tăciune căzut aprinse focul pe grămada de lemne. Cuvintele răstite deveniră urlete, şi o mulţime de oameni se năpusti să arunce pe

puntea-sanie apă și zăpadă. Alte torțe le luminau celorlalți efortul pe care îl făceau pentru a mia oară. Nu se puteau opri chiar acum. Unul dintre lucrători scoase un geamăt și își pierdu echilibrul, alunecând pe zăpada proaspătă de care se slujiseră ca să stingă începutul de incendiu, se izbi de un altul, iar acela zbură de pe structura de lemne, plonjând în întuneric ca un liliac fără aripi. Gemetele se înmulțiră : în cădere, venise peste cei care ajutau la lucru, luminând de jos cu alte torțe. Blănurile îi luară foc, apoi și părul, dar nu dură decât câteva clipe ; porni să se rostogolească prin mocirla de noroi și murdărie, iar ceilalți îl acoperiră cu zăpadă proaspătă, aruncând-o peste el cu lopeți făcute din omoplat de bou. Câte unul chiar zâmbea. Sus, nimeni nu lăsase povara. Funiile din piele împletită scrâșniră pentru ultima dată, iar traversa se potrivi perfect în locașuri, cu un bufnet înăbușit, completând arcul de piatră. Acum rămâneau de pus doar trei.

Templul pe care îl ridicaseră era un mare inel de pietre, ce închidea în el altele, concentrice. O lucrare tulburătoare prin frumusețea ei simplă, nudă, care ceruse un angajament total din partea întregului popor din Donaganow. Și mai ales din partea lui Heylin, care își impusese să urmeze detaliile tehnice puse la punct după plecarea lui Demne Bàn în pelerinaj, cu Badb însărcinată, spre izvoarele Kesair, ce avea să schimbe existența druidului cu ochi violeți. Nici Heylin nu-și părăsise niciodată credința în acel proiect ; îl dusese la bun sfârșit, cu tenacitate și cu perseverență, și după dispariția fratelui său. O muncă de o viață, o viață de muncă.

Valul de pământ calcaros făcut de Primele Neamuri rămăsese neatins ; șanțul circular pe care îl săpaseră încă delimita suprafața Dansului Uriașilor. Un spațiu pe care dimensiunile îndrăznețe îl făceau să apară maiestuos. La margini fuseseră înălțați alți berbeci cenușii. Demne Bàn observă că Piatra Călcâiului nu mai era singură, deveniseră două, gemene. Numele îi

venea de la o scobitură făcută greșit în piatră, care dădea impresia că ar fi fost urma unui picior.

— Am făcut-o pentru a întări puterea soarelui, explică Heylin. În loc să mângâie o singură piatră, Howl va străluci prin poarta aceea ca și cum ar fi poarta lui Sidhe!

Cele două pietre mari se aflau chiar la intrare; astfel stând lucrurile, oamenii urmau să aibă acces în templu prin acel punct, care devenise o intrare simbolică.

Același lucru era valabil și pentru o altă pereche de piloni de stâncă, ridicați la câțiva pași mai înăuntru; ei pătrundeau în spațiul delimitat și simbolizau Pietrele de Sacrificiu. Apoi, în interiorul zonei consacrate stăteau doi tumuli funerari, iar deasupra lor, două blocuri de piatră; două stânci fuseseră aliniate la miazănoapte și miazăzi și identificau poziția pentru calculul mișcării soarelui. Privite în aliniere cu ochiul liber, puteai admira punctele în care soarele, în lungul său ciclu, se ridica sau cobora.

Alte două cercuri concentrice de gropi închideau strâns pilonul central al spațiului circular, dar micile puțuri votive – cu stâlpi ficși, pentru arderi, care ar fi constituit un al treilea inel, din lemn, mai modest – fuseseră înlocuite de noua structură asemănătoare cu o Pădure de Piatră.

Într-adevăr, cercul mai mare de triliți, acum aproape complet, consta dintr-o succesiune impresionantă de piloni verticali ridicați perechi și care susțineau arhitrave de gresie, așezate în așa fel încât creau o linie continuă. Umăr lângă umăr, ele delimitau Furca de Piatră propriu-zisă, ce atingea înălțimea de trei oameni în picioare unul peste altul. Distanța maximă la interiorul marelui cerc, în schimb, măsura treizeci de pași lungi de adult. Fiecare bloc de stâncă fusese cu grijă șlefuit și fiecare arhitravă fusese tăiată astfel încât să rezulte o formă curbă, care alcătuia un cerc împreună cu celelalte. O imagine care îți tăia răsuflarea.

Mai înăuntru fusese ridicată o serie și mai mare de triliți, ce îmbrățișa o altă serie de pietre albastre,

simple, aşezate vertical. Acestea două din urmă semănau oarecum cu un „U“ răsturnat, orientat spre locul unde răsărea soarele, părând să-l cheme, să-l invoce într-o rugăciune mută, primindu-l cu braţele deschise în ceea ce avea să fie Templul Templelor, dedicat înainte de toate lui Howl şi – doar în mai mică măsură – lui Loer, mireasa sa nocturnă.

— Porţile Soarelui şi ale Lunii! murmurase abia auzit eremitul prima dată când le zărise.

— De altfel, e ca în căsnicie, râdea mereu Heylin, repetând fraza sa preferată. Întotdeauna bărbatul comandă.

Demne Bàn îşi aminti, cu o urmă de decepţie, fraza pe care insista mereu fratele său. „Eşti totdeauna atât de sigur?“ ar fi vrut să răspundă, dar nu mai adăugă nimic.

Dacă litera „U“ răsturnată, alcătuită din pietre albastre, avea dimensiuni semnificative, dar nu atât de impunătoare, triliţii de gresie cenuşie erau atât de grandioşi, încât celelalte se topeau parcă în umbra lor: cinci perechi de triliţi înalţi cât patru oameni unul peste altul. Finisate şi şlefuite, rotunjite şi cu forme precise, pietrele transmiteau prin toţi porii sacrificiile enorme cu care fuseseră ridicate şi lucrate, sudoarea şi oboseala cu care fuseseră încredinţate aprobării zeilor. Demne Bàn se apropie de ele cu mare respect, observând că forma bombată a blocurilor, aşa cum se vedea privind dinspre bază spre vârf, îi făcea să pară perfect drepţi, într-un avânt nemărginit către cer, în comuniune cu invocaţiile poporului din Donaganow.

Heylin îşi dădu seama de efectul pe care îl avusese asupra fratelui său, rămas fără grai. Se simţi măgulit, satisfăcut de acel compliment mut, ca orice *aes dana* care a săvârşit o lucrare excelentă. Ceea ce nu văzu însă, la lumina focurilor îndepărtate, erau ochii umezi ai lui Demne Bàn.

Bărbatul înalt şi deşirat îl îmbrăţişă iarăşi pe cel mic şi corpolent, cu acelaşi gest, puţin stângaci din

cauza infirmității lui Heylin. Nu se făcu risipă de cuvinte, pentru că pur și simplu nu era nevoie.

Alaw îi observa de la distanță. Tatăl său continua să-l venereze pe druid așa cum fac toți frații mai mici în relația cu fratele mai mare. Părea, în acel moment, că scurgerea nemiloasă a timpului pe ei îi cruțase.

— Morc, fiul meu, numai el are soluția pentru cele două cercuri de gropi. El o să știe să ne spună dacă va trebui să înălțăm pietre albastre pentru fiecare puț. Va ști să ne explice dacă aliniamentul pietrelor e corect.

Heylin își supse obrajii.

— Aliniamentul blocurilor e cu siguranță corect, precizã, cu o expresie de încăpățânare. Aș vrea să-mi poți spune, în schimb, dacă poziția Pietrelor de Sacrificiu, a Pietrei Călcâiului pe marginea valului de pământ și, mai ales, a Pietrei Altarului în inima templului sunt corecte! De altfel, adăugă, stăpânindu-și nervozitatea, o să verificăm foarte curând. Odată cu înălțarea ultimelor trei arhitrave, cercul de triliți se închide pentru totdeauna.

— Întocmai. Dar nu ne putem permite să greșim, dacă vrem ca din cazanul sacru să se reverse viața, sănătatea, abundența pentru noi toți, după voia lui Howl!

Glasul său trăda o undă de teamă.

— N-o să greșim, veni răspunsul, rostit cu prea multă siguranță. Acum ești aici, cu noi, nu?

Ca un experimentat conducător al lucrărilor, Heylin aruncă o privire spre cerul mohorât, încercând să prevadă cum avea să fie a doua zi.

— Dacă e în continuare vreme urâtă, iarăși pierdem timp.

— Amânare, amânare! izbucni, cu o furie copilărească, bătrânul eremit.

Nu accepta ca visul să-i scape printre degete chiar atunci.

Iarăși amânăm pentru mâine. Și cu fiecare zi care trece lăsăm tot mai multe lucruri pentru un mâine tot mai apropiat!

— E simplu: trebuie doar să alegem ce vrem să facem cu viitorul care ne-a mai rămas din viețile noastre.

— Atunci, îți spun că nu mai e timp. Și riscăm să nu mai existe nici un viitor pentru noi. Cetatea Sacră trebuie terminată până la *Gorsav howl gwav*!

Bezna păru să se înstăpânească dintr-odată, ca și lumina apusului, care acum se stinsese cu totul.

În timp ce se îndreptau spre sat, Heylin zâmbi. Celor doi frați nu le era dat să ajungă în seara aceea la corturi. Pentru a doua oară, ceva apăru în drumul lor. Ceva de proporții extraordinare.

Odată cu lăsarea întunericului, o siluetă minusculă și solitară porni să strige ascuțit din depărtare.

— Chiar la țanc. Vezi băiatul de colo, care ne vine în întâmpinare? arătă Heylin spre un puștan plin de sine, pistruiat și cu părul roșu. Pun rămășag pe rezerva mea de *meddu* că a zărit următorul transport de pietre. Ajunge să-i vezi figura când aleargă la Alaw, comentă el cu satisfacție. Au debarcat în teritoriile clanului din Yegal acum o lună, zise ridicând resemnat din umeri. A trebuit să plătesc un tribut enorm ca să-l conving pe căposul acela tatuat, adăugă, scuipând pe jos. Dar acum, ultimele trei pietre au trecut. Mâine vor fi aici, mai spuse Heylin, punând un genunchi pe pământ într-un gest mut de mulțumire față de *teu*, față de zei; apoi lăsă capul în jos, iar vocea îi scăzu, ca și cum energia s-ar fi scurs din el.

— Sunt pietre mai deosebite? întrebă Demne Bàn.

— Într-un anume fel, încuviință fratele său. Sunt ultimele trei, pentru întregirea templului.

15

Conan și mica sa armată lăsară în urmă satul lui Yegal la trei zile după ce debarcaseră acolo. Nu le trebui mult ca să înțeleagă cât de disperată era călătoria pe care o făcea coloana în marș.

Zăpada se lăsase așteptată, dar acum părea că voia să recupereze timpul pierdut. Pârtia înghețată ce ducea spre interiorul continentului – un spațiu unduitor, după forma colinelor joase, înveșmântate în alb – era doar o dâră vagă șerpuind printr-un univers deloc primitor. Urmele dispăreau în spatele lungii procesiuni de care și de oameni imediat ce zăpada se așternea, acoperindu-le pe toate ; după trecerea lor, totul se închidea în urmă. Roțile carelor se lăsau greu, afundându-se în cărarea plină de mici șanțuri întărite și hârtoape, umplute de apa prizonieră sub crusta de gheață, care ceda sub picioarele lor și sub copitele cailor, încetinindu-i tot mai mult. Înaintarea devenea o trudă. Erau tot mai ispitiți să renunțe și să se oprească, ocupând vreun sat abandonat. Pretutindeni înaintea lor umblau zvonuri despre un puternic șaman războinic, un magnific arhidruid și, mai ales, o armată de femei războinice aliată cu luptători lochlann plini de cruzime, care debarcaseră de pe cinci nave lungi. Pentru locuitorii zonei, era de ajuns ca să-i facă să ia calea codrului. Ori de câte ori Conan și ai săi erau zăriți de cineva dintr-un sat, găseau acolo pustiire : corturi părăsite, neatinse în cele mai norocoase situații ;

în cel mai rău caz, acoperișuri în flăcări, provizii dispărute și animale împrăștiate.

Străinul era singurul hotărât să nu se dea bătut. Părea că nu cunoștea oboseala. Mușchii, oasele, nervii, totul în el se avânta înainte, mereu înainte; era nepăsător la frig, la vântul ce le bătea dimpotrivă, care, ca o voce a unei divinități înțelepte, îi șoptea în urechi să renunțe, să se întoarcă din drum și să-și privească familia, să-i vadă pe ceilalți târându-se prin ger, sfârșiți și dezorientați de un condotier pe care nu-l mai recunoșteau. Până și cei din neamul Lochlann, obișnuiți cu vremea cea mai crâncenă, cârcoteau nemulțumiți și nervoși, simțindu-se forțați să meargă spre o țintă a cărei însemnătate nu o înțelegeau și nu o puteau accepta. Și totuși, surd la orice chemare, cu o asemenea dorință de a-și regăsi tatăl încât îi întuneca mintea, *Eachtrannach* părea de nedomolit în hotărârea de a-și urma drumul; o dorință absurdă, dacă s-ar fi oprit pentru o clipă să judece că singur nu ar fi putut niciodată să-i învingă pe paria lui Morc și pe războinicii lui Fergus. Iar cu acel ritm de marș prin vâltoarea iernii, risca să devină cu adevărat un lup singuratic, părăsit de propria haită.

Când primii începură să cedeze și un suflu de revoltă luă locul vântului din Nord, Conan deveni, pentru prima oară în viața sa, întruchiparea unei furii lipsite de orice rațiune. Învins nu de sine, ci de propriile sentimente, îngenuncheat în viscol, dădu vina pe cei dragi ai săi, potopit de lacrimi de furie, pe care cu greu reușea să și le rețină.

Și, ca de obicei, Gwynedd fu cea care îi stătu alături.

— Pentru mine, ești și vei fi întotdeauna *Ard Righ*, îi șopti soțului ei; erau amândoi în așa măsură acoperiți de brumă, încât se confundau cu peisajul dimprejur. Nu un *céle*, un om liber oarecare din popor, ci acela care a fost ales să conducă un popor, plăcut zeilor până într-atât încât a devenit bărbatul cel mai puternic din întregul Inis Fàil. Nu uita asta, dragostea mea.

Conan o privi cu sprâncenele întărite de ger și cu lacrimile înghețate la colțurile ochilor.

Însă nu era privirea pe care o știa bine Gwynedd. Nu era lucirea violetă ce ardea limpede și conștientă, ci focul îndoielii și al fricii: frica de a fi părăsit de familia sa pentru a doua oară. Cu siguranță, se simțea mai singur ca niciodată, gândi frumoasa skeld. Mânia putea să se aprindă din nou, irațională și distrugătoare, mânată de epuizarea trupului devenit dureros și a ochilor injectați de sânge din cauza tensiunii ultimelor luni. Dar ea hotărî să meargă mai departe, ca să-l ajute, ca să-și arate ei înseși că dragostea sa era mai puternică decât durerea ce-i ucidea încet-încet bărbatul. Era singura cale pe care o știa pentru a-l salva pe tatăl copiilor ei.

— Încă ai puterea să mă dai morții doar fiindcă te sfidez, căută ea să-l facă să reflecteze.

— Dar nu mai am gărzi, nici șamani care să-mi îndeplinească ordinele, fu primul răspuns rațional din partea lui.

Orice urmă de furie dispărea în fața acelei creaturi blonde și încăpățânate, senină, dar plină de forță precum principiile ei. Avea asupra lui puterea unui țărm nisipos răbdător, care domolește furia valurilor unei mări în furtună.

— Te-aș urma oriunde și aș fi gata să mor împreună cu tine. Știi asta. Dar acum greșești. Nu-i poți obliga pe toți oamenii aceștia și pe fiii tăi să se lase uciși pentru o cauză care e numai a ta.

— Nu e adevărat! urlă Conan, fără să-și dea seama. Trebuie s-o fac, pentru poporul meu. Ca să găsesc un leac pentru lipsuri, și suferințe, și boli și pentru furia zeilor...

Ea zâmbi blând, mângâindu-l.

— Dragostea mea, bietul de tine... Știu că tu crezi ce spui, dar, atunci când speranța devine halucinație, ea vrăjește ochii și mintea. Tu arzi într-un foc care te devorează: flăcările iluziei de a-ți putea cunoaște tatăl. Acum, pe loc. Dar e momentul să te oprești.

Conan nu-i stârnea frică nici măcar atunci; supunere, poate, dar niciodată frică.

El încercă să răspundă, însă ea îi puse degetele pe buze, făcându-l să tacă.

— Toate astea pot fi drepte pentru un egoist, dar ai cu tine și alți fii care riscă să-și piardă tatăl! Rury și Magmor s-au întors după ce au cercetat împrejurimile. Nu departe de aici e un alt sat mare, pe care locuitorii l-au părăsit imediat ce ne-au zărit. Se tem de jafuri și de incendii. Însă noi o să ne oprim, o să ocupăm casele goale și o să trecem iarna așteptând să se înmoaie gerul. O să ne odihnim trupurile și o să lăsăm familiile înfometate să se refacă. Adu-ți aminte: sunt familiile celor care au crezut în tine într-atât încât au ajuns până aici, la tine, venind pe mare, s-au pus sub ordinele tale și te-au însoțit unde voiai tu să-i conduci. Tu ești răspunzător de soarta lor, nu zeii.

El se ridică din nou, cu greu, în picioare.

— Ce caraghios, spuse cu o voce pe care nici măcar nu și-o recunoscu. Am scuipat sânge într-o cursă în luptă cu timpul ca să nu rămânem prinși pe Inis Fàil, și acum suntem în situația să iernăm în fundul ăsta de lume necunoscut! Pe Inis Prydain, la doar câteva zile distanță de mers de tatăl meu!

16

Conan şi oamenii săi fuseseră norocoşi; iar norocul şi-l datorau vremii neîndurătoare. Viscolul ce vălătucea zăpada îi ascunsese până la ultimul pe cei care alcătuiau mica sa armată de ochii tinerilor vânători duşmani care băteau graniţele teritoriului propriului *teuta*.

Semnalele de alarmă ale cercetaşilor veniseră prea târziu. Ajunsă la cei din sat, inferiori ca număr, vestea stârni un conflict aprins între membrii bătrâni ai consiliului „oamenilor liberi" ce exista în orice clan. Zvonurile care circulau despre o hoardă de neamuri felurite, născute din încrucişarea demonilor lochlann cu druizi războinici capabili de felurite magii şi cu o armată de femei-soldat mai sângeroase decât neamul Gennt, alcătuiră un amestec înfricoşător; fantasme străvechi se treziră la viaţă, veştile mohorâte ce se întretăiau dădeau lucrurilor dimensiuni gigantice şi o înfăţişare de legendă. Discuţia se încheiase dramatic – o luaseră cu toţii la fugă, în cea mai mare grabă. Se refugiaseră, înşfăcând tot ce putuse lua fiecare din bunurile ori lucrişoarele proprii, în păduri şi în crăpăturile naturale ale stâncilor, asemănătoare unor grote, de care zona era plină. Cei mai norocoşi, care se lăudau cu rudenii sau alianţe cu ţăranii de prin alte sate mai mici, *godrev*, îşi găsiseră adăpost şi sălaş în câte o construcţie fortificată şi înconjurată de şanţuri sau centuri de apărare cu valuri de pământ, asemănătoare unor *cashel* sau unor *ràth* şi *lios* din Inis Fàil. Diferit era doar materialul

de construcție: în locul pietrelor zidite fără mortar, pe Prydain erau doar stâlpi groși, ascuțiți, care sprijineau îngrădituri circulare din lemn împletit, cu un turn impunător de gardă, alcătuit din trunchiuri, ce domina terenul. Astfel că nu avuseseră timpul fizic necesar să risipească rezervele de hrană ori să incendieze colibele, să elibereze animalele și să ia cu ei puținele arme. Capre și oi, vaci și porci aveau să ierneze mai departe în colibe, împărțind spațiul cu ființele umane și dăruindu-le din căldura proprie. În multe locuri tăciunii ardeau încă în vetrele din centrul construcțiilor.

Încetul cu încetul, nou-veniții îndepărtau draperiile aspre din piele, ce acopereau diferitele intrări; un strigăt răsunător de satisfacție pentru căldura tăciunilor umplu locul, ieșind din piepturile celor din clanurile Lochlann, Geal Chossach și Fomorians. Nu reușeau să-și amintească de când nu mai încercaseră acea senzație. Nimeni nu dădu atenție izului puturos ce venea de la bălegar ori de la resturile de mâncare arse pe foc: tuturor le părea o senzație minunată. Magmor, care se adapta cu greu la frig, părea – atât cât putea el să fie – palid și cenușiu. Gwynedd, Cathbad și copiii binecuvântară vederea acelor colibe grosolane, infecte, de parcă ar fi fost marile săli ale lui *Ard Righ*. Grămezile de lucruri așezate unele peste altele și culcușurile din piele de berbec și lup înghesuite le părură cele mai moi pe care le încercaseră vreodată; uitară și de mușcăturile puricilor și ale păduchilor care le infestau. Comori mici și mari dispăruseră; în compensație, găsiră peste tot pânze de păianjen, corpuri uscate de păsări și șoareci, chiar și multe capete umane mumificate și oase de copii legate la un loc cu frânghii din nervi de animal în chip de amulete, asupra cărora Cathbad aruncă un blestem, pentru a alunga ghinionul.

— S-au dus! se bucură Gwynedd.

— Da, dar se vor întoarce? mârâi Conan, dând la o parte o draperie și aruncând o privire înăuntrul colibei întunecoase pe care o alesese skeld.

Singurii care nu se arătau prea afectați de lumea aceea înghețată erau cei din clanul Lochlann. Copiii lor cu păr alb alergau ca niște spiriduși de la o sculptură în gheață la alta, întrecându-se în a înălța, cu mâinile goale, altele și altele, mereu mai frumoase. Cei mai măricei își construiseră, în joacă, adăposturi de o formă aproximativă, din blocuri de gheață cu fețe neregulate ; înăuntrul lor aprinseseră mici focuri, înconjurate de un fel de pâclă, din cauza lemnelor ude, și care aruncau vălătuci de fum gros printr-un mic orificiu din tavan, fără a pierde căldura din interior. Blândețea nu prea avea loc acolo, înăuntru, dar copiii, absorbiți de noutatea jocului, nu păreau să facă mare caz de asta. Iar la apusul soarelui, peste tot unde focurile rezistaseră, gheața blocurilor de construcție, luminată dinăuntru de flăcări, devenea ca de opal, și toată întinderea era presărată de colibe ciudate, incandescente în bezna nopții, ca niște stele căzute de pe firmamentul cerului.

Într-o dimineață cu un ger terifiant, un lochlann bărbos răcni ceva de neînțeles în limba sa guturală, cu o voce încă răgușită din pricina băuturii. Își dădu jos toate hainele. Apoi, complet gol și beat, urlă ca un urs rănit, dădu pe gât încă o măsură puturoasă de *nabid* și de *meddu* și se scufundă în apă. Reuși chiar să zâmbească știrb, în timp ce, printre strigătele de îndemn ale celorlalți și pariurile ce le puneau între ei, își cufunda în apă coapsele impresionante și pântecele revărsat, printr-o gaură practicată în gheața ce acoperea râul.

Pentru scurtă vreme dispăru vederii, iar Ölvik începu să creadă că fusese dus de acolo de curent.

Bărbatul apăru însă din nou, provocator, ținând în dinți corpul unui somon. Îl traseră cu greu peste marginea înghețată a găurii, din pricina greutății corpului, a frigului și a oboselii. Era radios : câștigase pariul. Ca să-l încălzească, cineva aruncă pe el o blană de animal din ținuturile lor din Nord, necunoscute celților. Dar genntul îl refuză și o porni pompos, cu picioarele

goale prin zăpadă, până la intrarea barăcii sale din lemn. Scoase un ultim răcnet, apoi se îndoi de mijloc și începu să vomite, scuturat de convulsii de nestăpânit, rostogolindu-se prin zăpadă și mugind ca un vițel rănit.

„Frumos pariu, își spuse ironic Ölvik. Oare o fi dat ortul popii, din cauza prostiei lui?“ Și totuși seara, bărbatul era acolo, tras la față și veșted, de o culoare între vânăt și galben precum ceara, dar stătea lângă foc, îndârjit, încăpățânat. Orgoliul trecea înainte de orice, și mai degrabă ar fi lăsat să i se taie gâtul decât să nu fie în mijlocul celorlalți din clanul său, prefăcându-se că nu s-a întâmplat nimic.

Nu erau niște proști. Nici Ith, și cu atât mai puțin Wee. Știau amândoi cu cine aveau de-a face: blondinul era un copil găsit, fără stirpe nobilă în spate, o ființă marginalizată, culeasă de pe ulicioarele duhnitoare din Temair Luachra; însă Owain și Tyren erau fiii lui *Ard Righ*! Între copii, dar nu numai, în capetele lor pline de visuri și de minunate certitudini asta conta mult, chiar dezastruos de mult. Ith și Wee erau și ei fii ai unei căpetenii, chiar dacă una căzută în dizgrație.

Și tocmai de aceea Ith nu reușea să înțeleagă cum se făcea că o splendoare ca Tyren, cu originile sale, putea să accepte avansurile lui Pwyll. Fiul lui Fergus era puternic și păros, se mândrea cu o stirpe nobilă și devenea imediat violent dacă o fată îl refuza fără vreun motiv acceptabil: asta spuneau tuturor despre el băieții mai mari din neamul Nemed, chiar dacă rămânea de văzut ce anume era adevărat. Nu devenise încă un bărbat, fiindcă nu luase parte la probele de inițiere, ca de altfel nici Owain și Pwyll. Dar el era sigur că erau floare la ureche. Știa să scoată inima unei căprioare capturate și să o înfulece chiar înainte să-și oprească bătăile. După el, era o abilitate care ar fi impresionat cu siguranță o fată. Cel puțin asta spuneau tinerii săi tovarăși de *tùath*, care îi lăudau mereu forța brută. Pwyll, în schimb, era un băiat înalt și zvelt, fără urmă

de grăsime pe el, încă fără barbă, cu o chică blondă ce îi cădea rebelă pe ochi, peste măsură de blând cu toți și – un lucru care îl scotea din minți pe Ith –, într-un fel aparte, cu Tyren. Purta un *cimh* de aur și acvamarin, făurit după modelul neamului Lochlann, iar asta chiar îl tulbura pe nemed. Nu ar fi mărturisit-o nimănui, dar cei din clanul Lochlann îl îngrozeau. Și ceea ce nu putea învinge ușor într-o înfruntare directă – de exemplu, propriile frici – căuta să biruie prin mii de subterfugii. Iar colierul acela era în mod evident de factură gennt. Se spunea că îl primise în dar chiar de la *Banrigh*, dar, de altfel, cine se încredea în femeia aceea, pe jumătate târfă? Ith era un nemed – chiar dacă, în fața lui Conan, el și Wee mințiseră în legătură cu originile lor – și de aceea era văr cu Gwynedd. În anii copilăriei auzise de multe ori cum acea femeie, pe jumătate skeld, fusese alungată de cei din satul său partholon, cu o *geasa*, și cum i se interzisese să ia parte la orice fel de ceremonie, tocmai din pricina blestemului pe care cei din neamul Nemed îl aruncaseră asupra ei: o târfă bastardă născută chiar dintr-un blestemat de lochlann skeld. Disprețul lui crescuse, și Ith descoperi că îl ura pe Pwyll. Dar nu reuși să înțeleagă că asta se întâmpla fiindcă Tyren îi vrăjea pe amândoi.

În clipa aceea, Gwynedd trecu pe lângă el, subțiratică și elegantă chiar și în momentele cele mai întunecate, ca acela. Binișor mai înaltă – cu o palmă – decât el, ea îi oferi un surâs cald și o atingere amicală, plină de afecțiune.

Ith nu arătă că îi făcuse plăcere, nici nu-și schimbă expresia feței, fiindcă din spatele mamei, care tocmai trecuse de el, se ivi Tyren.

Zveltă și grațioasă, fata își aranjă pe spate părul lung și blond ce îi aureola frumosul căpșor, cu un gest nobil care îl hipnotiză pe Ith. Ea își dădu seama, zâmbi cu cochetărie și îl privi în ochi, înclinându-și capul, cu o mișcare tipic feminină a gâtului său armonios, care îl făcu pe Ith să saliveze.

Chiar atunci, cu inima tresărind, hotărî că avea să fie a lui. Pielea aceea mătăsoasă, trăsăturile regulate și fine, ca sculptate în filigran, îi lăsară în minte o pecete de foc.

Era în Pwyll ceva greu de definit, care lui Conan îi trezise nostalgia trecutului. Îl necăjea puțin faptul că o spusese zâmbind, cu glas tare, înaintea tuturor; în băiatul acela sălășluia spiritul dezinvolt, vesel și fascinat de sex care fusese și al marelui său prieten Anninn, dispărut prea curând. Într-adevăr, cu mișcări jucăușe, unduioase, tânărul Pwyll nu-i dădu atenție lui Ith, ci merse direct spre Tyren, care îl cuprinse cu brațele pe după gât imediat ce îl văzu.

— Ainé, zeița dragostei, e nimic pe lângă tine, începu băiatul cu emfază. Aș putea petrece ziua întreagă privindu-te.

— Doar atât? râse fata, fugind de lângă el.

El porni după ea și, în fugă, trecu pe lângă Ith.

Fiul lui Fergus se mișcă imperceptibil într-o parte și îl izbi cu pumnul pe Pwyll. Îi fu foarte ușor să-l trimită de-a berbeleacul în zăpada proaspătă și alunecoasă.

Băiatul se răsuci pe jos, suflând ca o fiară, și se ridică în picioare dintr-un salt.

Robustul său agresor începuse deja să se dezvinovățească, ridicând mâinile și refuzând parcă să-și ia răspunderea pentru întâmplare.

Deloc convins, Pwyll înaintă spre adversar.

— Poate căutai gâlceavă ; ai găsit-o, mârâi el, câtuși de puțin temător. Voi, cei din neamul Nemed, nu aveți doar manierele de urs, aveți și creierul lui! spuse, fără să dea înapoi în fața provocării.

Asta și aștepta Ith. Vorbi în limba sa, pe care o înțelegea și Pwyll, ce venea din Temair Luachra.

— Peste câteva zile o să avem *aimsir togu*, dar nu cred că tu o să ajungi la „vârsta consimțământului" și că o să devii bărbat... lansă Ith în aer amenințarea, în timp ce mâna îi plecase spre lama grosolană de bronz pe care o furase din vreo colibă.

Nu ar fi avut încă dreptul să o poarte. El însă rânji ca un lup, ochii i se făcură oblici și îndreptă pumnalul scurt către încheietura de la șold a rivalului său.

Pwyll făcu un pas îndărăt, mai degrabă alertat decât intimidat. Conan nu ar fi trecut peste un asemenea incident. Dar Ith înainta, iar Pwyll își dădu seama că, mai înainte de a se gândi la reacția furioasă a lui Conan, trebuia să vadă cum să-și salveze pielea.

Privirea nemedului se mută o clipă la Tyren, precum un *alm* care și-ar fi schimbat ținta într-acolo. Ith se linse lacom pe buze.

În aceeași clipă, profitând de fanfaronada celuilalt, nodurile mâinii lui Pwyll se ciocniră chiar de gura lui Ith, într-o lovitură de pumn aplicată cu toată convingerea. Simți impactul dureros al dinților cu oasele mâinii, din pricina loviturii bine plasate, simți cum se crapă pielea, tăiată de incisivi, și cum ceva dur ceda, spărgându-se. Pwyll își retrase mâna însângerată, încercă să-și miște degetele și înțelese că altceva se spărsese, de fapt. Își mută greutatea de pe un picior pe altul și, în loc să-și potopească adversarul cu lovituri, se pregăti, într-un mod prostesc, să se apere cu mâinile goale.

Celălalt era prăbușit la pământ. Dar nu lăsase din mână lama. Lovitura îi spărsese o buză și îi rupsese un dinte. Își dădu jos zăpada din păr, scuturând din cap ca și cum ar fi vrut să-și limpezească mintea încețoșată, mârâi, scuipând salivă și sânge, și se sprijini pe coate, pregătindu-se să se ridice din nou și urlând înlăuntrul lui, însetat de răzbunare. Se ridică încet și hotărât, ca un urs înfometat care tocmai a adulmecat o cină la care cu greu ar fi putut renunța. Lama incrustată a pumnalului urât păru tuturor mai ucigătoare decât sabia sacră, *Lama lui Danu*, pe care Conan o ținea la șold și de care nu se despărțea niciodată.

Inconștient, Pwyll continua să sară de colo-colo în jurul celuilalt, împroșcându-l cu un șuvoi de vorbe provocatoare și jignitoare. Îi spunea fricos, gunoiul naturii, un laș care are nevoie de cuțit ca să se bată.

Pwyll avea hotărârea celui curajos, dar în condiții normale ar fi procedat cu mai multă înțelepciune. Cum o avea însă pe Tyren alături, se simțea, ca întotdeauna, dator să o apere, iar asta îl făcea mai cutezător. Ba chiar la un pas de prostie, căci voia să apară bine în fața ei.

Ith făcu un salt în forță, iar lama sfâșie o margine a tunicii de lup a lui Pwyll.

O pată caldă înroși lama și coloră în roz zăpada în locul unde Ith șterse cuțitul, în vreme ce sângele se dilua.

Se aflau la marginea satului, un loc rezervat în mod tacit, de către tinerii din acel grup bizar de etnii mixte, jocului și micilor hoinăreli pe care le îngăduiau muncile în casă într-o iarnă atât de grea ca aceea.

Owain alergă, alertat de vocea surorii sale.

Și totuși, cea care ajunse prima era o fată. Wee coborâse la râu ca să aducă blocuri de gheață pe care Gwynedd urma să le topească pe foc. Aceea avea să fie supa din alac și cereale, împreună cu pâine, carne sărată și miere. Văzând însă scena imediat ce urcase coasta torentului, Wee lăsase totul pe pământ și alergase. Supa putea să mai aștepte.

Owain o cunoștea de câteva zile, dar Gwynedd se temea să nu fi orbit: se prefăcea indiferent ori de câte ori ea trecea pe alături, în clinchetul colierelor și al cochiliilor pe care Tyren li le dăruise, iar Owain căsca și întorcea ochii, căutând să o observe fără să întoarcă gâtul și să trădeze o asemenea slăbiciune. Frumoasa skeld nu-și mai văzuse niciodată fiul așa: distrat, visător, departe de orice lucru pământesc. Și mai ales nu ar fi putut uita expresia din ochii săi măriți atunci când o avusese în față pentru prima oară pe Wee. Cu tot orgoliul ce-i mai rămăsese, mândra fată rămânea afară, în frig, refuzând adăpostul sub acoperișul lui Gwynedd și Conan. Nu voia favoruri de la neamul Fomorian; mai degrabă, ar fi dormit cu sclavii.

Conan o provocase, arătându-se de acord. În fond, rebela aceea avea să fie îmblânzită, dacă încă îl mai socotea unul dintre dușmanii săi cei mai răi.

Gwynedd îi dăduse un cot în coastă soțului ei și începuse să-i explice cu blândețe lui Wee că, în ciuda aparențelor, nu mai rămăsese cam nimic fomorian în coliba aceea pusă în bună rânduială.

În schimb, Owain părea orb, ca și cum strălucirea emanată de fata aceea care scânteia cu o lumină a sa izvorând dintr-o energie nedomolită, eleganța și grațioasa ei frumusețe îl amorțiseră.

— Are aceleași gusturi ca tatăl ei, îl înțepase Gwynedd când rămăseseră singuri.

— Vrei să spui aceeași pasiune pentru femeile frumoase? întrebase Conan, mușcând momeala.

— Nu, aceeași slăbiciune pentru femeile superioare vouă. Și cu mult mai multă minte și caracter!

Acum situația se schimbase, dar atât Owain, cât și Wee alergau în aceeași direcție și pentru același motiv, pe aceleași trasee ce aveau să-i aducă față în față, într-o delicioasă confruntare.

Wee îl înfruntă pe Ith fără cel mai mic semn de supunere ori de frică fizică. Strigă la el ca la un băiețandru, îl făcu mucos și scandalagiu, îi spuse că încă mai trebuia să crească; în mod miraculos, tonul hotărât, vocea răsunătoare care dintotdeauna îl conducea pe nesigurul Ith ieșiră învingătoare.

Pumnalul îi căzu din mână, și Wee îl făcu prompt să dispară sub tunică, privind în jur cu nervozitate; nu-l zări însă pe Conan, care altfel i-ar fi pedepsit cu severitate fratele.

Tyren venise în fugă la Pwyll, care, distrat, își cerceta zgârietura, mai preocupat de tăietura de la tunică și de frigul ce intra pe acolo.

Ith părea năucit, ca un copil care-a primit câteva la fund. Privirea implora îndurarea lui Wee, dar nu încetase să-l fulgere pe Pwyll.

Chiar în clipa aceea, Wee ajunse față în față cu Owain. Nu-și mai vorbiseră niciodată. Ea se văzu nevoită să înghită în sec, în timp ce pumnalul îi aluneca din tunică și îi cădea lângă picioare, în zăpadă. Owain îl culese sprinten de pe jos. Îl cântări în palmă și făcu

o strâmbătură de dezgust. Ea se dădu un pas îndărăt, cu ochii umbriți de îngrijorare. El privi fix irișii limpezi ca apa de izvor, străbătuți de firișoare de roșu și albastru, buzele roșii, părul lung și blond, aproape alb, și frumusețea de regină nordică a acelei creaturi, o frumusețe exotică, ce-i tăia răsuflarea ; îi cercetă tatuajele ciudate, azurii, de pe tâmple și de lângă ochi. Apoi gura i se mișcă singură, desenând cel mai frumos zâmbet pe care îl schița vreodată.

— Nu-ți face griji, n-o să-i spun tatălui meu, zise, cu o voce caldă.

Strânse mâneca și, cu putere, azvârli arma dincolo de linia copacilor, în valurile furioase ale torentului umflat de zăpadă. Pe când zeul râului o înghițea, Owain se răsuci.

Ea îi zâmbea, cu gura, cu inima și cu ochii, care îl scormoneau pe sub genele lungi.

El își umflă pieptul și se întoarse din nou, de data aceasta către ceilalți trei.

— Nimic ! Nu s-a întâmplat nimic aici, m-ați înțeles ?

Făcu un pas înainte.

— Tyren, ai tu grijă de tunica lui Pwyll și coase-o, o scutură el de umeri. Și fă-o imediat, mai înainte să o descopere mama. Știi că nu-i scapă nimic ! Și ghicește cine o să afle primul de la ea ! Du-te cu ea, Pwyll, ștergeți-o de aici, și încă iute. Iar tu – spuse întorcându-se spre Ith și lovind cu piciorul în zăpada proaspătă, acolo unde pata roșiatică strălucea ca un mac în plină vară – păstrează-ți forțele pentru *aimsir togu* ! O să ai nevoie, mare vânător ce ești ! îl luă în derâdere fără teamă, înaintând mereu spre el. Și adu-ți aminte că Pwyll e ca un frate pentru mine. Leagă-te de el și e ca și cum te-ai lega de mine ! N-ai scoate-o la capăt chiar așa de ușor, pentru că pe urmă o să trebuiască să te răfuiești cu mine.

Se întoarse spre Wee, gata să primească de la ea cea mai minunată privire. Dar ea deja nu mai era acolo. Alergase să recupereze blocul de gheață pe care trebuia să i-l ducă lui Gwynedd.

Demne Bàn era pe acolo, pe undeva ; tatăl său era acolo, înaintea sa, împreună cu misterul vieții sale de orfan. Dincolo de întinderea aceea de ger, care îi ținea pe loc pe el și pe oamenii săi. Întors spre răsărit, Conan strânse pumnii cu o furie neputincioasă și închise ochii, întunecați în acele momente precum sângele când se încheagă. Stând drept pe creasta înghețată ce străjuia torentul, părea că se apleacă înainte trimițând o chemare mută plină de speranță, amestecată cu afecțiune și durere. Glasul fiului său fu acela care îl făcu să tresară.

— Tată, Rury îmi spune că o să facem probele inițiatice înainte să se îndrepte vremea. Eu și ceilalți va trebui să ne descurcăm prin pădurea înghețată.

Conan se răsuci încet, întorcându-se iarăși la realitate cu mare greutate, ca după o călătorie lungă a minții.

— Va trebui să te obișnuiești cu gândul ăsta, dacă vrei să ajungi într-o zi căpetenia comunității. Nu sunt prevăzute favoruri pentru noi. Conducerea comunității nu e un drept care ți se cuvine. Iar o bună căpetenie de clan trebuie să demonstreze că e o căpetenie până în adâncul ființei sale.

Își cercetă fiul. Nu îi mai păruse niciodată atât de înalt, atât de maturizat, gândi el, în timp ce își căuta cuvintele potrivite. Împlinise șaisprezece veri, și era acum aproape la fel de înalt ca el. Tăcut și reflexiv, avea seninătatea lui Gwynedd, dar și forța și inteligența iscoditoare ale tatălui. Ar fi putut, probabil, să ajungă căpetenie, cu toate onorurile și îndatoririle ce decurgeau de aici. Nu se complăcuse niciodată în a fi înconjurat de bogățiile ce i le aducea rangul pe care îl avea la Temair Luachra, dar scăpase măcar de o copilărie menită a fi trăită în durere și în lipsuri, cum fusese aceea a tatălui său.

Owain scoase un mic strigăt de satisfacție. Apropierea de Wee îi dădea acea cutezanță tipică sufletului în lumina zorilor vieții, care așteaptă cu nerăbdare

ca ziua să înainteze spre plinătatea ei, perioada vieții adulte, ca să devină, în sfârșit, bărbat.

— Dacă trec probele, voi putea să-mi schimb numele, cum face orice războinic! O să am arme doar ale mele și-o să-mi tatuez pe braţ numărul dușmanilor cărora le-am străpuns inima!

Un fior neplăcut îi străbătu lui Conan şira spinării.

— Nu te grăbi să crești. Asta mi-a repetat Cathbad mereu. Dacă nu ești capabil să apreciezi ceea ce ai trăit până acum, asta înseamnă că ești mai prost decât un bou.

Lăsă fraza în aer; apropiindu-se de el, îi puse cu seriozitate o mână pe umăr și continuă:

— Exact cum era tatăl tău la vârsta ta, vreau să zic, zâmbi el.

Owain tăcu o vreme, apoi vorbi, privindu-și tatăl în ochi:

— Nu o să ne oprim aici, nu-i așa? E prea important pentru tine să-l găsești pe Demne Bàn, așa e?

Conan încuviință în tăcere.

— Dacă trec probele, o să fiu un bărbat. Și-atunci voi putea să mă căsătoresc, tată. Nu știu unde o să fiu, nici unde o să se întâmple căsătoria. Dar aș vrea să fie și tatăl tău împreună cu Cathbad pentru ceremonie.

Eachtrannach șovăi. Arătă apoi o siguranță pe care, de fapt, nu o avea deloc.

— O să fie, nu te îndoi de asta.

Owain răspunse acelui zâmbet și-l îmbrățișă în liniște pe Conan, după care o apucă pe drumul spre sat.

Bărbatul continuă să-și privească fiul îndepărtându-se. Se arăta curajos și întreprinzător; dacă ar fi știut să adauge înțelepciune și un pic de șiretenie la forța fizică, ar fi putut fi o bună căpetenie. Își aminti de vremea când încă îl mai putea ține în brațe; de salonul de banchete de la Toraigh, fortăreața de piatră și focul ce ardea trosnind vesel în vatra largă; își aminti de Gwynedd, cum îi zâmbea, în timp ce Tyren sugea la pieptul ei. Toate aceste clipe îi părură brusc

nemaipomenit de îndepărtate. Mângâie încă o dată cu gândul creștetul lui Owain. Și-și spuse că nici măcar doi *filin*-i siguri pe ei precum Ôg și Usk n-ar fi putut găsi cuvintele potrivite pentru a descrie în muzică sentimentul pe care ajunge un tată să-l încerce față de fiul său.

Acel apus era unul cum nu mai văzuse Conan niciodată. Înainte ca lumina să înceapă să alunece spre purpuriu și violet, înainte chiar ca soarele să atingă linia orizontului, zeul Howl în persoană veni să i se arate în scobitura naturală prin care curgea râul. „Și cu câtă abilitate!“ își spuse *Eachtrannach*. Ultimul pâlc de nori iernatici o luă din loc – leneș, parcă fără voie, ca o turmă de oi nesupuse și fără nici un chef să o pornească la drum – și se înstăpâni pe fundul jos al văii. Soarele se prefira printre ei, domolindu-și scânteierile și oglindindu-se în apă, în zăpada de pe coline și în lespezile de gheață plutitoare, iar lumina sa deveni difuză, de ambră, sclipind în mii de reflexe moi, ce aurira totul într-un chip minunat. Se simți mic, se simți ca și Karre când avea să intre în *Tir Na N'og*, Tărâmul Tinereții Veșnice, înaintea zeilor Tùatha Dé Danaan, uriașul Popor Fermecat, care se retrăsese acolo ca să trăiască în iubire, jocuri și banchete magice. În scurtele clipe în care totul rămăsese suspendat între sclipirea soarelui și momentul morții sale, Conan avu doar pentru sine o întreagă vale îmbrăcată în aur.

Rury se simțea ca unul care tocmai și-a bătut singur cuie în talpă. Chiar el fusese acela care insistase ca garda să facă o recunoaștere în teritoriile din jurul satului; acum însă, în momentul acela incert, imediat după ce mijiseră zorile, în gerul din pădure, visa numai îmbrățișarea caldă a lui Gerd, de care abia se îndurase să se despartă, lăsând-o sub blănurile culcușului, alături de micuța Tasha.

„Fugarii sunt un pericol real, avea dreptate Conan“, gândi Roșcatul. Și el era de părere că frontiera trebuia

supravegheată. Teritoriul era delimitat de stâlpi cu țeste umane înfipte în ei, cranii ale dușmanilor. Pentru celți, acolo unde era capul, era și sufletul; astfel că un gard din suflete damnate ar fi luat în stăpânire forța dușmanilor lor și ar fi creat un baraj de spirite împotriva blestemelor aruncate de druizii și de șamanii rivalilor. Oare câte dintre acele țeste făcuseră parte, odată, din *teuta* lui Demne Bàn, tatăl lui Conan? Fuseseră dezgolite de către animale și de ciocurile corbilor care se ospătaseră cu ochii și carnea lor, lăsând oasele să se albească la soare, chiar dacă de unele dintre ele încă mai atârnau, legănându-se, fâșii de piele uscată și câte un smoc de păr, ici și colo, clătinat de vântul iernii. Toți cei din grupul lui Conan voiau să rămână cât mai puțin în colibele puricoase risipite în pustietatea înghețată a acelei câmpii lutoase. Dar, câtă vreme nu se arăta vreo alternativă, cel mai bun lucru de făcut era să le apere cu unghiile și cu dinții de ocupanții lor legitimi, care le părăsiseră în cea mai mare grabă. Aceștia s-ar fi putut oricând întoarce cu întăriri pentru a lua din nou totul în stăpânire. Iar pe lângă dușmanii ascunși care stăteau la pândă, gerul era un adversar prea puternic pentru a putea fi înfrânt cu o coloană de femei și copii în marș prin zăpadă spre *teuta* lui Demne Bàn.

Conan le dăduse dreptate căpitanilor săi, lăudând în gura mare abnegația arătată de vechiul său prieten Rury. În vreme ce Ölvik și clanul său Lochlann erau deprinși cu o climă atât de aspră, pe Roșcat îl cunoștea suficient de bine – era un mercenar al ținuturilor din sud, aride și nisipoase – încât să știe dinainte cât s-ar fi plâns, obligat fiind să se întindă în zăpadă pentru a distinge pericolul, la adăpost de privirile dușmanilor.

Karre fusese lăsat acasă fiindcă picioarele lui scurte nu-i îngăduiau să înainteze prin zăpada proaspătă, iar cu statura sa risca să dispară la fiecare pas, acoperit de materia albă, făinoasă.

Sìn și femeile Geal Chossach nu erau, firește, mulțumite, dar, întrucât era vorba de siguranța comunității,

se arătaseră de acord. Porniseră toate în grup să cânte în timp ce se îndreptau către limita exterioară a teritoriului acelui *teuta*, căreia îi erau în mod forțat oaspeți. Cântau în limba lor din Inis Fàil, greu de înțeles în ținutul acela străin, îngânând cântecelul despre zeul Jboir și zeița Beithe. Cel dintâi era spiritul unui arbore de tisă, care, din iubire, își dezrădăcinase picioarele de lemn din pământ, riscându-și astfel viața. Pornise la drum, pășind pe cioturi, până la buza promontoriului ce atârna deasupra splendidei, mândrei văi săpate de cursul râului. Pentru ca să aibă o vedere mai bună, cu siguranță, dar mai ales ca să ajungă la zeița mesteacănului, care, aflată la o sută de pași mai departe, îi admira frunzișul și lemnul roșiatic cu striații armonioase. Însă Jboir se apropiase prea mult de Beithe și, din locul unde își implântase noile rădăcini, crengile sale cu frunze late și ascuțite îi luau din lumină gingașei zeițe-mesteacăn cu coaja albă. Iar arborele de tisă nu se gândise și la celălalt nume al său: i se spunea „copacul morții", fiindcă din frunzele sale se extrăgea otravă. Astfel că Beithe începu să se veștejească, și din cauza strangulării, și din cauza otrăvii. Să nu sufoci niciodată spiritele libere, mai ales pe cele feminine, avertizau femeile, cu tenacitatea și mândria lor de războinice și cu independența lor încăpățânată.

Singurii care lăsau o umbră de nesiguranță erau fomorienii din Toraigh, fugari din suita lui Rury. Ei învățaseră de-a lungul anilor să-și respecte noul *Rì*, cu toate rezervele datorate faptului că acela pe care îl slujeau era un războinic dintr-un *tùath* dușman, cel al neamului Partholon. Mulți dintre ei făcuseră odată parte din Garda Aleasă a lui Rury cel Roșu, îi juraseră credință, supunere și tributul propriei vieți; ei încă își respectau și-și admirau comandantul. Dar atât Conan, cât și bătrânul său prieten cu aspect încă înfloritor știau în inima lor că acești bărbați rămăseseră pentru totdeauna fomorieni: tăietori de gâturi, iuți la a începe un duel, iuți la a înfige pumnalul și a trăda. Era ca și cum asta ar fi făcut parte din natura

lor; un lucru cu rădăcini prea adânci ca să fie înlăturat de anii de conducere exemplară, în pace – a lui Conan, mai întâi, a lui Rury după aceea.

Pentru toate acele motive, precauțiile pe care și le lua *Eachtrannach* nu erau niciodată în plus, iar uriașul Magmor primise noua și delicata însărcinare de a-i sta alături de fiecare dată și în orice condiții lui partholon: practic, devenise garda de corp personală.

Nimeni nu-l înfrunta pe Magmor. Nu doar pentru că era sigur că avea să fie înfrânt de el și să moară, ci pentru că ar fi urmat eterna damnare, cu sufletul făcut bucăți de un demon negru, constrâns să vagabondeze pe veci dincolo de Al Nouălea Val, fără să-și mai afle pacea, fără banchetele divine, încântătoarele focuri și magicele vânători din Tărâmul de Dincolo, în așteptare, sub meri înfloriți și printre bețiii colosale, pentru a se reincarna într-o nouă viață de luptător muritor, gata pentru a începe iarăși un nou ciclu.

Chipul lui Magmor era o mască impasibilă, care strecura teamă prin liniștea sa forțată și prin expresia ucigătoare a ochilor săi înroșiți de sânge. Își exersa abilitățile de luptător de trei ori pe zi, de când Cathbad îi explicase că trei era un număr sacru pentru orice celt. Cu mese regulate, mai consistente decât rațiile de mizerie de pe vremea când era un sclav zdrențăros, campionul lui Conan era acum și mai impunător, cu trupul nemăsurat de mare, marcat, precum o sculptură, de fâșii masive de mușchi bine antrenați. Redusese la tăcere gurile rele care, așa cum se întâmplă întotdeauna când sunt provocate de forță și de putere, insinuau, din când în când, că în spatele tăcerii sale și al atitudinii sale rezervate nu se afla mare lucru. Într-o seară de iarnă, lângă bivuac, ridicase cu mâinile goale, în timpul cinei, mistrețul cel mare al lui Cathbad, riscând să-l facă pe bătrânul arhidruid să se înece cu îmbucătura, îngrijorat de soarta animalului său de companie. Cuprinzând picioarele animalului corpolent cu propriile brațe, astfel încât acesta nu se mai putea mișca, și atent la mușcăturile pe care animalul, cu

ochii măriți și impresionat de plutirea aceea prin aer atât de nefirească pentru el, amenința să i le aplice cu colții, trecuse peste foc, lăsându-i pe toți cu gura căscată de uimire. Magmor îl înfruntase pe omul vinovat de a fi râs de el și i-l pusese în brațe pe hirsutul Banàn, mare cât el. Mistrețul îl doborâse pe celălalt, dându-l jos de pe trunchiul pe care își lua cina împreună cu războinicii; greutatea animalului făcuse restul, strivindu-i toracele și scoțându-i, cu un șuierat ascuțit, tot aerul din plămâni. Omul rămăsese fără simțire, răsturnat pe lemnul gros, într-o poziție nefirească. O bună bucată de vreme nimeni nu mai avusese nimic de obiectat.

În inima sa însă, în ciuda aparențelor, Magmor făcea haz de toate astea. Uriașul vesel și împăciuitor, iubitor de copii și de sărbători, idolul celor mai mici, era uimitor de blând. Părea imposibil ca atâta delicatețe să poată izvorî din niște mâini de două ori mai puternice și mai mari decât ale unui bărbat obișnuit. Până și impunătorii războinici din clanul Lochlann se temeau de el și-l admirau. Dar Magmor arbora masca știută de-acum de toți; nu și de copii însă. Purta această mască și în fața lui Conan, căruia îi apărea mereu ca un vechi sclav, care-i poartă recunoștință celui care i-a dat o nouă viață și o nouă demnitate; și, bineînțeles, față de piatra prețioasă ce strălucea și de-ar fi fost pierdută într-o mulțime de sclave Lochlann sau de oricare alte femei: Gwynedd. Ea, care, cu gingășia și cu calitățile ei de clarvăzătoare, era singura în măsură să-l înțeleagă. Mulți o considerau încă pe Gwynedd femeia cea mai fascinantă din întreaga comunitate.

Grupul de exploratori ajunsese foarte aproape de frontiera teritoriului. Brazii ce străjuiau cărarea, urmând firul palid și cenușiu al fluviului, își lăsau frunțile în jos, sub greutatea zăpezii, pătura albă și înghețată ce lăsa pete de clarobscur în masa coniferelor veșnic verzi.

Sîn și femeile-soldat din suita ei intonau acum o melopee, rod al inventivității pline de ironie a minții

lui Bodmall. Pentru o bucățică de aur, Ôg și Usk dăduseră viață cuvintelor subtile ale șiretei căpetenii de clan, punându-le pe muzică și transformându-le în cântec, punându-l la grea încercare pe Cathbad, care, cu sângele clocotind, îi fulgera continuu cu privirea pe cei doi *filin*-i vânduți: de-a dreptul un afront feminin, rimele acelea. Dar asta era situația. Femeile din clanul Geal Chossach hohoteau, distrându-se foarte, fără pic de teamă, în timp ce cântau strofă după strofă.

Ce faci când bărbatul te amenință că te părăsește?
Urează-i călătorie sprâncenată și să nu se mai întoarcă.
Dacă uneori un războinic sfârșește în Tărâmul de Dincolo,
de ce să nu fie trimiși toți acolo?
Bărbatul ăsta a rămas holtei: tot respectul pentru el,
a ales să nu fie nefericit cu o femeie.
Vrei ca soțul tău să-ți facă o treabă?
Spune-i că acum e prea bătrân ca s-o facă.
Bărbații sunt toți la fel,
fața le slujește doar pentru a-i recunoaște.

Apoi, dintr-odată, gândurile hoinare părăsiră mintea lui Rury și a oamenilor săi, a lui Magmor și a lui Sìn, a lui Ölvik și a escortei sale. Stăteau toți, așezați, într-o prudentă așteptare, la adăpostul șirurilor de arbori.

Ceva înainta dinspre marginea câmpiei. Era încă departe, iar în pâcla dimineții se întrezărea un grup de câteva persoane. Cineva urla. Se apropiau și strigătele deveneau tot mai clare: erau strigăte de frică. Nu mergeau; fugeau de ceva.

A fost de ajuns un semn tăcut din mână al lui Rury, și nimeni nu mai mișcă; rămaseră cu toții încremeniți, privind cercetător. Niciodată să nu te descoperi fără să fi apreciat mai întâi forța adversarului; iar aceea era o recunoaștere, și nu trebuiau să-și stârnească dușmanul. Doar o parte dintre războinicii grupului din care făceau ei parte fusese destinată acelor cercetări amănunțite în teren pe care le întreprindeau în mod

obișnuit, astfel că ar fi putut fi întrecuți ca număr. Între diversele etnii, rivalitatea era firească : provocare fățișă, iar nu o stupidă hărțuire reciprocă. Se băteau pentru cel mai bun rezultat, apoi Conan distribuia premiile.

Fugarii se îndreptau chiar către marginea pădurii – o căutau ca pe o îmbrățișare salvatoare, care i-ar fi primit la umbra adăposturilor sale naturale : stânci și râpe. Din ceea ce fusese probabil un grup numeros rămăseseră acum doar câteva persoane. Ceilalți căzuseră pradă bărbaților și femeilor călări.

Veneau în fugă, dar erau încă prea departe pentru a-i putea zări bine. Nu suficient de departe însă pentru ca Rury să nu recunoască printre ei o fantasmă : descreieratul și sângerosul Morc. Nu-și putea crede ochilor. Scuturã capul ca pentru a-l goli de un roi de fluturi. Nu-l mai văzuse de pe când fugise din Toraigh împreună cu Kymon, prin labirinturile grotelor de sub insulă.

Sus în șa, comandând un grup de tâlhari zdrențăroși, Morc era prins în activitatea care-i dădea cea mai mare satisfacție : împrăștia groaza. I se putea citi pe chip câtă plăcere punea în lucrarea aceea, în vânătoarea de sclavi pe care avea să-i deporteze.

Rury avu o tresărire dureroasă. Grupul de călăreți se îndrepta spre liziera pădurii, la circa trei sute de pași distanță de primii copaci ; confruntarea avea să fie inevitabilă.

Fugarii, fără să aibă habar de cei care-i așteptau în pădure, alergau atrași de mirajul salvării.

La o sută de pași de punctul unde începeau frasinii și arinii negri, războinicii conduși de Rury se pregăteau să-i înfrunte pe Morc și pe ai săi. Roșcatul scrută cu privirea, nervos, căutând reacțiile fomorienilor care-l însoțeau. Îl cunoșteau pe Morc, și ar fi putut oricând să scoată un urlet, să-i dea vreun semn fostului lor *Rì*.

Dar nu se întâmplă nimic.

Magmor putu să-și ia mâna de pe mânerul sabiei, în timp ce Morc îi surprinse pe toți, trăgând de hățurile

calului. Urmăritorii renunțară să mai intre în pădure: vânătoarea se complica, apăruseră prea multe necunoscute. Cu instinctul viclean al răpitorului și cu prudența oportunistă a tâlharului, dădu semnalul de oprire. Scrută câteva clipe, nesfârșit de lungi, printre trunchiurile scheletice și ramurile dezgolite, întunericul de nepătruns al pădurii, pe deasupra spinărilor ultimelor prăzi care-i scăpau din mână, alergând spre salvare. Era cu neputință să-ți dai seama ce era dincolo de copaci, dar pentru o clipă păru că Morc, cu ochii ațintiți chiar spre ascunzișul lui Rury, reușise să simtă pericolul. Și hotărî să rămână doar cu sclavii pe care-i luase deja prizonieri, făcu cale întoarsă și, îndepărtându-se repede, se făcu în sfârșit nevăzut.

Dincolo de primul șir de copaci, o jumătate de duzină de persoane, bărbați și femei, continuau să alerge, fără să aibă curajul să se întoarcă spre vânătorul care-i hărțuia. Ajunseseră la cincizeci de pași de Rury.

Noii gonaci, pitiți printre stânci, știau bine ce aveau de făcut.

Fugarii își urmară cursa încă o bucată, până când unul strigă ceva de neînțeles, răsuflând greu și scoțând aburi groși. Răsunară câteva cuvinte întretăiate, și toți își încetiniră fuga, privind pentru prima oară în spate. Alergau tot mai încet, cuprinși de oboseală.

Treizeci de pași.

Unul dintre ei reuși chiar să zâmbească; frica lăsa locul unei speranțe timide.

Cinci pași.

Rury ieși primul de după adăpostul stâncilor și zări figura femeii care se afla chiar în fața lui: nu-i venea să-și creadă ochilor. Expresia trecu de la frică la ușurare, apoi din nou la o teamă nesfârșită, în clipa când se opri în brațele lui.

Aceeași soartă o avură toți ceilalți, pe când grosul trupei celor care acum se făceau stăpânii destinului lor îi lua prizonieri, ieșind dintre stânci în pădure, ca niște santinele așezate în dispozitiv la crenelurile fortăreței pentru a înfrunta un atac. Ultima care căzu în

cursă era o fată : ea ajunse în brațele lui Magmor sau, mai bine zis, se izbi literalmente de el ; aproape că fu azvârlită înapoi, iar când văzu de cine se lovise, scoase un strigăt și leșină.

— Conan o să aibă ceva de lucru în seara asta, comentă stupefiat Ölvik, în vreme ce întregul grup o apuca pe cărarea spre sat, escortându-i pe ostatici.

— Zi mai degrabă c-o să-i pice tare prost.

— Vorbești despre Morc ?

Rury încuviință.

— Și-acum, cine-i zice ?

„Doar cât o să mai dureze gerul. Nu mai e mult. O să avem puțin de așteptat. Pe urmă ne luăm tălpășița de aici !“, continua să-și repete Conan.

Gândurile îl izolau adesea de realitatea care-l înconjura. Deși pentru Gwynedd și Cathbad el nu era chiar o ființă misterioasă ori de nepătruns.

De multe ori Străinul rămăsese surprins simțind mâna soției sale care-l mângâia în timp ce el era cu totul absent. Ea îi zâmbea tandru, cu o expresie serioasă pe chip, citindu-i în suflet cât era de încercat și de nerăbdător.

Cathbad săvârșise în mai multe rânduri divinații cu ajutorul lui Bodmall, experta *banfàith*. Răspunsurile pe care le primiră de la *néladoir*, prin *imbas forasnai*, lumina previziunii, nu lăsau dubii : Demne Bàn era încă viu, emana o energie puternică și, mai ales, nu era departe. Atât de aproape, și totuși de neatins. Ceea ce Cathbad îi ascundea lui Conan era faptul că bătrânul arhidruid luase parte, de-a lungul vieții sale, la durerea fiului său adoptiv, dar că în același timp se temea de momentul despărțirii. Demne Bàn avea să i-l ia pe Conan. Era drept așa, dar, chiar dacă era fericit pentru ei, nu putea să nu se lupte cu teama și nostalgia acelei inevitabile despărțiri.

Casa cea mare din satul acela spectral era un tribut destinat căpeteniei clanului. Conan nu-l voia pentru el. Și nici Gwynedd : spunea că ar fi fost o risipă. Era

nevoie de adăposturi, iar cu ei doi – chiar punându-i la socoteală și pe cei cinci copii, Cathbad și Bodmall, care împărțeau același acoperiș – mai stăteau doar șapte persoane. Era mai bine să lase casa celor mai numeroși. Gwynedd repeta mereu că fusese mai fericită când locuiseră doar în căsuța de pe apă pe care Magmor le-o împrumutase la nașterea lui Owain și a lui Tyren. Nu voia nici servitoare, nici sclave. Își dorea numai să-și îmbrățișeze cât mai des copiii și soțul; izbucnea jignită atunci când Conan îi arăta, surâzător, că o adevărată *Banrigh* nu s-ar fi purtat așa.

Casa cea mare putea adăposti până la șaizeci de persoane, însă era folosită doar pentru reuniunea de la masa de seară, cea mai bună ocazie pentru căpitanii diverselor grupuri să povestească despre ce urma să se întâmple ori despre ce se întâmplase deja și nu se mai putea face nimic: o ceartă soldată cu un păstor ucis, un fierar care alunecase pe gheață și suferise o fractură care îi provocase moartea, ce animale trebuiau oferite zeilor Tùatha Dé Danaan ca jertfă pentru ca gerul acela să înceteze, și așa mai departe.

În seara aceea, în jurul marii și fumegoasei vetre deasupra căreia se învârteau în proțap cărnuri de vânat, un sfert de bou și o carcasă întreagă de cerb roșu doborât de două Geal Chossach, mulțumită marilor *alm* lochlann, parfumul ce ieșea prin acoperiș se răspândea împrejur pe o distanță de sute de pași, unduindu-se după capriciul vântului. Grăsimea sfârâia pe tăciunii arzători, ierburile aromate pe care Magmor i le dăruise lui Gwynedd, extrăgându-le din traista sa ce părea, la prima vedere, fără fund, parfumau aerul și dădeau aromă cărnii ce se frigea în valurile de căldură.

Cei cu gusturi mai neobișnuite aveau posibilitatea să încerce și un alt fel de carne. Magmor descoperise, cu dezgust, o groapă adâncă în pământ, acoperită de crengi uscate, iar înăuntru, o mulțime de carcase de câine jupuite și sărate. Gerul le păstrase intacte și era lesne de înțeles că aceea trebuia să fie parte integrantă din rațiile de hrană ale acelui *teuta*.

— E inutil să le ardem și să ne pierdem vremea, hotărâse Conan în ziua aceea. Nu o să rămânem aici atât de mult încât să ne batem capul să irosim lemnele. Să le mănânce descreierații care o să se întoarcă să-și ia înapoi colibele. Pe noi nu ne interesează.

Străinul își spuse că erau toate condițiile pentru o seară liniștită, în jurul focului, împreună cu fiii săi și cu Gerd, care o legăna pe micuța Tasha în brațe, sporovăind cu Gwynedd. *Eachtrannach*, în schimb, nu era deloc liniștit: căpitanii săi întârziau să se întoarcă din rondul de gardă, iar afară se lăsase deja întunericul.

— O noapte ce se anunță splendidă, nobilă prietenă, începu precaut Cathbad, aproape contrazicându-l, în vreme ce arunca o privire – ce nu avea nimic nobil – spre deschizătura hainei ce lăsa să se vadă pieptul imens al lui Bodmall.

— Ar putea fi, îl luă peste picior *bandruì* aflată la conducerea războinicelor Geal Chossach. Dacă pur și simplu te-ai abține să mai îmbâcsești aerul cu pipa ta puturoasă ca vânturile pe care le dă Banàn, i-o spuse pe șleau, așa cum îi era obiceiul, cu cuvinte ce sunau necruțător înaintea celui mai puternic arhidruid din Inis Fàil.

Doar o relație bazată pe stimă, ce trecea dincolo de aparențe, îi putea permite să-și ia o asemenea libertate fără să se pună sub amenințarea unei *geasa* deosebit de puternice, care să-i interzică să mai participe la vreuna dintre ceremoniile religioase ale comunității.

— Ești o companie la fel de plăcută ca nisipul în cizme! se arătă Cathbad jignit, iar obrajii săi, deja supți, se subțiară și mai mult, în vreme ce trăgea, în tăcere, cu nervozitate, câte o gură de fum din pipa pe care o ținea în gură, făcând să mocnească micul tăciune ce aprindea frunzele uscate și îndesate în mica scobitură a pipei. Femeie, știi bine că e un remediu miraculos împotriva durerilor mele de oase! Câteva vârfuri de cuțit de ierburi și ciuperci uscate și...

— Prostii! îl întrerupse ea. Știu eu la ce îți folosesc anumite feluri de ciuperci uscate! Ca să te retragi mai devreme în coliba noastră și să te culci cu mine!

Temutul arhidruid avea deja nasul roșu, dar izbuti imposibilul, fiindcă, de stânjeneală, i se aprinseră și urechile.

Gwynedd și Gerd reușiră cu greu să-și țină râsul, dar Conan îi adresă o strâmbătură de solidaritate masculină bătrânului său *ollamh*. „Maestre, aveai patru soții, și le-ai înlocuit pe toate cu Bodmall. Dar ea ți-e arhisuficientă!“ părea el să spună.

Atins, bătrânul era gata să răspundă.

Ea i-o reteză scurt, luându-l din nou prin surprindere:

— Dar nu pot, bineînțeles, să spun că mi-ar displăcea.

Și îi depuse un sărut răsunător pe obrajii osoși.

Când Gwynedd și Gerd erau împreună, cu pistruii și cu părul lor blond, cu cozile roșcate și cu ochii lor de culoarea smaraldului, păreau destinate unei veșnice tinereți.

— Bărbații sunt toți la fel. Fața le slujește numai ca să fie recunoscuți, își tachinară ele soții.

Iar cei din clanul Lochlann se întrebau mereu cum de putea puternica lor căpetenie de clan, adevăratul *Ard Righ* din Inis Fàil, să tolereze așa ceva cu zâmbetul pe buze.

Dragostea poporului celt pentru sporovăială și povești spuse în jurul focului era un lucru bine-cunoscut tuturor. Ca și pasiunea lor pentru dueluri, băutură și ghicitori.

Ținând în brațe o liră dezacordată, Ôg intona cântecul lui Mac Cuill, rege peste Daoine Sidhe – o melodie delicată, ce vorbea despre izvoarele fermecate și spectrele de pe Colinele Golașe, alungate de Poporul Fermecat cu aripi diafane și translucide. Usk sufla într-un mic flaut, ajutându-se cum putea de o tamburină din lemn și piele de capră. Înfățișarea sa – gușă, buză de iepure și spinare încovoiată – dădea o impresie bizară, pe care pielea înfloritoare, în contrast cu tunica neagră, fără vârstă, o făcea și mai ciudată.

— Druid fiind, folosesc și eu muzica de harpă ca metodă de vindecare, bolborosi Cathbad, mușcând dintr-o bucată de iepure fript; tocmai declarase că rangul său –

și apetitul – îi permiteau să mănânce și fără să-i aștepte pe alții. Tu, Gwynedd, spui că e nevoie de un acoperiș pentru toți? Știu o metodă ca să micșorăm populația satului și să reducem numărul sacru pe care îl iubesc atât de tare zeii noștri...

— O nouă magie? întrebă Pwyll.

— Din păcate, a mea *druidecht* nu e atât de puternică, băiete. Dar ia toate persoanele din clanul nostru ciudat, numără-le, apoi înmulțește-le cu doi...

Făcu o pauză lungă pentru a-i lăsa timp lui Pwyll să facă un calcul, trasând semne cu un lemn subțire pe podeaua de pământ bătătorit a colibei, așa cum își învățase Cathbad grupul de copii.

— Acum adaugă șase, împarte la doi, scade numărul la care te-ai gândit. Ce ți-a rămas?

Calculul mental îi ceru lui Pwyll destulă muncă, însă răspunsul nu se lăsă așteptat:

— Rămâne trei, maestre! își arătă el stupoarea.

Arhidruidul se mulțumi să încuviințeze din cap, cu gura plină, și nu se grăbi să vorbească. Știa câteva mici trucuri, și asta îl făcea uneori răutăcios.

Perdeaua de la intrare se dădu deodată la o parte, împinsă parcă de o pală de vânt iernatic.

Oamenii dinăuntru, alarmați la început, se liniștiră pe dată când Rury cel Roșu lumină marea încăpere cu zâmbetul lui cald, încadrat de barba și mustățile albite sub răsuflarea ce se făcuse chiciură în gerul serii.

— Am simțit parfumul de friptură de la marginea satului. L-ar atrage până și pe ursul cel mai timid! Dar avem și noi vânat. Pe două picioare! începu el teatral.

Din depărtare, din pădure, se auzi limpede lătratul unei vulpi, tocmai în momentul când prizonierii erau împinși înăuntru, în tăcerea nefirească ce se lăsase deodată. Veniră apoi, din spatele lor, toți ceilalți căpitani ai lui Conan: Ölvik, Sìn, Magmor. Făcură cu capul un semn aproximativ, ce aducea vag cu o plecăciune, în fața Străinului.

El răspunse distrat, apoi cu toții, înfometați, începură să devoreze mâncarea, concentrându-se asupra ei și lăsându-i lui *Eachtrannach* grijile și îndoielile în privința prizonierilor.

Toți, mai puțin Rury. El nu dădu atenție stomacului, care-și cerea drepturile, și-l luă deoparte pe Conan.

Ceilalți nobili riscau să rămână cu ochii cruciș: mâncau aplecați, pe masa joasă, dar căutau pe furiș să prindă reacția Străinului când avea să afle despre Morc, reacție care se anunța violentă.

Rury își deșertă cu greu sacul, povestindu-i despre apariția fratelui său vitreg, a trupei sale de paria și despre vânătoarea de oameni.

Conan rămase în tăcere. Apoi zâmbi. Puse o mână pe umărul bătrânului său prieten, pe urmă se așeză din nou.

Roșcatul rămase locului perplex, fără cuvinte.

Era bine că nu riscase, gândi Străinul. Pentru a mia oară mulțumi cu un surâs femeii sale și sfaturilor ei. Morc și haita sa erau acolo, afară, gata să ia gâtul oricui s-ar fi nimerit dintr-o caravană plină de femei și copii, mișcându-se cu greu prin mușcătura gerului. Asta mai spunea însă că satul lor nu era departe. Așadar, ceasul lui Demne Bàn se apropia. Doar dacă nu cumva Cathbad și Bodmall nu preziseseră greșit viitorul și dacă tatăl său nu fusese cumva măcelărit de nebunia lui Morc.

Pe trunchiurile care susțineau coliba erau agățate torțe îmbibate cu seu, ce ardeau, luminând mesele joase și hrana. Pe lângă carne, mai era supă de muguri de orz și pâine de secară, alune și brânză, nuci și ouă, căni cu lapte, hidromel cald și urcioare cu *korev,* o băutură asemănătoare cu *nabid.*

Cei șase prizonieri aveau ceva deosebit. Bărbații purtau brățări și coliere făcute din dinți de câine, iar unul dintre ei își tatuase ostentativ doi lupi pe obraji. La fel și cele trei femei: etalau aceleași podoabe, iar una dintre ele avea urechile găurite de o puzderie de inele murdare de aramă, de care fuseseră agățați dinți

de câine, atârnați într-o mică legătură de nervi de animal, în chip de podoabe; cea mai tânără avea craniul complet ras și-și tatuase pe el o haită întreagă de lupi și mici scene de vânătoare. Însă nu acele ciudățenii și nici modul în care erau îmbrăcați îl făcură suspicios pe Conan. Îi cerceta pe sub sprâncene, în timp ce, înspăimântați, alarmați, își așteptau sfârșitul de care erau siguri, schimbând nervoși între ei fraze scurte și întărind cu plescăituri de limbă în cerul gurii dialectul lor complicat și de neînțeles, pe care nici măcar Cathbad nu reușea să-l dibuiască. Era ca și cum ar fi comentat nu atât în legătură cu noii lor stăpâni, cât mai ales în legătură cu locul. Și, dintr-odată, *Eachtrannach* înțelese: acei șase indivizi jalnici, murdari și plini de lovituri, cu fețele înroșite de reflexele flăcărilor, înșiruiți cu mâinile legate în fundul colibei și puși să stea pe pământ, ca să le fie și mai greu să fugă, erau din *teuta* ce trăia în acel sat înainte de sosirea lui Conan. Erau fugarii.

Începu interogatoriul, ciudat ca limba lor și presărat cu împotriviri din partea prizonierilor. Dimensiunile satului vorbeau de la sine despre numărul acelor dușmani, însă Conan voia să-și confirme ce știa despre armele lor, despre aliațele care erau în joc, pentru a putea evalua eventualul pericol al unei ambuscade ce-i pândea dacă ar fi rămas acolo. Și fiindcă bunele maniere nu avură nici un efect, fu suficient un semn din cap spre Magmor. Uriașul negru se ridică, făcu câțiva pași spre prizonieri, iar aceștia deja începură să se agite, străbătuți de tremur la gândul că aveau să vadă deschizându-se larg porțile veșnicei uitări spre o moarte dezonorantă.

Deveniți dintr-odată mult mai vorbăreți, repetau mereu și mereu un lucru, singurul pe care Conan reuși să-l înțeleagă limpede: Leth-ky; nu putea ști dacă acela era numele propriului *teuta*. Folosindu-se de gesturi, ei povestiră cum odată cu fuga și părăsirea așezării, începuseră împotriva lor incursiunile și jafurile cu scopul de a-i face sclavi prin satele dușmanilor;

ultimul fusese acela al noului demon descreierat care-i comanda pe tâlharii abrutizați, iviți de nicăieri.

Era acum rândul lui Ôg și Usk să-l surprindă pe Conan. Cei doi *filin*-i se priviră unul pe altul, apoi cel mai în vârstă dădu din cap.

— Eu și Usk o rupem puțin pe limba kernewek, șovăi Ôg. E limba din sudul lui Inis Prydain. Sunt mai multe dialecte acolo, dar sunt asemănătoare. Viața a doi muzicanți e o călătorie. Așadar, ei călătoresc în viețile altora. Mai ales în viețile străinilor. Și trebuie să se facă înțeleși.

— Suntem *filin*-i, sire. Nu războinici, interveni celălalt, justificându-se stânjenit. Nu ne vârâm nasul în lucruri care nu ne privesc. Mai ales în cele care îl privesc pe *Ard Righ*. Deja întâmpinăm destule necazuri ca să mai trebuiască să le luăm în spinare și pe-ale altora. Dar, pentru tine, lucrurile stau altfel... lăsă el fraza în aer.

Gwynedd zâmbi.

— Ai făcut niște cuceriri, sire.

Conan zâmbi și el.

— Dacă despre asta e vorba, nu mai sunt *Ard Righ* de o vreme bună. Dar vă mulțumesc oricum că faceți asta pentru mine, spuse el, dându-se un pas îndărăt și mimând ironic o plecăciune. Faceți-vă comozi. Sunt toți ai voștri.

Unii dintre prizonieri își feriră capul, văzându-i pe cei doi muzicieni.

Ôg privea cruciș, iar ei nu reușeau să înțeleagă pe cine fixa cu privirea, punându-le întrebări într-o limbă asemănătoare cu a lor, dar oricum nesigură și șchioapă. Ôg se lăsă pe vine, în fața lor, lucru ce nu-i reuși șchiopului Usk, care se mulțumi să îngenuncheze.

El era și mai urât decât Ôg, iar asta alimentă o teamă superstițioasă în sufletele ostaticilor.

Începu astfel un dialog complicat, dominat de neîncredere și de împotriviri.

— *A vennough why cafus banna ?* Vrei să bei ceva ? începu Ôg.

— *A vennough why cawas tam?* Vrei să mănânci ceva?

Usk se străduí să-și amintească puținele cuvinte pe care le învățase în peregrinarea sa. Apoi, văzând că nu se făcea înțeles, mimă gestul tipic, ducând mâna la gură.

— *Bara?* Pâine?

— Venim de la Inis Fàil, ținutul pe care voi îl numiți Iwerddon, adăugă Ôg.

— *Me na vyn cows Iwerddon*, nu vorbesc limba din Inis Fàil, veni ostil răspunsul celui mai mohorât la față.

Tratativele continuară până când una dintre femei, învinsă de foame, întrebă:

— *Ues moy boos?* Mai e și altceva de mâncare?

Din acel moment, totul deveni mai ușor.

Le aduseră de mâncare, pe care toți cei șase o refuzară imediat, de teamă să nu fie otrăvită, dar pe care, după ce Gwynedd gustă prima din ce le fusese oferit, porniră să o devoreze cu o foame stârnită de zile întregi de fugă prin păduri, pe timp de iarnă.

Masa de seară se încheiase de ceva vreme, când Ôg se apropie de Conan pentru a trage cu greu niște concluzii.

— Nu sunt foarte dispuși să vorbească. Dar se pare că prezența lui Magmor i-a mobilizat puțin, spuse el, transpirat, cu tot frigul de acolo. Nu știu dacă te poate ajuta asta, sire, dar aceea tatuată e sora căpeteniei...

Cu ajutorul lui skeld, identificară cel puțin două cupluri printre prizonieri; nu fu prea greu. Atunci când îi despărțiră brutal, reacțiile celor două femei față de soții lor le trădară, confirmând intuițiile lui Gwynedd.

Asta voia și Conan. Le opri pe cele două femei ca ostatice. Îi eliberă deci pe ceilalți, și în primul rând pe soții lor, atenționându-i că femeile rămâneau prizoniere acolo, pentru ca probabilitatea ca mesajul să ajungă până la căpetenia lor să fie cât mai mare. Cu

greu îi convinseseră că puteau să plece fără să primească ceva ascuțit sau tăios în spinare; dar și mai greu fusese să le explice că trebuiau să ajungă la ceilalți din *teuta* lor, să-și asigure căpetenia clanului că foarte curând aveau să poată să-și reia în stăpânire colibele, fără să întâmpine vreo rezistență, că acele patru persoane rămâneau ostatice, că ei trebuiau să povestească despre cum fuseseră tratați, tocmai deoarece Conan și ai săi veniseră în pace.

— Par niște fii ai zeiței Cliodna, care e capabilă să transforme oamenii în zburătoare, râse în gura mare Pwyll atunci când îi lăsară să plece. N-am mai văzut niciodată oameni care să alerge așa de repede prin zăpada proaspătă! Așadar, nu e adevărat că numai Cliodna se poate ridica în zbor!

— Crezi că o să se întoarcă la ai lor? scuipă pe jos Ölvik. Nu le-ar prinde mai bine să dispară? îl întrebă el pe Conan.

— Și să se ducă unde? Afară, cu gerul care e, nu rezistă nimeni mai mult de o zi și o noapte.

— Ba, se pare că da: paria lui Morc.

Urmă o lungă tăcere. Apoi însă Străinul se văzu nevoit să aprobe.

— Ești dovada vie a frumuseții unei skeld, dragă verișoară!

Vocea lui Ölvik, care îi trimitea complimentul plin de afecțiune pe când trecea prin fața intrării în colibă, o făcu pe Gwynedd să se întoarcă.

Continuă să-și aranjeze pletele lungi și blonde cu pieptănul de lemn și-i zâmbi într-o inocentă complicitate, măgulită în fața unui compliment, ca orice altă femeie de pe tărâmul celor vii și din lumea de dincolo. Pe când se întorcea, îl zări pe Pwyll, care îi arăta lui Tyren obișnuitele atenții, și observă încă o dată că fiica sa nu se sustrăgea curții și amabilităților lui.

Pwyll ar fi trebuit să se întoarcă la familia lui. Familia lui Conan era doar un nucleu de adopțiune care fusese ales pentru a-i fi încredințat pentru perioada

de *fosterage*, până la majorat. Pe Inis Fàil, tinerii învățau astfel că aparţineau unui întreg *tùath*, și nu doar tatălui și mamei. Dar Pwyll nu mai avea familie. Perioada de *fosterage* la celți era un obicei conform căruia copiii erau încredințați, cu consimțământul părinților, unui nucleu familial de rang mai înalt, pentru a-și forma educația ; la sfârșitul acelei perioade, chiar și pentru Pwyll aveau să urmeze probele de inițiere, și, dacă avea să le treacă, urma să devină bărbat, având dreptul să poarte arme pe care le lua pentru prima dată în mână și, dacă era pe placul zeilor, să se însoare. Frumoasa skeld avu o strângere de inimă, așa cum se întâmpla de fiecare dată când își dădea seama de scurgerea implacabilă a timpului ; apoi, conștientă de acel sentiment, se surprinse fericită să o știe pe Tyren în brațele unui tânăr drept și sincer, cum era Pwyll.

Până și Conan era de acord cu asta. Și, cum acel băiat adoptat nu mai avea un tată, Străinului – orfan dintotdeauna – îi venea ușor să se oglindească în el și să-i pregătească pe ascuns panoplia de arme : *geissed*, meșterită dintr-o suliță de bronz înmuiată în otravă, și scutul din scândură de salcie, învelită în piele de capră, pe care, odată trecute probele, avea să le încredinţeze personal lui și lui Owain, fără a face diferență între ei. Le ascunsese cu grijă pentru a le face o surpriză.

Iar cei doi tineri, așa cum de obicei se întâmpla, le descoperiseră deja, le admiraseră și le atinseseră fără știrea lui Conan. Formau împreună un cuplu greu de învins. Gwynedd aflase toate acestea din confidențele ce i le făcea Tyren și se amuză de una singură de iubitul său *Ard Righ*, puternicul senior al unui întreg neam, a cărui șiretenie fusese întrecută însă de doi băieți foarte, foarte precoce. Femeia le mulțumi în gând zeilor Daoine Sidhe pentru că le dăduseră un adăpost și hrană destulă pentru toți ; în multe colțuri ale lumii lor din Inis Fàil viața era atât de aspră, încât multe familii trebuiseră să se despartă de copii – de regulă, de fete – și să-i vândă negustorilor ori să-i

sacrifice pe vreun altar de piatră pentru a obține o recoltă mai bună. Și, dacă aceasta nu venea, preoții obiectau că sângele vărsat nu era suficient. Şi totul ar fi trebuit reluat de la capăt. Înlătură, cu un fior, aceste gânduri și zâmbi plină de afecțiune pentru bărbatul și fiul său: totul mergea bine.

Pwyll nu întrebase niciodată nimic de mama lui. Copilăria i se încheiase repede: odată cu moartea care prindea rădăcini înăuntrul femeii și o obligase să se despartă de micuț. Pwyll intrase în acel moment în lumea adulților: și nici de adolescență nu fusese vorba. Nu întrebase niciodată de ea, cu siguranță nu pentru că ar fi crezut că fusese abandonat; ar fi fost ultimul gând ce i-ar fi trecut prin minte. Nu, iubirea aceea nu se clătinase niciodată. În inima sa înțelesese adevărul, atât de bine, încât nu ceruse nimănui să i-l confirme. Și, în consecință, nimeni nu mai vorbi niciodată despre asta cu el. Era pur și simplu o altă viață, o viață trecută ce nu-i mai aparținea.

Ca o compensație, se legase foarte tare de noua lui familie. Devenise un băiat fidel, pe care te puteai baza; și, ca o reacție la propriul destin, adesea plin de o ironie ce mergea până la sarcasm, ca o reacție față de soartă. Protector, îndeosebi față de Tyren, care, la rândul ei, nu-și ascunsese niciodată simpatia față de frumosul Pwyll.

Gwynedd își observă fiica despărțindu-se de curtezanul său și alergând ușoară pe cărarea acoperită de zăpadă, către Magmor, care pășea greoi, afundându-se în zăpada proaspătă.

Îi vorbi scurt, încercând să-l convingă pe bărbat. Dar vechiul său prieten părea surd la orice rugăminte.

Tyren nu era genul care să accepte un refuz. În asta mama ei se regăsea pe sine. Gwynedd era prea departe pentru a auzi cuvintele, dar era cât se poate de limpede că îi cerea ajutorul.

Fata insistă, încingându-se și alungând șuvițele de păr nepieptănate, care, în impetuozitatea cu care vorbea, îi cădeau mereu pe ochi. Magmor dădu să se

îndepărteze, scuturând capul în semn de negare. Tyren se agață de brațul lui enorm, căutând să-l rețină cu aceleași speranțe pe care le avea un șoricel ce s-ar fi prins de coada unui câine de vânătoare. Ciuful începu să-i cadă iar pe ochi. Magmor aproape că nu luă seamă la puricele ce se străduia să-l rețină. Se întoarse în sfârșit către ea, începând să gesticuleze în cuvintele sale mute simbolice, și Gwynedd reuși să le prindă sensul.

— *Uită de asta! Nu te baza pe mine!*

Căscă ochii, aplecându-se spre Tyren.

— *N-am nimic de-a face cu o fată lochlann agățată de un copac! S-o tragă jos cei din clanul ei. Am treabă. Nu vin și gata!*

Uriașul de culoare era la grea încercare. Chiar dacă toți cei din jur râdeau.

— *Curaj, micuțo, coboară!* o implora Magmor, dar, mut fiind, Tyren trebuia să traducă, iar rezultatul nu era cine știe ce.

Sub copac, fata insista:

— Nu ai putea să fii un pic mai amabil? N-o să-mi pretinzi să cobor când tu faci figura asta de ucigaș. Trebuie să fii mai delicat când i te adresezi. E o copilă, dar oricum e o femeie!

Negrul își ridică ochii spre cer, dar tortura continua.

— Mama spune că fata îl iubește pe Magmor, altfel, nu coboară. Dar i-ar plăcea să-l vadă... dansând! traduse Karre pentru toți.

Se strica de râs, situația îl distra de minune.

— Ai putea să faci un efort pentru un dans micuț, nu? Ceva așa, delicat, pentru copii. Mare cum ești, ar trebui să-ți iasă bine!

Piticul albinos avea lacrimi de râs în ochi. Lăsându-se pradă sughițurilor, își dădu drumul pe spate și dispăru sub pătura de zăpadă, care se adânci sub greutatea sa.

În aceeași clipă, Magmor începu baletul mut, cu grația unei bovine sălbatice pe un câmp de tăciuni arzând.

— Era și timpul, abia apucă să spună Tyren, că fata lochlann se și azvârli cu toată încrederea în spinarea colosului de culoare, ca o pară coaptă de pe creangă.

Magmor îi cunoștea pe Tyren și pe Owain de când se născuseră. Într-un anume sens, se îngrijise de ei chiar înainte ca aceştia să vină pe lume, deoarece o purtase pe Gwynedd însărcinată, ducând-o pe braţe un drum lung, până la încăperea din cetatea Toraigh, unde skeld născuse la puţin timp după aceea. Erau cu câțiva ani mai mici decât ar fi avut fiica sa, dacă Leher, campionul lui Fergus, ar fi lăsat-o în viaţă. Grație gabaritului său, reușise să-i ţină pe cei doi gemeni în braţe, câte unul de-o parte, chiar și când aveau zece ani, ceea ce nici un alt bărbat nu era în stare să facă.

Pentru Conan, Gwynedd și Cathbad familia nu mai însemna nimic fără prezența lui Magmor.

Tyren îi aplică o sumedenie de sărutări pe față și îl numi *eirr* în faţa tuturor: eroul zilei.

Se formase în spatele lui o coadă de copii, chiar dacă, la o privire mai atentă, unul dintre ei avea o înfăţișare aparte: amestecat printre copii, Karre sufla de zor în fluierul său meșterit dintr-un os de pui.

Pwyll lansă provocarea; Tyren alergă imediat și, odată cu ea, toţi copiii veniră în grabă acolo, căutând să se opună în grup forței uriașului și să i se împotrivească, frânându-l prin zăpadă și trăgându-l îndărăt, ca într-un joc cu funia... dar fără funie.

În sfârșit, Magmor cedă, prăbușindu-se pe spate peste Karre și Pwyll, care rămaseră îngropaţi în zăpadă, sub trupul uriaș al adversarului.

Tyren alergă imediat într-acolo.

Nu prea departe, Owain juca *hàine*, un joc foarte răspândit ce se juca în echipă, cu un lemn mic și niște bastoane încovoiate cu care îl împingeau pe o suprafață netedă, pregătită pe un ochi de baltă înghețat cu totul. Mai erau acolo și alți copii lochlann și fomorieni, dar cu toții își părăsiră joaca, venind să asiste la vânzoleala aceea.

Owain se pregăti și el să alerge în ajutorul lui Pwyll, când ceva într-adevăr urgent, imperios, îl făcu să-și schimbe gândurile: ochii translucizi ai lui Wee îl fixau surâzători.

Fata rămase pierdută într-o admirație nemărginită pentru jocurile lui Magmor și pentru cordialitatea sa. O altă victimă a fascinației pe care o răspândea blândul uriaș.

Owain simți un ghimpe de invidie.

Wee i-l citi probabil în ochi, fiindcă murmură ceva nedesluşit, pe un ton de compătimire, scuturând din cap cu superioritate. Apoi din nou îi zâmbi băiatului, privindu-l galeș cu coada ochiului.

Iar din acea clipă Owain nu mai văzu altceva. Nu-l mai observă nici măcar pe Ith, care alerga, râzând cât îl ţinea gura, spre învălmăşeală, căutând să-i vâre cât mai multă zăpadă pe gât lui Pwyll, aflat acum în cea mai proastă situaţie.

17

Grupul lui Conan călătorea de atât de multă vreme, iar timpul ce se scursese astfel era atât de lung, încât și copiii încredințați lui Gwynedd pentru *fosterage* crescuseră și se prezentau acum la *aimsir togu*, vârsta maturității. Se apropia ziua când aveau să înfrunte probele de inițiere, pentru a intra în lumea adulților. Iar timpul trecea, și ei creșteau, așa cum se întâmplă totdeauna cu tinerii. Creșteau fără să țină seamă de situația de provizorat în care trăiau. Probele aveau să fie și mai grele, fiindcă se aflau pe un teritoriu străin, ostil și necunoscut, în îmbrățișarea lui *gwav* – a iernii – și cu o mulțime de dușmani ascunși în păduri. Mai mult ca sigur, fugarii nu renunțaseră atât de ușor la ideea de a-și lua înapoi casele. Vânătorii experimentați aleși dintre războinicii lui Conan aveau nu numai însărcinarea de a-i vâna pe băieți, ci și de a-i proteja.

Visul oricărui tânăr din *tùath* era să poată lua sabia în mână, să fie consacrat ca *flaith* și să poarte o *torque* de aur, inele și brățări de războinic și un *brat* roșu, de culoarea sângelui, în care să se înfășoare. Trebuiau să țină seamă însă că niciodată ca în anul acela nu întâmpinaseră atâtea greutăți, iar speranțele lor erau pe cale să se spulbere ori, în cel mai bun caz, să rămână foarte firave. Conan știa că amenințării fugarilor i se adăuga aceea a lui Morc, și nu numai. Oameni îndepărtați de propriile *tùath* pentru crime grave erau întâlniți peste tot, și se spunea că trăiau

în păduri, ajunși într-o stare animalică sau pe aproape, gata să înfulece carne tânără de băieți și de fete. Mai era apoi amenințarea fiarelor și a animalelor sălbatice – urși, zimbri, lupi; în plus, celelalte *teuta*, la mică distanță de acolo. Știau cu toții de acele probe periodice, iar căpeteniile clanurilor își dezlănțuiau războinicii cei mai iscusiți, care porneau în căutare de sclavi tineri, urmând a fi vânduți micilor caravane de negustori care se îndreptau, de regulă, spre sud. Și ultimul pericol, considerat de băieți foarte mare: spiritele din păduri și din ape, sufletele damnate care, alungate, printr-o condamnare sau o *geasa*, de pe teritoriile clanurilor consacrate și protejate de magia druizilor, rătăceau nevăzute din vremuri străvechi prin desișuri și printre umbre, luând înfățișări monstruoase și vânându-i pe oamenii încă în viață pentru a-și potoli furia neputincioasă. Iar dacă toate astea nu erau de ajuns, tinerii trebuiau să scape de urmărirea vânătorilor din propriul clan, care, însoțiți de câini, aveau misiunea să-i scoată din ascunzișuri și să-i aducă înapoi în sat.

Aceea era partea cea mai umilitoare. Câinii de vânătoare erau fiare de luptă antrenate special chiar pentru asta, însă erau totuși animale mândre, cu colți ascuțiți ca pumnalele, nerăbdătoare să-i înfigă în carne; nu conta că era de om sau de animal. Owain, Pwyll, Ith și ceilalți îi cunoșteau bine: îi văzuseră de mii de ori puși la treabă. Și știau că acele bestii aveau un miros pe care nici un om nu putea să-l înșele; puteau adulmeca urme invizibile și erau capabili să descopere prada în ascunzișuri dintre cele mai neașteptate. Așadar, câinii trebuiau învinși primii. Ei puteau hotărî succesul sau eșecul, iar acest din urmă gând îi îngrozea. Cine se retrăgea din probă sau supraviețuia dușmanilor din afară, dar era capturat de propriii vânători, era adus în sat acoperit de scuipat și de insulte și n-ar fi devenit niciodată bărbat, nu s-ar fi putut căsători, n-ar fi putut avea copii, o casă și nici propriile animale, nu ar fi putut să cumpere sclavi și nici să poarte arme, nu ar fi primit un nume prin care să renască în

chip de războinic, nici o libertate să-şi aranjeze, în sfârşit, părul ori să se îmbrace ca un om liber, şi nu ca un copil legat de coliba mamei. Ar fi rămas fără demnitate, constrâns la un rol de servitor pentru toată viaţa sa, şi toţi l-ar fi tratat ca pe o femeie menită muncilor celor mai umile. În general, cine nu reuşea prefera să fugă din faţa familiilor dezonorate, sfârşind apoi prin a avea soarta cea mai rea : ca un paria amărât, prin păduri. Dacă izbutea să facă dovada unor talente în interpretarea semnelor destinului trimise de zei, şi să săvârşească divinaţii, ca aspirant *néladoir o fàthi* – clarvăzător şi profet – avea ceva şanse să devină şaman, legat pentru totdeauna de rolul de asistent al druidului clanului, care însă putuse să facă studii la o şcoală peripatetică. În schimb, decât să ajungi în gura comunităţii, era, după cum se zicea, mai bine să mori. Pentru toţi locuitorii satului, un băiat fără noroc murea fără să reuşească să devină bărbat, şi aşa îl şi priveau, laolaltă cu toţi cei din familia sa, umiliţi şi ei, la rândul lor.

Fetele erau excluse – una dintre puţinele situaţii în care partea feminină avea drumul său aparte, iar tratamentul egal, tipic mentalităţii celtice, nu era admis. În clipa în care deveneau femei, puteau să se căsătorească pur şi simplu. Până atunci se spunea că „erau agăţate de blidul tatălui".

Unii copii se jucau folosind ca minge o ţeastă de om găsită cine ştie pe unde. Rury o aruncase de-acolo, dar abia se îndepărtase Roşcatul, că ei fugiseră şi-o luaseră din nou. Dar nu pentru multă vreme ; atmosfera era atât de încordată, încât îi făcuse curioşi şi pe copii, care alergau spre centrul satului ca să asiste la iniţierea celor doisprezece tineri.

— Aţi reuşit să dormiţi măcar puţin în noaptea asta ? îi întrebă Conan pe fiul său, pe Pwyll şi pe Ith, cu un zâmbet forţat.

Era plin de îngrijorare ; nu putea face nimic ca să-i ajute. Dacă s-ar fi amestecat, ar fi stârnit mânia tuturor divinităţilor pădurii ; nobilii, dar chiar şi simplii locuitori

ai satului, ar fi declarat că proba nu fusese cinstită, și, fie el, fie băiatul favorit ar fi fost discreditați pentru totdeauna.

Pwyll se mulțumi să încuviințeze din cap.

Ith îl privi compătimitor, cu superioritate, făcu un pas înainte și dădu din cap aprobator, cu putere. Apoi se întoarse din nou spre Pwyll, cu un zâmbet batjocoritor.

Conan era prea preocupat pentru Owain ca să-și dea seama de ostilitatea reînnoită dintre ceilalți doi băieți.

Owain vorbi cu o voce pe care nici el nu și-o recunoscu:

— O să am timp să dorm, tată. Când o să fiu bărbat!

Nu mințea câtuși de puțin; în schimb, tăria pe care o arăta ascundea groaza care nu-l lăsase să închidă un ochi toată noaptea. Își impusese însă să nu-și facă griji, să alunge din minte imaginea dinților ascuțiți care îl înhățau, a săbiilor care îi tăiau o ureche pentru a-l însemna ca sclav și a curelelor care îi legau trupul pentru a-l târî spre destinații oribile, imagini ce îi asaltaseră mintea în toate ceasurile întunericului.

Toți cei doisprezece, strânși în cerc, luară ultima masă rituală cu carne de zimbru pe jumătate crudă, pentru ca sângele acru ce le inunda gura să le poată insufla curaj și putere. Fiecare bucată fusese consacrată prin scuipatul de bun augur al druidului clanului. Se forțară să mănânce, aveau să urmeze trei zile de foame; dar neliniștea și îngrijorarea le strângeau tuturor stomacurile.

În sfârșit, sosi și clipa. Anunțat de lucirile zilei ce se năștea, se ivi de dincolo de coline zeul soarelui, Grìan, cel pe care localnicii îl numeau Howl în limba kernewek – cel puțin, așa explicase Usk.

Pwyll o căută cu privirea pe Tyren.

Owain făcu la fel cu mama sa, căreia îi adresă o plecăciune abia vizibilă. O zări apoi pe Wee, care îl fixa aproape distrându-se, și în clipa aceea fiul lui Conan ridică bărbia și scoase pieptul în afară.

— Și să nu vă închipuiți că o să vă fie ușor: o să faceți pe voi, iar vânătorii voștri o să simtă mirosul, râse de ei Cathbad, de pe ulița largă și noroioasă din centrul satului, iar asta nu făcu decât să le îngreuneze și mai mult sufletele.

Șamani nu erau, astfel că îi revenea lui să treacă iute prin toate etapele religioase ce trebuiau împlinite – binecuvântări rituale și litanii împotriva deochiului, pentru a distrage atenția spiritelor sângeroase ale codrului de la acei copilandri aflați pentru prima dată singuri în pădure.

— Ați ales o zi dezgustătoare, mormăi, mohorât precum norii ce prevestesc o furtună.

Strânse un ochi, ridicându-l, nesigur, pe celălalt spre cer.

— N-o spun pentru voi, ci pentru mine, care trebuie să stau afară și să vă binecuvântez când frigul îmi pătrunde pe sub tunică și îmi simt testiculele cât aninele.

Scuipă pe jos, pe când cerul se acoperea de o pătură groasă plumburie.

— Ar trebui poate să înjunghiem niște porci și niște viței ca să îmbunăm zeii, ca să vă întoarcă de la proba asta, rosti el ironic. Ar trebui... Dar n-o s-o facem! exclamă cu un aer rătăcit. Nu sunteți atât de prețioși ca animalele din țarc. Sunteți doar niște pici mucoși, care încă au toată viața înainte ca să arate ce pot.

Înspăimântarea candidaților făcea parte din ritual. Li se păru tuturor că era mai degrabă o provocare, decât o invocare a zeilor.

În sfârșit, își încheie implorarea către Daoine Sidhe ai „Colinelor Golașe", surd la obiecțiile cuiva care îi atrăgea atenția că se aflau în alt ținut.

— Poporul Uitării al Aes Sidhe este pretutindeni! Fotla și Eriu, Banba și Ecne, soția lui Mac Cuill, rege peste Tùatha Dé Danaan, trăiesc în stânci, ca și în ape, în copaci, dar și în animale. Sunt în toată lumea, îmbrățișă el simbolic un spațiu imens cu toiagul său de druid *slat an draoichta*.

În clipa aceea ninsoarea începu din nou.

— Frumoasă răsplată, scrâșni el din cei câțiva dinți, fixând cerul. Eu mă rog, și mă trezesc că sunt un zeu al furtunilor, simpatic precum un buchet de urzici între fese.

Cathbad zvârli niște ocări nedeslușite, le dădu drumul băieților și se îndreptă spre căldura colibei.

— Acum începeți! strigă Conan în lumina lividă a zorilor. Va trebui să supraviețuiți de unii singuri în pădure timp de trei nopți – numărul nostru sacru –, fără arme, să ne arătați că sunteți demni de a fi numiți bărbați înaintea ochilor strămoșilor noștri! Ne vedem la apusul lunii, peste trei zile!

Micul grup de băieți țâșni ca din pușcă; întocmai ca niște câini ținuți prea mult în lesă. Aveau doar un mic avantaj față de gonacii și vânătorii care urmau să năvălească asupra lor. Rury, Ölvik, Magmor, Sìn și o trupă considerabilă de războinici și femei-soldat urmau să încerce să-i captureze, dar și să-i protejeze în același timp, astfel încât competiția să fie dreaptă. Conan nu voia să riște, știind că fugarii din sat stăteau cu siguranță pe undeva prin preajmă. Era un risc, îl înțelegeau bine și el, și soția sa, Gwynedd, dar așa fusese dintotdeauna.

O mare problemă pentru tineri era să reușească să nu fie capturați de vânătorii din propriul *tùath*, altfel ar fi primit interdicția de a intra în lumea adulților.

Vânătorii urmau să aibă cu ei câinii. Tinerii fugari, doar viclenia și rezistența fizică pentru a supraviețui sub cerul liber, timp de trei zile și trei nopți.

Conan își recăpătă expresia întunecată care îl părăsea rareori de când trebuiseră să renunțe la urmărire pentru a se opri în satul acela. Se îndreptă, ca de obicei, spre răsărit, așezându-se pe călcâie, și începu din nou să deseneze simboluri peste simboluri în zăpadă.

— Sunt semnele scrise pe *Lia Fàil*, așa e?

Nu avu nevoie să se uite în spate ca să recunoască vocea feminină.

— Le-ai văzut și tu, nu?

— În *Gorsav howl gwav*, după ce templul va fi terminat, din Cazanul lui Dagda, sub atingerea razelor lui Grìan, vor izvorî abundența și viața, începu să intoneze Gwynedd, ca și cum ar fi declamat din memorie o poezioară pe care o cunoștea foarte bine.

— Va fi sfârșitul bolilor și al lipsurilor pentru poporul nostru bătrân și pentru acela care va veni.

El nu mai adăugă nimic, dar fremătă la ideea că Morc împreună cu Demne Bàn încheiau chiar atunci acea lucrare. Solstițiul de iarnă – ceea ce Usk numise *Gorsav howl gwav*, Howl fiind echivalentul lui Grìan din Inis Fàil – urma să vină peste mai puțin de o lună, iar el nu putea face nimic. I se păru dintr-odată că zărește o licărire îndepărtată dinspre Cetatea Sacră. Își putea imagina despre ce era vorba: Cathbad și Gwynedd nu făceau decât să pună în cuvinte imensa putere pe care o simțiseră izvorând din acel loc. Simți în gură o amărăciune asemănătoare cu gustul înfrângerii, iar stomacul i se strânse ca sub apăsarea unei vrăji trimise de dușman.

Mușcătura frigului nu lăsa timp de răgaz; Cathbad – de departe cel mai bătrân dintre toți – era singurul care-și amintea de alte vremuri la fel de aspre. El spuse că asta se mai întâmplase doar cu foarte mulți ani înainte, când aproape nici unul dintre cei din sat nu era născut încă; apoi tăcu.

Cristalele de gheață atârnau, asemenea unor lame translucide, ascuțite ca niște sulițe, de crengi și de acoperișurile colibelor, în franjuri bogate, de forme bizare. Pentru câteva clipe foarte scurte însă, lucirea palidă a unui soare bolnav și opac cuprinse în îmbrățișarea ei firele lungi și îngălbenite de iarnă ale ierbii peste care se așezase chiciura mai multor luni de ger. Astfel, translucide acum, dobândiseră o consistență eterică, precum pletele blonde ale zânelor.

Owain nu avea ochi pentru toate acestea. Întreaga sa ființă era concentrată pe efortul la care-l obliga

alergarea greoaie prin zăpada proaspătă, în care se scufunda uneori până la genunchi; pe bătăile inimii ce i se zbătea ca un ciocan în piept, de parcă ar fi vrut, în tulburarea ei, să-i smulgă coastele; pe oboseala și pe sudoarea ce-i îngheța pe față; pe fiecare pas pe care-l făcea, atent să nu alunece, căci, dacă s-ar fi rănit, ar fi trebuit să renunțe la probă; își concentra privirea, căutând să prevadă fiece obstacol, fiece pericol, în vreme ce se afunda tot mai adânc în pădure, îndepărtând pietrele alunecoase și crengile ce atârnau aproape de pământ. Provocările și batjocurile vânătorilor încă îi răsunau în urechi. Ei căutau cu orice chip să-i înspăimânte și să-i demoralizeze. Erau slabi ca niște fetișcane, le aruncaseră războinicii lochlann batjocura. Băieței prostănaci, fără testicule, întăriseră războinicele Geal Chossach. Alții adăugau că nu puteau reuși cu nici un chip, că ar fi fost mai bine să renunțe imediat, că erau doar niște mucoși slăbănogi care încă mai făceau pe ei. Câțiva fomorieni își vopsiseră cu albastru de drobușor fața, singura parte a corpului expusă la frig. Cu glugi pe cap și înveliți în blănuri, chipurile acelea demoniace le dădeau o înfățișare spectrală. Amenințau să ia cu ei spiritele băieților și să-i oblige să le slujească în viața aceasta și după, în Tărâmul de Dincolo, ca servitoare. La fel ca insultele rituale de dinaintea duelurilor la care participau războinicii celți, toate acestea făceau parte din ritual, își spuse Owain, fără a reuși să se convingă, căci, dacă urmăriseră să-i sperie, le reușise de minune; lor și câinilor uriași și băloși, care mârâiau fără încetare. Era ceva anume ce-l speria de moarte, ceva ce zăcea în adâncul lui și care de-abia acum, înaintea probei celei mai importante și critice, ieșea la iveală: își cântări bine cuvintele – era gândul că nu o va putea avea pe Wee.

Alergând în continuare, Owain se îndreptă spre răsărit, către râu. Zăpada proaspătă le îngreuna foarte mult câinilor urmărirea, în schimb, urmele nu lăsau vânătorilor nici un dubiu. Așa că, reflectă Owain, dacă nu avea să se pornească o vijelie, șansele ar fi fost

foarte mici ca ninsoarea ce încă nu se oprise să-i acopere urmele. Își întări hotărârea de a se folosi de râu ca să se facă nevăzut; repetase timp de o lună tot felul de exerciții pe firul apei, în mare secret, îngrijindu-se să nu bată la ochi, să nu fie observat. Pe pământul uscat îi venea ușor să dispară, însă zăpada complica totul. În ajunul zilei celei mari, îi luase pe ceilalți băieți să joace *hàine* lângă râu, astfel că o zonă mare de zăpadă era acum acoperită cu noroi și călcată în picioare, iar urmele nu mai puteau fi citite. Plănuia să treacă pe acolo mai înainte de a intra în apă. Însă știa că asta nu ar fi fost de ajuns. Mai devreme sau mai târziu, câinii aveau să-i adulmece mirosul, dar după ce l-ar fi pierdut prin puzderia de urme de pe prundișul râului, vânători experți, cum erau Sìn și războinicele sale Geal Chossach, aveau să intuiască lesne planul său de fugă prin apă. S-ar fi despărțit în două grupuri, unul spre munte și unul spre vale, căutând locul în care Owain, prin forța împrejurărilor, trebuise să iasă din apă.

Iar el ar fi trebuit să-i facă pe toți să creadă altceva. S-ar fi ridicat apoi în zbor, precum zeița Cliodna.

Râul era umflat de ploi și de zăpadă, dar Owain studiase din timp locul în care putea trece, sărind de pe o piatră pe alta, apoi cu picioarele prin apa mai joasă. Curentul era puternic, dar nu șovăi. Cu inima bătându-i ca un ciocan sub coaste din cauza efortului epuizant prin zăpada afânată, se opri pe prundiș, încercă pe cât putu să-și țină răsuflarea pentru a nu-și înșela auzul cu propria respirație, încordat să prindă fiecare sunet, fiecare zgomot suspect. Când se asigură că în urechi nu-i mai răsuna decât răpăitul de tobă al sângelui ce-i bubuia prin vene, își scoase cizmele din piele de cerb argăsită și fețele din lână aspră cu care-și învelise picioarele. Din ele începu să iasă abur de la sudoarea care-i îngheța în contact cu aerul extrem de rece. Impactul cu apa ca de gheață fu încă și mai brutal. I se părea că pielea îi ardea, străpunsă de cuie înroșite. Risca degerături, dar era mai bine așa – cu

degetele negre și fără putința de a simți, cum văzuse la mulți vânători – decât dezonorat pentru totdeauna. Avea drum lung de făcut împotriva curentului, iar gândul acesta îl împietri. Nervii, mușchii și tendoanele deja îl dureau, dar își impuse să meargă mai departe. De altfel, tot mai bine era să sufere mai mult la început, cu gândul că mai târziu va avea picioarele calde învelite în fețele uscate și va purta cizmele pe care și le legase de gât. Îl străbăteau frisoane tot mai puternice și nu-și putea controla bine mișcarea picioarelor, pe care deja nu și le mai simțea, atunci când aluneca pe vreo piatră de sub apa care-i ajungea acum până la genunchi sau când trebuia să se cațăre pe câte-o piatră uscată, câștigând încă un pas spre salvare. Își amintea fiecare palmă din traseul acela alunecos; dar îl cercetase întotdeauna de pe marginea râului. Acum, că era în apă, totul arăta altfel.

Căzu pe o piatră mare, ce se înălța până la suprafața apei, dar se ridică la loc. Se izbi de mai multe ori cu unghiile și cu degetele de bucăți de piatră de pe fundul râului, dar picioarele îi amorțiseră, nu putea simți durerea, bănuia doar că sângele pornise să-i curgă din răni.

Până ce ajunse să recunoască în sfârșit ce căuta: creanga joasă pe care o știa potrivită. Invitația de a urma cărarea ce avea să-l conducă la adăpost, departe de apa rece ca gheața.

Se trase, obosit și cu trupul dureros, pe un bloc de piatră cenușiu și înghețat, la doi pași de pietrișul mărunt de pe mal; acolo măcar era uscat, fiindcă zăpada făinoasă nu reușise să se lipească de el. Odată ieșit din apă, se concentră să nu calce alături de blocul de piatră. Nu-și privi de la bun început picioarele de teama a ceea ce ar fi putut vedea. Iar realitatea îi confirmă temerile: porni să-și maseze cu nădejde extremitățile umflate, însângerate și învinețite, pline de jupuituri și de tăieturi, căutând pe cât putu să-și pună din nou în circulație sângele. Însă mâinile îi erau aproape la fel de înghețate ca picioarele, și nu reuși

mare lucru. Timpul era prețios, dar își spuse că n-ar fi ajuns prea departe dacă nu reușea să se încălzească. Cel puțin, încetase ninsoarea.

Urechile îi erau încordate ca ale unui animal care stă în alertă în timp ce se adapă. Privi în jur și zări numeroase urme de mistreți, bursuci și zimbri pe malul noroios și în locurile unde se prinsese zăpada. Apoi inima îi tresări: erau și urme de om; din fericire, destul de mici – un copil, poate o femeie. Dar cărui *tùath* îi aparținea?

Avea în spate, mai în amonte, desișul pădurii, dar ceva nu era în regulă. Gâlgâitul curentului de apă acoperea orice sunet; pădurea însă îi păru prea tăcută. Se opri și-și ținu răsuflarea. Dintr-odată, în spațiul gol din aval, răsună ecoul cornului de zimbru: vânătoarea începuse. Owain scoase un suspin de ușurare; pericolul nu mai era atât de apropiat, iar neliniștea nu mai era chiar așa de mare ca la începutul întrecerii pe viață și pe moarte în care pornise.

Inima îi tresări din nou. De astă dată și mai puternic: cineva se mișca la câțiva pași de el, printre alunii înșirați pe lângă râu. Owain se ridică în picioare, gata să o ia la goană, năucit. Cum de puteau fi deja aici? Vânătoarea de-abia începuse. Dar dacă nu era vorba de cei din *tùath*-ul său? Un amestec de ușurare, furie, stupoare și bucurie îl străbătu, făcând să i se taie picioarele, care păreau că vor să cedeze din proprie inițiativă: surâzătoare și luminoasă, Wee cobora de pe mal, venind drept spre el. Privi cu atenție ca să se convingă; apoi strânse iarăși din ochi: era chiar ea. Tatuajele azurii păreau să strălucească până și în negura acelor zile mohorâte.

— Te-am văzut, începu fata cu simplitate și cu acea siguranță în voce care îi impresiona atât de mult pe băieți. Te-am văzut zilele trecute, vreau să zic, repetă ea, înclinând capul pe când se apropia, căci i se păruse că Owain era puțin absent; i se întâmpla adesea să aibă un asemenea efect asupra băieților. Te-am văzut cum căutai și încercai traseul de fugă, îi spuse ea deschis.

Intrase în apă. Era obligată să facă asta dacă voia să ajungă la Owain. Își stăpâni un fior și nu șovăi, pe când se apropia de stânca scăldată de curent, pe care se și cățără până ajunse lângă el. Lui Owain îi părea că o aude cântând, atât de melodios îi era timbrul vocii. „Deci mă țineai sub observație! Și de ce îți plăcea așa de mult să mă privești de la distanță?“ ar fi vrut să întrebe el. În loc de asta, își luă o voce liniștită, plină de încredere, cum nu era defel în momentul acela:

— De ce-ai venit până aici? Știi că fetele nu au voie să hoinărească prin pădure singure. Și cu atât mai mult să se amestece în probele de inițiere. Știi ce riști?

Ea răspunse printr-o altă întrebare:

— Nu-ți place ca altcineva să rişte pentru tine?

— Nu vreau ca altcineva să plătească pentru mine.

— Atunci încă nu mă cunoști!

— Du-te! Lași atâtea urme pe-aici, că o să mă descopere imediat!

— Nu fi neghiob! O să vadă doar urmele mele și o să-și închipuie că sunt pe o pistă greșită!

„Imposibil să o scoți la capăt cu fetele“, își spuse Owain.

— Tot ce știu e că nu ar trebui să fii aici.

Vocea îi era deja mai puțin severă, pătrunsă de emoție.

Drept răspuns, ea îi luă picioarele și începu să i le maseze. El se retrase de îndată.

— Nu fi prost! insistă Wee cu hotărâre. Nu e momentul să o faci pe timidul, tu ai mâinile înghețate, eu nu! Ai risca să pierzi prea mult timp... sau să-ți pierzi un picior. Și cu un bărbat șchiop nu știu ce am să fac! lăsă ea fraza în aer, ca o suliță aruncată din *alm*, care ar fi străpuns limba lui Owain.

Într-adevăr, el nu mai reuși să spună nimic. Iar asta și fiindcă ea îi luase amândouă picioarele și i le strecurase sub tunică, încălzindu-i-le cu propriul trup. Pe Wee o trecu un fior, și el dădu să se retragă. Dar

ea își închise ochii și îi strânse de mai multe ori gleznele cu mâinile, ținându-i picioarele apăsate pe pântece și pe sân. Pielea goală și caldă, acel contact moale, gerul și teama, tremurul care devenea plăcere, toate se învârteau în jurul lui Owain.

Ea deschise ochii și îl fixă, zâmbindu-i din nou. Trecuse o veșnicie, cu multe bătăi de inimă, și totuși nu fuseseră decât câteva clipe. Prea multe, și pentru unul, și pentru altul.

— Dacă vreau să repet jocul acesta minunat cu tine, ar fi mai bine să mă grăbesc, adăugă el, ridicându-se.

Își înfășură picioarele în fețe și-și trase cizmele, fără să aibă curajul s-o privească în ochi.

— Nu se poate să dau greș.

Ea se ridică pe vârfuri. Și îndrăzni să-l sărute.

— Am făcut-o pentru că nu știam cât era de frumos. Acum știu. Am avut dreptate să vin după tine: acum știu ce căutam. Fiindcă nu mă îndoiesc c-o să reușești, zâmbi. Iar eu o să fiu aici să te aștept.

Se răsuci ca să urce înapoi panta malului îngust și abrupt. Când ajunse sus, se întoarse. Dar Owain deja nu mai era acolo. Dispăruse, fără să lase vreo urmă vizibilă.

Wee zâmbi pentru sine, în vreme ce o porni la drum. Făcuse alegerea potrivită; Owain avea să învingă.

Acolo începea propriu-zis pădurea. Era așa de deasă, că se putea trece de pe o creangă pe alta, de la un copac la altul. Ulmi, stejari, fagi și mesteceni. Fără să atingi pământul. Cu mare atenție să nu rupi vreo crenguță, puteai face să ți se piardă urmele. O pădure liniștită și dormitând, ideală ca sălaș al spiritelor pădurii și al creaturilor damnate, cu gheare și colți, ca în poveștile spuse în jurul focului de bătrâni, în serile din *Lughnasad*. Trunchiurile copacilor erau așa de groase, că îl puteau face să pară mărunt până și pe unul ca Magmor. Păreau întruchipări ale zeilor primordiali și gigantici din Tùatha Dé Danaan.

Owain știa încotro se îndrepta. Conan îl învățase cum să recunoască vizuinile. Găsise una mare zilele

trecute, teritoriu al unei scroafe sălbatice însărcinate și agresive. Dacă vreodată câinii l-ar fi descoperit, știa ce avea de făcut. Luă un ciomag lung, strâmb și subțire, înfipse în vârful lui o bucată de tunică de lână, pe care și-o luase cu el de acasă. Se lăsă să atârne de o creangă groasă cât coapsa unui bărbat și începu să plimbe pe zăpadă, încoace și încolo lâna, jos, la rădăcina copacului, în fața vizuinii mistrețului. Apoi aruncă bucata de stofă ce purta mirosul lui foarte aproape de intrarea în vizuină.

Tot atunci se și îndepărtă iute de-acolo. Nu avea prea mult timp. Iarna aceea părea să nu se mai sfârșească, iar ziua se stingea deodată, fără veste, cerșind parcă mereu câteva ore în plus de lumină. La lăsarea întunericului ar fi trebuit să se oprească. Se mișcă prudent, trecând mereu de la o creangă la alta, teribil de încordat, căci, dacă ar fi alunecat, asta însemna că ar fi murit de două ori: din cauza fracturilor – așadar, pradă fiarelor sau spiritelor pădurii – sau, mai rău, din pricina vânătorilor. Într-un târziu, sfârșit, recunoscu stejarul gros, cu rădăcini atât de mari și de răsucite, încât ieșeau prin pătura de zăpadă. Regăsi bifurcația de crengi groase cât brațele lui Magmor și se ghemui în acel culcuș tare, umed și neprimitor, gândindu-se chiar la îmbrățișarea uriașului negru, care-l ocrotise întotdeauna. Chircit de frig, nu cedă totuși ispitei de a aprinde un foc nesigur, pentru a evita ca fumul să atragă vânătorii. Se temea de întuneric, ca orice om, atunci când nu-l mai ajută mobilitatea și vederea. Era obosit; iar oboseala putea să-i dea o stare cât se poate de proastă, micșorându-i dorința de supraviețuire. Nemaipunând la socoteală frica pe care i-o cauzau propriile fantasme. „Când petreci pentru prima oară o noapte întreagă în pădure, e aproape imposibil să dormi mult; cel mai mic zgomot trezește suspiciuni în minte, căci auzul rămâne mereu în alertă“, gândi Owain.

Nu trecu mult. Cât ai clipi, imaginea lui Wee îl învălui ca o undă de viitură, invadându-i cu totul ființa

și mintea. Și, dintr-odată, nu mai fu loc pentru altceva în vreme ce se cufunda în somn. Și nici un coșmar nu veni să-l tulbure.

Pwyll și Owain cădeau instinctiv de acord, fiindcă gândeau în același fel. Amândoi socotiseră că adversarii cei mai de temut erau câinii. Însă Pwyll alesese un alt truc decât prietenul său. Părăsise satul alergând cu măsură, să nu-i sară inima din piept. După câteva sute de pași, cât rămăsese laolaltă cu ceilalți băieți, se îndepărtase de ei, recunoscând traseul invizibil pe care și-l imprimase în minte, după multele repetiții pe care le făcuse în teren în zilele precedente. La fel ca Owain.

Nu fără uimire, îl descoperi pornit pe urmele sale pe Ith. Îl insultase, căutând să-l facă să renunțe. Dar bănuiala că nu avea să se debaraseze așa de ușor de el deveni certitudine : înțelese foarte repede că băiatul nu ar fi știut încotro să se ducă, întocmai ca un suflet pierdut; de unul singur nu știa să facă nimic. Cel puțin judecând după cum îl comanda sora sa. Era cu neputință să scape de el. Astfel că Pwyll trebui să se resemneze.

Dacă Owain se îndreptase spre râu, ei, în schimb, ocoliră colinele, țintind spre inima pădurii de pe versantul dinspre apus. Ajunseră la încrucișarea unor trasee invizibile ce străbăteau pădurea. Ninsoarea încetase.

— Dă-mi ceva de-al tău ! îi ceru Pwyll tovarășului de fugă. Repede, zorește-te ! îl grăbi cu iritare.

Ith rămase locului ca năuc.

Dintr-o mișcare, Pwyll îi sfâșie o bucată de lână din tunică. Scoase apoi de sub tunica sa o zdreanță îmbibată cu mirosul lui și un mănunchi mare de usturoi sălbatic. Mirosul puternic se simțea de la mai mulți pași distanță. Începu să-l frece energic de stofa aspră, rupându-l în bucăți și strivindu-l. În sfârșit, împărți mănunchiul în două părți egale și înveli fiecare parte în câte o bucată de stofă; obținu astfel două suluri mici. Ridică ochii și cercetă împrejur, făcu câțiva pași,

recunoscu fagul gros, fără să-i fi făcut vreun semn ce l-ar fi putut trăda, și începu să se cațăre.

Nu fu nevoie de îndemnuri speciale pentru Ith. Se deplasară de la o creangă la alta, apoi, când Pwyll consideră că distanța era potrivită, aruncă pe jos, cât mai departe posibil, cele două legături de zdrențe pline de usturoi.

Zâmbi satisfăcut către Ith, care-i răspunse cu un fel de mârâit, neînțelegând absolut nimic.

Câinii nu aveau cum să reziste ispitei de a urmări mirosurile lor. Erau împinși din urmă de vânători, iar premiul era o bucată de carne. Își întipăriseră deja aceste mirosuri în minte cu alte ocazii. Urma avea să-i conducă până acolo, unde aveau să-și încheie cursa cu botul scormonind prin cele două legături; astfel, cu nasul plin de usturoi sălbatic, mirosul lor avea să fie scos din funcțiune pentru o bună bucată de timp, iar în mintea lor urma să se producă o confuzie teribilă. Nu le-ar mai fi rămas decât să scheaune dezorientați de acel miros, atât de tare pentru ei, încât avea să-i zăpăcească de tot. Iar vânătorii n-ar mai fi știut atunci ce să facă, fiindcă urmele celor două prăzi se opreau acolo, se pierdeau.

Pwyll străbătu încă o bucată, mergând numai pe crengile mari ale stejarilor și ale fagilor groși cât niște burdufuri de *nabid*. Văzu apoi al doilea reper.

— Fii atent acum! îl îndemnă pe Ith. Nu lăsa urme când cobori.

Drept răspuns, primi un gest de nerăbdare.

Coborî de pe crengile înalte, prudent, legănându-se înainte și înapoi atârnat de mâini, pentru a micșora lungimea saltului. Să alunece ar fi însemnat să-i ajute pe vânători, dându-le pe tavă niște urme ce reîncepeau la doar câțiva pași distanță de locul unde se urcaseră în copac. Șansele să-i captureze ar fi fost atunci mult mai mari, ar fi fost practic ca și prinși. Iar dacă ar fi căzut prost, ar fi putut să-și rupă ceva, și ar fi fost cu atât mai rău.

La fel făcu și Ith, și înțelese atunci care era gândul lui Pwyll. În locul acela pădurea se rărea, fiindcă dedesubtul

lor niște bolovani mari de gresie ieșeau din pământ, printre plantele crescute sub copaci, precum cocoașele unui monstru enorm. Zăpada sfărâmicioasă se scuturase de pe ei, crengile îi adăpostiseră, astfel că vârfurile erau curate. Dacă s-ar fi deplasat de la unul la altul, nu ar fi lăsat urme. Trebuia doar să fie atenți să nu alunece pe peticele subțiri de mușchi ce creșteau pe pereții de stâncă sau să lase pe ele vreo urmă; un pas greșit ar fi fost de ajuns.

Înaintară o bună bucată de timp în salturi, precum caprele.

Ith blestema printre dinți; era mai corpolent și mai puțin agil decât Pwyll. Nu-ți trebuia mult ca să-ți dai seama câtă ranchiună îi purta. Era atât de vie și de arzătoare, încât o puteai atinge cu mâna.

Sunetul cornului de zimbru ajunse până la ei lugubru, îmboldindu-i să se grăbească, deși li se tăiase deja răsuflarea. Când ajunseră, epuizați, la capătul drumului peste pietre, începu din nou să ningă.

Pwyll zâmbi satisfăcut. Urmele lor aveau să fie și mai puțin vizibile acum.

Ajunseră în sfârșit la intrarea grotei pe care Pwyll o descoperise cu mult timp înainte. În momentul acela erau amândoi sfârșiți. Îl scoaseră afară fără menajamente pe bursucul ce-și avea acolo sălașul.

Animalul, deranjat din hibernare, suflă agresiv, reclamându-și drepturile, dar nu avu ce face împotriva a două bâte groase și a unei grindine de șuturi.

Cei doi băieți se prăbușiră lângă peretele din fundul grotei întunecoase, printre oase mici de rozătoare, ghemotoace de blană vomitate și murdărie. Dar nu le păsa de nimic. Grija lor era să ajungă la capătul celor trei zile, stând sub pământ, fără hrană și doar cu zăpadă topită în loc de apă.

Vânătorul solitar ce înainta de zile întregi prin zăpadă călărind un murg puternic și ducând cu el o nouă încărcătură de prăzi era un războinic încercat. Ca unul care umbla de multă vreme după captură, îi

plăcea să rătăcească prin acel univers alb de unul singur, acoperit cu blănuri de urs, groase, calde, ce răspândeau o duhoare la fel de grea ca a lui. Vorbea cu spiritele răzbunătoare ascunse în păduri, căutând să le îmbuneze: striga cu voce tare, invocând ocrotirea Poporului Fermecat de pe Colinele Golașe. Dar, în adâncul inimii, știa că toate erau doar niște scuze: îi plăcea la nebunie să trăiască viața aceea de nomad, sub cerul liber, dormind pe unde se nimerea, dar având deasupra capului bolta înstelată, în locul unui acoperiș de paie și noroi, cum timp de mii de ani făcuse Primul Popor. Trebuia să reflecteze asupra nebunilor lui Morc și asupra a ceea ce făceau în sat, în ciuda timpului neprielnic. Dintr-odată, Fergus zări o mișcare printre copaci, și, cu mare precauție, își scoase caii la loc deschis; în momentul acela se găsea la câteva zile distanță de Donaganow. Sălbăticiunile se răriseră din cauza iernii grele, iar el fusese nevoit să se îndepărteze tot mai mult. În pădăricea aceea erau încă și mai greu de găsit: ceva nu era în regulă, își spuse, fiindcă pădurea tăcea.

I se tăie răsuflarea. Imposibilul se întâmplase, la câteva luni de când se despărțise de pământurile sale. Acea persoană pe care o recunoscuse acum era ultima pe care se aștepta să o vadă.

Fergus avusese douăsprezece soții; avea și copii cu ele – dar nu numai cu ele – al căror număr exact nu-l cunoștea. Nu fusese niciodată zgârcit cu sămânța sa, declara el peste tot, chicotind. Îi venea greu să și-i amintească pe toți și era convins că, pe când era *Rì* al neamului Nemed, de multe ori femeile veniseră la el să recunoască paternitatea unor băieți din familii ce trăiau în sărăcie – iar dintre aceștia, cu siguranță, unii nici nu erau ai lui – doar pentru ca ei să aibă șansa unui viitor mai bun, uneori poate singura.

Și totuși, Wee era cu totul deosebită. Tocmai de aceea nu reacționă imediat când o văzu, în situația aceea incredibilă, ascunsă într-un desiș de alun, pe malul unui râu.

Deodată, ea se întoarse exact către el, ca și cum l-ar fi zărit printre crengi.

Fergus se ghemui instinctiv, deși era perfect conștient că ea nu l-ar fi putut vedea. Îi recunoscu în schimb tatuajele azurii de la coada ochiului până la tâmplă. O buclă de păr nemaipomenit de blond îi ieșea de sub gluga pe care și-o ridicase pe cap, încercând să se apere de frig. Era mult mai înaltă decât și-o amintea... și mult mai femeie, judecând după umflăturile din locul unde pieptul îi apăsa tunica. Frumoasă ca mama ei, Murna, atunci când o văzuse pentru prima dată.

Dădu să se urnească din loc, dar bătăliile, duelurile și urmăririle îl învățaseră să fie prudent. Și avea dreptate: zări un bărbat care se apropia. Nu, se corectă el; era un băiat înalt și zvelt, ce sălta ca o broască prin apa și pietrele râului. Se îndrepta țintă spre Wee. Încă nu o zărise printre crengile pline de zăpadă, dar Fergus era sigur că avea să se lovească de ea. Tocmai se pregătea să intervină. Nu voia să o piardă pentru a doua oară. Reuși să facă doar câțiva pași spre pericolul pe care îl simțise. Apoi însă își dădu seama că Wee era aceea care îi venea tânărului în întâmpinare. Asistă la întreaga scenă și se convinse de două lucruri: că ea nu era deosebită numai fiindcă avea un asemenea tată; și că nu mai era micuța Wee cu caracterul rebel.

Un sunet mohorât și îndepărtat îi puse pe toți în alertă: cineva dădea un semnal, sunând din corn. Dacă nu ar fi fost agitația ce-l cuprinsese pe băiat, Fergus n-ar fi înțeles, dar în clipa aceea situația îi deveni limpede: pornise o vânătoare, o vânătoare de oameni. Suspină și înțelese că Wee a sa avea acum nevoie nu atât de tatăl său, cât mai degrabă de acel tânăr. Cel puțin judecând după lumina ce ardea febril în ochii fiicei sale pe când se îndepărta: era radioasă. Își reprimă impusul de a-l înjunghia ca pe un ied pe acel tânăr necunoscut pe care tocmai îl sărutase Wee și făcu singurul lucru ce trebuia făcut: să-și urmeze fiica.

Nu avea destul timp; nu voia ca fata să se apropie prea mult de sat pentru a nu se pune în pericol. Nu-i

fu ușor să i-o ia înainte: era sprintenă ca un iepure. Dar când laba de urs a lui Fergus țâșni de după trunchiul gros al unui fag secular, chiar în clipa în care Wee trecea pe lângă el, și i se puse fetei pe gură, făcând-o să tacă, ea dovedi că tatăl său avea de ce să fie mândru: avea caracterul lui.

Wee începu, cu toată ființa ei, o luptă inegală, încercând să se elibereze de agresorul necunoscut pe care îl avea în spate, suflând ca o fiară și încercând să muște mâna aceea nesuferită.

— Uite ce pățesc fetițele care nu respectă sfaturile propriului *Rì*! strigă Fergus glumeț.

Ei nu-i veni să-și creadă urechilor.

El o apucă de umeri și o întoarse.

Lui Wee începură să-i tremure picioarele mai tare la vederea tatălui său decât de teama agresiunii. Trecură câteva clipe; rămăseseră amândoi muți. Nu le venea să creadă ce se întâmpla. Apoi fata îl îmbrățișă pe după gât, cu o privire ce i se umplea de fericire.

Fergus nu se mai spălase dinainte de venirea iernii, și blănile de urs răspândeau o duhoare de sânge închegat și de mortăciune. Cu siguranță, nu avea un miros prea îmbietor, dar Wee nu se desprinse de el.

Mii de întrebări și mii de explicații dădeau năvală în sufletele amândurora.

Ea îi istorisi despre fuga împreună cu Ith până la Temair Luachra și mai departe, despre călătoria pe mare în ascunzătoarea de pe *Knarr* a lui Ölvik, despre cum fuseseră primiți de Conan și de Gwynedd și despre cum mințiseră, ascunzând cine erau.

Fergus îi povesti doar ce trebuia să știe o fată: că mama ei era bine și că ar fi fost fericită să o strângă iarăși în brațe.

— Ia-mă cu tine, îi ceru ea la urmă.

Iar Fergus înțelese cât trebuia să o fi costat hotărârea aceea, înțelese că era sfâșiată între familia ei și dragostea pentru tânărul acela necunoscut.

— Și l-ai lăsa aici pe Ith singur-singurel? îi întoarse el vorba. Știi bine că de unul singur face numai prostii.

Fără tine e pierdut. Și, pe urmă, ce-aș putea să-ți ofer eu, acum că lucrurile sunt mai tulburi ca niciodată? Sunt un fugar, copila mea – se trădă el, gândind cu glas tare –, încă visând la ținutul meu, la *tùath*-ul unde te-ai născut și tu, dar apoi mă trezesc în miez de noapte cu visul cel frumos, înfrânt de trădarea lui Illan.

Strânse pumnii până i se albiră oasele mâinii.

— Nu sunt sigur de Morc. Și, pe urmă, te-am văzut fericită, nu încerca să mă păcălești. O să mă întorc oricând va fi nevoie să te iau, dacă o să mai vrei, încheie, lăsând să se înțeleagă multe alte lucruri, pe care intuiția și înțelepciunea i le sugerau. O să fie secretul nostru.

Ea încuviință, plecând capul. Îl atenționă, istorisindu-i ultimele întâmplări și încrâncenarea dușmănoasă a lui Ith. Spera să reușească în probele de inițiere.

— Cât o să dureze?

— Trei zile și trei nopți.

Fergus hohoti din nou.

— Cu siguranță, Conan n-a pierdut simțul tradiției!

— E un om drept, spuse fata, aproape mușcându-și limba de teama reacției.

Ultimul lucru pe care i l-ar fi mărturisit era iubirea ei: Owain, fiul adversarului său.

Fergus, însă schiță un zâmbet.

— Mai bine spune-mi despre tânărul tău prieten! o îndemnă, îndulcindu-și expresia feței.

— Iubirea mea e imposibilă, spuse fata, mohorâtă.

Ca toate fetele de vârsta ei, făcea din orice lucru sentimental o tragedie.

— Nimic nu e cu neputință, dacă e după voia zeilor Daoine Sidhe. Uită-te la întâlnirea noastră de azi!

Din depărtare începură să se audă voci și lătrăturile câinilor.

— Vin. Haide, să ne ducem de aici!

— Tată, îl urmări vocea fetei, o să te întorci?

— Peste trei zile. Puțin înainte de sfârșitul probelor. Spre sfârșitul zilei, adăugă șovăitor, privind în jur.

Dar nu aici : e prea aproape de satul vostru. Mai bine dincolo de colină, la răsărit. O să fiu pe drumul de întoarcere după vânătoare. Și acum, du-te ! Pe acolo, adăugă, arătându-i cărarea pe care era cel mai puțin probabil că o vor urma vânătorii. De acolo vin eu, și nu e nimeni ; numai un nebun ca mine ar bântui pe aici pe frigul ăsta !

Ea îl îmbrățișă din nou ; ar fi putut fi pentru ultima oară.

— Sărut-o pe mama din partea mea.

El molfăi ceva neînțeles și plecă.

Wee ar fi jurat că îl văzuse emoționat. Ar fi fost pentru prima dată în viața ei. Dar poate era frigul înțepător care îi făcea nasul să curgă și ochii să i se strângă.

Owain așteptase prudent, fără să se miște, zorii celei de-a doua zile, cu urechile ciulite până și la șuierul vântului printre ramurile goale. Somnolența și apatia dispăruseră spre revărsatul zorilor, când, din depărtare, răsunară până la el, cu ecouri limpezi, lătrăturile câinilor. Erau mai apropiate sau mai depărtate, după cum le purtau capriciile vântului, dar nu avea nici o îndoială : urletele războinicelor Geal Chossach se amestecau cu lătratul furios al animalelor pornite pe urmele sale, cu scrâșnetul ascuțit și cu mârâiturile dușmănoase ale scroafei sălbatice ce ieșea din vizuină, gonind cu capul lăsat în jos. Urmară chelălăieli și bufnituri, zgomote de luptă și blestemele unui grup numeros de persoane. Căzuseră în cursa lui.

Owain își duse o mână la gură, oprindu-și un hohot de satisfacție.

Veni apoi așteptarea. Tăcerea durase două zile, până în după-amiaza aceea. Nu avusese curajul să se aventureze în jurul ascunzișului, de teamă să nu fie descoperit. O așteptare înghețată, umedă, enervantă și mai ales înfometată.

Owain ascunsese mâncare în copac cu câteva zile în urmă. Era riscant, știa, dar acum, în plină iarnă,

sălbăticiunile și prădătorii se răriseră mult. Se preocupau mai ales să stea la căldură în vizuinile lor. A doua zi urcase cu câteva crengi mai sus, recuperând ce mai rămăsese din puținele provizii învelite în țesături de lână și ascunse într-o scobitură din scoarța stejarului gros: pâine uscată, nuci și alune, roase pe jumătate de veverițele roșcate pe care mirosul de mâncare le trezise din hibernare, făcându-le să iasă din vizuinile construite în trunchiuri, deasupra cuibului clădit cine știe când de vreun corb. Fusese norocos: jderii nu-l adulmecaseră. Rezerva aceea mică și stătută, fără vreo aromă, îi păruse un banchet de *Ard Righ*. Acum însă, la sfârșitul încercării, era doar o amintire, iar foamea părea să-i devoreze ca un vârtej până și creierul. Își apăsă și mai tare cu mâinile stomacul strâns de crampe, căutând să-și păstreze forțele, energiile reduse în clipa aceea la minimum, ca în timpul celor mai crunte lipsuri.

Ith începuse să sugă și resturile rămase în grotă de la bursuc: oscioarele de rozătoare și câteva rădăcini. Îl stăpânea foamea.

Pe când alergau în grabă să se ascundă, nu le trecuse prin minte să ucidă animalul acela mare cât un câine; acum le-ar fi fost de folos. Se gândiseră să prindă peștii ascunși sub câte o piatră a râului, dar era prea periculos să se avânte într-un loc atât de expus și la așa depărtare.

Foarte curând, se auziseră câinii ce chelălăiau dezorientați, voci confuze și încinse ce luau direcții diferite, blesteme, apoi nimic. Usturoiul își făcuse în chip strălucit, până la capăt, datoria.

Cel mai greu pentru Pwyll era, în schimb, să împartă sălașul cu Ith. Conviețuirea lor începuse prost, apoi lucrurile chiar se înrăutățiseră.

Ith nu reușea să reziste la foame; când izbucnea într-o furie agresivă, în culmea agitației, când în plâns, ca o fetișcană. Situația era neschimbată de două zile și jumătate. Respingând cu un gest sfaturile la prudență

ale tovarășului său de vizuină, ieșise împleticindu-se de copacii dimprejur. Încercase, fără succes, să prindă o pereche de pârși, pe care – ca și pe Ith – foamea îi trezise și îi mânase afară în lumea aceea albă, neprimitoare. Apoi, ajuns în ultimul hal de disperare, se ospătase cu niște larve pe care le găsise întinzând mâna pe orbecăite înăuntrul unui trunchi gol. Aspectul albăstrui nu era cine știe ce, dar, după părerea lui, gustul îi amintea de un soi de ciuperci. Foamea învinse dezgustul.

Pwyll fusese și el ispitit; i se învârtea capul de slăbiciune, dar respinsese oferta.

— Cu atât mai rău pentru tine, fuseseră ultimele cuvinte ale lui Ith.

În timpul nopții începuse să geamă și să se rostogolească prin grota strâmtă, apăsându-și stomacul și vomitând. În scurt timp, mirosul respingător făcu aerul irespirabil, podeaua se acoperise de o pojghiță alunecoasă și grețoasă. Ith plângea cu sughițuri, ca un copil. Febra venise și ea și îl ținuse toată noaptea, iar jumătate din ziua următoare – ultima zi a probei – băiatul și-o petrecuse pe jumătate adormit, năucit de somn și de intoxicație.

Cel puțin acum nu-l mai chinuia pe Pwyll. Ziua se scurse astfel până în clipa când scoase de sub tunică un obiect ce trebuia să fie o amuletă împotriva ghinionului. Pwyll o ținu strâns lipită de el, spunând pe șoptite ceva, abia mișcând buzele. Stătea nemișcat, căutând să-și economisească energia pentru o situație de urgență.

Din fundul vizuinii, Ith desluși în mâinile lui Pwyll forma obiectului conturată pe fondul de lumină al deschizăturii. Îi ceru să-l vadă.

— Uită de el, veni răspunsul sec al lui Pwyll, pe când trăgea la o parte amuleta.

Ith încercă să o apuce. Urmă o luptă scurtă și prostească, în spațiul acela teribil de strâmt. Șnurul se rupse în mâinile lui Ith, dar nu reuși să prindă pandantivul.

— E de la Tyren, așa-i?! urlă el prea tare, fără măcar să-și dea seama. Haide, răspunde, bastard vagabond!

— N-am ce să-ți mai spun, plângăciosule, își mască Pwyll jignirea, vorbind pe un ton scăzut.

O luptă cu mâinile goale nu ar fi dus la nimic, doar și-ar fi consumat amândoi și ultimele rămășițe de energie. Deja respirau scurt și sacadat din pricina acelei mici hărțuieli. Dar își jură să nu uite; în sat avea să-i ceară satisfacție, supunând întâmplarea judecății lui Conan.

Celălalt revărsă asupra lui un șuvoi de vorbe, înveninate de frustrare, ce-i scoaseră la iveală ranchiuna cea mai mizerabilă. Îi strigă că era o slugă și un fecior de servitori, fără stirpe nobilă, că e un orfan și un copil din flori îngâmfat. Până când, neputând să-și verse nicicum furia oarbă, se liniști singur, ghemuindu-se în locul cel mai îndepărtat de Pwyll.

Nu avură vreme nici măcar să-și tragă sufletul, că auziră din nou ecourile de care se temeau cel mai tare: lătratul câinilor și vocile guturale ale războinicilor lochlann porniți pe urmele lor. În două zile și jumătate scotociseră palmă cu palmă zona, mergând în cercuri concentrice tot mai largi, iar acum, procedând metodic, regăsiseră urma cea bună.

— Afară! șuieră Pwyll. Afară, idiotule! Du-te de aici! mârâi, în vreme ce ieșea în goană, răscolit de oboseală și de lumina tare a zilei. Mergem pe partea cealaltă a colinei, spre răsărit. N-o să ne caute niciodată pe unde deja au cercetat cu câini!

Văzând că băiatul nu se mișca, adăugă:

— Fă-mi o plăcere, rămâi aici să te ia în colți bestiile alea!

La cuvintele acelea, Ith se scutură ca un urs tânăr ce iese cu greu din hibernare. Și o luă la fugă.

Pwyll alerga și el cum nu o mai făcuse niciodată în viața sa.

Urcară colina și începură coborârea, ici rostogolindu-se, colo izbindu-se de crengile joase, rănindu-și

mâinile și zgâriindu-și fața. Până când un râu umflat îi ajută să câștige ceva teren. Sfârșiți și înfrigurați cum erau, apa le păru încă mai înghețată și mai greu de îndurat. Dacă s-ar fi găsit în starea aceea în prima zi, nu ar fi scos-o la capăt.

Pwyll ceru iertare și îndurare spiritelor apelor, pentru a putea călca peste ele, și își spuse că ar fi reușit, cu un pic de noroc, să treacă și de noaptea aceea, ultima, cuprins de frig, dar viu, cu prețul unui marș prin întunericul nopții, până la ivirea zorilor. Ninsoarea încetase, iar picioarele înghețate și cizmele mustind de apă nu l-ar fi putut ucide într-o singură noapte.

Urcară pe firul apei o bucată de drum ce părea că nu se va sfârși niciodată, până când Pwyll hotărî că se îndepărtaseră destul de mult. Desluși câteva crengi mai aproape de pământ care i-ar fi ajutat în situația lor și ieși din apă, având grijă, ca de obicei, să pună cât mai multă distanță între acel punct și locul unde, mai târziu, ar fi fost, poate, obligați să coboare din copaci.

Grota apăru înaintea lor ca o viziune. În realitate, era doar o crăpătură în stâncă; dar uscată și adăpostită. Nu avea nici măcar prea mult mucegai înăuntru. După duhoarea de vomă din vizuina bursucului, locul acela le păru primitor ca vatra din coliba lui Gwynedd.

Ith intră împingându-se cu brutalitate, înaintă în patru labe spre fundul scobiturii... și scoase un țipăt.

În spațiul închis, vocea lui bubui asurzitor în urechile lui Pwyll. Pe când celălalt se întorcea pământiu spre intrare, el șuieră:

— Idiotule, o să ne audă!

Vocea i se stinse în gâtlej, iar ochii i se pironiră pe doi irișsi azurii pe care îi deslușise în semiîntuneric. „Cu siguranță, numai lupii mai pot să aibă ochii atât de albaștri", își spuse pierdut.

— *Deth da. Fatla genough why?* Bună ziua. Ce faci? întrebă politicos o voce subțirică.

„Un lup fermecat care vorbește!", fu primul gând prostesc al lui Pwyll, făcând ochii mari, fără să scoată

un cuvânt. Își spuse apoi că prădătorii din pădure nu aveau glas de copilă.

Ochii se apropiară, lucirea palidă de la intrare îi lumină mai bine și o fetiță cu păr roșu, murdară toată și plină de pistrui, i se înfățișă înainte. Zâmbea cu căldura celui care caută mângâiere. Era ceva mai mică de înălțime decât grota; părea să nu aibă mai mult de cinci sau șase primăveri.

— *Gwag of vy, jowanna jeyn oma.* Mi-e foame, și păpușii mele îi e frig, spuse ea, împingând în față mânuțele în care ținea o bucată de lemn cu un cap rotund și doi ochi vopsiți cu funingine, ce se iteau dintre niște fețe de lână.

— *Me na vyn cows Kernewek*, nu vorbesc limba din Kernow, își folosi Pwyll singurele cuvinte ce le cunoștea de la Usk și Ôg.

— *Fatel erough why cul?* Ce faci? insistă copila cu seninătate. *Leth-ky godrev.* Suntem din satul Lapte-de-Câine, adăugă descurajată – și nu se lăsă până când nu se făcu înțeleasă.

Pwyll își dădu seama cât era de atrăgătoare, îi distinse trăsăturile fine, desăvârșite.

Ea se ridică de jos parcă obosită, cu mișcări de o lentoare nenaturală, sări pe singurul picior ce-l mai avea, apoi se așeză.

„Poporul Fermecat al zeilor Aes Sidhe are aripi, dar și picioare!", reflectă cu amărăciune tânărul, ai cărui ochi se obișnuiseră cu întunericul. Văzu că lângă ea mai era cineva; un tânăr doar cu puțin mai mare. Și înțelese ce-l înspăimântase pe Ith: copilul părea absolut normal, dar ochii îi erau două globuri albe ca ghipsul, fără irișsi, complet orbi. Ea îl ținea de mână. Expresia lui Pwyll se schimbă cu totul: aceia erau fugarii din satul pe care ei îl ocupaseră! „Deci e adevărat! Așadar, ce spunea Usk în poveștile lui din jurul focului e adevărat", gândi tânărul.

Își aminti poveștile celor doi *filin*-i care deja fuseseră în sat cu multe veri înainte. În clanul acela oamenii se hrăneau aproape numai cu carne de câine. Groapa

plină de carcase măcelărite o confirma. Lucrurile mergeau așa din vremuri de mult uitate. Venerau câinii și lupii și foloseau orice fărâmă din ei: blana, dinții, nervii și tendoanele. Dar nu era singurul lucru ciudat: din motive de neînțeles, în acel *teuta* se năștea dintotdeauna un număr mare de persoane cu defecte trupești și copii diformi. Până când, la un moment dat, deveniseră ei cei mai mulți. În schimb, spre deosebire de alte clanuri celte, în clanul acela astfel de nașteri erau considerate aducătoare de noroc.

Nemedul îl trăgea, cu ochii scoși din orbite, pe Pwyll spre ieșirea din grotă.

Din întunericul ei, răsună glasul ca de clopoțel al copilei care-și lua rămas-bun:

— *Gans pub bolonjedh da!*

Ith nici măcar nu-l auzi. Începu să strige, pradă agitației, că acele creaturi erau purtătoare de nenorociri, că nu aveau nici tată, nici mamă, că încă din negura vremurilor, de pe timpul Neamurilor Străvechi, fuseseră întotdeauna sacrificate zeilor fiindcă aduceau ghinion, că era mai bine să-i ucizi căci oricum nimeni nu era dispus să plângă după niște stârpituri.

Pwyll știa toate astea. Cunoștea foarte bine acele obiceiuri. Numai că se săturase până peste cap de Ith. Și nici nu-i venea să-i dea dreptate; ei doi erau doar niște băiețandri, nici măcar bărbați, nu se cădea să le hotărască ei soarta. Îl îndepărtă cu un gest hotărât.

Celălalt urlă isteric, punându-și mâinile în cap.

— Din cauza ta or să ne descopere! Din cauza lor or să ne descopere! arătă el spre întunericul micii grote. Nu-mi pasă că ești o fetișcană fricoasă. Poporul meu știe o singură cale să îndepărteze deochiul șchiopilor și al stârpiturilor! Pentru binele clanului și pentru supraviețuirea lui! repetă el din memorie litaniile șamanilor.

Apucă o piatră colțuroasă și o porni spre grotă.

Pwyll șovăi; nu era ușor pentru un băiat să ducă asemenea bătălii de adulți și să se pună împotriva

moștenirii superstițioase a unui întreg popor. Țâșni înainte și-l înșfăcă pe Ith de un braț, ținându-l strâns.

Nu avu timp să-l convingă prin vorbe. Totul se petrecu foarte repede, pe negândite.

Nemedul reacționă din instinct și, cu dosul mâinii în care încă strângea piatra, îl izbi pe Pwyll, cu gestul cuiva care caută să gonească o insectă mare și scârboasă. Lovitura șterse fața lui Pwyll, lăsându-i o tăietură adâncă, de la tâmplă și până la ceafă, îi sfâșie pielea și-i fractură osul.

Pwyll își pierdu pe loc cunoștința și căzu pe spate, cu o bufnitură surdă, lăsând pete mari de sânge în zăpada proaspătă.

Ith intră în grotă. Se auzi o voce subțirică întrebând ceva, se auziră mâinile și picioarele ce scormoneau pietrișul, în încercarea inutilă de a se feri, câteva strigăte înăbușite, câteva bufnituri, apoi nu se mai auzi nimic.

Când nemedul ieși, părea că până și vocile pădurii dimprejur amuțiseră. Nici un strigăt de animal, nici un ciripit de pasăre, nici o șoaptă a vântului.

Strângând încă în mână piatra mare și însângerată, Ith își privi cu ochii stinși rivalul ce zăcea pe jos. Frigul îl adusese din nou la realitate ; Pwyll deschisese din nou ochii, dar nu reușea să se miște. Își simțea capul ca pe un stup de albine înnebunite și-și trăgea cu mare greutate picioarele. Căută să se retragă, să se târască înapoi, sprijinindu-se pe coate, dar nu era atât de prost încât să nu înțeleagă ce avea în fața ochilor.

Cu privirea împăienjenită de lacrimi, Ith triumfa. Cele două sentimente îl copleșeau, îl rupeau în două. Dar acum nu mai putea da înapoi. Avea să dea vina pe o nefericită întâlnire cu un pâlc de paria ori de fugari. Încă șovăia. Pe urmă însă, gândul că Tyren și Pwyll vor fi din nou împreună însemna sfârșitul speranțelor sale ; iar acest gând îl tulbură într-atât, încât îi întunecă judecata și îi luă mințile. Iar ura urcă în el clocotitoare precum repezișurile unui râu învolburat,

târând cu ea orice opreliște pe care o mai avea în suflet. În capul tânărului totul se rândui după un fir limpede, într-o direcție clară. Dar cu totul greșită.

De jos, din zăpadă, Pwyll reuși să-i întoarcă spatele, căutând instinctiv – deși fără speranță – o cale de scăpare ; se trase îndărăt și se lăsă să se rostogolească prin zăpadă, pe coasta colinei ticsite de tufărișuri.

Ith îi puse un picior pe spinare și îl lovi. De mai multe ori, în ceafă, zdrobindu-i cu totul țeasta deja rănită, scăldând în sânge, smocuri de păr și bucățele de creier veșmântul imaculat dimprejur.

În aerul rece și nemișcat răsună, ca un tremur, o chemare – bocetul aspru al sunetului de corn ce anunța sfârșitul probelor.

Wee se întristase. Cu toate că își pusese la bătaie toată iscusința și șiretenia, nu reușise să-l găsească pe Owain.

— Numai o fetișcană înfumurată ca tine și-ar putea închipui că va reuși să găsească ea singură ceva ce i-a scăpat până și unei cete de războinici încercați cum sunt cei din neamul Geal Chossach ! râse cu poftă Fergus.

Scuipă apoi pe jos ca să alunge deochiul ce venea odată cu rostirea numelui dușman, dar trase adânc aer în piept, mulțumit de fața dezamăgită a lui Wee ; fața aceea încrâncenată trăda sângele fierbinte, de lup, pe care i-l transmisese.

Așa cum conveniseră, se regăsiseră pe coasta de răsărit a colinei, pentru întâlnirea de la încheierea probelor. Stătuseră multă vreme de vorbă.

— Dacă n-ai reușit să-l găsești tu, atunci chiar că-i un băiat de nădejde, făcu tatăl fetei un compliment pentru amândoi. Înseamnă că ți-ai ales bine bărbatul ! observă el, de pe trunchiul găunos pe care se așezase.

Wee, în schimb, nu-și găsea locul și, pradă iritării, izbea cu picioarele în zăpadă, împroșcând-o peste tot împrejur.

— Nu e încă un bărbat ! spuse ea strângând dintr-odată buzele.

El râse iarăși, mulțumit; fetei îi era ciudă că nu-și putuse îmbrățișa tânărul prieten, iar acum ascundea totul, prefăcându-se că îi purta pică, reflectă senin tatăl ei.

— Acum du-te. Nu e bine ca femeile să umble singure prin pădure; întotdeauna ele trebuie să fie însoțite. Cu atât mai mult fetele!

Ea suflă tare, ca o felină.

— Știu să-mi păzesc pielea, tată.

— Aici zeii sunt altfel, și noi nu suntem apărați. Dar o să vorbesc cu mama ta, Murna.

Urmă o pauză grea și apăsătoare.

— Nu-ți cer să vii cu mine, adăugă el în sfârșit. Ce viitor aș putea să-ți dau? Mereu fugari, hăituiți ca animalele. Eu nu cred în promisiunile lui Morc și ale eremitului ăluia posedat: bunăstare și abundență. Cine îi mai crede înseamnă că n-a scuipat niciodată sânge și n-a mestecat durere și osteneală în luptă – ăsta e aluatul din care sunt făcuți bărbații! Cum aș putea să sper că o să mă schimb numai prin grația unui cazan stupid și prin intervenția unor zei pe care nimeni nu i-a văzut niciodată?

Wee îl privi înspăimântată. Nu-și mai auzise niciodată tatăl vorbind astfel.

— Sunt suficient de bătrân și am destule cicatrice ca să știu că nu mi-a mai rămas mult. Dar dacă o să am cumva de ales, mi-ar plăcea să mai petrec o vreme cu tine, asta da... Poate o să ne revedem. Și pe urmă, văd că ești bine aici... zise Fergus insinuant.

Se îmbrățișară repede, apoi Wee se întoarse în sat alergând. Nu voia ca tatăl ei să o vadă plângând.

În timp ce pleca înapoi cu caii, Fergus se întoarse și o privi cum cobora colina. Cu energia pe care o avea în ea, nimeni nu o văzuse vreodată mergând pur și simplu. Hotărî să nu riște un pas necugetat; din pricina probelor de inițiere, zona aceea încă i-ar fi putut rezerva întâlniri nedorite. În vreme ce urca panta colinei înalte, șuieră cu limba în cerul gurii, îndemnând al doilea cal, ce înainta cu greu prin zăpadă, încărcat cu vânat.

Atunci auzi niște voci. Le ocolise de nenumărate ori în ultimele zile – nu voia să aibă necazuri. Dar acestea erau apropiate; atât de apropiate, încât chiar distinse câteva cuvinte. Iar limba pe care o vorbeau nu era kernewek, ci limba din Inis Fàil; la un moment dat, chiar nemedianã, ar fi putut să jure! O coti pe cărare la dreapta, cu grijă, fără să coboare, gata să dea pinteni calului. Dar ce văzu – și încă și mai mult ce auzi – îl făcu să descalece.

Cineva urla în dialectul său; recunoscu mai întâi intonația, fiindcă acela care vorbea era acum mai aproape, și timbrul vocii, de asemenea. Fergus îl văzu, ceva mai jos pe coastă, într-un desiș de ulmi, tise și nuci; un tânăr cu o chică deasă și aspră, înalt aproape cât el, cu trăsături ce îl izbiră pe cunoscătorul *flaith* ca un vârf de cremene înfipt chiar lângă inimă: Ith.

Tânărul nemed discuta cu însuflețire cu un alt băiețandru, necunoscut, dar care îi vorbea într-un dialect asemănător; unul din Inis Fàil, oricum. Erau prea departe pentru ca Fergus să-i poată ajunge repede. Întreaga zonă era presărată cu pietre mari, și, dacă nu voia să renunțe la cai, ar fi trebuit să facă un ocol larg. Ar fi vrut să-i poruncească fiului său să coboare, să stea adăpostit; era un nesăbuit dacă se expunea atât. Dar înțelese într-o clipită că Ith nu mai era în firea lui. Vorbea fără șir, zgâlțâindu-l pe celălalt băiat, care, în schimb, încerca să-l facă să judece limpede.

— Ne ostenim degeaba! urla Ith. Ne poartă ghinion. Să ne descotorosim de ei!

— Nu noi suntem cei care...

Dar de acum, Ith nu mai avea de gând să aștepte răspunsul. Fergus văzu că fiul lui se apropia de grotă, iar celălalt încerca să-l oprească; văzu reacția exagerată a lui Ith, în timp ce își lovea tovarășul de fugă și îl părăsea, pentru a intra în deschizătura largă din stâncă. Auzi vaietul unei copile și rugăminții unui băiat. Care se potoliră însă repede. Doar câteva bufnituri scurte și două urlete, și cam atât. După aceea, fiul său își făcuse din nou apariția în gura grotei,

printre bolovanii de gresie, cu privirea pierdută și strângând încă în mână piatra însângerată. Ce fel de bărbat putea să devină unul care masacra copii?

Fergus era un vânător și avea instinctul unui vânător încercat. Călătorea pe cont propriu, și exact asta îl ferea de moartea ce îl pândea la fiecare pas. Tocmai de aceea, chiar dacă toată întâmplarea îl dăduse peste cap, prinse un foșnet de crengi pe povârnișul de sub el. Își stăpâni pornirea de a o lua din loc, pe care i-o trimisese instinctul de supraviețuire, și își spuse că puteau fi animale. Trebuia mai întâi să se gândească la fiul său cel ticălos: dacă înțelesese bine ce avea în minte Ith, ar fi făcut mai bine să se grăbească.

Abandonă caii, se năpusti în jos pe coastă, smulgând după el crengi și arbuști și rugându-se să ajungă la timp.

Îl văzu pe Ith cum se apropia, ocolind privirea necunoscutului din fața lui.

Văzu cum ochii tinerei victime cereau îndurare și înțelese că nu era încă pregătit să moară.

— De ce? întrebă. De ce ei? repetă, cerând îndurare, dar nu pentru sine.

Acela fu unicul moment în care Ith era lucid și sincer. Iar lucirea din priviri îl trădă. Fergus știa că nu avea să o mai uite; și nici cuvintele pe care le rostea atunci.

— Fiindcă ar putea să vorbească! Pe tine te așteaptă cineva în sat. Și o să te aștepte degeaba. Când Tyren se va obișnui cu gândul, o să-i fiu eu alături. Și nu vreau martori!

Fergus văzu încercarea dureroasă a tânărului de a scăpa de călăul său, îl văzu întorcându-i spatele nemedului și târându-se cum putea pe coate.

Din nou percepu trosnete apropiate ale crengilor. Fergus văzu o pereche de căprioare săltând prin zăpadă și puse zgomotele pe seama lor. Scoase un fel de lătrat de neînțeles; își chemă fiul cu vocea sa guturală, strigându-i ceva, orice, numai ca să-l abată de la un gest necugetat care i-ar fi spulberat onoarea, pe a sa și pe a strămoșilor lor.

Însă Ith nu mai avea mintea limpede și nu-l putea auzi.

Fergus era tot mai aproape, din ce în ce mai aproape. Dar nu suficient. Îl văzu punându-și talpa pe spinarea băiatului fără apărare, lovindu-l în ceafă și zdrobindu-i țeasta cu piatra tăioasă.

Sunetul cornului de zimbru răsună din câmpie și urcă până la el, umplând valea. Fusese ultima noapte – în zori, băieții care izbutiseră să treacă prin încercări ar fi trebuit să se întoarcă în sat.

Fergus ajunse la locul cu pricina în goană, vijelios ca un car de luptă, se azvârli asupra fiului său, îl izbi cu umărul, în timp ce scotea un fel de grohăit de mânie, și îl răsturnă câțiva pași mai departe.

Ith nu izbuti să se ridice imediat. Își scutură capul plin de zăpadă, pentru a alunga fluturii ce i se învârteau pe dinainte. Și primul lucru pe care îl văzu fu fața bărboasă și furioasă a tatălui său care mârâia dincolo de sabia pe care i-o proptise în obraz. Nu-i venea să-și creadă ochilor.

— Tată?!... De ce?

— La fel te întreba și tânărul acela!

Ith fixă îngrijorat vârful lamei care nu voia să stea locului.

— Nu vrei să asculți mai întâi motivele mele?

— E unul singur. Pentru că ești un ticălos. Ith, amintește-ți ce te-am învățat: onoarea e totul. Un nemed mai degrabă își ia zilele decât să-și piardă onoarea. Tu ți-ai călcat jurământul. Nu mai ești fiul meu.

Mintea tânărului lucra febril. Nu reușea să înțeleagă cum de ajunsese tatăl lui acolo, dar știa că acela era momentul cel mai delicat. Dacă Fergus l-ar fi lăsat să se ridice fără să trimită lovitura, poate ar mai fi avut o speranță să se salveze. Bătrânul nu mai ținea chiar așa de bine arma în mână.

— Lasă-mă să-ți spun măcar câteva cuvinte... încercă el să câștige timp, pe când se ridica.

— Ultimele tale cuvinte tocmai le-am ascultat, spuse bătrânul cu toate puterile pe care reușea să și le adune.

Căută cu vârful armei „linia pântecelui", cum o făcuse în atâtea rânduri în duel, sfâșiind carnea adversarilor, despicându-le pieptul de la abdomen până la plămâni, cu o lovitură oblică ce tăia inima în două. Era o expresie împrumutată de la clanul Lochlann. Ith s-ar fi sfârșit într-o clipă. O moarte rapidă – lovitura cea mai mărinimoasă, rezervată adversarilor care se luptau cel mai bine și cel mai leal. Așa ajunsese pe tronul de *Rì* al clanului Nemed, grație sabiei sale : ea i-l dăruise. Își spuse că pentru fiul său deja își călca jurământul de *flaith* fiindcă el nu merita așa ceva.

— Iartă-mă, bolborosi.

Trebuia să o facă imediat, altfel nu ar mai fi găsit puterea să-l execute pe asasin. Era un *Rì*, el trebuia să facă dreptate. Ridică lama. Dar lovitura nu venea.

Ith își îngădui un chicotit sardonic și un suspin de ușurare. „Poate că mai e o speranță", gândi el, făcând un pas înainte. Deschise gura, și din gură îi țâșni sânge negru. Păru să scoată un șuierat din gât, apoi încă unul și încă unul. Chipul i se făcu o mască de suferință, pe când primea în trup săgețile de *alm* slobozite din spate într-un mod absurd ; o clipă mai târziu, se prăbuși în brațele tatălui său.

Fergus lăsă să cadă în zăpadă sabia de bronz și fixă ca prostit cele trei vârfuri oribile de cremene ce ieșeau din pieptul fiului său, după ce îi străpunseseră trunchiul, aducându-i moartea. Ca trei agrafe de os prinse pe tunica din blană de urs ; doar că, în loc să strălucească, erau scăldate în sânge.

Cei trei vânători din poporul Lapte-de-Câine înaintau cu precauție, fără vreo urmă de compasiune pe fețele străbătute de cicatricele care arătau numărul dușmanilor uciși. Aveau părul strâns într-un coc și împletit cu dinți de lup. Fiecare săgeată purta în capăt un smoc din păr de câine. Doi dintre ei intrară în crăpătura stâncii, iar Fergus înțelese ce căutau. Ieșiră purtând trupurile celor doi copii din clanul lor. Nemedul își întoarse privirea ca să nu vadă masacrul inutil, în vreme ce al treilea războinic îl ținea în bătaia arcului.

Nu mai avea nevoie să întrebe de ce îl cruțaseră – îl văzuseră cu sabia ridicată spre capul celui pe care ei îl luaseră ca țintă, pregătit să facă dreptate. Regula era simplă : dușmanul dușmanului tău merită cel puțin respectul.

Pe când cei trei din clanul Leth-ky se îndepărtau precauți cu *alm* în mână, Fergus înfipse sabia în pătura imaculată stropită de sânge. Își privi mâinile, culese trupul fiului pe care îl repudiase, se așeză pe o piatră ce se ivea din zăpadă și îl strânse în brațe. Ninsoarea se pornise din nou. Pentru *Rì* al nemezilor era indiferent. Rămăsese cu gândurile departe, la vremea când, cu mulți ani în urmă, îl ținuse pentru ultima oară în brațe pe Ith. Nu plânse. Nu plângi pentru un fiu fără onoare. Noaptea cobora grăbită, avea tot timpul să-l vegheze.

Wee alerga, zbura pe zăpada proaspătă. Era fericită, cum nu-și mai amintea să fi fost. Mai întâi Owain, apoi tatăl său. Viitorul nu-i mai păruse niciodată atât de frumos. Toată atenția îi era îndreptată spre propriile fantezii ; uitase în ce situație se vârâse. Nu mai era mult până la lăsarea întunericului, și auzise de puțin timp sunetul cornului care anunța sfârșitul probelor. A doua zi totul avea să se termine, avea să înceapă *aimsir togu*... iar ea avea să-l revadă, în sfârșit, pe Owain ; era sigură de reușita lui. Bărbatul ei, repetă ea de mai multe ori în gând. Bărbatul ei. Alerga fără grijă spre sat, fără precauții, stăpânită de bucuria vieții. Și aproape că se izbi în ceva ce venea din față.

Acel ceva sau cineva, mare, înainta printre copaci, călcând peste crengile frânte.

Ea înțelese – prea târziu însă – în timp ce cobora colina după ce trecuse de liziera pădurii. Căută în jur după un loc unde să se ascundă : instinctul îi spunea că era vorba despre un zimbru sălbatic. Neliniștea gândului că se băgase singură în bucluc o copleși și se preschimbă în frică și într-o mare agitație. Alunecă, și nu lipsi mult să se prăbușească peste el.

Nu era în firea lui Magmor să se lase luat pe nepregătite: înșfăcase deja securea lui cea mare din bronz și o ridicase sus, deasupra capului. Era o armă impresionantă, cu trei vârfuri lungi de metal, înnegrit în partea netăioasă, și de două ori mai grea decât o secure lochlann. El era singurul care reușea să o manevreze cu atâta repeziciune; pentru oricine altcineva ar fi fost mai degrabă o povară decât o armă. O văzu pe Wee, care rămăsese locului la câțiva pași de el, împietrită și albă la față. Ea nu ar fi trebuit să fie acolo, era interzis.

Tânăra știa asta; o fată singură nu ar fi trebuit să fie în pădure, și cu atât mai puțin în zilele probelor. Magmor ar fi putut s-o pedepsească ori să pună să fie aspru pedepsită, doar era garda de corp și campionul lui *Ard Righ*. Însă ea nu imploră, nu plânse, nu scoase un cuvânt. Păstra o atitudine fermă și mândră, privindu-l fix pe marele vânător și prieten.

El schiță un gest de ușurare, o privi lung și răsuflă adânc. Își agăță apoi, din nou, la centură securea și, zâmbind strâmb, o cercetă pe sub sprâncene, în timp ce trecu pe lângă ea, reluându-și patrularea prin pădure. Scoase un sunet ca un mormăit înăbușit, apoi nu mai spuse nimic și dispăru în inima pădurii.

Ea îi trimise în tăcere un sărut. Nu-i venea să creadă că avusese atâta noroc. Sări în picioare, iute ca un jder, și o rupse din nou la fugă. Cu cât se apropia mai mult de sat, cu atât mai larg îi era zâmbetul. Magmor fusese bun cu ea, nu o obligase să-l urmeze în fața lui Conan, chiar dacă ar fi putut s-o facă; așadar, nu trebuia să spună nimic. Da, fusese în zilele acelea în grațiile zeilor, ba chiar o răsfățau.

Owain îl considera pe Magmor un fel de unchi, un al doilea tată, un frate – după situație. Și știa cum gândea. Avusese privilegiul să-l aibă maestru de arme; el îl învățase, împreună cu Rury și Ölvik, multe șiretlicuri în manevrarea armelor și, în plus, tot ce mai avea nevoie un tânăr ca să înfrunte încercările vieții.

Își amintea acum ce-l sfătuise uriașul de culoare: să nu se lase niciodată; nu s-a sfârșit până când nu s-a sfârșit.

Owain îi respectă cu sfințenie îndemnul. Nu coborî garda în timpul nopții. Și fu răsplătit: Magmor trecu ușor, ca un mistreț pornit la vânătoare, chiar pe sub stejarul cel mare, unde băiatul, sfârșit, strângea din dinți ca să nu-l prindă somnul. Îl zări în licărirea palidă a cerului înstelat și își ținu răsuflarea ca să nu fie auzit. Nu trebuia să adoarmă; s-ar fi putut mișca, fără să vrea, răpus de somnul adânc, și atunci ar fi făcut poate să cadă ceva de pe crengi sau, mai rău, ar fi putut să înceapă să sforăie. Dar chiar și dacă ar fi sforăit foarte ușor, Magmor l-ar fi prins.

În sfârșit, veni și dimineața; cea mai chinuită dimineață pe care și-o putea aminti Owain. Intră în sat, și îl găsi de-a dreptul părăsit; se gândi că era probabil singurul care se întorcea. Nu-l aștepta nimeni. Nu trecuseră toți încercarea, îi spusese o bătrână fomoriană care stătea la intrarea unei colibe.

În cealaltă parte a satului, la marginea pădurii, se întâmpla ceva. Războinicii alergau într-acolo și treceau pe lângă el fără să-l bage în seamă măcar. El îi urmă mai mult din inerție. Foamea, somnul, oboseala îl epuizaseră într-atât, încât reuși să-și spună în gând doar: „Frumoasă primire!".

Gwynedd își privi bărbatul cu o afecțiune pe care trecerea anilor nu o micșorase. Spre deosebire de toți ceilalți *Rì* sau *Ard Righ,* Conan refuzase întotdeauna să-și strângă în jur un stol de soții și de concubine, așa cum „rangul social" *lòg n-enech* nu numai că i-o impunea, ba chiar îl încuraja să o facă. În lumina zorilor, se apropie de el și îi observă câteva șuvițe sure pe care nu i le văzuse până atunci. Îl înconjură de la spate cu brațele și-și culcă obrazul pe el.

— Nu te mai frământa atât. O să ajungem și la tatăl tău, șopti Gwynedd. Simt în jur putere, o putere mare. Asta înseamnă că nu e departe și, mai ales...

simt că e viu. Deși eu și Cathbad avem metode diferite, am săvârșit amândoi divinații fără număr și știm: o să-ți revezi tatăl. Și o să ajungi la Cetatea Sacră.

Urmă o clipă lungă de tăcere, întreruptă de un oftat adânc al lui Conan.

— Ești gata? o întrebă el, fără să se întoarcă.

Aerul era înghețat, dar neclintit, iar soarele iernatic, un soare stins, încă promitea să reverse atâta lumină câtă aveau nevoie pentru un nou antrenament.

— Pentru tine, întotdeauna, glumi ea.

Se dezlipi de el, împingându-l, și puse mâna pe prăjina lungă, din lemn de ulm decojit.

Străinul făcu întocmai și porniră să se dueleze pe întinderea acoperită de o pătură de zăpadă, siluete solitare, conturate pe fundalul cu reflexe arămii al cerului.

— Deci sunt încă iute? întrebă ea, răsuflând deja din ce în ce mai repede.

— Cum să nu. Ca un iepure, glumi el. De lemn.

Mândră și bătăioasă, Gwynedd era la fel de promptă și de curajoasă, iute în a aplica lovituri mortale cu sulița ori cu sabia, își spuse Conan. Era subțire, dar cu forța unui bărbat – urmare a iernilor lungi de antrenamente – și la fel de în formă ca atunci când o cunoscuse. În ziua aceea, atât de îndepărtată, el zăcea cu fața în jos, plin de noroi și de propriul sânge închegat, la picioarele lui Gwynedd, care-l țintuia cu un baston lung, neputându-se hotărî ce să facă cu el.

Eachtrannach zâmbi la amintirea acelor vremuri și-și pierdu pentru o clipă atenția, iar Gwynedd îl seceră atunci cu vârful prăjinii, trântindu-l pe jos. Porni apoi să danseze în jurul lui în semn de victorie, cu un zâmbet larg pe buze și cântând mulțumită, precum o copilă; părul auriu flutura ca și cum s-ar fi aflat la *Lughnasad*, când „fetele în floare" își alegeau radioase soțul.

Liniștea aceea ruptă de orice griji nu dură mult; îngrijorarea pe care le-o dădea sfârșitul probelor prin care trecuseră băieții birui. Gwynedd își dori ca ziua

aceea să rămână multă vreme în amintire ca o zi a zâmbetelor.

Însă zeii se arătară de altă părere: din capătul satului răsunau strigăte alarmate, războinicii alergau către platoul ce despărţea satul de pădure. Începea ziua.

— E timpul să faci cale întoarsă, murmură Fergus, mângâindu-l pe Ith pe cap.

Apoi urcă pe cal trupul băiatului. Sfâșiat între dezonoare și afecțiune, se cățără obosit în șa, își potrivi bine și trupul lui Pwyll pe picioare și o porni către sat.

Așezarea nu era departe, dar caii împovărați se afundau în pătura de zăpadă proaspătă. Se opri la marginea satului și, imediat ce găsi un loc potrivit, coborî din șa. Trebuia să se grăbească; se ținuse la distanță ca să nu se pună în pericol, dar era sigur că santinelele îl zăriseră deja și nu peste mult timp aveau să ajungă la el. Aduse pe brațe mai întâi un trup, apoi pe celălalt. Le așeză pe o stâncă, unul lângă altul, cu spatele rezemat de un mesteacăn gros: despărțiți în viață, uniți în moarte.

Cineva se vedea deja în depărtare, alergând dinspre sat.

Între primii bărbați, lui Fergus îi păru că distinge o siluetă cunoscută. Cuvintele aceluia îi confirmară bănuiala.

— Ce s-a întâmplat, Fergus? urlă Conan, alergând.

Nu părea surprins că îl văzuse de la distanță pe vechiul dușman.

— Rușine! urlă de departe nemedul drept răspuns, plecând capul.

— Acum ucizi copii? Ți-e prea frică de bărbați?

— Privește rănile, și o să înțelegi imediat! răspunse cu glas răgușit și plin de suferință, ca și cum i-ar fi făcut rău să vorbească. Nu te apropia! Răcni, apoi sări în șa și întoarse cei doi cai masivi, gata să fugă dacă ar fi încercat să-l prindă.

Conan făcu alor săi un gest limpede. Fergus nu era prost; era deja pregătit să dispară de acolo, și nu ar fi reușit să-l ajungă. Se opriră cu toții și, timp de câteva clipe, în aerul înghețat și neclintit al dimineții pluti doar gâfâitul lor și aburul respirației. De la distanța aceea, reușiră să recunoască trupul lui Pwyll și al lui Ith; se întâmplase exact ce se temeau că avea să se întâmple. Nu avea nici un sens să creadă că Fergus i-ar fi ucis, gândi Conan; probabil că le căzuseră victime celor din armata de paria ori fugarilor. Doar dacă nu cumva...

Sosi și Owain. Fu nevoie și de Conan, și de Rury ca să-l țină pe băiatul care începuse să urle și căuta să se smulgă din strânsoarea lor. Se străduia din răsputeri să ajungă la Fergus ca să-i facă dreptate lui Pwyll, asaltându-l pe acesta cu mâinile goale.

— Află că cine a ucis a plătit deja!

Nemedul strânse hățurile. Își ținea cu greu calul, care se cabra, simțind nervozitatea mulțimii și a călărețului său.

— Ce vrei? strigă din nou Conan.

— Înmormântează-l! Fă-i și lui Ith funeraliile. Așa cum s-ar cuveni unui fiu de *Rì*.

Își struni calul, și apoi plecă în goană, stârnind zăpada proaspătă cu copitele.

Ceilalți țâșniră înainte ca să-l prindă. Inutil.

Prea multe întrebări se învălmășeau în mintea Străinului, în vreme ce își îndrepta pașii spre cele două trupuri inerte. Așadar, Ith era fiul lui Fergus? Dar oare și Wee? Cine îl ucisese pe Pwyll și de ce? Cum de nemedul vorbise despre rușine? Își ucisese oare chiar el fiul? Scutură din capul împodobit cu plete întunecate. Nu avea cum să răspundă acestor întrebări decât după ce ar fi cercetat cele două cadavre. Văzu rănile mortale, adânci, ce făcuseră ferfeniță ceafa lui Pwyll; își mută apoi privirea la mâinile lui Ith, năclăite de sângele pe care îl vărsase. Doar atunci îi închise pleoapele și i se păru că vede vinovatul de acea moarte inutilă – monstrul cu ochi ce farmecă,

demonul geloziei. Săgeţile de *alm* ce străpunseseră trupul tânărului purtau semnele distinctive ale clanului Leth-ky.

Nu toţi băieţii reuşiră să treacă probele, însă numai doi căzură victime. Anul acesta nu se ţinură, cum era uzanţa, şi alte probe, în care tinerii urmau să învingă apa înot, să înfrângă focul suportând durerea produsă de căldura lui, să întreacă vântul aruncându-se în gol pentru a fi prins în braţe de un grup de războinici aşezaţi mai în vale. În ziua aceea nu mai urmă nimic.

Afară de sughiţurile lui Tyren în braţele mamei sale.

Iar Gwynedd nu reuşea să-şi alunge sentimentul de vinovăţie.

— Nu mi-am ţinut cuvântul, Conan. N-am fost în stare să am grijă de Pwyll, cum i-am promis mamei lui, spuse ea plecându-şi capul împodobit de frumoasele ei plete blonde. Şi pentru asta nu vreau să mai săvârşesc divinaţii legate de viaţa sau de moartea altora, nu vreau să trăiesc cu groaza prezicerilor mele!

— N-a fost vina ta, ştii bine.

— Ar fi trebuit să înţeleg. Ar fi trebuit să-mi dau seama de umbrele ce jucau în spatele ochilor lui Ith.

— Trebuia să fie o sărbătoare... strigă Conan.

Owain nu avea să-şi mai taie părul pentru a arăta că nu mai era un copil, cum făcea fiecare băieţandru odată ajuns bărbat în *aimsir togu*. Nu avea să-şi schimbe numele. Plin de furie, azvârli cât putu de departe sulița lui Pwyll, arma pe care, împreună cu scutul, i-o pregătise cu atâta grijă Conan tocmai pentru acea zi de mare bucurie. Scoase un urlet de neputinţă, şi i se păru că aude în minte cum cerul îi răspundea strigând numele lui Pwyll. De acum înainte Owain era un bărbat. Şi totuşi, ce era cu acele lacrimi care-i veneau în ochi, ce era cu neliniştea care-i copleşea inima în timp ce alerga să-şi îmbrăţişeze tatăl?

Wee nu era de găsit.

El era singurul care putea şti unde se afla. Se îndreptă spre piatra lor de la râu, de parcă n-ar fi

fost destul de obosit. Owain își dădu însă seama că, într-un mod ciudat, nu simțea deloc efortul pe care i-l cerea fiecare pas. O văzu, în cele din urmă, singură, ghemuită pe stâncă, în mijlocul râului, strângându-și genunchii la piept și respirând cu greu printre sughițuri. Se duse lângă ea și, fără o vorbă, îi puse o mână pe umăr. Ea nu se retrase, iar el nu spuse nimic. Ce-ar mai fi fost de adăugat după ce un băiat murise înainte de a deveni bărbat? Nu avea să se mai reincarneze pentru a lupta în alte și alte înălțătoare bătălii. Era pierdut pentru totdeauna; ca și cum nu s-ar fi născut și nu ar fi trăit niciodată. Owain avu o tresărire de mânie: nu, Pwyll nu trăise degeaba. Cel puțin pentru el avea să rămână întotdeauna singurul tovarăș de joacă din copilărie, fratele pe care nu-l avusese niciodată. Furia crescu în el, și alungă năvala lacrimilor pe care ochii săi le implorau pentru a stinge durerea.

18

Strigătul părea să vină din depărtare, parcă de dincolo de colină, ultima care le mai stătea în cale, împiedicându-i să ducă la bun sfârșit acea muncă ucigătoare. În realitate, doar în mintea lor îl auzeau astfel, deformat de oboseala care acum le tocise simțurile. Era vocea puternică a lui Sye, cel care organiza și conducea de zeci de ani transporturile. La fiecare îndemn al său, lucrătorii și sclavii răspundeau în cor, prinzând curaj și fixând ritmul în care trăgeau și împingeau ultimii trei berbeci cenușii, imenși, ridicându-i pe săniile și pe butucii netezi de stejar. Avuseseră nevoie de mai multe zile și de o mulțime de sclavi pentru a birui bucata scurtă de coastă ce-i mai despărțea de vârful acelei pante line. Zăpada și gerul nu-i ajutaseră, firește, astfel că timpul necesar pentru acea operație nu prea amplă fusese de două ori mai lung. De acolo de sus însă nu mai urma decât coborârea. Dacă între timp nu începea cumva o furtună de zăpadă, în trei zile ar fi ajuns la templu ; un drum deja însemnat, cu cicatrice adânci, teribile, de celelalte transporturi.

Sus, pe culme, Heylin și Alaw stăteau în așteptare alături de Demne Bàn și Morc. Pe fețele lor se întipărise zâmbetul de zile mari.

Li se alătură și Fergus și-i onoră cu unul dintre zâmbetele sale strâmbe. Vorbise cu Wee și o văzuse cu puțin timp înainte pe Murna plângând, dar erau lacrimi de bucurie. Lui Fergus îi mai rămăseseră doar

ele două : aceea care fusese sclavă devenise acum singura soție pe care o mai avea alături *Rì* al clanului nemed, singura ce-i dăruise o fiică atât de frumoasă și de mândră, unica fiică pe care o avusese Murna în viața ei plină numai de violențe. Acum femeia renăștea, regăsindu-și speranța ce păruse să se fi pierdut.

Toți cei apți coborâseră în întâmpinarea ultimei încărcături ce venea, unii sărutând pietrele enorme, alții alunecând prin zăpadă ; cu toții veniseră însă cu intenția vădită de a da o mână de ajutor bărbaților epuizați de truda transportului și de a-i ajuta să ajungă cu pietrele la destinație. Sfârșitul eforturilor și începutul visului lor se apropiau cu pași mari.

Femeile poporului din Donaganow coborâră coasta pentru a-și întâlni bărbații și se alăturară celor care se opinteau și asudau printre gemete. Începură să cânte toate, împletindu-și cântecul cu imnurile și dansurile din întunericul pădurii ale Poporului Fermecat, cu comenzile puternice ale lui Sye, cu scrâșnetele sinistre ale săniilor de stejar ce abia suportau masa enormă a berbecilor cenușii, cu fojgăiala celor care aveau sarcina să măture zăpada din fața convoiului ce înainta lent, cu strigătele celor care trebuiau să paveze cu lemne unse cu grăsime drumul ce aștepta cele trei pietre, cu zbârnâitul corzilor din piele împletită, întinse la maximum, de care sclavii trăgeau după ce și le înfășuraseră pe umeri și le legaseră la boi înjugați. Se amestecau în aerul tăios duhoarea de sudoare omenească ce îngheța imediat și mirosul greu al excrementelor animalelor ajunse acum niște schelete umblătoare ; aveau cu toții nevoie de odihna de peste iarnă ca să poată pune un pic de carne pe ei. Jugul bovinelor era uns în permanență cu grăsime de mistreț, pentru ca lemnul și corzile să nu le sfâșie pielea prin rezistența pe care o opuneau.

În acel moment erau cu toții sfârșiți, animale și oameni.

Transportatorii lăsară încărcătura la jumătatea drumului și merseră mai departe pe jos. După luni și luni de zile, în noaptea aceea aveau să doarmă, în

sfârșit, în colibele lor. Pe culme îi așteptau druizii și șamanii, oamenii liberi și servitorii, bătrânele care păreau că nu aveau să mai supraviețuiască nici măcar până la reîntoarcerea anotimpului *Beltain*, precum și tinerele, împodobite cu ghirlande de flori uscate și cu împletituri din plante veșnic verzi. Aduseseră cu ei urcioare cu hidromel îndoit cu apă, pâine, nuci și miere; acestea erau numai promisiunile marii sărbători ce ar fi început imediat ce Dansul Uriașilor ar fi fost încheiat. Dar nu era acum vremea de beții – mai întâi trebuiau cioplite, șlefuite și împodobite cu incastru ultimele trei arhitrave, pentru a le poziționa apoi, astfel încât să încheie cercul exterior al arcadelor de piatră.

— De ce nu rostogolesc pietrele pe butuci? întrebă Morc. Ar fi mult mai simplu. Cu câteva grupuri de servitori iuți de picior care să vină din spatele pietrei cu pari de lemn și să-i așeze în față...

Heylin își îngădui un zâmbet de superioritate.

— Ce propui tu acum noi am probat deja. Dar eu și Sye am descoperit că foarte des butucii se sfărâmau sub greutatea pietrelor mai mari. Nu-ți poți închipui câți oameni am pierdut fiindcă blocurile alunecau într-o parte și-și pierdeau direcția. E mai simplu să faci să alunece o greutate mare pe o sanie decât să o rostogolești. Vezi toți sclavii de colo, care vin înaintea încărcăturii? arătă el, întinzând unicul braț ce-l mai avea. Important e să pregătești traseul; ei curăță zăpada, netezesc terenul, umplu gropile, smulg arbuștii, pietrele și rădăcinile, apoi, în punctele cele mai grele, pregătesc o pistă din lemne bine unse cu grăsime, și sania alunecă și când e în urcare, încheie mulțumit. Odată învinsă rezistența încărcăturii, după ce începe să se miște, sunt suficienți mai puțin de o sută de sclavi și niște perechi zdravene de boi pentru a-l târî chiar și pe cel mai mare berbec cenușiu.

— Ce au animalele în spatele coarnelor? întrebă Morc, strângând din ochi ca să vadă mai bine.

— Un jug din lemn și piele, oftă Heylin, văzând atâta ignoranță. Sunt animale proaste; dacă nu le ții

laolaltă, o iau care încotro. În loc să tragă împreună, se încurcă unul pe altul.

După zile întregi de tras la jug, animalele erau sfârșite, iar coastele, acolo unde fuseseră împunse cu bâte ascuțite, sângerau. Oamenii nu erau mai puțin epuizați, dar vederea templului și anunțarea încheierii trudei stârni în ei energii pe care le credeau consumate. După apus, cele trei pietre ajunseseră aproape de vârf – obstacol neliniștitor pentru cineva care urma să transporte o asemenea încărcătură. A doua zi aveau să mai depună un efort; pe la jumătatea zilei, singurul lucru care le mai stătea înainte avea să fie coborârea până la spațiul plan al templului. În momentul acela, sarcina cea mai dificilă avea să fie aceea de a ține în frâu cele trei pietre pentru ca săniile să nu ia viteză. Pericolul nu stătea atât în faptul că ar fi târât oamenii cu ele, căci coasta nu era atât de abruptă pentru ca un bărbat normal să nu se poată feri din calea unui bloc în mișcare, chiar dacă acesta ar fi pierdut direcția. Teama cea mare era mai degrabă ca nu cumva berbecii cenușii să salte peste vreo ridicătură și să sfărâme săniile sub greutatea lor. Asta ar fi însemnat să se pună să construiască din nou toate structurile de lemn doar cu forța brațelor și cu o mare pierdere de timp; și se mai putea întâmpla ca în goana lor de nestăvilit să se izbească de vreo stâncă întâlnită în cale și să se crape sau să se fisureze, devenind deci inutilizabili.

Heylin și Sye însă păreau încrezători că acele trei lespezi aveau să ajungă – încet, dar sigur, una după alta – la templul din Donaganow.

Morc atinsese cu mâna una dintre pietre, în timp ce aceasta trecea pe lângă el. O simțise caldă la pipăit, cu un miros asemănător cu al bronzului când iese de la forjat. Întreaga structură tremura, trasă de acea forță uriașă în vuietul muncii care învăluia pe oricine s-ar fi apropiat.

— De ce arhitravele vin ultimele? îl întrebă iarăși fomorianul pe Heylin.

— Fiindcă e nevoie să le lăsăm timp pilonilor să se așeze în gropile lor. Lucrul pentru consolidarea solului

nu se oprește; se mai adaugă, între timp, pietre și pământ. Ridicarea templului ne-a luat o viață de muncă; tu poți să apreciezi numai ce vezi acum, la sfârșit. Cei trei berbeci cenușii vor fi așezați pe ultimii piloni, cei rămași neacoperiți. Vor alcătui împreună tot atâtea arcade de piatră și vor închide cercul lui Howl și Loer cu porțile consacrate lor. Treizeci de arhitrave pentru inelul exterior și cinci pentru uriașele Porți ale Soarelui, *Dorastu*, construite înăuntru, adăugă, respirând precipitat, ca în extaz. Uite câtă măreție! se minună el de lucrarea monumentală, cuprinzând-o cu un gest larg al brațului. De regulă, cercurile de piatră au cel mult o duzină de piloni, unul pentru fiecare fază a lunii. Toți rectangulari și aspri, proaspăt ciopliți. Acum admiră puterea poporului din Donaganow!

— Sclavii încheie în curând transportul, așa că o să fim gata în câteva zile. Templul e foarte aproape acum.

Heylin zâmbi din nou, scuturând din cap, tot mai sigur pe sine.

— Arhitravele sunt mai întâi cioplite pe pământ, modelându-se scobiturile...

Văzând că Morc rămăsese pe gânduri, adăugă:

— Îți poți imagina munca asta, cu dălți și ciocane, la o înălțime de la pământ egală cu a câtorva oameni unul peste altul? Cu riscul ca vreun pilon să se încline de la lovituri? comentă el bucurându-se de revanșa asupra lui Morc, care părea încruntat. Pe urmă sunt așezați pe vârfuri, cu mare atenție, ca îmbinările să se potrivească. Atunci începe munca de finisare. Ar trebui să-i vezi – de aici de pe colină, cioplitorii par niște furnici care curăță carnea de pe un os!

— Rămâne un mister pentru mine cum de reușiți să îndreptați pilonii în gropi și să ridicați arhitravele până sus, îl stârni, cu falsă umilință.

Heylin își umflă pieptul.

Morc atinsese punctul sensibil. Și își câștigase simpatia celuilalt.

— E o metodă pe care am pus-o la punct eu și Sye, rosti acesta cu mândrie. Sclavii sapă terenul și înlătură

pământul fertil până la stratul calcaros. Apoi îl îmbucătățesc și îl dau la o parte cu lopeți din coarne ramificate de cerb ori din omoplați de bou. Fiecare groapă poate fi chiar mai adâncă decât înălțimea unui om. Partea din spate e săpată totdeauna înclinat, ca să ușureze alunecarea pilonului înclinat în groapă.

Heylin strânse buzele, amintindu-și ce se întâmplase altădată.

— La primele gropi, spatele se prăbușea din cauza greutății blocurilor. De atunci, am învățat să le întărim cu trunchiuri de stejar rezemate de peretele gropii, unse cu grăsime de cerb ca să nu opună prea multă rezistență pietrei. Mai întâi se cioplește pilonul, apoi e adus mai aproape, trăgându-l pe butuci. Atunci este lăsat să alunece în groapă, folosind ca pârghii prăjini lungi. Pentru pilonii cei mai mici e nevoie de cel puțin treizeci de oameni, care trebuie să împingă și să tragă de corzi și de trepiedele uriașe de lemn ce servesc pentru sprijinul blocurilor de piatră pe măsură ce acestea se ridică tot mai mult. După asta începe umplerea gropii cu bolovani, butuci și pământ, continuă el, mângâindu-și satisfăcut barba rară ; ochii îi străluceau de parcă ar fi putut să atingă cu mâna scena aceea care se repetase de zeci de ori. Și acum, arhitravele... Lespezile deja modelate sunt sprijinite pe pământ, lângă pilonii pe care vor fi urcate. Sunt înălțate cu prăjini lungi pe post de pârghii și sprijinite, între timp, pe butuci de lemn tare. Mai întâi la un capăt, pe urmă la celălalt. Pe măsură ce se ridică, se vâră dedesubt o umplutură din lemne. Apoi, în jurul pilonilor care deja sunt ridicați și al arhitravei pe care oamenii continuă să o înalțe tot mai sus, se construiește o platformă de lemn pe care sclavii pot să lucreze, întărind pe unde trebuie. Când arhitrava ajunge la nivelul vârfului pilonilor – iar dedesubt se adaugă mereu lemne – ultima mișcare de ridicare a arhitravei mută lespedea spre cele două puncte de îmbinare din vârful pilonului. Acolo se vor uni precum bărbatul și femeia ! Stiva de lemne a platformei e demontată, iar lemnul e refolosit când o luăm de la capăt cu o altă arhitravă !

Imediat ce ajunse suficient de aproape pentru a-i recunoaște, Sye strânse ochii. Îi văzu pe Heylin, cumnatul său, pe Alaw, nepotul său și alături... fețe noi. Văzu o figură surâzătoare și scheletică, purtând toiagul de druid și tunică preoțească, ce se contura pe colină împreună cu cei mai puternici bărbați din clanul lor. Mai era acolo un războinic masiv, învelit în blănuri de urs, cu barba sură, mângâiată de vântul rece. Și cine era bărbatul cu fața plină de cicatrice și la fel de binevoitor ca un lup?

Sye înțelese cu o clipă înainte ca băiatul trimis de Heylin să-i dea vestea cutremurătoare. Grăbi pasul, tot mai mult, până ajunse să alerge, luând pieptiș coasta. De-abia răsuflând, se lăsă pe un genunchi, în zăpadă, în fața personajului înalt și solemn, mistic și înfricoșător. Deși nu-l mai văzuse de când era un copilandru, îl recunoscu pe Demne Bàn după istorisirile ce le auzise la sfatul bătrânilor înțelepți ai clanului, după asemănarea cu Heylin și cu Alaw, dar, mai mult decât orice, după ochii surprinzător de violeți.

Obrazul palid al pământului cufundat încă în somn era măturat fără încetare de rafale lungi de vânt, ce făceau să prindă viață mii de vârtejuri în covorul afânat al zăpezii. Pulberea albă pe care o stârneau se strecura peste tot, în haine și în colibe, de parcă Poporul Fermecat al lui Sidhe s-ar fi distrat, fără pic de respect, suflând pulberea înghețată pe sub gulerul hainei. În zori, stejarul *Crann Bethadh* din mijlocul satului își întindea crengile negre și scheletice spre un cer străbătut de vinișoare portocalii și de culoarea purpurei, ce promitea soarele, dar cu prețul scump al vântului tăios din Nord, care avea să bată pe întinsul câmpiei, biciuind locuitorii ziua întreagă.

Și totuși, poporul Donei, cuprins de o nouă înflăcărare pricinuită de întoarcerea Cerbului Alb și de semnul ce arăta cât de plăcut zeilor era, nu avu nevoie decât de două zile, în loc de trei, pentru a coborî pietrele în spațiul pregătit pentru templu. Nu mai rămăsese

nici un suflet în sat; cu excepția santinelelor, toți alergaseră să dea o mână de ajutor. Bărbații rămași de pază știau că făceau o treabă inutilă: dacă vreun *teuta* vrăjmaș ar fi atacat în acea zi de iarnă, ar fi putut prăda totul înainte ca Poporul din Donaganow să aibă vreme să se întoarcă spre a organiza apărarea. Dar lui Alaw nu-i fusese cu putință să stăvilească entuziasmul neamului său. De altfel, pe timp de iarnă nu pornește nimeni război; singurul care o făcuse era Morc, la ultimul său jaf, și erau multe voci care insinuau că făcuse rău mergând în incursiune împotriva voinței zeilor, *teu*, arătându-se fără pic de respect față de ei și făcându-i să-și retragă favorurile.

Ceremonia prin care sărbătoreau întoarcerea în sat avea să țină toată noaptea. Femeile continuau să aducă mâncare și urcioare cu băutură distilată din miere, iar cântecele, dansurile și muzica instrumentelor, rugăciunile și sacrificiile votive de animale erau în toi în tot locul. Dar, mai presus de orice, cei care lucraseră luni de zile ca niște animale de povară tânjeau după un somn odihnitor, astfel că aveau să adoarmă ei primii, lăsându-i, ca o ironie a sorții, pe cei care rămăseseră în sat să benchetuiască în locul lor. A doua zi urmau să înceapă modelarea pietrelor, înainte de a fi ridicate și așezate pe locul definitiv.

Sulițe, săbii și *alm* alcătuiau un mic munte lângă intrarea colibei celei mai mari: era o zi de bucurie și sărbătoare și nu trebuia să se ajungă la încăierări terminate în vărsare de sânge.

Cu ultimele sclipiri de luciditate, mușcând zdravăn dintr-o pulpă de fazan lângă focul fumegos, Sye povestea despre locurile de unde veneau berbecii cenușii.

— ...Și chiar dacă au dimensiuni mai mari, sunt nimic față de stâncile albastre ce vin de peste mare, de dincolo de crestele celui de Al Nouălea Val, adânci el misterul cu un gest vag al mâinii.

Se simțea în centrul atenției, toți ochii erau ațintiți asupra lui. Hotărî astfel să povestească despre fantasticele incursiuni pentru transportul blocurilor azurii.

Își condimenta cu atâta iscusință istorisirile, încât părea că pietrele trecuseră, în călătoria lor, chiar pe sub Podul de Săbii ce unea lumea celor vii cu Tărâmul de Dincolo.

— Prima dată când am văzut roca albastră nu era vorba de o lespede ori de un pilon... își lăsă el în aer fraza, în vreme ce înghițea o mână de alune și nuci. Era un munte întreg! Un munte, v-o spun!

Ascultătorii porniră să murmure, minunându-se.

— O sparg cu barosul, o încălzesc cu foc și o răcesc cu apă. Apoi iau pene de lemn tare și le înfig în crăpăturile cele mai puțin rezistente. După care le înmoaie cu apă. Lemnul se umflă, piatra se sparge în lungul straturilor. Atunci când cade are deja oarecum forma unui pilon. După aceea, o fac să alunece în vale în sistemul obișnuit, pe sănii făcute din trunchiuri întregi și ramuri groase de stejar. E un munte înalt, cu crestele învăluite în ceață, dincolo de brațul de mare dinspre miazănoapte, atât de departe, că a fost nevoie de marinari pentru transport. Mai întâi pe mare, până la *teuta* lui Yegal, apoi, pe râu, până am debarcat în punctul cel mai apropiat posibil de Donaganow.

— Ați construit bărci special pentru asta? întrebă neîncrezător unul dintre druizi.

Masivul Sye, deja amețit, încuviință cu gravitate, plin de sine.

— Bărci în stare să-l țină la respect și pe zeul râului, și pe cel al mării, bolborosi cu gura plină de carne de iepure. Doar anumite trunchiuri bătrâne sunt potrivite să dea atâta lemn cât e nevoie. Mai întâi trebuie uscate, ca să fie mai ușoare decât lemnul verde. Ar rezista la fel de bine și așa, dar nu are nici un rost să se îngreuneze ambarcațiunile, deja încărcate peste măsură. Și doar anumite persoane au suficientă experiență ca să construiască asemenea bărci. Sau să le conducă pe mare, încheie, încuviințând din cap, ca pentru a sublinia gravitatea aproape dureroasă a întregii situații. Pe primele le-au construit greșit. S-au aplecat și s-au scufundat...

Alte murmure în audiență.

— Următoarele s-au dat peste cap...

Se auziră gemete întrebătoare.

— Au sfârșit printre umbrele cenușii ale monștrilor din adâncuri?

Sye încuviință din nou cu gravitate.

— Drept care am hotărât să legăm la un loc mai multe trunchiuri ca să alcătuim plute. Dar nici asta n-a mers; am pierdut pe fundul apei mai multe încărcături prețioase de piatră, transportate cu mare chin până la țărm...

Un vaiet general.

— A fost nevoie de luni de zile de încercări până am înțeles care era forma potrivită pentru plute și mai ales cât de groase trebuiau să fie crengile și trunchiurile pe care mai apoi le-am scobit pentru a le ușura. Și atunci am pornit să batem pădurea în lung și în lat ca să căutăm copacii potriviți!

Sye scoase un râgâit sonor după ce dăduse din nou pe gât niște băutură, clătinându-se chiar așa cum stătea cu picioarele încrucișate lângă foc.

— Și ne-au trebuit ani de zile ca să adunăm toate pietrele lângă apă, printre stufărișul de pe maluri și printre ferigi, ca să fie gata pentru îmbarcare. Am deșelat toți boii de prin satele apropiate și am dezbrăcat pădurile de stejarii și de ulmii cei mai mari. Exteriorul plutei l-am modelat cu securile de bronz sau de cremene, iar trunchiurile care țineau ambarcațiunile laolaltă le-am legat cu fâșii de piele late cât mâna unui bărbat... Și eram doar la începutul călătoriei, fiindcă ne-ar fi fost imposibil să navigăm pe vreme rea. A trecut iarna și a mai trecut încă una, în timp ce noi construiam și încercam plutele. La sfârșitul celui de-al doilea an, după *Lughnasad*, când furtunile de vară se potoliseră, a luat calea mării, odată cu fluxul, prima încărcătură.

— S-a scufundat? întrebă cu speranță naivă un tânăr șaman încins de istorisirea atâtor eforturi și a atâtor necazuri.

— Nu. De ce? îl întrebă Sye fără să înțeleagă, cu ochii lui mici și înfundați în orbite, împăienjeniți de hidromel. Mulți dintre sclavii pentru care plătiserăm la *teuta* de-acolo trebuiau să se întoarcă: îi așteptau muncile câmpului, încăierări, animale de măcelărit... Astfel că ne-am cumpărat alții, plătindu-i cu bogății din Donaganow: ambră și bijuterii din bronz, talismane magice și podoabe de os, sulițe și arme din cremene și bronz, blănuri de vidră și de urs. Yegal ne-a îngăduit să trecem și ne-a dat alți sclavi ca să construim alte sănii. Pentru ca, după aceea, să o luăm iarăși de la capăt: înapoi cu ambarcațiunile, noi încărcături, sănii noi... Yegal pretindea din ce în ce mai mult ca să ne lase să trecem pe teritoriul lui. Pe același traseu pe care-l urmează negustorii ce întrețin permanent comerțul cu insula Iwerddon. Și tot așa în toți anii ăștia, până azi, până la ultima piatră...

Sye șovăi, cuvintele îi erau din ce în ce mai greu de înțeles.

— Restul îl știți... mai reuși el să spună.

Trase încă un gât de băutură tare și se prăvăli adormit pe o cuvertură soioasă din blană de câine.

Cei de față scoaseră un ultim strigăt de uimire, apoi, gemând, se resemnară. Sye sforăia acum cu putere, detaliile le amânase pentru a doua zi. Dacă avea să supraviețuiască unei astfel de beții și cu burta plină de mâncare, ce stătea să-i plesnească, după luni și luni de călătorie, doar cu pâine uscată și pește sărat.

Soțiile și surorile lui Heylin – care ocupau aceeași colibă și care deja se îngrijeau și de nevoile lui Demne Bàn – îl priviră compătimitor; alt bețiv de adăpostit peste noapte.

În toiul banchetului, luminat din înaltul cerului de luna plină, cu toate acele neveste ce sporovăiau fericite de întoarcerea soților care încă se mai țineau pe picioare, deși erau amețiți, nimeni n-ar fi observat că trei dintre ei lipseau.

Morc plecase primul. Se puseseră de acord să părăsească satul pe rând, ca să nu bată la ochi. Ajunse în

locul pe care-l observase cu câteva zile înainte, când făcuse incursiunea de capturare a sclavilor: la ruinele unui templu de lemn ce aparținuse Primului Popor, pe jumătate prăbușit, cu stâlpii și bârnele mâncate de cari, invadate de iederă și de tot felul de buruieni, cu o bună parte din acoperișul din paie, lemn și pământ căzută sau în pericol să cadă. Edificiul era atât de contopit cu pădurea care-l invadase cu degetele ei lemnoase, încât cu greu mai putea fi deslușit prin desiș. Un loc perfect pentru scopurile lui. Cum ar fi fost oricare alt loc anonim și izolat, numai bun pentru o reuniune secretă. Morc știa că Fergus trebuia să apară, fiindcă avea încă nevoie de el, dar n-ar fi băgat mâna în foc pentru Alaw.

Fergus avea aurul pe care-l voia fomorianul. Iar Morc nu-l putea elimina fără ca oamenii din clanul Nemed al vechiului său dușman să nu se răzvrătească; oamenii pe care *Rì* nemed îi luase cu el erau cei mai credincioși, erau aceia care îi juraseră credință. Ei s-ar fi luptat, dacă nu din devotament, măcar pentru a nu-și încălca obligațiile morale și a nu-și dezonora strămoșii, atrăgându-și mânia zeilor Tùatha Dé Danaan. Dar o luptă fratricidă în sânul armatei n-ar fi făcut altceva decât să-i slăbească, iar fomorianul nu-și putea permite așa ceva.

Alaw avea războinicii; războinicii pe care-i voia Morc. Dar nici de el nu se putea descotorosi așa de ușor, din aceleași motive.

Fergus își leagă calul de unul dintre stâlpii templului și îl salută pe fostul *Rì* din Toraigh printr-un fel de mârâit. Nu-i spusese nimic despre Ith și Wee; fomorianul ar fi fost ultimul om căruia să-i mărturisească el ceva. Îi fusese deja destul de greu să se arate sigur și relaxat. Încă și mai greu îi fusese Murnei, ultima dintre soțiile rămase cu el și cea care supraviețuise epurărilor lui Illan și rigorilor acelei ierni, sau oboselii și pericolelor din timpul călătoriei ce-i adusese pe toți până aici.

Lumina necruțătoare a lunii se răsfrângea din înalt, amplificată de reflexele zăpezii, după cum bine observă

Morc. Avea mănuși groase, din piele, și era îmbrăcat cu haine groase, dar își lăsase capul descoperit pentru a auzi și cel mai mic foșnet. Nemedul nu putea să-l contrazică; mai bine frigul decât o săgeată de *alm* în spinare. Fergus își întipări o dată în plus în minte cât de suspicios putea fi acel om. Nu renunțase la obiceiul de a purta despletit părul lung ce-i cobora până între omoplați. La tâmpla dreaptă își înnodase într-o șuviță câteva mici podoabe din oase de nou-născut, o împletitură ridicolă care – spera el, în naivitatea lui – trebuia să mascheze ravagiile pe care Conan, mânuind *Sabia lui Danu*, i le făcuse pe față și pe țeastă; urme acoperite acum de o creastă înfoiată de șuvițe rare, în mod evident tot mai puțin blonde și tot mai mult sure. Din același motiv, își lăsase să crească barba dinspre perciuni, în vreme ce bărbia era cu desăvârșire smeadă; spera astfel să camufleze aspectul respingător al dinților rupți și al nasului frânt și strâmb, rezultat al confruntării cu fratele său vitreg. Și își mai adăugase un tatuaj la puzderia care-i acoperea tot corpul: de data asta, și-l desenase lângă ochiul drept. Semăna cu o coadă de vulpe și-i dădea un aspect și mai feroce. Purta întotdeauna inele de războinic și *torque* de aur pe degete și la gâtul veșnic acoperit de veșminte, iar la încheietura mâinii, apărători de piele.

Un zgomot scurt îi puse în stare de alarmă, atât pe nemed, cât și pe fomorian: *Rì* al poporului Donei era punctual.

Alaw nu se încredea în Fergus, pe care-l considera un supus al lui Morc, și cu atât mai puțin se încredea în nobilul desfigurat din Toraigh. Iar o capcană pregătită de doi războinici experți putea să-l înșele pe un idiot, dar nu pe unul ca Alaw. Venise escortat de campionul său, un individ bizar – subțire, vânjos, cu mai multe cicatrice pe trup decât piele întreagă. Garda de corp îi fixa încrâncenat pe ceilalți doi, însă nobilul kernewek îl pusese să aștepte în afara cercului sacru al vechiului templu, suficient de departe încât să nu audă totul, dar nu atât de departe încât să nu poată

interveni la timp dacă l-ar fi chemat. Astfel, aveau să fie pe picior de egalitate, iar asta și pentru că nici unul dintre ei nu fusese atât de smintit încât să vină neînarmat. Ceea ce îl uimi cel mai tare în clipa când călcă pragul străvechiului templu de lemn fu gestul ușor de plecăciune pe care i-l adresă fomorianul în semn de cinstire și de onorare a rangului său.

Zâmbetul strâmb și jalnic al lui Morc păru atât de convingător, încât Alaw luă gestul în serios.

„Ai înțeles deci că nu poți să mă învingi cu armata de zdrențăroși de care te-ai înconjurat", era primul gând al războinicului kernewek. „Iar astăzi o să văd ce lucruri atât de importante vrei de la mine. Îți urez doar să fie o propunere care să merite, altfel o să fii primul principe care ajunge la strămoșii lui sacrificat la picioarele Pietrei Altarului din noul templu!"

— Ești un *Rì* înțelept și un prieten, spuse el, în schimb, folosind formula de respect și de politețe din Inis Fàil, răspunzând plecăciunii cu un gest al mâinii plin de importanță.

Morc scrâșni din dinții ciuntiți și se forță să zâmbească. „Imbecili", gândi el despre cei doi care veniseră la urmă. „Asta sunteți. Fără mine nu valorați doi bani. Niște larve în bălegarul lui Sidhe, înconjurați de roiuri de lilieci, gata să se ospăteze din carnea voastră fleșcăită." Momentul acela îi amintea de o altă întâlnire asemănătoare, petrecută cu multe primăveri în urmă, când se dusese în mare taină la gospodăria unui morar, unde își găsise în trecere adăpost. Ca și acum, nu trebuia să fie nici atunci însoțit de armată. Era prima condiție pentru a putea duce tratativele. Ca și atunci, înțelegerea nu fusese respectată. Dar în vremea aceea avea de-a face cu oameni de alt calibru, între care omul cel mai puternic din întregul Inis Fàil. Acum avea în față doar doi... imbecili.

Totuși, când vorbi, își scoase la bătaie tonul dulceag și arta de a țese cuvintele cu care cucerise conducători și druizi. Obstacolul cel mai mare era faptul că nu cunoștea atât de bine limba celor din Donaganow, deși,

cu înzestrările sale, Morc reușise să o stăpânească oarecum, în scurtă vreme, uimindu-i pe toți. Ciudată mai era voia zeilor care-l conduseseră până la marginea lumii. Dar, așa cum observase foarte repede, oamenii erau la fel pe oriunde s-ar fi aflat: cu temerile lor, cu lăcomia lor, curajoși sau vicleni. Iar dacă zeii îi vorbiseră în felul acela, mutând alte piese pe nobila lor tablă de *fidcell*, ei bine, el era gata să folosească ocaziile chiar și în ținuturile acelea noi.

— Onorează-ne cu prezența ta, spuse cu voce melodioasă. Așază-te lângă noi!

— Nu fi lingușitor, fomorianule, răspunse Alaw, rece ca un os. În templul de-aici, poporul meu își sacrifica dușmanii decapitându-i, înainte să te naști tu, adăugă el lăsând fraza în aer.

— Cum vrei, zise Morc plecându-și capul și îngăduindu-și să se arate amuzat.

Știa ce avea să-i facă pe toți să zâmbească. Făcu un gest către Fergus, care scoase de sub tunică un pachet învelit într-o bucată aspră de lână. Aurul sclipi chiar și în lumina diafană a lunii. Iar ochii lui Alaw se căscară tot mai mult, în timp ce, fără să-și dea seama, se apleca în față, pe trunchiul pe care se așezase.

Morc rânji din nou. Într-adevăr, toate ființele umane erau la fel, în orice parte a lumii celor vii sau a celor morți.

— Privește-mă în ochi, kernewek, răspunse el cu același dispreț, rostind apăsat ultimul cuvânt.

Lăsase la o parte orice respect sau teamă, fiindcă în scurtă vreme avea să-l aibă la mână ca pe oricare om din popor; nu mai era acel nobil privilegiat. Fomorianul părea să se fi schimbat, părea a fi altcineva decât cel de acum câteva clipe.

— Știu ce-ți trece prin minte, dar ai muri înainte de a atinge aurul ăsta. O vezi?

Morc depărtă puțin mantaua, *brat*, arătându-i lama făurită din metalul sacru, *Metalul lui Danu*.

— E vârful Suliței Victoriei, care aparține poporului meu. E faimosul metal care poate să-ți preschimbe

spada în două cioate. Poate că mistrețul care te păzește și se uită așa încoace ar ucide apoi pe vreunul din noi, dar n-ar scăpa de-aici viu. Iar pe mine m-ar călca pe nervi să știu că sunt chiar eu cel care dă ortul popii pe-aici, fiindcă se pare că nu putem ști de pe-acum cine ar supraviețui în fața campionului tău, eu sau Fergus. Dar, cu siguranță, după tine ar muri și el. O risipă inutilă.

Alaw își ascuți privirea și, făcând un mic pas înapoi, se întoarse automat către omul său. Acesta făcu, la rândul lui, un pas înainte. Alaw păru apoi să-și recapete siguranța și-i făcu semn să aștepte.

— Să auzim. Ce propui?

Era mai mult o șoaptă plină de surprindere decât sunetul vocii lui.

Fergus încă nu deschisese gura. Nu avea chef; în nici un caz nu voia să dea ghes nebuniei lui Morc, să scalde în sânge și să ucidă dușmani până n-ar mai fi putut să ridice sabia de oboseală. Tocmai își văzuse fiul murind pentru nimic; tot ce voia era să o protejeze pe Wee și să-l cunoască pe acel tânăr pe care ea îl iubea atât de mult. Dar în momentul acela nu putea să rămână neutru, trebuia să treacă de o parte sau de alta. Iar așa stând lucrurile, îi convenea să o facă din toată inima, fiindcă era ultima lui șansă de a renaște, de a-și reface demnitatea de *Rì*, cum se considera în continuare. Trebuia să se hotărască pentru a-și recăpăta puterea, pentru a putea oferi din nou un viitor celor dragi care îl urmaseră până aici și care îl priveau ca pe unica lor speranță. Să termine odată cu fuga și cu ascunzișurile, să-și recapete mândria și demnitatea de conducător. Era obosit de moarte, dar încă ar fi ucis. Nu pentru sine, ci pentru cei care aveau să vină după el. Dezonoarea lui Ith îl obliga să caute să lase în urma sa dreptate. Și apoi, Morc îi promisese răzbunare împotriva lui Illan, chiar dacă nemedul nu era atât de prost încât să creadă în balivernele unui asemenea individ.

— Nici să nu-ți treacă prin minte să pornești vânătoare în sat, amenință Fergus, bolborosind ca o oală

ce fierbe pe foc. Nu l-ai găsi în veci, iar noi am face un asemenea masacru încât te-ai căi amarnic chiar și că ai învins...

— ...Doar dacă tu ai învinge, adăugă Morc surâzând binevoitor ca un șarpe.

— Forțele armatelor noastre sunt în echilibru. Iar doi urși nu se duelează până la capăt pentru ceva ce-și doresc, reluă nemedul un subiect drag lui : sacralitatea acelui animal-simbol. Ei știu că și cel care învinge ar fi atât de grav lovit, încât ar muri din cauza rănilor. Ție câte *teuta* îți sunt dușmane, Alaw ? Trei ? Patru ?

Nu-l slăbi deloc.

— Câtă vreme crezi că ar mai trebui să treacă până să-și împartă cadavrul clanului tău puturos după ce oamenii mei și paria vă decimează ? Am văzut ce față ai făcut când Morc a venit în sat cu prizonierii. Erau totuși alți sclavi, unii noi ! Odată cu ei a luat și prada. Iar tu nu te-ai bucurat. De ce ? Ți-e frică. Am întrebat și eu pe-aici ; tu n-ai făcut niciodată atâția prizonieri din neamurile Leth-ky și Tor-gwalch, Logosen vras-mor și Luhquylkynas ruth. Iar acum ai și alți dușmani de care să te ferești : frații lor n-o să te ierte. A fost un jaf aducător de moarte pentru tine, acum ai patru *teuta* dușmane în plus. Ai nevoie de noi dacă nu vrei să crăpi ca unul dintre boii tăi, sub jugul acelor pietre stupide !

— Ai numai de pierdut dacă ne înfrunți. Și numai de câștigat dacă aduci de partea noastră druizii, preoții, șamanii, oamenii liberi și sfatul înțelepților din clanul tău, înteți Morc flacăra îndoielii. Oamenii tăi, împreună cu cei ai lui Fergus și cu armata mea de paria vor fi grupul cel mai de temut care s-a văzut vreodată prin părțile astea.

Fomorianul își aminti expresia de bucurie sălbatică și teribila sete de putere pe care le citise în ochii lui Alaw când vorbiseră pentru prima oară despre război. Alaw era doar un naiv plin de orgoliu. Își dorea doar să comande un *teuta* din Donaganow reînnoit, cu un număr de războinici de cel puțin două ori mai mare.

— Ajută-ne să-i cumpărăm cu aurul acesta, să-i atragem de partea noastră şi să-i convingem şi pe ceilalţi din poporul tău, pe toţi bărbaţii, câţi vor fi cu putinţă! Dacă vom fi îndeajuns de vicleni, îi vom ataca pe duşmanii tăi pe rând şi-i vom strivi. Ca să putem domina întregul ţinut Kernow!

Arta oratorică a nobilului din Toraigh începuse să-l clatine. Şi, odată ce reuşise să facă breşa, el se insinua tot mai în adânc, ca o ploşniţă mare şi înfometată ce pătrunde în ureche, devorând totul în cale.

— Şi templul? întrebă năucit Alaw.

Morc izbucni într-un hohot zgomotos şi sălbatic. Delectându-se cu expresia pierdută a interlocutorului său, îşi azvârli capul pe spate, amuzat la culme.

— Templul! repetă batjocoritor. Sărmanul meu, Alaw, îl compătimi el, punându-l şi mai greu la încercare, în timp ce trăgea cu coada ochiului la Fergus, care încuviinţa din cap. Templul e pentru cei fără minte! Pentru cine crede în aşa ceva. Dacă o să văd, o să cred! Nu înainte! Aurul ăsta pot să-l ating, continuă el întinzând mâna. Simt că e rece. Simt că e aici. Că o să-mi ţină tovărăşie încă multă vreme de-acum încolo. Dar templul...

Făcu un gest vag.

— O să-i respect pe Demne Bàn şi pe Heylin când o să-mi arate că din Cazanul lui Dagda vor curge leacurile împotriva tuturor relelor. Pe urmă o să hotărăsc dacă să-i respect şi pe mai departe sau nu! şopti sec, ridicându-se.

Considera discuţia încheiată. Se întoarse apoi cu încetineală.

— Uitasem, căpetenia clanului rămâi tu, Alaw. Eu şi Fergus – ţinuse pentru final asul – vom fi doar doi căpitani de-ai tăi. Oricum, o să rămâi în viaţă câtă vreme îmi eşti de folos. Nici o clipă mai mult. O să număr zilele, vere.

Morc făcu intenţionat o pauză lungă, râzând în sinea lui.

În noaptea scăldată într-o lumină albastră, spectrală, plutea mirosul acru al lemnului putred, care le pătrundea în nări.

— Fie.

Peștele muşcase momeala.

— Și ce-o să se întâmple cu Heylin, Sye... cu Demne Bàn?

Morc izbucni nerăbdător, ca și cum s-ar fi aflat înaintea unui copil mai încet la minte și prea naiv:

— Cum ți-am spus deja, pentru mine au un rost până la *Gorsav howl gwav*, ziua cea mai scurtă a anului. Pe urmă vor hotărî ei. Sau o să faci tu cum crezi de cuviință, dacă preferi așa, lăsă el discuția deschisă doar așa, ca să-i facă o plăcere lui Alaw. Doar tu ești căpetenia, nu?

Războinicul kernewek își scărpină barba, cu siguranță asaltată de vreun purice. „O să vedem noi cine iese viu la urmă. Ori tăișul sabiei, ori o fiertură de pălăria-șarpelui o să pună lucrurile la punct."

În vreme ce se apropia de cal, fomorianul nu se putu abține să nu zâmbească amuzat de un gând. „Îl aranjez în somn, imediat ce se termină toată povestea asta. Niște daruri în plus pentru druizii lui, și totul o să fie în ordine. Mie-mi ajunge să pot acționa, iar preoții lui o să aibă grijă să mă justifice în ochii războinicilor din Donaganow rămași. Sub un nou jurământ, pe sabia noului lor stăpân, își spuse, simțindu-se atât de satisfăcut, încât convingerea i se întări și mai mult. O să fie o plăcere... Dar nici să nu te gândești să te atingi de tatăl meu." Înălță din sprâncene, mirându-se singur de faptul că devenise atât de atașat de el. Ajunsese chiar să se gândească la Demne Bàn ca la părintele pe care nu-l avusese niciodată, pe care și l-ar fi dorit și pentru care îl invidia pe Conan.

Într-o atmosferă rarefiată, în tăcerea neclintită a zorilor, ceața plutea prin aer, atârnată între mantaua albă a câmpiei și cenușiul plumburiu al norilor atât de joși, încât atingeau culmea împădurită a primelor

coline. Soarele părea să fi abandonat poporul din Donaganow, unicul lui semn fiind paloarea de alabastru, diafană, ce mângâia spre miazăzi vârfurile scheletice ale copacilor dezgoliți.

Vremea înghețată și timpul ce se scurgea implacabil erau cei mai mari dușmani. Trebuiau să se grăbească. *Gorsav howl gwav* se apropia cu pași repezi, și toți sclavii lucrau din greu, grăbiți, în schimburi epuizante, finisând ultimele trei lespezi pentru arhitrave. Zilele ce rămăseseră erau puține, focurile mari stăteau aprinse toată noaptea, iar bărbații erau obligați să lucreze și de la apus până în zori, schimbându-se în grupuri. Ideea fusese a lui Morc. Deși el n-o rostise niciodată. Iar când druizii din Donaganow obiectaseră, vorbind despre lipsa de respect față de dorința de odihnă a zeiței Loer – divinitatea palidă și rotundă ca o bucată de brânză de oaie, ce lumina noaptea –, fomorianul răspunsese că lucrarea aceea costase atâta oboseală și atâtea vieți omenești, încât bucuria și puterea ce le aducea cu sine avea să-i înveselească pe zeii lor pentru vecie și să le obțină iertarea pentru orice lipsă de respect de până atunci.

Fusese de ajuns ca Morc să-i arunce o singură privire lui Alaw : acesta confirmase – încruntat și mohorât, dar convingător – versiunea sa, lăsându-i interzișii pe toți druizii.

Și, iarăși, era suficient ca bărbatul din Toraigh să-i arunce o a doua privire, pentru ca Alaw să înțeleagă că, în seara aceea, avea să înceapă o serie lungă de discuții cu druizii săi, pe atât de convingătoare pe cât ar fi fost de vie culoarea galbenă, scânteietoare a luminii focului ce arde în căminul unei colibe îndepărtate.

Totuși, în pofida gerului ce ar fi convins și un urs să nu iasă din vizuină, Morc nu era liniștit. Trecea prin momente de calm alături de Cerbul Alb, dar avea și dese izbucniri nervoase, când scruta orizontul, simțind parcă apariția inevitabilă a dușmanului.

Fergus era singurul care observase. Înțelesese pe cine aștepta, de cine se temea. Iată ce voia Morc, își

spuse: nu să domine Kernow, ci să-l ucidă pe Conan. Dar, pentru asta, avea nevoie de Alaw.

Morc dovedea ce fel de om era într-adevăr: un individ care se respecta doar pe el însuși. Și totuși, era evident cât îl adora pe Demne Bàn. Tuturor le părea firesc ca un fiu să aibă un asemenea respect pentru tatăl său, chiar dacă – venit din partea lui Morc – un asemenea sentiment stârnea cel puțin mirarea. Fomorianul însă țopăia încontinuu în jurul druidului, cerându-i deseori părerea, chiar și în probleme mai banale, dar care puneau la încercare de fiecare dată înțelepciunea părintelui său. Era atât de limpede, încât, instinctiv, toți crezură că era într-adevăr sincer, intim atașat de acel om în vârstă, surâzător ori de câte ori era cu el, gelos pe ceilalți cu orice ocazie, cât de mică; îl numea „tată" în modul cel mai firesc și mai umil cu putință.

Fergus, singurul care cunoștea realitatea și care zâmbea în sine de fiecare dată când Morc oferea celorlalți versiunea sa despre Demne Bàn – adevăratul tată regăsit – împreună cu aceea despre Elatha, descris ca un tată adoptiv, era stupefiat de modul în care *Rì* paricid se cobora atât de jos. Își aminti apoi că Morc era un nebun care, pentru binele propriu, ar fi fost în stare de orice.

Arhitravele urmau să fie mai întâi prelucrate pe pământ: trebuiau cioplite la forma potrivită cu ciocane de bronz, apoi veneau modelate îmbinările și după aceea întoarse pentru șlefuire. Cu baroasele se ciopleau colțurile pietrelor, chiar dacă operația nu era câtuși de puțin simplă – la fiecare lovitură se desprindeau fragmente minuscule din bloc, atât de mici, încât semănau cu o mână de pulbere. Munca aceasta cerea, așadar, o putere și o răbdare infinite, căci oamenii lucrau folosindu-se doar de forța umilă a brațelor și de uneltele de șlefuit, râcâind și netezind, frecând și lustruind, într-un univers al prafului ce plutea împrejur din vremuri imemoriale, încă de la începutul lucrărilor la templu, umplea nările și înroșea ochii, se depozita în

plămâni și îi făcea pe toți să tușească permanent. Pentru a crăpa piatra, profitau de crăpăturile deja existente ori de acelea mai puțin vizibile ; strecurau în ele cuie de lemn, ca la carieră în munți, făcându-le apoi să se umfle cu apă. În punctele cele mai slabe ale pietrei se aplica foc, ca să facă acea zonă să se dilate ; odată ce era suficient de încinsă, oamenii aruncau peste ea apă înghețată. De cele mai multe ori, piatra se crăpa mai departe, pe o linie suficient de dreaptă. În tot locul zăceau unelte pentru modelare, șlefuire, sculptură. Lespezile erau atât de fin lucrate, încât deveneau lucitoare în lumina soarelui ori în reflexele flăcărilor. Și făceau totul cu o lentoare exasperantă, frecând piatră pe piatră.

Ca de fiecare dată la apusul soarelui de când ajunsese la Donaganow, Demne Bàn se îndrepta către centrul templului, într-o tăcere religioasă, cu ochii închiși, nepăsător la orice altceva. Știa bine ce avea să le ceară zeilor, *teu*. Se concentra și mai mult, într-un efort plin de încordare. Dând curs, parcă, rugăciunilor sale, ninsoarea slăbi. Atunci, druidul ridică brațele la cer, iar mânecile tunicii îi coborâră, dezgolindu-i antebrațele slabe, și invocă divinitățile abia mișcându-și buzele.

Oamenii care ciopleau cele trei lespezi încă întinse pe zăpadă ca trei uriași adormiți își puseră la o parte dălțile și încetară lucrul pentru câteva clipe. Un fior de teamă superstițioasă îi pătrunse pe mulți dintre ei.

Demne Bàn își încheie litania și deschise ochii. Și nu se putu opri să nu zâmbească : cerul se deschidea – pătura de nori negricioși se sfâșiase, iar limbile de foc ale soarelui ce se stingea, ca niște degete de lumină, își disputau cu primele stele bolta cerească. Cererile sale fuseseră ascultate. O porni spre casa lui Alaw și a lui Heylin ; după cină avea să fie o bună ocazie pentru a confrunta aliniamentul pietrelor luminate ca ziua de marile focuri, acum, când puteau să vadă, în sfârșit, constelațiile.

Călcând cu pas iute spre parfumul de fiertură de berbec și de usturoi sălbatic ce venea din casa lui Alaw, Morc zâmbea și el, dar din cu totul alte motive. Cântărea greutatea și consistența a două undițe confecționate cu vârfuri prețioase din bronz și unse cu grăsime de porc, pentru conservare. I le încredință lui Goban, sclavul diform, obligat să trăiască în simbioză cu călăul său, șchiopătând în jurul lui ca un nagâț. Le obținuse dând în schimb cele două sclave pieptoase *cumal* unui pescar braconier din sat, cunoscut pentru felul în care golea râul de somoni și de păstrăvi în zonele de pescuit ale altor *teuta*. Primise ceva extrem de prețios în schimbul sclavelor care odată, cu multe primăveri în urmă, fuseseră preferatele lui Anninn – le cumpărase de la curtea lui Oengus – și apoi ale morarului unde le dibuise Morc înainte de a le da pe mâna trupei de paria. După toate violențele pe care le îndură seră din partea lui Hodr și chiar a lui Bave, sărmanele femei erau foarte fericite să-și schimbe stăpânul. Ce nu știau ele era cum îl înșelase Morc pe noul lor stăpân: după spusele lui, femeile aveau puteri divinatorii, de *benfhlaith*. Mai lipsea doar să justifice prin faptul că erau încă virgine.

Nobilul din Toraigh nu observase însă că însuși pescarul venise să-l caute pe Demne Bàn ca să-i ceară binecuvântarea și încuviințarea pentru achiziția magică pe care o făcuse.

Marea construcție a lui Alaw se sprijinea pe un zid jos de piatră, apoi se înălța ca o structură de trunchiuri de lemn; acoperișul, din paie și pământ, era umflat din cauza timpului urât. Un loc ce oferea puțină căldură, de la cele câteva focuri, de la trupurile umane și de la cele ale animalelor care dormeau într-un colț al construcției, în fața unei grămezi imense de bălegar, propriul bălegar, depozitat foarte aproape de ieșire.

Ceva mai retrase, câteva femei torceau lână, în timp ce un grup de servitoare strângeau smântâna din ceaune mari, pline cu lapte, urmând să-l bată apoi ca să facă unt din el.

Sye sosi și el, dădu la o parte acoperitoarea de piele de la intrare, își frecă mâinile ca să și le încălzească, plecă ușor capul în direcția lui Alaw și, după ce i se răspunse, se ghemui pe rogojină alăturându-se celor care luau cina și sporovăiau.

Subiectul fusese deschis de Heylin.

— Cazanul sacru al zeului lor Dagda, pe care-l are în grijă fratele meu, nu e prima comoară din Inis Fàil care traversează brațul de mare, vorbi el cu glas scăzut, confidențial, aplecându-se către ceilalți comeseni și privind în jur prudent ca să se convingă că servitoarele nu-l auzeau. Se pare că și faimoasa lor *Stelă a lui Danu* a fost sustrasă de la Inis Prydain... iar acum, chiar nepotul meu are cu el, pare-se, Sulița Victoriei de la Tùatha Dé Danaan! susură, înainte de a se concentra pe o aromată pulpă friptă.

Băutura tare îi aducea în ochi o strălucire anume și îl făcea puțin prea vorbăreț.

Fomorianul intră chiar în clipa aceea, iar atmosfera se răci.

— Se pare că oamenii din Iwerddon le pierd cu mare ușurință, hohoti Alaw, având grijă ca Morc să-l audă. Vreau să spun, mereu le scapă, cum scapă iepurii din cuști!

— Până când ajung în mâna cui trebuie, nu renunță Morc la contralovitură, vorbind cu gura plină și fără să ridice ochii. Iar acela le folosește pentru a-și face praf dușmanii! Sunt arme de neînvins!

Heylin înghiți în sec, iar atmosfera deveni și mai încordată.

— Se pare că stăpânul sabiei luate de la Tùatha Dé Danaan este acum un mare *Ard Righ*.

Alaw vorbi cu calm, însă lui Morc mai că i se opri dumicatul în gât. De unde putea să știe un kernewek precum Conan? Sângele porni să-i fiarbă în vine, ca apa unui râu vijelios, iar fața i se înroși de furie, cum se întâmpla de fiecare dată când cineva îl preaslăvea pe fratele său vitreg. Masa liniștită de seară degenera.

Fergus mormăi ceva, punând mâna pe brațul înarmat al lui Morc.

Dar cel care salvă situația fu Demne Bàn. El intră chiar în clipa aceea. Se străduia cât putea să nu lase să se vadă cât de îngrijorat era de soarta a două sărmane *cumal*. Îl fixă pentru o clipă pe fiul său, apoi se așeză, alăturându-se discuției.

— Îmi păreți niște servitoare care discută care dintre sclavi sunt cei mai atrăgători... Bineînțeles că acele comori au fost furate! În multe rânduri! Lumea nu e chiar așa de mare; iar alți oameni nu sunt nici ei atât de deosebiți de noi încât să nu știe ce înseamnă furturile și jafurile.

Întinse o mână spre bucate: pe lângă berbec, mai erau, pe masa joasă, mistreț și cerb, miel și câțiva păstrăvi fripți; pe urmă, supă din germeni de orz, căni cu hidromel cald și urcioare cu lapte.

— Se spune că e o piatră cu incizii, o bucată de piatră în forma sexului bărbătesc în erecție, simbol al fertilității ce izvorăște din puterea zeităților lor Daoine Sidhe, zeii lor – *teu* – originari.

Vorbea în kernewek, apoi traducea pentru Fergus și Morc.

— Ultima oară, după câte știu, un puternic arhidruid din Iwerddon a reușit să o fure la nord de Prydain, prin puterea magiei unei *bandruì*, care era, la fel ca el, capabilă să o afle în ascunzișul unei *broch*! Dar, cum bine vezi – își stăpâni ironia –, știința sa e din nou aici!

Arătă spre fruntea lui Morc.

Omul din Toraigh nu zise nimic și nu-și ridică privirea.

— Cazanul a fost și el mult disputat încă de pe vremea Primului Popor, adăugă Fergus, care rareori intervenea. O dispută. Și gândiți-vă că fusese sustras de un idiot de negustor din Prydain, care îl considera valoros numai pentru inciziile lui neregulate.

În tonul vocii sale se simțea acreala care îi făcea pe toți cei străini de neamul Nemed să-l dușmănească pe Fergus.

— Nu știa ce putere avea lucrul acela din mâna lui și nici semnificația pe care o are pentru poporul

nostru. A plătit cu viața. A fost sfârtecat așa cum trebuie ; picioarele i-au fost date hrană porcilor, brațele și capul aruncate în mare, apoi corpul a fost îmbucătățit și înmormântat în trei gropi diferite, pentru ca să nu se mai poată aduna în Tărâmul de Dincolo. Pentru ca sufletul său să rămână rătăcitor în cețurile de pe tărâmul nimănui !

Scuipă pentru a alunga blasfemia, contând pe traducerea Cerbului Alb.

Bătrânul druid le servi oamenilor din Donaganow o versiune îmblânzită, pentru a nu stârni ranchiună.

— Dar se va naște aici comoara cea mai de preț pentru poporul celt, adăugă atunci. Nu doar pentru acest clan, ori pentru Kernow, ori pentru Inis Prydain... ci pentru toți celții, adăugă, mimând o simbolică îmbrățișare. Temerile mele se strămută în coșmarurile pe care le am noaptea, ca și demonii care vin din tărâmul de jos în somn să mă chinuiască, pentru a-mi aminti că e posibil să greșesc. Am încercat prin divinație, dar nu pot s-o aplic la mine însumi.

Se simți atunci cât de nesigur era Demne Bàn de reușita tentativei lor. Trebuia să se încreadă în informațiile lui Morc, să aibă încredere în zei, să creadă în corectitudinea lucrărilor conduse de Heylin, să execute fiecare gest exact așa cum trebuia și, la data exactă, să pună cazanul în punctul dinainte stabilit, fără greșeală. Înțelese dintr-odată că spusese prea multe.

— Îndoielile acestui om vi se par deopotrivă cu certitudinile mele ? murmură Alaw. Ce vi se pare mai real acum, propunerea mea de a conduce cu mine peste Kernow, ca druizi și preoți ai celui mai puternic *teuta* din aceste ținuturi, ori să vă încredeți în darurile și puterea unui bătrân nebun ? Ce ar spune poporul dacă el ar greși și ar atrage asupra noastră mânia, din pricina celui care nu mai e plăcut zeilor noștri *teu* ?

La o depărtare suficientă cât să nu fie auziți de ceilalți, oamenii din micul grup ce dicta legile acelui clan avură un singur gând în minte. Care nu avea

nici o legătură cu conflictele dintre zei, ci mai degrabă le aprindea dorințele cu strălucirea aurului.

— Nu a venit încă vremea, Alaw, spuse unul dintre ei. Lasă-ne până la *Gorsav howl gwav*.

El chicoti sardonic, desprinzând o bucată de carne din proțap cu o lamă ce stârnea fiori.

— Chiar așa. Mai bine să nu luăm o hotărâre înainte de asta, nu? Mai bine să nu riscăm, nu-i așa?

Înfipse lama în carcasa animalului cu un gest de mânie.

— Suntem cu tine, știi asta. Cum am putea să nu fim. Pentru noi, eremitul – interveni un al doilea druid, cu o undă de dispreț în glas – e doar ceva mai mult decât un necunoscut, care, după cât se pare, a căutat să ia toată puterea noastră pe lângă tine și Heylin, se grăbi să adauge. Vrem la fel de mult ca tine să dispară înghițit de cazanul lui de rahat, care aici la noi nu are nici o valoare!

— Până la *Gorsav howl gwav*. Până atunci, amintește-ți, adăugă un al treilea. Pe urmă o să fim cu tine. Și o să ți-i aducem pe toți din Donaganow, ca pe niște oi, unul după altul.

Fără ca Demne Bàn să fi putut auzi acea discuție, cuvintele lui se înălțară deasupra vacarmului de voci din casă.

— Să ieșim. Azi cerul e liber de nori și ne așteaptă doar pe noi.

Își aminti ce se întâmplase la apus, cu puțin timp înainte, și își regăsi zâmbetul.

— Rugăciunile mele au fost ascultate. Ce ocazie mai bună ar fi de a mă consulta cu fiul meu și cu știința ce o poartă cu el? zise, ridicându-se și întinzând o mână.

Morc profită de acel gest, acceptându-l și urmându-l pe bătrân afară din construcție, în aerul tăios care limpezise cerul.

Păreau amândoi binedispuși acum, se părea că-și regăsiseră echilibrul între tată și fiu, uniți de calea pe care o străbăteau către un gest ritualic și maiestuos,

ce avea să schimbe lumea. Dar și pe cale să săvârșească cea mai mare greșeală a vieții lor.

Noaptea părea fermecată. Singurul lucru ce îi lua din magie era vântul tăios, atât de rece, încât devenea dureros atunci când lovea în plin fața lui Morc și a lui Demne Bàn, care ieșiseră primii din casă și acum erau încă singuri. Trecură pe lângă focurile unde lucrau cioplitorii și, în timp ce reflexele roșietice ale flăcărilor le atingeau fețele, se îndreptară către partea cea mai întunecată a templului, pentru ca lumina să nu-i împiedice să vadă limpede cerul înstelat.

— Sclavii și transportatorii abia au avut timp să tragă lespezile mari înainte să vină ultimul val de ger, molfăi Morc, sugând dintre dinți resturile de mâncare. Nu ar fi reușit niciodată să o facă, continuă el, dacă nu s-ar fi grăbit: prin zăpadă n-au făcut prea mult drum. Heylin e un tip tare.

— Mulți din popor spun că ar trebui să fii tu noua căpetenie a clanului, începu bătrânul druid fără grijă. În fond, și tu ești fiul unui nobil din Donaganow. Ai dreptul la asta tot atât cât și Alaw, încercă bătrânul terenul. Și i-ai cucerit când te-ai întors cu toți sclavii pe care i-ai luat de prin *teuta* cele mai periculoase. Sunt voci care spun că ești mai plăcut zeilor, chiar mai plăcut decât vărul tău, și că tu ești cel care va urma.

— Dacă spui tu... se prefăcu Morc nepăsător.

Nu era atât de prost încât să se lase înșelat de un șiretlic atât de vechi.

— Ce mă interesează pe mine e templul. Și faptul că mi-am regăsit tatăl, firește.

— Am auzit spunându-se că Heylin a căpătat prea multă putere de când m-am întors eu. Iar asta Alaw nu poate s-o înghită.

— Sunt problemele lui Alaw.

— Sunt și ale mele, de vreme ce preoții și șamanii din sat se tem să nu-și piardă privilegiile odată cu întoarcerea mea. Crezi că ar trebui să ne așteptăm la o revoltă?

Demne Bàn vorbi părând că îi cerea sfatul. Dar îl subestimă pe Morc, pe care credea că îl cunoștea deja, ca și cum ar fi fost într-adevăr fiul său.

— Niște pișăcioși, asta sunt, făcu desfiguratul a lehamite, lăsându-și în jos colțurile gurii și aplecându-și capul. Nu sunt capabili să facă nimic dacă nu e cineva să-i conducă. Întocmai ca steagul care flutură pe stâlpul din mijlocul satului: își schimbă direcția odată cu vântul, spuse, folosind metoda cea mai perfidă pe care o învățase cu mare artă – să amestece minciuni fine cu o bază de adevăr, încât să nu mai poată fi deosebite una de alta.

— Te încrezi în Fergus? întrebă druidul, stârnind în Morc bănuiala că știa mai mult decât părea să știe.

— Altul e dușmanul, tată, ocoli el subiectul, apucând-o însă pe o pantă periculoasă. Vine de la apus și e un asasin care nu iartă...

Demne Bàn simți un fior cum nu mai încercase până atunci, ceva ce făcea să i se zbârlească și părul de pe ceafă, o senzație ce anunța o energie pe care doar puțini oameni, cum era el, dotați cu simțuri aparte, o puteau percepe; ca atunci când îl simțise dinainte pe Morc urcând cu comorile coasta muntelui unde el trăise ca eremit.

Tocmai voia să ceară lămuriri, când îi ajunseră din urmă și ceilalți, iar bătrânul druid trebui să se oprească.

Morc făcu câțiva pași grăbiți înainte și începu să vorbească despre subiectul cel mai important. Se dovediră de ajuns câteva fraze meșteșugite despre aliniamentul stelelor și al constelațiilor, și nu mai era loc de nimic altceva în mintea celor doi, absorbiți acum în contemplare, în studiul cunoștințelor lui Morc și al modului în care puteau fi aplicate acolo, în Cetatea Sacră. Nu era loc de vreo greșeală, dacă voiau ca minunile trimise de zei să coboare asupra lor.

Fomorianul reda învățăturile smulse sub tortură druizilor încarcerați în Insula de sub Mare. Atunci – aliat fiind cu Alaw și cu nobilii săi, grație aurului lui Fergus – și-o putea permite. Asta și fiindcă scurgerea

timpului era de neînlăturat, iar momentul venise. „În fond, chicoti în sinea lui, nu scrie niciunde că bătrânul ăsta nebun nu ar putea avea dreptate! Dar asta ar fi chiar de râs. După tot ce am pus la cale împotriva lui, aș putea avea bogății și puteri divine ce izvorăsc din Cazanul lui Dagda!"

Practica observării cerului era ținută la mare cinste în toate școlile celtice; la fel și măsurarea timpului și calculul mișcării corpurilor cerești, precum și prezicerea succesiunii fenomenelor naturale – ca mareele – și astronomice, precum eclipse, cicluri lunare și solare.

Pe toate le studiase și Demne Bàn cu pasiune, și se gândea să transmită această învățătură și fiului său. Se cunoșteau bine regularitatea ciclului solar și diferențele față de cel al lui Loer.

— Drumul lunii e mai scurt decât cel al soarelui. De-a lungul anului sunt douăsprezece luni noi, dar timpul de care au nevoie pentru a se reînnoi e mai scurt de unsprezece zile; uneori e mai mare, alteori mai mic.

— Loer e femeie, chicoti Heylin, iar femeile sunt capricioase.

Știa că aspectul cerului, văzut cu ochiul liber în nopțile senine, se schimba odată cu trecerea timpului. Dificultatea consta deci în găsirea unei soluții pentru cele două cercuri de găuri: trebuia stabilit *dacă* pietrele albastre urmau a fi puse în gropi și pe tumuli, și *unde* să fie amplasate Piatra de Sacrificiu și cea a Călcâiului, geamăna sa, pe marginea valului de pământ calcaros, și, mai ales, unde trebuia așezată Piatra Altarului din mijlocul templului, pentru ca toate să fie aliniate corect cu *Dorastu*, Poarta Soarelui.

— *Lia Fàil* e răspunsul, continua să repete Morc sardonic. Vom putea înțelege numai dacă îi vom dezvălui și traduce misterele, dacă vom avea un cer limpede în preajma lui *Gorsav howl gwav* și, firește, un *cromlech* de pietre chiar în fața nasului, ca să le modelăm după lemnișoarele pe care tatăl meu, Demne Bàn, le face și le desface în coliba lui de zile și nopți întregi, după cum i-am sugerat eu...

— În loc să-ți bați joc de mine, ai binevoi poate să adaugi ultimele date? Eu și unchiul tău suntem curioși să aflăm care e ultima mișcare pe care Daoine Sidhe au păstrat-o pentru noi...

Morc își frământă mintea câteva clipe, până când fu obligat să-și stăpânească sudoarea rece și fiorii ce-i urcau pe șira spinării. Nu avusese niciodată în mână cu totul situația. Conan și ai săi interveniseră prea repede, asaltaseră prea curând Insula de sub Mare, iar fomorianul nu putuse stoarce până la capăt victimele. Interpretă datele ce lipseau după intuiție, dându-le drept cuvântul divin înscris în stele; la asta se pricepea de minune.

— Steaua la care mă raportez trebuie să fie neapărat în Pleiade, cugetă cu jumătate de glas. Mi-au vorbit despre un astru roșu... Există oare unul mai potrivit decât Aldebaran?

— Ești sigur? comentă Demne Bàn. Ai de ales dintr-o mulțime... Ai și Câinele Mic și Gemenii la răsărit. Și Orion, cu lumina albă a lui Rigel, și Betelgeuse cea roșiatică.

— Nu cred, tată, sunt stele ce dispar după orizont mult prea repede în noapte. Nu e nici urmă de ele pe *Stela lui Danu*, se grăbi, arătând prea multă siguranță.

Se îndepărtă apoi câțiva pași, cufundat într-un calcul mental, privind cerul și încercând să-l alinieze cu templul.

— Cele două Pietre ale Călcâiului vin aliniate după această linie pe care am trasat-o pe pământ, începu, întorcându-se pe unde se dusese și arătând, în lumina palidă a lunii, o urmă care avea să fie mult mai vizibilă a doua zi.

Demne Bàn înălță sceptic din sprânceană.

— Să mutăm cele două Pietre ale Călcâiului?

Heylin făcu un rapid calcul mental.

— Dar... am avea nevoie de zile întregi de muncă, lemne pentru strămutare și șaizeci de oameni numai pentru a le muta câteva palme mai încolo.

— Atunci, ia-i, replică Morc. Ce mai aștepți? Fără mine sunteți pierduți. Așa că, îți spun, găsește-ți oamenii,

trage-i afară de sub cuverturile unde zac cu nevestele și pune-i la treabă! Imediat! Chiar și discuția asta e o risipă de timp! Ai înțeles?!

Toți cei de față amuțiră. Și pentru că așteptau o reacție din partea lui Alaw, care însă nu venea.

Privirea perplexă a lui Heylin trecu de mai multe ori de la chipul înroșit de furie al lui Morc la acela impasibil al bătrânului druid.

— Și încetează să-l mai privești pe el. Nu ești în stare să gândești cu capul tău? Nu numai pe acelea trebuie să le muți, încă n-ai înțeles asta? continuă să urle fomorianul în dialectul său kernewek nesigur. Ia-l cu tine pe Sye. Trebuie să faci la fel și cu Pietrele de Sacrificiu! O să vin eu să înfig țărușii de lemn în pământ în locurile noi. Sunteți atât de idioți că le-ați pus la cel puțin trei brațe mai la miazănoapte! *Nu* acolo e centrul ceremoniei pe care o cer zeii! Și trebuie să întoarceți Piatra Altarului! Către răsăritul soarelui pentru *Gorsaw howl gwav*, imbecililor! E iarnă, ai uitat? Trebuie să-l primim pe Howl *acum*! În momentul când e cel mai aproape de răsăritul lunii! Acesta e mesajul Stelei! Howl și Loer, soții care își unesc puterile și au împreună suficientă forță ca să-i dea viață cazanului. Acesta e templul care îi celebrează pe amândoi. Ca într-o căsătorie: nu putem să mulțumim pe unul și să-l lăsăm nemulțumit pe celălalt, trebuie să-și pună la un loc energiile și să se unească pentru a face să țâșnească viața, altfel nu vor avea destulă forță, vor fi sterili, uscați, secați precum pântecele unei bătrâne! Tot efortul va fi inutil! Și pentru ca să nu se întâmple asta, trebuie celebrați împreună, în scurtele clipe când amândoi se văd pe cer și se pot recunoaște.

Venele de la gâtul lui Morc se umflaseră ca niște frânghii purpurii.

— Nu mă interesează cum o să faci cu muncitorii tăi. Trage-le șuturi în fund, promite-le biciul sau bogăția, cum preferi, dar pune-i la treabă. Și fă-o mai repede! N-aș vrea să dau vina pe tine, dacă nu vom fi gata la timp, și să te atârnăm de testicule fiindcă tu ai fost

cel care i-a nemulțumit pe Howl și pe Loer! amenință el.

Heylin nu mai știa pe unde să scoată cămașa.

Sye zvârlea săgeți ucigătoare din ochi.

Dar nici unul dintre ei nu purta haina războinicului. Erau simpli constructori și cioplitori, *aes dana*, însărcinați să ridice blocuri sacre înspăimântătoare pentru o cetate de piatră.

Demne Bàn aruncă o privire rapidă spre Alaw, care nici nu clipi. În acel moment, druidul înțelese. Încuviință spre fratele său cu un aer detașat, de parcă s-ar fi așteptat la opoziția aceea.

Urmat de credinciosul Sye, Heylin alergă cu toată iuțeala pe care i-o îngăduiau picioarele bătrâne, întunericul și zăpada.

Fergus privi în altă parte. Demne Bàn și Heylin erau bărbați plăsmuiți cu înțelepciunea ce vine din experiență; asta avea în comun cu ei, impulsul ce mișca în suflet simțul respectului. De aceea nu avu curajul să-i privească în ochi: știa ce însemna să fii trădat de propriul fiu.

În inima nopții, muncitorii, sfârșiți după lungul drum făcut cu pietrele, fură treziți și puși din nou la lucru. Fără deosebire, oameni din *teuta*, servitori sau sclavi.

Fu suficient un semn din ochi al lui Alaw, și ciorchinele de druizi și preoți se împrăștie, începând o muncă de prozelitism; aurul lui Fergus săvârșise deja prima minune: dezbinase acel *teuta* care putuse să domine până atunci asupra clanului Kernow tocmai prin unitatea sa.

Șamanilor nu le venea să creadă că Morc și Alaw gândeau lucrurile la fel, că se aliaseră cu ei și că îi plăteau în aur pentru a instiga poporul și a-l atrage de partea lor. Aveau să dea la o parte puterea nedorită a lui Demne Bàn, dispărut cu zeci de primăveri în urmă și apărut acum ca o fantasmă, bucurându-se de aceleași drepturi. Mai mult, îl pusese la punct pe fostul *Rì* al acelui clan, ciung și înfrânt de soartă, care îndrăznea să ridice iarăși capul, trăgându-și puterea din

prestigiul fratelui său. Nu aveau să mai fie niciodată daţi deoparte de acei doi uzurpatori.

— Heylin şi fratele lui nu mai ascultă nici măcar de noi, erau cuvintele ce începură să circule din ce în ce mai des, semănate ca buruienile prin mulţime. Cei doi bătrâni sunt trecutul, străinul cel nou a arătat că ştie să se lupte, că ştie limba secretă a voinţei zeilor, *teu*, şi că e pe placul lui Howl şi al lui Loer.

Astfel de declaraţii erau bine primite de oameni, nerăbdători să pună mâna pe ceva încă nelămurit, dar care părea foarte ispititor tocmai fiindcă fiecare şi-l putea imagina după propria fantezie.

— Trebuie opriţi înainte de a ne duce la ruină, nemulţumindu-i pe toţi zeii, *teu*, şi îndepărtând de la noi favorurile lor.

În vreme ce Piatra Altarului, Piatra Călcâiului şi Piatra de Sacrificiu erau aliniate aşa cum pretinsese Morc, aşezarea celei dintâi dintre arhitravele ce mai rămăseseră nu începu sub auspiciile lui Howl, în zori, ci sub privirea diafană a lui Loer, la lumina focurilor mari. Nu se mai întâmplase aşa ceva niciodată. Dar Morc se grăbea, Alaw se grăbea, toţi se grăbeau.

Trecură nopţi şi zile de chinuri şi de tensiune. Morc era împărţit între mania de a se grăbi, incitând oamenii la lucru, şi neliniştea ce venea dinspre orizont. Ceea ce îi liniştea şi îi bucura pe ceilalţi – vremea ce se îmblânzea şi soarele care, prin bunăvoinţa zeilor, se ivea pe cer de mai multe ori pe zi – pe el îi făcea să spumege de furie. Ca şi cum la orizont ar fi trebuit să apară duşmani.

În plus, nu-i dădea pace gândul la fratele său vitreg şi la Demne Bàn, căci, spre deosebire de el, Conan avusese doi taţi: Cathbad, iar acum Cerbul Alb. Să-l ucidă pe acesta din urmă ca pe un câine ar fi fost cea mai mare dorinţă a sa, dacă ar fi putut fi sigur că acel gest l-ar fi rănit de moarte pe Străin. La fel, se frământa de o vreme, gândindu-se cum avea să-l elimine pe Conan şi să-l discrediteze în ochii lui Demne Bàn,

ca să-l înlocuiască pe fratele vitreg în sufletul tatălui său. Era o persoană cum el nu avusese niciodată alături, și ar fi luat cu mare bucurie locul lui Conan în inima bătrânului. Demne Bàn îi dădea tot ceea ce *Rì* din Toraigh nu fusese capabil să-i dea ; sau poate că Elatha nu era cu adevărat tatăl său.

Demne Bàn simțea energia amestecată cu durere ce izvora din acel individ și afecțiunea sa sâcâitoare ce alterna cu izbucniri tulburi de mânie nebună.

Piatra Altarului, cea a Călcâiului, cea a Sacrificiului erau de acum aliniate. Odată cu așezarea ultimei lespezi de piatră, se repetă situația la care Morc și Demne Bàn asistaseră deja : când a treia arhitravă fu adăugată în vârful pilonilor, după o izbitură brutală, îmbinările se îmbucară cu un bufnet, iar pământul răsună greoi pentru ultima oară.

Lucrările se încheiaseră cu o zi mai devreme.

Heylin și Demne Bàn priviră cu o venerație amestecată cu nostalgie la minunea cercului sacru ce se închidea atunci. Nu aveau să mai audă acel zgomot, familiar de acum, ca un pas înainte pe drumul către Dansul Uriașilor.

Toți cei de față se lăsară cu un genunchi pe pământ. Inclusiv Alaw și Morc.

— Ai făcut o treabă bună, cumnate, spuse Heylin emoționat, punându-i o mână pe umăr, iar Sye plânse, fără a se rușina de asta.

Mai rămăsese de demontat stiva de trunchiuri a ultimei platforme, apoi mai trebuia curățat locul de resturile rămase în urma lucrărilor. Terenul din jurul Cetății Sacre era gol și steril din pricina copitelor, a picioarelor și a uneltelor care îl bătătoriseră în învălmășeala ce dura de ani de zile. Sclavii erau la lucru, adunau lemnele rămase, care urmau a fi arse cu ocazia ritului *Gorsav howl gwav*.

Morc era singurul care râdea nervos. Nu-și găsea liniștea și nu se simțea satisfăcut, deși respectaseră termenul.

— Sclavii vor putea fi eliberați, propuse Heylin, gândindu-se la toate gurile care trebuiau hrănite și care, la urma urmei, ar fi fost mai puține.

— Dacă vor dori, spuse Demne Bàn. Lasă-i pe ei să hotărască. Cine vrea să rămână poate să o facă.

Pentru mulți dintre ei, anii trăiți în serviciul acelui clan reprezentau aproape întreaga lor viață. Erau perfect asimilați și vorbeau la perfecție limba din Donaganow, traducând uneori când venea câte un negustor cu o caravană de mărfuri din locurile cele mai îndepărtate.

— Lăsați-o baltă, mârâi Morc, trecând pe lângă ei. Cine vrea să rămână va trebui să-mi jure credință pe sângele lui. Cine vrea să se ducă – spuse el cântărindu-și cu șiretenie cuvintele – poate să o facă. Până la Piatra Altarului ! M-am născut printre pirații din insula Tbraigh. Sunt un fomorian. Acolo, Cailbh m-a învățat că sclavul cel mai bun e cel ucis în onoarea zeilor pentru a scălda pietrele unui nou templu sacru !

— Un jurământ de credință față de un nou stăpân i-ar putea obliga să lupte împotriva propriului neam ! gemu Heylin.

Alaw fu cel care interveni, împotrivindu-se tatălui său :

— Chiar asta și vrem. Ori cu noi, ori cu nimeni !

Demne Bàn fu singurul care nu se pierdu cu firea.

— Așadar, ce te frământă, fiule ? îl întrebă pe Morc. Demonii de dincolo de orizontul acela îți stârnesc atâta teamă de nu-ți găsești liniștea nici noaptea, nici ziua ?

Atins în punctul sensibil, desfiguratul se întoarse ca un șarpe căruia i s-ar fi tăiat coada. Nimeni altcineva nu-l putu auzi.

— Bătrâne, șuieră cu o voce pe care Demne Bàn nu i-o recunoscu, căci o auzea pentru prima oară. Nu există spectre care să mă înspăimânte în vreun fel pe care eu să nu-l cunosc deja. Dar să nu mai folosești niciodată tonul ăsta cu mine. Poate că sângele magic al unui druid puternic ca tine ar fi de bun augur pe piatra de inaugurare, dacă s-ar considera că sângele sclavilor nu ajunge !

Templul Templelor era încheiat. Din momentul acela sufletul ar fi trebuit să fie vesel, pentru a-i bucura pe *teu* cu o sărbătoare imensă, dar, dată fiind situația, nimănui nu-i mai păsa de asta. Nobililor, pentru diverse motive, poporului, din pricina foamei. Erau mai interesați de minunile ce aveau să țâșnească din Cazanul Abundenței decât de o beție memorabilă. Dacă avea să funcționeze cum promiseseră Demne Bàn și Heylin, ar fi fost timp destul și suficiente motive pentru a sărbători pe săturate și după aceea.

Agitația creștea tot mai mult: urma ziua cea mare.

19

Avusese dreptate. Bărbatul ei avusese dreptate încă o dată. Gwynedd îl privi pe Conan cum zâmbea, iar inima i se umplu de bucurie. Nu-și mai amintea să-l fi văzut astfel de când fuseseră obligați să se stabilească în satul acela, pe care acum aveau să-l părăsească. O porniseră cu toții la drum. Cercetașii se întorseseră de puțină vreme și povestiseră că nu avea să dureze mult până să ajungă la clanul cel mare, unde se refugiaseră Morc și Demne Bàn. Profitând de faptul că vremea, cel puțin pe moment, se îndreptase, puteau pune rămășag că aveau să învingă. Soarele strălucea, și nu se așteptau să fie luați prin surprindere de vreo împrejurare tulbure. Zeii erau cu ei. Cathbad și Bodmall încercaseră să ghicească în furtună și în zăpadă, iar răspunsurile fuseseră favorabile; rareori bătrânul greșea.

Oamenii, îmbrăcați în blănuri puricoase de miel, pantaloni din piele crudă ori prost argăsită, având pe cap glugi și fiind înveliți în *brat* de lână groasă, se recunoșteau cu greu unii pe alții. Doar linia ochilor rămăsese abia vizibilă. Mergeau cu pași nesiguri pentru că erau obligați să-și strângă pleoapele din cauza aerului tăios și a strălucirii soarelui pe veșmântul alb al scurtelor zile de iarnă, ce se stingeau prea repede, dintr-o suflare.

Curând însă vremea se îmblânzise. Și, odată cu vântul marin dinspre miazăzi, în multe locuri pojghița de gheață se transformase într-o întindere noroioasă,

plină de băltoace, brăzdată adânc de roțile carelor încărcate, iar înaintarea era din ce în ce mai greoaie. Boii de tracțiune o luau în toate părțile, oamenii trebuiau să asude ca să țină pasul cu ei, iar animalele aveau coastele scăldate în sângele proaspăt din cauza împunsăturilor permanente. Oamenii care veneau pe jos se afundau în zăpadă și noroi. Deseori era nevoie să coboare din șa, căci caii alunecau, riscând să-și betegească picioarele sau, mai rău, să cadă peste călăreț și să-l strivească.

Erau apoi în permanență semnale de alarmă. Un marș anevoios într-un teritoriu ostil, deseori în câmp deschis, făcea din ei o țintă dorită de mulți. Trebuiau să fie precauți, de aceea constituiseră o avangardă și o ariergardă, care însă nu se aventurau la o distanță atât de mare încât să nu poată fi ajutate în cazul unui atac. În mai multe rânduri se strânseseră în careu în jurul oamenilor din caravană. Pericolele se dovediră însă, de fiecare dată, false. Dacă îi zăriseră câteodată de la distanță santinele ori paria din pădure, oameni fără pământ sau tâlhari fără căpătâi, de la adăpostul copacilor, nimeni nu se aventurase să-i provoace; nimeni nu înfruntă un clan atât de mare și înarmat – chiar dacă e afundat în zăpadă – fără ajutorul organizat al multor altor oameni, cel puțin din câteva *teuta*. Iar marșul acela era o surpriză pentru oricine. În plus, zvonurile despre coifurile cu coarne și însemnele lochlann de pe scuturi, despre renumele druizilor făcători de minuni și al suveranilor din Inis Fàil, ce posedau puteri magice aducătoare de moarte și scoteau flăcări pe gură, și, pe lângă asta, cele despre femeile războinice care suflau otrăvuri și erau mai iuți decât bărbații în mânuirea armelor făurite în foc de zeul-meșter Goibnu soseau înaintea lor, devenind exagerate pe măsură ce treceau din gură în gură, atât cât să-i țină departe chiar și pe prădătorii cei mai agresivi.

Conan zâmbi din nou. Se gândi la satul părăsit unde tocmai petrecuseră iarna. Își imagină puzderia

de ochi din adăpostul pădurilor, căscați de uimire și de bucurie: vechii locuitori ai satului. Trebuiau mai întâi să treacă peste neîncrederea de la început, când se întrebau dacă nu cumva Conan și ai săi nu le întinseseră o cursă, urmând să se întoarcă și să încercuiască satul, pentru a-i extermina. Nu după mult timp însă, aveau să se convingă că invadatorii plecaseră și că *teuta* de origine putea să-și reia în stăpânire propriile colibe. Era liniștit; avea încă alături de el două femei, dintre care una era sora căpeteniei clanului lor. Dacă i-ar fi atacat, ar fi putut să se opună, făcând schimb de ostatici ori amenințând că îi vor tăia capul înainte chiar ca dușmanii să se fi apropiat de ea.

Veni apoi o bucată de drum când mulți bătrâni și bolnavi încetară să-și mai vadă aburul răsuflării în aerul înghețat, dar era un tribut firesc. Pentru ei, spuneau oamenii, se deschiseseră porțile lui Sidhe. Intrau acolo poate puțin prea devreme, dar erau la fel de bine-veniți. Dacă o meritau, aveau să renască, întorcându-se din Tărâmul de Dincolo, și apoi, cu frigul din lumea celor vii, nici nu era rău să petreci ceva vreme sub meri în floare și focuri arzând, râuri de lapte și hidromel din lumea de dincolo, în sălașul lui Bruidhen, care îi adăpostea pe zei și unde ceaunul fără fund – înconjurat de magie și de muzică – era întotdeauna plin de carne friptă.

Energia lui Conan părea să-l învăluie ca o aură. Acum că nu mai existau obstacole între el și tatăl său, ar fi putut să străbată ultima bucată într-un galop solitar, dacă ar fi fost convins că nu se îndrepta spre moarte sigură.

Lui Cathbad nu-i scăpase nimic din schimbările prin care trecea elevul său preferat; și vechiul druid încerca să-și alunge melancolia vorbind cu Banàn, care grohăia înțelegător, de parcă l-ar fi putut înțelege.

Nu fusese ușor pentru Străin să-i convingă pe recalcitranții fomorieni care îi însoțeau pe Rury și pe Geal Chossach să-și reia drumul în plină iarnă, către o țintă necunoscută și un viitor improbabil. Singurii

care nu puseseră nici o problemă fuseseră cei din Lochlann, deprinşi să călătorească pe orice vreme şi mereu gata să o ia din loc, pentru ca spiritul lor nomad să-şi găsească liniştea.

În realitate, meritul nevăzut al muncii de convingere îi revenea lui Gwynedd. Fascinaţia pe care o exercita Regina Piraţilor – cum o porecliseră pe *Banrì* din Toraigh noii săi supuşi fomorieni – îşi păstrase încă intactă puterea. Îi cucerise de multă vreme, căci asta şi intenţiona, iar voia femeii este voia zeilor, spunea Cathbad. Ea nu se mulţumise să se lase adorată. Toţi erau mândri de femeia aceea înaltă, fascinantă şi solară, capabilă totodată să mânuiască sulița şi *alm* asemenea unui bărbat. Pletele lungi, de culoarea grâului copt, o făceau seducătoare, ţinuta nobilă intimida, siguranţa de sine făceau din ea o femeie cum nu era alta. Nimeni nu-i putea spune nu lui Gwynedd.

Venise apoi rândul lui Bodmall; lui Gwynedd îi fu uşor să o convingă, dată fiind afecţiunea pe care *Banrì* din clanul Geal Chossach i-o purta acestei skeld. Prietene de acum de nedespărţit, Gerd însăşi intervenise în favoarea femeii lui *Ard Righ*. Războinicii şi nobilii se lăsaseră convinşi să plece, mulţumită complicităţii tipic feminine, acel univers nemărginit, alcătuit din graţie şi şiretenie, frumuseţe şi seducţie, de nepătruns pentru un bărbat şi care face din orice mascul o pradă neştiutoare.

— I-ai înmuiat, observă, cu ironie mascată, Cathbad. Şi nu vrei să ştie căposul tău soţ? o întrebă arhidruidul privind-o sceptic şi ascunzându-şi afecţiunea pentru acel cuplu încă unit, în ciuda miilor de furtuni ce trecuseră prin viaţa lor.

Tocmai datorită acestui fapt, petrecut fără ştiinţa lui Conan, atunci când Străinul vorbi tuturor de la înălţimea unui car plin de bălegar aburind, extravagantul său clan nomad, cu cel mai mare număr de însemne şi de stindarde care se văzuseră vreodată, se dovedi o mulţime de auditori atenţi; jumătate dintre ei dispuşi să-l urmeze, ceilalţi dispuşi să-l asculte şi

gata, în fond, să creadă în promisiunile de abundență și fertilitate, de bogății, hrană și viață nouă care aveau să izvorască din Cazanul Abundenței, cea mai generoasă dintre comorile poporului din întregul Inis Fàil.

— De ce ar trebui să o facem? E doar o luptă a Străinului! Ce avem de câștigat de aici?

Îi prinsese pe picior greșit, dând glas gândurilor ce îi frământau.

— Exact asta gândesc și eu. Dar ați avut încredere până acum și m-ați urmat. Ceea ce pot să vă promit este ce m-a făcut să încep călătoria, părăsind Temair Luachra, în căutarea unui leac pentru poporul meu. Să punem capăt lipsurilor și bolilor grație unei comori a zeilor Daoine Sidhe, la Templul Templelor. Vom avea în curând un nou sat și case noi. Tot ce vă cer e un ultim efort. Nu am fost niciodată atât de aproape!

— Cel puțin el crede asta din toată inima, molfăi Cathbad.

— Crede în visul oricărui om, pe care un brav *Ard Righ* ar trebui să și-l însușească: sfârșitul oricărei suferințe și bunăstarea poporului său.

— E doar un om, un biet muritor, cită arhidruidul din oracolul Fidelmei. Care își va împlini propriul destin prin voința și energia dinăuntrul lui, prin puterile sale... și cu ajutorul unei femei, uitând să adauge că – spre deosebire de zei – oamenilor le e dat să greșească și că – spre deosebire de divinități – ființele umane plătesc pentru greșelile lor.

Gwynedd era cel mai bun călăreț al clanului. Fusese dintotdeauna, fie printre cei din clanul Partholon, fie printre Fomorians. Și chiar și la Temair Luachra. Avea o relație aparte cu calul său, căruia îi șoptea în timp ce zbura peste un obstacol sau îi zâmbea când reușea să învingă în rapiditate și agerime pe oricine ar fi îndrăznit să o înfrunte. Călărea pe lângă car, unde ședea Tyren. Îi vorbea fiicei sale, încercând imposibilul: să o consoleze. Alături de fată, Owain trecea prin aceeași situație ca Wee. După ce destinul îi lovise pe

Pwyll și pe Ith, deveniseră nedespărțiți, iar ceea ce îi unea era atât de puternic, încât le vindecase rănile sufletului fără prea mare efort. Erau complici vârsta și promisiunile de fericire pe care și le făceau unul altuia.

Călătoreau de zile întregi spre un loc al cărui nume nici măcar nu-l știau. În niște condiții ce presupuneau strădanii nemăsurate. Marșul le era încetinit; înaintau cu carele pline ochi de provizii și de grâne, împreună cu femeile și copiii, cu servitorii și sclavii, cu caii și câini, cu oile și celelalte animale ce le aveau cu ei. Erau încărcați de blănuri și de piei crude, vase mari și mici de lut, urcioare cu băuturi și recipiente de unt și făină. Luaseră cu ei tot ce se putea. Ce lăsaseră în urmă rămăsese pentru a-i bucura pe fugarii care aveau să se întoarcă, o compensație pentru că le folosiseră colibele mizere, infestate de purici, plosnițe și păduchi.

Rury veni în galop din spate depășind coloana în marș, impetuos ca întotdeauna, deși conștient că nu aducea o veste plăcută.

— Oamenii nu mai pot, Conan, gâfâi el printre fornăiturile calului, împroșcând peste tot zăpadă. Trebuie să ne oprim peste noapte.

Străinul nu răspunse imediat, ca și cum să-i dea dreptate vechiului său prieten ar fi fost pentru el un efort uriaș.

— Bine, spuse cu jumătate de gură. Stabilim tabăra între stâncile de colo – arătă un loc întins bine apărat și înconjurat, doar pe o mică porțiune, de un pâlc de copaci, de unde nu se puteau aștepta decât la o ambuscadă. Așază-ți oamenii la cel puțin o sută de pași înăuntrul pădurii, nu vreau surprize în noaptea asta. Eu o iau înainte. Mă întorc înainte de lăsarea întunericului.

— Vrei să trimit pe cineva cu tine?

Ecoul vorbelor lui Rury încă nu se stinsese, în timp ce *Eachtrannach* dăduse deja pinteni, făcându-și drum înainte și înăbușind orice întrebare.

Rury scuturã din cap, mâhnit de suferința prietenului sãu celui mai bun. Întoarse apoi calul și dãdu semnalul de oprire, într-un murmur de aprobare.

Zorii zilei încã nu veniserã, dar Strãinul trecea deja printre colibe, trezindu-și cãpitanii și obligându-i sã se scoale. El nu închisese nici un ochi; îl bântuiau imaginile visului cu Anninn, incrustate în memorie precum inciziile în piatrã. Oamenii se treziră prost dispuși, desfãcându-se din mantalele în care se înveliserã ca sã doarmã, blestemând cu glas scãzut și pregãtindu-se pentru ultima zi de trudã. Cel puțin așa spunea *Ard Righ*. Se puserã din nou în mișcare pe când era încã întuneric. Pe frigul acela, animalele trebuiau sã tragã sãnii și care înțepenite în încleștarea gheții. Pentru oameni, era ca și cum ar fi fost aruncați chiar din somn în apã înghețatã.

Conan fremãta. Privea încã înainte, doar înainte. De parcã ar fi putut citi misterele închise în mintea lui Demne Bàn și planurile lui Morc. Îl privi pe sub sprâncene pe Cathbad, care îi zâmbea, încurajându-l.

Cu siguranțã, nu-i era ușor: se îndreptau spre cel care avea sã-i smulgã un elev pe care îl iubise ca pe un fiu.

— Tu nu știai cã te tragi din druizi, începu bãtrânul, mângâindu-și barba împãrțitã în douã șuvițe. Ai trãit o viațã care nu era a ta, mereu printre rãscruci, o viațã înțesatã de obstacole care nu erau pentru tine. Și totuși, pare cã morala întregii povești e cã vine vremea ca și destinul tãu sã se împlineascã. În privința asta sunt sigur. Fiindcã tatãl tãu e dincolo de acele coline, tu ești acolo unde ar fi trebuit sã fii dintotdeauna, iar cercul se va închide.

Dintr-odatã, lui *Eachtrannach* totul îi pãru mai ușor. Strãinul și al sãu *ollamh* cunoșteau și ei la perfecție Piatra Destinului, cãci își întipãriserã în minte cel mai mic amãnunt. Era vorba doar sã aplice anumite cunoștințe. Pentru a le pune în practicã, de data asta nu druizii aveau sã vorbeascã, ci sabia.

— Apropo, maestre, întrebă Conan îngândurat, care a fost soarta Pietrei Destinului după ce Magmor a recuperat-o, aruncându-se în Insula de sub Mare? E încă ascunsă la Mur Ollamhan?

— Atât de bine ascunsă, încât de data asta nu vor mai apărea falşi lochlann ori fraţi vitregi bastarzi care să o găsească! Nici măcar acei fii de scroafă din triburile lui Alban, de la nord de Inis Prydain.

Puternicul arhidruid zâmbi şiret.

— Dar de ce mă întrebi pe mine? Tu eşti seducătorul crescut printre curtezanele lui Elatha. Bătrânul porc avea gusturi de suveran în materie de femei, zise şi se apropie complice, ca să nu fie auzit de skeld.

— Încearcă să afli de la Fidelma. Nu ea îţi umple de furnicături mintea şi pantalonii?

Eachtrannach roşi până în vârful urechilor, se strădui să-şi înăbuşe emoţia la auzul acelui nume, dar, fiindcă îi era imposibil, dădu pinteni calului, luând-o înainte, pentru a se alătura lui Magmor şi lui Sìn.

Schimbă câteva cuvinte cu ei, apoi aceştia se depărtară de caravană, întorcându-se; femeia blondă pe un murg iute şi rezistent, bărbatul de culoare pe un animal masiv, potrivit mai degrabă pentru tracţiune, cu o coamă lungă până la copite.

Războinicele lui Sìn se dovediseră cele mai tenace în luptă. Probabil fiindcă erau femei şi trebuiau mereu să demonstreze ce puteau; cu capacitatea lor de a îndura şi cu spiritul de sacrificiu ce fac din femei persoane capabile să dea dovadă de un curaj puţin întâlnit la bărbaţi. Clanul Geal Chossach constituia, de fapt, etnia cea mai numeroasă din grupul lui Conan şi – întrucât puţine aveau familie – braţul înarmat în care Străinul se încredea cel mai mult.

Eachtrannach avusese prilejul să le pună la încercare vitejia, abnegaţia şi hotărârea în timpul incursiunii pentru cucerirea cetăţii Toraigh sau a celei din Insula de sub Mare. Multe dintre ele posedau o forţă fizică neobişnuită, adesea superioară forţei unui războinic, după cum demonstraseră în jocurile din afara zidurilor

exterioare din Temair Luachra. Apoi amintirea lui Aoife era încă vie în inima lui Conan, ca o rană niciodată închisă.

Rury și Ölvik se întoarseră din prima explorare a zilei, alăturându-se lui *Eachtrannach*. Puținii cai disponibili trebuiau folosiți cât mai bine.

Cel din clanul Lochlann vorbi cu o grimasă de neplăcere:

— Nu putem merge mai departe, altfel o să ne trezim cu ascuțișul unei săbii sub nas!

Era un călăreț prost, nici nu se putea altfel pentru un om al mării.

Se dădu din nou semnalul de oprire.

La primele licăriri ale zorilor, Conan și căpitanii săi o luară înainte, depășind un pâlc mic de copaci și, în sfârșit, la adăpostul copacilor, reușiră să vadă. Străinul se cățără pe o movilă de pământ mai înaltă, cerând îndurarea strămoșilor pentru gestul blasfemator al celui care călca peste tumulul tombal al Primului Popor. Micul platou ce se întrevedea dincolo de colina joasă era un furnicar de oameni, într-un vacarm de sunete și într-o confuzie totală. Locul – situat la jumătatea drumului pe direcția lor – era pustiu.

— Nu înțeleg, reflectă *Eachtrannach*. Nu e nici măcar un om de pază în sat.

— Să vezi nu înseamnă să înțelegi, declamă Ölvik.

— Trebuie să fie o mulțime, Conan, șuieră imediat Rury, cu ochiul ager; dădea de înțeles că nu erau puțini cei pe care îi aveau de înfruntat. E un *baile* măricel... Un *teuta* mare pentru un *godrev* mare, sau cum naiba l-or fi numind ei!

Conan se gândi, cu un fior, la sângele ce avea să curgă.

— Orice ar fi, nu e o cetate de piatră pe un vârf abrupt de stâncă, înconjurat de mare, bine protejat și bine apărat. E doar o adunătură mizeră de barăci pe o câmpie bătută de vânturi!

În clipa aceea, tremurul copitelor pe pământ îi făcu pe cei trei să se întoarcă: Magmor și Sìn reveniseră.

Negrul cel uriaș ridică din umeri cu înțeles; nu erau singuri. Îndărătul lor veneau Gwynedd și Karre, Cathbad și Banàn, Ôg și Usk, pentru a traduce.

Magmor împinse ostatica, sora căpeteniei clanului fugarilor. Avea o bucată de in răsucită drept căluș, astfel încât nu putea vorbi.

— *Nu mai termina cu urletele*, se justifică prin gesturi Magmor, care, coborând de pe cal, le arătă zgârieturile de unghii ce le avea pe față.

Străinul nu scoase un cuvânt. Se mulțumi să-i pună la gât lama de bronz a unui cuțit de vânătoare și îi smulse călușul. Privirea lui Conan nu inspira veselie. Ea gâfâi de câteva ori și începu să scuipe; pe pământ, nu pe el. Continuă să-i fulgere cu vorbe, dar fără să urle. Împinse și mai mult lama, iar fata tăcu de tot. Doar atunci Conan îi zâmbi. Un zâmbet cald. Iar ea începu, mândră, să explice că aceia pe care îi aveau înainte erau dușmanii de moarte ai neamului Leth-ky! Erau poporul din Donaganow.

Ôg și Usk se grăbiră să traducă.

— Dacă ne slujește la ceva, acum măcar știm numele dușmanilor noștri, spuse Conan cu o expresie aspră pe chip.

Gwynedd se apropie de bărbatul ei.

— E speriată de moarte, susură ea. Doar se preface că e sigură. Pesemne că vrajba lor e destul de veche.

Urmă o clipă lungă de nehotărâre.

Tânăra din clanul Leth-ky îi privi în ochi cu răutate. Se convinse că nu înțeleseseră absolut nimic. Mârâi ceva greu de înțeles, arătă cu mâna spre satul dinaintea lor și, ca un unic gest de furie, sfidând gerul, își dezgoli pieptul. Unul din cei doi sâni se zbătu moale și elastic. Doar unul. Printre arsurile pe care le avea peste tot și urmele tăieturilor de cuțit ce mergeau până la coastă, celălalt nu ar mai fi putut să o facă. Nu mai rămăsese din el decât o cicatrice respingătoare ce ajungea până pe spinare.

Gwynedd își întoarse privirea. Sîn simți un gust amar, amintindu-și de Aoife. Magmor scuipă pe jos.

Cu un gest șovăitor, Conan începu să o acopere. Ea însă refuză gestul, cu ochii plini de furie.

Lui Cathbad nu-i scăpase nimic, dar se prefăcu indiferent, întorcându-le spatele și hotărând că era momentul să abată atenția tuturor. Dădu de înțeles că nu vedea bine și îl chemă în ajutor pe Karre, recunoscându-i astfel rangul de paznic personal.

— E multă vânzoleală, maestre, răspunse micuțul, păcălit.

Nu-l mai numise niciodată „maestru" până atunci.

— Dar e dincolo de sat, după colină. Îmi pare că întrevăd ceva, dar avem lumina împotrivă. Par niște pietre... Blocuri imense întunecate, adăugă, strângându-și buzele și ducându-și o mână la frunte ca să se apere de soare. În schimb, se aud cântări și muzică de instrumente.

— Știu, știu.

— Ai văzut asta în previziunile tale, maestre? întrebă Karre plin de speranță.

— Aud! Nu mai văd prea bine, dar nu sunt surd!

Cathbad hotărâse că o concesie pe zi era mai mult decât suficientă.

Și chiar în situația aceea gravă se lăsă o liniște lungă și ireală.

În timp ce Conan și ai săi se priveau unii pe alții, iar Banàn scormonea zăpada, aerul neclintit fu străpuns de strigăte de furie și de durere, urlete și strigăte de luptă, la fel de îndepărtate ca dușmanii aceia, dar de netăgăduit.

Cathbad fu primul care își reveni, pe când se urca pe calul său, deși, la drept vorbind, știuse fără greș ce se întâmpla acolo.

— Încă nu ai înțeles, *Eachtrannach* cu ochi violeți? Învățăcelul meu cel mai bun s-a transformat oare într-un nătăfleț, un *Rì* al imbecililor?

Se sprijini cu mâinile pe grumazul calului, din pricina durerii de spate.

— Capul ți-e plin de bălegar aburind. Probabil de asta ai părul pe care îl ai!

Conan nu putu să nu înghită în sec, devenind tot mai palid. Entuziasmul de scurtă durată al acelor ultime zile îl părăsi, lăsându-l golit și vulnerabil. Necazul acela le spulbera toate speranțele. Disperarea care-l cuprindea era atât de mare, încât devenea durere fizică.

Gwynedd se apropie mai mult de el, punându-i o mână pe braț.

— Nu s-a întâmplat niciodată să fi luptat și să nu fi învins, amintește-ți de asta.

El se scutură ca dintr-un somn greu și vâscos.

— Înseamnă că pentru noi totul e pierdut!

— Chiar așa. Am sosit prea târziu, scuipă Cathbad, mârâind. Morc și Demne Bàn au ajuns înaintea noastră. După calculele mele, azi e *Gorsav howl gwav* în limba kernewek. Momentul în care Grìan e cel mai departe de noi.

— Locul în care soarele se oprește în timpul iernii, murmură atunci Gwynedd.

— Azi e ziua cea mai scurtă din an, adăugă Ölvik.

Conan își strânse ochii fixând orizontul.

— Momentul în care inima lui e cea mai rece : un soare de gheață.

20

Sclavii trecuseră pe lângă moartea care le sufla în ceafă, căci Morc insista să fie sacrificați în scop propițiatoric. Doar intervenția lui Demne Bàn, Heylin și Alaw – deși mânați fiecare de alte motive – cruțase grupul imens de persoane: druidul eremit și fratele său urau vărsarea de sânge, Alaw considera că ar fi fost irosite forțe care ar fi putut fi înarmate și supuse lor printr-un jurământ solemn; în setea lui de cucerire, războinicii nu-i păreau niciodată destui. Dar nimic nu interveni – nimeni nu o putea face și nici nu o dorea – în sacrificarea celor doi copii diformi; micuții – un băiețel și o fetiță – se născuseră unul orb, celălalt strâmb ca o rădăcină noduroasă. Mamele nu jeliră nici ele prea mult: știuseră imediat că astfel de creaturi erau considerate de rău augur, că oamenii își duceau mâna la încheietura coapsei pentru a îndepărta deochiul ori de câte ori îi vedeau și că aveau să fie suprimați, pentru binele comunității, cu ocazia primei ceremonii. Marele *morthol*, barosul ritual făcut dintr-o tibie de bou și decorat cu minuscule plăcuțe de aur în formă de romb, fu apucat de cel mai bătrân dintre șamani și căzu în tăcere asupra micilor capete neștiutoare, fără un strigăt, fără un vaiet. Sângele scăldă Piatra Altarului și se închegă aburind în câteva clipe. Cele două urne cu gât de argilă arsă, pline cu ipsos consacrat, la nașterea copiilor, de scuipatul druidului, fură distruse o clipă mai târziu. Odată cu ele se duceau și

spiritele celor doi micuți; pentru poporul din Donaganow nu se născuseră niciodată, era ca și cum nu ar fi existat niciodată.

Noaptea întreagă la templu fuseseră săvârșite sacrificii ritualice: animalul cel mai frumos din turmă, mielul cel mai gras, și așa mai departe. Dar nici un strop de hidromel: Demne Bàn interzisese orice băutură tare până în seara zilei următoare. De atunci înainte aveau să aibă o viață întreagă la dispoziție ca să sărbătorească, în lumea celor vii și în cea de dincolo de Al Nouălea Val. De altfel, *geasa* fusese inutilă. Nimeni nu s-ar fi îmbătat în noaptea aceea pătrunsă de atâta neliniște. După cum nimeni nu reuși nici să doarmă.

De la marginea satului, paria observau furioși și neputincioși toată acea risipă; de ani de zile trăiau fără un acoperiș, prin păduri și peșteri, adesea extenuați de chinuri și de foamete. Morc le promisese o viață mai bună, iar ei nu așteptau decât momentul în care s-ar fi putut dezlănțui în jaf și prădăciune, golind și însușindu-și câte ceva de prin *teuta* din apropiere și din tot Kernow-ul. Indiferent că era vorba despre haine sau hrană, despre aur și case în care să poată trăi în sfârșit ceva ce se putea numi viață. Nu aveau nimic de pierdut.

Bave – femeia duhnitoare și violentă care o făcea pe căpitanul lui Morc – ascuțea de zile întregi, cu o grijă bolnavă, o lamă lungă și încovoiată, de asasin, o armă care mai degrabă sfârteca pântecele decât să producă răni, tăieturi sau găuri. Era suficientă o lovitură pentru ca șuvoiul de sânge și măruntaiele care ar fi ieșit din trupul victimei să ia cu ele și viața ei.

Hodr, celălalt căpitan, tocmai descoperise că arma sa preferată, o *biàil*, secure cu două tăișuri, se numea *bijalis* și în kernewek. O ungea cu grăsime de porc pentru a-i menține tăișul, fiind sigur că foarte curând avea să-i fie de folos.

Nu crezuseră vreodată, nici măcar o clipă, în puterea Cazanului Abundenței ce venea din cetatea fermecată Murias. Fuseseră alungați, persecutați toată viața,

abandonați până și de zei ; de ce Tùath a Dé Danaan s-ar fi răzgândit și și-ar fi amintit de ei tocmai acum ?

Fergus și ai săi fideli Leher și Niall îi observau disprețuitor. Nici un *torque*, nici un inel de războinic ; doar zdrențe soioase de cerșetori. Acea separare de castă era o formă de intoleranță, întărită de faptul că fuseseră constrânși să se alăture acelor marginalizați. Pentru cei din clanul Nemed, ei nu erau războinici, ci gunoi uman, doar puțin mai mult ca un animal, în care nu te poți deloc încrede, cum sunt câinii fără lanț sau, mai rău, vagabonzii.

Gâfâind ca un bătrân, trăgându-și dureros piciorul stâng, deformat de cruzimea lui Morc, Goban trecu pe acolo, îndreptându-se spre templu.

Nemezii se întrebară dacă nu cumva regreta vremea când era un simplu sclav, amenințat permanent de biciul stăpânului și doar cu un deget ciuntit, care îi indica statutul ; dar răspunsul îl cunoșteau deja.

Masacrat de Fomore într-o izbucnire de furie, depindea cu totul de stăpânul său, condamnat fiind să slujească pururea voinței lui, pentru câte zile îi mai îngăduia Morc să trăiască – doar dacă într-adevăr ceea ce trăia el se putea numi viață. Chipul șchiopului era acum o mască de cicatrice, cele două găuri pe care le avea în loc de nas îi dădeau un aer porcin, iar lipsa urechilor, retezate cu sabia, îl făcea o creatură mai apropiată de Poporul Fermecat decât de o ființă umană.

Tot spațiul liber înăuntrul și împrejurul Dansului Uriașilor fusese curățat cu grijă de zăpadă, cu lopeți grosolane din lemn ori din omoplați de bou. Oamenii din Donaganow se adunaseră în templu, nimeni nu lipsea. Satul era gol, fără nici o pază : noaptea nu ataca nimeni, cu atât mai puțin iarna, pe o asemenea zăpadă. Mai degrabă, riscul cel mai mare ar fi putut veni de la o turmă de mistreți porniți la vânătoare nocturnă, capabili să scotocească printre case și să salte în jurul stejarului sacru. Demne Bàn și Heylin dezgropară Cazanul lui Dagda – sau Peir, cum i se spunea în kernewek –, lustruindu-l cu grijă și transportându-l

la Furca de Piatră cu solemnitatea cuvenită celui care e inima ceremoniei.

Terminară totul pe când era încă noapte. Divinitatea Loer trăgea cu ochiul, șireată, așteptându-și soțul, pe care îl putea întâlni doar în puținele clipe dintre întuneric și lumină. Zorii mai lipseau, împreună cu zeul Howl, care avea să intre printr-una dintre Porțile Soarelui, încadrată de un uriaș trilit exterior, aliniat pe latura cea mai mare a dreptunghiului format de cele patru Pietre de Sprijin exterioare, la distanță egală de cel aliniat cu punctul în care răsărea luna. Howl avea să lumineze în plin suprafața Pietrei Altarului, la picioarele căreia era așezat Peir, înclinat astfel încât lumina să-i atingă interiorul gol, cu intarsuri fine ce reprezentau scene de vânătoare și de abundență.

Reflexele rozalii își întinseră degetele imateriale spre cer, dincolo de orizont, și, odată cu lumina, crescu și tensiunea. Cântecele deveniră și mai obsesive, mărindu-și ritmul și intensitatea. Femei și copile, împodobite cu ghirlande de crengi veșnic verzi și flori uscate, începură să danseze, să danseze, până la pierderea cunoștinței și până la epuizare fizică din cauza nenumăratelor zile de muncă și nopți de veghe. În urechi răsuna ecoul tobelor de lemn, iar nările se umpleau de mirosul esențelor, al rășinilor și al ciupercilor uscate aruncate de către șamani în marile focuri. Laolaltă cu fumul acru, mișcat de capriciile unei adieri de vânt, ce făcea ochii să lăcrimeze, ele dădeau o senzație amețitoare de ireală bunăstare.

Demne Bàn stătea lângă cazan. Nimeni altcineva nu avea voie să se apropie.

Apucându-l de păr pe primul sclav nenorocit care i se închinase pe când trecea pe lângă el, Morc făcu câțiva pași înainte, nepăsător față de ceremonial sau față de ierarhie. Ridică lunga Suliță a lui Finias și străpunse spinarea tânărului, pe care îl trăsese până în fața druidului și îl obligase să îngenuncheze acolo.

Demne Bàn avu o tresărire de repulsie, căutând să-l oprească, dar reacționă prea lent.

Mulțimea fremătă. Câțiva chiar râseră. Nebunia fomorianului era rece și lucidă, pe când scotea cu greu lama din corpul înțepenit al victimei.

— Voiai dovada? Iat-o!

Arătă spre tânărul răsturnat în balta de sânge.

— Să vedem dacă îl va învia cazanul! adăugă el, înfigând adânc în pământ arma crimei.

Lama aceea îi dădea asupra celorlalți un drept, ce venea de dincolo de lumea oamenilor: Sulița Victoriei, una dintre cele patru comori magice din Inis Fàil, care, prin gestul acela, își punea puterile în slujba lui Demne Bàn.

— Fă ca acest sacrificiu să nu devină mormântul tău, *coweth wheg*, prietene.

Sye își făcu curaj și îl lăudă pe druid.

— Ne ești de folos viu!

Vocea aceea dădu frâu liber la o puzderie de încurajări și cereri dintre cele mai extravagante, izvorâte din temerile dintotdeauna: foamea și moartea.

— Deschide-ne *Dorastu*, Poarta Soarelui!

— Trimite-ne fructele de *keresen* și *aval*, ale cireșilor și ale merilor!

— *Mor ruth why syvy*, zmeură și fragi!

— Du-te la Lowarth, grădina lui Lludd, și adu-ne *bedheugh why lowenach*, fericire și prosperitate!

— Da! *Yehes ha sowena*, sănătate și abundență!

— Caută Nant, valea cu meri și cireși și *plumen*, prune!

— Și jais!

— Și ambră!

Însă bătrânul cu ochi violeți nu-i mai auzea de acum, trecut cu mintea dincolo de bariera celor văzute. Bătu de trei ori în pământ cu toiagul negru de druid, pentru a rechema toată energia din pântecele pământului. Începuse ritul în kernewek.

— Fă să apară de acolo un curcubeu, un *gwarak an glaw* cum e Podul de Săbii pentru Tărâmul de Dincolo.

Își întoarse privirea spre cer, până când i se văzu numai albul ochilor.

— *Jeyn oma*. Ne e frig. Fă să se sfârşească pentru totdeauna iarna suferinţelor noastre, *abert bury*, cu sacrificiile săvârşite pe acest mormânt.

Tonul deveni categoric, aproape ca un ordin: un asemenea druid putea să călărească zeii.

Mulţimea se dădu puţin înapoi.

— Îl vreau pe Lleu, zeul artelor şi al meşteşugurilor! Şi pe Lludd Llaw Ereint, stăpân între stăpâni, zeu cu mâna de argint!

Şi se întâmplă. Lumina soarelui lovi direct, în plin, inima cazanului.

— ...Încălzeşte-ne cu *Tan*, focul cel sacru al lui Sidhe, astfel ca iarna să se sfârşească pentru totdeauna! urmă cu vehemenţă druidul.

Încă nu se întâmpla nimic.

— Trimite-ne şi peşti, de la Manawyddan, zeul mării, ceru o voce bătrână, hârşâită.

Cineva râse. Fără voie. Atmosfera era încărcată.

— *Pandra vennough why kemeres?* Ce ţi-ar plăcea? îl întrebă provocator fomorianul pe Alaw.

— Nu te deranja pentru mine, unchiule, se auzi strigătul căpeteniei clanului. Îmi ajunge *owr*... un cazan cu aur!

— Şi de ce nu şi un car plin de *mowes* şi de târfe frumoase? hohoti din afară Morc, în culmea tensiunii.

Cu toţii îşi ţinură răsuflarea, şamanii atinseră punctul culminant al dansului lor obsesiv, sfâşiindu-şi carnea, în vreme ce se roteau în cerc în jurul pilonului central al templului. Murmurul hipnotic, repetat întruna de femei, îi tulbura pe toţi până aproape să-şi piardă simţul timpului şi al spaţiului; cineva se rostogolea pe pământul gol, tare şi îngheţat, pradă convulsiilor, preoţii căutau să citească în acele spasme... şi soarele începu să se ridice.

Sus, în înalt, deja deasupra primelor arhitrave ale triliţilor exteriori.

Fără să se întâmple nimic.

Pietrele nu erau aliniate corect.

— Ajunge! urlă Morc, pierzându-şi controlul şi având în ochi acea lumină bolnavă pa care mulţi o văzuseră revărsându-se în fapte cutremurătoare.

— *Yettys!* N-ai reuşit să deschizi porţile! Şi nici să eliberezi demonii sau bogăţiile dinăuntru!

— Dacă tu eşti cu adevărat fiul meu, atunci opreşte-te! îi porunci bătrânul cu o forţă şi o fermitate pe care Fomore nu i le cunoştea.

Morc fu luat prin surprindere şi şovăi, rănit mai mult de înţelesul cuvintelor decât de tonul lor.

— Cum poţi să te îndoieşti de asta, tată?

Deziluzia era de neacceptat: pentru el, Demne Bàn nu putea da greş; nu singurul părinte adevărat pe care îl avusese doar în imaginaţia sa bolnavă şi care alungase în sfârşit odioasa amintire a lui Elatha sau a crudului Chicol, adevăratul tată adoptiv.

Druidul înalţă bastonul noduros, negru ca tăciunele, îndreptându-l spre desfigurat.

— Cine eşti tu? Fiul meu e profeţia poporului din Inis Fàil. Aceea care vorbeşte despre un bărbat – copilul pe care l-am avut în braţe înainte de a fi fost răpit de la mine – care avea să conducă un întreg popor.

Îi aruncă în faţă aceste cuvinte, în limba din Iwerddon.

— Dar tu ce demoni ai condus?! Din ce adâncuri vii?!

Bătrânul nu-şi dădu seama că strigase, în disperarea pe care i-o dădeau acea dezvăluire şi faptul că zeii îl abandonaseră în faţa întregului său popor.

Morc se făcu roşu-vânăt la faţă. Înaintă încă sfidând mânia druidului şi, în drum, îi trase un picior cazanului.

Din mulţime veni un geamăt de consternare.

Recipientul se rostogoli pe pământ cu un banal zăngănit metalic, ca un obiect fără nici o valoare acum. Toată puterea sa părea să se fi evaporat, ca şi cum l-ar fi pus la fiert plin cu supă de ovăz.

Dar, când ajunse în faţa celui pe care îl venera ca pe un tată, toată furia i se domoli.

— Cine sunt eu? reluă el întrebarea. Sunt cel care te iubește așa cum trebuie să fie iubit un tată. Care te venerează și te respectă așa cum ai făcut-o tu cu mine.

Se lăsă pe un genunchi și înclină ușor capul.

— Nu vrei să mă recunoști?

— Du-te de aici, șopti eremitul. Dintre toate înșelătoriile, asta e cea mai grea.

Îi puse o mână pe capul desfigurat de cicatrice și îl împinse la o parte, trecând pe lângă el, pășind de parcă ar fi avut două poveri uriașe pe umeri. Îi întoarse spatele; dinadins.

— Bătrâne! urlă din toți rărunchii, chemându-l în zadar înapoi. Nu ți s-a dat o putere atât de mare! Nu asupra mea! Nu mă poți trata ca pe ultimul dintre servitorii tăi!

Îl ajunse din câțiva pași și îl apucă de braț.

Mai înalt decât Morc, Demne Bàn arătă o forță miraculoasă pentru vârsta sa; se eliberă și, folosindu-se de avântul celuilalt, îl proiectă de Piatra Altarului.

Cu mâinile ce strângeau aerul în căutarea unui punct de sprijin inexistent, Morc se izbi de lespede, cu privirea perplexă.

— Acolo e locul tău, îl fixă druidul cu mâinile în șolduri. Acolo unde sunt hăcuite animalele. Acolo unde tu ai fi vrut să verși cazane întregi din sângele sclavilor noștri.

Eremitul rosti ultima frază plictisit, cu dezgust, de parcă ar fi trebuit să repete un lucru evident unui copil slab de minte.

Îi întoarse apoi din nou spatele. Pentru ultima dată. Iar pedeapsa mult căutată pentru acel eșec ca preot și ca tată nu se lăsă așteptată.

— *Kemer weyth!* Fii atent! urlă cu toată puterea Heylin.

Lama Suliței Sacre străpunse aerul în tăcere, precum zborul de liliac, și îl lovi pe bărbat în coasta dreaptă.

Nu fu o lovitură violentă. În acel gest încă exista ceva care îl oprea pe Morc. Însă metalul acela miraculos pătrundea în carne ca bronzul cald în unt.

Demne Bàn gemu încetişor, îngenunchind cu ochii închişi, plini de lacrimile ce se revărsau deja dinainte de a fi fost rănit. Îşi apăsă mâna pe ficat; nu simţea prea tare durerea şi nu observă valul de sânge pe care îl anunţa, doar puţinul sânge, aproape negru, din tăietura adâncă.

— Du mesajul ăsta la păzitorul regatului morţilor!

Mânia întuneca simţurile lui Morc.

— Încearcă să-i ceri lui să-ţi deschidă porţile lui Sidhe! Dacă tu nu eşti în stare!

Trecură clipe lungi de tăcere, ritmate de picurul sângelui ce umplea de pete roşii veşmântul alb, lăţindu-se într-o mică băltoacă în zăpadă, imediat la ieşirea din templu.

O femeie urlă, prima care înţelesese şi îşi revenise din dansul hipnotic.

Fu ca un semnal de alarmă.

Îi urmară altele. Strigătele şi ţipetele se înmulţeau; unii fugeau înspăimântaţi de mânia zeilor, care loviseră din nou cu mii de nenorociri noi, alţii, înţelegând cele întâmplate, fugeau către Demne Bàn.

Printre aceştia din urmă era chiar Morc, pe deplin conştient de acum de ceea ce făptuise; pierdut cu totul în nebunia sa, nici măcar nu-şi dăduse seama că îl lovise pe tatăl său, pe Cerbul Alb, care, pentru o clipă lungă, se confundase în mintea fomorianului cu Elatha sau cu Chicol. Ura oarbă părea să se dizolve în lumina soarelui, iar lacrimile ce le vărsa erau adevărate; întocmai ca ale unuia care îşi dă seama că a făcut o greşeală mai mare ca el. Îi ridică bătrânului capul; nu-l mai văzuse niciodată până atunci atât de limpede ca pe propriul tată; îşi dezvălui cu totul spiritul, atât de bolnav încât îi contaminase chiar şi mintea.

Îl privi pe eremit în ochii violeţi, învăluiţi în suferinţă. Nu dădu voie nimănui să se apropie, agresiv ca un lup în cuşcă. Dar nu reuşi să găsească nici un cuvânt care să aibă vreun sens în clipele acelea.

Demne Bàn se răsuci cu greu pe o parte, uşor, puţin câte puţin, încercând să se ridice, cu o voinţă ce

putea învinge chiar și durerea. Mintea sa alerga, zbura către clipele cele mai rele din viața sa : printre ceţurile cleioase ale uitării, când zăcea pe jumătate înghețat pe solul grotei din munții Kesair, amorțit de o lovitură în ceafă primită de la uriașul ce purta un coif cu coarne. Și își amintea încă perfect cuvintele moașei : „E băiat. Și uite ce semn simpatic are pe funduleț, ca un trifoi".

Însă cel din fața sa nu avea așa ceva.

— Acum știu cine ești, murmură eremitul cu privirea stinsă de acea îndoită deziluzie. În fond, ești ceea ce spuneai că ești : *bledjo*. Doar un lup m-ar ucide pe la spate.

Nu avu timp să răspundă. În spatele său, *teuta* se împărțea în două.

Munca de convingere dusă de Alaw și coruperea druizilor își aduceau roadele.

Alături de Heylin și de Sye rămăseseră o mână de credincioși.

Cu sulițe în mâini și priviri piezișe, cea mai mare parte a vânătorilor și a războinicilor din Donaganow se aliniau în rând cu nemedul și cu armata de paria.

Alaw era cu ei, cu un pas înaintea lui Hodr și a lui Bave, care zâmbeau cu toată gura. Se repezi iute înainte, oprindu-se între două focuri mari ce rivalizau în lumină și căldură cu acelea ale soarelui ce se năștea, înălță brațele musculoase către cer, aruncându-și pe spate părul lung, împodobit cu pene de corb, și dezbrăcându-și mantaua pentru a-și arăta sclipirea tremurătoare a armelor ascuțite pe gresie.

— Faptul că nu ați încercat nu vă aduce dezonoare ! începu, oferindu-le o șansă tatălui său, lui Sye și tuturor celor care îi rămăseseră fideli lui Demne Bàn.

Nu arătă către acesta din urmă ; ba chiar părea că pur și simplu nu-și dăduse seama că bătrânul fusese lovit mișelește, ca și cum nu l-ar fi interesat nimic din toate astea : și aici se arătă deopotrivă cu Morc.

— Tatăl meu a săvârșit o operă miraculoasă, de o frumusețe fără seamăn. Sye i-a stat alături, dar, pentru a o face, grânarele noastre au fost golite, bogățiile

noastre au fost date – în schimbul a ce? Fiţi cu mare băgare de seamă! amenință, mugind către mulțime. Ce vedeți în spatele meu?

Îi îndemnă să-şi ridice ochii spre imensul cerc de pietre care trona maiestuos în spatele său, înroșit de lucirile zorilor și ale focurilor.

— Pietre! scuipă el cuvântul. Nimic altceva decât pietre! repetă.

Acum, că eșecul era evident, nu exista îndurare pentru învinși.

— Pietre moarte! Pe care un prost se gândea să le aducă la viață! Și, pentru a o face, a îndurat foamea toată viața.

Unii dintre cei prezenți începură să murmure. Câte o voce mai încinsă porni chiar să-i dea dreptate.

Druizii chicotiră: poate că nici nu era nevoie, până la urmă, să convingă atâtea persoane.

— Ce vă ofer eu?

Nu se auzi nici un sunet.

— Schimbarea!

Alaw începu să zâmbească, precum o pisică în fața șoarecelui.

Până și Morc, fără voie, trebui să-l admire cât era de captivant și de sigur, stând între două aripi de flăcări ce trosneau în momentele de tăcere.

— Vă ofer aur! Cu care vom cumpăra alți războinici. Cu care vom cumpăra bărbați! sublinie el. Suntem cel mai mare și mai puternic *teuta* din Kernow. Dați-mi un motiv ca să rămânem aici să scuipăm sânge și să ne rupem unghiile trăgând de pietre! Poporul din Donaganow a fost întotdeauna cel mai bun!

Primul cor de voci aprobatoare.

— Nu trebuie să gândim ca niște slugi și să ne prosternăm zeilor, întorcând spatele altor clanuri. Nu suntem sclavi, suntem războinici. Cei mai numeroși.

Alt muget.

— Și am fost întotdeauna cei mai buni!

Mulți începură să bată în pământ cu picioarele, cu armele, cu tot ce aveau la îndemână; unii loveau ritmic cu pietre în blocurile sacre.

— Atunci, haideți să ne luăm înapoi puterea, să-i dominăm pe neputincioșii de afară, de dincolo de acest cerc – întinse un braț, arătând spre orizont. Acolo sunt *teuta* cu care ne-am luptat dintotdeauna. Să mergem să luăm înapoi aurul pe care tatăl meu l-a cedat dușmanilor noștri în schimbul acestor pietre stupide! Ca să treacă pe teritoriul lor a plătit dușmanilor noștri cu aurul vostru! îi întărâtă el. În loc să se impună ca fiind cel mai puternic!

Iar mulțimea răspunse cu un soi de urlet, însetată de ceva nedefinit, de o nouă speranță în care să-și reverse frustrarea produsă de dorințele neîmplinite de Demne Bàn. Lăcomia învinse teama de nebunia lui Morc și de amenințările cu moartea ale lui Alaw.

— Dar acum lucrurile s-au schimbat, vărul meu a adus cu sine un foc nou, al răscumpărării. Logosen, Luhruth, Tor-gwalch... și dușmanii noștri dintotdeauna, cei din clanul Leth-ky! Sunt acolo! Acolo, și așteaptă doar ascuțișul sulițelor noastre!

Îi jigni în fel și chip, numindu-i rahați, fii de târfe bătrâne și uscate, lași cu urină în vine în loc de sânge.

— Fiicele voastre ar fi urmat să trăiască în frică față de prădăciunile lor, fiii voștri ar fi urmat să sufere răzbunările lor. Dar, în schimb, o să le arătăm că tot noi suntem aleșii zeilor!

O bufniță traversă în zbor razant templul, speriată de vacarm.

Toți luară acea întâmplare ca pe un semn prevestitor de bun augur, trimis de zei. Printre murmurele de aprobare ale druizilor și capetele înfierbântate ale celor mai tineri, care deja vorbeau despre câmpii scăldate în sângele dușmanilor și despre mulțimi de capete tăiate și atârnate în ciorchine pe ramurile stejarului din centrul satului, locul sacru ce păstra puterea din pântecele tribului.

Acum întregul cerc de pietre era un vacarm de urlete și imnuri de răscumpărare, invocații ale sângelui și cântece de război. Donaganow număra cel puțin trei sute cincizeci de războinici și tineri. Doar vreo

sută rămăseseră credincioși cauzei pașnice a lui Heylin și a fratelui său; ceilalți se alăturaseră urletului de război al celorlalți cincizeci de vânători și războinici nemezi – ai lui Fergus, Niall și Leher – și al celor peste două sute de paria ai lui Morc, Hodr și Bave.

Alaw avea în sfârșit ce își dorea; ce aștepta de o viață întreagă.

Privi orizontul, surd la chemările tatălui său, dincolo de privirea lui Demne Bàn care zăcea întins pe jos; era convins că acolo se întrezăreau gloria și puterea.

Văzu însă câteva siluete îndepărtate. Încă nedesluşite, amestecate, dar care se conturau tot mai clar. Erau stindarde și arme. Și le însoțeau, cu siguranță, războinici și moartea. Alaw ar fi putut să le astâmpere setea de sânge încă înainte de a-și încheia discursul de căpetenie de clan.

Demne Bàn fu primul care simți sosirea unei noi forțe; îi simți energia tot mai mare și mai apropiată. Se ridică într-un cot, gemând ușor din cauza durerii, și încercă să privească în depărtare.

Heylin se grăbi să-i vină în ajutor, profitând de neatenția lui Morc, care-și mutase centrul de interes precum un *alm* ce se rotește, schimbându-și ținta.

Demne Bàn se ridică într-o baltă de sânge – propriul sânge – și, fără ca fratele său să înțeleagă, aminti cuvintele profeției din Iwerddon, pe care le citase la prima întâlnire cu Morc:

— Va veni un om, va veni singur. Și va aduce cu el un dar.

Alaw tăcea. Cu ochii întredeschiși, ațintiți în gol, atrase atenția celor prezenți asupra celor văzute. Vedea o armată înfricoșătoare de războinici și cai, care de război și provizii; dar, în primul rând, conturul colinei – neregulat, alcătuit dintr-o mulțime de buzdugane și de sulițe, scuturi și *alm*, săbii și securi, ce se ridicau spre cer, într-un gest mut, provocator.

Mulți kernewek se întoarseră, iar strigătele de triumf se stinseră foarte curând, încet-încet, făcând loc unei

tăceri înmărmurite. Începură apoi comentarii cu jumătate de voce, deopotrivă îngrijorate și surprinse: stindardele ce se iviseră pe colina joasă nu le erau cunoscute.

Morc se ridică și merse câțiva pași până la un loc de observație mai bun, făcându-și loc cu îmbrânciturі și cu coatele printre cei care-i stăteau în cale. Și, dintr-odată, înțelese.

— Lumea asta întreagă, cu viii și cu morții ei, e prea mică pentru amândoi, frățioare, strecură printre dinți, scuipând pe jos cu dispreț. Unul din noi doi trebuie să dispară.

Izbucni în râs; îi numărase în minte, și noul popor din Donaganow se putea mândri cu cel puțin cinci sute de războinici și vânători mai mult decât agresorii.

Absorbit de ranchiuna pe care i-o purta lui Conan, fomorianul nu-l simți imediat pe Demne Bàn.

Ajutat de Heylin și de Sye, bătrânul eremit se cățărase pe un căluț iute și nervos, cu păr cenușiu și aspru. Călărind fără șa, îl împungea în coaste, rezistând cu greu galopului dureros care-l zgâlțâia pe spinarea alunecoasă și nesigură a animalului.

Dar nu căzu. O mână divină părea să-l susțină.

Și tocmai de aceea vânătorii nu-și apucară săgețile și *alm* când Alaw, țipând, le ordonă să-l doboare pe preot. Iar când căpetenia kernewek înțelese cum stăteau lucrurile și hotărî să o facă personal, ținta sa era deja prea departe. Nici unul dintre oamenii săi nu îndrăznise să o sfideze pe zeița Dona, ucigând pe unul dintre druizii săi cei mai puternici și mai drepți. Poate că la mijloc era mai mult teama decât respectul, însă Demne Bàn supraviețui, călărind strâmb în întâmpinarea nou-veniților pe colina de dincolo de râu.

— Dacă aceea nu e poarta zeilor, atunci e, cel puțin, casa lor.

Ca și cum ar fi simțit fermitatea din tonul său liniștit, o cucuvea ce se întorcea la cuibul ei după vânătoarea nocturnă îl atinse pe Străinul călare.

— Nu numai că vorbesc, strigă. E un *cromlech* cum nu s-a mai văzut.

Pe culmea colinei joase, mica armată a lui Conan se oprise, nu atât fiindcă văzuseră cât erau de numeroși – mult mai numeroși – dușmanii lor, ci din cauza măreției lucrării înălțate de oameni. Un popor capabil să construiască un asemenea templu nu trebuia subevaluat nici în privința mânuirii armelor.

În valea încă ascunsă în parte de umbrele umede ale dimineții, se ridicase o pâclă subțire, ce urma să fie risipită de soarele tot mai strălucitor. Însă în acele momente, în apariția aceea grandioasă, întreaga Cetate Sacră și toate blocurile sale de piatră, rozalii în reflexele răsăritului, păreau să plutească suspendate în ceață.

Mirosul fumului de lemne al focurilor urcă destul de târziu la nările lui *Eachtrannach*. Și odată cu el începu să se contureze imaginea unui călăreț solitar, încă departe, dar vizibil, dezarmat, îmbrăcat într-o lungă tunică lipicioasă și cu o piele groasă de oaie aruncată pe spate.

Chiar în momentul în care Conan se aplecă în față, cercetându-l cu atenție, celălalt se opri. Încă nu își puteau vedea chipul – erau prea departe unul de altul –, dar era ca și cum și-ar fi scormonit în adâncul sufletului.

— Cobor singur, îi avertiză Străinul. Voi continuați să-i supravegheați de aici de sus. Omul de jos nu ar putea cu siguranță să mă arunce în luptă cu o armată care nu există : e singur !

Coborî coasta lunecoasă prin zăpada înaltă, înfruntând-o dintr-o parte pentru a nu risca o cădere dezastruoasă a calului.

Rury și Ölvik, Sìn și Magmor se priviră unul pe altul nervoși. Își distribuiră apoi, rapid și eficient, sarcinile : cercetarea locului, organizarea ariergărzii și a flancurilor, găsirea unor adăposturi naturale, de care să se slujească în caz că ar fi fost obligați să se apere. Intenționau să profite de avantajul înălțimii și de faptul că locul era complet golit și că puteau să-l

ocupe înainte ca adversarii să poată organiza o ofensivă. Erau obosiți și în inferioritate numerică, dar ar fi luptat oricum. Ca niște furii ce caută să se răzbune. Cel puțin câtă vreme Morc era încă viu. Fiindcă, își spuseră, fomorianul trebuia să fie pe acolo, pe undeva, în fața lor; unde se găsea el, toți păreau să recunoască mirosul de sânge care îl anunța.

Pentru o clipă lungă nimic nu se mișcă, în afară de învolburarea apelor râului ce curgea printre stânci. Apoi, o lebădă mascul – elegantă și puternică – se înălță în zbor, ridicându-se deasupra unui ochi de apă format într-o ansă. Trecu la mică înălțime pe deasupra lor și, în tăcerea aceea, se auzi doar bătaia ritmică a aripilor, pe când se îndepărta.

Conan și Demne Bàn se priviră în ochi, de parcă s-ar fi oglindit în apa râului ce îi despărțea: fiecare se văzu pe el însuși în celălalt. Asemănarea era năucitoare; se recunoscură pe loc. După o viață întreagă de despărțire, avură doar certitudini.

Demne Bàn nu reuși să vorbească. Vorbele i se opreau în gât. Pradă agitației, ca un copil, cu gesturi dezordonate și puțin confuze, zâmbea, în ciuda suferinței fizice. Căută un loc prin care să treacă, unde albia se lărgea și apa era mai mică. Râse din nou, apoi făcu o grimasă de durere. Continuă astfel, împărțit între freamătul de bucurie și spasmele care îl mortificau, furându-i timpul – puținul timp ce-l mai avea ca să-l revadă pe bărbatul în care se transformase acel copil cu ochi violeți. Pe când traversa râul pe spinarea calului neliniștit din pricina pietrelor lunecoase, îi veni în minte imaginea lui Badb, care surâdea fericită. Nu reuși să-și alunge lacrimile, gândindu-se cum ar fi fost toate dacă nu ar fi hotărât atunci să facă pelerinajul la Kesair.

Conan ajunse pe prundișul râului. Nu se auzea nici măcar o voce, doar gâfâitul cailor și vuietul curentului rece și limpede.

Bătrânul cu barba sură își înfrână calul și înaintă până la mijlocul cursului ruginiu de apă. Neclintit și

solemn, avea o înfățișare senină. Nu era ceremonios: bărbatului din fața sa nu-i era teamă. Susținu privirea lui Conan.

— Știi cine sunt?

Străinul răspunse în aceeași limbă din Iwerddon:

— Ești cel care așteaptă dintotdeauna. „Pentru tine va veni un om, va veni singur și va aduce cu el un dar", cită profeția din Inis Fàil.

— Spune-mi, care e acest dar?

Eremitul se aplecă înainte, și expresia sa de suferință îi dezvălui paloarea chipului.

— Eu văd cel puțin trei, numărul sacru pentru fiecare celt. Primul... ești tu.

Bătrânul trebui să se oprească pentru a-și alunga emoția.

— Nu e nevoie să-mi arăți coapsa ta și semnul din naștere în formă de trifoi care te-a condus până la tronul de *Ard Righ*. Îl știu deja. De când te-am ținut în brațe o dată și te-am pierdut de îndată.

— ...Al doilea e acesta, adăugă Conan surâzând.

Dădu să-i întindă teaca și *Lama lui Danu* acelui om spre care își îndreptase permanent gândurile de când venise pe lume.

Din pâlcul des de nuci, aplecați deasupra apei sub greutatea zăpezii, veni lătratul unui vulpoi și, nu prea departe, țâșni în goană femela sa, cu un iepure prins, ținându-i strâns gâtul între fălci. Erau la doar câțiva pași.

Căluțul lui Demne Bàn se sperie la vederea animalelor de pradă, sări într-o parte și zvârli din picioare, avântându-se înainte, căutând să se îndepărteze de cele două animale apărute pe neașteptate.

Bătrânul se agăță de gâtul calului, dar era prea slăbit ca să reușească să rămână în șa. Primul salt al calului către râu îl azvârli din șa, și se prăbuși printre pietrele prundișului.

Conan sări jos, aruncând sabia, și fu de îndată lângă Demne Bàn, care acum era ud tot și tremura. Încercă să-l ridice, dar un geamăt mai puternic îl

împiedică. Își privi mâinile năclăite și înroșite, apoi locul de unde îl apucase: viața sa căuta deja un alt trup în care să se reincarneze. La Mur Ollamhan studiase, ca druid, ierburile de leac și tratamentele, ca un novice Diancecht, zeul medicinii. Ceea ce nu înțelegea era cum de nu ieșea din trupul lui un pârâiaș roșu. Apoi, dintr-odată, înțelese – pântecele era tare și umflat de sânge; ceea ce nu se revărsa în afară se răspândea înăuntru, în trupul bătrânului.

— *Cafus banna*... de băut, te rog, ceru Demne Bàn.

În timp ce Străinul îi lăsa să se scurgă zăpadă topită în gură, observă picăturile de sudoare înghețată de pe fruntea eremitului; paloarea devenise cenușie.

Și totuși, omul acela zâmbea fericit.

— *Da lowr oma*, totul e în regulă... N-o să mai pot hotărî ce să fac cu timpul care ne e dat aici jos. Nu pentru multă vreme, cel puțin, spuse cu o voce răgușită. Ascultă-mă, Conan...

Celălalt ridică din sprânceană.

— Nu face figura asta, știu de multă vreme cine ești. Numai un imbecil nu și-ar recunoaște propriul fiu.

Cu un efort dureros, Conan reuși să zâmbească.

— Spune-mi, *tat*.

Nu i se mai adresase niciodată astfel. În kernewek însemna „tată". Era chiar prima oară în viața sa când rostea acel cuvânt.

— Sunt aici pentru tine. Nu există altă explicație pentru planul pe care îl au Tùatha Dé Danaan.

— E întâlnirea cea mai însemnată din viața mea, și deja s-a sfârșit. Totuși, a meritat să aștept, ca să te revăd măcar o dată.

Un junghi îl făcu să scrâșnească din dinți.

— Împlinește-mi visul. Construiește-mi templul așa cum trebuie. Ca să fie și al tău. Energia care e în tine și în cine îți stă alături e mare. Ești singurul în stare să o facă, încheie bătrânul în șoaptă.

— O s-o facem împreună, tată, îl mângâie cu o siguranță pe care nu o avea.

— Badb mă așteaptă, murmură. Sunt norocos, gândește-te: tu aici în mijlocul zăpezii și eu cu o fată frumoasă care mă așteaptă doar pe mine sub cireșii în floare...

— Dar de abia te-am găsit!

Nu era vocea lui *Ard Righ*, era aceea a unui copil.

— ...Și tu trebuie să mă lași să plec. *Squyth oma*, sunt obosit. *Dew genough. Gans oll an colon vy.*

Cu privirea împăienjenită, Conan ridică ochii, căutând-o pe Gwynedd.

Și, ca întotdeauna, ea era acolo, pregătită și atentă, și îl observa de sus de pe colină, gata să-i stea alături. Nu fu nevoie nici măcar de un gest; înțelesese deja și cobora acum coasta pe jos, alergând, alunecând și căzând, ridicându-se din nou și strigându-i tare pe Tyren și pe Owain să o urmeze.

Privi în jos și își văzu bărbatul cum stătea în genunchi și scutura din cap, privind-o țintă. Tot sângele se scursese de pe chipul lui și-și ținea fălcile încleștate ca să-și stăpânească emoțiile, strângând din dinți și mușcându-și obrazul pentru a înăbuși teama de un nou abandon.

Cei doi tineri și mama lor ajunseră, gâfâind greu, dar se apropiară în vârful picioarelor, cu ochii larg deschiși.

— Ai dreptate, tată, șopti. Surprizele erau trei. O ai înaintea ochilor pe cea mai însemnată!

Îi arătă copiii și pe Gwynedd, întorcându-se către ei cu o mare mulțumire. Însă bătrânul nu-l mai asculta. Murise înainte de a-și vedea măcar o dată adevărata familie.

Umerii deveniră prea grei pentru Conan. Frigul îl prinse în gheare. Iernile geroase ca aceasta îi aduceau durerile cele mai mari: tatăl său tocmai murise, iar mama sa își pierduse viața născând sub cerul liber, tot într-o astfel de iarnă.

— E deja a doua oară că îmi ucid tatăl.

Morc stătea cu mâinile în șolduri și cu ochii întredeschiși, absorbit în gânduri. Fixa cu privirea mica

armată a fratelui său vitreg. Era o surpriză, și încă una cu atât mai mare cu cât nu avea nici un plan pregătit. Râse tare de slăbiciunea lui Conan. Ca întotdeauna, venise mai întâi să vorbească, apoi să se lupte. El ar fi făcut exact invers.

În jurul fomorianului totul se petrecea în agitație, în haos : printre ordine urlate și hotărâri luate în grabă, războinicii organizau apărarea. Peste tot răsuna zgomotul asurzitor al armelor și vacarmul pe care nobilii poporului din Donaganow căutau să-l stăpânească, pentru a nu se crea panică.

Doar paria lui Morc și nemezii erau liniștiți, reci, calmi : așteptau acel moment de multă vreme. Hodr și Bave, Niall și Leher știau deja ce aveau de făcut și cum să se plaseze dacă ar fi pornit bătălia cu străinii.

— *Marchawc !* strigă tare Alaw, înainte de a se întoarce spre Morc. Călăreții mei sunt gata !

Fomorianului îi fu de ajuns să schimbe o privire cu Fergus. Acesta încuviință o singură dată din cap.

— Foarte bine, vere, îi adresă Morc avertismentul în limba kernewek. Ești pe cale să întâlnești pe unul care se târăște prin spatele tău și te mușcă iute, ca o viperă. Așa că fii atent, ai înțeles ?

— Un șarpe nu poate face nimic împotriva unui zid de *scojow*, de scuturi.

Alaw nu așteptă replica și îi întărâtă pe ai săi :

— *Onen hag oll !* Unul înseamnă toți ! urlă el mottoul poporului din Kernow.

— *Nimed oure saxes !* Pregătiți-vă armele ! Și pregătiți-vă să muriți ! Onoare și respect pentru cel care va bea primul burduf de hidromel pe Tărâmul celor Morți ! Din dușmanii voștri să nu mai rămână însă nici măcar umbra !

Urletul ce urmă arătă doar vehemența lui Alaw și prostia vânătorilor săi de capete retezate. Ieșiră în câmp deschis, beți și în dezordine, în vreme ce burdufuri făcute din stomac de oaie și pline cu *meddu* treceau din gură în gură. Agresivitatea și furia sacră pe care le-o dădeau armele ce le strângeau în mâini și băutura

tare din corp era tot ce aveau în plus pe lângă oboseala acelor ultime zile.

— Hidromelul încetinește reflexele, mormăi Fergus. Ai de gând să-l respingi pe Conan în câmpia asta înghețată? În timp ce el are avantajul înălțimii și al poziției? îl întrebă pe Morc. Sunt mai puțini decât noi și sunt obosiți de mers, dar amintește-ți pe cine ai în față!

— Nemedule, mă cunoști dintotdeauna, și totuși mă desconsideri. Singurul lucru care mă interesează acum e că Alaw îmi face favoarea de a se lăsa ucis și de a înmuia oasele fratelui meu vitreg cu războinicii lui beți, mârâi printre dinți. Vine apoi rândul nostru să ne facem loc.

Râse, apoi adăugă:

— Fă-mi o favoare, Fergus. Pe vara ta, pe Gwynedd... lasă-mi-o mie!

Emblema din Donaganow era un stindard macabru, dintr-o piele întreagă și argăsită a unei ființe umane. Fusese odată un membru al clanului, un trădător; încă se puteau recunoaște găurile ochilor și puțin păr. Cu ocazia provocării îl năclăiseră cu sânge uman proaspăt.

Gwynedd fu cuprinsă de dezgust. Avea, prin educație și prin firea ei, un anumit fel de a simți ce nu se lăsa înlăturat, precum și fantasmele ce se cuibăresc în cutele sufletului oricărui muritor.

Pe arme fluturau pene de uliu porumbar, legate cu sfori din tendoane de bou, iar în păr își împletiseră pene de corb.

Conan se pregăti să săvârșească ritualul sacru pentru orice *flaith*. La un semn al său, Magmor îi aruncă scutul. Mulțumită curelelor de piele pe care Gwynedd i le cususe special, *Ard Righ* îl legă la brațul stâng, care-i fusese lovit, apoi îl întoarse cu capul în jos. Asta însemna că se pregătea să ducă tratative; răstimpul de pauză trebuia respectat cu sfințenie. Nimeni nu și-ar fi osândit sufletul încălcându-l și atacând mișelește un mesager. Cel puțin nu în Inis Fàil.

— Tu și Sîn veniți cu mine, îi porunci lui Magmor.

Faptul că îl alesese pe cel dintâi era firesc pentru toți; alegerea lui Sîn, în schimb, era o surpriză. Conan știa însă foarte bine ce făcea.

— Usk vine cu mine. Ca să traducă, firește, se grăbi să adauge. Puneți-l pe un cal. Și aveți grijă să stea acolo!

Rury deschise imediat gura ca să obiecteze.

Străinul așteptă ca negrul și războinica Geal Chossach să se îndepărteze pentru a-și pregăti armele, apoi se întoarse și îi șopti Roșcatului:

— Cu experiența voastră, tu și skeld sunteți indispensabili aici. Trimite un lochlann cu ai săi să le taie calea fiilor acelora de scroafă către sat. Dacă vin în masă, spune-le să dea foc colibelor, mai curând decât să le lase lor. Și nu pierde cu nici un preț avantajul înălțimii! Suntem obosiți, dar vom lupta și așa... Și sabia e mai ușor de mânuit împotriva porcilor ce o să răsufle greu după un urcuș pe jos, prin zăpadă până la brâu! râse el strâmb, încercând să nu se gândească la trupul neînsuflețit al Cerbului Alb.

Încă nu-și îngropase tatăl, și trebuia deja să lupte. Își aduse aminte de Morc, și singurul gând ce îl liniști fu acela că avea să-l facă bucăți. Închise ochii, tulburat de toată violența aceea ce părea să nu se mai sfârșească.

Privi spre Usk. Doi lochlann îl luaseră pe sus pe sărmanul șchiop cocoșat și îl puseseră în șa, legându-l cu frânghii din piele de focă. Acest *filin* cu gușă și buză de iepure nu era deprins să călărească; avea picioarele răsucite și nu-și putuse niciodată permite un cal.

— Dacă lucrurile se înrăutățesc, pregătește carele de luptă și pe cele de transport și încarcă-le cu tot ce găsești și poate să ardă, continuă *Eachtrannach*. Nu mi-ar displăcea să li le trimit în flăcări ca să-i frig ca pe niște curcani la proțap, în vreme ce urcă blestemând colina. Pregătește toate gărzile de noapte. Dacă peștii aceia din câmpie mușcă momeala, o să încerc să câștig ceva timp până mâine.

Îl privi pe Cathbad, și cei doi se înțeleseră fulgerător din ochi.

— Dacă o să am noroc, o să-l fac să înghită și undița, și momeala, și firul.

Arhidruidul zâmbi încrezător.

Rury mârâi ceva de nereprodus în cuvinte. Zâmbi satisfăcut și alergă să împartă sarcinile, în vreme ce Conan și mica sa escortă coborau coasta în întâmpinarea micii trupe de căpitani dușmani.

— Îți urez o după-amiază frumoasă, frățioare, mormăi Morc, care traducea. Văd că tot de gunoaie ești înconjurat... vorbi el cu subînțeles.

Contrar temerilor lui Conan, ceilalți erau tot patru: Alaw și „campionul" său plin de cicatrice, Fergus și Morc, care strângea ostentativ în mână Sulița Victoriei. Veniseră călare până la jumătatea întinsului platou înghețat, sub ochii celor două armate.

— Pentru unul care umblă însoțit de o turmă puricoasă de paria disperați și duhnitori, tu întruchipezi pudoarea unei târfe bătrâne, pline de coji, răspunse Străinul în dialectul din nordul ținutului Inis Fàil. Te-au îmbibat cu putoarea lor. Se simte până aici... Sau o aveai deja?

Schimbul de insulte dinaintea luptei era un ritual comun tuturor clanurilor celtice. Fanfaronada lăsa loc doar armelor.

Morc se făcu a nu auzi.

— Un monstru negru, uriaș și... încet, spuse el, privindu-l pe Conan în ochi.

Străinul nu se clinti, luându-și doar un surâs enigmatic.

— Chicol era și el un uriaș încet?

La numele acela, fomorianul tresări ușor.

— O femeie – scuipă de trei ori la picioarele lor – și în plus dușmană dintotdeauna a pământurilor noastre!

— Care pământuri? Al meu nu e același cu cel despre care spui tu. Tu vorbești, care te-ai aliat cu un nemed? Și pe urmă o stârpitură diformă, la fel de

inutilă pe cât de urâtă, încât îi sperie și pe demonii din Tărâmul de Dincolo...

Hohoti.

— Toți căpitanii tăi sunt așa? Nici colier, nici inel de războinic. Dacă ăștia sunt nobilii, îmi închipui cum or fi ceilalți... principe... nu-l numise niciodată *Rì* – rang pe care îl uzurpase.

Și continuă cu insultele:

— ...Poate nu ți-ai privit fața azi-dimineață.

Pe un ton de prefăcută dezaprobare, supralicită:

— Cine știe cine a avut atât de puțin tact încât și-a bătut joc de tine și te-a adus în halul ăsta?

Sìn și Usk își înăbușiră, fără prea multă convingere, un chicotit.

Magmor continua să-i fixeze pe adversari încruntat, fără să trădeze vreo emoție. Trecea de la Fergus – ținta lui dintotdeauna – la Morc; și de la Morc la Alaw. Masca sa înghețată stârnea fiori. Pe calul uriaș, întunecat ca smoala, demonul acela negru făcea din tăcere o armă ce strecura spaima în suflet. Lui Conan i se confirmă că făcuse o bună alegere, atunci când mulțimea se retrăsese înaintea celor patru imediat ce zărise creatura aceea gigantică ieșită din pântecele pământului. Cel puțin așa declarase public Usk, cu o undă de poezie bine plasată. Străinul făcuse bine să se încreadă în cuvintele sale: aura dramatică sporea întotdeauna efectul.

Și avusese dreptate și când îl luase cu el pe unul din cei doi *filin*-i – pe cel mai neașteptat –, îmbrăcat în negru. Cu înfățișarea lui bizară, dezastruoasă, părea un mic monstru al Poporului Fermecat al lui Sidhe, bine înfipt pe calul său fermecat. Se retrăseseră cu toții încă un pas, scuipând pe jos împreună cu șamanii lor cu părul drept, năclăit de bălegar de vacă, care aruncau blesteme și urinau în direcția lor, ținându-se la distanța cuvenită. Poporul din Donaganow avea curajul războinicilor, dar era plin de teamă superstițioasă, cea dintâi fiică a ignoranței.

Ceea ce îi tulburase însă cel mai tare pe cei din clanul Kernewek, năucindu-i cu totul, fu apariția lui

Conan. În grupul Donaganow se deschise o pârtie, întocmai cum ar fi trecut un șoim printr-un stol de păsărele.

Acesta din urmă trebui foarte curând să-și schimbe părerea despre respectul și teama pe care ceilalți le manifestau, credea el, pentru un alt *Ard Righ* dintr-o altă țară.

La vederea sa, Heylin se bucură, și la fel Sye și ceilalți bătrâni ai clanului.

Cei mai mulți din popor gemură, înțelegând greșeala pe care o făcuseră, renegându-l doar cu puțin timp înainte pe Cerbul Alb. Chiar și unii dintre druizi se lăsară, în murmure și vaiete, cu un genunchi la pământ. Străinul cu ochi violeți semăna ca două picături de apă cu Demne Bàn! Nu era un dușman.

— Servitoarele vorbesc, războinicii retează capete.

În sfârșit, Alaw deschise gura și, plin de sine, i se prezentă lui Conan. Faptul că luase cuvântul după Morc spunea multe despre raportul lor de forțe, gândi Străinul.

Usk traduse, puțin temător.

Conan zâmbi, aplecându-se înainte.

— Încearcă să-i spui asta gurii ăleia bășinoase de lângă tine!

Morc traduse, chiar dacă Străinul n-ar fi băgat mâna în foc că reproducea întocmai cuvintele.

— Ce vrei? întrebă căpetenia acelui *teuta* din Donaganow.

— Pe el, arătă Conan spre fratele său vitreg.

Într-un mod ciudat, Alaw zâmbi după ce auzi traducerea. Pentru o clipă, Conan crezu că avea să-l dea pe mâna lui. Dar numai pentru o clipă.

— Ăsta-i pământul nostru. Iar în fața mea văd numai dușmani, vorbi Alaw, oarecum plictisit. Și vor fi striviți ca niște purici, ca niște ploșnițe. Nu contează că-i anotimpul *Haved* sau *Gwav*. Sunteți acolo sus – arătă spre colină –, dar sunteți mai puțini ca noi, obosiți de mers, înfometați și nu aveți un adăpost pentru noapte. Mâine o să venim să vă luăm. Și,

bineînțeles, în noaptea asta n-o să vă lăsăm să dormiți... șuieră el.

În jurul lor, strivite sub copite, firele de iarbă uscate și îngălbenite de iarnă, înghețate de brumă, străluceau în soarele apusului, părând pletele unor zâne.

— Iarna nu e anotimpul cel mai potrivit pentru vărsarea de sânge. După cum nu sunt nici zilele prea călduroase ori cele cu furtuni, nici anotimpul ploilor; și nici noaptea, mai ales noaptea, consimți Conan. Dar, dacă vreți să ne luptăm... o să ne luptăm.

La prima vedere, aceea părea una dintre situațiile în care trebuia să treacă peste uzanțe, să sfideze ghinionul și voința zeilor. Sau, cum spunea ironic Cathbad, „una dintre situațiile în care trebuie să le zburlești zeilor părul".

— Dar faci o greșeală...

Alaw nu-l lăsă pe Conan să continue, ridicând tonul:

— Ce greșeală?!

Se întoarse brusc către Sìn.

— Ce greșeală aș putea să fac înfruntând un... – își cântări bine cuvântul – un vagabond care se lasă apărat de femei?!

Geal Chossach se împurpură ușor la față și îi adresă lui Conan din priviri o întrebare mută.

El îi făcu un mic semn de încuviințare.

— În fond, ești căpitanul celui mai mare grup de războinici din clanul meu, șopti zâmbindu-i. Și ești și cel mai fascinant!

Sìn nici nu aștepta altceva.

— Cei ca tine gândesc că pentru a te numi „bărbat" e suficient să ai barbă! îl jigni intenționat pe kernewek. Dar ești în stare să mi-o demonstrezi? După mine, ești doar unul cu dosul păros, dar cu testiculele cât afinele! ținti la fix în întrecerea de jigniri.

Străinul nu-și înăbuși râsul; poate că nu era totul pierdut. Cu sensibilitatea ei, întru totul feminină, Sìn înțelesese că singurul mod de a-l convinge pe Alaw să facă totuși ceva era să-l provoace, spunându-i că nu avea vână s-o facă.

— O să te ucid cu mâna mea, rosti Alaw, ținându-și furia în frâu.

— Și de ce nu ai avea chiar acum satisfacția? trase de timp Conan. Mâine-dimineață. În zori. Fă-o bucăți pe femeia asta.

Căpetenia kernewek nu mai putea acum să dea înapoi, scuzându-se că nu voia să-și încrucișeze sabia cu o femeie. Căzuse singur în cursă când spusese că avea să-l ucidă.

Conan se feri să zâmbească satisfăcut. Dacă adversarul său ar fi înțeles că exact asta și urmărise Străinul, ar fi încercat cu orice chip să refuze.

Era un obicei foarte răspândit la celți: în locul bătăliei, se luptau „campionii" suveranilor. Întregul clan al celui care pierdea se întorcea acasă cu coada între picioare.

— Eu caut pacea, insistă *Eachtrannach*. Îți fac o propunere: gonește-l pe fratele meu vitreg, și o să terminăm împreună lucrarea tatălui meu. Eu am știința să o fac. Și oamenii care o împart cu mine.

Magmor ținea în mână stindardul creat chiar pentru domnia lui Conan asupra cetății Toraigh: stejarul lui Mur Ollamh împreună cu acvila albastră a neamului Skeld al lui Gwynedd. Același simbol pe care îl pictase pe scutul răsturnat.

Morc îl măsură din cap până în picioare, arătându-și ostentativ disprețul.

— Las-o baltă!

Își întoarse privirea spre fratele vitreg.

— Mai curând să mi se închege sângele în vine și să scuipe o vrajă ca să mi se umple pântecele de viermi.

— O să încercăm să-ți dăm satisfacție, interveni Sìn.

— Auziți gresia pe lamele noastre? Mâine, când se face lumină, o să ne măsurăm tăișul săbiilor pe spinările voastre! închise Alaw subiectul.

Era de rău, observă Conan. Nu mușcaseră momeala. Pentru prima dată, Cathbad zâmbise prea devreme, bazându-se pe divinațiile sale infailibile.

— Iarba de pe coastă va face să curgă sângele vostru. Tot locul o să se înroșească într-un masacru inutil. Nu va fi nici un învingător. Noi nici nu vă cunoaștem. Deși eu sunt vărul tău, Alaw. Știi bine asta, spuse Străinul cu o urmă de tristețe în glas. Omul de lângă tine te-a înșelat deja. S-a dat drept altul. Crezi că față de tine își va ține promisiunile nerespectate față de atâtea alte persoane pe care le-a ucis pe la spate?

Conan așteptă ca traducerea să-și facă efectul, deși se îndoia că Morc transmitea versiunea corectă. Interveni Usk, traducând la rândul său, dar căpetenia clanului dușman îl opri cu un gest. Nu voia să mai audă nimic.

Alaw strânse buzele, mângâind grumazul calului.

— Tocmai mă întrebam care ochi o să i-l scot cadavrului tău, ca să rătăcești orb de-a pururi printre vasele cu tăciuni arzând ce duc spre cocina lui Sidhe!

În acel moment, Străinul înțelese: lui Alaw nu-i păsa de soarta lui Morc mai mult decât i-ar fi păsat de un străin. Îi era destul să-l țină sub ochi. Nu, Alaw voia, pur și simplu, războiul. Pentru putere și pentru cucerire.

— Ne-am înșelat, spuse Dryadia, femeia aflată la conducerea clanului Leth-ky. A meritat să-i urmărim până aici. Invadatorii pot să ne ușureze treaba, îi spuse lui Leven, bărbatul ei. Una dintre iscoadele noastre a zărit-o pe sora mea în tabăra lor. Părea liniștită. Și mai ales sănătoasă.

— Nu degeaba are țeasta tatuată cu lupii noștri! zise bărbatul zâmbind sardonic.

— Du-i înainte pe ai noștri și rânduiește-i așa cum știi, pentru ca bastarzii aceia din Donaganow să-i vadă bine!

— Cum vrei, stăpâna mea, consimți Leven, alergând să dea ordinele.

În acel moment, Dryadia nu mai avu îndoieli. Druidul cu ochii violeți, care sosise acolo de la Iwerddon și pe

care ea venise să-l alunge din ținuturile Kernow, îi uzurpase, în fond, satul, dar fără să ucidă pe nimeni. Îl lăsase neatins, i-l dăduse înapoi, îi cruțase pe cei din clanul ei, mai mult, îi apărase de prădăciunile lui Morc, salvând viața surorii sale. În sfârșit, lucrul cel mai important: chiar în clipa aceea, Conan se pusese împotriva dușmanilor lor dintotdeauna, cei din Donaganow. În schimb, clanul lui Alaw fusese cel care se aliase cu armata de paria care îi vânase pe fugarii lor. Orice ar fi avut în minte armata aceea ciudată de invadatori conduși de Străin, meritau să-i sprijine.

Oamenii clanului Leth-ky erau obosiți, zdrențăroși și duhnitori, încercați de o iarnă pe care o trăiseră ca fugari alungați din satul lor. Dar încă aveau printre ei circa două sute cincizeci de tineri vânători și războinici experți, bărbați și femei. Și un mare număr de câini de război, metiși sălbăticiți și lupi dresați. Pe aceia îi venerau, cu carnea lor se hrăneau, cu ei duceau bătăliile. Erau întotdeauna animalele pe care le aruncau primele pe câmpul de luptă.

Neamurile din Donaganow o știau bine. Își plânseseră de nenumărate ori fiii sfâșiați și simțiseră pe propria piele mușcătura acelor colți, încă din vremea Neamurilor Străvechi.

Clanul Leth-ky se alinie imediat dincolo de marginea pădurii, în partea de miazănoapte, prinzându-i pe cei din Donaganow între forțele lui Conan și ale lor.

Dryadia urcă în șa, pe unul dintre puținii cai ce îi rămăseseră poporului său, cu o oarecare greutate, din cauza staturii ei. Și plecă. Era încă o femeie frumoasă, energică și bine făcută. Acea ocazie, decretase ea împreună cu sfatul bătrânilor, era ultima speranță pentru dreapta răzbunare și pentru a-și lua înapoi ce le aparținea. Însă evenimentele tocmai luaseră o altă întorsătură: ocupanții satului lor nu erau aliați cu invadatorii necunoscuți care le prădaseră neamurile la ordinul unui desfigurat venit de departe și care îi făcuse sclavi. Dryadia zâmbi încă o dată, în timp ce se apropia, cu sulița îndreptată în jos și cu scutul

întors, către centrul platoului, spre străinul acela care o urmărea cu privirea de o bucată de vreme. Îi spusese că magnificii săi ochi violeți erau doar prima dintre multele calități pe care le avea.

Morc blestemă printre dinți, imediat ce văzu paloarea de pe chipul lui Alaw.

Căpetenia kernewek era la fel de fericită să descopere sulițele clanului Leth-ky – în momentul acela îndreptate spre el –, pe cât ar fi fost să vadă o muscă plonjând în strachina lui cu supă din germeni de orz.

Fergus atinse metalul de la apărătoarea sabiei sale, într-un gest inutil.

Străinului nu-i veni să-și creadă ochilor. Surâzând larg și cuceritor, o figură feminină încă la vârsta fertilității, cu păr blond și cu aer matern, se apropia de el, legănându-se în tropotul calului, solitară și învelită în piei de lup.

Alaw le explică aliaților săi:

— Sunt nebunii aceia pe care i-ați vânat prin păduri. Oameni bolnavi care se hrănesc numai cu carne de câine. Un clan plin de stârpituri și de diformi. Venerează lupii și se îmbracă în blana lor. Fac copii între ei și numai între ei. Totdeauna. Fiindcă din căsătoriile lor vin pe lume copii din care jumătate mor sau sunt bolnavi. Pierd mai multă vreme să-și ucidă copiii diformi decât să facă alții, râse ironic. Nou-născuți cu un picior sau cu două capete... De aceea femeile lor sunt tot timpul însărcinate, ca măgărițele. Uită-te la ei, Morc. Nu e unul normal. Căpetenia lor e femeia aceea, Dryadia.

Usk trebui să depună ceva efort ca să traducă, îngrijorat cum era permanent de faptul că trebuia să se țină bine în șaua acelui cal nervos.

Așadar, fata tatuată căreia îi cruțase viața era sora unei căpetenii de clan femeie, nu bărbat, reflectă Conan.

Ajuns lângă ei, calul scoase un nechezat și fornăi, împroșcând un val de aburi.

— Surpriza e totul, râse femeia, trăgând de hățuri. Numele meu e Dryadia, fiica lui Irnan, fiica lui Ceridwen, se prezentă lui Conan. Orice vrei de la clanul Leth-ky, cu mine trebuie să stai de vorbă! rosti ea poruncitor, cu o voce energică, deprinsă să comande.

Dădu pinteni calului și, fără să mai adauge ceva, se duse până sub stindardul lui Mur Ollamhan, cu ochii ațintiți înainte, scormonindu-l pe Alaw cu privirea.

Străinul își plecă ușor capul și observă două lucruri: șirul de strămoși pe care îl pomenise cuprindea numai femei, semn că acolo femeile conduceau încă din vremea Neamurilor Străvechi. Alaw avea dreptate, nici Dryadia nu era normală – avea un ochi cu irisul gălbui, celălalt cu irisul roșiatic, iar pupilele îi erau verticale, ca de șarpe.

Alaw nu avu, desigur, nevoie de traducere; o cunoștea pe Dryadia, și încă prea bine. Drept răspuns, o scuipă.

Ea nu se pierdu cu firea. Vechiul său dușman nu putea să o atingă; într-o întâlnire între nobili și căpitani nu era permis nimănui să pună mâna pe armă. Știa că avea în sfârșit victoria în mână, și asta îi dădea o bucurie sălbatică, pe care i-o trăda zâmbetul și care îl făcea pe Alaw să turbeze.

Din momentul acela, Usk avu zdravăn de lucru cu traducerea. Dryadia sprijini cererea lui Conan de a rezolva problema printr-un duel între „campioni". Din două motive: ochiul expert îi îngăduise să vadă deja, în umerii largi și obrajii supți ai lui Sìn, în acel trup fără un fir de grăsime, pe războinicul pregătit și bine antrenat, iar Dryadia ar fi făcut mult mai multe daruri zeilor chiar și numai dacă Alaw ar fi fost umilit în duel de o femeie; în plus, îi dădu dreptate străinului cu ochi violeți doar așa, din plăcerea – proprie femeilor – de a se opune unei dorințe a căpeteniei vechilor săi dușmani, indiferent de unde ar fi fost aceea.

Alaw nu mai putea să dea înapoi.

Conan nu căzu în capcană, nu căută să insiste ca Alaw să se dueleze numai pentru că adversarul era o

femeie, deoarece Morc ar fi mirosit imediat înșelăciunea. În schimb, chiar fomorianul fu acela care îi atrase atenția lui Alaw.

Se stabiliră condițiile. Dryadia porni o lungă discuție, greu de înțeles, dar înțesată de insulte precum „rahat de broască râioasă" și *mandubrad*, ceea ce însemna trădător mizerabil.

Conan profită.

— Spiritele strămoșilor tăi îți vorbesc despre această înfruntare. Spun că o să învingi, îi șopti lui Sìn, neauzit.

Ea își adună tot curajul pe care îl cerea o asemenea răspundere.

— Am fost sortită pentru asta încă de când eram mică. Am avut toată viața să mă pregătesc să mor pentru poporul meu... Dar încă nu a venit momentul. Mai întâi trebuie să învingă!

— Nu o să fii singură în luptă.

Ea deschise larg ochii săi azurii.

— Bodmall și Cathbad vor încerca să facă o magie?

Eachtrannach scutură din cap.

— Nu, vei avea legătura asta la centură.

Atinse *Lama lui Danu*.

— Ca să reușești, vei avea nevoie de mult mai mult decât de un ajutor divin.

Când Dryadia termină, îi reveni lui Conan sarcina de a trage concluzia:

— Dacă ea îl învinge pe Alaw, voi vă duceți de aici. Cine vrea să rămână îmi jură credință, sărutându-mi sabia.

— Poți să te pupi singur în fund, dacă reușești, învârti Morc cuvintele. Dar, dacă pierzi, eu nu o să mă mulțumesc doar să o sărut pe Gwynedd.

Conan trebui să lupte cu el însuși ca să nu-i sară la gât, ratând plăcerea de a-l sugruma cu mâinile goale și de a simți cum viața părăsește trupul nebunului.

— Dacă îndrăznești să te gândești măcar la asta, nu vei mai avea nici dinți, nici limbă, nici buze ca s-o faci, fu comentariul lui calm.

— Îți place să visezi, frățioare, spuse Morc, arătând o siguranță pe care nu o avea înainte de a aplica pentru a mia oară o lovitură sub centură. O s-o străpung cu asta ca pe un păstrăv în harpon.

Întinse înainte sulița sacră.

Doar după aceea Conan prinse înțelesul acelui gest.

— Simți putoarea de sânge putrezit? Vezi lama năclăită? Tocmai ți-am străpuns în pântece tatăl... zise fomorianul zâmbind.

Străinul avu nevoie de toată forța de care era în stare pentru a se stăpâni.

— După Elatha, te-ai obișnuit.

— Trebuie să recunosc că nu mi-a fost ușor să îndur asemenea remușcări, mai ales la început. Să spunem... până când am șters lama de sângele încă proaspăt, hohoti el. Acum n-ar fi mare lucru să-mi pun mintea cu o femeie tânără cu părul de culoarea grâului copt, cum e Gwynedd. Nu crezi?

Sulița Sacră făurită din *Metalul lui Danu* și necruțătoare cu dușmanii păru să se miște dintr-o voință proprie. Profitând de faptul că întregul grup al lui Conan întorsese caii ca să se înapoieze la tabără, Morc nu reuși să reziste ispitei de a înfige sulița în spinarea dușmanului său dintotdeauna.

Alaw fu cel care îi opri mânia oarbă, ținându-l de braț.

— Îndrăznește să lovești pe la spate ca ultimul mișel dintre lași, și o să te trezești cu o sută de sulițe înfipte în tine. Și te-ai mai dat și drept fiul lui Demne Bàn...

Râse sardonic, strângând din buze pentru a-l umili pe falsul fomorian cu minciunile sale.

Acum, că nu mai erau în fața lui Conan, prefăcuta solidaritate luase sfârșit.

— Nici unul dintre ai mei nu va mai fi dispus să lupte pentru tine. Nu se încalcă regulile făcute pentru nobilii care vin să trateze fără a zădărnici calea strămoșilor, șuieră. Nu vei ajunge să treci Podul de Săbii al

lui Sidhe dacă folosești în chip nerușinat legile și jurămintele, fără respect pentru Primul nostru Popor, ca o târfă oarecare.

Înaintând unul lângă altul călare, odată ieșiți din zona unde puteau fi auziți, Dryadia adăugă o condiție neprevăzută:

— Îți respect voința, Conan. Nu oricine își pune viața în mâinile unei femei.

— Sunt obișnuit, zâmbi, gândindu-se la miile de ocazii în care Gwynedd îl ajutase.

— Asta îți face onoare.

Înclină capul înspre Sìn, care roși până în vârful urechilor, măgulită de laudele ce veneau din partea unei căpetenii de clan.

— Dar am și eu o condiție ca să calc cu războinicii mei aceste pământuri sacre, alese de zei pentru a ridica o asemenea Furcă de Piatră – arătă cu capul spre templul de care toți păreau că uitaseră – și să le acopăr de sângele lor; dacă o să-ți fie de folos ajutorul meu...

Zâmbi cu șiretenie; știa că partida era câștigată. Doar împreună cu cei din Leth-ky, Conan putea conta pe o superioritate numerică care să-i dea siguranță.

— Ascult cuvintele tale ca pe un cântec de flaut dintre cele pe care le cântă Usk al nostru, murmură zâmbind și întorcându-se spre *filin*, care era ușor stânjenit.

Nu ar mai fi repetat în veci ce făcuse în ziua aceea.

— Vreau un bărbat nou, care să se culce cu mine în noaptea asta! mărturisi, fără falsă pudoare, ca și cum ar fi fost lucrul cel mai natural pe care putea să-l ceară în situația aceea critică. Tu ai ochi foarte frumoși, străinule...

Conan își îndreptă spinarea, speriat. Dryadia continuă să-l fixeze.

— În noaptea asta îl vreau pe el!

Lui *Eachtrannach* îi trebui ceva vreme ca să înțeleagă că nu despre persoana lui era vorba.

Ea păru nerăbdătoare.

— În sfârșit, tu ești căpetenia acestui popor, ai faimă de druid puternic, capabil să scuipe fulgere pe gură și nori de săgeți prin dos! Deci ceilalți sunt la ordinele tale, iar eu îți cer să mi-l dai pe el pentru noaptea asta! repetă, arătând spre Magmor.

Cu toții rămaseră perplecși.

— Credeam că sunt lucruri pe care le face numai Erin cea Frumoasă... murmură pentru sine Străinul.

Dar încă și mai năucitoare fu atitudinea lui Magmor: precum o mască neagră de piatră, nu se mișcă, nu clipi. Întoarse solemn capul spre Conan... și își îngădui doar un mic zâmbet.

Fețele neliniștite ce îl așteptau pe Străin pe culmea colinei vorbeau de la sine despre focul încrucișat de întrebări ce îl aștepta.

— Încă o dată ai avut dreptate să râzi, maestre, recunoscu Conan înclinându-și capul înspre arhidruid.

— Cel mai bun student al meu... Și ce folos am eu de aici? Un om fără credință, care încă nu a învățat să creadă în divinațiile maestrului lui!

O făcu pe ofensatul, în timp ce scărpina gușa lui Banàn, care se lungise satisfăcut, grohăind, lângă stăpânul său.

— Eh, nu mi s-a părut o muncușoară grea, îl tachină Rury pe prietenul său Conan.

— În sfârșit, unul care vede bine cum stau lucrurile aici, interveni Cathbad.

— Vrei să spui că e ușor, maestre?

— Nu, doar pare.

— Mâine, la răsăritul soarelui, explică Străinul. Puneți să fie adusă ostatica... și tratați-o bine! spuse înălțând din sprânceană. Nou-veniții sunt de partea noastră și datorită ei.

Povesti despre ciudățeniile clanului Leth-ky.

— Dacă Sìn câștigă pariul pe care l-am pus, noi rămânem, și cine nu-mi jură credință părăsește locurile astea. După dreptatea divină, va învinge cel drept.

Atmosfera deveni dintr-odată tensionată, de parcă o mantie grea de probleme nerezolvate i-ar fi învăluit pe toți.

Evident, Conan trecu sub tăcere amenințările lui Morc la adresa frumoasei skeld.

Gwynedd îl văzu pe Magmor cum porni la drum, legănându-se în șaua calului său de tracțiune, spre focurile din tabăra neamului Leth-ky.

— Dar garda ta de corp unde s-o fi ducând? gânguri cu mâinile în șolduri.

— E o poveste lungă, o făcu Conan să tacă imediat, punându-i o mână pe după umeri și ducând-o să doarmă într-un adăpost sub un car de transport încărcat de pește sărat ce duhnea.

— O încăpere cu adevărat demnă de tine la Temair Luachra, ciripi ea. Simți mirosul.

— Preferi să te rostogolești prin zăpadă toată noaptea?

Ea se îmblânzi pe dată, în timp ce îl săruta.

— Cu tine alături, fiecare loc mi-a părut cel mai luxos pe care o soție putea să și-l dorească.

Ziua de marș fusese ucigătoare. Gwynedd adormi rezemată pe umărul bărbatului ei. Lui Conan i se părea că avea scântei de la cărbuni încinși în ochi, atât era de obosit. Dar nu reușea să adoarmă. Oricum, îl tachinase Cathbad, prea multe erau răspunderile și îndoielile, temerile și nesiguranța zilei ce avea să vină. Dormeau aproape toți; sforăia până și cel mai puternic arhidruid din Inis Fàil, care se plângea mereu de stări de rău inexistente și de insomnie. Cerul limpezit și înstelat se acoperea din când în când de nori albăstrii și joși, ce veneau să se hârjonească. Sub strălucirea semilunii diafane, Conan o zări pe Sìn plimbându-se nervoasă încoace și încolo prin tabără.

Rămăsese o femeie încă tânără și atrăgătoare în felul său, dar cu o frumusețe aspră, departe de amintirea lui Aoife. Față de aceea pe care o înlocuise, era mai puțin masculină, ceea ce îi dădea un uriaș avantaj asupra tuturor adversarilor, care îi subestimau forța,

stăruința și abilitatea în mânuirea armelor. În același timp, arăta un caracter mai închis și mai rezervat în comparație cu Aoife, ceea ce o făcea să pară o figură mai greu de înțeles, mai degrabă solitară, care nu-și făurise niciodată o familie proprie, dedicându-și întreaga existență protejării lui Bodmall și apărării rangului ei de „campion" al clanului Geal Chossach. O poziție de prestigiu și bogăție, dar care o costa un antrenament neîntrerupt, asiduu și constant, pentru a se apăra chiar și de războinicele din clanul său, mereu gata să îi ia locul la cea mai mică dovadă de slăbiciune. Nu arătase niciodată că avea înclinații sexuale, iar dacă multe adepte ale lui Bodmall optaseră pentru o conviețuire de facto sau pentru căsătorii numai cu membri ai clanului Lochlann – indiferent că era vorba despre bărbați sau femei –, însă niciodată cu fomorieni, vechii lor dușmani, ea dusese întotdeauna o existență solitară, călindu-și, în absența confortului moral, forța caracterului său. Bodmall era înainte de toate prietenă, și mai apoi o persoană sinceră și fără ocolișuri; dar rămăsese o matroană în vârstă, greu de urmat și de mulțumit. În privința ei, Sìn arăta o nesfârșită răbdare. Singura fisură din platoșa ei, pe care o intuise Conan – iar părerea lui Gwynedd o confirma, cu întreaga sensibilitate specifică femeii –, se întrezărea cu mare greutate, doar când era printre copii. Jocurile împreună cu micuții, indiferent cărei etnii îi aparțineau, erau singurele momente, scurte, în care zâmbea fericită, singurele trăiri de care se despărțea cu greutate în suflet atunci când, conform regulilor, trebuia să plece de acolo și să alerge pentru a îndeplini vreo dorință a lui Bodmall. „Se povestește că ar fi iubit o singură persoană în viața ei, îi mărturisise odată Gwynedd bărbatului ei. Dar nimeni nu știe cine o fi fost și ce soartă a avut. Și, la urma urmei, e posibil să fie doar bârfe de servitoare."

Astfel, cu soția sa alături, dormind pe umărul său, Conan închise ochii doar pentru o clipă, uitând de Sìn și de ziua ce urma să înceapă – cea mai importantă

din viața acelei femei. Străinul crezu că dormise doar o clipă. De fapt, când redeschise pleoapele în semiîntunericul dinaintea zorilor, începuse să se lumineze de ziuă.

Sîn era deja acolo, în fața sa, aplecată pe vine, și îl scutura ușor de un braţ.

— E timpul, stăpâne, îi zâmbi ea.

Rămăsese trează toată noaptea.

Din înălţimea colinei, primul lucru care atrase atenția tuturor celor din grupul lui Conan fu mulțimea de persoane. Mulți, foarte mulţi. Prea mulţi, chiar și pentru teritoriul ținutului Donaganow. Iar duelul acela nu era un spectacol ce putea fi ținut doar între pereții casei lui Alaw, oricât de mare ar fi fost ea.

Toți oamenii lui *Eachtrannach* coborâră colina.

La fel făcură și cei din clanul Leth-ky, ieșind din pădure.

Dacă situația nu ar fi fost atât de dramatică, Străinul ar fi asemănat ceea ce se întâmpla cu adunarea veselă de oameni pe care îi văzuse cățărându-se printre ferigi și iarbă-neagră până la locul deschis de pe muntele Uisneach. Aici însă nu erau cântece și dansuri, nici ceremonii sacre, jocuri sau binecuvântări druide. Doar așteptarea încordată a spectacolului violent în care două clanuri rivale își disputau supraviețuirea. Avea să fie o înfruntare pe viață și pe moarte. Nu se putea pierde teritoriul unui întreg *teuta* printr-o lovitură de sabie, fără să fi luptat până la ultima suflare.

Lumina era încă neclară, dar mersul ei avea o țintă limpede : Furca de Piatră. Învăluit în nori cenușii, joși și încărcați, Templul Templelor fusese golit de orice se găsea acolo și curățat cu grijă de zăpadă și de noroi. Apa puțină care încă s-ar mai fi putut aduna în băltoace fusese îndepărtată de căldura de cuptor ce venea de la focurile uriașe în care ardeau grămezile de lemne rămase de la transportul pietrelor și ridicate de oamenii lui Alaw în timpul nopții. Căldura descătușată usca totul, iar frigul părea a fi ultimul lucru de care ar fi

trebuit să se teamă. Flăcările trimiteau pe cer inele de foc, consacrate de puterea druizilor din Donaganow. Pietrele mute, indiferente la acel spectacol colosal, sclipeau când și când în reflexele roșietice ale văpăii. Lumina ce se înstăpânise în spatele nenumăratelor Porți ale Soarelui se prefira radioasă și aurie, întinzându-și prin spărturile norilor degetele strălucitoare.

În mirosul de fum purtat de vânt și printre trosnetele trunchiurilor care se frângeau în foc, mulțimea ce se înghesuia pe lângă cercul de pietre sacre era impresionantă. Cathbad și Bodmall reflectară asupra forțelor din câmp: poporul din Donaganow, fidel lui Alaw – împreună cu paria și nemezii –, număra circa cinci sute de tineri înarmați, vânători și războinici; iar în grupul lui Conan, cei din neamul Lochlann, Geal Chossach, fomorienii lui Rury, clanul Leth-ky plus cei din Donaganow care îl respinseseră pe Alaw, aliindu-se cu Heylin, erau laolaltă circa șase sute. Numărară peste două mii de oameni însumând bătrânii, femeile, copiii și sclavii. În interiorul cercului erau admiși doar nobilii, dar înghesuiala și dezordinea deveniră atât de mari, încât oamenii se amestecară ca într-un uriaș aluat de rase și mirosuri, dialecte și veșminte. Văzut din înălțimi, cu ochii zeilor, totul trebuia să semene – își spuse Cathbad – cu o gigantică oală de piatră în care fierbea o gigantică ciorbă din tot felul de ingrediente amestecate de un bucătar Daoine Sidhe, nebun ca o iapă în călduri.

Dacă nu ar fi fost ura aceea reciprocă, vechea rivalitate, violența și amărăciunea, ar fi putut trece drept un târg de negustori ajunși la o așezare ticsită de persoane. Dar, privind cu un ochi mai atent, totul semăna cu luptele de pe Toraigh. Băutura tare trecea din gură în gură, și, înainte de sfârșitul zilei, aveau să fie nenumărate lovituri de cuțit, înfruntări mortale și ciocniri inevitabile între grupările ce se urau dintotdeauna. Dar nimănui nu-i păsa. Mult mai promițătoare părea a fi rivalitatea crâncenă dintre Sìn și Alaw decât cântecele plângăcioase ale femeilor din Donaganow,

muzica obsesivă ori vreo lovitură mișelească aplicată undeva în mulțime pentru a potoli vechi ranchiune. Câte unul – printr-o întâmplare nefericită ori împins dinadins – ajunsese în foc și se alesese cu arsuri. Dar uciderile mișelești și duelurile dintre cei băuți nu mai contau absolut deloc. Făceau parte din ritual. Unicul duel de care se ținea seamă era cel din inima templului. Celelalte erau garnituri, fără însemnătate, fiindcă lupta urma să aibă loc într-un moment de armistițiu, cu tot ce presupunea el. Conform unei reguli ce venea din negura timpului, încă de la începuturi, de pe vremea Neamurilor Străvechi, aceste obiceiuri nu puteau fi încălcate fără a atrage mânia Donei ori a zeilor Tùatha Dé Danaan, și, oricât de ciudate ar fi fost, le respectau cu toții.

Magmor reapăru, dominându-i pe toți prin statură. Își căută din ochi stăpânul pe care îl slujea; de când fusese numit garda personală a lui Conan, aceea era prima noapte pe care o petrecea departe de el.

Străinul văzu fața satisfăcută a negrului, nicidecum nemulțumită din pricina acelui „sacrificiu". Conan încercă să spună ceva, dar mulțimea care îi despărțea era prea mare și, pentru prima dată, mutul fu cel care vorbi plin de însuflețire, prin gesturi, înăbușind orice cuvânt al lui Conan:

— *Nimic. Nu pentru asta trebuie Morc să plătească.*

Din altă direcție apăru, radioasă, Dryadia. Lângă ea, stătea mândru cel care trebuia să fie bărbatul ei, Leven. Nu părea jignit de ceea ce se întâmplase în noaptea care abia se încheiase. Avea o sabie legată în spate, pe care o putea scoate cu dreapta din teacă, așa cum purtau neamurile Albanek din partea cea mai de nord din Inis Prydain. La fel de ciudat ca soția lui, era ras cu grijă peste tot, în afară de o mică porțiune imediat sub nas, de unde lăsase să atârne două mustăți foarte lungi, subțiri ca un fir, ce îi cădeau peste buze până pe piept. Efectul era extravagant – părea că ies din nas – și formau un contrast curios cu capul chel. Îi spuseră lui Conan că tot el era și preotul

din *teuta* lor. Dryadia, în schimb, era cea desemnată să săvârșească sacrificiile.

Alaw părea să se fi întors de curând dintr-o călătorie pe Tărâmul de Dincolo. Ochii febrili, împreună cu zâmbetul nătâng, îi dădeau un aer de nebunie. Ieși înaintea lui Sìn atunci când ea ajunse acolo, însoțită de o mână de războinice.

Era mai înalt decât războinica Geal Chossach, gândi Conan. Însă ea se putea lăuda cu o formă fizică mai bună, cu un tonus muscular de campion. Mușchii îi tresăreau sub pielea mătăsoasă, trădând o grijă maniacală față de propriul corp și lipsa oricărui fir de grăsime, ceea ce spunea multe despre duritatea antrenamentelor cu armele la care se supunea.

Kernewek se întoarse spre marele grup al druizilor săi și bău avid încă o gură din licoarea pe care i-o pregătiseră. Duse la gură o strachină murdară cioplită din lemn, lăsând să i se scurgă pe bărbie și pe piept lichidul întunecat și murdărindu-se tot, ca un porc ajuns la troacă. Efectul se făcu însă imediat simțit: urlă ca un nebun, scuturându-și părul lung și uns, împletit cu pene de corb. În timpul nopții își tatuase pe față un simbol magic, în amintirea acelei înfruntări mortale. Nu-și făcea iluzii; singurul supraviețuitor avea să fie învingătorul.

— Nu poate fi hidromel, îndrăzni să spună Rury, îngrijorat.

— Mă gândesc că Alaw nu e atât de prost. Băutura tare încetinește reflexele.

— Ciuperci, frunze ale uitării și ierburi macerate într-un soi de... *korev*, interveni Usk, încercând să traducă frazele ciupite de pe la cei din neamul Kernewek. Efectul nu durează mult, dar dublează forțele.

Conan își încreți fruntea.

— Dacă Sìn reușește să reziste, partida e câștigată. Vreau să văd dacă fiul ăsta de scroafă mai poate să se țină pe picioare odată sfârșit efectul!

— Să nădăjduim că Sìn o să aibă timp să vadă asta, comentă Cathbad, strecurând în toți un dram de neliniște și de tulburare.

Un alt urlet al lui Alaw. Își scoase și tunica, într-un gest extatic. Rămas cu bustul gol, începu să execute niște mișcări ritmice ale un dans propițiatoric, subliniat de cântecul de jale al femeilor din Donaganow și de bătaia tobelor scobite în trunchiuri goale. Își dădea ochii peste cap, lăsând la vedere numai albul globilor.

— Nebun ca un șaman cu dureri de burtă, care s-a șters cu o mână de urzici, comentă Ölvik.

Sìn părea concentrată și senină. Se dezbrăcă și ea, pregătindu-se să lupte în felul strămoașelor sale. Smulse mulțimii un murmur de admirație când sânii îi-zvâcniră moi și frumos modelați, în contrast cu cruzimea acelei atmosfere încinse și violente.

Alt geamăt al celor de față.

Conan se apropie de ea, dând la o parte cu greutate mulțimea, și îi întinse *Danu Claideb*, Sabia Sacră. Nimeni de acolo nu mai văzuse o armă atât de frumoasă și aducătoare de moarte, deși faima ei era bine-cunoscută.

Șamanii kernewek veniră imediat în față, cu sărituri și tresăriri nervoase, trimițând blesteme asupra acelui obiect, pe care îl considerau asemenea unui puternic talisman.

Dar Sìn o refuză.

— Voi lupta singură. Să nu-i deranjăm pe zei. Pe mine m-a provocat.

Respinse ajutorul cu o politețe fermă.

Urmă un moment de groază: Gerd venise în fugă din tabără – Gwynedd se simțea rău. Conan trebuia să renunțe la a o convinge pe războinică, frământat de grija pentru soția sa. În vreme ce Sìn se îndrepta spre mijlocul terenului de luptă, Străinul își tăie drum prin mulțime, ducându-se în spatele femeii gennt, prietenă de o viață cu skeld. Puse mâna pe șaua unui cal și făcu tot ce putea pentru a galopa prin zăpada ce îl despărțea de Gwynedd.

Fergus trecu prin apropierea lui Sìn la scurtă vreme după aceea, murmurând ceva de necrezut.

— Miza e prea mare, șopti el, aproape fără să-și miște buzele ori capul, cu un ton pe care numai Sîn reuși să-l audă. De Morc trebuie să te temi.

Apoi se îndepărtă.

Era ultima persoană de la care războinica Geal Chossach ar fi așteptat un ajutor.

Urmau să lupte cu scutul, sabia și sulița.

Alaw luase în mână un tăciune incandescent și, în genunchi înaintea Pietrei Altarului, își desena simboluri magice pe pieptul gol, arzându-și carnea.

Lumea era încinsă la culme. Mirosul ce ieșea din trupurile nespălate, amplificat de sudoarea provocată de căldura focurilor mari, invada nările. Turma imensă era acum imposibil de controlat, printre scuipături și insulte, blesteme rituale și îndemnuri la luptă.

În mulțime, Rury și Ölvik găsiră loc doar pentru câteva îndemnuri, greu de auzit în tot acel vacarm, înainte să înceapă lupta.

— Obosește-l! urlă Roșcatul.

— Trage de timp! Odată dus efectul licorii, o să înceapă să spumege!

Așa începu, cu Sîn, care îi făcu să zboare lemnul incandescent din mâna lui Alaw, cu o lovitură de picior atât de iute și de precisă, încât kernewek nici nu apucă să o vadă. Un gest batjocoritor, ce dădu un aer ridicol ritualului său atât de atent pregătit.

— Am scos în duel măruntaiele unor bărbați mai mari ca mine, dar niciodată pe ale unei femei. Hai să-mi arăți dacă la o femeie ies mai ușor!

— Am studiat cu o clarvăzătoare *banfàith,* așa că vino mai aproape, să mă uit la măruntaiele tale să ghicesc dacă e adevărat ce-mi spui.

Insultele făceau parte din ritual.

El scuipă și izbucni iarăși în hohote de râs bolnăvicios.

— Femeile au doar un singur rost: să fie violate după un jaf.

Zvârlindu-se înainte, dădu drumul primei lovituri, împreună cu îndoita jignire.

Sîn era puțin mai tânără decât Alaw. Nu mai era o fetișcană, ci un războinic încercat, care știa să comande, să înfrunte un zid de scuturi și să lupte cu sulița și cu scutul, să se bată în duel și să apuce fulgerător panoplia – scutul și sabia. Însă nu era o asasină; nu era una dintre figurile acelea care se puneau în serviciul multor nobili și care făcuseră din omorul în duel o artă. Și totuși, era suficient de încercată și de matură ca să știe că – pe lângă o minte lucidă – antrenamentul fizic făcea totul. Luptele cu armele și finețea gesturilor din dueluri apăreau exagerat de des în cântecele *filin*-ilor, în *englyn*, acéle strofe poetice puse pe muzică. În realitate, înfruntarea se reducea la ceva mult mai simplu: o lungă și extenuantă serie de lovituri brutale, aplicate până la epuizare. Primul din cei doi care, din pricina oboselii, începea să coboare garda și să se clatine sub greutatea tot mai mare a sabiei era cel care avea să fie „străpuns" de o lovitură cu tăișul sau de o împunsătură cu vârful. Desigur, mai erau și trucurile. Dar Sîn le cunoștea pe toate. Sau, cel puțin, așa credea.

Cele ale lui Alaw nu erau cine știe ce. Se prefăcu a aluneca, gâfâi exagerat, sperând ca ea să se dezechilibreze, pentru a o putea surprinde printr-o săritură imprevizibilă.

Sîn însă nu mușcă.

Până când Morc scoase un șuierat ascuțit. Alaw se întoarse cu o expresie pe care nu avea s-o mai uite niciodată. Scoase un urlet provocator și, într-o exclamație a mulțimii, apucă din zbor Sulița Victoriei, făurită din *Metalul lui Danu*. Războinica înțelese că trebuia să-și ferească tăișul sabiei, evitând ciocnirea directă cu metalul acela miraculos. Începu, așadar, să pareze pe lemn loviturile pe care le primea, pe lemnul greu unde fusese montat vârful aducător de moarte. Trudă îndoită: mai mult efort și mai mare precizie.

Totul se precipită, iar expresia de bucurie nebunească de pe chipul tulbure al lui Alaw mărturisea că timpul ce-i mai rămăsese era scurt. Sulița săgeta aerul

și șuiera, tot mai aproape de punctul în care o clipă mai devreme era corpul lui Sìn.

Femeia începu să dea înapoi, plină de sudoare, dar reușea să fie încă agilă, grație pregătirii sale. Mai rămânea de văzut pentru câtă vreme.

Conan se înapoie chiar atunci la templu.

Gwynedd încă se simțea rău, dar insistase ca el să se întoarcă la locul înfruntării. Gerd rămăsese cu prietena ei, și câteva femei înțelepte îi puseseră în mână un talisman făcut din piatra zânelor, dar febra scutura trupul lui skeld cu frisoane de nestăpânit. Suferința ei nu avea o cauză evidentă ; era cuprinsă de spasme și de junghiuri în partea dreaptă, ce mergeau până la umăr, la omoplat și în spate. Albul imaculat al ochilor săi limpezi avea acum o culoare gălbuie și nesănătoasă, în vreme ce pielea netedă se uscase. Avea fierbințeli, dar o încerca o senzație puternică de frig, urmată de tremur și sudoare. Pântecele tare ca piatra o durea, iar spasmele din cauza vomei provocau alte dureri trupului său suferind. Dădea afară un lichid verzui, iar urina era întunecată.

Gerd fixase o clipă ochii lui Conan, apoi plecase înlăcrimată din adăpostul înjghebat în grabă.

El se apropiase de culcușul ei, incapabil măcar să se gândească la ce era mai rău. Tovarășa sa încăpățânată, puternică și bătăioasă nu avea putere să stea în picioare, cerea de băut încontinuu și era așa de slăbită în atât de puțin timp, încât trebuia să rămână întinsă. Ea, care era capabilă să se bată cu un bărbat cu scutul și sulița și care ținea piept oricui, trecând peste obstacole în curse de cai, curajoasă și strălucitoare cu părul său de aur, fără vreun fir albit.

Străinul ascultă îngrijorat relatarea lui Ölvik : Morc îi aruncase lui Alaw sulița sa, și cu aceea avea să învingă. Trebuia făcut ceva imediat. Dar acum era țintuit în ultimele rânduri și îi era imposibil să treacă de bariera de trupuri. Singurul care ar fi putut-o face era Magmor, însă uriașul de culoare era prea departe, în primul rând. Surd la strigătele sale, în vuietul înspăimântător al publicului, care lua parte la luptă.

— Mai devreme sau mai târziu, trebuia să se întâmple. Karre l-a înșeuat pe Banàn și îl călărește! țipă de undeva o voce.

Iar Conan înțelese că mistrețul era atunci singurul mijloc posibil. Își legă sabia cu un brâu încropit din sfori din nervi de focă.

Animalul străpunse mulțimea printr-un atac de lovituri cu colții. Karre îl conducea. Păru să izbutească, până ce mulțimea se făcu tot mai densă, iar porcul sălbatic nu reuși să meargă mai departe, printre grohăituri surde și țipete puternice, din cauza picioarelor care îl loveau. Reuși să se elibereze ca dintr-o pădure deasă de tufișuri și crengi, dar după puțin timp rămase din nou blocat.

Atunci Karre îl împunse în burta moale. Animalul enorm țipă ascuțit de durere, își roti grumazul solid, și mai multe persoane căzură ca niște copaci doborâți într-o pădure deasă, sub loviturile furioase ale colților.

Un ultim atac îl aduse în primul rând, pe care îl străpunse, făcând o breșă, precum un monstru marin într-un banc de sardele, țâșnind apoi în centrul acelei arene improvizate cu ciudatul jocheu în spinare. Își scuturã căpățâna, în timp ce, cu mare iuțeală, Karre se lăsa să alunece la pământ și trecea pe sub pântecele animalului, dintr-o singură mișcare, sabia cu teaca legată în brâu. Se auzi șuierul sabiei scoase din teacă.

Și cu toții văzură refuzul sec al lui Sìn.

Nu mai avea suflu nici măcar cât să răspundă, dar scutura capul în semn de negare. Plină de sânge, se ridică iarăși, pregătindu-se pentru un nou asalt, în vreme ce Alaw îl gonea pe micul Karre cu sulița, ca pe o insectă sâcâitoare.

Conan îl căută din ochi pe Cathbad, îngrijorat, și observă că nu mai zâmbea. Străinul n-ar fi putut să se arunce el însuși în mijloc și nici să-l amestece pe Magmor fără să o rușineze pe luptătoarea Geal Chossach. Ar fi încălcat orice regulă sacră, iar jignirea ar fi degenerat într-un masacru.

Sìn pară încă o fandare. Apoi plăti cu prețul propriului trup încăpățânarea ei orgolioasă. Lovitura veni

dintr-o parte, atenuată totuși de impactul cu lama mai ușoară a sabiei lui Sìn. Dar destul cât să sfârtece bustul femeii în partea stângă. Sulița începu să-i sfâșie pielea de jos, din dreptul splinei, și urcă, rupând cu tăișul fibrele, nervii, tendoanele și mușchii, atingând coasta și ajungând până la umăr. Ar fi putut fi doar o cicatrice oribilă, care, după febră și îngrijirile lui Cathbad și ale lui Bodmall, s-ar fi vindecat, s-ar fi decolorat în timp și ar fi rămas o amintire a acelei lupte. I-ar fi luat lui Sìn rolul de „campion" pe care îl avea acum ; și atât. Dar, în drumul său nefast, *Metalul lui Danu* întâlni sânul femeii Geal Chossach și îl traversă prin partea stângă, pe toată lungimea, sfâșiindu-l. Ceea ce rămase începu să se legene, pendulând, agățat doar în câteva fibre și țesuturi, riscând să se desprindă la mișcări mai bruște ale femeii care încerca să se apere de alte lovituri. Încă un val de sânge se adăugă lichidului roșu aprins care deja năvălea din tăietura lungă.

La urletul de durere al lui Sìn, Alaw își îndreptă spinarea. Primul zâmbet adevărat, satisfăcut, îi apăru pe față, și bolborosi ceva de neînțeles. Sigur de eficacitatea loviturii, slăbi strânsoarea.

Și îi fu fatal.

Sìn își adună toată ființa pentru a trece peste tulburarea și arsura nebună, înșfăcă sulița adversarului cu dreapta, chiar de sub vârful de metal, legată cu împletituri din piele de cerb, și, strângând-o în mână cu toată puterea ei, o trase spre sine.

Nimeni, nici măcar cei din public, nu se aștepta – după o asemenea lovitură – la o reacție atât de rapidă și de plină de furie, la o asemenea putere interioară și la acea energie descătușată ca o explozie. Rezistența la durere îl definește pe un războinic; caracterul îl face învingător.

Alaw era deja obosit. Licoarea începea să-și piardă efectul. Sulița Sacră își schimbase stăpânul.

Sìn i-o înfipse cât de adânc putu. Îi străpunse umărul drept, smulgându-i un urlet disperat. Împins, sări

înapoi şi căzu, iar vârful îi străpunse articulaţia, înfigându-se în pământ. Ea sări deasupra lui, îi puse piciorul pe piept şi-i scoase arma din trup. I-o puse, plină de sânge, la gură.

— *Eachtrannach!* strigă fără să se întoarcă, cerând dreptate. Îţi revine ţie acum, *Ard Righ*!

Alaw era fără apărare; nu-şi mai putea folosi braţul drept.

— Nu sunt eu judecătorul aici. Zeii, Sìn, ei sunt. O ştii bine.

Conan îşi reveni cu greu.

— Iar zeii sunt în tine. Tocmai ai demonstrat-o. Fă ce e drept!

Ea se dădu un pas înapoi şi scuipă pe adversarul său.

— Voiam să te fac să-ţi simţi mirosul măruntaielor, şi am reuşit!

Alaw se târî în genunchi dureros de greu, cu braţul atârnându-i inert. Umilit înaintea tuturor. Folosi un alt truc de-al său, ca să-şi aducă moartea: respiră adânc, ca şi cum ar fi fost obosit, şi, dintr-un salt surprinzător, ajunse la sabia sa, o întoarse cu mâna stângă şi, înainte ca Sìn să poată azvârli sulița, îşi înfipse lama în pântece, fără să scoată un vaiet. Nu era un gest rar printre celţi, pentru a nu cădea prizonieri sau a nu fi dezonoraţi. Îşi tăie pântecele cu o mişcare circulară cu sabia, cu braţele ude de sânge şi limfă, cu măruntaiele ieşind purpurii, laolaltă cu excrementele.

Morc îşi lăsă bărbia în piept.

Conan nu reuşi să vorbească fiindcă alergă să o sprijine pe războinica Geal Chossach, care nu mai putea să se ţină singură pe picioare.

21

Sìn încetă din viață chiar în noaptea aceea.

Noua zi fu salutată de clanul Leth-ky cu cântece și dansuri care începuseră cu o seară înainte.

Nu la fel stăteau lucrurile pe culmea colinei, cu Gwynedd ce zăcea cuprinsă încă de febră și cu două înmormântări de celebrat.

Cele două rituri fură modeste, nu așa cum s-ar fi cuvenit unui mare războinic și unui faimos druid. Nici vorbă de morminte atent pregătite și bogate, pe măsura unor eroi. Nici o veghe funebră care să dureze nopți întregi. Doar doi tumuli simpli de pământ, puțin în afara satului Donaganow, aliniați după direcția răsăritului și după *Crann Bethadh*, protectoarea așezării unde văzuse lumina zilei Demne Bàn. Nici un festin *fled co-lige*, nici jocuri funebre *cluiche caintech* care să celebreze renașterea corpului în Tărâmul de Dincolo. Sìn fu îngropată cu armele ei ; druidul, cu toiagul său negru.

Gwynedd – care insistase să ia parte – se ridicase din culcușul de piei, pe care îl refăcuseră într-unul dintre care, și stătea lângă Conan, sprijinindu-se de el. Buzele îi erau crăpate, era cuprinsă de tremur și sub ochi avea umbre albăstrui. Plânse în timpul înhumării lui Sìn și a lui Demne Bàn.

— Uneori pierzi chiar și când învingi, nu-i așa?

Odată cu sinuciderea lui Alaw, echilibrul șubred din sânul clanului din Donaganow se spulberă. Heylin și

Sye îi jurară credință lui Conan, prea bătrâni fiind pentru a se mai opune unui adversar așa de puternic și care, în mod evident, căuta pacea. Cei din neamul Kernewek înțeleseră foarte repede cât de avantajos era să aștepte sfârșitul iernii la căldură, în propriile case, în loc să fie obligați să rătăcească prin păduri. Acum, că se sfârșise cu beția fără sens a marilor cuceriri, mare parte din populație se întoarse la străvechiul bun-simț, recunoscând reușita lucrării lui Heylin și încrezându-se în alegerea pe care o făcuse primindu-l pe adevăratul fiu al lui Demne Bàn ca nouă căpetenie e clanului, din moment ce se întorsese pe pământul său natal. Avea faima de bărbat drept, era înconjurat de personaje puternice, nu le flutura prin fața ochilor false promisiuni de glorie, declara că vrea pace și prosperitate pentru noul său popor. Nu le fu ușor să locuiască toți într-un spațiu atât de mic, dar vremea frumoasă bătea la ușă și, odată cu ea, aveau să se ocupe de construirea unor noi locuințe. Mai greu le era să treacă peste străvechile temeri față de etniile Lochlann, Fomorians și Geal Chossach – acestea din urmă, după demonstrația de curaj a sărmanei Sìn.

Până și unii dintre paria aleseră să rămână la adăpostul stindardului lui Conan, care oferea un cămin oricui ar fi dorit, cu condiția să-i jure supunere.

Morc și ai săi paria, Fergus și nemezii lui, laolaltă cu o mână de renegați kernewek constituiau acum o minoritate.

Chiar și Cathbad rămase îngrijorat de ura pe care Morc o transmitea din întreaga sa ființă, în vreme ce trecea – în fruntea celor rămași credincioși lui – prin fața lui Conan, părăsind satul Donaganow.

În contrast cu expresia hotărâtă a lui Conan, în ochii săi se citea acea sete de sânge care de prea multe ori degenerase în nebunie. Umilit, înfrânt, îl fixă pe fratele său vitreg, iar acesta îi susținu privirea, zâmbind învingător și neatins de valul de jigniri pe care le vomită desfiguratul fomorian. Legile și jurămintele

îi împiedicau să-şi sară la gât precum carnivorele, cel puţin cât avea să dureze acea pauză, graţie intervenţiei clanului Leth-ky şi regăsirii echilibrului de forţe ce fuseseră puse în joc. Gonit ca un câine vagabond, Morc se pregăti, împreună cu ai săi, pentru un nou anotimp de privaţiuni şi suferinţe în întunericul umed al grotelor, ascunşi în pântecele adânc al pădurii. La fel şi Conan, trebui să se abţină – deşi cu mare greutate – şi să-l lase să plece nepedepsit pe fiul lui Erin cea Frumoasă. Dar cu *geasa* ce fusese declarată în acele zile nu putea să-l atingă. Nici el şi nici războinicii lui.

Nimeni nu putea face nimic, prinşi în cursă de prohibiţiile *glàm dichenn* precum peştii într-o încrengătură de sălcii.

Fergus şi Murna fură şi ei obligaţi să-l urmeze pe Morc. Nemedul cu războinicii săi, precum şi familiile lui Niall şi Leher, erau legaţi printr-un jurământ de credinţă faţă de stindardul cu gheară de urs. Fosta căpetenie hirsută a clanului pierduse din nou, dar nu avea aerul rătăcit al celui învins. Ceva strălucea în atitudinea sa precum o scânteie de forţă. Neliniştea şi teama uriaşă pe care nu o puteau mărturisi nici el, nici Murna, pentru a nu se trăda, erau, în schimb, legate de Wee. Ar fi vrut să o îmbrăţişeze şi s-o ia cu ei, dar nu puteau să se apropie pentru a nu cădea victimă unor eventuale represalii din partea lui Conan.

Astfel că fu doar un schimb de priviri furişe între tânără şi părinţii ei, în timp ce aceştia, pregătindu-se pentru o altă viaţă de fugari, treceau prin faţa ei printre două şiruri de mulţimi care urlau nebuneşte.

Murna plângea, dar nimeni nu-i dădu atenţie. În clipele dinaintea morţii sale, Sìn îi mărturisise lui Conan ajutorul pe care Fergus i-l dăduse înainte de duel. Şi acela fu motivul pentru care Străinul făcu un semn rigid de salut cu capul spre căpetenia nemezilor când acesta trecea pe dinaintea sa ; nu-şi putea permite mai mult.

Fergus răspunse şi el printr-un semn scurt, ca să arate că a înţeles. Ştia că Străinul nu avea să-l mai

uite niciodată. Pe când reflecta în mii de feluri la o modalitate de a se întoarce să o ia pe Wee, îl zări din nou pe tânărul de care se îndrăgostise fiica lui. Observă cum Wee îl îmbrățișa senină și cu afecțiune, iar gestul acela fu de ajuns.

Membrii clanului Leth-ky își strângeau tabăra de la marginea pădurii și se pregăteau să se întoarcă în satul lor. Victoria îi îmbărbătase, chiar dacă pericolele erau departe de a fi luat sfârșit; Morc și Fergus, cu oamenii lor, aveau să vagabondeze ca niște fiare înfometate, nu prea departe de ei, căutând pradă. Doar că de data asta rolurile se inversaseră.

În vânzoleala pregătirilor, Conan și ai săi zăriră un mic convoi care, în loc să apuce drumul de întoarcere, se îndrepta spre ei. De la depărtare nu reușiră să identifice acele stranii vehicule. Apoi, pe măsură ce se apropiau și îi vedeau tot mai bine, o voce pomeni ceva despre Neamurile Străvechi și obiceiurile lor. Văzură că era vorba despre trei sănii mari de transport, trase de puternici zimbri femelă, ținuți în captivitate. După ce rămăseseră nefolosite o vreme, înlocuite fiind, la transport, de care grele, cu una sau două scânduri, fuseseră repuse în circulație cu ocazia acelei ierni deosebit de aspre și folosite cu inteligență tocmai prin zăpada înaltă, unde ele puteau înainta fără să se afunde.

— *Murrasta why*. Mulțumesc, spuse simplu Conan, folosindu-și bruma de kernewek pe care o cunoștea.

— *Gans pub bolonjedh da!* răspunse Dryadia.

Dar dacă Străinul credea că totul se sfârșise acolo, înțelese curând că se înșela și pricepu ce însemnau acele trei încărcături.

Dryadia era mulțumită că scăpase de Alaw, dar și pentru noaptea cu Magmor.

Începură în acel moment tratative nesfârșite cu energica femeie, în care Conan căuta o soluție ca să nu o jignească fiindcă refuza darul celor trei încărcături de provizii – cereale, lemne și pește uscat – în schimbul sclavului de culoare.

22

Odată cu îndepărtarea celor repudiați, se bucurară și de prima zi de soare plin, caldă și fără vântul de la miazănoapte. Oamenii ieșiră de prin case precum animalele după hibernare, strângând din ochi din pricina luminii puternice. Le venea greu să creadă că gerul ar fi putut să părăsească acele meleaguri. Culorile se distingeau bine, orbitor de strălucitoare, printre reflexele ce le arunca zăpada: îți luau vederea și amorțeau celelalte simțuri. Câinii lătrau și chelălăiau, alergându-se unii pe alții și frecându-și botul de copiii puși pe joacă; adulților le venea ușor să râdă. Aerul prins în gheață trosnea, gâdilat de căldura celor dintâi raze de soare ce mângâiau blocurile translucide, începând să le topească. În câteva zile, oamenii nu aveau să mai fie obligați să spargă gheața pentru a pescui păstrăvi roșii și somoni în josul râului. Odată cu dezghețul, apele aveau să se umfle, transformând clipocitul timid în vuietul bine-cunoscut al râului în viitură, într-o vale devenită dintr-odată prea îngustă, printre iuți și impresionante învârtejiri ale apei, în stare să strecoare în suflet teama. Locul avea să mustească de apă, scoțând la iveală de peste tot mici lacuri și râuri înspumate. Femeile nu aveau să mai fie nevoite să aducă blocuri de gheață pe care să le topească în oale pe foc pentru a avea apă; iar drumeagul format de pașii oamenilor care bătuseră de nenumărate ori calea de la case la râu, acoperit încă de zăpada proaspătă, avea să devină o

cărare noroioasă. Căldura razelor de soare pe fețe, aerul ce trimitea cu gândul la un alt anotimp, un anotimp cald, culorile trezite de atingerea luminii – toate erau deosebit de frumoase, iar unele dintre femei profitau ca să scoată din întunericul fumegos al caselor grătarele de lemn reparate în timpul iernii aceleia lungi și să le pună la soare, pentru a atârna mai târziu de ele la uscat somoni grași ori bucăți de carne de vită.

— Dacă excludem subiectul Gwynedd, care se străduiește să se facă bine odată cu îmblânzirea vremii, la ce altceva te mai gândești?

Cathbad vorbi încetișor, venind din spatele lui Conan, care rămăsese cu privirea pierdută în depărtare.

— La pământul meu verde, la Inis Fàil. Care am descoperit că nu e pământul meu, din moment ce m-am născut aici, zise el strângând din buze. Mă gândeam la munții lui.

— Îți plac?

— Câmpia e... – căută cuvântul – e plată. Munții, în schimb, au caracter.

Cathbad își privi vârfurile picioarelor, cu mâinile la spate, legănându-se pe călcâie. Și Conan înțelese că nu despre peisaj venise să vorbească.

— Ce e?

Celălalt păru să tresară.

— Ne-am temut că am ajuns prea târziu. În schimb, se pare că lucrarea și cunoștințele noastre despre *Lia Fàil* tot mai au căutare aici.

Făcu o încercare de a-i insufla puțin entuziasm.

— Dacă reușim să aliniem câteva din pietre în mod corect, poate că templul... tatălui tău ar putea funcționa. Nimic nu e încă pierdut.

Elevul său preferat încuviință din cap, dar nu reuși nici să vorbească, nici să zâmbească. Iar Cathbad se întoarse pe unde venise. De un singur lucru avea nevoie acum Conan, își spuse el: de timp.

În anotimpul *gwenton*, până după sărbătoarea *Beltain*, care marca începutul perioadei calde, ridicară

noi locuințe, pentru a face loc tuturor. Sub impactul obiceiurilor și al tradițiilor acelor sate din sud, Conan și ai săi își îmbogățiră propriul bagaj de experiențe cu o mulțime de amănunte ale vieții de fiecare zi, împletindu-le cu propriile cunoștințe și îmbunătățindu-le. Folosiră mai multe pietre la temelia construcțiilor. Cei din clanul Lochlann, în schimb, veneau cu experiența lor în prelucrarea lemnului, perfecționând îmbinările bârnelor grosolane de lemn ce susțineau acoperișurile din paie și pământ. Evitară o plagă tipică pentru anotimpul frumos : acoperișurile găzduiau dintotdeauna șoarecii, iar unde erau șoareci existau șerpi și mai ales vipere, care, odată scoase din vizuini, nu se dădeau în lături să se cațăre pe case. Cu acel nou tip de îmbinări, ieșite în afară, nu ar mai fi avut incidente legate de reptile înfuriate care cădeau peste comesenii adunați pentru mâncare în mijlocul colibei.

Intrarea în construcții, orientată, de regulă, spre răsărit, era prost apărată de intemperii, doar printr-o bucată simplă de piele argăsită ori chiar crudă. Înăuntru se găseau doar mese joase pe care se punea mâncare, butuci ciopliți sumar unde se așezau, lăzi grosolane în care se păstrau cerealele, iar pentru nevoile personale se făcea o gaură mare în peretele ce dădea spre exterior sau o gaură în pământ, săpată în partea de construcție menită adăpostirii animalelor pe timpul iernii. Grajdul legat de locuință era o regulă, căci îngrijitorii de animale erau din ce în ce mai puțini. În alte sate însă, Conan zărise și îngrădituri acoperite, ridicate pentru cirezile și turmele mai numeroase. De cele mai multe ori, vatra era alcătuită dintr-un trepied din țăruși de lemn, care țineau sus oale, *padel dorns* și găleți din bronz și teracotă, deasupra focului în permanență aprins. Fumul, atunci când vântul îi dădea voie, ieșea printr-un orificiu mare practicat în centrul acoperișului. După obiceiurile lor, membrii clanului Lochlann preferau o deschizătură lungă care însoțea toată creasta acoperișului, de formă dreptunghiulară, și nu circulară.

Cu toată acea diversitate socială, ce creștea odată cu înmulțirea numărului de căsătorii mixte, făcând

culturile să se amestece, unele nuclee familiale provenind din fomorieni optară să rămână la modelul de locuințe al Neamurilor Străvechi de pe pământurile lor de miazănoapte: plan circular, ziduri groase din piatră netencuită, îngropate în parte ori cu o latură rezemată de un val de pământ, pentru a suplini putinătatea materialelor, acoperiș de pământ, pe care avea să crească iarbă, nici o fereastră și nici marchiză, ci o deschizătură în tavan, prin care se cobora pe o scară exterioară cu trepte din lemne subțiri, ce se putea retrage în caz de apărare.

În scurtul răstimp de două luni satul deveni un loc destul de bizar, rod al diverselor idei ce conviețuiau și se dezvoltau, în funcție de interesul reciproc. Comunitatea era oricum mică, iar în promiscuitatea aceea, asociată cu disconfortul vieții pe un pământ străin, cu izolarea, cu necesitatea de a se apăra de neamuri ostile și de vremea rea, multe uniuni fură încheiate de-a dreptul cu sclavi și servitoare.

Multe războinice Geal Chossach acceptară curtea celor din neamul Gennt. În alte cazuri însă, situația stătea invers, din cauza independenței bătăioaselor femei celte, care își alegeau singure bărbații pe care îi găseau pe gustul lor. O bună parte dintre ele conviețuiră cu altele din grupul lor fără să ofenseze pe nimeni; două femei care se iubeau o puteau arăta liber, la fel și bărbații. În codul verbal celt era îngăduit divorțul, iar Bodmall și Ölvik, Conan și Cathbad avură mult de furcă cu unirea, desfacerea, refacerea căsătoriilor și a conviețuirilor, diatribe juridice și contestații ce țineau de justiția cotidiană. Acum aproape nu se mai distingeau diferențele între diversele trunchiuri etnice, într-atât ajunseseră să semene în structura lor; dar nici una dintre războinicele Geal Chossach nu reuși să treacă peste străvechea neîncredere față de grupul de fomorieni care îl urmase pe Rury. La fel ca nemezii și partolonii, ei rămâneau vechii dușmani cu care luptaseră încă dinainte de vremea lui Elatha și a lui Chicol, asasinul nobilei lor Aoife, întipărit pe vecie în memoria lor.

Conan își câștigă respectul tuturor, făcând dreptate așa cum doar el știa.

În timpul sărbătorilor *Beltain*, Magmor deveni foarte curând favoritul copiilor și își merită respectul adulților, învingând forța fiului unui negustor ambulant, un tânăr pe cât de impunător, pe atât de înapoiat la minte, pe care tatăl îl exploata pentru a-și rotunji – cu pariuri puse pe forța acestuia, în întreceri adesea imposibile – câștigurile ce-i reveneau din schimburi. Rezemați pe o piatră uriașă, rămasă de la lucrările la templu, își puseră mâinile stângi alături, antebrat lângă antebrat, cu mâna dreaptă legată, și își măsurară forțele. Cine avea să-i împingă celuilalt primul mâna până jos l-ar fi obligat astfel să intre cu dosul mâinii în focul unor fitile aprinse, îmbibate cu grăsime de pește. Bătrânului negustor nu-i veni să creadă că fiul său putuse să piardă prima probă și pretinse o revanșă, dublând miza jocului. Schimbară brațul, iar Magmor pierdu la început terenul, rănindu-și mâna stângă în cuiele mari întoarse cu vârful în sus, cu care fuseseră înlocuite până la urmă fitilele. Finalul îi ținu pe toți cu răsuflarea tăiată, până când urletul fiului negustorului anunță că acesta pierduse înfruntarea – Magmor îl împinsese cu mâna înspre acul unuia din cei doi scorpioni mari, scos ca prin farmec de negustor din fundul uneia din traistele sale din piele de oaie.

În surpriza generală, întrecerea de băut fu câștigată de o trupeșă Geal Chossach, care reuși să biruie concurența zdravănă a războinicilor lochlann. Din ziua aceea, nimeni nu mai putu să le privească pe acele femei ca pe niște ființe slabe.

Limba din Iwerddon se lăsă, încetul cu încetul, înlocuită cu limba kernewek, care ajunse limbă de uz comun, cel puțin pentru ușurarea relațiilor cu negustorii locali, cu sclavii și cu *teuta* din apropiere – al lui Yegal și al Dryadiei.

Populația se înmulțea și pentru că pământul de acolo se anunța mult mai fertil decât cel din Inis Fàil: zeii aveau să le dăruiască recolte generoase, care să

le ajungă până la *Imbolc*. Sărbătoarea avea să poarte semnul spiritului fertilității pe care o celebra, și cu toții aveau să aducă mai mulți miei de lapte, pe care să îi treacă prin cercuri în flăcări, salutând noul anotimp. În momentul acela avea să fie suficient să desțelenească, pe rând, câte o bucată de pământ în plus, lăsată de multă vreme să se odihnească, și să o semene cu grâu. Totul părea mai ușor decât la Inis Fàil. Animalele promiteau carne și lapte îndeajuns – porci mari și cu pielea aspră, bovine albe, viței sănătoși și zdraveni și iezi cu o foame de lup. Din abundența aceea rămânea totdeauna ceva de oferit ca sacrificiu pentru zei. Iar cele de care duceau lipsă tropăiau prin pădurile desfrunzite de tisă și stejar de piatră, alergau printre pâlcurile de ulmi și stejari, foindu-se printre ferigile îngălbenite până la marginea satului, unde deveneau pradă ușoară pentru vânători. Asta ajunseseră războinicii, cu câinii lor de luptă, care, fără prea mult succes, încercau să urmărească și să înhațe prăzile așa cum erau obișnuiți, ca niște stângaci câini de vânătoare.

Sărbătorile în onoarea celor mai pestrițe divinități conviețuiau în bună pace cu cele în cinstea zeilor comuni. Renunțaseră la rivalități, ele nu mai apăreau decât între grupuri prea restrânse ca să degenereze în vărsare de sânge. Domnea bunul-simț: sărbătoreau și unii, și alții, în orice ocazie, cu *nabid*, *korev* și *meddu*. Într-atât încât cei din clanul Lochlann al lui Ölvik, care într-o vreme îndepărtată ajunseseră pe Toraigh, urmărindu-l pe Hargar, începură să îndrăgească ideea de a deveni sedentari, renunțând la spiritul lor de aventură și stabilindu-se în regiunea aceea cu climă aspră, oricum mai ospitalieră decât pământurile lor cufundate în imensul întuneric hibernal din miază-noapte.

Conan și familia sa lărgită ocupau marea construcție ce fusese a lui Alaw. Era bine în special pentru Gwynedd, adesea țintuită la pat.

Owain și Wee se căsătoriseră și trăiau împreună. Erau acum la vârsta când o puteau face. Ceremonia fusese oficiată de Bodmall și de Cathbad.

Arhidruidul pusese în practică unele dintre trucurile sale de mare efect, făcând să apară sau să dispară mici animale ce ieşeau din mânecile tunicii sale, minunându-i şi incitându-i pe cei din neamul Kernewek. Şi, cu toate că el le dispreţuia ca pe nişte biete imitaţii ale adevăratei magii, îşi câştigă o bună doză de notorietate şi faima de puternic medic şi şaman; astfel că lângă casa sa stăteau în permanenţă la coadă oameni care aşteptau să fie vindecaţi de reumatisme, să primească leacuri de dragoste ori să li se alunge deochiul.

Bodmall împărţea acelaşi acoperiş cu Cathbad. Se împăcase cu divinaţiile şi cu duhoarea pestilenţială a trestiei pe care el şi-o ducea la gură cu atâta voluptate; însă vânturile lui Banàn şi prezenţa lui sâcâitoare erau de nesuportat în ceea ce părea a fi cu adevărat un trio. Oricine făcea vreun comentariu în faţa bătrânului druid legat de acest aranjament risca o interdicţie, o *geasa* ofensată, care l-ar fi transformat în broască râioasă ori iepure, după cum avea bătrânul chef.

Piticul Karre îşi luase o a şasea soţie, de statură normală şi cu purtare aleasă, cum îi plăcea lui.

Ölvik se instalase cu tovarăşul său în cortul din mijlocul celor ocupate de războinicii săi din Garda Aleasă.

Magmor îşi păstră aura de mister dintotdeauna, trăind de unul singur. Chiar dacă de multe ori dispărea în inima nopţii, departe de sat. Secretul nu rămase multă vreme tăinuit: riscând mânia uriaşului, Karre îl urmări şi dezlegă misterul. Suflând în fluierul său meşterit dintr-o labă de lebădă, puse apoi pe muzică şi versuri, cu ajutorul lui Ôg şi a lui Usk, aventurile amoroase ale marelui Magmor şi ale veşnic dornicei Dryadia.

Tascha crescuse, iar Gerd, mai liberă acum, putu să întărească legătura, netulburată vreodată, cu Gwynedd, la fel cum se întâmplă şi cu prietenia dintre Conan şi Rury.

Alţi copaci fură doborâţi pentru că ultimele trunchiuri rămase nefolosite de la lucrările de înălţare

dinainte fuseseră arse din voința lui Alaw pentru a lumina înfrângerea sa în fața lui Sìn. Copiii se jucau pe pietrele Templului Templelor, în vreme ce noile lucrări pentru aflarea centrului templului, pentru rotirea Pietrei Altarului și alinierea în altă poziție a pietrelor gemene – Piatra de Sacrificiu și Piatra Călcâiului – se desfășurau în grabă, după noile observații ale lui Conan și ale lui Cathbad.

Stejarul sacru din mijlocul satului creștea drept, într-un mod inexplicabil, ca o minune a naturii.

Conan îl surprinse pe Cathbad în timp ce îl cerceta, scărpinându-și bărbia păroasă și plină de purici.

— La rădăcina acestui *Crann Bethadh* a fost ascuns Cazanul Magic al lui Dagda. A fost ideea lui Heylin. A făcut-o împreună cu tatăl tău. Și uită-te cum crește planta! spuse el ridicând din sprâncene. Dar tu ce poți să înțelegi de aici? La fel ca sora Dryadiei, care și-a tatuat lupi, tu pe cap ți-ai tatuat creierul! spuse pe șoptite. Ar trebui să încredințez ascunzișul doar unui prieten de încredere.

— Și tu ai prieteni de încredere, maestre?

— Singurul pe care îl am e cel cu coadă – făcu aluzie la animalul sălbatic care îl însoțea.

Eachtrannach se prefăcu a nu auzi.

— Atunci, după apus, maestre?

Arhidruidul își masă mijlocul.

— Pare a fi o seară senină... Atunci, după apus. Doar dacă umezeala nopții nu-mi înțepenește încheieturile!

Făcea în mod evident aluzie la cercetarea cerului: voiau să studieze aliniamentul și să-l aplice la marele Dans al Uriașilor. Conan își îngădui o plimbare până la lacul ce forma un pârâiaș sub coasta unde își petrecuse noaptea, atunci când ajunsese la Donaganow.

În oglinda apei, nemișcată în amurgul violaceu, se reflectau primii muguri de arin ce se ițiseră în luminișul dimprejur. Suspendat în aer, parfumul ierbii proaspăt tăiate. Câte un tufiș de păducel își arăta deja primele flori, iar ferigile începuseră să îmbrace

malurile. Trei pescărușI își luară dintr-odată zborul din stufăriș, împreună cu mierlele de apă, iar în depărtare răsuna gălăgios cântecul cocoșului-de-munte ascuns în măceși, ce anunța stingerea soarelui într-o lumină rozalie. Conan se gândi la cât de diferit se vedea lumea de pe stâncăria lucioasă, udată de apa mării, din Toraigh, în timp ce întrezărea în ea somonii roșii dând alene din coadă sub vălul transparent de apă. Păstrăvii păreau să se ascundă printre reflexele soarelui în oglinda lacului, reflexe asemenea unor pietre prețioase risipite pe o suprafață ce îl făcea luminos precum cerul limpezit de zeul Grìan.

O clipă mai târziu, Tyren veni în fugă în spatele lui: Gwynedd se simțea iarăși rău.

— Înseamnă că Morc a greșit de două ori: alinierea pe care o concepuse, mutând puțin pietrele din loc, nu era corectă, rosti Conan pe un ton distrat, cu ochii spre cerul înstelat.

Gwynedd se simțea tot mai rău. Cu ochii înfundați în orbite, părea propria umbră, secată de slabă ce era, cu gura uscată ca pământul în seceta cea mai cruntă. Bodmall și Cathbad încercaseră toate leacurile pe care le știau: de la ierburi de leac până la licori împotriva otrăvurilor, de la fructe și ciuperci până la apele izvoarelor consacrate, despre care se povestea că aveau puteri vindecătoare. Întrucât nimic nu avea vreun efect semnificativ, se umiliră, își înghițiră orgoliul și începură să întrebe peste tot de vreo bătrână vindecătoare care avea cunoștință de o asemenea boală. Totul fusese inutil.

— Trebuia să studieze mai bine cerul, așa cum facem noi, îi spuse apoi arhidruidului. Ceea ce nu a făcut, cel puțin după câte spun Heylin și Sye. În plus, a ales prost perioada din an, rotind Piatra Altarului, pe care noi acum am întors-o din nou spre Howl.

— Spre Grìan, îl corectă Cathbad. Spre Grìan, repetă, folosind cuvântul specific pământului său. Și, pe urmă, nu el trebuia să fie cel iluminat. Acelea erau previziunile

fraților mei, care au studiat *Stela lui Danu* și pe care ticălosul de fomorian le-a smuls de la ei prin tortură!

— Maestre, noi doi ne-am întipărit în minte toate simbolurile de pe stelă: constelațiile ce trebuiau privite erau Gemenii, Câinele Mic și Câinele Mare; pe urmă, trebuiau aliniate Orion și Cancerul. Asta nu înseamnă decât că perioada corectă a anului nu era *Gorsav howl gwav*, în timpul iernii, ci *Gorsav howl hav*, de la mijlocul verii, așa cum i se spune aici.

Cathbad începu să-și netezească gânditor barba bifurcată.

— Mă întreb și acum dacă tot ce a făcut Morc e din cauza propriei greșeli sau a fraților din Insula de sub Mare... Sau poate asta au vrut ei să-l facă pe Morc să creadă, așa, ca o ultimă răzbunare?

— Dar cum poate o piatră scrisă din nordul lui Inis Fàil să descrie alinierea Porților Soarelui dintr-un templu grandios din sudul lui Inis Prydain?

Urechile bătrânului părură și mai mari când se mișcară parcă singure, în momentul în care zâmbi.

— Îți amintești de istorisirile mele și de cele ale lui Bodmall despre cum cei din aceste ținuturi și-au furat de nenumărate ori unii de la alții stela și cazanul? În momentul de față nimeni nu știe bine de unde a început totul. Cine îți spune că *Lia Fàil* nu a fost cioplită pe aici, pe aproape? întrebă, strivindu-și un păduche cu vârful degetelor. Și, pe urmă, cerul e același. Avem un templu care celebrează căsătoria dintre puterea lui Grìan și grația Escăi, zeița lunii. Sau dintre Howl și Loer, cum spun pe aici. Nimic mai mult. Îmbrățișarea din dragoste cu care par să-i primească Porțile Soarelui și Porțile Lunii însă ne face să sperăm la minunea ce trebuie să se întâmple în Cazanul Magic al lui Dagda.

— În fine, încheie Conan, nu suntem în întârziere fiindcă nimic nu s-a întâmplat încă!

— Sigur e că nimic nu e sigur, îl corectă bătrânul maestru. În afară de faptul că nu mai e mult până la *Goelowan*.

23

Conan îi vorbea în şoaptă şi îi mângâia părul auriu, însă Gwynedd părea că nu-l mai auzea. Până şi parfumul ei de pâine proaspătă şi aroma de miere de pe gură păreau o amintire. Febra îndepărtase totul. Bodmall intră în vârful picioarelor în cortul cel mare. Când dădu la o parte perdeaua de piele de la intrare, lumina zilei inundă încăperea. Dură doar o clipă, apoi *bandruì* se apropie de căpătâiul culcuşului de paie şi piei argăsite. Îşi puse o mână pe umărul lui *Ard Righ*.

— Acum du-te. Rămânem eu şi Gerd, trebuie să te odihneşti şi tu, nu numai ea. Sunt trei zile de când stai lângă ea.

Conan se ridică neputincios, cu faţa trasă. Încuviinţă ca un copil.

Lângă el, Gwynedd cerea întruna apă, mereu apă, cu buzele uscate, crăpate de arsură.

Neascultător, încercă să mai stea lângă soţia sa, acolo unde îşi petrecuse ghemuit ultimele trei nopţi. Cădea de somn, dar voinţa îi era mai puternică. Ca întotdeauna.

— I-am întrebat până şi pe druizii kernewek, încercă să-l mângâie Bodmall, obligându-l să se despartă de Gwynedd.

Între timp, Gerd o dezbrăcă, o spălă şi îi schimbă hainele şi tunica de in mustind de sudoare şi de izuri nesănătoase, după care le duse pe toate afară să le dea foc.

— Șamanii lor au prins o căprioară tânără, i-au făcut o tăietură ca să o umple cu cenușa de la tunica îmbibată de boala lui Gwynedd. Au mai pus o șuviță din părul ei, apoi au cusut tăietura, au îmbrăcat-o cu hainele lui skeld și au lăsat-o să moară în pădure, ducând cu ea durerile soției tale. E un rit al Neamurilor Străvechi.

Ridică din umeri.

— Cred mai mult în infuzia asta de ierburi de leac pe care Cathbad le-a adunat pentru mine dintre stânci și de pe malul lacului. Dacă reușește să bea câte puțin fără să vomite, ar trebui să se simtă mai bine.

Owain participa la chinurile mamei sale împărțit între dependența afectivă a adolescentului abia trecut la vârsta adultă și seriozitatea exagerată a războinicului încă foarte tânăr. Făcu simbolic de gardă la intrarea în locuința cea mare, gata să respingă dușmani inexistenți și totodată spirite sau spectre care ar fi putut să o atace pe Gwynedd, rămasă acum fără apărare. În mai multe rânduri Conan trebui să-l oblige, mai întâi poruncindu-i, apoi cu frumosul, să se odihnească.

Tyren încă nu-și revenise după moartea lui Pwyll, și acea durere în plus – pe care o trăia ca pe un doliu iminent – făcea din ea o copilă frumoasă și nefericită lângă căpătâiul mamei sale, pe care o ajuta și o asista împreună cu Gerd.

Iar Străinului nu-i mai rămase decât să stea lângă cele două femei ale sale, ținând-o pe una de mână și pe cealaltă pe după umeri, oferind, prin prezența sa, puțină mângâiere; vorbea astfel cu ele sau rămânea cufundat în tăcere seri întregi.

Între neliniștea pentru soarta soției sale și pasiunea pentru studiul astrelor, pe care o împărțea cu maestrul său, pruncul abandonat, care își regăsise propriile origini și un destin încă neștiut avu, în sfârșit, o certitudine: copilul chinuit noaptea de coșmarurile în care îi apărea Chicol, umilit în fața lui Erin, Elatha și Morc ca un câine vagabond rătăcit, nu mai exista acum. Mama sa și tatăl său erau doi druizi din Kernow, iar dacă i-ar fi cerut cineva însemne sau l-ar fi întrebat

despre ascendența sa, putea să-i răspundă cu mândrie, înșirându-i pe toți din memorie, începând cu Demne Bàn și trecând din generație în generație, așa cum îl învățase unchiul său Heylin în lungile sale istorisiri din fața focului de seară. Badb și Demne Bàn se trăgeau din părțile acelea. În locul acela își avea el rădăcinile, și pentru poporul acela nu mai era un *Eachtrannach*, un Străin.

Heylin se arătă un admirator fidel al lui Conan, dar nu putu să treacă peste moartea lui Alaw. Duelul fusese drept, corect, căpetenia clanului Kernewek preferase să moară decât să fie dezonorată, iar tatăl său putea fi mândru de asta, putea sta cu capul sus în fața tuturor, în ciuda înfrângerii. Însă dorința de sânge a lui Alaw, corupția și faptul că își călcase în picioare propriile sentimente erau răni pe care Heylin nu reușea să le vindece; mai grave chiar decât însăși moartea fiului.

Conan și Cathbad îl antrenară în studiul cerului înstelat – cheia pentru a interpreta felul în care trebuiau aliniate pietrele.

Cercetau cu ochiul liber grupările stelelor mai mari și mișcările planetelor în timp. Erau conștienți de faptul că imaginea cerului nocturn se schimba pe parcursul zilelor, în cursul anului. Constelațiile coborau tot mai devreme înspre occident, și noi grupuri de stele se ridicau în partea opusă, tot mai devreme, la apusul soarelui, înlocuindu-le încetul cu încetul pe cele de dinainte. De aceea, fiecare anotimp avea propriile stele, legate implacabil de culturile agricole. De exemplu, cele trei zile de sărbătoare de *Samhain* coincideau cu primul răsărit al lui Antares, astrul cel mai strălucitor din constelația Scorpionului. Stelele ce străbăteau cerul aproximativ în același timp pentru determinarea momentului corect al răsăritului de soare erau indicate pe *Lia Fàil*. Morc cunoștea o interpretare deformată, poate ultima răzbunare, postumă, a celor pe care îi măcelărise. Din acest motiv, întregul aliniament al pietrelor din interior făcuse să eșueze ceremonia dedicată coborârii zeilor.

— În cer se găsește triunghiul de vară, maestre.

— Știu, „cețurile vârstei“ mă fac să sufăr, dar nu sunt încă orb, spre norocul tău ! îi replică arhidruidul, acid, lui Conan. Și nu începe să-mi spui de vârstă. Nu sunt nici măcar bătrân, doar că m-am născut mai înainte !

— Bătrân ? glăsui Heylin, știind cât de vanitos era *ollamh*. Cine a zis „bătrân“ ?

— Se vede Altair din constelația Acvilei, insistă Conan asupra justeței observației. Vega din Lira și Deneb din Lebăda.

În fiecare noapte, multă vreme, scena se repetase : Conan, Cathbad și Heylin pe culmea colinei celei mai înalte, observând cerul, imediat ce momentul o îngăduia. Cu dureri tot mai mari în ceafă din pricină că priveau în sus, cu articulațiile suferinde din cauza umidității și cu ochii tot mai încercănați dimineața.

— Fii atent să le pui în relație și cu luna, fiule, vorbea arhidruidul de la înălțimea rangului său. Nu pot să cred că Esca și stelele nu sunt legate. Acest templu nu e legat doar de Grìan !

Continua să numească acele două divinități cu numele din Inis Fàil, refuzând limba kernewek.

— Esca e mult mai importantă decât crezi. Am fost învățat să prevăd mareele după cursa lunii pe cer : nivelul cel mai mic și cel mai mare al apei sunt legate chiar de asta.

Avu o expresie de satir.

— De altfel, și femeile fertile au sângerări după un ciclu lunar.

Stabiliră ce trebuia făcut pentru repoziționarea pietrelor.

— Par a fi pietre fermecate, sugeră plin de speranță Heylin. Capabile să-și transmită puterea apei izvoarelor sacre de aici din preajmă. Puterea de a vindeca orice suferință ! Așa spun druizii din sat.

Conan strânse ochii.

— E vorba, probabil, despre aceiași ticăloși care v-au vândut pe tine și pe Sye lui Morc...

— Chiar așa. Ar trebui să punem mâna pe ei, să le sfărâmăm capetele, să-i aruncăm în izvor și să vedem dacă renasc! îi sfătui acid Cathbad. Măcar am avea un rezultat limpede!

Însemnară punctul în care răsărea soarele cu o sfoară subțire de tendoane înnodate între ele, ce unea acel reper cu centrul marelui *cromlech*.

Avură nevoie de șaizeci de sclavi pentru a desface primul bloc, de tot atâția pentru a redeschide gropile, de pârghii groase din stejar, un trepied din ulm înalt cât doi oameni și o muncă ucigătoare de mai multe zile. Sacrificară alte animale, le jupuiră, le argăsiră pieile și le tăiară în fâșii, din care făcură funii. Și bineînțeles le folosiră grăsimea pentru ungerea întregului traseu pe care urmau să fie mutate pietrele. La sfârșit însă, prima umbră corectă a uneia dintre Pietrele de Sacrificiu se contură limpede pe pământ, proiectată de lumina lui Howl. Rămâneau de mutat alte patru.

Timpul se grăbea, dar și lucrările. De n-ar fi fost obstacolele... Conan nu-și termină gândul. Dinspre colină veneau urletele alarmate ale câtorva cercetași care aveau misiunea să ia palmă cu palmă perimetrul acelui *teuta*. Un rol ingrat; după fiecare ieșire se întorceau cu unul mai puțin, prins de vânătorii lui Morc și ai lui Fergus. Iar Conan nu putea face nimic: dezechilibrați fiindcă își concentrau toate forțele pe schimbările din templu, ar fi putut pleca să vâneze după dușmani doar după *Goelowan*. Până atunci, aveau mâinile legate, lăsând flancul expus la atacurile dușmane și căutând doar să micșoreze pierderile. Iar Morc înțelesese acest lucru. Și în ziua aceea aveau să fie alte și alte alarme. Până în acel moment, paria și nemezii nu atacaseră, mărginindu-se la hărțuieli și razii enervante în miez de noapte. Dar câtă vreme aveau să rămână lucrurile așa?

— E deja a treia oară în două zile.

Ölvik strânse din ochi îngrijorat, apărându-se cu mâna de strălucirea soarelui.

— Se pregătesc de atac.

— Lăsați asta. Nu acum, scutură Conan din cap. Doar dacă încercarea cu Cazanul lui Dagda și lumina lui Grìan pe Piatra Altarului va avea succes. Atunci va căuta să pună mâna pe tot, spuse cu convingere.

Nobilul skeld nu îndrăzni să-i spună în față vechiului său prieten că se înșela.

În semiîntunericul răcoros al marii case ce fusese odată a lui Alaw, într-un așternut de paie și in, care o lăsa să respire mai ușor în patul ei scăldat în sudoare, Gwynedd ardea de febră; o îngrijeau Tyren și Owain, Gerd și Bodmall, împreună cu Conan.

Mintea sa rătăcea prin ținuturi necunoscute nici măcar de Cathbad sau de Bodmall. Nici un leac sau iarbă preparate de cei doi druizi nu părea să aibă vreo putere. Și cu atât mai puțin alifiile și cataplasmele, adesea stranii, născute din fantezia șamanilor din Donaganow. Gwynedd nu era druidă, dar puterile ei de premoniție erau pe cât de tangibile, pe atât de precise. Totuși, în acel moment, nici măcar cei mai dragi ei nu reușeau să înțeleagă dacă rătăcirea în starea aceea de semiconștiență era datorată calităților ei de *banfhlaith* sau era efectul febrei. Printre razele de soare prăfuite ce pătrundeau prin acoperiș, în tăcerea și liniștea întrerupte de suspine și de gemete de suferință, vorbea despre rivalitatea lui Morc față de fratele său vitreg; despre dragostea plină de ură a fomorianului pentru Demne Bàn; despre gelozia nebună față de Conan, care reușise să-i smulgă și dragostea Cerbului Alb, singurul tată pe care desfiguratul îl avusese vreodată; despre ura nebună față de toți, după o copilărie și o adolescență trăite între lipsa de afecțiune din partea lui Elatha și a lui Erin cea Frumoasă și opresiunea sadică a lui Chicol, fără a fi reușit să se impună și să se bucure de respect și de admirație, înfrânt întotdeauna de un frate vitreg care îl întrecea în toate.

— Nu ne mai rămâne altceva de făcut. Dacă reușim să săvârșim minunea din templu, în momentul lui *Goelowan*, cazanul îi va reda viața, comentă liniștit Rury, lăsându-i pe toți cu gura căscată.

Războinic prin vocație, avea un suflet simplu ; prin concluzia sa, pusese degetul pe rană.

— Ce am spus așa de ciudat ? întrebă el uitându-se surprins la fețele înmărmurite ale celor din cort. Doar la asta slujește Dagda, nu ? Nu e oare meseria lui ? De ce zeul fierar Goibnu și ajutoarele sale Luchta și Creidhne ar fi făurit un Cazan Magic al Abundenței și al Vieţii, dacă nu pentru asta ?

— Eu și Bodmall am epuizat toate leacurile pe care le cunoșteam, se declară învins Cathbad.

— E condamnată de *geasa* de moarte a neamului Partholon. Și eu sunt unul dintre ei, știți bine, scuipă Rury pe jos. Mi-e rușine de ce a făcut neamul meu, dar...

— Dar i-ai și părăsit pentru asta, îl scuză Conan. Ca să vii cu mine, cu Gwynedd și cu Anninn.

— Nu am putut să fac altceva decât să plec.

— Atunci Gwynedd stă să moară din pricina iubirii. A sfidat orice *geis* în clipa în care a hotărât să fie a mea și apoi să trăiască împreună cu mine, luă Străinul toată vina asupra lui.

— Și totuși, a fost ștearsă de atâta timp.

Cathbad își scărpină bărbia, încruntat ca un broscoi bătrân.

— E limpede, formula care s-a folosit nu le era pe plac zeităților Daoine Sidhe, comentă cu sarcasm Bodmall.

Ceea ce, de fapt, însemna : „Cineva a greșit, și singurul care trebuia să-și dea seama de asta era Cathbad".

— Procedura de anulare a unei *geasa*, a unui *geis* ori a unei *glàm dichenn* e o treabă teribil de complicată. Greșeala probabil s-a strecurat în formula magică meditată de druidul celor din neamul Partholon ! îi răspunse Cathbad, fulgerând-o cu privirea. E neobișnuit... druidul trebuia să-și recunoască greșeala în fața tuturor și să ispășească postind trei zile... și apoi, nu eu am recitat-o ! protestă țipând ca un copil jignit.

— N-are nici un rost ca doi purici să se certe dând vina unul pe altul când sunt gata să omoare mielul pe care trăiesc, îi reduse la tăcere Conan.

Cathbad se făcu că nu auzise. Fără să-i bage în seamă pe ceilalți, se apropie de elevul său de odinioară și îl întrebă ceva, șoptindu-i la ureche. Apoi, auzind misteriosul răspuns, se apucă să facă un calcul complicat în minte: „De douăzeci de ori degetele de la mâini. Așa. Atâta a trecut de când Gwynedd s-a dăruit lui Conan, primul ei bărbat!".

— Dar nu ar fi trebuit să-și piardă puterile de clarvăzătoare odată cu fecioria? se pierdu Ölvik într-o întrebare întârziată și plină de îngrijorare pentru soarta rudei sale skeld. Și asta nu s-a întâmplat! Înseamnă că *geasa* nu are nici o legătură!

— Eventual, arată contrariul! Adică, *glàm dichenn* nu a fost niciodată ștearsă! spuse Cathbad privindu-l cu compătimire fățișă. Și apoi, Gwynedd și mama ei trăiau la marginea satului, repudiate. Faptul că nu mai era fecioară fusese o minciună răspândită de cei ca mine... Ca să nu fie violate... Cunoşti o metodă mai bună decât un blestem care se lipește de tine ca o căpușă?

— Maestre, de douăzeci de ori... ce?!? nu se mai putu stăpâni Rury.

— Tu nu străluceai la lecțiile mele, nu-i așa? îl împunse sarcastic. E numărul de luni care au trecut.

Molipsindu-se de la Rury, care se dovedise atât de inventiv, ajunseră să pună boala lui Gwynedd pe seama voinței definitive a zeilor Tùatha Dé Danaan și a puterii druizilor, care se manifesta cu două sute de luni mai târziu.

În clipa aceea, Cathbad puse întrebarea crucială:

— Tu, care eşti un partholon... Și ție ți-a ieşit din calcule aceeași perioadă?

Nu avu nevoie de confirmare; fu suficient să vadă expresia îngrozită a Roșcatului.

Bodmall rămăsese uimită de o ceartă în piață la care asistase fără să vrea. Era un loc deschis din centrul așezării, unde negustorii aflați în trecere expuneau

cele mai variate mărfuri. Plăteau un tribut căpeteniei clanului Donaganow, ce consta într-o mică parte din marfă, și smulgeau exclamații de uimire curioșilor, care se apropiau să vadă ce conțineau desagile și traistele din piele, începeau tratative lungi și istovitoare pentru a vinde piepteni din os și lemn, dinți de animale ciudate și de monștri marini, coliere din cochilii, ambră și jais, fuse și caiere de lână. Bodmall era mândră și curioasă de felul ei. Nu pierdea niciodată asemenea ocazii când apăreau la orizont negustori în trecere.

Ei nu călătoreau niciodată singuri, ci în grup, pentru a-și uni forțele și a economisi ce trebuiau să ofere căpeteniei teritoriului pe unde treceau în schimbul unei escorte armate care să-i protejeze până în ținutul următor. De acolo avea să intervină puterea noii căpetenii – vechea escortă se întorcea, după o masă bună, în teritoriul ei, o alta urmând să-i ia locul. Și tot așa.

Trecuseră câteva zile de când auzise vorbele unei bătrâne *tioges*, cum numea clanul Kernewek țărăncile. Spunea că era capabilă să prevadă eclipsele și să vindece cu ierburi și prin punerea mâinilor pe corp.

— Desigur! *My a aswonn*... Știu care e locul precis în care apune Howl la *Gorsav howl gwav* și *Goelowan*, răspunse cu vehemență celor care o luau peste picior. Dar câți dintre voi cunoașteți ciclul lui Loer? Cine cunoaște vremea din an când Loer e atât de jos că nu ajunge să se înalțe niciodată deasupra munților?

Văzând apoi că nu o luau în serios, îi scuipase și plecase de acolo.

Asta reușise Geal Chossach să înțeleagă în tot acel vacarm și cu slabele cunoștințe de limbă pe care le avea. Sau cel puțin asta îi părea că înțelesese. Avu nevoie de o zi întreagă ca să descopere unde locuia, iar cele aflate o neliniștiră destul de mult: o cocioabă în afara așezării clanului Donaganow, mult dincolo de cele două coline sinuoase ce aminteau de sânii moi ai Donei. Pentru a ajunge acolo, ar fi trebuit să înfrunte soarta și sulițele ascuțite ale armatei de paria. Dar pentru Gwynedd ar fi făcut încă mult mai mult.

Nu pierdu vremea. Își lăsă toate podoabele și orice i-ar fi trădat rangul, luă cu sine doar o *tiag liubhair*, o mică geantă de piele, și urcă pe o sanie trasă de o gloabă slăbănoagă, cumpărată în grabă special pentru asta. Nu luă cu sine nici o însoțitoare dintre Geal Chossach, ca să nu bată la ochi. În schimb, se alătură unui grup de negustori ce călătorea spre miazănoapte. Merse cu ei, iar la căderea serii se despărți de grup, îndreptându-se spre coliba de pietre și paie a bătrânei *tioges*, pierdută între stejari și întinderi de ferigi înecate în ceața deasă.

Cu uimire, constată că bătrâna o aștepta în prag, cu perdeaua de piele dată la o parte.

— Știam că azi trebuia să primesc vizita unei persoane importante. Cel puțin asta mi-au zis tăciunii din cenușa din vatră, vorbi firesc, de parcă s-ar fi adresat cuiva care putea să îi înțeleagă previziunile. E bine să crezi. Dar să crezi orbește, fără să ții seamă de nimic, e o prostie, nu-i așa?

Bodmall șovăi.

— Nu mă încred în generozitatea unui templu care a cerut deja tributul atâtor vieți.

Tioges încuviință surâzând. Părul zburlit avea culoarea cenușei, și pentru că, în mijlocul smocurilor de păr, se găsea probabil destulă. Era diformă și cocoșată, fără dinți, dar încă și mai uimitori erau ochii ei cruciș, care se aventurară să se miște în orbite când Bodmall deschise fără un cuvânt geanta de piele, arătându-i o plăcuță de aur. *Bandruì* conducătoare a clanului Geal Chossach intră în dărăpănătura aceea mizerabilă și plină de fum, îmbibată de mirosul rânced și de cel al unei mortăciuni ce trebuia să fie pe aproape. Începu să explice de ce avea nevoie de *tioges*... Iar în acel moment avu o altă surpriză: bătrâna țărancă respinse oferta.

Aceasta nu căută să afle cine era femeia aceea atât de aranjată și de parfumată și fără bătături în palme.

— Stau singură, începu ea. Nu mai am mult de trăit. *Owr*... Ce vrei să fac eu cu aurul ăsta?

— Așadar, îmi refuzi darurile...

Cealaltă încuviință din cap, arătând că nu se risipea în vorbe.

— Nu vrei să fii plătită? Am nevoie de ajutorul tău.

Tonul lui Bodmall deveni mai rugător.

— Și cine spune că nu îți dau ajutorul meu? făcu bătrâna, nemulțumită de lipsa de înțelegere a celei pe care o avea în față. Doar că nu vreau să fiu plătită! Asta-i tot, își încheie ea discursul.

Ieși din dărăpănătură fără să-și ia nimic cu sine în afară de o traistă de stofă pe care o ținea tot timpul după gât, iar când Bodmall, curioasă, ieși din cocioabă ca să vadă unde se dusese, o găsi deja pe sanie, unde o aștepta cu un aer compătimitor.

Paria aruncase cu toată forța sa tăciunele arzând. Lemnul aprins se oprise pe acoperișul din paie și pământ uscat al colibelor aflate mai la margine, ultimele care fuseseră ridicate, iar focul porni imediat, trosnind. Bărbatul o luase la fugă, precum cel mai iute dintre cerbii roșii ce pășteau la marginea pâlcului de copaci, și în câteva clipe avea să-și piardă urma, dacă o duzină de vânători Donaganow nu ar fi dat pinteni calului, pornind în urmărirea lui.

Paria aproape ajunsese la grupul de complici cu același aer mai degrabă de găinari decât de briganzi experți. Coasta devenea mai abruptă, în special pe ultima porțiune, iar inima și plămânii săi își consumau până și ultima rezervă de aer, încetinindu-l.

Săgeata aruncată de micul *alm* îl ajunse din urmă, străpungându-i gâtul. Vârful de bronz îi frânse pe loc primele vertebre, iar capul zvâcni înainte, din cauza loviturii seci, ajungând cu bărbia în piept. Cadavrul încă alerga cu inima bătând în piept, dar omul era deja mort.

În timp ce tâlharul se lăsa moale în iarbă, cu lichidul roșu gâlgâind în afară, războinicii kernewek izbucniră într-un strigăt de triumf. Aţâţat de tensiunea la care

erau permanent supuși din cauza atacurilor sabotorilor, cel care îl lovise pe paria sări de pe cal, năpustindu-se asupra lui, îngenunche în grabă lângă trupul încă scuturat de ultimele spasme, scoase prețioasa săgeată, smucind-o afară nu fără greutate, îi sărută vârful însângerat și, cu un zâmbet triumfător, o puse la loc în tolba de piele. Cu un gest superstițios, își atinse penele de corb din păr, scoase cuțitul și își făcu pe braț încă o tăietură, ceva mai lungă de un deget – în seara aceea avea ce să arate, avea cu ce să se mândrească la întoarcerea în sat. Entuziasmul îl orbi, și nu observă degetul tăiat al victimei sale, semn al condiției de sclav. Urcă înapoi în șa și încercă pe cât putu să-i ajungă pe ceilalți din clanul său, care erau deja mult înainte.

Vânătorii kernewek câștigau repede teren. Prada doborâtă le deschisese apetitul, și sângele dintâi striga după alte victime.

Unul dintre paria se întoarse, vădit încolțit. Abia ieșiseră dincolo de marginea pâlcului de arbori crescuți la umbra unui pinten muntos înalt. Brigandul era grăsuliu și răsufla greu. La fel ca tovarășii săi, se descotorosise de tot ce era în plus și o luase la picior, după tentativa stângace de represalii la lumina zilei. Acum se afla la cincizeci de pași înaintea primului călăreț din grupul ce o luase pe urmele sale. Puse un genunchi pe pământ și întinse *alm*, străduindu-se cu tot trupul și cu toată mintea să rămână calm, să-și controleze respirația și tremurul mâinilor, ca să-și poată fixa ținta, și privi moartea în ochi.

Treizeci de pași.

Slobozi săgeata.

Prinse în bătaia ei bustul călărețului, care scoase un geamăt sugrumat, încetinind, fără să cadă însă din șa. Nu renunță la urmărire, rana nu era mortală.

Grăsuliul se ridică cu greu, nu avu curajul să se întoarcă, dar între timp o suliță – azvârlită de cavalerii care acum îl ajunseseră din urmă – trecu pe lângă el la câteva palme. Se aruncă apoi într-o tufă de arbuști.

Vânătorii mârâiră ceva în kernewek:

— Afară! Scoateți capetele afară!

Foșnetul clar ce se auzi ceva mai departe îi chemă la câțiva pași mai încolo. Și zâmbiră.

Speriați și nesiguri, în inferioritate numerică, într-un luminiș strâmt, paria strângeau în mâini armele, fără să mai caute să-i omoare, siguri doar de ceea ce avea să li se întâmple lor în scurtă vreme.

— Păcat. Deja am coliba plină de sclavi, râse tare un kernewek. Dar aș putea să vă aranjez în ocolul porcilor! se prefăcu el surprins, pe când înainta împreună cu ceilalți spre deznodământul vânătorii. Ca hrană dumicată bine, firește...

— Nici eu nu știu unde să-mi mai pun sclavii, îl tachină de sus o voce, într-o kernewek precipitată. Dar sunt sigur că o să găsesc și eu o soluție.

Morc apăru pe o mică platformă stâncoasă, escortat de circa cincizeci de oameni. Sacrificase viața inutilă a unui sclav pentru a-i atrage în cursa sa, încrezându-se în agresivitatea oamenilor: o calitate îndoielnică. Și, într-adevăr, ei nu-l dezamăgiseră, dându-i încă o dată dreptate.

Ultimul lucru pe care kernewek îl văzu erau figurile strâmbate ale prăzilor sale, care râdeau și râdeau, monștri diformi, grotești, ce urlau deasupra ochilor săi, închiși acum, în timp ce securea îi crăpa țeasta, stingând orice lumină din mintea sa.

Ceilalți izbutiră să distingă o creatură mizerabilă și duhnitoare, care cu greu putea fi considerată om.

Aceasta zbură în jos de pe o creangă apropiată, suflând ca un jder. Cu mâinile în șolduri, cu picioarele desfăcute, îi înfruntă fără frică, zâmbind cu neobrăzare. Doar când deschise gura și îi auziră vocea subțire, victimele sale înțeleseră că era vorba despre o femeie.

— Apropo, eu nu am porci pentru care să trebuiască să pregătesc, declară Bave, scoțând la iveală un cuțit mare pentru jupuit animalele.

Cu o expresie cât se poate de concentrată și cu un vas ciudat în mâini, Cathbad traversă spațiul închis

în cercul templului, îndreptându-se cu pas hotărât către o ansă stătătoare a pârâului aflat nu departe.

Heylin, Sye și Conan se priviră mulțumiți, chiar dacă lucrările nu erau încă încheiate. Față de munca imensă de transport din anii trecuți, adăugarea ultimelor detalii în faza finală a construcției putea părea joacă de copil. Însă precizia era fundamentală. Cel puțin asta repeta încontinuu Cathbad.

Peste tot se găseau unelte pentru cioplit și șlefuit, pentru modelare și finisare manuală. Umbrele amenințătoare pe care impunătorul inel de piatră le proiecta pe pământ îl făceau să se simtă mărunt pe oricine s-ar fi găsit în fața unui astfel de monument pe care omul fusese capabil să-l înalțe.

Nu se înregistraseră accidente mortale, nu erau în întârziere, nu avea să fie nici o sărbătoare. Decât după.

Nimeni nu o spunea cu glas tare, dar în mintea tuturor exista acum o singură dată : *Gorsav howl hav*, solstițiul de vară. Iar teama de începutul acelei zile era la fel de mare ca speranța.

Cathbad se întoarse transpirat de căldură, efort și incitare.

— Funcționează, îi strecură lui Conan. Lasă-mă până la apus, și vom ști ce gânduri are Crom, zeul vânturilor și al furtunilor, și ce ne rezervă pentru viitor !

Străinul cercetă curios ce avea în mână bătrânul maestru, dar, cu cât încerca mai mult să înțeleagă, cu atât pricepea mai puțin.

Cathbad strânse la piept supiera din lemn plină pe jumătate cu apă, ce avea în ea mai multe pahare din lemn incrustat, umplute și ele cu apă. În fiecare din ele plutea o *liag :* o lipitoare ! Cele mai mari pe care reușise să le găsească. Fluieră ceva vesel și își luă zborul cu tunica fluturând.

24

În Kernow era anotimpul *gwenton*, iar câmpul ce se întindea înaintea lui Bave era roșu. Dar nu era vorba despre maci sau despre alte flori.

Fusese nevoie de luni întregi de muncă din partea cercetașilor și a iscoadelor amestecate în acel haos în care se transformase satul neamului Donaganow, pierdut, cufundat în vălmășagul lucrărilor la templu și la lărgirea caselor și a colibelor pentru nou-veniți. Însă acțiunile pe care le comandaseră Morc și Fergus fuseseră menite doar să producă tulburare: iscoade amestecate printre sclavi se reîntorceau noaptea la paria, semnalau punctele slabe ale așezării, iar a doua zi sau chiar în noaptea aceea – după obiceiurile lipsite de orice respect și blasfematoare ale lui Morc – venea atacul, care producea mai mult neplăcere decât pagube reale. Apoi, imediat, retragerea. Până cu câteva zile înainte, când Morc exclamase:

— Mai așteptăm puțin. Dacă suntem vicleni, o să facă toată treaba la templu în locul nostru.

Acum era momentul.

Bave afișă zâmbetul ei nerușinat și crud, arătându-și dinții putreziți; apoi înfășură la loc jungherul. Părea satisfăcută.

Grămezile sângerânde de mușchi și carne vie împrăștiate prin iarbă continuau să fie scuturate de spasmele terminațiilor nervoase, dând impresia că erau încă

vii. Grupul de vânători din clanul Donaganow capturat de paria încă mai exista, dar numai sub formă de trofeu. Nemezii – Niall, Leher și familiile lor – se depărtaseră imediat ce Bave se pusese pe treabă. La fel și Murna, care, de când o revăzuse pentru o clipă pe Wee, pentru a o părăsi imediat, nu mai făcea nimic altceva decât să plângă. Până și Hodr – de origine din neamul Gennt și deci mai deprins cu acel gen de tortură – era dezgustat de cârpăceala căpitanului feminin al lui Morc. Bave îndeplinea orice lucrare plină de cruzime pe care i-o încredința stăpânul ei cu grija scrupuloasă a celui pasionat de propria muncă.

Cu abilitatea celui obișnuit să jupoaie blănurile, desprinsese bucată cu bucată pielea de pe trupurile celor din Kernewek. Cu precizie și răbdare, sub lumina puternică a soarelui, astfel încât să le lase neatinsă fizionomia pentru a fi recunoscuți de rudele sau de prietenii lor. De altfel, emblema neamului Donaganow era chiar o piele umană jupuită și argăsită; iar paria le plăteau cu aceeași monedă. Nimeni nu le luase apărarea atunci când Bave își începuse munca murdară pe trupurile goale legate în iarbă. Nici un pic de milă pentru asemenea maltratare nu exista în sufletul călăilor. Apoi femeia își dăduse seama că, încercând să jupoaie victimele de vii și cu precizie era aproape imposibil, căci acestea nu stăteau locului nici o clipă. De aceea hotărâse să le ucidă. Fiindcă nu voia să le distrugă pielea găurind-o în dreptul inimii și pentru că voia să le păstreze craniile, îi ucisese implântându-le cât se putea de adânc în orbite lama unui pumnal lung.

O sarcină ce îi ceruse multă trudă. Pieile spălate și argăsite fuseseră legate și întinse pe trepiede prinse laolaltă cu pari lungi. Încastrate cu forța între două crengi bifurcate pe care se sprijineau parii, țestele sfidau dușmanii cu orbitele lor goale. Descărnate de curând, cu câte un capăt rozaliu de țesut prins încă de os, cu dinții clătinându-se, păreau a face semne șugubețe, afișând un zâmbet fals, macabru. Între ele se afla și craniul spart al războinicului ucis de securea grea de război.

— Fiecare par cu pielea și cu țeasta lui, ceruse Bave.

Apoi își mângâiase gânditoare bărbia.

— Sau poate nu... spuse ea ridicând din umeri. Ce importanță mai are!

Capetele țineau prizoniere sufletele celților, și deci puterea războinicilor morți. Pregătite astfel, stăpânite de blesteme ritualice ale șamanilor, alcătuiseră o barieră de spirite greu de trecut și de învins. De aceea le înfipseseră noaptea la marginile Furcii de Piatră, pentru ca dimineață să pornească atacul având acea protecție magică. Erau înarmați cu sulițe, securi, scuturi și mici *alm;* dar mai ales cu îndrăzneala disperată a unei vieți de marginalizați – nu mai aveau nimic de pierdut.

La începutul nopții toți nemezii, paria și sclavii porniseră marșul. Se înțeleseseră să se despartă înainte de a ajunge la așezarea clanului Donaganow. O parte dintre ei avea să se ocupe de plantarea parilor cu macabrele trofee, după ce aveau să ucidă santinelele de la templu.

— Tăierea gâtului e partea cea mai bună!

Hodr se certa cu Bave.

— Dar cine face munca murdară, cine sapă gropile și plantează parii?

Morc îi opri cu un gest categoric al mâinii. Se găseau la marginea pădurii, și sunetele nopții se distingeau limpede. Din cauza vântului ce șuiera printre crengi și printre case, zgomotele din sat erau oarecum amestecate. Nu era lună, așa că aveau să lucreze la lumina stelelor. Important era să meargă împotriva vântului, ca să nu fie adulmecați de câini și să nu-i stârnească.

— Ne despărțim aici. Știți ce aveți de făcut. Lucrările la templu s-au încheiat. Așa că ne vedem la marginea satului! șopti Morc în spatele lui Fergus.

O luă apoi fiecare în altă direcție.

— Dacă nu ne vedem, nădăjduiesc să fie din vina ta, râse sarcastic nemedul, un râs bolborosit ca vuietul furtunii.

25

Toți nobilii erau în templu, căutând să-și ascundă neliniștea și nerăbdarea îndărătul unei măști satisfăcute de lucrările care în sfârşit erau aproape încheiate. A doua zi avea să fie sărbătoarea de *Goelowan*.

Pentru Conan aşteptarea era chinuitoare: Gwynedd era din ce în ce mai rău, și singura speranță rămăsese lupta cu timpul până când Cazanul Vieţii ar fi putut-o salva.

Cathbad veni cu supiera sa plină de pahare și de lipitori, atent să nu le agite prea tare în timpul transportului. Întrucât soarele apusese deja, îi făcu semn lui Conan să aducă o torță și să lumineze ligheanul cel mare.

— Nu o apropia prea mult! Doar nu vrei s-o fierbi?! zise cu asprime bătrânul *ollamh*. Mi-e de ajuns să le văd cât se mişcă atunci când sunt liniştite.

Cathbad mormăi ceva nedesluşit, fragmente de cântece, ca și cum ar fi legănat un copil.

— Frumoasele astea sunt liniştite, înțelegi?

— Să zicem că văd, maestre.

Conan ridică din sprâncene, oftând.

— Dar ce înseamnă?

Cathbad scrâșni din puținii dinți pe care-i avea.

— Eram pe coasta din Alban când am aflat asta. Stau acolo în noroi până la gât din cauza furtunilor și a vânturilor. Urâtă vreme... Nici urmă de peşte! Povesti Cathbad mimând un gest de *corrguinech*, ca și cum

ar fi arătat spre chipcelul gol. Vijelie pe mare... Oameni luați de Lir și de Manannan. Întocmai ca tine pe Tbraigh. Ar trebui să înțelegi cum stăteau lucrurile!

— Maestre... lipitorile, îl atenționă Conan răbdător.

— Chiar, *liag*, reluă firul poveștii. La Alban, unul dintre druizii de pe o insulă aflată mai la miazănoapte a descoperit că lipitorile anunță vremea rea cu mult înainte. În preajma unui uragan pe mare ele încep să se răsucească și să dea din coadă ca un câine care se bucură.

Pentru a vedea mai bine, se apropie atât de mult cu fața de apa din supieră, încât Conan se temu ca nu cumva o *liag* să se lipească de nasul cel mare al maestrului său.

Cathbad însă scoase un mic strigăt de bucurie.

— Mâine o să fie frumos! Nici urmă de nori! Și zeul Grìan o să fie al nostru cu totul!

— Howl, îl corectă obosit Heylin. Zeul Howl, întări.

E nevoie de vânat proaspăt, repetă în minte Conan. Se abținu cu greu să nu înjure. Strângând în mână *alm* al celor din Lochlann, arma potrivită pentru țintele mari, el și ceilalți vânători plecaseră să caute vânat, dar în condițiile acelea, alertați, riscul era cu adevărat mare.

Auzi, înainte să vadă, ceva mare ce călca peste ramurile uscate și peste frunzele din pădure. Zâmbi, întinzând nervul de focă și potrivind capătul săgeții.

Așteptă o clipă.

Orice ar fi fost, nu era a bună.

Vânătorii săi se duseseră în altă parte, astfel că viețuitoarea ce venea acum spre el fusese cu siguranță speriată de un pericol ce se îndrepta spre Conan.

Abia avu timp să se ascundă după un bolovan mare, că tropotul surd a doi cerbi roșii deveni tot mai puternic, răsună sec în masa pietrei, urmă un scurt moment de liniște în timp ce animalele se iveau de după blocul de piatră, executând un salt pe deasupra capului lui

Conan, fără ca măcar să-l vadă, apoi pădurea deveni iarăși calmă și tăcută.

Străinul își scoase capul cu grijă, cercetând locul pe unde veniseră animalele. Nu trebui să aștepte mult.

Printre crengile de mesteacăn și coroanele umbroase ale stejarilor, pe o cărare imaginară, paria și nemezii se despărțeau, îndreptându-se spre vale. Erau o mulțime impresionantă la adăpostul pădurii. Ecoul copitelor, în timp ce cavalerii se opreau, se stinse cu întârziere, iar Conan putu să audă doar ultimele cuvinte.

— Ne vedem la marginea satului!

Și replica de răspuns a lui Fergus.

Eachtrannach nu mai era în pericol. Îi fu suficient să aștepte ca grupurile mari să se îndepărteze în alte direcții.

În acel moment o luă la fugă, aruncând tot ce avea în plus, rănindu-se în timp ce împingea deoparte crengile, gâfâind la fel ca acele două prăzi speriate, care tocmai îi trecuseră pe deasupra capului, căci și el, în acele momente, era hăituit. Nu mai alergase așa, cu sufletul la gură, de pe vremea întrecerilor cu Chicol. Fiindcă toți ceilalți erau călare și ar fi ajuns înainte ca el să dea alarma. Era în întârziere; o întârziere fatală. Știa deja că nu avea să ajungă la timp. Gândul i se duse la Gwynedd, țintuită în așternutul ei, fără putința de a lupta. Imaginea mâinilor de paria întinse asupra familiei sale îi dădu aripi și îi strecură în inimă teama înghețată că avea să audă cornul aspru ce suna îndemnul de pornire a atacului.

— Acum! șuieră Bave, hotărâtă să ucidă.

Hodr îi răspunse femeii cu un semn de încuviințare, din capătul celălalt al formației. Nu mai fu nevoie să dea ordine. Ucise prin spate santinelele.

Precum animalele ținute în lesă prea multă vreme, paria lor țâșniră în jos de pe coasta lină acoperită de iarbă, atacând templul, pe nobilii și oamenii care erau la lucru. Copitele cailor în galop, duruitul sutelor de picioare ce alergau, urletele șamanilor și invocațiile

ascuțite ale războinicilor și ale vânătorilor duhnitori, zdrențuiți și beți dădeau impresia unei mase urlânde și dezordonate, total dezorganizate.

Doar în aparență.

Venirea lor – anunțată de barierele de spirite pe care le plantaseră și care, conform credinței oricărui celt, îi apăra de farmecele și de armele dușmanilor – era o imagine impresionantă. În penumbra dinaintea zorilor, paria plantaseră parii în pământ, la poalele colinei, orientați spre templu, siguri că nimeni nu ar fi îndrăznit vreodată să-i smulgă de acolo.

La vederea pieilor umane proaspăt argăsite și a țestelor rudelor lor fixate în furcile parilor, mulți dintre cei din neamul Donaganow cedară în fața fricii superstițioase și o rupseră la fugă, întorcând spatele sulițelor, *alm* și armei pe care o găsise Morc – o armă care îi permitea să compenseze numărul mult mai mic de oameni pe care îi avea : o mulțime de câini de luptă.

Îi dobândise de la negustori, dar mai ales din *teuta* Logosen vras-mor, Luh-quylkynas ruth și Torgwalch, unde se dusese să parlamenteze ; avusese câștig de cauză datorită aurului lui Fergus și urii față de poporul Donaganow, pe care o alimenta prin raziile în căutare de sclavi pe care le făcuse în mijlocul acelor clanuri toată iarna, în numele lui Alaw.

Aspri, brutali, solizi și de o agresivitate de ucigaș, inundară câmpia cu lătrături furioase, mușcând tot ce întâlneau în drum. Alergau înaintea hoardei alcătuite din paria și din sclavii cei noi pe care Morc îi adunase în grabă de pe unde îi găsise, promițându-le un rang și libertatea în schimbul jurământului de a lupta sub aripa acelui nou stăpân al marginalizaților și rege peste un regat ce încă nu exista. Însă, cu tot cu războinicii cei noi și cu câinii, încă erau în inferioritate numerică. Iar asta Morc o știa prea bine. Nu avusese suficient timp ca să culeagă oameni în plus, dar aceea era ultima zi în care ar mai fi putut să acționeze. Trebuia, așadar, să pună la bătaie toate

forțele pe care le avea, aruncându-le la grămadă în luptă.

Mai întâi de toate, surpriza: cei de la templu nu se așteptau la un asemenea atac, iar zidurile de apărare din scuturi alcătuite de războinicii lui Ölvik și Rury și de războinicele Geal Chossach erau destul de firave. După cum porunciseră Conan și Cathbad, toate eforturile fizice trebuiau concentrate în încheierea la timp a lucrărilor la noua aliniere a blocurilor.

Armata de paria nu sparse liniile. Pentru că pur și simplu nu urmărea asta. Lovi, lăsând în urmă victime, se retrase, rapid, până pe culme, într-o poziție sigură, de unde puteau fugi, dacă oamenii de la templu ar fi pornit cumva în urmărirea lor. Hodr și Bave conduseseră atacul sângeros. Morc avea alte intenții.

Cei mai buni războinici din clanul Nemed al lui Fergus care mai rămăseseră se împărțiră în două grupuri: unul sub comanda lui Morc, celălalt avându-l la conducere pe stăpânul lor dintotdeauna.

Atacară satul ca lupii, după ce așteptară ca grosul războinicilor Donaganow să plece până la ultimul în direcția Dansului Uriașilor, atrași de strigătele de alarmă și de vacarmul bătăliei.

— Mai așteptăm puțin. Imbecilii aceia o să alerge după oamenii noștri degeaba, ca niște câini vagabonzi care au pierdut urma, murmură satisfăcut Morc. Îi vedeți acolo, pe colina din față? Arătă din șa, cu brațul întins, siluetele minuscule din depărtare care se regrupau în acea poziție ușor de apărat. Bave și Hodr deja se retrag pe înălțimea colinei. În siguranță!

— Ce noroc pe tine să afli când a plecat Conan la vânătoare, zâmbi Leher, încercând să-și struneasscă animalul, care necheza nervos.

— Zeii sunt cu noi din pricina ideii prosteşti pe care a avut-o fratele meu vitreg, dar în rest norocul nu are nici un amestec.

— Fără *Eachtrannach* în frunte, o să ne cadă ca păstrăvii în chipcel, adăugă Niall. Cum de ai aflat?

— Asta arată că aurul nu e menit să mulțumești zeilor. E bun să cumperi oamenii și informațiile, râse tare Morc, după care deveni iarăși serios. Cu așezarea aproape goală și cu lucrările la templu practic încheiate... Donaganow ne așteaptă! Hodr și Bave și-au făcut treaba. Acum e rândul nostru! Să mergem! Știți ce aveți de făcut!

Trupa de călăreți pe care-i alesese se avântă către colibe în galop, venind dinspre răsărit, exact din partea opusă direcției de atac a celorlalți paria asupra templului. Erau puțini – rapiditatea și surpriza erau tot ce aveau.

Printre urletele femeilor și ale copiilor care alergau înainte de a fi seceraţi de copitele cailor, printre norii de praf și ordinele strigate cu glas puternic, nemezii atacară puținele gărzi rămăse, ținându-le pe loc într-o confruntare de la care nu urmăreau decât să câștige timp.

Fergus profită de situație și, după ce se înțelese printr-un semn cu Morc, se despărți de acesta, îndreptându-se către o altă parte a satului.

La rândul său, Morc găsi ceea ce căuta: unde puteau fi copiii lui Conan? În faţa adăpostului lui Gwynedd, apărându-și mama cu sabia scoasă. Își mână cu brutalitate înainte calul... și îl zări pe unul din ei. Owain sau Tyren nici nu conta: amândoi erau doar carne de schimb. Chemă la el alți doi *flaith* și îl fixă pe tânărul care nu mai era de acum un copilandru; trecuse probele de inițiere, așa că putea fi învins și apoi ucis, fără nici un drept la clemență.

Owain nu arătă nici frică, nici teamă respectuoasă; dar nimeni nu avea să afle vreodată ce se petrecuse în sufletul său în acele momente. Ridică sabia de bronz și scutul din lemn, pregătindu-se pentru o luptă deja pierdută; și totuși, apără intrarea în casa unde zăcea Gwynedd. S-ar fi salvat dacă ar fi fugit. Dar nu se gândi nici o clipă la așa ceva, nu-i stătea în fire. Ar fi putut chiar să câștige lupta înfruntând un singur agresor, însă doi nemezi încercați care-i închiseseră

flancurile, împingându-l către calul lui Morc, erau prea mult pentru un singur războinic de vârsta lui. Execută două lovituri largi din lateral; prima nimeri în gol, a doua izbi scutul întărit al nemedului. În clipa aceea se aştepta să simtă arsura rănii de tăiş sau durerea mortală a loviturii date de vârful unei suliţe. Nu se întâmplă nici una, nici alta. Auzi, în schimb, deformată, vocea lui Morc.

— Nu-l saluţi pe unchiul tău?

Voia să-l scuipe şi-apoi să-i sară la gât, dar lovitura în cap îi spărsese ceva înăuntru, probabil, căci sângele pornise să-i curgă, pielea îi era sfâşiată de lovitură, iar acum nu mai reuşea să se ţină pe picioare. Totul se învârtea în jur; şi continuă să se învârtă încă o vreme, chiar şi atunci când Morc îl puse de-a curmezişul pe calul său, plecând în galop, escortat de toţi războinicii nemezi, care băteau în retragere.

Fergus fu mai puţin norocos. Acţiona de unul singur, după obiceiul său. Dar nu reuşi să o găsească pe Wee. Învingeau, şi totuşi blestemă scrâşnind printre dinţi. Trebui să dea zdravăn pinteni calului fiindcă războinicele Geal Chossach se întorceau în plină goană de la templu pe cărarea dinspre sat, dornice doar să atârne lângă colibele lor încă un cap de nemed retezat.

Inima îi zvâcnea tare în piept, ca şi cum s-ar fi zbătut sub loviturile de baros ale lui Goibnu, iar plămânii, în goana lui nebună, îi ardeau de parcă ar fi avut înăuntru flăcările din cuptorul zeului faur din Tùatha Dé Danaan. „Mâine e ziua de *Goelowan*. De asta a atacat Morc", gândi Conan când, ajuns în spatele templului, se opri din alergare, trecând pe lângă mica armată de paria retrasă pe colină. „Dar de ce nu implântă cuţitul până la os, doar e în avantaj?"

Nu avea încă un răspuns; cunoscându-şi însă fratele vitreg, se temea de ce era mai rău. Morc nu făcea niciodată nimic fără un plan bine ticluit.

Ceva nu se potrivea. Cu siguranţă ceva nu era în regulă, pentru că altfel nu ar fi reuşit să ajungă până

la templu fără să-l împiedice câteva vârfuri de suliță de-ale dușmanilor, așezate acolo ca să-i taie calea de întoarcere și, în fond, de salvare.

Îi văzu pe Ölvik și pe Rury alergându-i în întâmpinare; cel dintâi rămăsese să apere Templul Luminii; cel de-al doilea se întorcea din sat. Iar chipul său avea o expresie pe care Conan nu ar fi vrut să o vadă vreodată.

— Nu e vorba despre Gwynedd.

Roșcatul văzu cum se instala pe chipul prietenului său teama și îngrijorarea. Șovăi.

— E Owain.

Auzind asta, Conan înțelese imediat care erau intențiile lui Morc. Se strădui din greu să rămână calm și-și spuse că încă mai era o speranță: nu i-ar fi răpit fiul dacă ar fi vrut să-l vadă mort. Îi puse să povestească totul, direcția în care fugiseră Morc și Fergus, Niall și Leher și mai ales dori să afle numărul exact al nemezilor. Luă apoi cu el același număr de războinice Geal Chossach și pe Magmor, poruncindu-le să se pregătească pentru vânătoarea de oameni. Nu voia să ia prea multe forțe din trupele înarmate de la templu și din sat; se aștepta la orice surpriză din partea fratelui său vitreg.

— Dar oare nu asta vrea Morc? obiectă Rury contrazicându-l, deși era îngrijorat de soarta lui Owain, pe care îl privea ca pe un nepot. Să te atragă în capcană?

— Morc vrea să facă schimb, Rury. Mâine e *Goelowan*. Iar Morc știe asta. Templul nu e încă gata; mai mult chiar, exact acum avem nevoie de efortul cel mai mare pentru a încheia lucrările la data cerută de zei. Și el ne obligă să ne împărțim forțele.

— Să schimbe cazanul, și sabia, și magia templului, spuse cu amărăciune Rury.

— A așteptat să facem noi munca, adăugă Ölvik. Și acum culege roadele!

— Raziile sunt ce știe el cel mai bine să facă, comentă Străinul, strângând din dinți. Lucrurile s-au întâmplat așa cum ar fi trebuit să-mi închipui, nu cum voiam

eu. A profitat de lipsa mea. A atacat la locul potrivit, în momentul potrivit. Asaltul armatei de paria asupra templului a fost doar o diversiune. Morc îi voia pe Owain sau pe Tyren. Şi l-a avut pe el. O să învingă! spuse Conan strângându-şi pumnii. Dar eu nu pot să nu-mi salvez fiul.

Oboseala nopţilor albe petrecute lângă Gwynedd, epuizarea după goana aceea în căldura zilei i se prelingeau pe trup ca ploaia.

— Maestre...

Făcu un semn de plecăciune: cu toată prietenia de o viaţă întreagă, nici măcar *Ard Righ* nu se putea adresa unui arhidruid fără să folosească o formulă de respect.

— Dacă nu mă întorc, ştii ce să faci cu Gwynedd. Eu mai am încă o treabă de rezolvat. Apoi am să plec la ultima vânătoare, spuse Străinul întorcându-se încă o dată înainte de a porni pe cărarea lungă spre sat. Tu şi cu Ölvik rămâneţi aici, le porunci războinicilor partholon şi skeld. Trebuie doar să-i ţineţi la distanţă pe feciorii de scroafă de acolo de sus. Nu-i lăsaţi să se apropie, deşi pun rămăşag că n-o să mai coboare, cel puţin dacă am înţeles bine ce coace mintea plină de bube a fratelui meu vitreg. Şi mai ales nu cădeţi în greşeala să vă lăsaţi provocaţi de ei şi să urcaţi până acolo. Nu e nevoie să-i castrăm; ajunge să le tăiem capul cu care gândesc. Şi de asta o să mă ocup eu!

O pornise deja la drum, dar furia surdă ce clocotea în el îl făcu să sfideze până şi blestemul spiritelor morţilor şi al spectrelor lor. Strigă, fără măcar să se întoarcă:

— O plăcuţă de aur pentru oricine doboară parii aceia şi îngroapă rămăşiţele războinicilor!

Ziua abia începuse când Bodmall dădu afară toate servitoarele din casa în care suferea Gwynedd. Se asigurase mai întâi de plecarea lui Conan la vânătoare şi a lui Cathbad la templu, unde urma să verifice ca toate preparativele pentru a doua zi să fie încheiate.

Apoi *bandruì* ceru să rămână singură pentru scurtă vreme. O aduse atunci înăuntru pe bătrâna *tioges* și o lăsă să-și facă treaba.

Căpetenia Geal Chossach se plimba agitată în sus și în jos, când la intrare, când la căpătâiul lui Gwynedd. Se gândise că skeld era otrăvită *tre luih eccineol* cu buruiana *eccineol*; sau cu lapte de smochin otrăvitor amestecat cu zambilă albă și iarba cerbilor, fără însă ca antidoturile directe pe care i le administrase să aibă vreun efect. Ori poate chiar victimă a ciupercilor otrăvitoare, ca pălăria-șarpelui, dat fiind că nu era mortal; însă nu era vremea lor și, în plus, delirase, pradă halucinațiilor și viziunilor dinainte de moarte. Sau poate a fructelor otrăvitoare ale arborelui de tisa, veșnic verde; nici asta nu era posibil, căci Gwynedd le cunoștea bine, și nu ar fi mâncat vreodată așa ceva. Nu mai înțelegeau nimic. Se strecură afară din casă, aruncând câte o privire să se asigure că nu se apropia cineva; și, în nici un caz, Conan și Cathbad. Dar dacă se aștepta cumva la vreo practică mai ciudată de vrăjitorie din partea lui *tioges*, rămase dezamăgită.

Bătrâna o dezbrăcă pe Gwynedd, lăsând-o goală și întinsă pe așternutul de paie.

Femeia skeld tremura de frig, în ciuda căldurii de vară, iar ochii adânciți în orbite, ce păreau doar o amintire a luminii strălucitoare care ardea în spatele irișilor limpezi, erau acum întunecați de suferință.

Tioges nu săvârși oferte votive și nici ritualuri stranii ori gesturi obscene, specifice pentru șamani, sau vrăjitorii cu foc. Se limită să-și treacă mâinile pe deasupra corpului ei, abia atingând-o. Fața ei serioasă semăna cu o mască monstruoasă tăiată în lemn, una dintre acelea pe care *aes dana* o ascundeau în pădure pentru a îndepărta vizitele nocturne nedorite ale spiritelor defuncților. Începu cu capul, din partea stângă, și repetă aceeași operație pe partea dreaptă, îngânând cu gura închisă un fel de vibrație oscilantă ce se înălța și cobora în intensitate și ca ton după zona bolnavă pe care o întâlneau mâinile sale.

Gwynedd se clătină de câteva ori, arcuindu-se în sus, atrasă parcă de forța ce venea dinspre acele mâini noduroase și ferme.

Tioges se clătină iar și iar, căutând să se opună energiei ce se afla în trupul bolnav al femeii din neamul Lochlann.

Exact atunci ajunse la ele, de afară, sunetul melancolic al cornului. Urmat de un vacarm clocotitor, cai în galop și acel de neconfundat, malefic zăngănit al armelor. Cineva îi luase prin surprindere, atacând așezarea celor din Donaganow pe când majoritatea bărbaților era la templu.

Țăranca păru să nu audă nimic, absorbită de lucrarea sa, ce părea să-i îndrepte silueta, cocoșată cu câteva clipe mai înainte.

Din acel moment, Bodmall nu mai avu timp să observe cu atenție lucrarea bătrânei *tioges*, îngrijorată fiind că paria înarmați și nemezii ar fi putut năvăli înăuntru dintr-o clipă în alta. Alergă spre ieșire și, în timp ce trecea pe lângă *tioges*, îi păru că femeia era învăluită într-o aură de lumină intensă. Dar nu reuși să vadă bine, chemată fiind afară de strigătele de luptă și de praful pe care călăreții și războinicii îl ridicau în ulița satului. Nu băgă în seamă acea viziune de o clipă și o puse pe seama luminii razelor soarelui ce se prefirau prin crăpăturile acoperișului de paie. Apoi fața îi deveni lividă : îl văzu din spate pe Owain, înfruntându-i de unul singur pe Morc și pe alți doi *flaith* din clanul Nemed, și închise ochii. Fiindcă nu putea face nimic să-l ajute. Când se întoarse din nou înăuntru, căutând să vadă mai bine, totul se terminase, iar țăranca stătea îngenuncheată la căpătâiul lui Gwynedd, sfârșită, cu bărbia în piept și cu ochii închiși.

Bodmall o ajută să se ridice și-i dădu să bea apă și hidromel.

Femeia își reveni, tușind și scuipând, cu respirația precipitată, ca o iapă bătrână stoarsă de vlagă și acoperită de sudoare.

Gwynedd respira deja mai liniștită.

Bodmall simțea speranța renăscând; bătrâna *tioges* însă vorbi cu greu, încercând să se ridice:

— O să moară, spuse cu voce uscată. Dar nu azi.

Scotoci prin tolba zdrențuită.

— Poate o să moară mâine. Dacă nu-i dai asta.

Luă câteva mâini de fructe lungi și ascuțite și ierburi cu spini, adăugă un praf cenușiu și se apropie de o masă joasă, lângă focul aprins în vatră. Începu să curețe de spini fructele și frunzele ascuțite, le pisă pe toate pe lemnul murdar al mesei și le puse să fiarbă în apă.

Afară lupta continua, într-un vuiet neîntrerupt. Un vârf de suliță străpunse acoperișul casei, urmată la mică distanță de două săgeți azvârlite de *alm*, care găuriră un perete lateral. Vârfurile erau unse cu grăsime de pește și aprinse. Dacă nu ar fi fost înăuntru Bodmall ca să stingă repede flăcările, înăbușindu-le cu piei vechi de oaie și cu blănuri de câine, focul s-ar fi întins, iar Gwynedd ar fi avut înainte de vreme un rug funerar, demn de o nobilă lochlann.

Țăranca săvârși fiecare gest fără să pară a-și da seama de ceea ce se întâmpla afară. Îi arătă căpeteniei Geal Chossach cum să prepare amestecul și în ce cantități, apoi se lăsă în sfârșit să alunece pe o grămadă de blănuri de urs pline de purici, adormind, în final, ca și cum în jurul ei nu mai exista nimic altceva.

Geal Chossach o observă de la distanță, privi și la Gwynedd, care respira ceva mai liniștită, și se surprinse zâmbind. Își dori ca *tioges* să se trezească și să plece înainte de întoarcerea lui Conan. Și își mai dori să nu adoarmă: nu închisese de două zile ochii. Ce o uimise cel mai tare pe Bodmall era faptul că acea *tioges* lucrase într-un mod atât de diferit de practicile tipice ale șamanilor din orice *teuta;* nu făcuse nimic ostentativ, nu-și arătase, privind spre cer, albul ochilor, nu scosese urlete neomenești; totul la ea fusese cunoaștere și energie. Nu era vorba despre o descântătoare ramolită care recită formule magice în nopțile cu lună plină. Femeia asta nu era o țărancă neinstruită. Îi păruse mai degrabă

a fi o *bandruì* de prin acele locuri, care poate că în tinerețe studiase medicina, chiar dacă acum nimeni nu mai era dispus să o asculte sau să se încreadă în ea. Nimeni în afară de Bodmall.

Iar ea își dori ca lucrurile să stea chiar așa, pentru ca Gwynedd să se bucure de toate acestea. Altfel, mânia Străinului ar fi făcut ca bătălia ce izbucnise afară să pară o joacă de copii.

Când Conan intră în semiîntunericul marii case a lui Alaw, Gwynedd era singură. Și în mintea ei era singură. În stare de semiconștiență, șopti cu greu câteva cuvinte confuze, abia mișcând buzele atunci când soțul ei îi luă o mână într-ale sale.

Când o atinse, Străinul simți frigul, frigul acela care intrase în oasele femeii ajunse acum la capătul puterilor.

— Ai făcut toate astea din vina mea, din iubire. Și eu nu pot nici măcar să-ți mulțumesc, pentru că nu-mi auzi cuvintele, șopti. Rezistă, draga mea *Banrì*. Mă duc să-l iau pe fiul nostru. El măcar o să trăiască, chiar de-ar fi ultimul lucru pe care l-aș face, promise el. Și, dacă eu n-o să mă mai întorc, va rămâne el împreună cu Tyren să se ocupe de tine.

Un sughiț ușor îl făcu să se întoarcă spre ungherul cel mai îndepărtat al casei, părăsită acum, plină doar de o tăcere sinistră. O văzu pe fiica sa plângând încetișor, ghemuită pe jos, într-un colț întunecat, strângându-și la piept genunchii, cu obrajii scăldați în lacrimi și căutându-și tatăl cu o privire rătăcită.

Conan se ridică, iar fata alergă la el, îmbrățișându-l, chiar în clipa în care Gerd se întorcea s-o îngrijească pe Gwynedd. Nu fu nevoie de multe cuvinte. Tyren încă nu alungase din suflet suferința după moartea lui Pwyll. Iar acum, destinul se răzvrătise împotriva ei și a mamei sale.

Tatăl ei o conduse afară, la soare, și, doar atunci când se opri din plâns, dăruindu-i un zâmbet abia schițat, el văzu cât era de palidă, de trasă la față și

de slabă, și cu o expresie de suferință cum nu ar fi trebuit să aibă niciodată o copilă atât de frumoasă de vârsta ei.

— Și pentru tine plec. Să-l caut pe Owain. Nu e un frate ca oricare altul, nu-i așa? Și nu pentru că e fiul meu, ești de acord?

Încercă să zâmbească, strângând-o în brațe ca s-o liniștească. În pieptul lui însă inima îi era frântă, întocmai ca inima fiicei sale.

— O să-l luăm cu noi și pe Banàn, fu primul comentariu al lui Conan. E leneș și gras, dar are un nas capabil să descopere un păduche în întunericul dintre fesele lui Magmor de la o sută de pași distanță.

Urcară în șa într-o atmosferă încordată și încărcată. Femeile războinice din Cetatea Femeilor din Inis Fàil, împreună cu garda de corp robustă, mare cât un munte, a Străinului și cu un mistreț recalcitrant venind pe urma lor.

Nu făcură nici trei pași. O siluetă subțire, dar hotărâtă li se puse înainte.

— E bărbatul meu. Vin cu voi, îl fixă Wee pe Conan cu un aer sfidător.

Pe chipul ei, Străinul citi pentru o clipă încăpățânare și hotărâre; avea aceeași fire ca a lui Gwynedd. Owain urma să aibă ceva de furcă cu ea; în schimb, avea alături o tovarășă minunată.

— Eu plec oricum, insistă ea, fără să scape din ochi căluțul cenușiu și nervos, pe care îl găsise cine știe pe unde. În grupul vostru sau de una singură. Sunt în stare să merg pe urmele voastre...

Conan întoarse calul și îi dădu repede pinteni, mascându-și un zâmbet pe care nu reușea să și-l rețină, în ciuda situației grele în care se aflau. Și în spatele lui o porniră cu toții într-un nor de praf.

Întrucât nu primise nici un răspuns, tânăra venea zâmbind în urmă, călărind fără șa; aproape pierdută în vârtejul acela de praf, fără să-i pese, surâzătoare.

Vânătoarea dură o bună parte din zi. Fără nici un rezultat. De mai multe ori Magmor crezu că se afla pe drumul cel bun, dar urmele, în special la ieșirea din sat, erau atât de amestecate – animale, oameni și cai, care bătătoriseră întruna locul –, încât le venea foarte greu să distingă urmele lăsate de nemezi în goana lor. Le regăsiră de mai multe ori pe lângă râu, și atunci avură certitudinea că fugarii foloseau cel mai vechi dintre trucurile cunoscute: urcau sau coborau călare pe firul apei, pentru a-și pierde urma. Conan trimise patru cercetași, doi pe maluri, unul către munte și ultimul către vale, pentru a identifica locul în care ceata lui Morc și a lui Fergus părăsise râul. Fără succes însă. Nici măcar Banàn nu fu mai priceput. Singurul rezultat pe care îl obținură era puzderia de urme amestecate pe care le descoperiră în mâlul prundișului.

Magmor blestemă în felul său, gâfâind și întărind totul prin gesturi amenințătoare.

— *Nu se poate! Nu puteau să zboare!*

Conan își strânse ochii violeți în lumina zilei ce se apropia de sfârșit. Își trecu mâna peste fața obosită, sprijinindu-se de grumazul calului, la fel de extenuat ca el. Simți în trup o nevoie disperată de a se lăsa să alunece, să doarmă, să se odihnească, să închidă măcar ochii. Dar nu o făcu. Se obligă, în schimb, să gândească. Iar și iar. Fiindcă nu se terminase încă.

— Bătrâne Dos-Negru, chiar ai avut dreptate, mi se pare, mârâi. Au zburat. Ca pe caii înaripați ai lui Manannan.

Negrul îl privi urât, punând cuvintele acelea pe seama oboselii, a insolației ori, chiar mai rău, crezu că îl lua în derâdere.

— Ce e? îl tachină. Eu am zis de cai! spuse Conan zâmbind și întorcându-l pe al său. Urmați-mă! Câte urme am găsit în vale? O turmă întreagă? Priviți! S-au amestecat cu o ceată de cai sălbatici. Pun rămășag pe masa de *fidcell* a lui Cathbad că, dacă urmăm

mulțimea aceea de urme, mai devreme sau mai târziu, se despart.

Ridică tonul, în timp ce dădea din nou pinteni calului.

— Și armele noastre își vor primi răsplata binemeritată.

— Dar masa e a lui Cathbad, nu a ta, îi reproșă Wee, strigându-i din urmă.

Socrul său zâmbi, fără să se întoarcă.

— Tocmai de asta o şi pun la bătaie!

— *Încep să cred că citeşti viitorul precum Cathbad!* spuse Conan zâmbind satisfăcut de comentariul lui Magmor, pe când mergeau după urmele care se despărțeau.

Mulțumirea fu de scurtă durată. Nu mai rămăseseră decât puține ore de lumină, iar urmele se învârteau în cerc.

— Mă simt pierdut ca pe ulicioarele pietruite din Temair Luachra! răbufni Străinul. Nădăjduiesc numai să nu-l găsesc legat de un copac şi făcut bucăți.

Amintirea Aoifei îl năpădi cotropitoare, iar Conan dădu glas propriilor temeri cu o voce egală, ce nu mai părea a lui.

— Ce-ai zice de o călăuză mai bună decât zeul pădurilor?

Limba din nordul ținutului Inis Fàil îi lăsă pe toți fără grai, în timp ce o figură respingătoare se materializa pe un bloc mare de piatră, printre trunchiurile mestecenilor.

— Goban! exclamă Străinul, nevenindu-i să-şi creadă ochilor.

Avea înainte fața porcină a micului sclav pe care Morc îl adusese în starea aceea de gunoi uman, retezându-i nasul şi urechile şi stâlcindu-i pentru totdeauna picioarele.

— Ar trebui să spun că îmi face plăcere să te revăd?

— Cred că da, *Eachtrannach*. Dacă îți pasă de viața lui Owain.

La auzul numelui, Conan tresări. Goban era la curent cu toate.

— Cum aș putea să mă încred în tine? Pari a fi sortit să-mi fii călăuză, dar m-ai trădat deja o dată, din același motiv.

Magmor îl privi încrâncenat, amintindu-și cum îi descoperise înșelăciunea. Pedeapsa brutală pe care o primise Goban venise tocmai după eșecul său.

Contrar așteptărilor și în ciuda condiției în care se afla, Goban izbucni în râs, un râs sarcastic.

— Te întreb, m-ai văzut bine? Sclavul care te-a trădat nu mai există acum! Uită-te la mine, spuse el deschizându-și brațele într-un gest dezarmant. Puternice *Ard Righ*, nu ai de ales. *Trebuie* să te încrezi în mine.

— Și dacă te țintuiesc de mestecenii de colo, în amintirea vremurilor de demult?

— Sigur, ai putea s-o faci, se strâmbă îngăduitor. Dar ce ai avea de câștigat din asta? Cu corpul pe care îl am acum, sunt deja mort. Chiar de atunci, de când ne-am întâlnit ultima oară!

— Ce vrei?

— Încă n-ai înțeles? Și tu, la fel ca Eochy, crezi că orice lucru poate fi cumpărat?

Chipul șchiopului se întunecă dintr-odată.

Iar Conan înțelese câtă ranchiună purta în el.

— Ia-mă cu tine, și n-o să-ți pară rău. Atât îți cer.

Conan privi în sus. Se găseau în inima pădurii, iar lumina soarelui nu promitea să stăruie prea mult pe cer. În plus, coroanele copacilor o împuținau și mai tare, îngreunându-le tot mai mult cercetarea urmelor. Își îndemnă calul, se duse până sub blocul de piatră, întinse brațul drept și-l ajută pe Goban să urce în spate, pe șaua calului său.

În timp ce-l lua pe cal, Străinul își dădu seama că îl bruscase, fără să vrea însă; strâmbăturile sincere de durere ale șchiopului spuneau multe despre calvarul și suferințele de fiecare zi pe care le purta în trup.

Cu toate acestea, Goban nu se văită. Mai mult, își luă o expresie de bucurie sălbatică, născută din gândul răzbunării.

— Să mergem de aici! Coboară pe coasta aceea stâncoasă, treci pe lângă cocioaba izolată de-acolo și pe lângă căpițele de fân, pe urmă traversează pădurea de mesteceni.

Arătă întinzând brațul, iar Conan observă că nu avea un deget, semn al condiției de sclav.

— E un luminiș mare, unul singur, un râu cu apă verde și o pajiște moale precum mușchiul, o cascadă mică, transparentă, și o serie de grote parfumate de cimbru și de orhideele sălbatice. Pare locul jocurilor Poporului Fermecat. Dar, de fapt, e bârlogul mizerabil al armatei de paria, acolo l-au ascuns pe fiul tău. În vizuina lui Morc, spuse el cu voce tare ca să se facă auzit în șuierul galopului. Gândul lui era să vină mâine la templu și să-ți propună schimbul, dar noi o să-l luăm pe nepregătite și o să-i răsturnăm planurile.

— *Sunt toți ai voștri,* gesticulă Magmor înspre escorta de Geal Chossach.

Pentru el nu era, cu siguranță, o problemă să evite orice șoaptă, în timp ce pregăteau ambuscada.

— *Conan s-a dus cu Goban: înseamnă că pentru el asta-i o joacă de copii. Noi trebuie să avem grijă să-i prindem!*

Contrar obiceiurilor sale, Wee nu se opuse. Cu o expresie bizară pe față trecu înainte, în umbra „campionului" uriaș cu piele de abanos.

Femeile-soldat formară un evantai în jurul platoului larg, stâncos, din fundul pădurii de ulmi, nuci și mesteceni.

Cei câțiva nemezi nu se așteptau, cu siguranță, la o ambuscadă în acel ascunziș neștiut aproape de nimeni. Și niciodată nu se gândiseră că aveau să fie trădați de Goban; pentru ei era doar un șchiop care abia de se mișca. Obosiți în urma raziei din sat, își pregăteau acum tabăra și aprindeau focurile înăuntrul grotelor ce împânzeau zona.

— Nemed înseamnă sacru. Dacă te mişti, o să te duci să explici asta poporului de pe Colinele Fermecate! mormăi o femeie-soldat, punând lama scurtă la gâtul primului dintre nemezii care trecu pe-acolo.

Nu fu nevoie să i se traducă, vorbeau aceeaşi limbă, străină de acele locuri, limba din Inis Fàil. Cuvintele ei arătau cât era de încordată. Aştepta o reacţie din partea lui.

Care nu veni.

Războinicele lui Bodmall se găsiră faţă în faţă cu un grup care-şi pierduse încrederea şi era gata să renunţe; cu spiritul şi orgoliul slăbite, părea mulţumit să termine odată cu anii de rătăcire în care fuseseră obligaţi să se ascundă prin păduri şi să trăiască o cu totul altfel de viaţă decât trăiau în ţinuturile lor.

Aruncară armele într-o clipită.

Ultimul ecou al zăngănitului armelor aruncate grămadă în mijlocul luminişului încă nu se stinsese când femeile nemezilor, cu bătrânii şi copiii lor, veniră în faţă, alăturându-se bărbaţilor. Mai întâi timid, apoi tot mai mulţi, roind dinspre grote. Aveau cu toţii feţele scobite şi suferinde în urma lipsurilor provocate de o viaţă de fugari. Iar acum se aşteptau la represalii din partea celor care îi capturaseră.

Apoi una dintre femeile nemed avu o străfulgerare şi le şopti alor săi:

— Sunt *ben*... Sunt toate femei!

Surâse către războinicele Geal Chossach, gândindu-se că încă mai puteau spera la îndurare. Şi la fel făcură şi celelalte femei din grupul de fiinţe disperate.

— *Violenţa are feminin doar numele,* îngână Magmor.

Gesticulă pentru prizonieri, şi o războinică traduse.

— ...nu eu hotărăsc. Tot ce pot să vă promit e că aici nu vor fi masacre. Urmaţi-mă, şi *Ard Righ* vă va hotărî soarta.

Femeia căută să-şi păstreze o expresie dură, dar pesemne că nu fu destul de convingătoare, căci mulţi dintre copii şi mamele lor îi răspunseră zâmbind.

— E adevărat că un sclav de-al meu comandă acum duşmancele mele?! se auzi din spatele rândurilor

războinicelor vocea provocatoare a lui Fergus şi totodată şuierul sabiei ieşind din teacă.

Ştia că în înfruntarea aceea inegală nu avea nici o speranţă de reuşită; toate duelurile cu Magmor se încheiau repede, însă onoarea trebuia să primeze.

Situaţia deveni încordată. Armele încă mai erau în mijlocul luminişului, iar dacă nemezii ar fi reacţionat, ar fi fost o înfruntare deschisă.

Magmor fu cel care înţelese primul asta. În situaţia aceea rămasă într-un suspans periculos, el le opri pe războinicele lui Bodmall cu un gest categoric şi se întoarse să-l înfrunte pe Fergus.

— *Pe mine mă vrei...*

— Mi-ai scăpat la graniţa ţinutului meu. Apoi în câmpia de lângă Cetatea din Toraigh... Te-am răscumpărat de la negustorii din ţinuturile de dincolo de mare, de la miazăzi, continuă încercata căpetenie de clan, învârtindu-se în jurul lui fără să-i pese de ceilalţi. E vremea să-mi iau înapoi ce-i al meu, îl sfidă el, aplicând prima lovitură cu sabia lui cea lungă.

Magmor pară cu securea sa uriaşă, pusă de-a curmezişul.

— *Şi eu am ceva de-al tău*, gâfâi fără ca rivalul lui să-l poată înţelege.

Se depărtă la trei paşi către marginea pădurii, puse mâna pe creatura care se ascunsese între mesteceni, îşi făcu din ea scut, ţinând-o de gură, şi înaintă spre tatăl ei.

Din rândurile nemezilor răsună geamătul Murnei; interveniră mai multe braţe ca s-o împiedice să alerge spre fiica sa.

Fergus strânse ochii şi scoase un horcăit gutural, ca şi cum cuvintele l-ar fi sugrumat.

Magmor puse lama la gâtul fetei.

— *Ce e? Nu mai vrei să vii să mă iei?* se minună el de expresia stupefiată a celuilalt. *Cum e să ai propria fiică sub ameninţarea morţii? Singurul lucru ce ţi-e scump pe lume! Tu n-ai avut îndurare de a mea!*

De astă dată nu fu nevoie de nici o traducere; gesturile negrului şi disperarea sa îi îngăduiră lui Fergus

să-și aducă aminte de sfârșitul copilei de culoare pe un promontoriu îndepărtat, cu mulți ani în urmă.

Wee nu se speriase atunci când Magmor pusese mâna pe ea. Fusese întotdeauna protejată de el. Magmor fusese întotdeauna – ca și pentru ceilalți copii din grupul lui Conan – un prieten sincer, credincios, cu un aer jovial și protector. În situația aceea critică însă, o trecură sudori reci. Părea că forța brută nemăsurată pe care era în stare s-o descătușeze acel colos nu mai putea fi ținută în frâu.

Fergus înțelese și el asta. Și fu cuprins de groază.

Era exact ceea ce voia Magmor, care strângea în mână securea uriașă, așezată la gâtul lui Wee.

Nimeni nu mai spuse nimic.

Bolborosind încetișor, nedeslușit, căpetenia nemezilor căzu în genunchi, cu bărbia în piept, iar vârful sabiei sale inutile se opri în pământ. Apoi așteptă. Nu mai avea în urechi decât vuietul sângelui ce-i pulsa în cap din cauza groazei. Clipe infinit de lungi; până când, într-un final, își regăsi orgoliul și fu în stare să ridice capul, privindu-și moartea în față.

Magmor se depărtase la o distanță bună. Și, cu el, războinicele Geal Chossach și toți oamenii lui Fergus. Doar el mai rămăsese să li se alăture, și s-o pornească la drum cu toții.

În fața nemedului era acum numai Wee, care se aplecă să-și îmbrățișeze tatăl și să plece împreună cu el.

„Surpriza e totul!“ se gândi Conan la cuvintele Dryadiei când apăruse pe câmpul de luptă cu toți ai săi din clanul Leth-ky, hotărând soarta înfruntării. Locul unde era ținut Owain se afla la depărtare de tabără.

— Te salut, frățioare!

Își opri calul în luminiș, luând un ton de parcă de-abia s-ar fi întors după o plimbare lungă. Erau singuri. În acel moment păreau să fi revenit la vremea tinereții lor, la Toraigh, la confruntările și la vechea rivalitate, încă vie.

Năucit, Morc se răsuci ca o fiară pe care o prinzi de coadă. Nu mai știa ce să creadă. Era absurd: Conan se afla acolo.

— E imposibil... lăsă să-i scape fomorianul, trăgând instinctiv cu ochiul către intrarea în grota cea mai apropiată.

Un semn de dezorientare abia simțit, care însă nu-i scăpă Străinului; cel puțin după cât îl cunoștea pe Morc. Fratele său vitreg avea sabia la șold, deci nu după armă se uita, își dădu seama Conan.

— Ar trebui să-ți vezi fața, îl tachină el. Imposibilul e doar o încercare. Iar cei ca tine n-au înfruntat-o niciodată. Până azi. Pentru că acum o să-ți dau eu posibilitatea să-ți îndrepți greșeala, amenință printre dinți, coborând de pe cal.

— Foarte bine. Facem schimbul în seara asta, spuse cu un calm prefăcut, ca al norilor negri ce vestesc uraganul.

Avu o tresărire surprinzătoare chiar și pentru Conan și țâșni spre grota unde era limpede că-l ținea prizonier pe Owain. Se opri o clipă din fugă, întorcându-se spre fratele său vitreg, ca să măsoare avantajul pe care-l avea față de el, și-l văzu râzând. Râdea hohotind, vesel, cu mâinile în șolduri. Nu înțelegea nimic. Se răsuci ca să privească înainte, spre deschizătura grotei, aflată la un pas în fața sa. Și, dintr-odată, îl învălui întunericul dureros al leșinului.

Goban sălta cum putea, urcat deasupra bolții de piatră. Ținea încă în mână bâta groasă cu care îl pocnise atât de crunt în frunte pe călăul său, trimițându-l în Țara Uitării; cel puțin pentru o vreme.

Greșeala lui Conan fu graba. Dar e greu să rămâi calm și atent la toate când ești cuprins de neliniște pentru viața fiului tău. Păși peste corpul lui Morc și se precipită înăuntrul peșterii largi, în ajutorul lui Owain.

În culcușul puricos care îi fusese pregătit, întins pe o saltea de paie și acoperit cu o cuvertură din blană de câine, tânărul sângera dintr-o parte a capului, dar

nu-şi pierduse spiritul bătăios. La lumina palidă a unei torţe umede, cu un ochi umflat, lovit, şi cu celălalt acoperit de smocul de păr năclăit de propriul sânge, el se pregăti imediat să se apere – ducându-şi la ceafă mâinile legate – de alte lovituri, insultându-şi călăii.

— Aşa îl primeşti pe tatăl tău? Ăsta e respectul tău? căută Conan să glumească, în timp ce-l dezlega în grabă, ascunzând durerea pe care o avea în suflet.

În mod evident, refugiul acela era doar provizoriu. Morc nu intenţiona să-l ţină în viaţă pe Owain prea multă vreme dacă târgul cu ostaticul ar fi eşuat. Conan încercă să nu se gândească la ce durere ar fi îndurat fiul său odată rămas singur cu cel care-l răpise.

Nu avură vreme nici măcar pentru întrebările urgente sau pentru o îmbrăţişare. De afară veni vocea răguşită a lui Goban şi, în timp ce străbăteau în fugă grota, ecoul unei lupte scurte, violente, şi gemete de durere.

Morc, în picioare, se clătina ameţit, cu o umflătură ce-i creştea pe frunte.

La picioarele sale, Goban încă mai tresărea, zvâcnea ca un câine lovit, de nerecunoscut, zăcând într-o baltă de sânge, cu ţeasta spartă de bâta groasă.

Fomorianul nu reuşi să pună mâna pe sabie. Conan nu-i dădu răgaz. Lovi cu capul plecat, continuându-şi drumul cu avântul pe care şi-l luase. Se azvârli pur şi simplu asupra lui, punând în acel gest toată ura de atâţia ani de abuzuri şi suferinţe. Îndurate nu numai de el.

Lovitura cu capul îl ajunse pe Morc în torace, făcându-l să-şi piardă dintr-odată tot aerul din plămâni şi să se sufoce.

Străinul îl înşfăcă pe fratele său vitreg de părul rar, obligându-l să se ridice chiar aşa îndoit de mijloc cum era. Dintr-o singură mişcare, genunchiul lui Conan îl lovi cu precizie în nas, spărgându-i din nou, cu un zgomot surd, osul, care deveni moale precum pântecele.

„Nu. Nu din nou... ", fu ultimul gând conştient al lui Morc. Apoi sângele îi inundă faţa, chiar dacă, înainte de a-şi pierde cunoştinţa, văzu doar alb înaintea ochilor.

Avea în cap un bâzâit continuu. Sternul și coastele îl dureau atât de tare încât îi întorceau stomacul pe dos. Încerca să alerge, dar era ca și cum ar fi avut prinși de glezne colții ascuțiți ai lui Mòrrìgàn, câinele fratelui său vitreg. Deschise ochii, trezindu-se cu totul. Ar fi vrut să nu se trezească, ci să se arunce la loc, în visul cleios al leșinului. Morc gemu, atingându-și fața umflată și învinețită, năclăită de sânge. Ridică apoi ochii injectați, își văzu glezna înlănțuită de parul central al unei căpițe de fân lângă cocioaba pe care o zări la o mică distanță de marginea pădurii de mesteceni. Piciorul era sfâșiat în întregime de încercările inconștiente de a se elibera, din timpul leșinului.

Se răsuci și întâlni zâmbetul lui Conan. Stătea aplecat lângă el, la trei pași distanță.

— Bună ziua, frățioare. Voiam să te trezesc, dar nu-mi venea să-ți stric surpriza!

Părea radios; satisfacția care-l încerca alungase pentru câteva clipe durerile din suflet.

— Bine ai venit din nou în lumea celor vii. Pentru încă puțină vreme.

Puse pe pământ un jungher lung, cu lama ciobită și prost ascuțită, astfel că semăna mai mult cu un mic ferăstrău.

— Cadoul meu de adio, zise, zâmbind cu o prefăcută amabilitate.

Culcat pe spate cum se găsea, fomorianul se dădu instinctiv înapoi, trăgându-se pe coate. După doar câteva mișcări, lanțul se întinse.

Conan se ridică. Nu mai zâmbea.

— Umblă vorba că generozitatea e cea care ne deosebește pe noi doi: eu îi dau întotdeauna o șansă dușmanului meu; tu n-ai dat niciodată vreo șansă nimănui. De câte ori oamenii mei la Mur Ollamhan – rosti apăsat cuvintele jignitoare, repudiindu-i pe fomorieni – nu au tremurat văzând coiful cu craniul de lup care anunța prăpădul tău! O să vedem dacă ai în piept inima de lup pe care te lauzi că o ai!

Conan se apropie de căpiţe, întrebându-se cum de fusese ales să fie chiar el un instrument în mâinile zeilor Tùatha Dé Danaan: nu cunoştea blestemul aruncat de Laery.

— Să mă ierte zeii, dar am ajuns întotdeauna în întârziere. De abia acum reuşesc să te opresc. Pentru Maev şi Cetren, pentru Aoife, pentru masacrul de la Mur Ollamhan, pentru cel din Insula de sub Mare, pentru fiul meu, pentru Goban. Şi pentru toţi cei pe care i-ai lovit mişeleşte.

— Ai de gând să-mi tai gâtul cu aia?

Morc făcu semn către jungher. Tonul îi era bătăios, dar vocea, neliniştită.

— Nu, scuturã Conan din cap. Ţi-am zis doar. Asta e şansa pe care ţi-o dau, adăugă aruncând arma fomorianului, care încă nu înţelegea. Dacă ai sorbit în tine tot curajul lui Elatha, devorându-i inima, ar trebui să reuşeşti să-ţi tai piciorul cu unealta asta.

Arătă spre bronzul ciobit al lamei.

— O să-ţi ia ceva timp, dar poate că merită efortul.

Intră în cocioabă pentru a ieşi, după o clipă, cu un tăciune aprins. Dădu foc căpiţei mari de fân, după care aruncă acolo şi torţa. Se dădu apoi îndărăt câţiva paşi: căldura devenea deja insuportabilă.

Morc nu se putu abţine să nu înghită în sec. Porni să smucească de lanţ, încercând, fără nici un succes, să se elibereze. Glezna începu să-i sângereze.

— Întoarce-te! Nu pleca! ţipă, obligat acum să-şi apere ochii de căldura care-l învăluia din ce în ce mai mult.

Panica îl cuprinse tot mai tare.

— Lasă-mi sabia! Sabia mea! implorã, rupându-şi unghiile şi însângerându-şi degetele în încercarea de a se elibera.

Străinul o apucase pe cărarea ce ducea la grote. Acolo îl aştepta fiul său.

Flăcările începură să trosnească. Vocea lui Morc abia de se mai auzea.

— Nu pleca! Dă-mi măcar o moarte de războinic!

Vocea i se făcu tot mai slabă, şi sughiţurile îi luară locul.

Conan nu se întoarse. Ceea ce făcuse era un act necesar, un gest de dreptate, şi nu de răzbunare, pe care, ca *Ard Righ* era dator să-l facă. Dar – spre deosebire de fratele său vitreg – execuţia nu-l bucura.

Plânsul îndepărtat lăsat în urmă se transformă în strigăte sfâşietoare, venind din trupul chinuit lent de flăcări, în urlete ce se ridicau mai sus chiar decât fumul acelui rug, răsunând în întreaga vale, ca un semn al actului de dreptate ce se săvârşea.

Luminişul dintre mesteceni se arăta acum liniştit şi senin.

Conan îşi privi atent fiul umflat la faţă de lovituri şi sângerând. Înfăţişarea lui Owain vorbea de la sine despre felul în care se luptase. Dar era în siguranţă. Tatăl său îl strânse în braţe ca şi cum ar fi fost acelaşi copil pe care-l ducea odinioară pe umeri. Şi mai era cineva care voia să ia parte la îmbrăţişare. În timp ce Magmor, Geal Chossach şi prizonierii treceau de marginea pădurii de mesteceni, Wee se desprinsese de ei şi alerga să-şi întâlnească bărbatul.

— Două lucruri drepte sunt pe lumea asta, spuse Conan. Dragostea şi moartea.

Lui Fergus i se opriră cuvintele în gât pentru a doua oară în ziua aceea. Îl văzu pe Străin mângâind creştetul acelui tânăr de care se îndrăgostise Wee. Şi, dintr-odată, înţelese adevărul, care îl făcu să-şi simtă stomacul în gât: fiica sa alesese să-l ia de bărbat pe întâiul născut al duşmanului său.

Pentru Conan, noaptea în care se întoarseră în sat fu încă o noapte albă. Aproape că nu le mai ştia numărul, după cum nu mai ştia ce însemna oboseala, pe care nici măcar nu o mai simţea. Trăia una din zilele cele mai importante ale vieţii sale; euforia de după regăsirea fiului şi energia pe care i-o dădea actul de dreptate prin care îl pedepsise pe Morc, încheind acest capitol din trecutul său, îl făceau un om în sfârşit

liber, fără coşmaruri. Se simţea răsplătit pentru tot. Mai rămânea acum boala necunoscută care-i aducea atâta suferinţă lui Gwynedd.

Descălecă, făcând un salt stângaci ce-i trăda oboseala. Dar ajunsese la timp.

Ceremonia era pe cale să înceapă. Soarele nu se ridicase încă deasupra orizontului, dar primele licăriri de lumină erau suficiente pentru a-i da ocazia pe care o aştepta.

Ca un tribut în cinstea victoriei, Străinul îşi pictase faţa cu albastru de drobuşor. Ţinea în mână ţeasta carbonizată a fratelui său vitreg, ridicată în sus, ca un trofeu, înnegrită cum era de flăcări şi aproape de nerecunoscut. Le-o arătă din fundul văii lui Bave şi lui Hodr. Scoase apoi un urlet teribil, în care puse toată fiinţa sa – de la ororile copilăriei până la acele ultime clipe de luptă –, şi azvârli către paria macabrul trofeu. După care, pecetluind această victorie, înălţă spre cer Sulița lui Finias, asupra căreia Morc se înstăpânise şi de care nu se despărţise niciodată.

Şi mulţi îşi uniră din toată inima strigătele cu strigătul său de victorie.

Conan strigă încă o dată, iar ecoul îi făcu strigătul şi mai înfricoşător.

Şi în sfârşit a treia oară, numărul sacru pentru oricare celt. În aceeaşi clipă, întreaga câmpie izbucni într-un vuiet imens, ca pentru a pune capăt unui coşmar. Şi pentru a începe o eră de pace.

Vestea că Morc murise, iar Fergus se predase se răspândi la fel de iute ca epidemia de la Temair Luachra. Cu iuţeala instinctivă a tâlharilor, Hodr şi Bave înţeleseră că înfruntarea se încheiase, că stăpânul lor din ţinuturile nimănui şi ale celor alungaţi era acum bucăţi şi împrăştiat prin vale, în loc să se bucure de o înmormântare fastuoasă. Felul în care sfârşise era cel mai potrivit posibil cu felul în care trăise. Dar Fergus... Paria făcură ochii mari: nemedul urma drapelul lui Conan, călărind tăcut lângă o fată cu păr luminos, mândră şi surâzătoare. În spatele lui, Leher, şi Niall,

și toți cei rămași fideli căpeteniei clanului ghearei de urs; dezarmați și în umbra stindardului cu stejarul școlii Mur Ollamhan și cu acvila skeld – emblema lui *Eachtrannach* și a femeii sale, pe care toți o cunoșteau. Cu siguranță, abjuraseră și făcuseră un nou legământ de credință, sărutând *Sabia lui Danu,* despre care se povesteau atâtea de când stătea la șoldul Străinului.

Paria se împrăștiară. Bave scuipă dezgustată, vărsând numai fiere și amărăciune. Ea plecă prima, gata să pună rămășag că foarte curând avea să o zărească în fundul văii pe Murna, împreună cu celelalte neamuri din familiile nemezilor, îndreptându-se spre așezarea clanului Donaganow.

Încetul cu încetul, se duseră pe rând cu toții, cu coada între picioare, lăsând întreaga vale și platoul Templului Sacru noilor săi ocupanți.

26

Gwynedd fusese culcată înaintea Pietrei Altarului. Respira uşor, cu ochii deschişi. Pieptul se ridica şi cobora ritmic, sub veşmântul lung, de in alb, cu care o îmbrăcase Gerd.

Conan fu atât de impresionat văzându-şi soţia, încât doar după aceea îşi dădu seama că tot spaţiul sacru era împodobit de sărbătoare şi înconjurat de o puzderie de persoane. O mulţime imensă ce stătea în tăcere, aşteptând doar *Gorsaw howl hav*, punctul în care se oprea soarele în miezul verii. Se găseau acolo neamuri care nu mai fuseseră văzute niciodată şi veniseră din câte o aşezare pierdută; care doar auziseră vorbindu-se despre minunea ce avea să se întâmple. Pe laturi, se adunaseră toţi cei din clanul Leth-ky conduşi de Dryadia şi de Leven. Şi chiar familiile din clanul de pe coastă al lui Yegal, cu tot cu al lor *Rì*, acoperit din cap până-n picioare de tatuaje. Mai erau apoi oameni din alte *teuta*, care veniseră în pace, de la mari depărtări, chemate de ecoul celor ce aveau să se întâmple şi cerând doar să-şi poată invoca propriii zei pentru un viitor mai bun. În mijlocul clanurilor Lochlann şi Geal Chossach, Nemed şi Kernewek, conduse de Heylin şi de Sye, cu ochii umezi, Cathbad şi Bodmall celebrau ritul, înconjuraţi de un impresionant cerc de şamani şi druizi ai locului.

Femeile din Donaganow pregătiseră de mâncare cu câteva zile înainte, în aşteptarea banchetului. Cu

toţii – oaspeţi şi gazde – îmbrăcaseră tunicile şi veşmintele cele mai bune pe care le găsiseră ; câte unul avea chiar şi o manta *tugen* de ceremonie. Bărbaţi şi femei îşi puseseră bijuterii şi podoabe făurite din bronz şi – ale celor mai bogaţi – din plăcuţe de aur, dinţi de monştri marini, coliere de ambră şi de jais. Un stol de raţe sălbatice trecu în zbor pe deasupra templului şi toţi se bucurară pentru semnul acela de bun augur, chiar dacă din spaţiul templului încă se mai simţea duhoarea de sânge animal de la sacrificiile propiţiatorii pe care le pretinseseră şamanii.

Ţinându-şi uşor ridicată în sus tunica, Cathbad dansa de bucurie pentru că alinierea blocurilor din templu se încheiase la timp.

— Nu-mi place s-o spun, pentru că e maestrul nostru... îi şopti Rury lui Ölvik, dar acum chiar pare un broscoi secat.

Sye şi Heylin se apropiară de Conan.

— Prezenţa ta aici, cuvintele tale, visurile tale au limpezit cerul de orice nor şi l-au făcut pe Howl să se arate. E de bun augur, îi zise Heylin nepotului său, zâmbind.

— Grìan, îl apostrofă acru Cathbad. Îl cheamă Grìan. Sau preferi să-l jigneşti ?

Bodmall tremura, invocând zeii în tăcere cu toată fiinţa ei. Nu dormea de două nopţi.

— Ce mai cearcăne ai ! o luase Cathbad în derâdere puţin mai înainte, supărat de absenţa ei. S-o fi strecurat în aşternutul tău vreun sclav tinerel ?

În dimineaţa aceea, Bodmall îi administrase lui Gwynedd tot ce mai rămăsese din infuzia de ierburi pregătită de *tioges*.

Apoi, la un moment dat, veni momentul când nu mai era nimic de făcut decât să aştepte ca degetele de lumină ale lui Grìan să străbată Poarta Soarelui şi să atingă Cazanul Sacru al lui Dagda. Şi totul se cufundă în tăcerea aşteptării.

Nefirească şi apăsătoare ca plumbul.

Simţindu-se cu totul inutil, Conan îşi privi soţia, acum pe moarte.

Încercase din răsputeri, dar sarcina pe care i-o cereau zeii ar fi făcut pe oricine să amuțească: trebuia să creadă în puterea lor, în pofida tuturor celor întâmplate. Crezuse întotdeauna că împlinise cu conștiinciozitate absolut tot ce îi impuneau jurămintele, nu călcase niciodată peste simțul onoarei, peste datoria sa și peste voia zeilor Daoine Sidhe. Dar nu era de ajuns. Acum, în situația cea mai greu de îndurat, îi spuneau să se încreadă o dată în plus. Când era un orfan lipsit de afecțiune, abandonat abuzurilor lui Chicol, când întreaga sa lume se prăbușise la Temair Luachra, în mijlocul ciumei și al distrugerii, când îi pierduse până și pe Anninn sau pe Pwyll, pe tatăl său pentru a doua oară, de fiecare dată tot ce era în jurul său dispăruse, se transformase într-un vârtej frenetic, scăpat de sub orice control, o alcătuire strâmbă, fără nici o noimă. Iar el se răzvrătise, îi insultase și îi blestemase pe zeii aceia, chiar și pe Tùatha Dé Danaan, care râdeau de el, răsplătindu-i în felul acesta credința. Fiindcă ajunsese la concluzia că tot ce avea, tot ce cucerise ori construise se datora sabiei și inteligenței sale, voinței și sacrificiului său, curajului și forței sale.

Dar oare era chiar așa? Își aminti cuvintele Fidelmei: „E doar un om, un biet muritor. Care își va împlini destinul grație energiei dinăuntrul său, capacităților sale... și ajutorului unei femei". „Gwynedd", își spuse Conan. Și, ca întotdeauna, își dădu seama că era o piesă de *fidcell* în mâinile zeilor și că tot ceea ce se întâmplase nu era fără rost.

Încercase să trăiască fără credință, fără gândul că viața sa era ceva cu care zeii doar își treceau timpul. Dar nu fusese cu putință. Se simțea de parcă ar fi fost pe moarte. Ba chiar mai rău, de parcă ar fi murit deja. Voise apoi să meargă mai departe, să treacă dincolo, căutând mângâierea în părerile lui Cathbad, pe care îl pusese la grea încercare cu întrebările sale. Voise să-și imagineze o lume guvernată de ceva mai înalt decât ceea ce numim soartă, destin; de ceva orice ar fi fost și oricum s-ar fi chemat – care să fie

dincolo de divinitățile din pietre, din copacii pădurilor sacre, din apele izvoarelor magice.

Iar acel gând îl făcuse să se întoarcă pe firul hotărârilor pe care le luase, conducându-l înapoi la primii pași. Se vedea limpede acum că fiecare persoană pe care o întâlnise în viața sa avusese o semnificație anume pentru el, avusese ceva să-i transmită. Gwynedd fusese cea mai importantă. Ca și cum totul ar fi făcut parte dintr-un plan pe care nu-l înțelegea bine, în care sarcina sa era ca tot ce realiza să dobândească printr-o luptă continuă, zi de zi. Căci pentru asta venim pe lume: să luptăm ca să fim mai buni. Iar singurul lucru ce stă în puterile omului este să încerce să-și dea seama ce plan au zeii pentru el și să aleagă atunci cum să folosească timpul pe care ei au hotărât să i-l dăruiască, pe drumul pe care ei i l-au trasat deja.

Nu era cu putință să trăiască fără să creadă. Iar aceea era una din nenumăratele dovezi: Gwynedd era în pragul morții; și ce putea face omul? Chiar dacă nu înțelegea pe deplin care era motivul pentru toate acestea, fiindcă era mai presus de înțelegerea sa, cel care fusese puternicul *Ard Righ* începu să implore acel ceva care îl însoțise încă de la naștere și nu-l părăsise niciodată: o magie mult mai înaltă decât toate celelalte, văzute ori nevăzute, de care se slujise împreună cu Cathbad.

Soarele aruncă provocarea.

Acolo unde eșuaseră Demne Bàn și Morc.

— Uitați-vă! invocă, în lumina zorilor, Cathbad. Uitați-vă!

— Zeul soarelui e aici! se rugă Heylin.

— Coboară printre noi. Treci prin *Dorastu*, poarta pe care ți-am ridicat-o! veni ecoul lui Sye, întâmpinând soarele ce răsărea.

Primele luciri ale zilei ce se năștea veniră să mângâie bogatele ornamente ale recipientului.

— Inundă cu lumină și abundență cazanul! declamă Cathbad, ridicându-și către cer brațele osoase, fără să lase din mână toiagul.

Sulițele de lumină aurie atinseră cele două Pietre – a Călcâiului și a Sacrificiului –, se răsfrânseră în ele de mii de ori, orbitoare, mângâiară cu strălucirea lor blocurile acoperite cu iarbă care flancau cărarea ce ducea până în centrul Dansului Uriașilor, săltară printre pietrele luminoase ale Porții Soarelui și loviră în plin cazanul de argint, care începu să scânteieze ca învăluit de flăcări. Lumina formă mai întâi o aură în jurul lui, apoi se răspândi tot mai departe, ca un mănunchi de raze ce porneau din interiorul scobit și luminos al sacrului recipient.

Din mulțimea infinită se înălță un murmur de admirație, urmat de un suspin.

Razele orbitoare o atinseră pe Gwynedd, și ea tresări. Și se reflectară apoi albe, strălucitoare, ca o explozie de lumină. Părea că șuvoiul scăpărător se îndrepta către zei, alcătuind o punte luminoasă, o cale deschisă pentru toate rugăciunile și dorințele bieților muritori.

Toți își ținură răsuflarea, iar timpul se opri în loc, odată cu bătăile inimilor.

Dar nu se petrecu nimic. Nimic nu se întâmplă. Nu porniră să curgă râuri de lapte și bogății. Nici aurul și nici abundența pe care le așteptau ; nu se ivi nici cortegiul eroic de *flaith* îmbibați de sfânta mânie războinică, care se întorceau de pe Tărâmul de Dincolo, din Lumea de Apoi, traversând, într-o aură de lumină, Podul de Săbii ce leagă lumea aceasta de cea de dincolo de Al Nouălea Val, de pe Insula Morților.

Se petrecu totuși o mișcare în fața cazanului. Mișcările celei care se trezea parcă dintr-un somn lung, greu, vâscos, ca o teribilă amorțeală. Mai întâi degetele goale de la picioare, după aceea mâinile și brațele. Își ridică apoi capul și, în sfârșit, cu o încetineală exasperantă, se așeză în capul oaselor.

Nimeni nu îndrăzni să scoată vreun cuvânt, în timp ce Gwynedd revenea la viață.

Cathbad se întoarse dintr-odată spre Bodmall, cu o expresie stupefiată, ce părea a spune: „Eu nu am nimic de-a face cu toate astea!“.

Încântătoarea Geal Chossach ridică din umeri, prefăcându-se că nu știa nimic.

Frumoasa skeld se ridică, tremurătoare și nesigură, căzu, fără ca vreunul dintre cei prezenți să se ducă să o ajute. Trebuia să răzbească singură, să demonstreze tuturor de ce era în stare forța aceea magică a pietrelor. Se ridică din nou, sleită de putere, făcu șovăitor doi pași, răsuflând greu, ca un pui abia ieșit din ou. Încăpățânată cum era, avea să o facă fără ajutor. Fu, în sfârșit, în picioare, dreaptă, iar pe buze îi apăru un surâs abia schițat atunci când văzu lacrimile de fericire ale fiicei sale, cele de bucurie ale lui Owain, care o privea cu capul bandajat, chipul tras și cearcănele adânci, precum dârele în urma plugului, ale bărbatului ei. Și deodată izbucniră strigătul de triumf al lui Rury și cel al lui Gerd, al lui Ölvik și al celor din neamul Lochlann. Primi apoi îmbrățișarea caldă și timidă a lui Bodmall și sărutul pe frunte al lui Cathbad. Până și Karre și Banàn se apropiară, uitând de toate.

De toate dezamăgirile.

Căci Cazanul Sacru al Abundenței funcționase numai pentru Gwynedd. Nu și pentru ceilalți.

27

Grìan trecuse deja de multe ori prin marile porți, când Conan, aflat în mijlocul templului, se simți cuprins din nou de acea senzație, cea mai minunată pe care o cunoștea: brațele calde ale femeii sale care îl învăluiau într-o îmbrățișare din nou plină de putere și de siguranță.

— Așadar, nu s-a întâmplat nimic. Nici vorbă de comori, bogății, abundență de hrană din partea acelui sărman... oloi, îl înțepă ea.

— Să știi că nu e așa. Tu trăiești... iar eu mi-am găsit tatăl. Nu e puțin. Și nimic n-o să mai fie ca până acum. N-o să mai fiu un *Eachtrannach*... Când l-am găsit pe el și am descoperit Dansul Uriașilor, am știut cine sunt.

Închise o clipă ochii de un violet întunecat și de nepătruns.

— Și te-am salvat pe tine.

Se întoarse și o sărută. Ea îl strânse tare, îmbrățișându-l parcă pentru prima oară. Trăia fiecare zi de după renașterea sa în fața Pietrei Altarului ca și cum ar fi fost prima.

— Câteodată învingi și dacă pierzi.

Erau amândoi atât de absorbiți unul de altul, încât nu o văzură pe Bodmall. Urcată într-un mic car, femeia o apucase pe cărarea dinspre miazănoapte, cu o față senină și satisfăcută.

Femeia bărbătoasă și cu piept bogat era singură. Nu voise să ia pe nimeni, trezind suspiciunile și gelozia lui Cathbad. Dar persoana pe care își propusese să o surprindă cu vizita sa neașteptată trebuia să rămână secretă. O află, în schimb, pe bătrâna *tioges* așteptând-o din nou în pragul cocioabei sale. Hotărât lucru, nu contenea să o uimească. Coborî din micul car, și fu pentru a doua oară uimită : țăranca se prosternă înaintea ei, bâlbâind cuvinte prin care se scuza și își cerea iertare.

Neînțelegând nimic, Bodmall o ajută să se ridice.

Bătrâna înălță, în sfârșit, privirea, rușinată.

— Ți-am greșit leacul, stăpână, îi mărturisi ea cu ochi lucioși. Ființa aceea nu poate fi vindecată cu poțiunea pe care ți-am dat-o. N-o să meargă niciodată ! Nu era un leac pentru otravă ! Sunt mai proastă decât catârul de la carul tău, adăugă ea, șovăitoare ; din ce în ce mai des mintea mea nu mai știe ce face ! Ți-am dat poțiunea mortală făcută din ciupercile elfilor, venin de viperă gravidă și aripile Poporului Fermecat, spuse cu un glas pierdut, în timp ce punea în mâinile lui Bodmall un alt săculeț din lână plin de ierburi. Acesta era leacul pe care ar fi trebuit să ți-l dau imediat ! Mai e vreme ?

O nouă zi se ivea de dincolo de linia orizontului. Pe colina joasă, de unde ochiul se bucura de tabloul Dansului Uriașilor, în tăcerea zorilor umezi și cețoși, străpunși de ciripitul păsărelelor printre ramurile înfrunzite, cel care fusese *Eachtrannach* – Străinul – credea că era singur.

Fixă Furca de Piatră. Plutind prin pâcla ce îi îmbrățișa picioarele, Templul Templelor părea să se înalțe în văzduh, suspendat pe valurile de ceață. Îl privi îndelung. Apoi puse un genunchi pe pământ.

El, *Ard Righ*, bărbatul cel mai puternic de pe tot pământul Iwerddon, Regele Regilor din Inis Fàil, își lăsă în jos capul în semn de recunoștință.

Nimeni nu ar fi trebuit să-l vadă.

Ôg strânse din ochi; nu-i venea să creadă ce vedea. Privirea îi era deja atinsă de vălul pe care neamul său îl numea „ceața vremii". Se așeză pe un trunchi doborât și putred acum; se simțea asemenea copacului aceluia căzut, cu oasele care îl dureau, cu picioarele slăbite, cu toți acești ani în care făcuse călătorii uimitoare, contemplase panorame de care puțini se puteau bucura, luase parte la petreceri de neuitat și trăise zile de glorie. Dar și frigul, foamea, suferințele, oboseala și neplăcerile la care e supus orice muzicant rătăcitor. Toate îl împovărau cu o greutate pe care o îndura tot mai greu. Și totuși, își trăise viața, și n-ar fi schimbat-o cu a nimănui. Poate doar cu a bărbatului pe care îl privea de acum din spate, de la câțiva pași. Se întrebă ce avea să se întâmple cu Usk, ce avea să se aleagă de trupul său șchiop, diform, când Ôg – bătrânul său mentor și tovarăș de călătorii și de muzică – avea să dispară. Își spuse că se putea găsi o soluție, era suficient să bată la poarta inimii acelei persoane care tocmai atunci își plecase capul; el îi primise întotdeauna alături pe cei mai nevoiași.

Pentru bărbatul acela, așadar, Ôg mai trebuia să facă un lucru, cel mai important, înainte de a nu fi prea târziu pentru bătrânul *filin*. Usk avea să-l învețe și el, făcându-l apoi cunoscut celorlalți și având grijă să ajungă pe buzele tuturor. Își luă harpa puțin dezacordată și începu:

Se credea rege, cel ce-şi ţinea cu credinţă
jurămintele,
şi stăpânea orice taină a profeției.
Nu muri de mâna lui Fergus al nemezilor
şi nici de-a lui Morc fomorianul.
Învinse cu doar două arme,
ce nu erau săbii magice.
ci, înainte de toate,
dragoste.
Şi îngenunche înaintea unui templu,
acela în care crezuse întotdeauna

că sălăşluia un zeu unic,
cel mai puternic,
fiindcă îi dăruise încă o armă,
pacea.
Să fie oare o păcăleală pentru bieţii muritori?
Nu ştiu, spuneţi-mi voi.
Dar întrebaţi-i pe cei cu inima curată
şi-o să vă spună că e o poveste adevărată...

Lista locurilor și a personajelor

Locuri

Alban, termen kernewek (Britannia de Sud) care denumește Scoția.

Al Nouălea Val, loc imaginar, reper pentru Tărâmul de Dincolo, lumea de apoi a celților. Numită și Tărâmul Umbrelor.

Banba, divinitate, soția lui Mac Cuill, rege al zeilor Tùatha Dé Danaan, sora lui Eire/Eriu și a Fotlei ; la fel ca numele surorilor sale, și al ei este unul dintre străvechile apelative ale Irlandei.

Connaught, una dintre provinciile în care era împărțită Irlanda, cea în care se găsea chiar reședința regelui, la Cruachan.

Emhain Macha, fort/fortăreață din Navan, capitală a provinciei Ulaid, cca 370 î.Hr. Înseamnă „gemenii lui Macha".

Eriu/Eire, divinitate, soție a lui Mac Cuill. Nume antic ce desemna Irlanda.

Fotla, divinitate, soție a lui Mac Cuill. Nume de origine al Irlandei.

Inis Fàil, sinonim pentru Eriu, Banba sau Fotla, cele trei divinități surori de la care și-a luat numele Irlanda actuală.

Inis Prydain, Britannia.

Insula de sub Mare, loc de prizonierat al druizilor.

Iwerddon, termen kernewek (Britannia de Sud) care denumește Irlanda.

Kembra, termen kernewek care indică Țara Galilor.

Kernow (Cornish), zonă celtică unde se vorbește cornish, de unde și numele limbii lor : kernewek. Neamurile din Kernow au trăit la sud de Anglia încă

înainte de anul 3000 î.Hr., având o identitate ce i-ar putea defini ca „proto-indoeuropeni". Constituiau regatul Dumnonii, al locuitorilor provinciei Cornwall, Devon și West Somerset de azi. În jurul lui 2000 î.Hr., acest trunchi lingvistic a început să se desprindă de celelalte trunchiuri de origine indo-europeană, evoluând până la punctul în care a fost identificat drept „celtic" propriu-zis, la fel ca și cultura eroică a celor care îl vorbeau, regatele în care era vorbit și legendele sale. De prin 1500 î.Hr. până la întâlnirea culturală cu trunchiul latin al romanilor din Antichitate (circa 350 d.Hr.), limbile celtice s-au împărțit în două grupuri distincte: ramurile „P" și „Q". Celui dintâi îi aparțineau cornish, galeza și bretona; celui de-al doilea, irlandeza, gaelico-scoțiana și manx. Declinul limbii celtice a început în secolul al XVII-lea; apăruse de acum limba care va conduce la engleza modernă.

Kesair, izvor magic între izvoarele din munții Wicklow.

Lagin, una dintre provinciile în care era împărțită Irlanda.

Magh Slècht, câmpia masacrului, unde era venerat Cromm Cruach.

Mumu, una dintre provinciile în care era împărțită Irlanda. Reședința regelui său era la Temair Luachra. Localitate ce devine apoi reședința Regilor Supremi din Inis Fàil.

Mur Ollamhan, școală druidică peripatetică frecventată de Conan și de Anninn.

Pământul Făgăduinței, unul dintre sinonimele Tărâmului de Dincolo.

Raidhe, golf în insula Toraigh.

Sidhe, sălaș sacru din Tărâmul de Dincolo, locuit de spirite și de ființe magice.

Stonehenge, prin antonomază, loc de cult al populațiilor celtice. Situat în câmpia calcaroasă din Salisbury, la sud de Inis Prydain (sau insula Prydain, Anglia de Sud, actualul Mid-Wiltshire), în mod intenționat nu este numit niciodată în carte, fiindcă atunci ar fi vorba

despre o incongruență cronologică. Numele Stonehenge derivă, de fapt, din „piatră" și ar însemna „furca de piatră". Invadatorii care s-au perindat la construcția acelui templu se refereau la blocurile suspendate deasupra pământului numindu-le *henge*. Acel peisaj al misterelor este, de aceea, denumit în diferite moduri, creații ale fanteziei omului : Templul Luminii, Dansul Uriașilor, Cetatea Sacră, Cromlech al Luminii, Cercul Pietrelor Suspendate, Pădurea de Pietre. Au fost probabil folosite atunci, dar și în epocile ulterioare perioadei celor trei faze de construcție (3100-1600 î.Hr.), despre care se cunoaște foarte puțin, nu există informații scrise, iar aportul de dovezi istorice este exclusiv arheologic. Construcția sa datează dintr-o perioadă precedentă civilizației celtice, dar, acceptând scrierile lui Christopher și ale lui Jacquetta Hawkes, se poate spune că a fost opera proto-celților.

Tărâmul de Dincolo, unul dintre termenii ce identifică Lumea Cealaltă. Univers paralel și miraculos cu o natură necontaminată, cu peisaje imense, cântece și muzică de instrumente, lipsit de meschinăria vieții pământești. Poate fi pe fundul oceanelor, în măruntaiele pământului ori pe îndepărtatele insule de la nord sau vest. Numit și Pământul Făgăduinței și legat de lumea noastră printr-o lume de săbii.

Tărâmul Morților, loc de proveniență a invadatorilor milesieni (Spania).

Tech Duinn sau **Casa lui Donn** sau **Insula lui Donn**, o serie de insule mici la sud-vest de Inis Fàil, considerate locuri în care ajung defuncții.

Temair Luachra (corespunde și cu Tara, comitat din Meath), vechea capitală a Irlandei, reședință principală a druidismului, nu doar a Regilor Supremi ai Irlandei. Fortăreață situată pe o colină ce domina un orizont vast. Legenda spune că tocmai la Temair Luachra Merlin a identificat pietrele cele mai potrivite pentru construcția unui mare templu în Britannia (Stonehenge) și că le-a dus acolo prin puterea magiei sale.

Tir Na N'og, Tărâmul Tinereții Veșnice sau Lumea de Apoi, unde s-au retras și trăiesc Tùatha Dé Danaan în dragoste, jocuri şi petreceri fermecate.

Tir Tairngiri, Pământul Făgăduinței.

Toraigh, insulă, sălaș al fomorienilor. Acolo era capitala regatului lor.

Uisce Uasal, grotele cu apă înaltă, bazin natural situat lângă ocean, supus unor maree puternice.

Uisneach, colină înaltă unde se ținea adunarea anuală a druizilor din Inis Fàil.

Ulaid, una dintre provinciile în care era împărțită Irlanda, numită și Ulster, cu reședința regelui provinciei la Emain Macha.

Wicklow, lanț muntos la sud de Baile Atha-Cliath (actualul Dublin). Întrucât nu există referințe scrise despre această zonă în perioada în care se desfășoară narațiunea, a fost folosit apelativul contemporan al locului, care dă şi numele comitatului de azi.

Personaje

Aes Crann, Poporul Copacilor.

Alaw, fiu al lui Heylin, nobil, căpetenie a vânătorilor şi căpetenie a clanului Donaganow, pe Inis Prydain, care i-a urmat tatălui său.

Amairgen, druid foarte bătrân din Irlanda antică.

Anninn, *càinte*, păstrător al secretului lui Danu.

Aoife, femeie-campion din comunitatea Geal Chossach.

Arawn, campion al neamului Partholon, care l-a înlocuit pe Rury. Este numele unui rege din Lumea de Apoi.

Ardan, tânăr pescar, prieten al lui Ferlee.

Asa, câine de război al lui Morc, poartă numele unei divinităţi a neamului Lochlann.

Badb, soţie clarvăzătoare a lui Demne Bàn.

Banàn, mistreţul lui Cathbad şi al lui Conan.

Bave, acolita lui Morc din ceata de paria.

Bodmall, druidă, căpetenie a comunității feminine Geal Chossach, prietena lui Cathbad.

Cailbh, druid al fomorienilor.

Cathbad, arhidruid al școlii Mur Ollamhan.

Ceridwen, bunică a Dryadiei, căpetenia femeie a clanului Leth-ky din Kernow.

Cethren, tânăr amant al lui Erin cea Frumoasă.

Chicol Grinchenchos, Cel Fără Picior, campion al fomorienilor, fiu al lui Goll, la rândul său fiu al lui Garbh.

Cobhthach, căpetenie a oamenilor din munți care făcea parte din rândul fomorienilor.

Conan, dintre fomorienii din insula Toraigh, zis și *Eachtrannach*, adică Străinul.

Corco mo-druad, înseamnă „sămânța druidului meu", un trib al druizilor din Inis Fàil.

Covac, tovarăș de joacă al lui Owain.

Dalan, unul dintre druizii bătrâni din Temair Luachra.

Dela, căpetenie de *tùath* din clanul Aes Crann, Poporul Copacilor.

Demne Bàn, druid, tatăl natural al lui Conan; înseamnă „cerbul alb".

Donaganow, popor dintr-un clan/trib din Inis Prydain din care provin Demne Bàn și Badb. Înseamnă „gura Donei", tribut către mama acelor ținuturi, omoloagă a zeiței-mamă Danu din Inis Fàil. Numit și Poporul Donei. Au ca macabră emblemă un stindard făcut din pielea întreagă, argăsită, a unui om, a unui trădător, și poartă în păr și pe arme pene de corb sau de șoim.

Donn, fiu al lui Erglan, campion al neamului Partholon, succesor al lui Arawn. Este numele zeului morții.

Dryadia, femeia căpetenie a clanului Leth-ky din Kernow.

Elatha, rege al fomorienilor, soț al lui Erin, tatăl lui Morc.

Erc, druid al nemezilor.

Eochy, Rege Suprem din Temair Luachra.

Eolas, unul dintre cei trei druizi ai neamului Partholon; înseamnă „cunoaștere".

Erin cea Frumoasă, fiica lui Delbaeth, suverană a fomorienilor, mama lui Morc.

Etar, fierar șchiop ce sustrage o parte din *Metalul lui Danu*.

Faber, războinic din Poporul Copacilor, fiu al lui Guary.

Fergus din clanul Nemed, unchiul lui Gwynedd.

Ferlee, tânăr pescar, tovarăș de lucru al lui Ardan.

Fidelma, preoteasă în *crannòg* pe mare.

Fios, unul dintre cei trei druizi din neamul Partholon; și acest nume înseamnă „cunoaștere".

Fir Droirich, Druidul Negru.

Fochmarc, unul dintre cei trei druizi din neamul Partholon; și acest nume înseamnă „cunoaștere".

Fomorieni, populație mitologică reprezentând întruparea răului, probabil vikingi la origine. Li se atribuiau caracteristici supranaturale; au fost descriși ca niște dușmani de moarte ai zeilor Tùatha Dé Danaan; înfrânți fiind, au fost exilați în fundul oceanului. Aveau un steag negru, dar, odată cu venirea lui Conan pe tron, emblema lor devine stejarul lui Mur Ollamhan împreună cu acvila albastră a neamului Skeld.

Geal Chossach, comunitate de femei druide; înseamnă „picioare albe".

Gerd, femeia lui Rury.

Goban, iscoadă trimisă la Conan de către Morc, torturat apoi de acesta din urmă.

Gwynedd, fiică a unei căpetenii lochlann din clanul Skeld și a unei femei din neamul Partholon.

Haglak, războinic lochlann.

Hargar, suveran, căpetenie a neamului Lochlann.

Havgan, campion al lui Eochy.

Heylin, fratele mai mic al lui Demne Bàn, odinioară căpetenie a clanului Donaganow, din Inis Prydain.

Hodr, asasin din ceata de paria a lui Morc. De origine din neamul Gennt.

Ib-hell, căpetenie pitic a Micului Popor; înseamnă „obraz luminos".

Illan, noua căpetenie de *tùath* din neamul Partholon, succesor al lui Oengus.

Irnan, mamă a Dryadiei, căpetenia femeie a clanului Leth-ky, din Kernow.

Ith, fiul lui Fergus din neamul Nemed.

Iubdan, druid din neamul Nemed.

Karre, conte/nobil, interpret la curtea regelui Hargar; e pitic.

Kicva, una dintre soțiile lui Dela, căpetenia de *tùath* din clanul Aes Crann.

Kymon, războinic fomorian, mâna dreaptă a lui Chicol.

Labraid, druid din clanul Corco mo-Druadh.

Laery, căpetenie a Gărzii Alese a lui Elatha.

Leher, campion al clanului Nemed.

Leogaire, unul dintre druizii bătrâni din Temair Luachra.

Leth-ky, *teuta*/clan Kernow din Inis Prydain, nu departe de Donaganow. Înseamnă „lapte de câine".

Leven, soțul Dryadiei, din clanul Leth-ky, din Kernow.

Llassar, fiul lui Cimbaoth, căpetenia santinelelor din Insula de sub Mare.

Lochlann, vikingi, cei mai mulți norvegieni și danezi. Numiți și gennti, însemnând „străini".

Logosen vras-mor, *teuta*/clan Kernow pe coasta din Inis Prydain, nu departe de Donaganow; înseamnă „șobolani de mare".

Luh-quylkynas ruth, *teuta*/clan sângeros, ce locuia în mlaștinile din Inis Prydain, nu departe de Donaganow; înseamnă „lacul cel roșu al broaștelor".

Maelsuthan, vrăjitor, tânăr elev al lui Cailbh.

Maev cea Roşcată, concubina lui Elatha.

Magmor din clanul Mori, garda lui Conan.

Morc, stăpân al fomorienilor și fratele vitreg al lui Conan.

Moriath, căpetenie femeie a clanului Fomorian, din nordul zonei stâncoase de coastă.

Morrigan, câine de luptă al lui Conan.

Mugh Ruith, druid faimos, căruia îi lipsea ochiul drept.

Murna, una dintre soțiile lui Fergus, mama lui Wee. Sclavă islandeză.

Naisi, fiul lui Usna, căpetenia de *tùath* al zimbrilor, din sudul ținutului Inis Fàil.

Nemed, clan din Inis Fàil, înrudit cu clanul Partholon. Înseamnă „loc sacru". Emblema nemezilor este gheara de urs.

Niall, războinic rămas credincios lui Fergus.

Oengus din clanul Partholon, bunicul lui Gwynedd.

Ôg, filin bătrân din suita lui Conan, pe Inis Prydain.

Olc Aiche, druid al clanului Nemed.

Ölvik, fiul lui Fjörth, fiul lui Edgtho, locotenent al regelui Hargar, iar apoi garda lui Gwynedd și Conan. Căpitan lochlann al Gărzii Alese.

Owain, primul din cei doi gemeni ai lui Conan. E un *mac*, un băiat.

Partholon, clan din Inis Fàil, înrudit cu clanul Nemed. Emblema lor este un craniu de lup plin de sânge. Este, de asemenea, numele unuia dintre strămoșii celților din Irlanda. După numerose izvoare, partholon ar fi fost Troianul scăpat după căderea Troiei și care și-a găsit adăpost în Irlanda, unde a fondat o nouă dinastie.

Micul Popor, *tùath* al piticilor care trăiesc pe apă, pe plute.

Poporul Donei, vezi Donaganow.

Primul Popor/Oamenii Pietrelor/Neamurile Străvechi/Poporul celor O Mie de Ani, termeni generici cu care erau numite populațiile celtice ce trăiseră în epocile precedente.

Pwyll, prieten de suflet al lui Owain (băiatul lui Conan).

Rury, din clanul Partholon, campion și prieten al lui Conan, numit și Roșcatul.

Scarach, mama lui Gwynedd.

Sìn, femeie-războinic, căpetenie a neamului de femei războinice Geal Chossach, succesoare a lui Aoife.

Sinlàn, căpetenia satului fomorian.

Skeld, trib/clan lochlann condus de tatăl lui Gwynedd. De aici se trag și Gwynedd, și Ölvik. Emblema lor este o acvilă azurie.

Skena, femeie-șaman din *tùath*-ul Poporului Copacilor.

Skull, războinic bătrân din neamul Partholon.

Sye, omul care conduce transportul pietrelor folosite la construcția Templului Templelor, cumnat al lui Heylin și credincios lui.

Tasha, fiica lui Rury și a lui Gerd.

Tor-Gwalch, *teuta*/clan Kernow de pe Inis Prydain, nu departe de Donaganow ; înseamnă „colina șoimului".

Tyren, a doua născută între gemenii lui Conan. E o *der*, o fată.

Usk, unul dintre cei doi *filin-i* din suita lui Conan, pe Inis Prydain.

Wee, fiica lui Fergus din neamul nemezilor și a sclavei Murna.

Yegal, șaman, căpetenia unui *teuta*/clan Kernow pe coasta din Inis Prydain.

Glosar de irlandeză antică

Adaltrach, adulteră.

Aedh, foc.

Aes, popor.

Aes Aedh, poporul focului.

Aes Dana, oameni de artă/oameni cu dotări speciale (artizani abili etc.).

Aes Duir, poporul stejarilor.

Aes Sidhe, Poporul Colinelor sau Poporul Fermecat, sau Poporul Uitării.

Ailfinn, piatră albă.

Ailill, rege în Connaught, fiu al lui Matach Murisc, unul dintre protagoniștii ciclului epopeic al ținutului Ulster.

Ailim, ulm.

Aill na mirenn, piatra dezbinărilor.

Aimsir togu, vârsta consimțământului, la care băieții deveneau bărbați, la șaisprezece ani.

Ain phuill, joc cu mingea jucat de băieți. Înseamnă „a introduce într-o gaură". Fiecare jucător are o minge, o parte atacă, cealaltă își apără jumătatea de teren, alternativ.

Ainé, zeița iubirii din panteonul zeilor Tùatha Dé Danaan.

Ainm, suflet/nume.

Aire, om liber. E o stare socială, nu un rang social. De exemplu, era folosit și pentru *flaith* (războinici) și pentru *aithech* (țărani).

Airemh, țăran. Numit și *aithech*.

Amra, lamentație funebră (numită și *Nuall-guba*).

An fhìrinne in aghaidh an tsaoil, adevărul opus lumii, declamație antică.

Anmchara, suflet prieten.

Anruth, grad la care se ajungea după șapte/nouă ani de studiu într-o școală druidică. Înseamnă „nobilul râu". Acești studenți purtau o crenguță argintată ca semn de recunoaștere a gradului atins.

Aonbarr, armăsar fermecat al lui Manannàn; calul putea galopa și pe pământ, și pe apă.

Ard Righ, Rege Suprem, căpetenie simbolică pe Inis Fàil.

Argatlam, Mână de Argint.

Arias, unul dintre cei patru druizi care îi învăța pe Tùatha Dé Danaan: un druid al zeilor.

Asa, zeiță a neamului Lochlann (vikingi).

Audumla, vaca magică a divinităților lochlann (vikingi).

Badb catha, corb de luptă.

Baile, sat.

Baili, viziuni.

Bàine, joc de copii asemănător cu hocheiul pe iarbă.

Balb, bâlbâit sau chiar o persoană care vorbește o altă limbă.

Balor, rege al fomorienilor; după cum arată mitologia, poseda un turn magic de cristal.

Ban, femeie (singular).

Bàn, alb.

Banais rìgi, nunta regală.

Banàn, rege la jocul de *fidcell*.

Banba, divinitate, soția lui Mac Cuill, rege al Tùatha Dé Danaan, sora lui Eire/Eriu și a Fotlei; ca și numele surorilor sale, și al ei este unul dintre străvechile apelative ale Irlandei.

Banchomarba, moștenitoare de parte femeiască într-o familie.

Bandruì, druidă (singular).

Banfàith, femeie clarvăzătoare (singular).

Banfhlaith, femeie clarvăzătoare (singular).

Banfili, femeie clarvăzătoare (singular).

Banrigh/Banrì, regină.

Bard, barzi (poeți britanici).

Beithe, mesteacăn.

Beltain, sărbătoare celtică a primăverii, se desfășura la sfârșitul lui aprilie, începutul lui mai.

Ben, femei (plural).

Bendruad, druide (plural).

Benfàthi, femei clarvăzătoare (plural).

Benfhlaith, femei clarvăzătoare (plural).

Benfilid, femei clarvăzătoare (plural).

Ben-Reine ny hoie, regina nopții, formulă folosită pentru a mulțumi lunii.

Biàil, secure.

Bile, un copac, atunci când era considerat sacru.

Bilé, nobil războinic; divinitate care, împreună cu Danu, l-a avut pe Dagda, zeul cel bun.

Bir, suliță scurtă. Numită și Foga.

Biròg, druidă a fomorienilor.

Boann, zeița râului Boyne, numită și Vaca Albă. După unele izvoare, era zeița dragostei. A fost perechea lui Dagda.

Brandubh, unul dintre cele trei jocuri de masă.

Brandubh, negru ca pana corbului.

Brass, puternic, viguros.

Brat, mantie.

Breitheamh, judecător.

Bress, divinitate din Tùatha Dé Danaan; tiranul care fuge la fomorieni după ce a fost alungat de popor.

Brì, colină, coastă.

Brigit, fiica zeului Dagda. Ocrotea femeile în momentul nașterii.

Bron, furie.

Bron Bherg, Casa Suferințelor; primul spital din Irlanda.

Bruidhen, han la țară care îi adăpostea pe zeii de pe Tărâmul de Dincolo. Într-o continuă sărbătoare, în centrul său se găsește ceaunul veșnic plin de carne, într-o lume plină de magie și de muzică.

Bùanann, zeița numită Cea Veșnică, fiica lui Danu.

Bùanbach, unul dintre cele trei jocuri de masă.

Caech, orb.

Caii lui Manannàn, valurile zeului mării.

Càinte, autor de satire.

Cairthin, scoruș sălbatic.

Cana, grad la care se ajungea după al cincilea an în școala druidică.

Cashel, echivalent cu *ràth*, dar construit în piatră în locurile unde era din belșug.

Cazanul Abundenței, un recipient ce nu se golește niciodată, din care zeul Dagda putea scoate hrană după voie. Una dintre cele patru comori magice ale Irlandei, provenind din cetatea fermecată Murias. La un moment dat, a fost făcută o paralelă între el și Sfântul Graal, cupa în care a fost strâns sângele lui Isus în agonie.

Cecht, plug.

Céile, tovarăș. Mai înseamnă și luarea în folosință a animalelor, plătind nobililor comunității.

Céle, om liber din popor, aflat sub protecția stăpânului său.

Célsine, clientelă. A face servicii diverse către *Rì* local în schimbul protecției.

Celtchair dhichlethi, mantie de ceață sau întuneric.

Ceo druidechta, ceață magică.

Cernach, divinitate. Înseamnă „victorios".

Cian, zeu, tatăl lui Lugh.

Cimb, tribut.

Cin, vină.

Claideb, sabie.

Cleith, pilon de la casă.

Cli, grad la care se ajunge în al șaselea an de școală druidică.

Cliodna, zeiță ce transforma oamenii în zburătoare. Păsările cu pene lucioase care o slujeau puteau să-i adoarmă pe bolnavi cu cântecele lor gingașe.

Cluiche caintech, jocuri la funeralii.

Cnoc an Bhàird, colina bardului.

Coll, laur.

Combid, prizonier.

Conall, divinitate. Înseamnă „puternic ca un lup".

Conchobhar Abrat Ruadh, Conchobhar cel cu Sprâncenele Roşii.

Conn, unul din fiii lui Lir.

Corco mo-Druad, „sămânţa druidului meu".

Corrguine, vrăjitorie.

Corrguinech, mag.

Craebh-ciuil, ornament al druizilor şi al poeţilor: clopoţei care erau purtaţi la ceremonii şi scoteau clinchete la fiecare pas.

Crann, copac.

Crann Bethadh, copacul vieţii, planta sacră din mijlocul tribului.

Crannòg, insulă artificială pe lac sau în radă, constituită din colibe ridicate pe piloţi.

Craobh Righ, Războinicii din Ramura Regală din Ulster.

Craobh Ruadh, Războinicii din Ramura Roşie din Ulster.

Creidhne, divinitate. Era fierar şi ajutor al zeului făurar Goibnu. Împreună cu Luchta, meşteşugarul, făurea arme magice.

Crimthann Nìa Nàir, Crimthann, Războinicul cel Modest.

Criss, faşă sau centură.

Crom, zeul focului şi al vânturilor.

Cromlech, circ megalitic din pietre ridicate ori suspendate, sinonim cu locul de cult (religios sau astronomic) la populaţiile celtice, legat în cea mai mare parte de perioada paleoliticului sau de Epoca Bronzului. În mod arbitrar am folosit termenul pentru un astfel de templu sacru atunci când era vorba despre o perioadă despre care nu se cunoaşte aproape nimic. Cei mai severi ar putea considera asta o imprecizie din partea mea, un mod elegant de a rezolva situaţia.

Cromm Cruach, idol însetat de sânge, semiluna morţii.

Cù, „copoi" sau „câine".

Cu Cuchlainn, războinicul cel mai cunoscut din Ulster.

Cuill, sâmbure.

Cuithe, gât.

Cumal, epitet pentru o femeie sclavă.

Dà Chìch Anann, sânii lui Danu.

Dagda, Marele Părinte sau Zeul cel Bun al zeilor Tùatha Dé Danaan, adică al tuturor zeilor, fiu al creatorilor primordiali ai întregului univers: Bilé și Danu, soț și soție. Era numit și Eochaid Ollathar, zeul magiei. Lui îi aparținеau Cazanul Abundenței (un recipient ce nu se golește niciodată, din care se putea scoate hrană după voie), măciuca a cărei putere era de a da și de a lua viața (un capăt ucidea, iar celălalt readucea la viață) și o harpă ce putea aduce somnul, râsul sau plânsul; avea putere asupra climei și era divinitatea recoltelor. Soția sa a fost Boann, care i l-a dat pe Oengus Mac Oc.

Danu/Dana, „apa din ceruri", Marea Zeiță-Mamă a zeilor Tùatha Dé Danaan, soția lui Bilé.

Daoine Sidhe, alt nume pentru zeii Tùatha Dé Danaan, când și-au stabilit lăcașul pe Colinele Golașe.

Dara, stejar sacru. Mai este numit și Duir.

Deiseal, spre dreapta.

Delg, fibie ce încheia mantia.

Deoch suain, doctorii/poțiuni pentru somn.

Der, fiică.

Derbfine o Fine, familie.

Dercad, meditație.

Derga, un zeu al morților.

Dian Cécht, unul dintre zeii Tùatha Dé Danaan; zeul medicinii, strămoș al lui Lug. Cu magia sa, readucea morții la viață, rostind descântece înaintea unui izvor sacru de apă, unde erau scufundate trupurile războinicilor viteji uciși.

Dìberg, brigand.

Dìblidecht, senilitate.

Dicheltair/Fe-fiada, mantie ce-l făcea invizibil pe cel care o purta.

Dìsert, sihăstrie.

Dligid, datornic.

Dol, pajiște.

Dolmen, blocuri de piatră amplasate pentru a delimita un spațiu ritualic. Dată fiind lipsa precizărilor cronologice și imposibilitatea de a găsi alți termeni pentru o perioadă despre care nu se cunoaște aproape nimic, termenul este folosit arbitrar în această lucrare, cu scopul de a numi pietrele ridicate sau suspendate dintr-un cerc megalitic, locul de cult al celților.

Domnu, zeița-mamă a fomorienilor (a luptat cu Danu).

Donn, tenebrosul zeu al morții.

Doon, izvor sacru din ținutul fomorian.

Dos, gradul la care se ajungea după cel de-al patrulea an de școală druidică (înseamnă „copac tânăr").

Draigin, prun arbust.

Drean, pitulice.

Druad, druizi (plural).

Druì, druid (singular).

Druidecht, vrăjitorie/magie.

Druidi, castă de preoți; erau medici, vindecători, experți în magie, oameni ai legii și oameni de cultură. Trebuie făcută o precizare: termenul utilizat în această lucrare trebuie considerat unul convențional. În fond, ar fi vorba despre proto-druizi, păzitori ai științei și sfătuitori ai regelui în orice clan sau trib.

Druim, spinare.

Dubh, negru.

Duir, stejar sacru. Mai este numit și Dara.

Dun, fortăreață/colină fortificată. Este de asemenea partea centrală a fortăreței, unde locuiau suveranii.

Eachtrannach, străin.

Eccineol, iarbă ucigătoare cu care se prepara otrava.

Echtrai, aventuri.

Ecnaire, rit pentru răposați.

Ecne, zeu dintre Tùatha Dé Danaan; bunica lui era Danu.

Éiclips, eclipsă.

Eirr, erou (literal, înseamnă „bărbatul din car").

Emhain, gemeni.

Eochaid Ollathar, vezi la cuvântul *Dagda*.

Eochaidh, cal.

Eolus leis an réltainn, ghidarea cursului vieții după stele (adică citirea horoscopului cuiva).

Eriu/Eire, divinitate, soția lui Mac Cuill, rege al zeilor Tùatha Dé Danaan, sora Banbei și a Fotlei; ca și numele surorilor sale, și al ei este unul dintre străvechile apelative ale Irlandei.

Esca, zeița lunii.

Etain, preafrumoasa soție a regelui Eochy.

Ethlinn, zeița-mamă a lui Lugh.

Fàil, destin.

Fàith, (singular), clarvăzător (profet) și șaman. Numit și *fili*. Numit și *flaidh* sau *fhlaith*.

Fàithliaig, doctor (compus din cuvintele „clarvăzător" și „lipitoare").

Falias, una dintre cele patru cetăți fantastice din care se trăgeau Tùatha Dé Danaan. De aici vine *Lia Fàil* sau Piatra Destinului.

Fàthi, (plural), clarvăzători (profeți) și șamani. Numiți și *filid*. Numiți și *flaidh* sau *fhlaith*, sau *Fàithi*, sau *Ovati*.

Fè, baston de plop ce vibra, cu care se măsurau mormintele.

Felmac, elev.

Fhlaith, bărbat clarvăzător.

Fian, piesă la jocul *fidcell*.

Fiann, bandă de prădători condusă de Finn, erou mitologic aparținând ciclului omonim.

Fid, lemn.

Fidcell, unul dintre cele trei jocuri de masă.

Fidne-med, grup de copaci sau boschet sacru.

Fili, clarvăzător (singular). Numit și *fàith/flaidh/fhlaith*.

Filid, clarvăzători (plural). Numiți și *fàith/flaidh/fhlaith*.

Filin, poeți și cântăreți de curte; echivalentul irlandez al barzilor britanici. Aveau în mână legile.

Find, Cel Frumos, alt nume/poreclă a zeului Lugh. Mai înseamnă și „alb".

Fine o Derbfine, familie.

Finias, una dintre cele patru cetăți fantastice din care se trăgeau Tùatha Dé Danaan. De aici vine Sulița Victoriei.

Finn, erou mitologic aparținând ciclului omonim, fiu al lui Cumall și al lui Muirne Muncaim.

Finn Eces, este poetul care primește darul cunoașterii după ce a mâncat un somon fermecat; i-o va transmite lui Finn, eroul ciclului omonim.

Fir, oameni.

Fìr, adevărat (adjectiv).

Fir Bolg/Firbolg, „oameni cu desagă" și sunt o populație compusă din trei triburi: Fir Galeoin, Fir Domnann și Fir Bolg. Aparțin mitologiei ca protagoniști ai celei de-a Treia Invazii din Inis Fàil.

Fìr flatha, adevăr (substantiv).

Fisatòir, astrolog.

Fithithir, învățător.

Flaith, războinici.

Flaithi, nobili.

Fled co-lige, sărbătoare funerară sau ceremonie de înhumare.

Fochlacàn, arbust.

Fochluc, primul grad de studiu atins într-o școală druidică.

Focul lui Bel sau ***Focul Sacru***, focul originar de la care era aprins orice foc pe Inis Fàil.

Foga, suliță scurtă. Numită și *bir*.

Fota, lung.

Fotla, divinitate, soția lui Mac Cuill, rege al zeilor Tùatha Dé Danaan, sora lui Eire/Eriu și a Banbei; ca și numele surorilor sale, și al ei este unul dintre străvechile apelative ale Irlandei.

Fosterage, separarea copiilor de familia de origine pentru a le forma educația pe lângă o familie de rang mai înalt.

Fragarach, sabia zeului mării Manannàn. Putea pătrunde orice platoșă. Înseamnă „garant".

Fuat, sicriu.

Fursundud, iluminare, chiar și poetică.

Gae, suliță. Numită și *sleg*.

Gaeli/Goideli, descendenți ai lui Mil, strămoșii mitologici ai irlandezilor de azi.

Geasa, interdicție.

Geis/Glàm dichenn, blestem/interdicție.

Geissed, panoplia cu sulița și scutul încredințată băiatului la trecerea la vârsta adultă, la șaisprezece ani, după încheierea perioadei de *fosterage*.

Gennti, „străini". Vikingi, cei mai mulți norvegieni și danezi. Numiți și Lochlann.

Geo bheo, Gan baistedach (proverb): fără viață, fără botez.

Giall, ostatic.

Gillacht, pubertate.

Glam dicìn, satiră înțepătoare.

Gleinntlidhe, botez.

Goibnu, zeul făurar dintre Tùatha Dé Danaan. Era și gazdă în Lumea de Apoi, unde băuturile sale și hidromelul dădeau nemurire. Avea două ajutoare: Luchta, meșteșugarul, și Creidhne, fierarul; împreună făureau arme magice.

Gorias, una dintre cele patru cetăți fantastice din care se trăgeau Tùatha Dé Danaan. De aici vine o sabie – *Lama lui Danu* – precursoare a lui Excalibur.

Grìan, soarele.

Gwel, vedere.

Hafskip, vas de comerț viking, numit și *knarr*, mai încăpător decât *skeid* sau *drakar*.

Hòclachus, vârsta adultă.

Ibormeith, fructul tisei.

Imbas forasnai, lumină a previziunii.

Imbolc, sărbătoare celtică de la începutul lui februarie. Legată de perioada de alăptare a mieilor.

Immrama, călătorii.

Inar, tunică.

Jboir, arbore de tisă.

Labraid loinseach, marinarul care vorbește.

Lama lui Danu, una dintre cele patru comori ale poporului Irlandei, provenind din cetatea fantastică Gorias. Unii o consideră precursoarea lui Excalibur, sabia regelui britanic Arthur.

Làmh, mână.

Làmh-luaide, mână de plumb, joc de forță.

Làmhcomairt, bătaie din mâini ce acompaniază ritul *écnaire* (rit pentru răposați).

Lànamnas écne, căsătorie prin răpire.

Lànamnas tothla, căsătorie prin seducere secretă.

Leabhar, carte.

Leabhar Gabhàla, Cartea invaziilor.

Leabhar na h uidre, Cartea vacii brune.

Lés, lumină.

Lia Fàil sau ***Stela lui Danu***, piatră mitologică a destinului poporului irlandez. Provenea din cetatea fermecată Falias. După multe izvoare, ar fi fost obiectul unor dispute între facțiuni adverse (scoțieni și irlandezi). Sustrasă prin forță, a suferit stricăciuni, trecând prin tot felul de întâmplări, până când o presupusă Piatră a Destinului a fost recunoscută în Westminster Abbey, sub scaunul considerat a fi tronul regal destinat încoronării suveranilor englezi. Furată, la ordinul lui Edward I, din localitatea Scone, din Perthshire (de unde și numele de *Stone of Scone*, „Piatra din Scone"), a fost adusă înapoi în anul 1977, la ordinul reginei Elisabeta, cu o ceremonie fastuoasă.

Liaig, lipitoare.

Lios, (vezi termenul *ràth*).

Lir, zeu oceanic, tatăl lui Manannàn.

Lochtach, vină.

Lòegaire, fort/fortăreață.

Lòg n-Enech, „greutate socială" sau „preț onorific".

Lond, sălbatic.

Lorg, măciucă.

Luaide, plumb.

Luchta, divinitate. Era ajutorul meșteșugar al zeului făurar Goibnu. Împreună cu Creidhne, fierarul, făurea arme magice.

Lugaid Riab Nderg, Lugaid cel cu Dungi Roșii.

Lugh Làmhfadha/Lug Lamfota (adică Lugh cel cu Brațul Lung/Mână Lungă), fiul lui Cian și al lui Ethlinn/Ethne (fiica lui Balor a fomorienilor), zeul tuturor artelor și meseriilor, cunoscut și ca Find cel Frumos. Inventator al jocului de *fidcell* și al jocului cu mingea. Mag și războinic, a fost crescut de către Tailtu, regina neamului Fir Bolg. În bătălie folosea magia, sabia fermecată a lui Manannàn (Fragarach) și barca lui Manannàn. Era un zeu al luminii, a cărui sărbătoare estivală se numea *Lughnasad*.

Lughnasad, sărbătoare celtică de vară celebrată în prima zi a lui august.

Luib, iarbă.

Lùnasa, august.

Lynn, lac.

Mac, fiu (masculin).

Mac cuill, fiul alunului.

Mac fuirmid, grad atins în al treilea an de școală druidică.

Mac oc, fiu tânăr.

Mac seinghesa, fiu al străvechii înțelepciuni.

Macdacht, copilărie.

Macha Mong Ruadh, Macha cu Șuvițe Roșii.

Mael, chel.

Magh, câmpie.

Magh Mell, câmpia miraculoasă.

Magh Slècht, câmpie a masacrului.

Magmor, zeu descendent din Tùatha Dé Danaan.

Manannàn, zeul mării și suveran al Tărâmului de Dincolo, fiul lui Lir. Avea o ambarcațiune ce se supunea gândurilor marinarului, un cal (Aonbarr) care putea galopa fie pe pământ, fie pe mare și o sabie (Fragarach) ce străpungea orice platoșă. Porcii săi magici puteau fi uciși într-o zi, pregătiți și mâncați,

iar în ziua următoare reveneau la viață, gata de un nou festin.

Marc, cal.

Med, constelația Balanței.

Medb, zeiță a fertilității.

Meddu, hidromel. Băutură alcoolică.

Messam, mai rău.

Miach, zeu, fiul lui Dian Cécht.

Midir/Mider, zis și Cel Mândru. Divinitate Tùatha Dé Danaan numită și Coamă Galbenă.

Mil, cel din care descinde o întreagă rasă mitologică, protagonistă a celei de-a cincea invazii pe teritoriul Irlandei.

Milesieni, populație (ține de miturile irlandeze) care l-a învins pe poporul lui Danu, adică pe zeii Tùatha Dé Danaan.

Mòen, mut.

Morias, unul dintre cei patru druizi care le dădeau învățătură zeilor Tùatha Dé Danaan: și zeii își aveau druizii lor.

Morrigan, îngrozitoare și furibundă zeiță a războiului. Regina Demonilor sau Marea Regină provoca masacre și era heraldul victoriei sau al înfrângerii fiecăreia dintre cele două părți aflate în luptă. A fost perechea lui Dagda.

Murdhuacha/Merrows, sirene.

Murias, una dintre cele patru cetăți fantastice din care se trăgeau Tùatha Dé Danaan. De aici provine Cazanul Abundenței.

Nabid, tip de bere lochlann.

Nàidenacht, prima copilărie.

Néladoir, ghicitul în nori.

Nemain, groază.

Nuada, suveran drept și generos al zeilor Tùatha Dé Danaan, zis și Argatlam (Mână de Argint) care a fost călăuza Fiilor lui Danu când au ajuns prima oară în Inis Fàil, în ciclul mitologic.

Nuall-guba, lamentație funerară (numită și *amra*).

Oc, tânăr.

Oenach, adunare, reuniune sau chiar târg.

Oenar, solitarul.

Oenfer, fiu unic.

Oengus Mac Oc/Angus Og, fiul lui Dagda și Boann, zeu al iubirii.

Ogma, fiul lui Dagda, zeu al elocinței și al literaturii, așadar, zeu al tuturor druizilor. Fiica lui s-a căsătorit cu Dian Cécht, zeul medicinii.

Oileàn, insulă, numită și Inis.

Oìmelg, naștere.

Oisìn/Demne, cerb tânăr.

Ollamh, profesor/istoric/savant (sau bard aflat la un nivel mai înalt decât gradul al șaptelea). Un druid. Purta o crenguță de aur, ca recunoaștere a gradului atins într-o școală druidică după doisprezece ani de studiu.

Orna, sabia lui Tethra, care vorbea și povestea faptele sale.

Oscar càch i gceird araili (proverb): omul potrivit la locul potrivit.

Pwyll, înțelepciune.

Racholl, ștergar.

Ràth, teren agricol întărit cu un val de pământ circular care apăra casele izolate. Protejat printr-un șanț și amplasat îndeosebi în zonele înalte, cum sunt, de exemplu, vârfurile colinelor.

Ré, lună.

Rehollys, lumina lunii.

Reithes Grìan, roată solară (se referă la zodiac).

Rì, rege provincial: erau mai mulți, unul pentru fiecare subregat.

Rì An Domhain, rege al lumii (singular).

Rì Echraide, rege al cailor.

Rì Ruirech, rege al regilor superiori, termen similar cu cel de *Ard Righ*.

Rìg In Betho, rege al lumii (plural).

Roth, roată (reprezintă soarele). De asemenea, disc sau sferă.

Roth Fàil, roata destinului.

Ruadh, roșu.

Ruam, iarbă roșie pentru cosmetice.

Rùn, secret.

Sàl, călcâi.

Samhain, sărbătoare celtică a morților celebrată la 1 noiembrie. Celebra nu numai începutul iernii, ci și începutul anului. În acea noapte, Sidhe își deschidea porțile și îngăduia spiritelor să întâlnească ființele umane.

Scàlm, fantomă sau spirit.

Sciath, scut.

Sen, bătrân.

Sendacht, bătrânețe.

Senias, unul dintre cei patru druizi care le dădeau învățătură zeilor Tùatha Dé Danaan : druid al zeilor.

Sét, unitate de valoare în schimburile comerciale, echivala cu jumătate din valoarea unei vaci de lapte.

Shollys, lumină.

Sidh, tumul magic sau chiar colină magică. Fiecare zeu are unul, care e sălașul său din Fericita Lume de Apoi.

Sìn, furtună sau vreme urâtă.

Sitchain, pacea sufletului.

Skeid, navă de răzvoi vikingă, numită și *drakar*. Mai mică și mai rapidă decât *hafskip*/*knarr*.

Slat an draoichta, toiagul druidului.

Sleg, suliță. Numită și *gae*.

Solam, nume al unui meridian străvechi după care se calcula ora.

Stadr, loc.

Stan, staniu (metal).

Stroinseir, străinul.

Strophais, crengi verzi și dese de mesteacăn cu care erau acoperite cadavrele.

Sulița Victoriei, una dintre cele patru comori magice ale poporului Irlandei. Provine din cetatea fantastică Finias. Unii au considerat-o, mai târziu, sulița cu care Longin a împuns coasta lui Isus Hristos.

Tabhfheis, sărbătoarea taurilor.

Tàmàilte, râu lent sau râu întunecat.

Tamlorga filidh, versurile poetului.

Tech, casă.

Tethra, misterios zeu al mării la fomorieni.

Tiag liubhair, geantă.

Tigernmas, stăpân al morții, legat de idolul Cromm Cruach.

Tigh'n alluis, casa sudorii.

Tìr, pământ sau pământesc.

Torann, tunet.

Torque, colier lucrat din aur, simbol al războinicilor și al druizilor.

Treb, casă sau sălaș.

Trìcha cét, „treizeci de sute", termen ce indică o forță de trei mii de oameni.

Troscad, post ritualic.

Tuaith, spre stânga.

Tùath, trib.

Tùatha Dé Danaan sau **Oamenii zeiței Dana**, popor divin, fii ai zeiței Danu, compus din trei clase: Tùatha, căpeteniile, De, zeii, și Dan, meșteșugarii și artiștii. Au devenit Daoine Sidhe când și-au stabilit sălașul pe Colinele Golaşe.

Tugen/Taiden/Stuige, mantie.

Uaim, grotă.

Uasal, înalt.

Ucht, piept.

Uisce, apă.

Urias, unul dintre cei patru druizi care le dădeau învățătură zeilor Tùatha Dé Danaan: și zeii își aveau druizii lor.

Vafthrudhnir, divinitate gigantică lochlann (vikingi).

Glosar de britonică antică și cornică

cu toponomastică, aspecte sociale și religioase din Britannia-Cornish, Old Cornish și Brythonic

Unde este posibil, în baza cercetărilor, vocabulele din paranteze se referă la apartenența la trunchiul lingvistic din care au evoluat de-a lungul secolelor: cel mai recent, Kernewek-Cornish (fără o notație anume), Old Cornish (OC) și cel mai vechi, Brythonic (Br.).

A vennough why cafus banna? Vrei să bei ceva?
A vennough why cawas sau ***cafus tam?*** Vrei să mănânci ceva?
A vynn'ta mos? Vrei să pleci?
Aberth, sacrificiu.
A-Berth, fără.
A-Bervedh, la bord/înăuntru.
Aberyow, vărsare (a râului).
Abrans, sprânceană.
Abransow/Dewabrans, sprâncene.
Achren, copaci.
Alargh, lebădă.
Alban, Scoția.
Albanek, scoțian.
Als, stâncă.
Alter, altar.
A'm Kerydh? Mă iubești?
Amanyn, unt (masculin).
An Dioges, o țărancă.
An Jydh, ziua.

An Lann, malul unui râu (feminin).
An-Vebyon, fete.
Arhans, argint (feminin).
Art, urs.
Arvor, coastă.
Aswonn, cunoscut.
Aval, măr (masculin); ***avalow*** (plural).
Avon, aven, râu (feminin); ***avonyow*** (plural).
Baban, nou-născut (masculin).
Bakken, șuncă.
Bal/Hwel, al meu.
Balyow/Hwelyow, ai mei/ale mele.
Banna moy, încă puțin/puțin mai mult.
Bara, pâine (masculin).
Bargen-tir, fermă; ***bargen-tiryow*** (plural).
Bebelușii cenușii, (sau ***greywethers***), e vorba despre pietrele Sarsen din Stonehenge, blocuri de gresie provenind de la Marlborough Downs și numite astfel deoarece în mediul lor erau asemănătoare cu niște oi risipite. Numite și Saracen Stones, datorită ciudățeniei lor: de aici, numele Sarsen.
Bedw, mesteacăn.
Benyn, femeie; ***benyes*** (plural).
Bijalis (Br.), secure. (Va deveni ***bol/bolyow*** [plural] în Kernewek-Cornish).
Bledjo (Br.), lup. (Va deveni ***bleit*** în Old Cornish și apoi ***bleydh/bleythas*** [plural] în Kernewek-Cornish).
Blejen, floare (feminin).
Bleujenn, floare; ***bleujennow*** (plural).
Blew/Golls, păr.
Blydhen, an; ***blydhynyow*** (plural).
Boes/Sosten, hrană.
Boes losowek, hrană vegetariană.
Bolyk, acceptă; ***bolygow*** (plural).
Bord, masă (masculin).
Bos, casă.
Bos, a fi (verb).
Bosow, case.
Bourne, pârâu.

Bras, mare.
Brav, frumos.
Bre, colină; ***breow*** (plural).
Breten vyghan, Britannia.
Briech/Breg, braț.
Broch, turn de piatră cu bază circulară. Cuvântul e din nordul ținutului Prydain, Scoția de azi.
Bronn, colină; ***bronnow*** (plural).
Brythonic, limbă străveche kernow (vezi cuvântul **Kernewek**).
Bugh/An vugh, vacă.
Bury, mormânt.
Byghan, mic.
Bywa, a trăi/a fi viu.
Bywnans, viață.
Cad, luptă.
Cad gwydd, luptă în pădure.
Callester, cremene; ***kellester*** (plural).
Cans, o sută.
Caretysen, morcov (feminin).
Carr, stâncă.
Carrek, stâncă; ***carregy*** (plural).
Chambour, dormitor (masculin).
Chy, casă (masculin); ***chiow*** (plural).
Chymbla, vatră; ***chymblys*** (plural).
Claf oma sau ***Claf of vy***, Sunt bolnav/Mă simt rău.
Cok, barcă.
Collel, cuțit (feminin); ***kellyl*** (plural).
Colom, porumbel (masculin); ***colomas*** (plural).
Colomen, porumbiță (feminin); ***colomenas*** (plural).
Conyn, iepure (masculin).
Cowas, ploaie torențială (feminin).
Coweth wheg, prietene al meu.
Crogen, cochilie (feminin).
Culbren, baros; ***culbrenyer*** (plural).
Cumb/Coombe, vale.
Cuyt (OC), pădure. (Va deveni ***coys***, apoi ***cos*** în Kernewek-Cornish.)
Da lowr oma, totul e în regulă.

Da, bun.
Dalleth, a începe.
Dannvon, a trimite.
Darras, ușă (feminin).
Daru (Br.), stejar. (Va deveni ***derowen***, ***derow*** [plural] în Kernewek-Cornish.)
Davas, oaie (feminin).
Deg, zece.
Delen, frunză (feminin).
Den, bărbat.
Derivadow, informație.
Deth da, bună ziua.
Deves, oi.
Dew genough, adio.
Dew, doi.
Dewdhek, doisprezece.
Dewlagas, ochi.
Dewluf, lufyow, mâini.
Dinas, castel.
Diskwedhes, a arăta.
Diwskoedh, umeri.
Diwskovarn, urechi.
Diwvregh, brațele (feminin, plural).
Diwwarr, picioare.
Dohajydh, după-amiază.
Dona, marea zeiță-mamă. Echivalentul britanic al irlandezului Danu.
Dor, fund.
Dorastu (Br.), ușă. (Va deveni ***darat*** în Old Cornish și apoi ***darras/Darrjow*** [plural] în Kernewek-Cornish.)
Dorn, luf, mână (masculin).
Dornla, strângere de mână (feminin).
Dos, a veni (verb).
Dowr, apă (masculin).
Dowryow, ape (plural).
Drog, rău.
Due, negru.
Durdatha why, Îți urez bună ziua.
Dybri, a mânca (verb).

Dydh da! *Salve!*
Dydh, zi; ***dydhyow*** (plural).
Ea, Salut!
Ebrenn, cer.
Ebyl gwyscas, cârlig (masculin).
Edhen, pasăre sau zburătoare; ***edhen, ydhyn*** (plural).
Efander, spațiu.
Elergh, lebede.
Eneb, profilul feței (masculin).
Enep, față; ***enebow/bejeth/bysaj/fas/greuv/min/tremmyn*** (plural).
Englyn, strofe poetice sau pe muzică.
Esedha, a ședea (verb).
Estyllen, raft; ***estyl*** (plural).
Eth, opt.
Ethek, optsprezece.
Ev/hi a wra, el/ea face.
Fas, chip.
Fatel erough why cul? Ce faci?
Fatla genough why? Ce mai faci?
Fav, fasole.
Flogh, copil; ***fleghes*** (plural).
Ford, vad.
Fordh, stradă.
Fos, zid.
Fow, gogo, kav, mogow, pivniță sau subterană.
Frut, fruct (masculin); ***frutys*** (plural).
Ganow **(m)**, gură.
Gans oll an colon vy, din toată inima mea.
Gans pub bolonjedh da!, salut de despărțire. Literal, înseamnă „Cu tot binele posibil".
Garr, picior.
Geis, prohibiții, interdicții.
Glan, curat.
Glann, banc de nisip.
Glas, albastru. Folosit și pentru a numi culoarea verde a unor lucruri vii, dar și culoarea cerului.
Glastanenn, stejar veșnic verde.
Glyb, ud.

Godhvos, a cunoaște.
Godrev, parte/sătuc/așezare.
Goeles/Gwoeles, mai jos.
Goelowan, miezul verii sau ajunul Sf. Ioan Botezătorul, solstițiul de vară.
Goen/Hal/Ros, pârloagă.
Goenyow/Halow/Rosyhow, pârloage.
Goes, sânge.
Goesek, sângeros.
Gofannon, zeul făurar. Corespunde zeului irlandez Goibnu.
Golvan, vrabie (masculin).
Gorher, capac (masculin).
Gorhol, navă ; ***gorholyon*** (plural).
Gorsav howl gwav, literal, înseamnă „loc în care se oprește soarele iarna", solstițiul de iarnă.
Gorsav howl hav, literal, „loc în care se oprește soarele vara", solstițiul de vară.
Gorthewer da, Bună seara!
Gorthugher, seară.
Gorthugher da! Bună seara!
Goslowes, ascultare.
Gour, soț.
Grysyow, scări.
Guenes, albeață.
Guhyen, viespe (feminin) ; ***guhy*** (plural).
Gul, a face (verb).
Gwag of vy! Mi-e foame!
Gwalch, șoim.
Gwarak an glaw, curcubeu (feminin).
Gwarak, arc ; ***gwaregow*** (plural).
Gwari, joc/a juca.
Gwartha, mai înalt.
Gwav, iarnă.
Gwedhen, copac (feminin).
Gweles, a vedea.
Gwely, pat, așternut (masculin) ; ***gweliow*** (plural).
Gwenenen, albină ; ***gwenyn*** (plural).
Gwenton, primăvară.

Gwer, soți.
Gweus, buză (feminin).
Gwreg, soție ; ***gwrageth*** (plural).
Gwrys, făcut (verb).
Gwydd, pădure.
Gwydh, copaci.
Gwydhenn, copac.
Gwynn, alb.
Gwyr, verde.
Gyki/Geek, a iscodi.
Hag/Ha/Ha'n, și (conjuncție). ***Hag*** era folosit înaintea vocalelor. ***Ha*** era folosit înaintea consoanelor. ***Ha'n*** se traducea „și urmată de articolul determinativ".
Hanaf, cană (masculin).
Hanav, cupă ; **hanavow** (plural).
Hansel, mâncare de dimineață.
Hatt, pălărie.
Hav/Haved, vară.
Hebask, liniștit.
Hedhi, a se opri.
Helig, salcie.
Herdhya, a împinge.
Heudh/Lowen/Heudh, fericit, mulțumit.
Heyl, estuar.
Hir, lung.
Hogh, porc (masculin).
Hoghes, porci.
Hos, rață sălbatică (masculin).
Hot, pălărie (masculin).
Hou! Salut!
Howl, soare (masculin).
Hughel, înalt.
Hwi a wra, voi faceți.
I a wra, ei fac.
Ilow/Menystrouthi, muzică.
Isel, jos.
Iwerddon, Irlanda.
Iwerdhonek, irlandez.
Jyn oma! Mi-e frig!

Jowanna, păpușă (feminin).
Kaer efrawc, York.
Kales, dur.
Kammneves, curcubeu. Literal, „săritura oii".
Kan, cântec.
Kara, a iubi.
Karav. My a'th kar! Da, te iubesc!
Karrek, stâncă.
Kart, construcție fortificată.
Kas, ură.
Kas yw genev... Eu urăsc...
Kavoes, a găsi.
Kehysedh, echinocțiu.
Kelli, a pierde.
Kellys/Koll, pierdut.
Kelorn, găleată (masculin).
Kelyn, laur.
Kelyonenn, muscă.
Kelyonennow/Gwibesenn, muște.
Kembra, Țara Galilor.
Kembrek, galez.
Kemer weyth! Fii atent!
Kemerough weyth na wra why gasa an vorth goth rag an vorth noweth (proverb): Cine lasă drumul cel vechi pentru unul nou știe ce pierde, dar nu știe ce găsește.
Kenak, căldură (masculin); ***kenakogas*** (plural).
Kenynen ewynek, usturoi.
Kerdh, plimbare.
Kerdhes, a umbla.
Kerdhow, plimbări.
Kerens, părinți.
Kerensa, iubire.
Keresen, cireașă (feminin).
Kernewek, limbă și populație din Kernow (Cornish), dar și adjectiv referitor la tot ce ține de Kernow (Cornish). În stadiul actual al cercetărilor, această limbă primitivă din Anglia meridională și din Țara Galilor este împărțită în „forma antică" și „forma recentă"; chiar dacă prin

recent se înțelege secolul al VI-lea d.Hr., perioada în care trunchiul lingvistic s-a separat, dobândindu-şi propria identitate. Forma străveche a limbii cornice (kernewek) este brythonica, ale cărei origini se pierd într-o perioadă nedefinită dinainte de Hristos. Însă despre limbajul folosit în acea zonă în perioada epocii bronzului cercetătorii nu cunosc practic nimic. De aceea, referințele lingvistice cornice și brythonice din acest text trebuie considerate convenționale.

Kerra vy, dragă vere (toți cei din neamul Kernow se considerau veri).

Kes, brânză (masculin).

Keus, brânză.

Kewsel, a vorbi.

Ki yw, e un câine.

Kig, carne.

Klav, bolnav.

Kledha, sabie.

Klywes, a auzi.

Koen, mâncare de seară.

Koes, lemn.

Kogh, roşu (se referă la sânge).

Kommol, nor.

Kommolek, înnorat.

Kompoes, şlefuit.

Korev, bere.

Korevow, beri.

Korf, corp; ***korfow*** (plural).

Kosel, tăcut, calm, liniştit.

Kosk, somn.

Koska, a dormi.

Koth, bătrân (adjectiv).

Kov, memorie.

Koweth, prieten; ***kowetha*** (plural).

Kows yn syger marpleg! Te rog, vorbeşte mai rar!

Kres, pace.

Ky, câine (masculin).

Kynyav, toamnă.

Kyst, cutie.

Lagas, ochi.
Lagha, lege.
Leth, lapte (masculin).
Leur, podea.
Leurlenn, covor.
Lev, voce.
Leven, loc plan.
Leverel, a vorbi.
Li, prânz.
Likka (Br.), lespede. (Va deveni ***legh/leghow*** [plural] sau ***leghyon*** [plural] în Kernewek-Cornish.)
Linen, linie.
Lleu, zeu al artelor și al meseriilor. Echivalentul britanic al zeului irlandez Lugh.
Lludd llaw ereint, suveran al zeilor originari. Și el avea o mână de argint și corespunde zeului irlandez Nuada.
Llundein, Londra.
Llynn y peir, lacul cazanului.
Loer, luna.
Logosen, șoarece (feminin).
Logosen vras, șobolan (feminin).
Loiter/Gwibessa (verb), a prinde muște, a nu face nimic.
Lorgh bras, baros; ***lorhow bras*** (plural).
Losow, verdeață.
Lowarth, grădină (feminin).
Lowen oma! Sunt fericit!
Lowen yns! Sunt fericiți!
Lowena dheugh why sau ***Bedheugh why lowenak***, fericire și prosperitate.
Lu, flotă.
Lugh ov, Eu sunt Lugh.
Luh, lac.
Lukato (Br.), ochi. (Va deveni ***lagat*** în Old Cornish și apoi ***lagas/lagajow*** [plural] în Kernevek-Cornish.)
Lyf, rașchetă.
Ma anes dhym, Sunt răcit.
'Ma sehes dhym, Mi-e sete.

Ma yehes genam, Mă simt bine.
Mab, fiu.
Magno (Br.), piatră. (Va deveni ***men/meyn*** [plural] în Kernewek-Cornish.)
Manak, mănuşă (feminin).
Manawyddan, zeu al mării. Echivalentul zeului irlandez Manannàn.
Mandubrad, insulă ce înseamnă „trădător mizerabil".
Manek, mănuşă; ***manegow*** (plural).
Marchawc, călăreţ.
Margh, cal (masculin).
Marpleg sau ***Mara pleg***, Te rog.
Maw, băiat (masculin).
Me na vyn cows iwerddon, Nu vorbesc limba din Irlanda.
Mebyon, băieţi/fii.
Medhel, moale.
Melen, galben.
Melyn, galben.
Men, piatră.
Menydh, munte.
Menydhyow, munţi.
Mergh, cai.
Meur, larg.
Meur ras, mulţumesc.
Meyn, pietre.
Moes, masă.
Mor, mare (masculin).
Mor ruth, zmeură (feminin).
Morah, delfin.
Morlader, pirat; ***morladron*** (plural).
Morryb, coastă.
Morthol, ciocan, baros ritualic (masculin).
Mos, a merge.
Mowes, fată (feminin).
Mowesi, fete.
Moy, încă/în plus.
Mum, mamă (feminin).
Murrasta why sau ***Gromercy,*** Mulţumesc.

My a aswonn... Eu știu... (o persoană, un fapt).
My a dhannvon dhis, Eu îți trimit ție.
My a dheber ow bara, Mănânc pâinea mea.
My a gar mor, Iubesc marea.
My a hedh, Mă opresc.
My a vynn mos, Vreau să merg.
My a wel, Eu văd.
My a woer... Eu știu (ceva).
My a woslow orth ilow, Ascult muzica.
My a wra, Eu fac.
Mynnav, y fynnav mos, Da, vreau să merg.
Mynnes, a vrea.
Myrgh, fiică ; ***Myrghes*** (plural).
Myternes, regina (feminin).
Mytten da, Bună ziua.
Najeth, ac (feminin).
Nant (OC), vale largă. (Va deveni nans în kernewek-cornish.)
Naw, nouă.
Nawnjek, nouăsprezece.
Nen, tavan.
Neuvya, a înota.
Ni a wra, Noi facem.
Nija, zbor.
Nimed oure saxes, Scoateți-vă cuțitele.
Norvys, Pământ (planeta).
Nos, noapte.
Nos dha, Noapte bună.
Nosow, nopți.
Nowydh, nou.
Nujyen, fir (feminin).
Ny garav. Na'th karav! Nu, nu te iubesc!
Ny rov favenn goeg anodho! Nu-ți face griji! Literal, „Nu dau pe asta un singur bob de fasole gol".
Ny vynnav, Na vynnav mos, Nu, nu vreau să merg.
Nyth, cuib (masculin).
Ogas, aproape, lângă.
Ojyon, bou ; ***Ohen*** (plural).
Onen hag oll, Toți și unul (moto al neamului Kernow).
Onyonen, ceapă (feminin).

Owr, aur.
Owraval, portocaliu (culoare) (masculin).
Oy, ou (masculin).
Oyow, ouă.
Pan a dermyn a vennough why dos? Când vrei să vii?
Pandra vennough why kemeres/cafus? Ce ţi-ar plăcea?
Peir, cazan.
Pel, minge; ***An bel*** (feminin); ***Pelyow*** (plural).
Pell, departe.
Penn, cap.
Pennbardd, căpetenie a barzilor.
Pennow, capete.
Peren, pară (feminin).
Peswar, patru (masculin); ***peder*** (feminin).
Peswardhek, paisprezece.
Plos, murdar.
Plumen, prună (feminin).
Pobel, oameni/lume.
Poenya, a alerga (nu în sensul de competiţie).
Pons, pod (masculin).
Popet, păpuşă (masculin).
Pow sows, Anglia.
Pryf del, larvă; ***Pryves del*** (plural).
Pryskenn, tufiş.
Prysyow, anotimpuri.
Puelven, pilastru; ***puelveyn*** (plural).
P'ur a vedhough why omma/ena? Când o să fii aici/acolo?
Puskes, peşti.
Pymp, cinci.
Pymthek, cincisprezece.
Pysk, peşte (masculin).
Pyskessa, a pescui.
Quylkyn, broască; ***Quylkynas*** (plural).
Resek, a alerga (într-o întrecere).
Ros, picior (feminin); ***Treys*** (plural).
Ruth, roşu.

Ruthwyn, trandafir.
Sagh, geantă (feminin).
Scavel cronek, ciupercă (feminin).
Seith, șapte.
Seth, săgeată.
Seth, oală (masculin); ***Padel dorn*** (feminin), ***Paddelly dorn*** (plural).
Seth, ibric; ***Sten, stennys*** (plural).
Seytek, șaptesprezece.
Seyth, șapte.
Skath, barcă.
Skathow, bărci.
Sketo (Br.), scut. (Va deveni ***scuit*** în Old Cornish și apoi ***scos/scojow*** [plural] în Kernewek-Cornish.)
Skoedh, umăr.
Skoedhya, a sprijini pe umeri, a suporta.
Skoellya, a refuza.
Skovarn, ureche.
Skwattya, a bate.
Slynkya, sanie.
Sowena! Salut!
Sowsnek, limba engleză.
Spernenn wynn, păducel.
Squyth oma, Sunt obosit.
Ster, stele.
Stevell, cameră.
Stok, bloc de piatră; ***stokkys*** (plural).
Streyl, opac.
Syns dha glapp! Ține-ți gura!
Synsi, tandru.
Syvy, fragi (feminin).
Tabour, tobă.
Tad/ tas/ tat, tată.
Tam moy, puțin mai mult.
Tan, foc.
Taran, săgeată.
Tegen, jucărie (feminin).
Tenna, a trage.
Ternestadha oppure Nos da dheugh why! Noapte bună!

Tesen, dulce (feminin).
Teu, zeu.
Teuta, trib.
Tewes, nisip.
Teylu, familie; ***Teyluyow*** (plural).
Tiek, țăran, fermier.
Tioges, țărancă, soție de fermier.
Tiogesow, țărănci.
Tiogyon, țărani.
Tir, pământ; ***Tiryow*** (plural).
To, acoperiș; ***Tohow*** (plural).
Tom oma, Mi-e cald.
Tor, colină.
Torgh/Badh, porc sălbatic.
Torgh koes, mistreț de pădure.
Toulen, unealtă (feminin).
Trawethak oma, Sunt trist.
Tre, sat/centru locuit/așezământ/fermă.
Tredhek, treisprezece.
Treth, plajă (masculin).
Tri, copac.
Triga, a locui.
Trigys ov yn rysrudh, Locuiesc la Redruth.
Troen, nas; ***Troenyow*** (plural).
Tron/ Frygow, nas.
Trosek, tare (volum).
Truedhek, trist.
Try, trei (masculin); ***Teyr*** (feminin).
Tus, oameni.
Ty a wra, Tu faci.
Tygry, șoim; ***Tygras*** (plural).
Ues moy bos/boos? Mai e și altceva de mâncare?
Ugans, douăzeci.
Un, (număr), ***Onen*** (pronume), unu.
Unn jydh, într-o zi (o zi).
Unnek, unsprezece.
Uskis, repede.
Whegh, șase.
Whetek, șaisprezece.

Woja, după.
Yar, pui (feminin).
Ydhyn, păsări.
Yeghes, sănătate.
Yeghes da! Sănătate!
Yehes ha sowena! Sănătate şi prosperitate!
Yer, pui (plural).
Yet, poartă (feminin); ***Yettys*** (plural).
Yma ki, Aici e un câine.
Ynk, cerneală.
Ynys, insulă.
Yth esov a'm esedh, Mă aşez.
Yth esov ow mos... Mă duc...

Mulțumiri

Profesorului de limbi celtice Phil Knight, Penzance, Cornwall. Rareori se întâmplă să întâlnești un profesionist atât de pasionat de propria muncă și să fie în același timp și o autoritate în materie. Autor a numeroase eseuri, este el însuși un bard cornish din comitatul Gorsedd și, în plus, membru al Cornish Language Board numit cu apelativul bardic Tan Gaelowann (Focul din Miezul Verii).

Profesorului de limbi istorice Craig Weatherhill, pentru observațiile extrem de detaliate și de precise legate de miile de nuanțe ale limbilor cornish, cornish antică și chiar mai îndepărtata brythonică. Un expert arheolog, istoric și, pe lângă asta, autor de romane de limbă engleză : *Belerion, Cornovia*, *Myths & Legends of Cornwall*, *The Lyonesse Stone*, *Seat of Storms*.

Lui Marjo Vichnevski, Johan Myreboe, Joanne Van Aken, Wayne Coleman, Juha „Moose“ Lundgren, Dan Ward, Ola Boestrom, Marla O'Keefe, Vicky Petersen, pentru sugestiile istorice și teologice, tehnice și legate de natură, geologice, toponomastice și topografice, precum și echipei formate din Patrick McCoy, Sean Kelly, Mats Joansson, Yngre Staalstroem, Morgan Bailey, pentru consultațiile etnologice, zoologice și etologice.

Lui Gianni Mortella, pentru că a desființat un loc comun : nu e adevărat că prietenii cei mai buni sunt neapărat cei pe care îi avem alături din copilărie.

Doamnei doctor Luisa Lombardelli, care a avut amabilitatea de a-mi furniza răspunsuri la solicitările mele legate de știința medicinei, foarte utile în aceste texte, precum și pentru onoarea pe care mi-a făcut-o devenind președintă a „fanclubului“ meu.

Doctorului Roberto Minari, un expert în consultanța medico-chirurgicală, dar și în practica pescuitului sportiv.

Doamnei doctor Lorella Petrucci, pentru indicațiile tehnice din domeniul pediatric, oferite cu atâta profesionalism.

Expertului în materie Roberto Rossi și profesorului Luigi Torelli, cadru didactic la Departamentul de Științe ale Pământului de la Universitatea de Studii din Parma, pentru indicațiile ce țin de geologia marină.

Lui Alberto Conforti, deoarece, cu mult înainte de a deveni director editorial de cărți ilustrate, *Alice în Țara Minunilor* vorbise deja pentru el: „Vă întreb: la ce servește o carte fără poze?".

Doctorului Marco Bisi, pentru că valoarea unei prietenii e dată de ceea ce un prieten te ajută să faci; iar dacă el îți este și medic, atunci și de ceea ce te împiedică să faci.

Lui Stefano Garzi, un profesionist în a face socoteli, dar care nu ține socoteala a tot ceea ce îi datorez eu în calitate de prieten.

Lui Flavio și Caterinei, care știu totul despre mine, și totuși mă plac așa cum sunt.

Lui Luigi și Danielei, care au putut să demonstreze că singurul mod de a avea prieteni e să te comporți ca un prieten.

Lui Stefano Rotondi, fiindcă, prin sugestiile sale tehnice, se dovedește un critic literar și cinematografic foarte talentat, cu toate că face un lucru grav: nu-și pune la treabă acest minunat dar, practicând în schimb o cu totul altă meserie.

Lui Marco Crestan, care știe să îmbogățească mereu o captivantă pagină de internet, cu aceeași pasiune cu care de curând a început să o facă pe tăticul.

Lui Giuseppe Incerti, care e capabil să demonstreze că prietenia poate fi chiar moștenită.

Lui Adriano Guareschi, fiindcă – asemenea unui celt – a lucrat ca un veritabil maestru de arme, făcând din duelul în „nobila artă" o școală a corectitudinii.

„Exilaților": Erio Leonardi, Claudio Bigi, Massimo Bondavalli, Mirko Sassi.

Prietenilor de la Medioman Trial Club: mi-au spus că eu pe o motocicletă de teren sunt chiar mai dramatic decât personajele romanelor mele. Așa cum spune Enzo Flaiano, „obosiți să fim infinit de mari și infinit de mici, ne-am dedicat unei vieți infinit de mediocre".

Lui Gianfranco „Tiburzio" Ferrari și lui Giordano „Calimo" Cavatorta: numeroase articole și texte le-am putut scrie fiindcă am învățat mai mult de la ei, din poveștile lor „de pe malul barului", decât din multe cursuri postuniversitare.

Enricăi Romanini, o minunată vecină, dar o și mai minunată sfătuitoare într-ale literaturii.

Lui Giovanni Costi și poveștilor sale trăite: de la încăierările cu cei din Legiunea Străină și până la aventurile cu petrolierul pe trei oceane. Acum nu mi le mai poate spune; și îmi lipsesc.

Lui Michael J. Coffey și lui Seth, cu speranța că nu mă vor părăsi niciodată. Nu încercați să înțelegeți; numai ei o pot face.

COLECȚIA
THRILLER

„*Luptătorul de la Stonehenge* este o saga captivantă, care se bazează pe o reconstrucție istorică meticuloasă și, de cele mai multe ori, dureroasă."

La Provincia di Cremona

„Mauro Raccasi este un scriitor fascinant – chiar și într-un thriller de asemenea forță, atinge momente de un lirism pur."

L'Ontano Biblioteca Celtica

„Aventurile protagonistului se vor citi, fără îndoială, cu răsuflarea tăiată, de la prima și până la ultima pagină."

Gazzetta di Parma

„Un nou episod din ciclul romanelor celtice, cu o atmosferă emoționantă, puternic evocativă, personaje excepțional construite și un final apocaliptic!"

La Padania

EDITURA POLIROM
ISBN 978-973-46-1118-8
www.polirom.ro